

НАСТАВНИ ПРОГРАМ

ЗА ПРВИ РАЗРЕД

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Први	Годишњи фонд часова : 180
Наставни предмет: СРПСКИ ЈЕЗИК	Недељни фонд часова: 5

Циљ учења предмета: јесте да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика ради правилног усменог и писаног изражавања, негујући свест о значају улоге језика у очувању националног идентитета; да се оспособе за тумачење одабраних књижевних и других уметничких дела из српске и светске баштине, ради неговања традиције и културе српског народа и развијања интеркултуралности.

Наставна тема/област:	ПОЧЕТНО ЧИТАЊЕ И ПИСАЊЕ
Садржаји:	Речи и реченице као говорне целине Графомоторичке вежбе Аналитичка - синтетичка вежбања Слова – знакови за гласове Штампана слова ћириличног писма Речи и реченице као писане целине Писање штампаним словима ћириличног писма (преписивање, самостално писање, диктат) Читање текстова написаних штампаним словима ћириличног писма (шчитавање / глобално читање, гласно и тихо читање) Питања којима се проверева разумевање прочитаног Изговор гласова који ученицима причињавају тешкоће Писана слова ћириличног писма Писање писаним словима ћириличног писма (преписивање, самостално писање, диктат) Читање текстова написаних писаним словима ћириличног писма (шчитавање / глобално читање, гласно и тихо читање)
Исходи	Разликује изговорене речи и реченице. Пише елементе слова. Уочава позицију гласова у речи која је изговорена и позицију слова у речи која је написана. Раставља речи на гласове. Речи које су растављене на гласове слива у целину. Разликује изговорени глас и написано слово. Правилно пише штампана слова ћириличног писма. Разликује написане речи и реченице. Влада основном техником писања штампаног ћириличног текста. Пише читко и уредно. Влада основном техником читања штампаног ћириличног текста. Гласно чита, правилно са разумевањем. Тихо чита са разумевањем прочитаног. Разуме оно што прочита. Правилно изговара све гласове. Правилно пише писана слова ћириличног писма. Влада основном техником писања писаног ћириличног текста. Пише читко и уредно. Влада основном техником читања писаног ћириличног текста. Гласно чита, правилно са разумевањем. Тихо чита са разумевањем прочитаног.

Активности ученика	слушање, памћење, посматрање, препознавање, упоређивање, уочавање, разликовање, именовање, разговор, постављање питања, причање, замишљање, описивање, цртање, бојење, читање, писање, анализирање, откривање, закључивање, образлагање, груписање, примењивање, сарађивање, процењивање, играње
Активности наставника	припремање, организовање, посматрање, праћење, објашњавање, помагање, показивање, вођење, подстицање, предвиђање, проверавање, вредновање, саопштавање, иницирање, слушање, праћење, процењивање, идентификовање, поређење, одлучивање, разговор, читање, цртање
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: фронтални, групни, индивидуални Методе рада: вербална, демонстративна
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Разговор, посматрање, десетоминутне провере знања, диктати, тематске провере знања, годишња провера знања, мерења брзине читања и писања)
Место извођења наставе	Учионица ,школско двориште, парк

Наставна тема/област:	КЊИЖЕВНОСТ
Садржаји:	Поезија „Јесења песма“, Душан Радовић Љубивоје Ршумовић „Ау, што је школа згодна“ „Срећна Нова година“, Душан Радовић „Првак“, Десанка Максимовић „Деца су украс света“, Љубивоје Ршумовић „Добар друг ти вреди више“, Перо Зубац „Није лако бити дете“, Драгомир Ђорђевић „Постеља за зеку“, Гвидо Тартаља „Зимска песма“, Јован Јовановић Змај „Ја сам чудо видео“, шаљива народна песма „Пролеће“, Воја Царић „Ветар сејач“, Мира Алечковић „Хвалисави зечеви“, Десанка Максимовић „У гостима“, Десанка Максимовић „Цртанка“, Стеван Раичковић „Јежева кућица“, Бранко Ћопић Проза „Свети Сава и ђаци“, народна прича „Два друга“, Лав Толстој „Голуб и пчела“, народна прича „Два јарца“, „Две козе“, Доситеј Обрадовић „Лисица и гавран“, народна басна „Јоца вози тролејбус“, Драган Лукић „Ноћни ћошак“, Весна Ћоровић Бутрић Избор из ауторских загонетки (Десанка Максимовић, „Загонетке лаке за прваке ђаке“) Загонетке Григора Витеза и Бране Цветковића) Избор из народних загонетки Драмски текстови Гвидо Тартаља, Зна он унапред Душан Радовић, Тужибаба Александар Поповић, Неће увек да буде први Бора Ољачић, Први дан у школи Популарни и информативни текстови „Свети Сава“, из часописа „Свети Сава“ „Младост Вука Караџића“, Јохан Ангелус „О буквару“, Милан Шипка Домаћа лектира

	Јован Јовановић Змај, Песме за децу Избор из басни и сликовница за децу
Исходи	Активно слуша и разуме садржај књижевноуметничког текста који му се чита. Препознаје песму. Напамет говори краће песме. Проналази информације експлицитно изнете у тексту. Уочава битне појединости у описима бића и природе. Уочава стих и строфу. Уочава непознате речи у песми и пита учитеља за њихово објашњење. Препознаје и доживљава мелодичност песме. Доводи садржај песме у везу са илустрацијама. Препознаје причу. Одређује главни догађај, време (редослед догађаја) и место дешавања у вези са прочитаним текстом. Уочава ликове и прави разлику између позитивних и негативних особина. Изражава своје мишљење о понашању ликова у књижевном делу. Проналази информације експлицитно изнете у тексту. Препознаје басну и разуме њено значење. Обликује усмену поруку служећи се одговарајућим речима. Препознаје загонетку и разуме њено значење. Препознаје драмски текст. Зна правила понашања у позоришту. Реализује стваралачке активности (сценски наступ, драмска игра, драмски дијалози, коментарисање и сл.) Упознаје живот знаменитих личности српске културе. Стиче читалачке навике. Уочава догађаје, просторне и временске односе и битне појединости у описима бића и природе.
Активности ученика	слушање, памћење, посматрање, анализирање, тражење информација, читање, уочавање, одређивање, разумевање, одговарање, цртање, бојење, разговор, писање, откривање, упоређивање, закључивање, образлагање, замишљање, груписање, процењивање, примењивање, сарађивање, прихватање, учествовање, представљање, играње
Активности наставника	припремање, организовање, читање, објашњавање, разговор, слушање, посматрање, праћење, помагање, показивање, подстицање, предвиђање, проверавање, анализирање, закључивање, вредновање, саопштавање, иницирање, вођење, процењивање, одлучивање
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методe, технике, облици)	Облик рада: фронтални, групни, индивидуални Методe рада: вербална, демонстративна *Решавање проблема* Сарадња*Компетенција за учење * Комуникација*Дигитална компетенција
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	разговор, посматрање, десетоминутне провере знања, тематске провере знања, тест - годишња провера знања
Место извођења наставе	Учионица,школско двориште, парк, библиотека

Наставна тема/област:	ЈЕЗИК
Садржаји:	Реченица. Велико слово на почетку реченице Реченица као обавештење. Тачка на крају реченице Писање личних имена и презимена и правилно потписивање Реченица као заповест. Место и функција узвичника у реченици Реченица као питање. Место и функција упитника у реченици Писање једночланих назива градова и села
Исходи	Граматика Разликује реченице као обавештења, питања и заповести према изговору и препознавањем у тексту. Правопис Правилно употребљава велико слово (на почетку реченице, у писању личних имена и презимена, једночланих назива насеља). Зна правилно потписивање (име, па презиме). Правилно употребљава тачку, упитник и узвичник на крају реченице, односно зна место и функцију тачке, упитника и узвичника.
Активности ученика	слушање, памћење, разговор, посматрање, анализирање, упоређивање, тражење информација, истраживање, препознавање, именовање, разликовање, читање, одговарање, писање, образлагање, замишљање, груписање, процењивање, употребљавање, сарађивање, играње
Активности наставника	припремање, организовање, разговор, објашњавање, читање, писање, слушање, посматрање, праћење, помагање, показивање, вођење, подстицање, предвиђање, проверавање, анализирање, закључивање, вредновање, саопштавање, иницирање, процењивање, одлучивање
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: фронтални, групни, индивидуални Методе рада: вербална, демонстративна *Решавање проблема * Сарадња *Компетенција за учење * Комуникација *Дигитална компетенција
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	разговор, посматрање, десетоминутне провере знања, диктати, тематске провере знања, годишња провера знања
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА
Садржаји:	Говор Омиљена играчка, вођени разговор Мој друг/моја другарица, вођени разговор Чланови породице Причање о јесени У библиотеци Разговорне и ситуационе игре Причање на тему по избору ученика из школског живота У сусрет летњем распусту Приче по низу слика Рецитовање Богаћење речника Сценско извођење драмских текстова из школске лектире Препричавање краћих обрађених текстова Слушање Описивање (годишњих доба, друга/другарице, чланова породице, временских прилика и сл.) Игре за развијање слушне пажње :препознавање ко говори, слушање како учитељ говори (тихо, брзо...). Писање Усвојеност вештине писања штампаним и писаним словима Писање реченица на основу слика Писање реченица о књижевном тексту (одговори на питања, самостално писање према захтевима учитеља) Писање краћих текстуалних целина о доживљају Решавање ребуса и укрштених речи Спајање више реченица у целину Писање порука Списак за куповину Читање Усвојеност вештине читања са разумевањем
Исходи	Усавршава говор, слушање, читање и писање. Развија комуникативне способности (у вођеном разговору о одређеној теми одговара на питања, поставља питања и износи своје мишљење и ставове; учтиво започиње разговор; размењује информације, обликује усмену поруку). Прича о доживљајима и догађајима. Саставља и прича причу на основу слика. Рецитије. Богати речник (усваја нове речи). Учествује у сценском извођењу драмских текстова из школске лектире.

	Препричава краће текстове из школске лектире. Описује бића, предмете и природу на основу слика и/или сопственог искуства. Пажљиво и културно слуша саговорника. У наставном контексту слуша интерпретативно читање и казивање књижевних текстова, шта други говоре и то потврђује репродуковањем или парафразирањем слушне поруке, као и поступањем по усменим инструкцијама и молбама одраслих и вршњака. Репродукује аудио-визуелне записе Пише реченице/кратак текст по диктату. Пише краће текстуалне целине о сликама, поводом књижевног текста, о сопственим искуствима, о доживљају. Решава ребусе и укрштене речи. Спаја више реченица у целину. Пише поруке којима износи информације из свакодневног школског живота. Пише списак за куповину. Чита књижевне текстове, позивнице, спискове, текстове у табели, распоред часова.
Активности ученика	слушање, памћење, разговор, посматрање, анализирање, упоређивање, тражење информација, истраживање, препознавање, откривање, именовање, разликовање, познавање, издвајање, читање, одговарање, писање, образлагање, замишљање, груписање, процењивање, употребљавање, сарађивање, препричавање, причање, описивање, стварање, извођење, играње
Активности наставника	припремање, организовање, разговор, објашњавање, читање, писање, слушање, посматрање, праћење, помагање, показивање, вођење, подстицање, предвиђање, проверавање, анализирање, закључивање, вредновање, саопштавање, иницирање, процењивање, одлучивање
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: фронтални, групни, индивидуални Методе рада: вербална, демонстративна *Решавање проблема * Сарадња *Компетенција за учење * Комуникација *Дигитална компетенција
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	разговор, посматрање, десетоминутне провере знања, диктати, тематске провере знања, годишња провера знања, мерења брзине читања и писања
Место извођења наставе	Учионица, школско двориште, парк, библиотека

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Први	Годишњи фонд часова : 72
Наставни предмет: ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК	Недељни фонд часова: 2

Циљ учења предмета: Циљ учења страног језика у основном образовању и васпитању јесте да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну усмену, а од трећег разреда и писану комуникацију, и да стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу.

Наставна тема/област:	1. ЛИЧНИ ИДЕНТИТЕТ
Садржаји:	Упознавање ликова; међусобно представљање уз помоћ кратких реченица; формално и неформално поздрављање; устаљена правила учтивости; усвајање бројева до 10; слушање кратких и једноставних налога и упутстава и реаговање на њих. -језичке структуре <i>Hello.../What's your name...I'm</i> <i>This is a.../What is this?...This is a...How many...can you see?Look...</i>
Исходи	- разумеју једноставне поздраве и реагују на њих; - поздраве и отпоздраве користећи најједноставнија језичка средства; - питају и кажу како се зову. - разумеју и именују бића и предмете који се односе на тему; - разумеју једноставне исказе који се односе на поздрављање и представљање; - размењују информације личне природе (питају и кажу како се зову); - разумеју једноставна упутства и налоге и реагују на њих; - формулишу једноставна упутства и налоге; - поштују правила учтиве комуникације.
Активности ученика	Активно прати и слуша, поставља и одговара на питања, изводи закључке, сарађује, учествује у активностима, описује, ради у пару, групи, активно учествује у наставном процесу, повезује, пореди, активно учествује у језичким играма примереним узрасту, прате сопствени напредак.
Активности наставника	Припрема, организује, прати напредак ученика, објашњава, даје упутства, усмерава, мотивише, подстиче, контролише, сарађује, закључује, коригује, анализира, процењује, помаже, пружа додатну подршку у учењу.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Методе рада: дијалогска, монолошка (описивање, причање); илустративна; демонстративна; аудитивна, слушање и реаговање на команде наставника на страном језику или са аудио записа. Вежбе слушања, усменог изражавања и разумевања слушаног.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови и различите технике формативног оцењивања (вежбе говора, разумевања прочитаног, израда постера, панона, мини пројекти).
Место извођења наставе	Класична учионица; мултимедијална; пољска учионица.

Наставна тема/област:	2. ШКОЛА И ШКОЛСКИ ЖИВОТ
Садржаји:	Постављање питања и идентификовање предмета у учионици. Усвајање вокабулара у вези са школским прибором; постављање питања за количину <i>How many...?</i> и узраст <i>How old are you?</i> -језичке структуре <i>This is a.../How many...can you see? There are... Sit down/Stand up... Come in. Close the door. Close the window. Open the door. Open the window. Open the book...</i> -<i>This is a.../What is this...How many?...There are...in the pencil-case. What colour is..It's .../How old are you?I'm...years old. What about you?</i>
Исходи	-препозна и именује предмете из учионице; - разуме једноставан опис места; - опише место користећи најједноставнија језичка средства; - разуме једноставна упутства и налоге и реагују на њих; - формулише једноставна упутства и налоге; - разуме изразе за захваљивање и упућују захвалност; - уочи сличности и разлике у школском животу у циљној култури и код нас; - препознају и именују школски прибор. - разуме једноставне исказе који се односе на количине; - изрази количине најједноставнијим језичким средствима; - разумеју једноставна питања личне природе и реагују на њих; - размењују информације личне природе (питају и кажу колико имају година); - уоче сличности и разлике у изгледу школског простора у циљној култури и код нас;
Активности ученика	Активно прати и слуша, поставља и одговара на питања, изводи закључке, сарађује, учествује у активностима, описује, ради у пару, групи, активно учествује у наставном процесу, повезује, пореди, активно учествује у језичким играма примереним узрасту, прате сопствени напредак.
Активности наставника	Припрема, организује, прати напредак ученика, објашњава, даје упутства, усмерава, мотивише, подстиче, контролише, сарађује, закључује, коригује, анализира, процењује, помаже, пружа додатну подршку у учењу.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Методе рада: дијалогска, монолошка (описивање, причање); илустративна; демонстративна; аудитивна. “Превођење” исказа у гест и геста у исказ, слушање и реаговање на команде наставника на страном језику или са аудио записа. Вежбе слушања, усменог изражавања и разумевања слушаног.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови и различите технике формативног оцењивања (вежбе говора, разумевања прочитаног, израда постера, панона, мини пројекти).
Место извођења наставе	Класична учионица; мултимедијална; пољска учионица.

Наставна тема/област:	3. ЖИВОТ ДЕЦЕ, РАЗОНОДА
Садржаји:	Усвајање вокабулара у вези са играчкама ; присвојних придева my, your; показних заменица this, that. -језичке структуре <i>This is a...toy car, train, teddy/bear. It's my teddy-bear,.. your toy-car. I'm sorry/Thank you. This doll is....</i>
Исходи	-препозна и именује боје и облике; - разуме једноставне описе предмета и исказе који се односе на изражавање количина -препозна и именује играчке; -разуме једноставне исказе којима се изражава припадање; - каже чије је нешто; -изрази захвалност; -уочи сличности и разлике у начину разоноде у циљној култури и код нас; -поштује правила учтиве комуникације
Активности ученика	Активно прати и слуша, поставља и одговара на питања, изводи закључке, сарађује, учествује у активностима, описује, ради у пару, групи, активно учествује у наставном процесу, повезује, пореди, активно учествује у језичким играма примереним узрасту, прате сопствени напредак.
Активности наставника	Припрема, организује, прати напредак ученика, објашњава, даје упутства, усмерава, мотивише, подстиче, контролише, сарађује, закључује, коригује, анализира, процењује, помаже, пружа додатну подршку у учењу.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Методе рада: дијалошка, монолошка (описивање, причање); илустративна; демонстративна; аудитивна, слушање и реаговање на команде наставника на страном језику или са аудио записа. Вежбе слушања, усменог изражавања и разумевања слушаног.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови и различите технике формативног оцењивања (вежбе говора, разумевања прочитаног, израда постера, панона, мини пројекти).
Место извођења наставе	Класична учионица; мултимедијална; пољска учионица.

Наставна тема/област:	4. ПОРОДИЦА
Садржаји:	Идентификовање чланова породице; глагола to be и израза This is... They are... -језичке структуре <i>He / She is ... They are ...; He / She / This is my ..; We are ...;</i>
Исходи	-идентификује и именује чланове породице; -употреби једноставне исказе којима их представља; - разликује облик личне заменице за мушку/женску особу; -препозна и употреби израз за јединину/ множину; разуме и репродукује кратку причу на исту тему.
Активности ученика	Активно прати и слуша, поставља и одговара на питања, изводи закључке, сарађује, учествује у активностима, описује, ради у пару, групи, активно учествује у наставном процесу, повезује, пореди, активно учествује у језичким играма примереним узрасту, прате сопствени напредак.
Активности наставника	Припрема, организује, прати напредак ученика, објашњава, даје упутства, усмерава, мотивише, подстиче, контролише, сарађује, закључује, коригује, анализира, процењује, помаже, пружа додатну подршку у учењу.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Методе рада: дијалогска, монолошка (описивање, причање); илустративна; демонстративна; аудитивна, слушање и реаговање на команде наставника на страном језику или са аудио записа. Вежбе слушања, усменог изражавања и разумевања слушаног.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови и различите технике формативног оцењивања (вежбе говора, разумевања прочитаног, израда постера, паноа, мини пројекти).
Место извођења наставе	Класична учионица; мултимедијална; пољска учионица.

Наставна тема/област:	5. ЖИВИ СВЕТ, ПРИРОДА
Садржаји:	Усвајање вокабулара у вези са животињама на фарми; постављање једноставних Yes/No питања Is it a ...? и давање одговора. -језичке структуре <i>This is a...duck/horse/sheep/chicken...; Is it a ...? Yes, it is. / No, it isn't. ; How many?</i>
Исходи	-препозна и именује домаће животиње и појмове који се односе на сеоско домаћинство; -разуме једноставан опис места. -разуме, постави и одговори на јасно постављено једноставно питање Is it a ...?
Активности ученика	Активно прати и слуша, поставља и одговара на питања, изводи закључке, сарађује, учествује у активностима, описује, ради у пару, групи, активно учествује у наставном процесу, повезује, пореди, активно учествује у језичким играма примереним узрасту, прате сопствени напредак.
Активности наставника	Припрема, организује, прати напредак ученика, објашњава, даје упутства, усмерава, мотивише, подстиче, контролише, сарађује, закључује, коригује, анализира, процењује, помаже, пружа додатну подршку у учењу.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Методе рада: дијалошка, монолошка (описивање, причање); илустративна; демонстративна; аудитивна, слушање и реаговање на команде наставника на страном језику или са аудио записа. Вежбе слушања, усменог изражавања и разумевања слушаног.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови и различите технике формативног оцењивања (вежбе говора, разумевања прочитаног, израда постера, паноя, мини пројекти).
Место извођења наставе	Класична учионица; мултимедијална; пољска учионица.

Наставна тема/област:	6. МОДА И ОБЛАЧЕЊЕ
Садржаји:	Усвајање вокабулара у вези са одећом; постављање питања у вези са бојом и давање одговора It's... They're... Усвајање вокабулара у вези са деловима тела и њихово бројање; израза I've got/ You've got. Језичке структуре: <i>This is...shirt/skirt/. These are...trousers/jeans.. What colour is it? It's ... What colour are they? They're; They are...This T-shirt is...; I've got... eyes, arms, ...</i>
Исходи	-разуме и репродукује јед-препозна и именује делове гардеробе; - разуме једноставан опис предмета; - опише предмете користећи најједноставнија језичка средства; -разуме, постави и одговори на јасно постављено једноставно питање у вези са бојом What colour is it? и How many? -Разуме и репродукује једноставну песму - препозна и именује делове тела; -разуме једноставан опис људи; - опише себе користећи најједноставнија језичка средства;
Активности ученика	Активно прати и слуша, поставља и одговара на питања, изводи закључке, сарађује, учествује у активностима, описује, ради у пару, групи, активно учествује у наставном процесу, повезује, пореди, активно учествује у језичким играма примереним узрасту, прате сопствени напредак.
Активности наставника	Припрема, организује, прати напредак ученика, објашњава, даје упутства, усмерава, мотивише, подстиче, контролише, сарађује, закључује, коригује, анализира, процењује, помаже, пружа додатну подршку у учењу.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Методе рада: дијалогска, монолошка (описивање, причање); илустративна; демонстративна; аудитивна, слушање и реаговање на команде наставника на страном језику или са аудио записа. Вежбе слушања, усменог изражавања и разумевања слушаног.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови и различите технике формативног оцењивања (вежбе говора, разумевања прочитаног, израда постера, панона, мини пројекти).
Место извођења наставе	Класична учионица; мултимедијална; пољска учионица.

Наставна тема/област:	7. ИСХРАНА И ГАСТРОНОМСКЕ НАВИКЕ
Садржаји:	Идентификовање хране на рођенданској забави; изражавање допадања и недопадања I like/I don't like; Језичке структуре: <i>I like ... I don't like ... banana, biscuit, cake, ice cream, Happy birthday!</i>
Исходи	-препозна и именује храну и пиће; -разуме једноставне исказе за изражавање допадања/ недопадања и изражавају их једноставним језичким средствима; - разуме једноставно исказане честитке и одговоре на њих; -упути једноставне честитке;
Активности ученика	Активно прати и слуша, поставља и одговара на питања, изводи закључке, сарађује, учествује у активностима, описује, ради у пару, групи, активно учествује у наставном процесу, повезује, пореди, активно учествује у језичким играма примереним узрасту, прате сопствени напредак.
Активности наставника	Припрема, организује, прати напредак ученика, објашњава, даје упутства, усмерава, мотивише, подстиче, контролише, сарађује, закључује, коригује, анализира, процењује, помаже, пружа додатну подршку у учењу.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Методе рада: дијалогска, монолошка (описивање, причање); илустративна; демонстративна; аудитивна, слушање и реаговање на команде наставника на страном језику или са аудио записа. Вежбе слушања, усменог изражавања и разумевања слушаног.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови и различите технике формативног оцењивања (вежбе говора, разумевања прочитаног, израда постера, паноя, мини пројекти).
Место извођења наставе	Класична учионица; мултимедијална; пољска учионица.

Наставна тема/област:	8. СТАНОВАЊЕ
Садржаји:	Идентификовање предмета у спаваћој соби; предлога за место; постављање питања Where is it? и давање одговора It's in/on/under ... Језичке структуре: <i>This is a bed, shelf, wardrobe Where is it? It's on / in / under.</i>
Исходи	-препозна и именује намештај; - препозна и именује предлоге за место; - разуме једноставна обавештења о положају у простору и реагују на њих - разуме и репродукује кратку причу на исту тему.
Активности ученика	Активно прати и слуша, поставља и одговара на питања, изводи закључке, сарађује, учествује у активностима, описује, ради у пару, групи, активно учествује у наставном процесу, повезује, пореди, активно учествује у језичким играма примереним узрасту, прате сопствени напредак.
Активности наставника	Припрема, организује, прати напредак ученика, објашњава, даје упутства, усмерава, мотивише, подстиче, контролише, сарађује, закључује, коригује, анализира, процењује, помаже, пружа додатну подршку у учењу.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Методе рада: дијалошка, монологска (описивање, причање); илустративна; демонстративна; аудитивна, слушање и реаговање на команде наставника на страном језику или са аудио записа. Вежбе слушања, усменог изражавања и разумевања слушаног.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови и различите технике формативног оцењивања (вежбе говора, разумевања прочитаног, израда постера, панорама, мини пројекти).
Место извођења наставе	Класична учионица; мултимедијална; пољска учионица.

Наставна тема/област:	9. ЕМОЦИЈЕ
Садржаји:	Идентификовање осећања и потреба; постављање питања у вези са туђим осећањима <i>Are you...?</i> и давање одговора <i>Yes, I am./ No, I'm not.</i> Језичке структуре: <i>I'm cold, happy, hungry, ...; Are you hungry? Yes, I am. / No, I'm not.</i>
Исходи	-препозна и именује осећања; -разуме свакодневне исказе у вези са непосредним потребама и осећањима и реагују на њих; -изрази основне потребе и осећања кратким и једноставним језичким средствима;
Активности ученика	Активно прати и слуша, поставља и одговара на питања, изводи закључке, сарађује, учествује у активностима, описује, ради у пару, групи, активно учествује у наставном процесу, повезује, пореди, активно учествује у језичким играма примереним узрасту, прате сопствени напредак.
Активности наставника	Припрема, организује, прати напредак ученика, објашњава, даје упутства, усмерава, мотивише, подстиче, контролише, сарађује, закључује, коригује, анализира, процењује, помаже, пружа додатну подршку у учењу.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Методе рада: дијалогска, монолошка (описивање, причање); илустративна; демонстративна; аудитивна, слушање и реаговање на команде наставника на страном језику или са аудио записа. Вежбе слушања, усменог изражавања и разумевања слушаног.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови и различите технике формативног оцењивања (вежбе говора, разумевања прочитаног, израда постера, панона, мини пројекти).
Место извођења наставе	Класична учионица; мултимедијална; пољска учионица.

Наставна тема/област:	10. ПРАЗНИЦИ
Садржаји:	Најзначајнији празници и начин обележавања, прославе и честитања. Језичке структуре: <i>Merry Christmas/Happy New Year./ Father Christmas, present, reindeer... ; Happy Easter.../ Easter eggs, Easter Bunny / chocolate.</i>
Исходи	- препозна и именује основне појмове у вези са Божићем; - разуме једноставне честитке и одговоре на њих; - упуту једноставне честитке; - уоче сличности и разлике у начину прославе Божића и Ускрса код нас и у ВБ
Активности ученика	Активно прати и слуша, поставља и одговара на питања, изводи закључке, сарађује, учествује у активностима, описује, ради у пару, групи, активно учествује у наставном процесу, повезује, пореди, активно учествује у језичким играма примереним узрасту, прате сопствени напредак.
Активности наставника	Припрема, организује, прати напредак ученика, објашњава, даје упутства, усмерава, мотивише, подстиче, контролише, сарађује, закључује, коригује, анализира, процењује, помаже, пружа додатну подршку у учењу.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Методе рада: дијалогска, монологска (описивање, причање); илустративна; демонстративна; аудитивна, слушање и реаговање на команде наставника на страном језику или са аудио записа. Вежбе слушања, усменог изражавања и разумевања слушаног.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови и различите технике формативног оцењивања (вежбе говора, разумевања прочитаног, израда постера, паноа, мини пројекти).
Место извођења наставе	Класична учионица; мултимедијална; пољска учионица.

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Први	Годишњи фонд часова : 180
Наставни предмет: МАТЕМАТИКА	Недељни фонд часова: 5

Циљ учења предмета: је да ученик, овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.

Наставна тема/област:	ГЕОМЕТРИЈА
Садржаји:	Положај, величина и облик предмета Просторне релације. Величина предмета и бића. Геометријска тела: лопта, коцка, квадар, ваљак, пирамида и купа. Геометријске фигуре: круг, правоугаоник, квадрат и троугао. Линије Права, крива и изломљена линија. Затворена и отворена линија. Тачка и линија. Дуж.
Исходи	- одреди међусобни положај предмета и бића и њихов положај у односу на тло; - упореди предмете и бића по величини; - уочи и именује геометријске облике предмета из непосредне околине; - именује геометријска тела и фигуре; - групише предмете и бића са заједничким својством; - сложи/разложи фигуру која се састоји од познатих облика; - разликује: криву, праву, изломљену, затворену и отворену линију; - црта праву линију и дуж помоћу лењира;
Активности ученика	- кроз игру посматра и уочава боје и облике, именује предмете и одређује положај, повезује, упоређује, разликује и именује предмете, уочава, упоређује и класификује, закључује, проверава тачност, решења и објашњава, активно приступа излагању новог градива и изради задатака на часу, практично примењује стечена знања, активно учествује у раду, самопроцењује напредак
Активности наставника	- упознаје ученике са циљевима и садржајима теме, одређује претходно искуство ученика, прати рад и залагање ученика на часу, подстиче код ученика развој мишљења и разумевања, омогућити ученицима да сами изводе, закључке, инсистира на практичној примени стечених знања, мотивише ученике за учење,

	оцењивањем процењује ниво постигнућа ученика, подстиче ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке...)
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	- Посматрање илустрација и разговор о њима ,Илустровање положаја и предмета и разговор о њима ,Демонстрирање различитих положаја, Поређење предмета према одређеним својствима (боји и дужини), Посматрање предмета у окружењу који имају облик правоугаоника, квадрат и круга, Цртање правоугаоника, квадрата и круга , Уз помоћ канапа представљати различите врсте линија, Цртање линија и дужи ,Правилна употреба лењира Облик рада: -фронтални, индивидуални, групни, рад у пару Методе рада: -демонстративна, дијалогска, илустративна, истраживачка, диференцирана, пројектна, хеуристичка, графички радови, индивидуализована метода, ИКТ метода, метода писаних радова,интерактивна,текстуална,илустративна,учење путем открића
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	- усмене провере постигнућа, писмене провере постигнућа, практичног рада, активности и његових резултата рада (излагања и представљања радова), домаћих задатака, учешћа у групном раду, рада на пројектима, ... Ангажовање ученика: - одговоран однос према раду и постављеним задацима, - активно учествовање у настави, - сарадњу са другима - интересовање и мотивација за учење и напредовање.
Место извођења наставе	Учионица, школско двориште, парк

Наставна тема/област:	БРОЈЕВИ
Садржаји:	Бројање, писање и читање бројева. Приказивање бројева помоћу тачака на бројевној правој. Упоредивање бројева. Редни бројеви. Сабирање и одузимање бројева у оквиру 20 и приказивање на бројевној правој. Сабирање и одузимање бројева до 100 без прелаза преко десетице и приказивање на бројевној правој. Својства сабирања. Откривање непознатог броја у једнакостима с једном операцијом. Динар, кованице и новчанице до 100 динара.
Исходи	- броји унапред и уназад и са прескоком, прочита, запише, упореди и уреди бројеве прве стотине и прикаже их на бројевној правој, користи редне бројеве, разликује парне и непарне бројеве, одреди највећи и најмањи број, претходника и следбеника, користи појмове: сабирак, збир, умањеник, умањилац, разлика, сабира и одузима два једноцифрена броја не записујући поступак, сабира и одузима до 100 без прелаза преко десетице, растави број на сабирке и примени замену места и здруживање сабирака ради лакшег рачунања;, реши текстуални задатак са једном операцијом, разликује новчане апоене до 100 динара и упореди њихову вредност; уочи правило и одреди следећи члан започетог низа, прочита и користи податке са једноставнијег стубичног и сликовног дијаграма или табеле;
Активности ученика	усваја појам броја, стиче визуелну представу броја, визуализује кореспонденцију једнакобројних колекција објеката, пребројава, цифарски записује, број до кога долази пребројавањем визуализује на различите начине (скуповно, дијаграмима, бројевним сликама, на бројевној правој) чиме се продубљује разумевање структуре броја, манипулише очигледним средствима (жетонима, штапићима, картицама, прстима), броји унапред и уназад, секвенцијално, у задатим интервалима, визуелизацијом на бројевној правој, сабира, одузима, визуелно представља сабирања и одузимање на бројевној правој (добројавање, односно одбројавање), бројевним дијаграмима и бројевним сликама, правилно користи математички језик - решава текстуалне задатке, уочава, упоређује и класификује, закључује, проверава тачност решења и објашњава, активно приступа, излагању новог градива и изради задатака на часу, практично примењује стечена знања, активно учествује у раду, самопроцењује напредак
Активности наставника	- упознаје ученике са циљевима и садржајима теме, одређује претходно искуство ученика, прати рад и залагање ученика на часу, подстиче код ученика развој мишљења и разумевања, омогућити ученицима да сами изводе закључке, инсистира на практичној примени стечених знања, мотивише ученике за учење, оцењивањем процењује ниво постигнућа ученика, подстиче ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке...)
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	- Формирање појма скупа приказивањем различитих елемената ,Пребројавање (ослоњено на способност детета да механички ређа имена бројева фиксираним редом) и записивање бројева цифрама до 10 - Издвајати погодне природне и дидактички припремљене ситуације које дају значење операцијама и бројевима уз истицање непроменљивости резултата. Издвајање блока бројева до 5, који се збировима са компонентама

	до 5 и вредностима преко 5 шири на бројеве 6 до 10. Акценат је на вежбама правилног записивања израза и релација. Блок бројева до 20 је природна целина затворена за збирове једноцифрених бројева. Акценат се ставља на методу прелаза преко 10 при сабирању и одузимању, а циљ је спонтано запамћивање таблица сабирања и одузимања. -Блок бројева до 100 формира се као зборови десетица и јединица.Текстуални задаци користе се као садржаји разних вежбања, при чему ученици у разним животним ситуацијама уочавају одговарајуће математичке релације, и обратно-математичке апстракције примењују у одговарајућим животним односима: они представљају средство повезивања наставе математике са животом. У процесу решавања задатака ученици изграђују практична умења и навике које су им неопходне у животу и упознају нашу друштвену стварност .При решавању текстуалних задатака навикавати ученике да решавање записују у виду бројевног израза, с тим што се изоставља именовање података (то даје могућност да се према једном истом изразу састављају задаци различитог конкретног садржаја и да тако ученици увиђају да се различити задаци решавају једном истом операцијом). Облик рада: -фронтални,индивидуални,групни,рад у пару Методе рада: -демонстративна, дијалошка, илустративна, истраживачка, диференцирана, пројектна, хеуристичка, графички радови, индивидуализована метода, ИКТ метода, метода писаних радова,интерактивна,текстуална,илустративна,учење путем открића
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	- усмене провере постигнућа, писмене провере постигнућа, практичног рада, активности и његових резултата рада (излагања и представљања радова), домаћих задатака, учешћа у групном раду, рада на пројектима, ... Ангажовање ученика: - одговоран однос према раду и постављеним задацима, - активно учествовање у настави, - сарадњу са другима - интересовање и мотивација за учење и напредовање.
Место извођења наставе	Учионица, школско двориште, парк

Наставна тема/област:	МЕРЕЊЕ И МЕРЕ
Садржаји:	Мерење дужине нестандартним јединицама мере
Исходи	- измери дужину задатом, нестандартном јединицом мере;, преслика тачке и фигуре у квадратној мрежи на основу задатог упутства.
Активности ученика	-мери, уочава, упоређује ,закључује, проверава тачност, решења и објашњава, активно приступа излагању новог градива и изради задатака на часу, практично примењује стечена знања, активно учествује у раду,самопроцењује напредак
Активности наставника	-упознаје ученике са циљевима и садржајима теме, одредређује претходно искуство ученика, прати рад и залагање ученика на часу, подстиче код ученика развој мишљења и разумевања, омогућити ученицима да сами изводе закључке, инсистира на практичној примени стечених знања, мотивише ученике за учење, оцењивањем процењује ниво постигнућа ученика, подстиче ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке...)
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	- За упознавање метарског система мера треба користити очигледна средства и давати ученицима да мере предмете из околине (у учионици, школском дворишту, код куће итд.). Исто тако, неопходно је и да се ученици вежбају да процењују одока (нпр. раздаљину између два предмета, масу и сл.), па да по завршеном таквом мерењу утврђују израчунавањем колику су грешку учинили. Облик рада: -фронтални,индивидуални,групни,рад у пару Методе рада: -демонстративна, дијалогска, илустративна, истраживачка, диференцирана, пројектна, хеуристичка, графички радови, индивидуализована метода, ИКТ метода, метода писаних радова,интерактивна,текстуална,илустративна,учење путем открића
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	- усмене провере постигнућа, писмене провере постигнућа, практичног рада, активности и његових резултата рада (излагања и представљања радова), домаћих задатака, учешћа у групном раду, рада на пројектима, ... Ангажовање ученика: - одговоран однос према раду и постављеним задацима, - активно учествовање у настави, - сарадњу са другима - интересовање и мотивација за учење и напредовање.
Место извођења наставе	Учионица, школско двориште, парк

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Први	Годишњи фонд часова : 72
Наставни предмет: СВЕТ ОКО НАС	Недељни фонд часова: 2

Циљ учења предмета: јесте упознавање себе, свог природног и друштвеног окружења и развијање способности за одговоран живот у њему.

Наставна тема/област:	ЈА И ДРУГИ
Садржаји:	Основна осећања (радост, страх, туга и бес); Основне животне потребе (дисање, храна, вода, спавање и потреба за тоалетом); Сличности и разлике по полу, старости, способностима и интересовањима
Исходи	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: – препозна и искаже радост, страх, тугу и бес уважавајући себе и друге; – правовремено и примерено ситуацији искаже своје основне животне потребе за храном, водом и одласком у тоалет; – се понаша тако да уважава различитости својих вршњака и других људи
Активности ученика	Посматра описује, групише, испољава, препознаје, упоређује, именује, процењује, истражује, ствара, игра се, бележи, групише, експериментише, сналази се у простору и времену, сазнаје, ствара, сакупља, игра се
Активности наставника	Усмерава, наводи, ствара ситуацију, сугерише, поставља проблем, подстиче, дискутује, анализира, мотивише, координира, наводи на повезивање и примену знања, усмерава, ствара ситуацију, сугерише, поставља проблем, подстиче, дискутује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Игра (погађамо осећања) Часови у непосредној околини школе (објекти њихова намена, понашање у насељу, суседи Облик рада: Групни, индивидуални, фронтални, рад у пару, Активна настава Методе рада: Дијалогска, илустративна, демонстративна, текстуална, амбијентална, разговора, хеуристичка, писаних радова, експериментална
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање, праћење ангажовања ученика, ученички радови, тестирање, разговори, задовољство ученика на часу Сарадња са вршњацима, спремност за договор и сарадњу са вршњацима, извршавање радних задатака
Место извођења наставе	Учионица, часови у непосредној околини школе (објекти њихова намена, понашање у насељу, суседи)

Наставна тема/област:	ПОРОДИЧНИ ДОМ, ШКОЛА
Садржаји:	Групе људи: породица, школска заједница, разред, одељење, суседи; Права и обавезе чланова група; Правила понашања појединаца и групе Празници: породични, школски
Исходи	– се придржава договорених правила понашања у школи и прихвата последице ако их прекрши, сарађује са вршњацима у заједничким активностима, чува своју, школску и имовину других;
Активности ученика	Посматра описује, групише, испољава, препознаје, упоређује, именује, процењује, истражује, ствара, игра се, бележи, групише, експериментише, сналази се у простору и времену, сазнаје, ствара, сакупља, игра се
Активности наставника	Усмерава, наводи, ствара ситуацију, сугерише, поставља проблем, подстиче, дискутује, анализира, мотивише, координира, наводи на повезивање и примену знања, усмерава, ствара ситуацију, сугерише, поставља проблем, подстиче, дискутује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Часови у непосредној околини школе (објекти њихова намена , понашање у насељу, суседи Разговор Посматрање илустрација у уџбенику и разговор (породица, празници, дечја права...) .Игра-Разредна телевизија-деца сама праве емисије на различите теме:вести из школе, квизови, загонетне личности (занимања), дебате (зашто волим- не волим да идем у школу, никада-или понекад треба слагат...); Облик рада: Групни, индивидуални, фронтални, рад у пару, активна настава Методе рада: Дијалогска, илустративна, демонстративна, текстуална, амбијентална, разговора, хеуристичка, писаних радова, експериментална
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање, праћење ангажовања ученика, ученички радови, белешке, тестирање, разговори, задовољство ученика на часу
Место извођења наставе	Учионица, часови у непосредној околини школе (објекти њихова намена , понашање у насељу, суседи)

Наставна тема/област:	ЗДРАВЉЕ И БЕЗБЕДНОСТ
Садржаји:	Здрав начин живота: становање, одевање, исхрана, лична хигијена, рад, одмор; Безбедно понашање у саобраћају на путу од куће до школе (кретање улицом са и без тротоара, прелажење преко улице, безбедно место за игру); Опасне ситуације по живот, здравље и околину, превенција и правилно понашање (у дому и школској средини, саобраћају, током природних непогода).
Исходи	– одржава личну хигијену и адекватно се одева у циљу очувања здравља; прати инструкције одраслих у опасним ситуацијама: поплава, земљотрес, пожар; својим речима опише пример неке опасне ситуације из свог непосредног окружења; примењује правила безбедног понашања на путу од куће до школе приликом кретања улицом са и без тротоара и преласка улице;
Активности ученика	Посматра описује, групише, испољава, препознаје, упоређује, именује, процењује, истражује, ствара, игра се, бележи, групише, експериментише, сналази се у простору и времену, сазнаје, ствара, сакупља, игра се
Активности наставника	Усмерава, наводи, ствара ситуацију, сугерише, поставља проблем, подстиче, дискутује, анализира, мотивише, координира, наводи на повезивање и примену знања, усмерава, ствара ситуацију, сугерише, поставља проблем, подстиче, дискутује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Час у природи (јесен, зима, пролеће, лето. Посматрање илустрација и разговор. Игровне активности .Час у кабинету за информатику .(Рачунар као средство комуникације , а не играчка) .Учешће у еколошкој акцији у сарадњи са локалном средином Облик рада: Групни, индивидуални, фронтални, рад у пару, активна настава Методе рада: Дијалошка, илустративна, демонстративна, текстуална, амбијентална, разговора, хеуристичка, писаних радова, експериментална
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање, праћење ангажовања ученика, ученички радови, белешке, тестирање, разговори, задовољство ученика на часу, тестови знања, домаћи задаци
Место извођења наставе	Учионица, часови у непосредној околини школе (објекти њихова намена , понашање у насељу, суседи); час у кабинету за информатику (Рачунар као средство комуникације , а не играчка) ;учешће у еколошкој акцији у сарадњи са локалном средином

Наставна тема/област:	ОРИЈЕНТАЦИЈА У ПРОСТОРУ И ВРЕМЕНУ
Садржаји:	Кретање и сналажење у простору у односу на просторне одреднице: напредназад, лево-десно, горе-доле и карактеристичне објекте. Сналажење у времену у односу на временске одреднице: делови дана, обданица и ноћ, дани у недељи, пре, сада, после, јуче, данас, сутра, прекјуче, прекосутра
Исходи	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: – се снађе у простору помоћу просторних одредница: напред-назад, лево-десно, горе-доле и карактеристичних објеката; – одреди време својих активности помоћу временских одредница: делови дана, обданица и ноћ, дани у недељи, пре, сада, после, јуче, данас, сутра, прекјуче, прекосутра;
Активности ученика	Посматра описује, групише, испољава, препознаје, упоређује, именује, процењује, истражује, ствара, игра се, бележи, групише, експериментише, сналази се у простору и времену, сазнаје, ствара, сакупља, игра се
Активности наставника	Усмерава, наводи, ствара ситуацију, сугерише, поставља проблем, подстиче, дискутује, анализира, мотивише, координира, наводи на повезивање и примену знања, усмерава, ствара ситуацију, сугерише, поставља проблем, подстиче, дискутује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Практичан рад ученика (кретање у различитим срединама и по различитим подлогама) Истраживачке активности утицај подлоге и облика предмета на кретање(глатка и храпава подлога...); Игра Деца се договоре који дан у недељи ће представљати и формирају круг. Учитељ каже име једног дана и ученици који имају то име иступе корак уназад. Ко погрешно-испада. Затим са десне стране стају ученици који носе назив дана који је био јуче, а са леве сутра.Посматрање илустрација и разговор (временске одреднице:сада, пре, после, седмица....) Облик рада: Групни, индивидуални, фронтални, рад у пару, активна настава Методе рада: Дијалогска, илустративна, демонстративна, текстуална, амбијентална, разговора, хеуристичка, писаних радова, експериментална
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање,праћење ангажовања ученика,белешке,тестирање,разговори,задовољство ученика на часу,продукти ученичког рада,сарадња са вршњацима,спремност за договор и сарадњу са вршњацима,извршавање радних задатака
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	ЧОВЕК СТВАРА
Садржаји:	Човек ради и ствара (материјали и средства за рад, производи људског рада). Материјали за израду предмета (дрво, камен, метал, стакло, гума, пластика, папир, тканина) и њихова својства (тврдо-меко, провидно-непровидно, храпаво- глатко)
Исходи	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: -посматрањем и опипавањем предмета одреди својства материјала: тврдо-меко,провидно-непровидно, храпаво- глатко;учествује у извођењу једноставних огледа којима испитује природне феномене;разликује природу од производа људског рада на примерима из непосредног окружења;
Активности ученика	Посматра описује, групише, испољава, препознаје, упоређује, именује, процењује, истражује, ствара, игра се, бележи, групише, експериментише, сналази се у простору и времену, сазнаје, ствара, сакупља, игра се
Активности наставника	Усмерава, наводи, ствара ситуацију, сугерише, поставља проблем, подстиче, дискутује, анализира, мотивише, координира, наводи на повезивање и примену знања, усмерава, ствара ситуацију, сугерише, поставља проблем, подстиче, дискутује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Груписање објеката на основу једноставних својстава материјала; -Уочавати како својства материјала одређују њихову употребу Облик рада: Групни, индивидуални, фронтални, рад у пару, активна настава Методе рада: Дијалошка, илустративна, демонстративна, текстуална, амбијентална, разговора, хеуристичка, писаних радова, експериментална
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање, праћење ангажовања ученика, ученички радови, белешке,тестирање,разговори,задовољство ученика на часу,доношење материјала за рад
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	РАЗНОВРСНОСТ ПРИРОДЕ
Садржаји:	Сунчева светлост и топлота. Основна својства ваздуха: провидност, мирис, кретање. Облици појављивања воде: потоци, реке, баре, језера, киша, снег. Облици појављивања воде у непосредном окружењу. Основна својства воде: укус, мирис, провидност, раствара поједине материјале.Изглед земљишта: равница, брдо, планина. Изглед земљишта у непосредном окружењу. Основна својства земљишта: боја, растреситост, влажност; Карактеристичне биљке и животиње у непосредном окружењу. Изглед и делови тела биљака. Изглед и делови тела животиња на примерима сисара, птица, риба, инсеката. Човеково тело – делови тела (глава труп , руке и ноге) и чула (вида, слуха, укуса, мириса и додира). Значај воде, ваздуха, земљишта, сунчеве светлости и топлоте за живот биљака, животиња/човека. Одговоран однос човека према животној средини (штедња воде, одлагање отпада на предвиђена места, брига о биљкама и животињама).
Исходи	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: -препознаје облике појављивања воде у непосредном окружењу: потоци, реке, баре, језера;препознаје изглед земљишта у непосредном окружењу: равница, брдо, планина; идентификује биљке и животиње из непосредног окружења на основу њиховог спољашњег изгледа; уочава разноврсност биљака и животиња на основу спољашњег изгледа; препознаје главу, труп, руке и ноге као делове тела и њихову улогу у његовом свакодневном животу; препознаје улогу чула вида, слуха, мириса, укуса и додира у његовом свакодневном функционисању и сазнавању окружења; штеди воду и одлаже отпад на предвиђена места; се понаша тако да не угрожава биљке и животиње у непосредном окружењу; повезује резултате учења и рада са уложеним трудом.
Активности ученика	Посматра описује, групише, испољава, препознаје, упоређује, именује, процењује, истражује, ствара, игра се, бележи, групише, експериментише, сналази се у простору и времену, сазнаје, ствара, сакупља
Активности наставника	Усмерава, наводи, ствара ситуацију, сугерише, поставља проблем, подстиче, дискутује, анализира, мотивише, координира, наводи на повезивање и примену знања, усмерава, ствара ситуацију, сугерише, поставља проблем, подстиче, дискутује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Осмишљени часови у природи, излети и посете, Посматрање ангажованости на часу, Продукти ученичких активности Игре: 1.Погађалица живих бића-Ученици седе у кругу, водитељ наводи једно од станишта и показује играча који треба да каже назив биљке или животиње која живи у станишту,затим броји до 10, уколико ученик не одговори или одговори погрешно испада из игре. Следећи играч не сме навести исту биљку или животињу. Победник је онај ко остане последњи и он је водитељ у новом такмичењу Истраживачке активности(особине

	воде, растворљивост материјала, особине ваздуха, основна својства земљишта, понашање материјала у води) Прављење збирки и албума -Огледи , последице загревања воде(водена пара), последице хлађења воде(лед), кружење воде у природи, струјање ваздуха-ветар, сенка Облик рада: Групни, индивидуални, фронтални, рад у пару, активна настава Методе рада: Дијалогска, илустративна, демонстративна, текстуална, амбијентална, разговора, хеуристичка, писаних радова, експериментална
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање, праћење ангажовања ученика, ученички радови, белешке, тестирање, разговори, задовољство ученика на часу, задовољство ученика на часу, продукти ученичког рада, сарадња са вршњацима, спремност за договор и сарадњу са вршњацима, извршавање радних задатака
Место извођења наставе	Учионица, осмишљени часови у природи, излети и посете

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Први	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: ЛИКОВНА КУЛТУРА	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: је да се ученик , развијајући стваралачко мишљење и естетичке критеријуме кроз практични рад, оспособљава за комуникацију и да изграђује позитиван однос према култури и културном наслеђу свог и других народа.

Наставна тема/област:	ЛИКОВНА КУЛТУРА И ОКРУЖЕЊЕ
Садржаји:	Простор: Отворени и затворени простор,природа – простор који је човек обликовао и простор. Карактеристичне визуелне одлике по којима се препознаје врста простора. Значај чувања споменика културе или значај тих објеката у најближем окружењу. Значај уређења простора у коме ученик борави. Уметничка занимања и продукти. Сликар – слика, вајар – скулптура, фотограф – фотографија... Изглед употребних предмета ко је су дизајнирали уметници
Исходи	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: -опише ,својим речима,визуелне карактеристике по којима препознаје облике и простор;, пореди своје утиске и утиске других о уметничким делима,изгледу објеката/предмета и облицима из природе и окружења; одреди,самостално и у сарадњи са другима положај облика у простору и у равни, повеже одабрану установу културе са њеном наменом, поштује договоре и правила понашања и облачења приликом посете установама културе.
Активности ученика	Посматра, опипава, објашњава, црта, слика, изражава, ствара, дискутује, комуницира, закључује, мисли, креира
Активности наставника	Разговара, показује, изражава мишљење, посматра
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Посета значајних објеката из најближег окружења .Посета библиотеци .Час у природи (посматрање ближе околине; школског дворишта; објеката) .Цртањем употребних предмета и извештавање о њиховој намени. Анализа ученичких радова .Доживљај током боравка на планини, мору... описивање, илустрација Облик рада: фронтални, групни, индивидуални, рад у пару Методе рада: вербална, демонстративна, дијалошка,илустративна
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Продукти ученичких активности Учешће ученика у планираним активностима Сарадња у групи
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	ОДНОСИ У ВИДНОМ ПОЉУ
Садржаји:	Облици. Облици из природе, облици које је створио човек, правилни и неправилни облици. Својства облика (цело, део, велико, мало, високо, ниско, краће, дуже, уско, широко, светло, тамно, обојено, безбојно, једнобојно, шарено, меко, тврдо, глатко, храпаво, обло, рођасто). Положај облика у простору и уравни (горе, доле, између, испод, у, на, испред, иза, усправно, положено, косо, лево, десно). Кретање. Покретни и непокретни облици. Кретање бића и машина. Смер кретања облика (налево, надесно, нагоре и надоле). Безбедност у саобраћају, илузија величине покретних и непокретних објеката у односу на удаљеност од посматрача. Светлост и сенка. Природни и вештачки извори осветљења. Промена осветљености у току дана. Изглед облика и сенке у зависности од осветљења.
Исходи	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: одреди, самостално и у сарадњи са другима, положај облика у простору и у равни; опише, својим речима, визуелне карактеристике по којима препознаје облике и простор; пореди своје утиске и утиске других о уметничким делима, изгледу објеката/предмета и облицима из природе и окружења;
Активности ученика	Посматра, опипава, објашњава, црта, слика, изражава, ствара, дискутује, комуницира, закључује, мисли, креира
Активности наставника	Усмерава, наводи, ствара ситуацију, сугерише, подстиче, дискутује, анализира, мотивише, координира, развија кооперативност, планира, организује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Примена материјала и техника у сликању и вајању различитих облика које ученици познају (животиње, предмети, људи..). Анализа свог рада. Анализом радова осталих ученика. Цртањем употребних предмета Час у природи (посматрање ближе околине; школског дворишта; објеката). Цртањем простора у коме ученици бораве свакодневно (своје собе, куће, школе). Цртањем употребних предмета и извештавање о њиховој намени. Посета оближњим продавницама, (посматрање производа на рафовима), одељенским изложбама радова. Уређивањем паноа са радовима (уочавање и постављање радова са светлијим, тамнијим бојама, мањим, већим облицима, положеним или усправним). Стварањем сенки уз помоћ руку. Игре светлом и сенком уз промене облика сенке у зависности од светлосног извора. Посматрањем светла и сенке на предметима у учионици у зависности од светлосног извора Цртањем предмета, бојење истог, његово преобликовање; додавање других елемената. Облик рада: фронтални, групни, индивидуални, рад у пару Методе рада: вербална, демонстративна, дијалошка, илустративна
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Продукти ученичких активности Учешће ученика у планираним активностима Сарадња у групи
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	ОБЛИКОВАЊЕ
Садржаји:	Материјал и прибор. Поступци правилног и безбедног руковања и одржавања материјала, прибора и радне површине, значај одржавања хигијене и безбедног руковања прибором. Обликовање скулптуре. Обликовање меких материјала поступком додавања. Спајање разноврсних материјала. Обликовање цртежа. Врсте линија (отворена, затворена, права, крива, светла, тамна, широка, уска, дугачка, кратка, непрекинута, испрекидана, груба, нежна, спирална, таласаста, степенаста...). Изражајна својства линија у односу на материјал и прибор. Обликовање слике.-Боја природних облика и боја облика које је створио човек. Изражајна својства боје у односу на материјал и прибор. Преобликовање. -Предмети и материјал погодни за преобликовање (оштећени предмети, амбалажа, остаци тканина...). Различите инфо-рмације као мотивација за стваралачки рад. Природа и непосредно окружење; машта и стварни догађаји; приче, песме и текстови из књига и часописа за децу и уџбеника, уметничка дела.
Исходи	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: – одреди, самостално и у сарадњи са другима, положај облика у простору и у равни; – опише, својим речима, визуелне карактеристике по којима препознаје облике и простор; – пореди своје утиске и утиске других о уметничким делима, изгледу објеката/предмета и облицима из природе и окружења;
Активности ученика	Посматра, опипава, објашњава, црта, слика, изражава, ствара, дискутује, комуницира, закључује, мисли, креира
Активности наставника	Усмерава, наводи, ствара ситуацију, сугерише, подстиче, дискутује, анализира, мотивише, координира, развија кооперативност, планира, организује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Примена материјала и техника у сликању и вајању различитих облика које ученици познају (животиње, предмети, људи...) Анализа свог рада. Анализом радова осталих ученика. Цртањем употребних предмета Час у природи (посматрање ближе околине; школског дворишта; објеката). Цртањем простора у коме ученици бораве свакодневно (своје собе, куће, школе). Цртањем употребних предмета и извештавање о њиховој намени. Посета оближњим продавницама, (посматрање производа на рафовима), одељенским изложбама радова. Уређивањем паноа са радовима (уочавање и постављање радова са светлијим, тамнијим бојама, мањим, већим облицима, положеним или усправним). Стварањем сенки уз помоћ руку. Игре светлом и сенком уз промене облика сенке у зависности од светлосног извора. Посматрањем светла и сенке на предметима у учионици у зависности од светлосног извора Цртањем предмета, бојење истог, његово преобликовање; додавање других елемената. Облик рада: фронтални, групни, индивидуални, рад у пару Методе рада: вербална, демонстративна, дијалошка, илустративна
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Продукти ученичких активности, учешће ученика у планираним активностима, сарадња у групи, извршавање радних задатака
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	СПОРАЗУМЕВАЊЕ
Садржаји:	Читање визуелних информација. Илустрација у дејим књигама и уџбеницима. Стрип. Цртани и анимирани филм традиционално урађени (слободоручно обликовани или нацртани ликови) и савремени (урађени у апликативном програму). Прича у цртаном и анимираном филму. Изглед места и ликова. Знак. Графички знак (ноте, слова и цифре), гестовни и звучни знак. Лепо писање. Украсна слова.Традиција. Празници и украшавање. Невербално изражавање. Пантомима, игре, перформанс
Исходи	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: – изрази познате појмове мимиком и покретом тела, без звука;
Активности ученика	Посматра, опипава, објашњава, црта, слика, изражава, ствара, дискутује, комуницира, закључује, мисли, креира
Активности наставника	Усмерава, наводи, ствара ситуацију, сугерише, подстиче, дискутује, анализира, мотивише, координира, развија кооперативност, планира, организује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Гледање цртаних филмова (посматрање, анализа; стицање знања о настанку цртаног филма; његове намене) Формирањем целине од више делова (илустровање приче, бајке кроз слике.) Читање стрипа (његово посматрање, анализа, разумевање постојања истог, његове намене).Претварање текста приче, песме у стрип. Обликовање кореографије за луткарску представу Облик рада: фронтални, групни, индивидуални, рад у пару Методе рада: вербална, демонстративна, дијалогска,илустративна
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Продукти ученичких активности, учешће ученика у планираним активностима,сарадња у групи, извршавање радних задатака
Место извођења наставе	Учионица

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Први	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: МУЗИЧКА КУЛТУРА	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: јесте развијање интересовања за музичке осетљивости и креативности; оспособљавање за разумевање могућности музичког изражавања ;развијање осетљивости за музичке вредности упознавањем музичке традиције и културе свога и других народа

Наставна тема/област:	СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ
Садржаји:	Уметничка музика у цртаним и анимираним филмовима. Однос звук – лик, музика – радња. Композици је које илуструју различита осећања. Звук и тон (извори). Звуци тела (пулс, куцање срца, дисање...). Звуци из природе и окружења. Звучни знак (школско звоно, аутомо билска сирена...). Тон: боја (различити гласови и инструменти), трајање (кратак – дуг), јачина (гласан – тих), висина (висок – дубок). Тишина и одсуство звука. Композици је које илуструју различите боје људског гласа и инструмената. Музички дијалог (хор, глас и хор, глас и инструмент, два гласа, два инструмента, један свирач, група свирача, оркестар). Различити жанрови везани за ситуације значајне за ученике (празници, приредбе, свечаности, рођендани, венчања, новогодишње и божићне песме...). Музичка прича. Карактер дела и елементи музичке изражајности (условљеност). Музички бонтон. Музика и здравље. Носиоци звука (це-де плејер, ем пе 3 плејер, рачунар...)
Исходи	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: -објасни својим речима утиске о слушаном делу, особине тона, доживљај прегласне музике и њеног утицаја на тело и зашто је тишина важна; разликује одабране звукове и тонове, певање/свирање; хор/један певач/група певача;оркестар/један свирач/група свирача, боју различитих певачких гласова и инструмената и музичке изражајне елементе; препозна музички почетак и крај и понављање теме или карактеристичног мотива у слушаном делу; повезује музичко дело у односу на њему блиске ситуације, врсту гласа и боју инструмента са карактером дела; поштује договоре на правила понашања при слушању музике; користи самостално или уз помоћ одраслих, доступне носиоце звука
Активности ученика	пева по слуху, свира, активно учествује у певању, слушању музике
Активности наставника	Припрема, мотивише, чита; усмено излаже;показује;усмерава активностиученика, подстиче ученике на активно слушање и певање музике; води разговор
Начин и поступак остваривања	Облик рада: Фронтални, индивидуални, групни, рад у пару

програмских садржаја (методе, технике, облици)	Методе рада: Текстуална, метода слушања музике, Илустративна- демонстративна, дијалогска
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање ангажованости на часу Препознавање слушане музике Разговор са учеником Усмено испитивање
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ
Садржаји:	Изговор бројалице у ритму уз покрет-плјескање, пуцкетање прстима, корачање, дланом о надланицу, ударом о клупу. Звучне ономатопеје и илустрације. Држање тела и дисање-правилан начин певања. Правилна дикција-изговарање брзалица и бројалица. Певање песама по слуху различитог садржаја и карактера. Певање песама уз покрет песме уз игру и народне песме. Певање модела и наменских песама и повезивање њихових почетних тонова уз боју (до-зелено, ре-браон, ми-жуто, фа-плаво и сол-црвено). Дечји ритмички инструменти и начин свирања на њима. Свирање по слуху пратње уз бројалице и песме-пулс, ритам, груписање удара. Певање и извођење музичких игара уз свирање на дечјим инструментима-песме уз игру, дидактичке игре, музичке драматизације. Свирање инструменталних аранжмана на дечјим ритмичким инструментима и на алтернативним изворима звука. Свирање графички представљеног ритма. Музички бонтон
Исходи	По завршетку разреда ученик ће бити у стање да: - изговара у ритму уз покрет бројалице; пева по слуху песме различитог садржаја и расположења; пева по слуху уз покрет народне песме, музичке игре; примењује правилан начин певања и договорена правила понашања у групном певању и свирању; свира по слуху звучне ономатопеје и илустрације, ритмичку пратњу уз бројалице и песме, једноставне аранжмане, свирачке деонице у музичким играма; повезује почетне тонове песама-модела и једноставних наменских песама са бојама, ритам са графичким приказом; објашњава својим речима доживљај свог и туђег извођења; учествује у школским приредбама и манифестацијама.
Активности ученика	Препознаје темпо, различите тонске боје, изражава се покретом и кретањем
Активности наставника	Припрема, мотивише, чита; усмено излаже;показује;усмерава активностиученика, подстиче ученике на активно слушање и певање музике; води разговор
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Певање песама: - изражајно читање текста песме и изражајно певање песме, понекад и демонстрирање, (учитељ), ученици са учитељем певају песму по строфама, певање песме у целини,изражајно певање песме без пратње); надпевање по групама; Извођење бројалица:учитељ изводи бројалицу у целини, затим по деловима, ученици са учитељом изводе бројалицу по деловима, затим је спајају у целину, могу је пратити штапићима, звечкама, конзервама; Музичка игра: ученици прате и изводе упутства учитеља;Свирање на направљеним музичким

	инструментима:(штапићи, звечке, конзерве....) Облик рада: Фронтални, групни, индивидуални, практичан рад и радионица Методе рада: монолошка, дијалошка, слушање аудио примера, игровне активности, истраживачки рад, метода стваралачког рада
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање ангажованости на часу.Разговор са учеником.Усмено испитивање Певање бројалица и песама по слуху Извођење одговарајуће пратње уз песму (руке, тело) .Свирање по слуху пратње уз бројалице и песме.Певање и извођење музичких игара уз свирање на дејјим инструментима
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО
Садржаји:	Израда дејјих ритмичких инструмената од различитих материјала. Стварање звукова из непосредне околине и природе спонтаном или договореном импровизацијом. Креирање сопствених покрета уз музику која се изводи или слуша. Стварање звучних ефеката и једноставне ритмичке пратње користећи различите изворе звука. Бирање инструмената на основу звука и стварање једноставне ритмичке пратње уз бројалице, песме и музичке игре. Стварање мањих ритмичких целина на основу музичког искуства – изговором у ритму, различитим покретима, предметима и дејјим ритмичким инструментима. Стварање музичких питања и одговора на дејјим ритмичким инструментима у дијалогу. Стварање једноставне мелодије на краћи текст. Бирање познатих музичких садржаја, звучних ономатопеја и илустрација за стварање звучне приче – праћење литерарног текста
Исходи	По завршетку разреда ученик ће бити у стање да: – учеству је у школским приредбама и манифестацијама; – направи дејје ритмичке инструменте; – ствара звучне ефекте, покрете уз музику, мању ритмичку целину помоћу различитих извора звука, ритмичку пратњу за бројалице, песме и музичке игре помоћу различитих извора звука, музичко пи тање и одговор на ритмичким удараљкама, једноставну мелодију на краћи задати текст; – изабере према литерарном садржају одговарајући музички садржај.
Активности ученика	Препознаје темпо, различите тонске боје, изражава се покретом и кретањем

Активности наставника	Припрема, мотивише, чита; усмено излаже;показује;усмерава активностиученика, подстиче ученике на активно слушање и певање музике; води разговор
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	-Подстицање и развијање жеље за изражајнијим певањем; -Обележавање појединих речи или фраза током извођења мелодије звуком неких инструмената , према избору ученика; -Опонашање звукова из околине, спонтано или договореном импровизацијом (звуци у кући, звуци града, звуци у природи); -Смишљање малих ритмичких целина остварених говором или спонтано изговорених група гласова; -Потпуно слободна звучна импровизација остварена рукама или ногама, односно дејим инструментима; -Слободан, импровизован звучни разговор остварен једним од претходно наведених начина; -Мале, договором састављене музичке игре уз покрет; Облик рада: Фронтални, групни, индивидуални, практичан рад и радионица Методе рада: монолошка, дијалошка, слушање аудио примера, игровне активности, истраживачки рад, метода стваралачког рада
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање ангажованости на часу.Разговор са учеником.Усмено испитивање Певање бројалица и песама по слуху .Израда дејим ритмичких инструмената. Креирање сопствених покрета уз слушању музику.Стварање звучних ефеката и једноставне ритмичке пратње
Место извођења наставе	Учионица

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Први	Годишњи фонд часова : 108
Наставни предмет: ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ	Недељни фонд часова: 3

Циљ учења предмета: је да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада.

Наставна тема/област:	ФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТИ
Садржаји:	Вежбе за развој снаге. Вежбе за развој покретљивости. Вежбе за развој издржљивости. Вежбе за развој брзине. Вежбе за развој координације.
Исходи	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: -примени једноставне, двоставне општеприпремне вежбе (вежбе обликовања); -правилно изведе вежбе, разноврсна природна и изведена кретања; -комбинује и користи усвојене моторичке вештине у игри и свакодневном животу; -одржава равнотежу у различитим кретањима; -разликује правилно од неправилног држања тела и правилно држи тело; -примењује правилну технику
Активности ученика	Хођају и трче на различите начине, раде вежбе обликовања, играју се дечијих игара, скаче у даљ, увис, прескаче вијачу, баца и хвата лопту на различите начине, пењу се на различите начине уз различите предмете, клечи, чучи, скаче, изводи колут напред, назад, одскаче, накаче, прескаче, диже и носи реквизите самостално и у групи, или пару, изводи основне гимнастичке елементе, дружи се, навија, процењује, хода у пару са обилажењем различитих препрека, хода по греди, трчи у страну, у назад, у колони, изводи основне гимнастичарске елементе
Активности наставника	Усмерава, наводи, ствара ситуацију, сугерише, подстиче, анализира, мотивише, координира, развија кооперативност, планира, организује, посматра, демонстрира, похваљује, разговара
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни, индивидуални, рад у пару Методе рада: Демонстративна, дијалогска, метода практичног вежбања, метода усменог излагања
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Први ниво 1. Стање физичких способности Ученик има висок степен развијености физичких способности на основу оцене: а) координације: – у цикличним кретањима и у повезивању једноставних покрета у целину; – правилно изводи комплекс од осам вежби обликовања без реквизита; четири вежбе на рипстолу; и четири вежбе са палицом; – на основу брзине учења: вежби на тлу; трчања преко поређаних препрека у једнаком ритму; – вођење лопте без прекида (неколико пута); – додавање лопте једном или обема рукама и хватање лопте;

	б) гipкocти: – раменог појаса, кичме и у зглобу кука; – покрете трупа, руку и ногу изводи меко у оптималним амплитудама (заклони, претклон, заножeња, предножeња и одножeња...); в) одржавања равнотеже: – на суженим површинама (линијама, шведској клупи, ниској греди или ставовима на једној нози) покрете изводе без поремећаја тежишта тела; г) експлозивне снаге, брзине и репетитивне снаге: – скокове и прескакања изводи са већом висином и даљином; – брзо трчи са и без промене правца; – вежбе обликовања за снагу изводи са више понављања; д) издржљивост: – трчи и учествује у игри дуже време без замора. 2. Стање здравља и хигијенске навике Ученик има висок степен развијености хигијенских навика и добар здравствени статус када: – нема постуралне поремећаје ни телесне деформитете, има нормално развијен свод стопала, уредног је општег изгледа; не показује видљиве знаке умора приликом вежбања; – његов телесни развој је у складу са узрастом; – има уредну опрему за вежбање и у потпуности усвојене хигијенске навике. 3. Достигнути ниво савладаности моторичких вештина Ученик има висок степен развијености моторичких вештина уколико је успешно савладао кретања и захтеве предвиђене основним и проширеним садржајима. 4. Однос према раду Ученик има позитиван активан однос према раду уколико је редован и активан на часовима и ако се ангажује у ваннаставним активностима. Ученик је у потпуности достигао предвиђене исходе за први разред. Други ниво Ученик има задовољавајући степен: развијености физичких способности, здравственог стања и хигијенских навика, савладаности моторичких вештина и однос према раду, ако значајно не одступа од критеријума наведених за први ниво. Ученик на овом нивоу достигао је предвиђене исходе уз одређене потешкоће (навести најбитније), има позитиван однос према раду ако је редован и активан на свим, или на већини часова. Трећи ниво Ученик делимично или потпуно одступа од критеријума наведених за први и други ниво. Не носи редовно и не одржава опрему за вежбање и има недовољно развијене хигијенске навике. Делимично је достигао, или у потпуности није достигао већину предвиђених исхода (навести најбитније), није заинтересован за вежбање и не показује напредак.
Место извођења наставе	Фискултурна сала, школско двориште, учионица

Наставна тема/област:	МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ ХОДАЊЕ И ТРЧАЊЕ
Садржаји:	Ходање: -кратким корацима,дугим корацима,у различитом ритму,ходање са реквизитом,ходање са променом, правца и смера. Техника трчања: -трчање преко препрека,м трчање са променом правца и смера,, брзо трчање 20 m са стартом из различитих почетних положаја, игре са коришћењем научених облика ходања и трчања Скакање и прескакање -Поскоци у месту.Поскоци у кретању .Скакања удаљ .Скакања увис .Прескакање дуге вијаче .Вежбе скакања и прескакања упором рукама . Игре уз коришћење различитих облика скакања и прескакања. Бацање и хватање -Бацање лоптице из места у даљину и у циљ.Бацање лоптице из кретања.Бацање лопте увис.Вођење лопте.Додавање лопте. Игре са вођењем, додавањем лопте и гађањем у циљ.Пузања,вишења,упории-пењањаПузања на тлу.Пењања.Провлачења.Вис лежећи опружено.Помицања улево и удесно у вису лежећем и вису слободном.Упори. Вежбе на тлу Основни садржаји: -Основни ставови и положаји.Поваљка на леђима.Став на лопатицама (свећа).Колут напред из чучња у чучањ.Поваљка на стомаку. Састав од научених елемената. Игре са усвојеним вежбама. Проширени садржаји: -Колут назад из чучња у чучањ, низ косу површину.Одељењско такмичење са задатом комбинацијом вежби. Вежбе равнотеже -Ходање по линији.Ходање по шведској клупи.Лагано трчање на шведској клупи или ниској греди.Кратак састав на линији обележеној на тлу, шведској клупи и ниској греди. Вежбе са реквизитима -Вежбе обликовања са реквизитима.Трчања, поскоци и скокови уз коришћење реквизита.Дизање и ношење предмета и реквизита на различите начине.Елементарне игре са реквизитима. Игре са ластисом. Плес и Ритмика -Ходање и трчање са променом ритма, темпа и динамике уз плесак и уз музичку пратњу.Галоп напред.Дечији поскок.Њихање и кружење вијачом или траком.Суножни скокови кроз вијачу са обртањем напред.Народно

	коло по избору. Полигони - Комбиновани полигон од усвојених вештина (вежби).
Исходи	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: – примени једноставне, двоставне општеприпремне вежбе (вежбе обликовања); – правилно изведе вежбе, разноврсна природна и изведена кретања; – комбинује и користи усвојене моторичке вештине у игри и свакодневном животу; – одржава равнотежу у различитим кретањима; – разликује правилно од неправилног држања тела и правилно држи тело; – примењује правилну технику
Активности ученика	Хођају и трче на различите начине, раде вежбе обликовања, играју се дечијих игара, скаче у даљ, увис, прескаче вијачу, баца и хвата лопту на различите начине, пењу се на различите начине уз различите предмете, клечи, чучи, скаче, изводи колут напред, назад, одскаче, накаче, прескаче, диже и носи реквизите самостално и у групи, или пару, изводи основне гимнастичке елементе, дружи се, навија, процењује, хода у пару са обилажењем различитих препрека, хода по греди, трчи у страну, у назад, у колони, изводи основне гимнастичарске елементе
Активности наставника	Усмерава, наводи, ствара ситуацију, сугерише, подстиче, анализира, мотивише, координира, развија кооперативност, планира, организује, посматра, демонстрира, похваљује, разговара
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни, индивидуални, рад у пару Методе рада: Демонстративна, дијалогска, метода практичног вежбања, метода усменог излагања
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Први ниво 1. Стање физичких способности Ученик има висок степен развијености физичких способности на основу оцене: а) координације: – у цикличним кретањима и у повезивању једноставних покрета у целину; – правилно изводи комплекс од осам вежби обликовања без реквизита; четири вежбе на рипстолу; и четири вежбе са палицом; – на основу брзине учења: вежби на тлу; трчања преко поређаних препрека у једнаком ритму; – вођење лопте без прекида (неколико пута); – додавање лопте једном или обема рукама и хватање лопте; б) гипкости: – раменог појаса, кичме и у зглобу кука; – покрете трупа, руку и ногу изводи меко у оптималним амплитудама (заклони, претклон, заножена, предножења и одножења...); в) одржавања равнотеже: – на суженим површинама (линијама, шведској клупи, ниској греди или ставовима на једној нози) покрете изводе без поремећаја тежишта тела; г) експлозивне снаге, брзине и репетитивне снаге: – скокове и прескакања изводи са већом висином и даљином; – брзо трчи са и без промене правца;

	– вежбе обликовања за снагу изводи са више понављања; д) издржљивост: – трчи и учествује у игри дуге време без замора. 2. Стање здравља и хигијенске навике Ученик има висок степен развијености хигијенских навика и добар здравствени статус када: – нема постуралне поремећаје ни телесне деформитете, има нормално развијен свод стопала, уредног је општег изгледа; не показује видљиве знаке умора приликом вежбања; – његов телесни развој је у складу са узрастом; – има уредну опрему за вежбање и у потпуности усвојене хигијенске навике. 3. Достигнути ниво савладаности моторичких вештина Ученик има висок степен развијености моторичких вештина уколико је успешно савладао кретања и захтеве предвиђене основним и проширеним садржајима. 4. Однос према раду Ученик има позитиван активан однос према раду уколико је редован и активан на часовима и ако се ангажује у ваннаставним активностима. Ученик је у потпуности достигао предвиђене исходе за први разред. Други ниво Ученик има задовољавајући степен: развијености физичких способности, здравственог стања и хигијенских навика, савладаности моторичких вештина и однос према раду, ако значајно не одступа од критеријума наведених за први ниво. Ученик на овом нивоу достигао је предвиђене исходе уз одређене потешкоће (навести најбитније), има позитиван однос према раду ако је редован и активан на свим, или на већини часова. Трећи ниво Ученик делимично или потпуно одступа од критеријума наведених за први и други ниво. Не носи редовно и не одржава опрему за вежбање и има недовољно развијене хигијенске навике. Делимично је достигао, или у потпуности није достигао већину предвиђених исхода (навести најбитније), није заинтересован за вежбање и не показује напредак.
Место извођења наставе	Фискултурна сала, школско двориште, учионица

Наставна тема/област:	ФИЗИЧКА И ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА
Садржаји:	Култура вежбања и играња -Основни термини у вежбању. Вежбам безбедно. Чувам своје и туђе ствари. Правила елементарних игара. Некад изгубим, а некада победим.Навијам фер. Здравствено васпитање -Упознај своје тело.Растемо.Видим, чујем, осећам.Моје здравље.Ко све брине о мом здрављу.Лична хигијена.Хигијена простора у коме живим. Хигијена простора у коме вежбам.Животне намирнице и правилна исхрана.Заједно за столом
Исходи	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: -примени једноставне, двоставне општеприпремне вежбе (вежбе обликовања); -правилно изведе вежбе, разноврсна природна и изведена кретања; -комбинује и користи усвојене моторичке вештине у игри и свакодневном животу; -одржава равнотежу у различитим кретањима; – разликује правилно од неправилног држања тела и правилно држи тело; -примењује правилну технику
Активности ученика	Хођају и трче на различите начине, раде вежбе обликовања, играју се дечијих игара, скаче у даљ, увис, прескаче вијачу, баца и хвата лопту на различите начине, пењу се на различите начине уз различите предмете, клечи, чучи, скаче, изводи колут напред, назад, одскаче, наскоче, прескаче, диже и носи реквизите самостално и у групи, или пару, изводи основне гимнастичке елементе, дружи се, навија, процењује, хода у пару са обилажењем различитих препрека, хода по греди, трчи у страну, у назад, у колони, изводи основне гимнастичарске елементе
Активности наставника	Усмерава, наводи, ствара ситуацију, сугерише, подстиче, анализира, мотивише, координира, развија кооперативност,планира, организује, посматра, демонстрира, похваљује, разговара
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни, индивидуални, рад у пару Методе рада: Демонстративна, дијалошка, метода практичног вежбања, метода усменог излагања
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Први ниво 1. Стање физичких способности Ученик има висок степен развијености физичких способности на основу оцене: а) координације: – у цикличним кретањима и у повезивању једноставних покрета у целину; – правилно изводи комплекс од осам вежби обликовања без реквизита; четири вежбе на рипстолу; и четири вежбе са палицом; – на основу брзине учења: вежби на тлу; трчања преко поређаних препрека у једнаком ритму; – вођење лопте без прекида (неколико пута); – додавање лопте једном или обема рукама и хватање лопте; б) гipкoсти: – раменог појаса, кичме и у зглобу кука; – покрете трупа, руку и ногу изводи меко у оптималним амплитудама (заклони, претклон, заножeња, предножeња и одножeња...);

	в) одржавања равнотеже: – на суженим површинама (линијама, шведској клупи, ниској греди или ставовима на једној нози) покрете изводе без поремећаја тежишта тела; г) експлозивне снаге, брзине и репетитивне снаге: – скокове и прескакања изводи са већом висином и даљином; – брзо трчи са и без промене правца; – вежбе обликовања за снагу изводи са више понављања; д) издржљивост: – трчи и учествује у игри дуже време без замора. 2. Стање здравља и хигијенске навике Ученик има висок степен развијености хигијенских навика и добар здравствени статус када: – нема постуралне поремећаје ни телесне деформитете, има нормално развијен свод стопала, уредног је општег изгледа; не показује видљиве знаке умора приликом вежбања; – његов телесни развој је у складу са узрастом; – има уредну опрему за вежбање и у потпуности усвојене хигијенске навике. 3. Достигнути ниво савладаности моторичких вештина Ученик има висок степен развијености моторичких вештина уколико је успешно савладао кретања и захтеве предвиђене основним и проширеним садржајима. 4. Однос према раду Ученик има позитиван активан однос према раду уколико је редован и активан на часовима и ако се ангажује у ваннаставним активностима. Ученик је у потпуности достигао предвиђене исходе за први разред. Други ниво Ученик има задовољавајући степен: развијености физичких способности, здравственог стања и хигијенских навика, савладаности моторичких вештина и однос према раду, ако значајно не одступа од критеријума наведених за први ниво. Ученик на овом нивоу достигао је предвиђене исходе уз одређене потешкоће (навести најбитније), има позитиван однос према раду ако је редован и активан на свим, или на већини часова. Трећи ниво Ученик делимично или потпуно одступа од критеријума наведених за први и други ниво. Не носи редовно и не одржава опрему за вежбање и има недовољно развијене хигијенске навике. Делимично је достигао, или у потпуности није достигао већину предвиђених исхода (навести најбитније), није заинтересован за вежбање и не показује напредак.
Место извођења наставе	Фискултурна сала, школско двориште, учионица

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Први	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: ВЕРСКА НАСТАВА	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Упознавање садржаја вере и цркве; чување и неговање сопственог верског и културног идентитета; да се ученицима пружи целовит религијски поглед на свет и живот и да им се омогући слободно усвајање духовних и животних вредности Цркве; уважавање других религијских искустава и филозовских погледа, као и научних сазнања и свих позитивних искустава и достигнућа човечанства. Кључни појмови садржаја предмета

Наставна тема/област:	УВОД
Садржаји:	Сагледа садржаје којима ће се бавити настава Православног катихизиса у току 1. разреда основне школе; Бити мотивисан да похађа часове Православног катихизиса
Активности ученика	Ученик: посматра, повезује, опажа, уграђује, дискутује, коментарише, процењује
Активности наставника	Наставник: показује, анализира, објашњава, коментарише, разговара
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Дијалогска, илустративна, демонстративна, монологска
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Процењивањем реакције ученика; прикупљањем коментара Провером знања и испитивањем ставова
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	ЗАЈЕДНИЦА КАО ОСНОВ ЖИВОТА
Садржаји:	Разуме односе у цркви као у секундарној породици; Сагледа околину и своју породицу као основну заједницу у којој живе људи
Исходи	
Активности ученика	Ученик: посматра, повезује, опажа, уграђује, дискутује, коментарише, процењује
Активности наставника	Наставник: показује, анализира, објашњава, коментарише, разговара
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Дијалогска, илустративна, демонстративна, монологска
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмено и писмено оцењивање, посматрање ученика
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	ЗАЈЕДНИЦА ЉУБАВИ ЧОВЕКА И БОГА И ПРИРОДЕ
Садржаји:	Бити оспособљен за разумевање посебности улоге човека у свету, као споне између Бога и света; Имати осећај одговорности за свет који га окружује
Активности ученика	Ученик: посматра, повезује, опажа, уграђује, дискутује, коментарише, процењује
Активности наставника	Наставник: показује, анализира, објашњава, коментарише, разговара
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Дијалогска, илустративна, демонстративна, монологска
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмено и писмено оцењивање, посматрање ученика
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	ЦРКВА – ЗАЈЕДНИЦА СА БОГОМ
Садржаји:	Знати да Бог из љубави ствара свет да би му дао вечно постојање;Разуме основне појмове везане за Литургију
Активности ученика	Ученик: посматра, повезује, опажа, уграђује, дискутује, коментарише, процењује
Активности наставника	Наставник: показује, анализира, објашњава, коментарише, разговара
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Дијалогска, илустративна, демонстративна, монологска
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмено и писмено оцењивање, посматрање ученика
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	ХРИСТОВА ЉУБАВ ПРЕМА ЧОВЕКУ И СВЕТУ
Садржаји:	Разуме основне појмове везане за Васкрс
Активности ученика	Ученик: посматра, повезује, опажа, уграђује, дискутује, коментарише, процењује
Активности наставника	Наставник: показује, анализира, објашњава, коментарише, разговара
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Дијалогска, илустративна, демонстративна, монологска
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмено и писмено оцењивање, посматрање ученика
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	НАША БРИГА О СВЕТУ (ТВОРЕВИНИ БОЖЈОЈ)
Садржаји:	Моћи да уочи у којој мери је напредовао и савладао градиво Православног катихизиса у 1.разреду
Активности ученика	Ученик: посматра, повезује, опажа, уграђује, дискутује, коментарише, процењује
Активности наставника	Наставник: показује, анализира, објашњава, коментарише, разговара
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Дијалогска, илустративна, демонстративна, монологска
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмено и писмено оцењивање, посматрање ученика
Место извођења наставе	Учионица

1ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Први	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Подстицање развоја личности која је одговорна према својим правима правима других, отворена за договор и сарадњу и спремна да активно учествује у животу школске заједнице,уважавајући принципе,процедуре и вредности демократског друштва.

Наставна тема/област:	ЉУДСКА ПРАВА Ја и други у одељењу
Садржаји:	Идентитет Ко сам ја? Наше јаке стране,у чему смо успешни,у чему бисмо волели да напредујемо. Таленти интересовања. Наше сличности и разлике. Основна осећања (радост,туга,страх) и како се препознају. Потребе и права Права детета Кршење и заштита права Препознавање кршења права детета. Коме се обратити у ситуацијама кршења права детета. Одговорност према себи и другима. Укупно:15
Исходи	-Слободно износи мишљење,образлаже идеје,даје предлоге и прихвата да други могу имати другачије мишљење; -сарађује и преузима различите улоге у одељењу/групи;-договара се и одлучује у доношењу одељенских правила да се понаша у складу са њима; -својим речима образложи неопходност правила која регулишу живот у заједници;заједно са вршњацима и наставником учествује у решавању проблема у одељењу
Активности ученика	Играју се, слушају, цртају
Активности наставника	Води, упућује, храбри, слуша
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Размена о узајамним очекивањима, потребама, захтевима, тешкоћама. Облици рада: фронтални, групни, у пару. Методе рада: дијалогска, демонстративна, истраживачка. Технике рада: радионице, симулације, играње улога.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Описна оцена о постигнућу, ангажовању и напредовању ученика.
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	ДЕМОКРАТСКО ДРУШТВО Одељење/група као заједница
Садржаји:	Функционисање заједнице Одељење/група као заједница. Вредности одељења/групе-равноправност, одговорност солидарност, поштовање и брига за друге, толерантност, праведност, поштовање. Уважавање различитости. Правила у одељењу/групи и њихова функција. Одлучивање у одељењу/групи. Одговорност деце и одраслих за функционисање заједнице. Укупно:9
Исходи	-Слободно износи мишљење, образлаже идеје, даје предлоге и прихвата да други могу имати другачије мишљење; -сарађује и преузима различите улоге у одељењу/групи; -договара се и одлучује у доношењу одељенских правила да се понаша у складу са њима; -својим речима образложи неопходност правила која регулишу живот у заједници; заједно са вршњацима и наставником учествује у решавању проблема у одељењу
Активности ученика	Играју се, слушају, цртају
Активности наставника	Води, упућује, храбри, слуша
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Размена о узајамним очекивањима, потребама, захтевима, тешкоћама. Облици рада: фронтални, групни, у пару. Методе рада: дијалогска, демонстративна, истраживачка. Технике рада: радионице, симулације, играње улога.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Описна оцена о постигнућу, ангажовању и напредовању ученика.
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	ПРОЦЕСИ У САВРЕМЕНОМ ДРУШТВУ Комуникација и сарадња
Садржаји:	Комуникација Слушање/неслушање. Кад разговарамо држимо се теме. Изношење мишљења. Уважавање саговорника. Сарадња Групни рад, договарање и сарадња са вршњацима и одраслима. Укупно: 5
Исходи	-Разликује добру и лошу комуникацију у сопственом искуству, ближем окружењу, књижевним делима, филмовима; -Слободно износи мишљење, образлаже идеје, даје предлоге и прихвата да други могу имати другачије мишљење; -Комуницира слушајући саговорника и тражи објашњење онога што не разуме; -Заједно са вршњацима и наставником учествује у решавању проблема у одељењу;
Активности ученика	Играју се, слушају, цртају
Активности наставника	Води, упућује, храбри, слуша
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Размена о узајамним очекивањима, потребама, захтевима, тешкоћама. Облици рада: фронтални, групни, у пару. Методе рада: дијалогска, демонстративна, истраживачка. Технике рада: радионице, симулације, играње улога.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Описна оцена о постигнућу, ангажовању и напредовању ученика.
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ Акције одељења/групе
Садржаји:	Планирање и извођење једноставне акције у одељењу/групи Кораци у планирању и извођењу акције. Чиме се поносимо и чиме нисмо задовољни у одељењу. Избор теме/проблема/активности којом ћемо се бавити. Одређивање циља и израда плана акције. Извођење и документовање акције. Промоција акције на нивоу школе. Вредновање акције. Укупно: 7
Исходи	-Ученик разуме важност личне активације у циљу успешне реализације одељенске акције; -Даје свој допринос у реализацији планиране заједничке активности и активно учествује у њеној реализацији. -Разуме принципе функционисања рада одељења/групе и појединца у оквиру ње. -Уме да процени и вреднује свој и туђ рад.
Активности ученика	Играју се, слушају, цртају
Активности наставника	Води, упућује, храбри, слуша
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Размена о узајамним очекивањима, потребама, захтевима, тешкоћама. Облици рада: фронтални, групни, у пару. Методе рада: дијалогска, демонстративна, истраживачка. Технике рада: радионице, симулације, играње улога.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Описна оцена о постигнућу, ангажовању и напредовању ученика.
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	ПРОЦЕСИ У САВРЕМЕНОМ ДРУШТВУ Комуникација и сарадња
Садржаји:	Комуникација Слушање/неслушање. Кад разговарамо држимо се теме. Изношење мишљења. Уважавање саговорника. Сарадња Групни рад, договарање и сарадња са вршњацима и одраслима. Укупно: 5
Исходи	-Разликује добру и лошу комуникацију у сопственом искуству, ближем окружењу, књижевним делима, филмовима; -Слободно износи мишљење, образлаже идеје, даје предлоге и прихвата да други могу имати другачије мишљење; -Комуницира слушајући саговорника и тражи објашњење онога што не разуме; -Заједно са вршњацима и наставником учествује у решавању проблема у одељењу;
Активности ученика	Играју се, слушају, цртају
Активности наставника	Води, упућује, храбри, слуша
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Размена о узајамним очекивањима, потребама, захтевима, тешкоћама. Облици рада: фронтални, групни, у пару. Методе рада: дијалошка, демонстративна, истраживачка. Технике рада: радионице, симулације, играње улога.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Описна оцена о постигнућу, ангажовању и напредовању ученика.
Место извођења наставе	Учионица

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Први	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: СРПСКИ ЈЕЗИК/МАТЕМАТИКА-Допунска настава	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: омогућити ученицима који из неког разлога заостају у раду, имају потешкоћа у учењу поправе свој успех и да се оспособе да прате редовну наставу

Наставна тема/област:	
Садржаји:	Часови допунске наставе држаће се за сваку групу посебно. Допунска настава ће се организовати за ученике који у току редовне наставе имају потешкоће у учењу и не могу да усвоје минималне програмске садржаје, као и за ученике који нису савладали само неке делове из целине, за оне који су дуже одсуствовали са редовне наставе или су прешли из неке друге школе. Наставник ће после идентификације ученика приступити припреми и организацији часова допунске наставе.
Исходи	
Активности ученика	слушају и примењују, присећање, повезивање, закључивање, упоређивање, бележење, уочавање, обнављање, процењивање, анализирање, образлагање, читање, истраживање, вредновање
Активности наставника	Планирање, осмишљавање, упућивање, мотивисање, обезбеђивање ресурса, тумачење, праћење и контролисање, организовање, задаје, анализира, вреднује, коригује, врши евалуацију
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Методе рада: монолашка, дијалогска, текстуална, илустративна, демонстративна, писаних радова Облици рада: индивидуализовани, диференцирани групни рад Место извођења наставе: учионица
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	запажања о ангажовању мисаоних активности ученика у току наставе, контролне вежбе, праћењем извршавања, постављених обавеза, праћењем односа према раду
Место извођења наставе	Учионица

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Први	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: ЧАС ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Развијање одговорног односа према: раду, себи и другима, личној хигијени, окружењу, узајамном поверењу и уважавању различитости, као и неговање културе дијалога и понашања у саобраћају. Усвајање нових знања и оспособљавање ученика за практичну примену раније усвојених знања. Оспособљавање ученика за коришћење различитих извора знања.

Наставна тема/област:	
Садржаји:	1. МОЈА ОДЕЉЕЊСКА ЗАЈЕДНИЦА 2. САОБРАЋАЈ 3. КУЛТУРА ДИЈАЛОГА 4. ЗАНИМЉИВОСТИ ИЗ СВЕТА ПРИРОДЕ 5. ОДНОС ПРЕМА РАДУ 6. ХИГИЈЕНА И ЗДРАВЉЕ 7. ПРАЗНИЦИ 8. ОДРАСЛИ И МИ 9. КУЛТУРА ОПШТЕГ И УЗАЈАМНОГ ПОНАШАЊА 10. ИЗ СТАРИНЕ
Исходи	
Активности ученика	Изражавање, закључивање, бележење, процењивање, саопштавање, симулација, наратија, анализирање, такмичење описивање, издвајање битног од небитног, упоређивање
Активности наставника	Планирање, осмишљавање, упућивање мотивисање, обезбеђивање ресурса, тумачење, праћење и контролисање, организовање, задаје, анализира, вреднује коригује, врши евалуацију
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Методе рада: монолашка, дијалогска, текстуална, илустративна, демонстративна, писаних радова, интерактивна, играње по улогама, игре речима и сликама, активног учења Облици рада: фронтални, индивидуални, групни, рад у пару, индивидуализовани
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	
Место извођења наставе	Учионица

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Први	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: ДИГИТАЛНИ СВЕТ	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Дигитални свет је развијање дигиталне компетенције ученик ради њиховог оспособљавања за безбедну и правилну употребу дигиталних уређаја за учење, комуникацију, сарадњу и развој алгоритамског начина размишљања.

Наставна тема/област:	ДИГИТАЛНО ДРУШТВО
Садржаји:	Различит изглед дигиталних уређаја. Дигитални уређаји у различитим занимањима. Учење уз помоћ дигиталних уџбеника. Креативно изражавање са дигиталним уређајима и без њих. Комуникација посредством дигиталних уређаја. Дигитални уређај и паметни дигитални уређај. Коришћење дигиталних уређаја заповећање прилика за учење истицање искуства ученика у области науке, културе и уметности.
Исходи	– препозна дигиталне уређаје из окружења и именује неке од њих; наведе неке од животних ситуација у којима дигитални уређаји олакшавају обављање послова; упореди начине рада и живота људи пре и после појаве дигиталних уређаја; упореди начине креативног изражавања са дигиталним уређајима и без њих; користи дигиталне уџбенике за учење (самостално и/или уз помоћ наставника); упореди дигитални и папирни уџбеник; упореди традиционалне видове комуникације са комуникацијом посредством дигиталних уређаја; наведе неке од карактеристика „паметног“ дигиталног уређаја; наведе на који начин дигитални уређаји могу да допринесу упознавању културне баштине; наведе основна правила за коришћење дигиталних уређаја како не би угрозио здравље; наведе неке од здравствених ризика везаних за прекомерно или неправилно коришћење дигиталних уређаја;
Активности ученика	Закључивање, сарадња, бележење, процењивање, саопштавање, симулација, описивање, анализирање, уочавање, разликују, посматрају, откривају, упоређују, истражују.
Активности наставника	Планирање, осмишљавање упућивање, мотивисање, обезбеђивање ресурса, тумачење, праћење и контролисање организује, задаје, анализира
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Наставне методе: демонстративна, вербална, текстуална, практ. вежбање; Облици рада: фронтални, индивидуални, у пару, групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	самопроцена, вршњачка процена, отворена питања, рубрике: знам, желим да знам, научено, довођење ученика у животне ситуације у којима треба да примене стечено знање; практични радови ученика
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	БЕЗБЕДНО КОРИШЋЕЊЕ ДИГИТАЛНИХ УРЕЂАЈА
Садржаји:	Дигитални уређај и наше здравље(вид, положај тела, време пред екраном, дигитални уређај као отпад).Подаци о личности и њихова заштита при комуникацији помоћу дигиталних уређаја. Помоћ у случају контакта са непримереним дигиталним садржајем, непознатим,злонамерним особама или особама које комуницирају на неприхватљив начин. Одговорно руковање дигиталним уређајем (мере физичке заштите, коришћење лозинке).
Исходи	– доведе у везу начин одлагања електронског отпада са загађењем животне средине; наброји основне податке о личности; објасни зашто саопштавање података о личности представља ризично понашање при комуникацији помоћу дигиталних уређаја; именује особе или институције којима се треба обратити за помоћ у случају контакта са непримереним дигиталним садржајем, непознатим, злонамерним особама или особама које комуницирају на неприхватљив начин; наведе основне препоруке за руковање дигиталним уређајем на одговоран начин (примена мера физичке заштите) и објасни зашто је важно примењивати их; анализира једноставан познати поступак/активност и предлаже кораке за његово спровођење; протумачи симболе познатог/договореног значења и спроведе поступак описан њима;
Активности ученика	Закључивање,сарадња, бележење, процењивањ, саопштавање, симулација, описивање, анализирање, уочавање, разликују, посматрају,откривају,упоређују,истражују.
Активности наставника	Планирање,осмишљавање упућивање, мотивисање, обезбеђивање ресурса, тумачење, праћење и контролисање организује ,задаје, анализира
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Наставне методе: демонстативна, вербална,текстуална, практ.вежбање; Облици рада: фронтални, индивидуални,у пару, групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	самопроцена,, вршњачка процена, отворена питања, рубрике:знам, желим да знам, научено, довођење ученика у животне ситуације у којима треба да примене стечено знање; практични радови ученика
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	АЛГОРИТАМСКИ НАЧИН РАЗМИШЉАЊА
Садржаји:	Разлагање проблема на мање целине. Осмишљавање корака који воде до решења једноставног проблема. Тумачење постојећих и креирање алгоритама изражених симболима. Уочавање и исправљање грешака у алгоритму. Тумачење понашања дигиталног уређаја у односу на приказани алгоритам.
Исходи	– уочи и исправи грешку у симболима израженом упутству (алгоритму), провери ваљаност свог решења и по потреби га поправи (самостално или сараднички); – доведе у везу алгоритама и понашање дигиталног уређаја.
Активности ученика	Закључивање, сарадња, бележење, процењивање, саопштавање, симулација, описивање, анализирање, уочавање, разликују, посматрају, откривају, упоређују, истражују.
Активности наставника	Планирање, осмишљавање, упућивање, мотивисање, обезбеђивање ресурса, тумачење, праћење и контролисање организује, задаје, анализира
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Наставне методе: демонстративна, вербална, текстуална, практ. вежбање; Облици рада: фронтални, индивидуални, у пару, групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	самопроцена,, вршњачка процена, отворена питања, рубрике: знам, желим да знам, научено, довођење ученика у животне ситуације у којима треба да примене стечено знање; практични радови ученика
Место извођења наставе	учионица

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Први	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета је подстицање развоја личности која је одговорна према својим правима и правима других, отворена за договор и сарадњу и спремна да активно учествује у животу школске заједнице, уважавајући принципе, процедуре и вредности демократског друштва.

Наставна тема/област:	ДРУШТВЕНЕ АКТИВНОСТИ
Садржаји:	Активности поводом обележавања међународних празника (Светски дан здравља, Дан планете Земље и др.) Различите пројекти и акције у сарадњи са локалном заједницом – Свети Сава – школска слава – Дан школе (учешће у активностима) – Нова година (радионица) – Ускрс (радионица) – вршњачке радионице
Исходи	Разуме сарадњу са локалном заједницом Има свести о здравом начину живота Поштује разлике и уважава своје и туђе потребе
Активности ученика	- израда паноя - посете - изложбе - израда презентација и краћих филмова
Активности наставника	- припрема потребан материјал - планира садржаје - поставља циљеве рада
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	- метода практичних радова - текстуална - кооперативна
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Активно учествовање у активностима; Способност да се нађе веза међу појавама, наведе пример, чињениц; изведе закључак, прихвати другачије мишљење, примени научено... Међусобна сарадња ученика Успешно решавање сукоба мишљења; Показивање критичког мишљења; Колико су креативни
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	ТЕХНИЧКЕ АКТИВНОСТИ
Садржаји:	– школски простор; учионица, двориште (уређење) – честитке за: рођендан, Нову годину, Божић, Дан жена, Ускрс (израда) – одељењски пано (уређење)
Исходи	Покаже креативност, уредност, прецизност, Има изграђен став према загађењу животне средине
Активности ученика	- чишћење - купљење папирића - сечење, - лепљење, - цртање, - сликање
Активности наставника	- припрема потребан материјал - планира садржаје - поставља циљеве рада
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	- метода практичних радова - демонстративна
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Активно учествовање у активностима; Способност да се нађе веза међу појавама, наведе пример, чињенице; изведе закључак, прихвати другачије мишљење, примени научено... Међусобна сарадња ученика Успешно решавање сукоба мишљења;
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	ХУМАНИТАРНЕ АКТИВНОСТИ
Садржаји:	Акције поводом Дечје недеље Јесењи крос Сарадња са Црвеним крстом Помоћ болесном другу
Исходи	Буде хуман Поштује разлика и разуме туђе потреба Развије такмичарски дух
Активности ученика	- прикупљање новца, школског прибора, играчака... - припреме за крос - посете
Активности наставника	- припрема потребан материјал - планира садржаје - поставља циљеве рада - повратну информацију
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	- демонстративна - кооперативна - дијалошка
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Активно учествовање у активностима; Способност да се нађе веза међу појавама, наведе пример, чињенице; изведе закључак, прихвати другачије мишљење, примени научено... Међусобна сарадња ученика Успешно решавање сукоба мишљења;
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	СПОРТСКЕ АКТИВНОСТИ
Садржаји:	Спортске активности Организовање спортских такмичења - одељенска - међуодељењска - међушколска Посете спортским такмичењима у школи (локалној средини)
Исходи	- развије општу културу - развије стваралачке способности - унапреди машту и оригиналност - има смисла за лепо
Активности ученика	- посете културним установама - јавни наступи - припрема за такмичење рецитатора
Активности наставника	- Припрема потребан материјал - Планира садржаје - Поставља циљеве рада
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	- демонстративна - текстуална - стваралачка - игра улога
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Активно учествовање у активностима; Способност да се нађе веза међу појавама, наведе пример, чињениц; изведе закључак, прихвати другачије мишљење, примени научено... Међусобна сарадња ученика Успешно решавање сукоба мишљења;
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	КУЛТУРНЕ АКТИВНОСТИ
Садржаји:	Одлазак на изложбу - позоришне представе - биоскопске представе - вршњачке радионице Учествовање у активностима поводом школских празника
Исходи	- развије општу културу - развије стваралачке способности - унапреди машту и оригиналност - има смисла за лепо
Активности ученика	- посете културним установама - јавни наступи - припрема за такмичење рецитатора
Активности наставника	- Припрема потребан материјал - Планира садржаје - Поставља циљеве рада
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	- демонстративна - текстуална - стваралачка - игра улога
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Активно учествовање у активностима; Способност да се нађе веза међу појавама, наведе пример, чињениц; изведе закључак, прихвати другачије мишљење, примени научено... Међусобна сарадња ученика Успешно решавање сукоба мишљења;
Место извођења наставе	Учионица

НАСТАВНИ ПРОГРАМ ЗА ДРУГИ РАЗРЕД

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Други	Годишњи фонд часова :180
Наставни предмет: СРПСКИ ЈЕЗИК	Недељни фонд часова: 5

Циљ учења предмета: Циљ наставе и учења Српског језика јесте да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика ради правилног усменог и писаног изражавања, негујући свест о значају улоге језика у очувању националног идентитета; да се оспособе за тумачење одабраних књижевних и других уметничких дела из српске и светске баштине, ради неговања традиције и културе српског народа и развијања интеркултуралности

Наставна тема/област:	КЊИЖЕВНОСТ
Садржаји:	ШКОЛСКА ЛЕКТИРА Поезија Народна песма: Да вам певам што истина није/Мишја моба Народна песма: Мајка Јова у ружи родила/Санак иде низ улицу Јован Јовановић Змај: Пролећница/Хвала Војислав Илић: Први снег Бранко Ћопић: Огласи „Шумских новина“ (одломци), Болесник на три спрата Душан Радовић: Лепо је све што је мало, Мама Драган Лукић: Школа, Равнотежа Мирослав Антић: Тајна Душко Трифуновић: Два јарцаног дана, Др, Десет љутих гусара, Ишли смо у Африку, Ако желиш мишице, Уторак вече ма шта ми рече, Има један, Телефонијада, Дете, Вуче вуче бубо лења, Вук и овца) 5. Драгомир Ђорђевић, избор песама (Кад сам био мали, Бабе су нам сјајне, Рецепт за деду, Све су мајке, Ја сам био срећно дете, Једном давно ко зна када, Првоаприлска песма, Ми имамо машту, Тајанствена песма, Бити пекар то је сјајно, Успон једног лава, Стонога, Вештице су само трик) 6. Избор из кратких прича за децу: Бранко Стевановић, Прича из ормана, Весна Видојевић Гајевић, Бркљача, Дејан Алексић, Једном је један дечко зевнуо. Књижевни појмови: – стих, строфа, рима; – народна успаванка; – басна; бајка; тема, место и време збивања, редослед догађаја; – главни и споредни лик (изглед, основне особине и поступци); – лица у драмском тексту за децу.
Исходи	По завршетку теме, ученик ће моћи да; – разликује књижевне врсте: песму, причу, басну, бајку, драмски текст; – одреди главни догађај, време и место дешавања у прочитаном тексту; – одреди редослед догађаја у тексту ; – уочи главне и споредне ликове и разликује њихове позитивне и негативне особине; – разликује стих и строфу; – уочи стихове који се римују; – објасни значење пословице и поуке коју уочава у басни;

	– наведе једноставне примере поређења из текстова и свакодневног живота;
Активности ученика	Слуша, посматра, прича, комуницира, манипулише сликама, ређа слагалице од слова и слика, именује и чита слова, саставља речи од слова, саставља реченице чита текстове, активно учествује у причању, користи децју штампу и непознате текстове, саставља причу, решава ребусе, аутодиктат
Активности наставника	Припрема, мотивише, чита; усмено излаже; приказује, показује; демонстрира -усмерава активности ученика -подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; води разговор
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Читање и разумевање текстова из читанке; -Читање и разумевање информативних и популарних текстова из часописа за децу; -Читање текстова у наставцима; -Увођење у ченика у основне књижевне појмове и уочавање формалне разлике истих: песма, прича драмски текст; - Уочавање ликова у тексту, хронолошког низа слуша, посматра, прича, комуницира, манипулише сликама, ређа слагалице од слова и слика, именује и чита слова, саставља речи од слова, саставља реченице чита текстове, активно учествује у причању, користи децју штампу и непознате текстове, саставља причу, решава ребусе, аутодиктат догађаја, места и времена дешавања радње; -Формирају и исказују своје ставове о делу које слушају или читају; -Изводе драмски текст на сцени; -Стичу читалачке навике читањем домаће лектире; -Илуструју одређени мотив из текста. - Богаћење речника путем усвајања непознатих речи из прочитаних текстова. Облик рада: фронтални, групни, индивидуални Методе рада: вербална, демонстративна Наставна средства: Уџбеници, припремљен материјал (листићи..), свеске, текстови Корелација: Свет око нас (породични дом, школа) Групе људи: породица, школска заједница, разред, одељење, суседи. Права и обавезе чланова група. Правила понашања појединаца и групе. Празници: породични, школски. Музичка култура Уметничка музика у цртаним и анимираним филмовима. Однос звук –лик, музика – радња. Композиције које илуструју различита осећања. Различити жанрови везани за ситуације значајне за ученике (празници, приредбе, свечаности, рођендани, венчања, новогодишње и божићне песме...). Ликовна култура (обликовање) Различите информације као мотивација за стваралачки рад. Природа и непосредно окружење; машта и стварни догађаји; приче, песме и текстови из књига и часописа за децу и уџбеника, уметничка дела... (споразумевање) Читање визуелних информација. Илустрација у децјим књигама и уџбеницима. Стрип. Цртани и анимирани филм – традиционално урађени (слободоручно обликовани или нацртани ликови) и савремени (урађени у апликативном програму). Прича у цртаном и анимираном филму. Изглед места и ликова
Начин провере остварености	Праћењем постигнућа ученика, усменим испитивањем

стандарда постигнућа, остварености исхода	Бележењем постигнућа ученика оценом Усмене и писмене провере степена усвојености знања; Свеске ученика и њихови практични радови.
Наставна тема/област:	ЈЕЗИК Грамматика, правопис и ортографија
Садржаји:	Глас и слог; самогласници и сугласници. Врсте речи: именице (властите и заједничке); род и број именица; глаголи; глаголска времена: прошло, садашње, будуће време; потврдни и одрични глаголски облици; придеви (описни); бројеви (основни и редни). Реченице: обавештајне, упитне, заповедне и узвичне. Потврдне и одричне реченице. Велико слово: писање назива држава, градова и села (једночланих и вишечланих) и једночланих географских назива. Спојено и одвојено писање речи: писање речце ли и речце не уз глаголе. Интерпункција: тачка (на крају реченице и иза редног броја); две тачке и запета у набрајању; писање датума арапским и римским цифрама. Писање скраћеница: (мерне јединице и опште скраћенице ОШ, бр., итд., стр. и нпр.).
Исходи	По завршетку теме, ученик ће моћи да: разликује глас и слог и препозна самогласнике и сугласнике; – разликује врсте речи у типичним случајевима; – одређује основне граматичке категорије именица и глагола; – разликује реченице по облику и значењу; – поштује и примењује основна правописна правила; – влада основном техником читања и писања латиничког текста;
Активности ученика	слушање, памћење, разговор, посматрање, анализирање, упоређивање, тражење информација, истраживање, препознавање, именовање, разликовање, читање, одговарање, писање, образлагање, замишљање, груписање, процењивање, употребљавање, сарађивање, играње.
Активности наставника	Припремање, организовање, разговор, објашњавање, читање, писање, слушање, посматрање, праћење, помагање, показивање, вођење, подстицање, предвиђање, проверавање, анализирање, закључивање, вредновање, саопштавање, иницирање, процењивање, одлучивање
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методe, технике, облици)	Облик рада: фронтални, групни, индивидуални, у пару Методe рада: вербална, демонстративна илустративна Корелација: ликовна култура, музичка култура, свет око нас, математика
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Праћењем постигнућа ученика, усменим испитивањем Бележењем постигнућа ученика оценом Усмене и писмене провере степена усвојености знања; Свеске ученика и њихови практични радови.
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА
Садржаји:	Друго писмо (латиница): штампана и писана слова. Разумевање прочитаног кроз одговоре на питања. План за препричавање кратких текстова (лирских, епских, драмских) састављен од уопштених питања. План описивања на основу непосредног посматрања. Правописне вежбе: преписивање, диктат и самостално писање. Језичке вежбе: загонетке, ребуси, укрштене речи, осмосмерке, асоцијације, састављање реченица, проширивање задатих реченица. Лексичко-семантичке вежбе: допуњавање реченица, опис бића и предмета. Сценско приказивање драмског/драматизованог текст
Исходи	По завршетку теме,ученик ће моћи да: влада основном техником читања и писања латиничког текста; – пронађе експлицитно исказане информације у једноставном тексту (линеарном и нелинеарном); – користи различите облике усменог и писменог изражавања: препричавање, причање, описивање; – правилно састави дужу и потпуну реченицу и споји више реченица у краћу целину; – учествује у разговору и пажљиво слуша саговорника; – разликује основне делове текста (наслов, пасус, име аутора, садржај); – изражајно чита ћирилички текст – чита текст поштујући интонацију реченице/стиха; – изражајно рецитије песму; – изводи драмске текстове; – износи своје мишљење о тексту
Активности ученика	Слуша, посматра, прича, комуницира, манипулише сликама, ређа слагалице од слова и слика, именује и чита слова, саставља речи од слова,саставља реченице чита текстове, активно учествује у причању,користи децју штампу и непознате текстове, саставља причу,решава ребусе, аутодиктат
Активности наставника	Припрема, мотивише, чита; усмено излаже; приказује, показује; демонстрира -усмерава активности ученика -подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; води разговор
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методe, технике, облици)	Облик рада: фронтални, групни, индивидуални, у пару Методe рада: вербална, демонстративна илустративна Корелација: ликовна култура, музичка култура, свет око нас
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Праћењем постигнућа ученика, усменим испитивањем Бележењем постигнућа ученика оценом Усмене и писмене провере степена усвојености знања; Свеске ученика и њихови практични радови.
Место извођења наставе	Учионица

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Други	Годишњи фонд часова : 72
Наставни предмет: ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК	Недељни фонд часова: 2

Циљ учења предмета: Циљ учења страног језика у основном образовању и васпитању јесте да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну усмену, а од трећег разреда и писану комуникацију, и да стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу.

Наставна тема/област:	1. ЛИЧНИ ИДЕНТИТЕТ, ШКОЛА
Садржаји:	Изразе и речи које се односе на тему; језичке садржаје <i>Hello! My name's (Meg). What's your name? I'm (Jack) What's this/that? It's a (bag/rubber). What are these? They're (apples). What colours is it? It's (red)</i> ; песме и приче које се односе на тему. Наставник води основну комуникацију у учионици на енглеском језику што више – даје налоге и упутства, инсистира на учтивим молбама и захваљивању – <i>Open/Close your books, please. Listen and draw/circle... Cut and stick. May/Can I go out, please? May I see your workbook? Yes, miss. Thank you.</i>
Исходи	-поздрави и отпоздрави примењујући најједноставнија језичка средства; -представи себе и другог; -препозна и именује ликове, школски прибор, бројеве до 10; -разумеју јасно постављена једноставна питања личне природе и одговаре на њих; - разумеју и користе формалне и неформалне поздраве и поштују устаљена правила учтивости; - уоче сличности и разлике у школама циљне културе и код нас. -разуме и даје кратка и једноставна упутства и налоге и реагује на њих
Активности ученика	Активно прати и слуша, поставља и одговара на питања, изводи закључке, сарађује, учествује у активностима, описује, ради у пару, групи, активно учествује у наставном процесу, повезује, пореди, активно учествује у језичким играма примереним узрасту, прате сопствени напредак.
Активности наставника	Припрема, организује, прати напредак ученика, објашњава, даје упутства, усмерава, мотивише, подстиче, контролише, сарађује, закључује, коригује, анализира, процењује, помаже, пружа додатну подршку у учењу.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методe, технике, облици)	Методe рада: дијалoшкa, монолошкa (описивање, причање); илустрaтивнa; демонстрaтивнa; аудитивнa, слушање и реагoвање на команде наставникa на странoм језику или сa аудио записa. Вежбe слушања, усменoг изражавања и разумевања слушaног.
Начин проверe остварености стандардa постигнућа, остварености исхoдa	Посматрање и праћење, усмена проверa кроз играње улога у паровимa, симулације у паровимa, тестови и различите технике формaтивнoг оцењивања (вежбe говoрa, разумевања прочитaног, израдa постeрa, пaнoа, мини пројекти).
Место извођења нaстaвe	Класичнa учиoницa; мултимедијaлнa; пољскa учиoницa.

Наставна тема/област:	2. ПРОСЛАВЕ, РОЂЕНДАНИ
Садржаји:	Изрази и речи које се односе на тему; Језичке садржаје <i>Happy brthiday (Meg). This is for you. Thank you. How many (dolls)? Two (dolls). What are these? They're (lollipops). What colour are they? They're (red). Are tey (lollipops)? Yes, they are. No, they aren't. She is a cat. She's black and white;</i> Песме и приче које се односе на тему.
Исходи	-препозна и именује предмете који се односе на тему; -постави једноставно питање у вези са количином; -разуме једноставно исказане честитке и одговоре на њих; -упути једноставне честитке; -разуме и саопшти једноставне исказе који се односе на бројеве и количине; -разуме једноставне описе предмета; -опише предмете користећи једноставна језичка средства;
Активности ученика	Активно прати и слуша, поставља и одговара на питања, изводи закључке, сарађује, учествује у активностима, описује, ради у пару, групи, активно учествује у наставном процесу, повезује, пореди, активно учествује у језичким играма примереним узрасту, прате сопствени напредак.
Активности наставника	Припрема, организује, прати напредак ученика, објашњава, даје упутства, усмерава, мотивише, подстиче, контролише, сарађује, закључује, коригује, анализира, процењује, помаже, пружа додатну подршку у учењу.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Методе рада: дијалогска, монологска (описивање, причање); илустративна; демонстративна; аудитивна. “Превођење” исказа у гест и геста у исказ, слушање и реаговање на команде наставника на страном језику или са аудио записа. Вежбе слушања, усменог изражавања и разумевања слушаног.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови и различите технике формативног оцењивања (вежбе говора, разумевања прочитаног, израда постера, паноя, мини пројекти).
Место извођења наставе	Класична учионица; мултимедијална; пољска учионица.

Наставна тема/област:	3. ПОРОДИЦА И ОКРУЖЕЊЕ
Садржаји:	Речи којима се именују чланови породице и кућни љубимци; Језичке садржаје: <i>Who's that? It's my (sister). This is my (grandmother). This is my father, Bill. Where's the puzzle? It's on/in/under the (wardrobe). Where are the balls? They're (on) the (sofa).</i> ; Песме и приче које се односе на тему.
Исходи	- препознају и именују појмове који се односе на тему; - представе друге; - разумеју јасно постављена једноставна питања личне природе и одговаре на њих; постављају питања личне природе; - изразе припадање; - траже и пруже кратка једноставна обавештења која се односе на опис места – положаја у простору; - уочавају сличности и разлике у породичним односима и односима према кућним љубимцима у циљној култури и код нас.
Активности ученика	Активно прати и слуша, поставља и одговара на питања, изводи закључке, сарађује, учествује у активностима, описује, ради у пару, групи, активно учествује у наставном процесу, повезује, пореди, активно учествује у језичким играма примереним узрасту, прате сопствени напредак.
Активности наставника	Припрема, организује, прати напредак ученика, објашњава, даје упутства, усмерава, мотивише, подстиче, контролише, сарађује, закључује, коригује, анализира, процењује, помаже, пружа додатну подршку у учењу.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Методе рада: дијалогска, монолошка (описивање, причање); илустративна; демонстративна; аудитивна, слушање и реаговање на команде наставника на страном језику или са аудио записа. Вежбе слушања, усменог изражавања и разумевања слушаног.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови и различите технике формативног оцењивања (вежбе говора, разумевања прочитаног, израда постера, паноа, мини пројекти).
Место извођења наставе	Класична учионица; мултимедијална; пољска учионица.

Наставна тема/област:	4. ПРИЈАТЕЉИ, КУЋНИ ЉУБИМЦИ
Садржаји:	Речи које се односе на тему; Језичке садржаје <i>I've got (eleven kites). Have you got a pet (cat)? Yes, I have. No, I haven't. (He) has got (fair hair). (She) has got (big ears). This is Lilly, my rabbit. She has got brown eyes, big ears and a small nose. I'm Rosie. I'm black and white. I've got brown eyes and brown ears;</i> Песме и приче које се односе на тему.
Исходи	- препознају и именују појмове који се односе на тему; - разумеју једноставне исказе којима се изражава поседовање / непоседовање и реагује на њих; - разумеју и саопште једноставне исказе који се односе на бројеве и количине; - разумеју једноставне описе живих бића; - опишу жива бића, предмете и места користећи једноставна језичка средства; - уочавају сличности и разлике у односу према животињама у земљама циљне културе и код нас.
Активности ученика	Активно прати и слуша, поставља и одговара на питања, изводи закључке, сарађује, учествује у активностима, описује, ради у пару, групи, активно учествује у наставном процесу, повезује, пореди, активно учествује у језичким играма примереним узрасту, прате сопствени напредак.
Активности наставника	Припрема, организује, прати напредак ученика, објашњава, даје упутства, усмерава, мотивише, подстиче, контролише, сарађује, закључује, коригује, анализира, процењује, помаже, пружа додатну подршку у учењу.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Методе рада: дијалогска, монологска (описивање, причање); илустративна; демонстративна; аудитивна, слушање и реаговање на команде наставника на страном језику или са аудио записа. Вежбе слушања, усменог изражавања и разумевања слушаног.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови и различите технике формативног оцењивања (вежбе говора, разумевања прочитаног, израда постера, панона, мини пројекти).
Место извођења наставе	Класична учионица; мултимедијална; пољска учионица.

Наставна тема/област:	5. ЖИВИ СВЕТ – ПРИРОДА, ДИВЉЕ ЖИВОТИЊЕ
Садржаји:	Изразе и речи које се односе на тему; Језичке садржаје <i>How many (monkeys) can you see? I can see (three) monkeys. Can you (swim)? Yes, I can. No, I can't. This is a (parrot). It can talk. It can fly, too. This is my lion. It can run, jump and swim. It can't fly.</i> Приче и песме које се односе на тему.
Исходи	- препознају и именују појмове који се односе на тему; - разумеју једноставне описе живих бића; - опишу жива бића користећи једноставна језичка средства; - разумеју једноставне исказе који се односе на изражавање способности; - траже информацију о туђим способностима и саопште шта они или неко други може/не може/уме/не уме да уради; - разумеју и саопшти једноставне исказе који се односе на бројеве и количине; - уочавају сличности и разлике у односу према животињама у земљама циљне културе и код нас
Активности ученика	Активно прати и слуша, поставља и одговара на питања, изводи закључке, сарађује, учествује у активностима, описује, ради у пару, групи, активно учествује у наставном процесу, повезује, пореди, активно учествује у језичким играма примереним узрасту, прате сопствени напредак.
Активности наставника	Припрема, организује, прати напредак ученика, објашњава, даје упутства, усмерава, мотивише, подстиче, контролише, сарађује, закључује, коригује, анализира, процењује, помаже, пружа додатну подршку у учењу.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Методе рада: дијалогска, монолошка (описивање, причање); илустративна; демонстративна; аудитивна, слушање и реаговање на команде наставника на страном језику или са аудио записа. Вежбе слушања, усменог изражавања и разумевања слушаног.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови и различите технике формативног оцењивања (вежбе говора, разумевања прочитаног, израда постера, паноя, мини пројекти).
Место извођења наставе	Класична учионица; мултимедијална; пољска учионица.

Наставна тема/област:	6. СТАНОВАЊЕ – НАВИКЕ, МОЈ ГРАД
Садржаји:	Изразе и речи које се односе на тему; Језичке садржаје <i>This is my town. There is a (park). There are two (restaurants). There are two police stations, too. Is there a zoo in your town? Yes. No.</i> Приче и песме које се односе на тему.
Исходи	- препознају и именују појмове који се односе на тему; - разумеју једноставне описе места; - опишу места користећи једноставна језичка средства; - разумеју и поштују правила учтивог понашања у јавном простору.
Активности ученика	Активно прати и слуша, поставља и одговара на питања, изводи закључке, сарађује, учествује у активностима, описује, ради у пару, групи, активно учествује у наставном процесу, повезује, пореди, активно учествује у језичким играма примереним узрасту, прате сопствени напредак.
Активности наставника	Припрема, организује, прати напредак ученика, објашњава, даје упутства, усмерава, мотивише, подстиче, контролише, сарађује, закључује, коригује, анализира, процењује, помаже, пружа додатну подршку у учењу.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Методе рада: дијалошка, монолошка (описивање, причање); илустративна; демонстративна; аудитивна, слушање и реаговање на команде наставника на страном језику или са аудио записа. Вежбе слушања, усменог изражавања и разумевања слушаног.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови и различите технике формативног оцењивања (вежбе говора, разумевања прочитаног, израда постера, паноя, мини пројекти).
Место извођења наставе	Класична учионица; мултимедијална; пољска учионица.

Наставна тема/област:	7. ИСХРАНА И ГАСТРОНОМСКЕ НАВИКЕ
Садржаји:	Изразе и речи које се односе на тему; Језичке садржаје <i>What's your favourite food? I like (meat). I don't like (chips). I want (fruit). I don't want (cola). I'm hungry. Me, too. Come with me. I've got sweets and cake. Chips. Yum! They're good/bad for you.</i> Песме и приче које се односе на тему.
Исходи	- препознају и именују појмове који се односе на тему; - разумеју једноставне исказе за изражавање допадања/недопадања и реагују на њих; - траже мишљење и изражавају допадање/недопадање једноставним језичким средствима; - разумеју свакодневне исказе у вези са непосредним потребама и реагују на њих; - изразе основне потребе, кратким и једноставним језичким средствима; - уочавају сличности и разлике у начину исхране у циљној култури и код нас.
Активности ученика	Активно прати и слуша, поставља и одговара на питања, изводи закључке, сарађује, учествује у активностима, описује, ради у пару, групи, активно учествује у наставном процесу, повезује, пореди, активно учествује у језичким играма примереним узрасту, прате сопствени напредак.
Активности наставника	Припрема, организује, прати напредак ученика, објашњава, даје упутства, усмерава, мотивише, подстиче, контролише, сарађује, закључује, коригује, анализира, процењује, помаже, пружа додатну подршку у учењу.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Методе рада: дијалогска, монологска (описивање, причање); илустративна; демонстративна; аудитивна, слушање и реаговање на команде наставника на страном језику или са аудио записа. Вежбе слушања, усменог изражавања и разумевања слушаног.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови и различите технике формативног оцењивања (вежбе говора, разумевања прочитаног, израда постера, панорама, мини пројекти).
Место извођења наставе	Класична учионица; мултимедијална; пољска учионица.

Наставна тема/област:	8. МОДА И ОБЛАЧЕЊЕ, ВРЕМЕНСКЕ ПРИЛИКЕ
Садржаји:	Изразе и речи које се односе на тему; Језичке садржаје <i>I'm wearing jeans. Look! (He)'s wearing a (hat). (She)'s wearing (glasses). Is (she) wearing (jeans and trainers)? Yes (she) is. No, (she) isn't. This is Mario. He's wearing a sombrero. It's a hat.</i> Приче и песме које се односе на тему.
Исходи	- препознају и именују појмове који се односе на тему; - разумеју једноставне описе живих бића; - опишу жива бића користећи једноставна језичка средства; - култура одевања.
Активности ученика	Активно прати и слуша, поставља и одговара на питања, изводи закључке, сарађује, учествује у активностима, описује, ради у пару, групи, активно учествује у наставном процесу, повезује, пореди, активно учествује у језичким играма примереним узрасту, прате сопствени напредак.
Активности наставника	Припрема, организује, прати напредак ученика, објашњава, даје упутства, усмерава, мотивише, подстиче, контролише, сарађује, закључује, коригује, анализира, процењује, помаже, пружа додатну подршку у учењу.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методe, технике, облици)	Методe рада: дијалoшка, монолошка (описивање, причање); илустративна; демонстративна; аудитивна, слушање и реаговање на команде наставника на страном језику или са аудио записа. Вежбе слушања, усменог изражавања и разумевања слушаног.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови и различите технике формативног оцењивања (вежбе говора, разумевања прочитаног, израда постера, панoa, мини пројекти).
Место извођења наставе	Класична учионица; мултимедијална; пољска учионица.

Наставна тема/област:	9. ПРАЗНИЦИ
Садржаји:	Најзначајнији празници и начин обележавања, прославе и честитања. Језичке структуре: <i>Merry Christmas/Happy New Year./ Father Christmas, present, reindeer... ; Happy Easter.../ Easter eggs, Easter Bunny / chocolate.</i> Приче и песме које се односе на тему.
Исходи	- препозна и именује основне појмове у вези са Божићем и Ускрсом; - разуме једноставне честитке и одговоре на њих; - упуту једноставне честитке; - уоче сличности и разлике у начину прославе Божића и Ускрса код нас и у ВБ
Активности ученика	Активно прати и слуша, поставља и одговара на питања, изводи закључке, сарађује, учествује у активностима, описује, ради у пару, групи, активно учествује у наставном процесу, повезује, пореди, активно учествује у језичким играма примереним узрасту, прате сопствени напредак.
Активности наставника	Припрема, организује, прати напредак ученика, објашњава, даје упутства, усмерава, мотивише, подстиче, контролише, сарађује, закључује, коригује, анализира, процењује, помаже, пружа додатну подршку у учењу.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Методе рада: дијалогска, монологска (описивање, причање); илустративна; демонстративна; аудитивна, слушање и реаговање на команде наставника на страном језику или са аудио записа. Вежбе слушања, усменог изражавања и разумевања слушаног.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови и различите технике формативног оцењивања (вежбе говора, разумевања прочитаног, израда постера, паноя, мини пројекти).
Место извођења наставе	Класична учионица; мултимедијална; пољска учионица.

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Други	Годишњи фонд часова : 180
Наставни предмет: МАТЕМАТИКА	Недељни фонд часова: 5

Циљ учења предмета наставе и учења математике је да ученик, овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.

Наставна тема/област:	Бројеви
Садржаји:	Први део Сабирање и одузимање са преласком .Замена места и здруживања сабирака. Веза сабирања и одузимања. Једначине са једном операцијом(сабирање или одузимање). Римске цифре I,V,X,L,C Други део Множење и дељење (таблично) Нула и јединица као чиниоци ;нула као дељеник . Замена места и здруживање чинилаца. Трећи део Редослед рачунских операција . Множење и дељење збира и разлике бројем. Веза множења и дељења.Једначине са једном операцијом(множење и дељење). Бројевни изрази .Формирање израза на основу реалистичних ситуација. Разломци(визуелно и симболичко представљање) .
Исходи	Одреди десетице најближе датом броју, –усмено сабира и одузима бројеве до 100; – користи појмове чинилац, производ, дељеник, делилац, количник,садржилац; – примени замену места и здруживање сабирака и чинилаца ради лакшег рачунања; – усмено множи и дели у оквиру прве стотине; – израчуна вредност бројевног израза са највише две операције; – реши текстуални задатак постављањем израза са највише две рачунске операције и провери тачност решења; – одреди непознати број у једначини са једном аритметичком операцијом; – одреди делове (облика) дате величине; –изрази одређену суму новца преко различитих апоена; – прочита број записан римским цифрама и напише; прикаже мањ број података у табlici и стубичастим дијаграмом; уочи правило и одреди следећи члан започетог низа ;
Активности ученика	кроз игру посматра, уочава и упоређује бројеве , именује геометријске облике , упоређује уочава , разликује римске цифре, упоређује и класификује, закључује , проверава тачност решења и објашњава, активано приступа излагању новог градива и изради задатака на часу, практично примењује стечена знања, активно учествује у раду, самопроцењује напредак

Активности наставника	упознаје ученике са циљевима и садржајима теме, одређује претходно искуство ученика, прати рад и залагање ученика на часу, подстиче код ученика развој мишљења и разумевања, омогућава ученицима да сами изводе закључке, инсистира на практичној примени стечених знања, мотивише ученике за учење, оцењивањем процењује ниво постигнућа ученика, подстиче ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке...)
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Кооперативна, интерактивна. Перцептивне, амбијентално учење, игра, цртање, учење кроз игру, бреинсторминг, механичко и смислено учење, рецептивно- учење путем открића, конвергентно и дивергентно учење, трансмисивно учење , локус метода, решавање проблема, квиз, играње улога, акваријум, демонстрација (показивање), разговор, учење по моделу Фронтални ,индивидуални ,рад у пару ,групни рад
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Писмене вежбе, тестови, усмене провере, петоминутне и десетоминутне вежбе Активност ученика на часу Домаћи задаци
Место извођења наставе	Учионица, у природи

Наставна тема/област:	Геометрија
Садржаји:	Први део Дуж ,права и полуправа.Тачка и права.Отворена и затворена изломљена линија . Графичко надовезивање дужи .Дужина изломљене линије .Обим геометријских фигура без употреба формула. Други део Цртање правоугаоника ,квадрата и троугла на квадратној мрежи , на тачкастој мрежи . Симетричне фигуре. Подударност фигура (интуитивно) .
Исходи	разликује дуж, полуправу и праву; – одреди дужину изломљене линије (графички и рачунски); – одреди обим геометријске фигуре; –нацрта правоугаоник, квадрат и троугао на квадратној мрежи и тачкастој мрежи; – уочи подударне фигура на датом цртежу; – оучи симетричне фигуре; – допуни дати цртеж тако да добијена фигура буде симетрична у односу на дату праву
Активности ученика	кроз игру посматра, упоређује и класификује , закључује , проверава тачност решења и објашњава, активано приступа излагању новог градива и изради задатака на часу, практично примењује стечена знања, активно учествује у раду, самопроцењује напредак
Активности наставника	упознаје ученике са циљевима и садржајима теме, одређује претходно искуство ученика, прати рад и залагање ученика на часу, подстиче код ученика развој мишљења и разумевања, омогућава ученицима да сами изводе закључке, инсистира на практичној примени стечених знања, мотивише ученике за учење, оцењивањем процењује ниво постигнућа ученика, подстиче ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке...)
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Кооперативна, интерактивна. перцептивне, амбијентално учење, игра, цртање, учење кроз игру, бреинсторминг, механичко и смислено учење, рецептивно- учење путем открића, конвергентно и дивергентно учење, трансмисивно учење , локус метода, решавање проблема, квиз, играње улога, акваријум, демонстрација (показивање), разговор, учење по моделу Фронтални ,индивидуални ,рад у пару ,групни рад
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Писмене вежбе, тестови, усмене провере, петоминутне и десетоминутне вежбе Активност ученика на часу Домаћи задаци
Место извођења наставе	Учионица, у природи

Наставна тема/област:	Мерење и мере
Садржаји:	Мерење дужине стандардним мерним јединицама (m, dm, cm). Мерење времена (дан ,месец ,година ,час,минут) .
Исходи	изрази дужину у различитим јединицама за мерење дужине; – измри дужину дужи и нацрта дуж дате дужине – чита и запише време са часовника; – користи јединице за време у једноставним ситуацијама
Активности ученика	кроз игру посматра, упоређује и класификује , закључује , проверава тачност решења и објашњава, активано приступа излагању новог градива и изради задатака на часу, практично примењује стечена знања, активно учествује у раду, самопроцењује напредак
Активности наставника	упознаје ученике са циљевима и садржајима теме, одређује претходно искуство ученика, прати рад и залагање ученика на часу, подстиче код ученика развој мишљења и разумевања, омогућава ученицима да сами изводе закључке, инсистира на практичној примени стечених знања, мотивише ученике за учење, оцењивањем процењује ниво постигнућа ученика, подстиче ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке...)
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Кооперативна, интерактивна. перцептивне, амбијентално учење, игра, цртање, учење кроз игру, бреинсторминг, механичко и смислено учење, рецептивно- учење путем открића, конвергентно и дивергентно учење, трансмисивно учење , локус метода, решавање проблема, квиз, играње улога, акваријум, демонстрација (показивање), разговор, учење по моделу Фронтални ,индивидуални ,рад у пару ,групни рад
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Писмене вежбе, тестови, усмене провере, петоминутне и десетоминутне вежбе Активност ученика на часу Домаћи задаци
Место извођења наставе	Учионица, у природи

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Други	Годишњи фонд часова : 72
Наставни предмет: СВЕТ ОКО НАС	Недељни фонд часова: 2

Циљ учења предмета: Циљ наставе и учења Српског језика јесте да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика ради правилног усменог и писаног изражавања, негујући свест о значају улоге језика у очувању националног идентитета; да се оспособе за тумачење одабраних књижевних и других уметничких дела из српске и светске баштине, ради неговања традиције и културе српског народа и развијања интеркултуралности

Наставна тема/област:	НАСЕЉЕ СА ОКОЛИНОМ Други и ја
Садржаји:	Групе људи: родбина (ван)школска заједница, становници насеља. Права и обавезе чланова група. Однос потреба и жеља. Правила понашања појединаца и група. Породични, школски и празници насеља.
Исходи	По завршетку теме, ученик ће моћи да: – идентификује групе људи којима припада и своју улогу у њима; – оствари права и изврши обавезе у односу на правила понашања у групама којима припада; – се понаша тако да уважава различитости других људи; – прихвати последице када прекрши правила понашања групе; – сарађује са другима у групи на заједничким активностима; – разликује потребе од жеља на једноставним примерима из сопственог живота;
Активности ученика	Посматра описује, групише, испољава, препознаје, упоређује, именује, процењује, истражује, ствара, игра се, бележи, групише, експериментише, сналази се у простору и времену, сазнаје, ствара, сакупља, игра се
Активности наставника	Усмерава ,наводи, ствара ситуацију, сугерише, поставља проблем, подстиче, дискутује, анализира, мотивише, координира, наводи на повезивање и примену знања, усмерава, ствара ситуацију, сугерише, поставља проблем, подстиче, дискутује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Часови у непосредној околини школе (објекти њихова намена , понашање у насељу, суседи Разговор Посматрање илустрација у уџбенику и разговор (породица, празници, деџа права...) Игра-Разредна телевизија-деца сама праве емисије на различите теме:вести из школе, квизови, загонетне личности (занимања), дебате (зашто волим- не волим да идем у школу, никада-или понекад треба слагати...); Облик рада: Групни, индивидуални, фронтални, рад у пару,Активна настава Методе рада: Дијалогска, илустративна, демонстративна,текстуална амбијентална, разговора, хеуристичка, писаних радова,експериментална

Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Прикупљање информација из различитих извора: свакодневна посматрања, активност на часу, учествовање у разговору и дискусији, самосталан рад, рад у групи, тестови. Праћењем постигнућа ученика, усменим испитивањем Бележењем постигнућа ученика оценом Усмене и писмене провере степена усвојености знања; Свеске ученика и њихови практични радови. Активност ученика, питања ученика, контролни задаци, посматрање, праћење ангажовања ученика, наративне и анегдотске белешке
Место извођења наставе	Учионица, часови у непосредној околини школе (објекти њихова намена , понашање у насељу, суседи

Наставна тема/област:	НАСЕЉЕ СА ОКОЛИНОМ Култура живљења
Садржаји:	Симболи Републике Србије: грб, застава и химна. Типови насеља: село, град. Здрав начин живота: хигијена тела, разноврсна исхрана, број obroka, боравак у природи и физичка активност. Врсте саобраћаја (копнени, водни и ваздушни и одговарајућа превозна средства). Безбедно понашање у саобраћају у насељу (кретање улицом и путем без тротоара, прелажење улице и пута без пешачког прелаза. Правила понашања у превозним средствима (аутомобил и јавни превоз). Временске непогоде (олуја, град, мећава) и безбедно понашање у затвореном и на отвореном простору.
Исходи	По завршетку теме, ученик ће моћи да: – препозна грб, заставу и химну Републике Србије и примерено се понаша према симболима; – одреди тип насеља на основу његових карактеристика; – повеже личну хигијену, боравак у природи, физичку активност и разноврсну исхрану са очувањем здравља; – одржава личну хигијену руку, зуба и чулних органа; – примени правила културног и безбедног понашања у саобраћају и превозним средствима у насељу са околином; – безбедно поступа пре и током временских непогода;
Активности ученика	Посматра описује, групише, испољава, препознаје, упоређује, именује, процењује, истражује, ствара, игра се, бележи, групише, експериментише, сналази се у простору и времену, сазнаје, ствара, сакупља, игра се
Активности наставника	Усмерава ,наводи, ствара ситуацију, сугерише, поставља проблем, подстиче, дискутује, анализира, мотивише, координира, наводи на повезивање и примену знања, усмерава, ствара ситуацију, сугерише, поставља проблем, подстиче, дискутује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Групни, индивидуални, фронтални, рад у пару, активна настава Методе рада: Дијалогска, илустративна, демонстративна, текстуална, амбијентална, разговора, хеуристичка, писаних радова, експериментална
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Прикупљање информација из различитих извора: свакодневна посматрања, активност на часу, учествовање у разговору и дискусији, самосталан рад, рад у групи, тестови. Праћењем постигнућа ученика, усменим испитивањем Бележењем постигнућа ученика оценом; Усмене и писмене провере степена усвојености знања; Свеске ученика и њихови практични радови.; Активност ученика, питања ученика, контролни задаци, посматрање, праћење ангажовања ученика, наративне и анегдотске белешке
Место извођења наставе	учионица, часови у непосредној околини школе (објекти њихова намена , понашање у насељу, суседи); час у кабинету за информатику (Рачунар као средство комуникације , а не играчка) ;учешће у еколошкој секцији у сарадњи са локалном средином

Наставна тема/област:	НАСЕЉЕ СА ОКОЛИНОМ Човек ствара
Садржаји:	Материјали (дрво, камен, метал, стакло, гума, пластика, папир, тканина, глина/пластелин) и производи људског рада. Еластичност материјала. Својства материјала одређују њихову употребу. Нова намена предмета направљених од различитих материјала. Занимања људи у граду и селу.
Исходи	По завршетку теме, ученик ће моћи да: – истезањем, савијањем и сабијањем одреди својства материјала; – одабере материјале који својим својствима највише одговарају употреби предмета; – пронађе нову намену коришћеним предметима;
Активности ученика	Посматра описује, групише, испољава, препознаје, упоређује, именује, процењује, истражује, ствара, игра се, бележи, групише, експериментише, сналази се у простору и времену, сазнаје, ствара, сакупља, игра се
Активности наставника	Усмерава ,наводи, ствара ситуацију, сугерише, поставља проблем, подстиче, дискутује, анализира, мотивише, координира, наводи на повезивање и примену знања, усмерава, ствара ситуацију, сугерише, поставља проблем, подстиче, дискутује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Груписање објеката на основу једноставних својстава материјала; -Уочавати како својства материјала одређују њихову употребу Облик рада: Групни, индивидуални, фронтални, рад у пару, Активна настава Методе рада: Дијалошка, илустративна, демонстративна, текстуална, амбијентална, разговора, хеуристичка, писаних радова, експериментална
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Прикупљање информација из различитих извора: свакодневна посматрања, активност на часу, учествовање у разговору и дискусији, самосталан рад, рад у групи, тестови. Праћењем постигнућа ученика, усменим испитивањем Бележењем постигнућа ученика оценом Усмене и писмене провере степена усвојености знања; Свеске ученика и њихови практични радови. Активност ученика, питања ученика, контролни задаци, посматрање, праћење ангажовања ученика, наративне и анегдотске белешке
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	НАСЕЉЕ СА ОКОЛИНОМ Кретање и оријентација у простору и времену
Садржаји:	Различити облици кретања тела (хода, скаче, трчи, пада, лети, плива, котрља се, клизи). Утицај облика тела, подлоге и средине на кретање по равној подлози и пређено растојање тела. Сналажење у насељу помоћу адресе (улица, кућни број) и карактеристичних објеката. Сналажење у времену у односу на временске одреднице: минут, сат, дан, седмица, месец, година, датум, годишња доба. Средства за мерење времена: часовник, календар, лента времена.
Исходи	одабере начин кретања тела, узимајући у обзир облик тела, врсту подлоге и средину у којој се тело креће – измери растојање које тело пређе током свог кретања; – пронађе тражени објекат у насељу помоћу адресе/карактеристичних објеката; – именује занимања људи у свом насељу са околином; – одреди време помоћу часовника и календара користећи временске одреднице: сат, дан, седмицу, месец, годину; – забележи и прочита податке из личног живота помоћу ленте времена;
Активности ученика	Посматра описује, групише, испољава, препознаје, упоређује, именује, процењује, истражује, ствара, игра се, бележи, групише, експериментише, сналази се у простору и времену, сазнаје, ствара, сакупља, игра се
Активности наставника	Усмерава ,наводи, ствара ситуацију, сугерише, поставља проблем, подстиче, дискутује, анализира, мотивише, координира, наводи на повезивање и примену знања, усмерава, ствара ситуацију, сугерише, поставља проблем, подстиче, дискутује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Практичан рад ученика (кретање у различитим срединама и по различитим подлогама) Истраживачке активности утицај подлоге и облика предмета на кретање (глатка и храпава подлога...); Игра Деца се договоре који дан у недељи ће представљати и формирају круг. Учитељ каже име једног дана и ученици који имају то име иступе корак уназад. Ко погрешно-испада. Затим са десне стране стају ученици који носе назив дана који је био јуче, а са леве сутра... Посматрање илустрација и разговор (временске одреднице: сада, пре, после, седмица....) Облик рада: Групни, индивидуални, фронтални, рад у пару, активна настава Методе рада: Дијалогска, илустративна, демонстративна, текстуална амбијентална, разговора, хеуристичка, писаних радова, експериментална
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Прикупљање информација из различитих извора: свакодневна посматрања, активност на часу, учествовање у разговору и дискусији, самосталан рад, рад у групи, тестови. Праћењем постигнућа ученика, усменим испитивањем ;Бележењем постигнућа ученика оценом Усмене и писмене провере степена усвојености знања; Свеске ученика и њихови практични радови. Активност ученика, питања ученика, контролни задаци, посматрање, праћење ангажовања ученика, наративне и анегдотске белешке
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	НАСЕЉЕ СА ОКОЛИНОМ Разноврсност природе
Садржаји:	Рељеф и облици рељефа: узвишења, (брдо, планина) удубљења (долине, котлине) и равнице. Рељеф у насељу и околини. Облици појављивања воде: површинске воде (текуће, стајаће) и њихови делови (извор, ток, корито, обала). Површинске воде у насељу и околини. Заједничке особине живих бића (дисање, исхрана, раст, остављање потомства). Функције (улога) делова тела живих бића. Разноврсност биљака у окружењу (зеласте и дрвенасте; лишћарске и четинарске). Разноврсност животиња у околини (домаће и дивље; биљоједи, месоједи и сваштоједи). Значај биљака и животиња за човека. Улога човека у очувању природе (шtedња производа који се користе у свакодневном животу, разврставање отпада на предвиђена места, брига о биљкама и животињама). Сунчева светлост и топлота, вода, ваздух и земљиште – неопходни услови за живот. Промене у природи и активности људи у зависности од годишњих доба
Исходи	По завршетку теме, ученик ће моћи да: – разликује облике рељефа у свом насељу и околини; – разликује облике и делове површинских вода у свом насељу и околини; – идентификује заједничке особине живих бића на примерима из окружења; – повеже делове тела живих бића са њиховом улогом/улогама; – разврста биљке из окружења на основу изгледа листа и стабла; – разврста животиње из окружења на основу начина живота и начина исхране; – наведе примере који показују значај биљака и животиња за човека; – шtedљиво троши производе које користи у свакодневним ситуацијама; – разврста отпад на предвиђена места; – негује и својим понашањем не угрожава биљке и животиње у окружењу; – препозна примере повезаности живих бића са условима за живот; – повеже промене у природи и активности људи са годишњим добрима; – изведе једноставне огледе пратећи упутства; – повеже резултате рада са уложеним трудом.
Активности ученика	Посматра описује, групише, испољава, препознаје, упоређује, именује, процењује, истражује, ствара, игра се, бележи, групише, експериментише, сналази се у простору и времену, сазнаје, ствара, сакупља, игра се
Активности наставника	Усмерава ,наводи, ствара ситуацију, сугерише, поставља проблем, подстиче, дискутује, анализира, мотивише, координира, наводи на повезивање и примену знања, усмерава, ствара ситуацију, сугерише, поставља проблем, подстиче, дискутује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Осмишљени часови у природи, излети и посете Посматрање ангажованости на часу Продукти ученичких активности Игре: 1.Погађалица живих бића-Ученици седе у кругу, водитељ наводи једно од станишта и показује играча који треба да каже назив биљке или животиње која живи у станишту,затим броји до 10, уколико учен не одговори или одговори погрешно испада из игре. Следећи играч не сме навести исту биљку или животињу. Победник је онај ко остане последњи и он је водитељ у новом такмичењу Истраживачке активности(особине воде,растворљивост материјала, особине ваздуха, основна својства земљишта, понашање материјала у води)

	Прављење збирки и албума -Огледи , последице загревања воде(водена пара), последице хлађења воде(лед), кружење воде у природи, струјање ваздуха-ветар, сенка Облик рада: Групни, индивидуални, фронтални, рад у пару, Активна настава Методе рада: Дијалошка, илустративна, демонстративна, текстуална, амбијентална, разговора, хеуристичка, писаних радова, експериментална
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Прикупљање информација из различитих извора: свакодневна посматрања, активност на часу, учествовање у разговору и дискусији, самосталан рад, рад у групи, тестови. Праћењем постигнућа ученика, усменим испитивањем Бележењем постигнућа ученика оценом Усмене и писмене провере степена усвојености знања; Свеске ученика и њихови практични радови. Активност ученика, питања ученика, контролни задаци, посматрање, праћење ангажовања ученика, наративне и анегдотске белешке
Место извођења наставе	Учионица, осмишљени часови у природи, излети и посете

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Други	Годишњи фонд часова : 72
Наставни предмет: ЛИКОВНА КУЛТУРА	Недељни фонд часова: 2

Циљ учења предмета: Ликовне културе је да се ученик, развијајући стваралачко мишљење и естетичке критеријуме кроз практични рад, оспособљава за комуникацију и да изграђује позитиван однос према култури и уметничком наслеђу свог и других народа

Наставна тема/област:	ОБЛИЦИ
Садржаји:	Облици (светло као услов за опажање облика, визуелне карактеристике природних и вештачких облика; дизајн предмета за свакодневну употребу). Супротности (обојено и безбојно, једноставно и сложено, испупчено и удубљено, ближе и даље...). Облик и целина (истакнути део целине; везивање и спајање облика)
Исходи	По завршетку теме, ученик ће моћи да: – користи материјал и прибор на безбедан и одговоран начин; – изрази, одабраним материјалом и техникама своје емоције, машту, сећања и замисли; – користи једноставне информације и одабрана ликовна дела као подстицај за стваралачки рад; – изражава, светлим или тамним бојама, свој доживљај уметничког дела; – идентификује истакнути део целине и визуелне супротности у свом окружењу; – преобликује, самостално или у сарадњи са другима, материјале и предмете за рециклажу.
Активности ученика	Посматра, опипава, објашњава, црта, слика, изражава, ствара, дискутује, комуницира, закључује, мисли, креира
Активности наставника	Усмерава, наводи, ствара ситуацију, сугерише, подстиче, дискутује, анализира, мотивише, координира, развија кооперативност, планира, организује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Примена материјала и техника у сликању и вајању различитих облика које ученици познају (животиње, предмети, људи...). Анализом свог рада. Анализом радова осталих ученика. Цртањем употребних предмета. Час у природи посматрање ближе околине; школског дворишта; објеката) Цртањем простора у коме ученици бораве свакодневно (своје собе, куће, школе). Цртањем употребних предмета и извештавање о њиховој намени. Посета оближњим продавницама, (посматрање производа на рафовима) Одељенским изложбама радова. Уређивањем паноа са радовима (уочавање и постављање радова са светлијим, тамнијим бојама, мањим, већим облицима, положеним или усправним) Стварањем сенки уз помоћ руку. Игре светлом и сенком уз промене облика сенке у зависности од светлосног извора. Посматрањем светла и сенке на предметима у учионици у зависности од светлосног извора. Цртањем предмета, бојење истог, његово преобликовање; додавање других елемената. Облик рада: фронтални, групни, индивидуални Методе рада: вербална, демонстративна, дијалогска, илустративна, истраживачка, практичан рад
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Прикупљање информација из различитих извора: свакодневна посматрања, активност на часу, однос према раду, однос према себи, однос према другима, разумевање, повезивање, оригиналност, вербално изражавање, употреба техника
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	СПОРАЗУМЕВАЊЕ
Садржаји:	Тумачење (невербално и визуелно изражавање; садржај визуелних информација). Слика и реч (редослед радње у стрипу; знаци; лепо писање; честитке).
Исходи	Посматра, опипава, објашњава, црта, слика, изражава, ствара, дискутује, комуницира, закључује, мисли, креира
Активности ученика	Усмерава, наводи, ствара ситуацију, сугерише, подстиче, дискутује, анализира, мотивише, координира, развија кооперативност, планира, организује
Активности наставника	Усмерава, наводи, ствара ситуацију, сугерише, подстиче, дискутује, анализира, мотивише, координира, развија кооперативност, планира, организује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Гледање цртаних филмова (посматрање, анализа; стицање знања о настанку цртаног филма; његове намене) Формирањем целине од више делова (илустровање приче, бајке кроз слике.) Читање стрипа (његово посматрање, анализа, разумевање постојања истог, његове намене) Претварање текста приче, песме у стрип. Обликовање кореографије за луткарску представу Облик рада: фронтални, групни, индивидуални, рад у пару Методе рада: вербална, демонстративна, дијалогска, илустративна
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Прикупљање информација из различитих извора: свакодневна посматрања, активност на часу, однос према раду, однос према себи, однос према другима, пакумевање, повезивање, оригиналност, вербално изражавање, употреба техника
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	ЛИКОВНЕ ИГРЕ
Садржаји:	Боја (светле и тамне боје; боја и облик; боја и звук). Замишљања (стварност и машта)
Исходи	По завршетку теме, ученик ће моћи да: – изражава мимиком и/или телом различита расположења, покрете и кретања; – упоређује свој и туђ естетски доживљај простора, дизајна и уметничких дела;
Активности ученика	Посматра, опипава, објашњава, црта, слика, изражава, ствара, дискутује, комуницира, закључује, мисли, креира
Активности наставника	Разговара, показује, изражава мишљење, посматра
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Естетичка компетенција – препознаје и развија сопствене стваралачке способности и креативност; ученик влада озновним значењем појма култура Компетенција сарадња – активно и конструктивно учествује у раду групе или пара
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Прикупљање информација из различитих извора: свакодневна посматрања, активност на часу, однос према раду, однос према себи, однос према другима, пазумевање, повезивање, оригиналност, вербално изражавање, употреба техника
Место извођења наставе	Учионица
Наставна тема/област:	ПРОСТОР
Садржаји:	Простор (обликовање простора – школа, учионица, соба; музеј). Кретање (кретање једног облика у простору; кретање више облика у простору). Сцена (маске, костими, реквизити).
Исходи	По завршетку теме, ученик ће моћи да: – повезује уметничко занимање и одговарајуће продукте; – пружи основне информације о одабраном музеју; – разматра, у групи, шта и како је учио/ла и где та знања може применити.
Активности ученика	Посматра, опипава, објашњава, црта, слика, изражава, ствара, дискутује, комуницира, закључује, мисли, креира
Активности наставника	Разговара, показује, изражава мишљење, посматра
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Посета значајних објеката из најближег окружења ; Посета библиотеци ; Час у природи (посматрање ближе околине; школског дворишта; објеката) ; Цртањем употребних предмета и извештавање о њиховој намени. Анализа ученичких радова ; Доживљај током боравка на планини, мору... описивање, илустрација Облик рада: фронтални, групни, индивидуални, рад у пару Методе рада: вербална, демонстративна, дијалогска, илустративна
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Прикупљање информација из различитих извора: свакодневна посматрања, активност на часу, однос према раду, однос према себи, однос према другима, пазумевање, повезивање, оригиналност, вербално изражавање, употреба техника
Место извођења наставе	Учионица

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред : Други	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: МУЗИЧКА КУЛТУРА	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Музичке културе је да код ученика развије интересовање и љубав према музици кроз индивидуално и колективно музичко искуство којим се подстиче развијање креативности, естетског сензибилитета и духа заједништва, као и одговорног односа према очувању музичког наслеђа и културе

Наставна тема/област:	СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ
Садржаји:	Уметничка музика у цртаним и анимираним филмовима. Однос звук-лик, музика-радња. Композиције које илуструју различита осећања. Звук и тон (извори) – звуци из природе и окружења. Тон: боја (различити гласови и инструменти), трајање (кратак-дуг), јачина (гласан-тих), висина (висок-дубок). Композиције које илуструју различите боје људског гласа и инструмената. Музички дијалог (хор, глас и хор, глас и инструмент, два гласа, два инструмента, један свирач, група свирача, оркестар). Различити жанрови везани за ситуације значајне у животу ученика. Музичка прича. Композиције различитог карактера и елементи музичке изражајности (мелодијска линија, темпо, ритам, динамика). Музички бонтон. Музика и здравље. Носиоци звука (цеде плејер, рачунар...).
Исходи	По завршетку теме, ученик ће моћи да: – објасни својим речима утиске о слушаном делу, особине тона, доживљај прегласне музике и њеног утицаја на тело; – разликује различите инструменте по боји звука и изражајним могућностима; – издвоји основне музичке изражајне елементе; – препозна музичку тему или карактеристични мотив који се понавља у слушаном делу; – повезује карактер дела са изражајним музичким елементима и инструментима;
Активности ученика	Пева по слуху, свира, активно учествује у певању, слушању музике
Активности наставника	Припрема, мотивише, чита; усмено излаже; показује; усмерава активности ученика подстиче ученике на активно слушање и певање музике; води разговор
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: фронтални, групни, индивидуални, у пару Методе рада: вербална, демонстративна, илустративна
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање ангажованости на часу Препознавање слушане музике Разговор са учеником Усмено испитивање
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ
Садржаји:	По завршетку теме ученик ће моћи да: – изговара бројалице у ритму, уз покрет; – пева по слуху песме различитог садржаја и расположења; – изводи уз покрет музичке и традиционалне игре; – примењује правилан начин певања и договорена правила понашања у групном певању и свирању; – свира по слуху ритмичку пратњу уз бројалице и песме, једноставне аранжмане, свирачке деонице у музичким играма; – повезује почетне тонове песама-модела и једноставних наменских песама са бојама; – повезује ритам са графичким приказом; – објашњава својим речима доживљај свог и туђег извођења; – учествује у школским приредбама и манифестацијама,
Исходи	По завршетку теме ученик ће моћи да: Изговор бројалице у ритму уз покрет. Звучне ономатопеје и илустрације Правилан начин певања – држање тела и дисање. Правилна дикција – изговарање брзалица и бројалица. Певање песама по слуху различитог садржаја и карактера. Певање песама уз покрет – песме уз игру и народне песме. Певање модела и наменских песама и повезивање њихових почетних тонова уз боју (а1 бела, ха1 љубичаста боја). Дечји и алтернативни инструменти и начини свирања на њима. Инструментална пратња по слуху уз бројалице и песме – пулс, ритам, груписање удара. Певање и извођење музичких игара уз свирање на дечјим инструментима – песме уз игру, дидактичке игре, музичке драматизације. Свирање инструменталних аранжмана на дечјим ритмичким инструментима и на алтернативним изворима звука. Музички бонтон.
Активности ученика	Препознаје темпо, различите тонске боје, изражава се покретом и кретањем
Активности наставника	Припрема, мотивише, чита; усмено излаже; показује; усмерава активности ученика, подстиче ученике на активно слушање и певање музике, води разговор
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методe, технике, облици)	-ПЕВАЊЕ ПЕСАМА - изражајно читање текста песме и изражајно певање песме, понекад и демонстрирање, (учитељ), ученици са учитељем певају песму по строфама, певање песме у целини, изражајно певање песме без пратње); -надпевавање по групама; -ИЗВОЂЕЊЕ БРОЈАЛИЦЕ - учитељ изводи бројалицу у целини, затим по деловима, ученици са учитељом изводе бројалицу по деловима, затим је спајају у целину, могу је пратити штапићима, звечкама, конзервама; -МУЗИЧКА ИГРА - ученици прате и изводе упутства учитеља; -СВИРАЊЕ НА НАПРАВЉЕНИМ МУЗИЧКИМ ИНСТРУМЕНТИМА (штапићи, звечке, конзерве....) Облик рада: Фронтални, групни, индивидуални, практичан рад и радионица Методe рада: монолошка, дијалогска, слушање аудио примера, игровне активности, истраживачки рад, метода стваралачког рада
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање ангажованости на часу, разговор са учеником, усмено испитивање, певање бројалица и песама по слуху, извођење одговарајуће пратње уз песму (руке, тело) Свирање по слуху пратње уз бројалице и песме певање и извођење музичких игара уз свирање на дечјим инструментима
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО
Садржаји:	Израда децјих ритмичких инструмената од различитих материјала. Креирање сопствених покрета уз музику. Стварање једноставне ритмичке пратње коришћењем различитих извора звука. Музичка питања и одговори и музичка допуњалка. Стварање звучне приче од познатих музичких садржаја, звучних ономатопеја и илустрација на краћи литерарни текст.
Исходи	По завршетку теме, ученик ће моћи да: – направи децје ритмичке инструменте; – осмисли покрете уз музику; – осмисли ритмичку пратњу за бројалице, песме и музичке игре помоћу различитих извора звука; – осмисли одговор на музичко питање; – осмисли једноставну мелодију на краћи задати текст; – према литерарном садржају изабере од понуђених, одговарајући музички садржај; – поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике; – користи самостално или уз помоћ одраслих, доступне носиоце звука.
Активности ученика	Препознаје темпо, различите тонске боје, изражава се покретом и кретањем
Активности наставника	Припрема, мотивише, чита; усмено излаже; показује; усмерава активности ученика подстиче ученике на активно слушање и певање музике, води разговор
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	-Подстицање и развијање жеље за изражајнијим певањем; -Обележавање појединих речи или фраза током извођења мелодије звуком неких инструмената , према избору ученика; -Опонашање звукова из околине, спонтано или договореном импровизацијом (звуци у кући, звуци града, звуци у природи);-Смишљање малих ритмичких целина остварених говором или спонтано изговорених група гласова;-Потпуно слободна звучна импровизација остварена рукама или ногама, односно децјим инструментима; -Слободан, импровизован звучни разговор остварен једним од претходно наведених начина; -Мале, договором састављене музичке игре уз покрет; Облик рада: фронтални, рад у групи, индивидуални Методе рада: монолошка, дијалогска, слушање аудио-примера, илустративно-демонстративна метода
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Прикупљање информација из различитих извора: свакодневна посматрања, активност на часу, степен ангажовања, уложен труд и лично напредовање сваког ученика у складу са његовим музичким могућностима.
Место извођења наставе	Учионица

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Други	Годишњи фонд часова : 108
Наставни предмет: ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ	Недељни фонд часова: 3

Циљ учења предмета: Циљ наставе и учења Физичког и здравственог васпитања је да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада.

Наставна тема/област:	ФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТИ
Садржаји:	Вежбе за развој снаге. Вежбе за развој покретљивости. Вежбе за развој издржљивости. Вежбе за развој брзине. Вежбе за развој координације.
Исходи	По завршетку теме ученик ће моћи да: – примени једноставне, двоставне општеприпремне вежбе (вежбе обликовања); – правилно изводи вежбе, разноврсна природна и изведена кретања; – комбинује усвојене моторичке вештине у игри и свакодневном животу; – одржава равнотежу у различитим кретањима; – разликује правилно од неправилног држања тела; – успостави правилно држање тела; – правилно дише током вежбања;
Активности ученика	Ходају и трче на различите начине, раде вежбе обликовања, играју се дечијих игара, скаче у даљ, увис, прескаче вијачу, баца и хвата лопту на различите начине, пењу се на различите начине уз различите предмете, клечи, чучи, скаче, изводи колут напред, назад, одскаче, накаче, прескаче, диже и носи реквизите самостално и у групи, или пару, изводи основне гимнастичке елементе, дружи се, навија, процењује, хода у пару са обилажењем различитих препрека, хода по греди, трчи у страну, у назад, у колони, изводи основне гимнастичарске елементе
Активности наставника	Усмерава, наводи, ствара ситуацију, сугерише, подстиче, анализира, мотивише, координира, развија кооперативност, планира, организује, посматра, демонстрира, похваљује, разговара
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни, индивидуални, рад у пару Методе рада: Демонстративна, дијалогска, метода практичног вежбања, метода усменог излагања
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Прикупљање информација из различитих извора: свакодневна посматрања, ниво ангажованости (активност) и однос ученика према обавезама у физичком и здравственом васпитању који обухвата: – вежбање у адекватној спортској опреми; – активно учествује на часовима физичког и здравственог васпитања; – вежбање и играње у слободно време. Приказ једног комплекса усвојених општеприпремних вежби (вежби обликовања), без реквизита. Постигнућа у моторичким вештинама. Индивидуални напредак ученика
Место извођења наставе	Фискултурна сала, школско двориште, игралиште, учионица

Наставна тема/област:	МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ
Садржаји:	-Ходање и трчање- Ходање: – кратким корацима, – дугим корацима, – у различитом ритму, – ходање опружањем стајне ноге, – ходање са реквизитом, – ходање са променом правца и смера, – ходање комбиновано са различитим покретима, – ходање преко ниских препрека, – елементарне игре са ходањем. Техника трчања: – трчање преко препрека, – трчање са променом ритма , – трчање са променом правца и смера, – брзо трчање стартом из различитих почетних положаја, – трчање 30 m – елементарне игре са трчањем. -Скакање и прескакање- Прескакање вијача, палица и других реквизита поређаних на тлу једноножним и суножним одскоком. Комбинације скокова, Скок удаљ и увис из места и залета. Скок са повишене површине. Припремне вежбе за прескок: игре уз коришћење различитих облика скакања и прескакања. -Бацање и хватање- Ходање и трчање са котрљањем лопте. Бацање лоптице из места у даљину и у циљ. Бацање лоптице из кретања. Бацање лопте увис без и са okreом за 3600. Вођење лопте једном и другом руком у месту и кретању. Додавање лопте једном и другом руком. Вођење лопте у ходању и трчању. Гађање лоптом у импровизовани кош, ниски кош и гол. Елементарне игре са вођењем, додавањем и гађањем лоптом у циљ. Штафетне игре и друге елементарне игре лоптом (вођење, хватање, додавање). Пузања, вишења, упори и пењања Помицање на дохватном вратилу са погрченим ногама у вису предњем. Помицање у вису предњем окретањем за 1800, са укрштеним хватом. Њихање уз помоћ. Проширени садржаји Узмак корацима уз косу површину. Бочно пењање уз лестве са наизменичним прехватањем и опирањем истовремено обема ногама. Вежбе на тлу Основни садржаји Два повезана колута напред. Колут напред и скок пруженим телом. Колут назад из чучња у чучањ, низ косу површину. Колут назад. Састав од научених елемената. Игре усвојених вежби. Проширени садржаји Колут напред из упора стојећег опружених ногу. Колут преко лопте. Одељењско такмичење са задатом комбинацијом вежби. Вежбе равнотеже

	Основни садржаји Мала вага на тлу, клупи и ниској греди. Ходање привлачењем на целом стопалу и успон. Ходање опружањем стајне и предножењем замајне ноге. Ходање уназад на греди. Састав из првог разреда допунити наученим вежбама. Проширени садржаји Наскок кораком на греду. Чучањ и окрет у чучњу за 900 и 1800. Састав из првог разреда допунити вежбама ходањем уназад и окретом у чучњу за 1800. Одељенско такмичење. Вежбе са реквизитима Вежбе обликовања сареквизитима. Трчања, поскоци и скокови уз коришћење реквизита. Прескакање вијаче на различите начине. Дизање и ношење предмета и реквизита на различите начине. Елементарне игре са реквизитима. Игре са ластишом. Полигон и елементарне игре уз коришћење реквизита Плес и Ритмика Основни садржаји Народно коло и дечији плес по избору. Повезивање елемената из првог разреда у композицију – састав. Основни ритмички покрети са реквизитима. Проширени садржаји Прескакање вијаче уназад. Комбиновано прескакање вијаче напред-назад. Ходање и трчање са бацањем и хватањем лопте и обруча. Вежба са вијачом Полигони Кобиновани полигон од усвојених вештина (вежби)
Исходи	По завршетку теме,ученик ће моћи да: – изведе кретања, вежбе и кратке саставе уз музичку пратњу; – изведе дечји и народни плес; – користи основну терминологију вежбања; – поштује правила понашања у и на просторима за вежбање; – поштује мере безбедности током вежбања; – одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима у просторима за вежбање; – поштује правила игре; – навија и бодри учеснике у игри на начин којим никога не вређа; – прихвати победу и пораз као саставни део игре и такмичења;
Активности ученика	Ходају и трче на различите начине, раде вежбе обликовања, играју се дечијих игара, скаче у даљ, увис, прескаче вијачу, баца и хвата лопту на различите начине, пењу се на различите начине уз различите предмете, клечи, чучи, скаче, изводи колут напред, назад, одскаче, накаче, прескаче, диже и носи реквизите самостално и у групи, или пару, изводи основне гимнастичке елементе, дружи се, навија, процењује, хода у пару са обилажењем различитих препрека, хода по греди, трчи у страну, у назад, у колони, изводи основне гимнастичарске елементе.

Активности наставника	Умерава, наводи, ствара ситуацију, сугерише, подстиче, анализира, мотивише, координира, развија кооперативностпланира, организује, посматра, демонстрира, похваљује, разговара
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни, индивидуални, рад у пару Методе рада: Демонстративна, дијалогска, метода практичног вежбања, метода усменог излагања
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Прикупљање информација из различитих извора: свакодневна посматрања, ниво ангажованости (активност) и однос ученика према обавезама у физичком и здравственом васпитању који обухвата: – вежбање у адекватној спортској опреми; – активно учествује на часовима физичког и здравственог васпитања; – вежбање и играње у слободно време. Приказ једног комплекса усвојених општеприпремних вежби (вежби обликовања), без реквизита. Постигнућа у моторичким вештинама. Индивидуални напредак ученика
Место извођења наставе	Фискултурна сала, школско двориште, игралиште, учионица

Наставна тема/област:	ФИЗИЧКА И ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА
Садржаји:	Моје здравље и вежбање. Мишићи, зглобови и кости мога тела. Телесни развој.. Лична хигијена. Хигијена простора за вежбање. „Шарени-разноврсни оброк” – правилна исхрана. Значај воде за организам и вежбање.
Исходи	По завршетку теме,ученик ће моћи да: – уредно одлаже своје ствари пре и након вежбања; – уочава улогу делова тела у вежбању; – уочи промене у расту код себе и других; – препозна сопствено болесно стање и не вежба када је болестан; – примењује здравствено-хигијенске мере пре, у току и након вежбања; – одржава личну хигијену; – учествује у одржавању простора у коме живи и борави; – наведе врсте намирница у исхрани; – препознаје везу вежбања и уноса воде; – повеже ходање и трчање са позитивним утицајем на здравље; – препозна лепоту покрета у вежбању; – се придржава правила вежбања; – вреднује успех у вежбању;
Активности ученика	Ходају и трче на различите начине, раде вежбе обликовања, играју се дечијих игара, скаче у даљ, увис, прескаче вијачу, баца и хвата лопту на различите начине, пењу се на различите начине уз различите предмете, клечи, чучи, скаче, изводи колут напред, назад, одскаче, накаче, прескаче, диже и носи реквизите самостално и у групи, или пару, изводи основне гимнастичке елементе, дружи се, навија, процењује, хода у пару са обилажењем различитих препрека, хода по греди, трчи у страну, у назад, у колони, изводи основне гимнастичарске елементе.
Активности наставника	Усмерава, наводи, ствара ситуацију, сугерише, подстиче, анализира, мотивише, координира, развија кооперативност,планира, организује, посматра, демонстрира, похваљује, разговара
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални Групни Индивидуални Методе рада: Демонстративна, дијалогска, метода практичног вежбања, метода усменог излагања
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Прикупљање информација из различитих извора: свакодневна посматрања, ниво ангажованости (активност) и однос ученика према обавезама у физичком и здравственом васпитању који обухвата: – вежбање у адекватној спортској опреми; – активно учествује на часовима физичког и здравственог васпитања; – вежбање и играње у слободно време. Приказ једног комплекса усвојених општеприпремних вежби (вежби обликовања), без реквизита. Постигнућа у моторичким вештинама. Индивидуални напредак ученика

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Други	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: Верска настава	Недељни фонд часова: 1

Циљеви и задаци наставног предмета: јесте да пружи целовит православни поглед на свет и живот, уважавајући две димензије: историјски хришћански живот (историјску реалност Цркве) и есхатолошки живот (будућу димензију идеалног). То значи да ученици систематски упознају православну веру у њеној доктринарној, литургијској, социјалној и мисионарској димензији, при чему се хришћанско виђење живота и постојања света излаже у веома отвореном, толерантном дијалогу са осталим наукама и теоријама о свету, којим се настоји показати да хришћанско виђење (литургијско, као и подвижничко искуство Православне цркве) обухвата сва позитивна искуства људи, без обзира на њихову националну припадност и верско образовање.

Наставна тема/област:	
Садржаји:	УВОД, БОГ ЈЕ ЗАЈЕДНИЦА ЛИЧНОСТИ ОЦА, СИНА И СВЕТОГ ДУХА, СТРУКТУРА ЛИТУРГИЈЕ – ЦРКВЕ, ЛИТУРГИЈА -ОТКРИВАЊЕ БОГА, ЛИТУРГИЈА ЈЕ И ПРИСУСТВО ХРИСТОВО И ИШЧЕКИВАЊЕ ДОЛАСКА ХРИСТОВОГ, ПОСТОЈАЊЕ ПРИРОДЕ ЈЕ ИЗРАЗ ЉУБАВИ БОГА, БОГ ЈЕ СТВОРИО СВЕТ ДА СА ЊИМ ИМА ВЕЧНУ ЗАЈЕДНИЦУ ЉУБАВИ ПРЕКО ЧОВЕКА
Исходи	Разуме основне појмове везане за заједницу почев од породице до Св. Тројице
Активности ученика	Слушају, постављају питања, илуструје, разгледа, активно учествује, повезује, сарађује, прати, уочава, размишља
Активности наставника	Излаже, усмерава, подстиче на питања, показује, планира, објашњава, упућује, мотивише, наводи примере
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	монолошка, дијалошка, илустрациона
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Бележење активности, праћење, слушање, процењивање, активност на часу
Место извођења наставе	Учионица

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Други	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Циљ наставе и учења програма Грађанско васпитање је подстицање развоја личности која је одговорна према својим правима и правима других, отворена за договор и сарадњу и спремна да активно учествује у животу школске заједнице, уважавајући принципе, процедуре и вредности демократског друштва.

Наставна тема/област:	ЉУДСКА ПРАВА Ја и други у различитим групама
Садржаји:	Групни идентитет Ко смо ми – сличности и разлике? Групе којима припадамо (породица, одељење, школа, спортски клуб, музичка школа...). Од чега зависи функционисање и напредак групе: комуникација, сарадња, узајамно подржавање, блискост. Понашања појединаца која ојачавају или ометају односе у групи. Осећања Изражавање сопствених осећања. Осећања других, како их препознајемо и уважавамо. Веза осећања са мислима и понашањима. Потребе и права Моје потребе и потребе других. Осећања, потребе, вредности и начин њиховог остваривања. Веза са правима. Права детета Конвенција о дејим правима. Различити смо, али су нам права иста. Људска права важе свуда и за сваког. Кршење и заштита права Нисам посматрач, реагујем на ситуације кршења права деце у одељењу и школи. Знам како и коме да се обратим за помоћ.
Исходи	По завршетку теме, ученик ће моћи да: – разликује понашања појединаца која доприносе или ометају функционисање и напредовање групе; – успоставља, гради и чува успешне односе са члановима групе којој припада; – искаже своја осећања и потребе на начин који не угрожава друге; – препозна и уважи осећања и потребе других; – наведе и својим речима објасни основна права детета садржана у Конвенцији о дејим правима; – прихвати и образлаже на примерима из живота да свако дете има иста права без обзира на различитости; – препозна ситуације кршења својих и туђих права и показује спремност да тражи помоћ;
Активности ученика	Посматра, црта, пише, описује, прича, извештава, процењује, групише, прати, истражује, игра, глуми
Активности наставника	Припрема, мотивише, чита; усмено излаже; приказује, показује; демонстрира - усмерава активности ученика - подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; води разговор
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (метод, технике, облици)	Интерактивна радионица Представљање покретом, цртежом Прављење беца, стрипа Игровне активности Искуствено учење кроз размену у групи Играње улога Облик рада: Фронтални, индивидуални, рад у пару, групни Метод рада: Дијалогска, илустративно-демонстративна, интерактивна, истраживачка, игра улога
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Могу се пратити следећи показатељи: начин на који ученик учествује у активностима, како прикупља податке, како аргументује, евалуира, документује. Посебно поуздани показатељи су квалитет постављених питања, способност да се нађе веза међу појавама, наведе пример, промени мишљење у контакту са аргументима, разликују чињенице од интерпретације, изведе закључак, прихвати другачије мишљење, примени научено, предвиди последице, дају креативна решења. Наставник, такође, прати и вреднује како ученици међусобно сарађују, како решавају сукобе мишљења, како једни другима помажу, да ли испољавају иницијативу, како превазилазе тешкоће, да ли показују критичко мишљење или критицизам, колико су креативни.

Наставна тема/област:	ДЕМОКРАТСКО ДРУШТВО Школа као заједница
Садржаји:	Школа као заједница Вредности школе као заједнице – равноправност, одговорност, солидарност, брига за друге, толерантност, праведност, поштење. Правила у школи и њихова функција. Одговорности ученика и одраслих за функционисање школе као заједнице. Односи у заједници Како радим сам, а како у групи? Шта у школи радимо заједно? У чему смо добри? У чему бисмо могли бити бољи? Како комуницирамо у групи? Насилна и ненасилна комуникација. Сукоби Узроци сукоба и шта са њима. Сукоб из угла оног другог. Посредовање у сукобу. Конструктивно решавање сукоба.
Исходи	По завршетку теме,ученик ће моћи да: – се договара и одлучује у доношењу правила групе и да се понаша у складу са њима; – наводи примере међусобне повезаности права и одговорности; – разликује ненасилну од насилне комуникације међу члановима групе на примерима из свакодневног живота, из књижевних дела које чита и филмова које гледа; – саслуша излагање саговорника без упадица и са уважавањем; – даје и прихвата предлоге водећи рачуна о интересу свих страна у сукобу;
Активности ученика	Посматра,црта, пише,описује, прича, извештава, процењује, групише, прати, истражује,игра, глуми
Активности наставника	Припрема, мотивише, чита; усмено излаже; приказује, показује; демонстрира -усмерава активности ученика -подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; води разговор
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Интерактивне радионице. Искуствено учење кроз размену у групи. Представљање покретом. Цртање на задату тему .Прављење паноа .Игровне активности.. Играње улога Облик рада: Фронтални, индивидуални, рад у пару, групни Методе рада: Дијалогска, илустративно- демонстративна, интерактивна, истраживачка, игра улога
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Могу се пратити следећи показатељи: начин на који ученик учествује у активностима, како прикупља податке, како аргументује, евалуира, документује. Посебно поуздани показатељи су квалитет постављених питања, способност да се нађе веза међу појавама, наведе пример, промени мишљење у контакту са аргументима, разликују чињенице од интерпретације, изведе закључак, прихвати другачије мишљење, примени научено, предвиде последице, дају креативна решења. Наставник, такође, прати и вреднује како ученици међусобно сарађују, како решавају сукобе мишљења, како једни другима помажу, да ли испољавају иницијативу, како превазилазе тешкоће, да ли показују критичко мишљење или критицизам, колико су креативни.
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	ПРОЦЕСИ У САВРЕМЕНОМ СВЕТУ Школа као безбедно место
Садржаји:	Безбедност ученика у школи Ученици имају право на заштиту и безбедност. Правилник школе о безбедности ученика. Безбедност ученика у школи и школском дворишту, на путу између куће и школе, ван школе – на излету и на настави у природи. Безбедност ученика је одговорност свих – запослених у школи, ученика, родитеља, институција ван школе. Безбедно и небезбедно понашање на интернету. Одговорна употреба мобилног телефона.
Исходи	По завршетку теме,ученик ће моћи да: – представи шта садржи и чему служи Правилник о безбедности ученика његове школе; – се понаша у складу са Правилником о безбедности ученика; – наводи примере одговорности одраслих и ученика за безбедност у школи; – препознаје предности, ризике и опасности по себе и друге и одговорно поступа при коришћењу мобилног телефона и интернета;
Активности ученика	Посматра,црта, пише,описује, прича, извештава, процењује, групише, прати, истражује,игра, глуми
Активности наставника	Припрема, мотивише, чита; усмено излаже; приказује, показује; демонстрира -усмерава активности ученика -подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; води разговор
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Интерактивне радионице. Искуствено учење кроз размену у групи. Представљање покретом. Цртање на задату тему Прављење паноа Игровне активности. Играње улога Облик рада: Фронтални, индивидуални, рад у пару, групни Методе рада: Дијалогска, илустративно- демонстративна, интерактивна, истраживачка, игра улога
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Могу се пратити следећи показатељи: начин на који ученик учествује у активностима, како прикупља податке, како аргументује, евалуира, документује. Посебно поуздани показатељи су квалитет постављених питања, способност да се нађе веза међу појавама, наведе пример, промени мишљење у контакту са аргументима, разликују чињенице од интерпретације, изведе закључак, прихвати другачије мишљење, примени научено, предвиде последице, дају креативна решења. Наставник, такође, прати и вреднује како ученици међусобно сарађују, како решавају сукобе мишљења, како једни другима помажу, да ли испољавају иницијативу, како превазилазе тешкоће, да ли показују критичко мишљење или критицизам, колико су креативни.
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ Школа као безбедно место за све
Садржаји:	Како учинити школу безбедним местом за све – планирање и извођење једноставне акције. Кораци у планирању и извођењу акције. Избор теме/проблема/активности којом ћемо се бавити. Одређивање циља и израда плана акције – подела улога, договор о роковима, начину реализације. Извођење и документовање акције – видео-снимци фотографије, текстови и сл. Промоција акције на нивоу школе – приказивање другим одељењима, родитељима и сл., прављење постера или паноа, објављивање прилога у школском листу. Вредновање акције – чиме смо задовољни, шта је могло бити боље.
Исходи	По завршетку теме, ученик ће моћи да: – сарађује и преузима различите улоге на основу договора у групи; – износи мишљење, образлаже идеје, даје предлоге који могу унапредити безбедност ученика у школи; – учествује у изради плана једноставне акције; – са другим ученицима изводи и документује једноставну акцију; – доприноси промоцији акције; – на једноставан начин вреднује изведену акцију.
Активности ученика	Посматра, црта, пише, описује, прича, извештава, процењује, групише, прати, истражује, игра, глуми
Активности наставника	Припрема, мотивише, чита; усмено излаже; приказује, показује; демонстрира - усмерава активности ученика - подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; води разговор
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Избор теме /проблема/активности којом ћемо се бавити. Одређивање циља и израда плана акције – подела улога, договор о роковима, начину реализације. Извођење и документовање акције – видео, фотографије, текстови и сл. Промоција акције на нивоу школе – приказивање другим одељењима, родитељима и сл., прављење постера или паноа. Вредновање акције – чиме смо задовољни, шта је могло бити боље. Облик рада: фронтални, индивидуални, рад у пару, групни Методе рада: - дијалогска, илустративно, демонстративна, интерактивна, истраживачка, игра улога
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Могу се пратити следећи показатељи: начин на који ученик учествује у активностима, како прикупља податке, како аргументује, евалуира, документује. Посебно поуздани показатељи су квалитет постављених питања, способност да се нађе веза међу појавама, наведе пример, промени мишљење у контакту са аргументима, разликују чињенице од интерпретације, изведе закључак, прихвати другачије мишљење, примени научено, предвиде последице, дају креативна решења. Наставник, такође, прати и вреднује како ученици међусобно сарађују, како решавају сукобе мишљења, како једни другима помажу, да ли испољавају иницијативу, како превазилазе тешкоће, да ли показују критичко мишљење или критицизам, колико су креативни.
Место извођења наставе	Учионица

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Други	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: ДИГИТАЛНИ СВЕТ	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Дигитални свет је развијање дигиталне компетенције ученик ради њиховог оспособљавања за безбедну и правилну употребу дигиталних уређаја за учење, комуникацију, сарадњу и развој алгоритамског начина размишљања.

Наставна тема/област:	ДИГИТАЛНО ДРУШТВО
Садржаји:	Учење путем школске платформе за онлајн учење. Учење уз помоћ дигиталних уџбеника. Креативно графичко изражавање коришћењем дигиталног уређаја. Умрежавање дигиталних уређаја и прилике за размену материјала, комуникацију и заједнички рад који из умрежавања произилазе.
Исходи	Добици и ризици који произилазе из комуникације путем дигиталних уређаја. Понашање на интернету – интернет бонтон. Остављање личних података при коришћењу дигиталних уређаја. Примерена реакција у случају контакта са непримереним дигиталним садржајем, непознатим, злонамерним нособама које комуницирају на неприхватљив начин. Организација времена и услова за рад при онлајн учењу. Коришћење дигиталних уређаја и заштита животне средине.
Активности ученика	- упознаје се, предлаже, слуша , разговара, брине, користи, истражује , бележи, илуструје, игра се и имитира
Активности наставника	Планирање,осмишљавање упућивање, мотивисање, обезбеђивање ресурса, тумачење, праћење и контролисање организује ,задаје, анализира
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Наставне методе: демонстативна, вербална,текстуална, практ.вежбање; Облици рада: фронтални, индивидуални,у пару, групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	самопроцена, вршњачка процена, отворена питања, рубрике:знам, желим да знам, научено, довођење ученика у животне ситуације у којима треба да примене стечено знање; практични радовиученика
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	БЕЗБЕДНО КОРИШЋЕЊЕ ДИГИТАЛНИХ УРЕЂАЈА
Садржаји:	Како се учи; Како организовати свој радни дан; Прве оцене у одељењу – договор о даљем раду; Постигнућана полугодишту – разговор
Исходи	Добици и ризици који произилазе из комуникације путем дигиталних уређаја. Понашање на интернету – интернет бонтон. Остављање личних података при коришћењу дигиталних уређаја. Примерена реакција у случају контакта са непримереним дигиталним садржајем, непознатим, злонамерним нособама које комуницирају на неприхватљив начин. Организација времена и услова за рад при онлајн учењу. Коришћење дигиталних уређаја и заштита животне средине.
Активности ученика	- упознаје се - предлаже - слуша - разговара - брине - користи - истражује - бележи - илуструје - игра се и имитира
Активности наставника	- упознаје се, предлаже, слуша , разговара, брине, користи, истражује , бележи, илуструје, игра се и имитира
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Планирање,осмишљавање упућивање, мотивисање, обезбеђивање ресурса, тумачење, праћење и контролисање организује ,задаје, анализира
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Наставне методе: демонстативна, вербална,текстуална, практ.вежбање; Облици рада: фронтални, индивидуални,у пару, групни
Место извођења наставе	самопроцена, вршњачка процена, отворена питања, рубрике:знам, желим да знам, научено, довођење ученика у животне ситуације у којима треба да примене стечено знање; практични радовиученика

Наставна тема/област:	АЛГОРИТАМСКИ НАЧИН РАЗМИШЉАЊА
Садржаји:	Разлагање проблема на мање целине. Осмишљавање алгоритама линијске и цикличне структуре који води до решења једноставног проблема. Креирање рачунарског програма у визуелном програмском језику. Анализа постојећег програма креираног у визуелном програмском језику и тумачење функције блокова од којих је сачињен. Управљање понашањем физичког дигиталног уређаја креирањем програма у визуелном програмском језику. Уочавање и исправљање грешака у програму.
Исходи	Добици и ризици који произилазе из комуникације путем дигиталних уређаја. Понашање на интернету – интернет бонтон. Остављање личних података при коришћењу дигиталних уређаја. Примерена реакција у случају контакта са непримереним дигиталним садржајем, непознатим, злонамерним нособама које комуницирају на неприхватљив начин. Организација времена и услова за рад при онлајн учењу. Коришћење дигиталних уређаја и заштита животне средине.
Активности ученика	- упознаје се, предлаже, слуша , разговара, брине, користи, истражује , бележи, илуструје, игра се и имитира
Активности наставника	Планирање,осмишљавање упућивање, мотивисање, обезбеђивање ресурса, тумачење, праћење и контролисање организује ,задаје, анализира
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Наставне методе: демонстативна, вербална,текстуална, практ.вежбање; Облици рада: фронтални, индивидуални,у пару, групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	самопроцена, вршњачка процена, отворена питања, рубрике:знам, желим да знам, научено, довођење ученика у животне ситуације у којима треба да примене стечено знање; практични радовиученика
Место извођења наставе	учионица

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Други	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Развијање социјалних креативних способности ученика; активно упознавање друштвеног окружења; Усвајање, развијање и поштовање националног и културног идентитета; Оспособљавање ученика за доживљавање и вредновање сценских остварења; Препознавање и уважавање сличности и разлика између појединца и група; Развијање физичких способности, неговање фер плеја. Јачање образовно-васпитне делатности школе; Подстицање индивидуалних склоности и интересовања, садржајног и целисходног коришћења слободног времена; Развијање и неговање другарства и пријатељства.

Наставна тема/област:	Наука
Садржаји:	Огледи -Формирање елементарних научних појмова из природних наука - извођење једноставних огледа -решавање једноставних проблем ситуација, -развијање критичког односа према информацијама које се добијају чулима. Еколошка акција -заштита животне средине - чишћење школског дворишта, сађење цвећа, уређење паноя
Исходи	Изводи најједноставне експерименте и огледе . Ученик увиђа да природна богатства нису безгранична и да се морају рационално користити. Ученици ће научити да брину о изгледу и уређењу школског дворишта и околине. Ученици ће бити у могућности да представе своју животну средину (вербално, ликовно, сценски)
Активности ученика	Истражује, открива, посматра, чита, прича, илуструје , усваја навике, примењује научено
Активности наставника	Планира , организује, истражује, посматра, усмерава, мотивише, охрабрује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: Фронтални, индивидуални, рад у тиму Наставне методе: експериментална, дијалогска , демонстративна, писаних радова ученика, кооперативне методе амбијентално учење, решавање проблем ситуације, бреинсторминг, механичко и смислено учење, рецептивно- учење путем открића, конвергентно и дивергентно учење, трансмисивно учење , локус метода , решавање проблема, квиз, играње улога, акваријум, разговор, учење по моделу
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Залагање и активност ученика приликом реализације ваннаставних садржаја.
Место извођења наставе	Учионица, природа

Наставна тема/област:	Техника
Садржаји:	Чему служи рачунар -Употреба материјала, прибора, апарата и уређаја -Делови рачунара, њихова намена; рад мишем, укључивање, искључивање рачунара -Саобраћајна правила -Развијање спретности
Исходи	Уме да користи рачунар (миш, тастатура...). Савладава низ препрека и развија саобраћајну културу.
Активности ученика	Истражује, открива, посматра, чита, прича, илуструје, усваја навике, примењује научено
Активности наставника	Планира, организује, истражује, посматра, усмерава, мотивише, охрабрује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: Фронтални, индивидуални, рад у тиму, рад у пару Наставне методе: експериментална, дијалогска, демонстративна, писаних радова ученика, кооперативне методе амбијентално учење, решавање проблем ситуације, бреинсторминг, механичко и смислено учење, рецептивно- учење путем открића, конвергентно и дивергентно учење, трансмисивно учење, локус метода, решавање проблема, квиз, играње улога, акваријум, разговор, учење по моделу
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Залагање и активност ученика приликом реализације ваннаставних садржаја.
Место извођења наставе	Учионица, природа

Наставна тема/област:	Култура
Садржаји:	Приредбе -Добродошлица првацима - Свети Сава - Дан школе -Видовдан Позоришне представе Сусрети са песницима Учешће на ликовним и литерарним конкурсима Ликовне радионице Изложбе ученичких радова (Вашари)
Исходи	Користи глас и тело да изрази искуство, осећања и доживљаје из текста. Одигравају једноставне представе које подстичи интеракцију. Искажу шта су видели у игри других и препознају шта је садржај игре. Препознају разлику између реалних животних ситуација и ситуација које се замишљају. Ликовно изразе доживљај и осећања везана за искуство из непосредног окружења, као и из маште. Користи различите ликовне и неликовне материјале да би се изразили.
Активности ученика	Истражује, открива, посматра, чита, прича, илуструје, усваја навике, примењује научено
Активности наставника	Планира, организује, истражује, посматра, усмерава, мотивише, охрабрује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методe, технике, облици)	Облици рада: Фронтални, индивидуални, рад у тиму, рад у пару Наставне методе: експериментална, дијалoшкa, демонстрaтивнa, писаних радова ученикa, кооперaтивнe методe амбијентaлно учење, решaвaње проблем ситуације, бреинсторминг, механичкo и смисленo учење, рецептивно- учење путем открића, конвергентно и дивергентно учење, трансмисивно учење, локус методa, решaвaње проблема, квиз, играње улога, акваријум, разговор, учење по моделу
Начин провере остварености стандардa постигнућа, остварености исхода	Залагање и активност ученикa приликом реализације вaннаставних садржajа.
Место извођења наставе	Учионицa, природa

Наставна тема/област:	Уметност
Садржаји:	Дан талента -Откривање талената код ученика и подстицање њиховог развоја-Развијање креативности код ученика кроз игру и дружење -Исказивање индивидуалних склоности и интересовања ученика
Исходи	Исказују своје способности покретом, мимиком, глумом, музиком... Искажу шта су видели у представљању других и препознају шта је садржај игре.
Активности ученика	Истражује, открива, посматра, чита, прича, илуструје, усваја навике, примењује научено
Активности наставника	Планира, организује, истражује, посматра, усмерава, мотивише, охрабрује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: Фронтални, индивидуални, рад у тиму, рад у пару Наставне методе: експериментална, дијалогска, демонстративна, писаних радова ученика, кооперативне методе амбијентално учење, решавање проблем ситуације, бреинсторминг, механичко и смислено учење, рецептивно- учење путем открића, конвергентно и дивергентно учење, трансмисивно учење, локус метода, решавање проблема, квиз, играње улога, акваријум, разговор, учење по моделу
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Залагање и активност ученика приликом реализације ваннаставних садржаја.
Место извођења наставе	Учионица, природа

Наставна тема/област:	Спорт
Садржаји:	Трка за срећније детињство Хуманитарно-рекреативна акција Спортски дан Спортске игре
Исходи	Остварује напредак у развоју моторичких способности. Влада основним правилима из спортских игара. Негује фер плеј односе.
Активности ученика	Хођају и трче на различите начине, раде вежбе обликовања, играју се дечијих игара, скаче у даљ, увис, прескаче вијачу, баца и хвата лопту на различите начине, пењу се на различите начине уз различите предмете, клечи, чучи, скаче, изводи колут напред, назад, одскаче, накаче, прескаче, диже и носи реквизите самостално и у групи, или пару, изводи основне гимнастичке елементе, дружи се, навија, процењује, хода у пару са обилажењем различитих препрека, хода по греди, трчи у страну, у назад, у колони, изводи основне гимнастичарске елементе.
Активности наставника	Планира , организује, истражује, посматра, усмерава, мотивише, охрабрује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: Фронтални, индивидуални, рад у тиму, рад у пару Наставне методе: експериментална, дијалошка , демонстративна, писаних радова ученика, кооперативне методе амбијентално учење, решавање проблем ситуације, бреинсторминг, механичко и смислено учење, рецептивно- учење путем открића, конвергентно и дивергентно учење, трансмисивно учење , локус метода , решавање проблема, квиз, играње улога, акваријум, разговор, учење по моделу-
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Залагање и активност ученика приликом реализације ваннаставних садржаја.
Место извођења наставе	Учионица, природа

Наставна тема/област:	Медији
Садржаји:	Презентација „Ми у другом разреду” -Безбедно коришћење интернета и осталих медија -Одабир теме и израда презентације
Исходи	Безбедно користи интернет. Познаје начине и средства заштите од дигиталног насиља.
Активности ученика	Истражује, открива, посматра, чита, прича, илуструје , усваја навике, примењује научено повезује знања са другим областима и предметима.
Активности наставника	Планира , организује, истражује, посматра, усмерава, мотивише, охрабрује, подстиче радозналост
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: Фронтални, индивидуални, рад у тиму Наставне методе: експериментална, дијалогска , демонстративна, писаних радова ученика, кооперативне методе амбијентално учење, решавање проблем ситуације, бреинсторминг, механичко и смислено учење, рецептивно- учење путем открића, конвергентно и дивергентно учење, трансмисивно учење , локус метода , решавање проблема, квиз, играње улога, акваријум, разговор, учење по моделу
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Залагање и активност ученика приликом реализације ваннаставних садржаја.
Место извођења наставе	Учионица, природа

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Други	Годишњи фонд часова : 18
Наставни предмет: СРПСКИ ЈЕЗИК - допунска настава	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: јесте да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика ради правилног усменог и писаног изражавања, негујући свест о значају улоге језика у очувању националног идентитета; да се оспособе за тумачење одабраних књижевних и других уметничких дела из српске и светске баштине, ради неговања традиције и културе српског народа и развијања интеркултуралности

Наставна тема/област:	Књижевност
Садржаји:	Књижевни појмови
Исходи	ученик ће моћи да: разликује књижевне врсте: песму, причу, басну, бајку, драмски текст; одреди главни догађај, време и место дешавања у прочитаном тексту; - одреди редослед догађаја у тексту; – уочи главне и споредне ликове и разликује њихове позитивне и негативне особине; – разликује стих и строфу; – уочи стихове који се римују; – објасни значење пословице и поуке коју уочава у басни; – наведе једноставне примере поређења из текстова и свакодневног живота;
Активности ученика	Презентовање, причање, препричавање, користи изворе информација, промишљање, тражење адекватног језичког израза, описивање, допуњавање реченица, богаћење речника, посматрање, уочавање, запажање
Активности наставника	- Планира, организује, бира садржаје, усмерава, реализује, мотивише, преноси информације, бира методе и технике, партнер у учењу, прати, упознаје индивидуалне способности ученика, карактеристике сваког ученика
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Кооперативна - Интерактивна - Перцептивне - Демонстрација (показивање)
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене вежбе (разумевање говора, разумевање краћег писаног текста, усмено изражавање, усвојеност лексике и граматике, писмено изражавање, познавање граматичких структура), диктати (познавање правописа)
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	Језик
Садржаји:	1. Граматика - препознавање – реченица, реч, глас, слово, слог; - уочавање улоге гласа у разликовању значења речи; - разликовање реченице као обавештења, питања и заповести изговором и препознавањем у тексту; - потврдне и одричне реченице - изговор и писање гласова ч, ђ, љ, ц, х и р. - именице – речи које именују бића, предмете, појаве ; властите и заједничке именице; род и број именица; - глаголи; - садашње, прошло и будуће време - главни делови реченице 2. Правопис - употреба великог слова на почетку реченице, у писању личних имена, презимена и надимка, имена насеља (једночлана); имена улица, -правилно писање адресе - правилно потписивање (име, па презиме); - употреба тачке на крају реченице; - место и функција упитника и узвичника у реченици. - писање речце ли и речце не - скраћенице
Исходи	ученик ће моћи да: разликује глас и слог и препозна самогласнике и сугласнике; - разликује врсте речи у типичним случајевима; – одређује основне граматичке категорије именица и глагола; – разликује реченице по облику и значењу; – поштује и примењује основна правописна правила; – влада основном техником читања и писања латиничког текста;
Активности ученика	Презентовање , причање, препричавање, користи изворе информација, промишљање, тражење адекватног језичког израза, описивање, допуњавање реченица, богаћење речника, посматрање, уочавање, запажање
Активности наставника	Планира, организује, бира садржаје, усмерава, реализује, мотивише, преноси информације, бира методе и технике, партнер у учењу, прати, упознаје индивидуалне способности ученика, карактеристике сваког ученика
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Кооперативна - Интерактивна - Перцептивне - Демонстрација (показивање)
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене вежбе (разумевање говора, разумевање краћег писаног текста, усмено изражавање, усвојеност лексике и граматике, писмено изражавање, познавање граматичких структура), диктати (познавање правописа)
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	Језичка култура
Садржаји:	увежбавање логичког читања на одговарајућим текстовима; - увежбавање графички правилног и естетски ваљаног писања. - усавршавање читања и писања интерпретативно читање;
Исходи	влада основном техником читања и писања латиничког текста; – пронађе експлицитно исказане информације у једноставном тексту (линеарном и нелинеарном); – користи различите облике усменог и писменог изражавања: препричавање, причање, описивање; – правилно састави дужу и потпуну реченицу и споји више реченица у краћу целину; – учествује у разговору и пажљиво слуша саговорника; – разликује основне делове текста (наслов, пасус, име аутора, садржај); – изражајно чита ћирилички текст – чита текст поштујући интонацију реченице/стиха; – изражајно рецитије песму; – изводи драмске текстове; – износи своје мишљење о тексту
Активности ученика	Презентовање, причање, препричавање, користи изворе информација, промишљање, тражење адекватног језичког израза, описивање, допуњавање реченица, богаћење речника, посматрање, уочавање, запажање
Активности наставника	Планира, организује, бира садржаје, усмерава, реализује, мотивише, преноси информације, бира методе и технике, партнер у учењу, прати, упознаје индивидуалне способности ученика, карактеристике сваког ученика
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Кооперативна - Интерактивна - Перцептивне - Демонстрација (показивање)
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене вежбе (разумевање говора, разумевање краћег писаног текста, усмено изражавање, усвојеност лексике и граматике, писмено изражавање, познавање граматичких структура), диктати (познавање правописа)
Место извођења наставе	Учионица

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Други	Годишњи фонд часова : 18
Наставни предмет: МАТЕМАТИКА - допунска настава	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: : је да ученик, овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.

Наставна тема/област:	Бројеви
Садржаји:	Сабирање и одузимање. Једначине Римске цифре Множење и дељење Редослед рачунских операција Бројевни изрази Разломци
Исходи	Одреди десетице најближе датом броју, –усмено сабира и одузима бројеве до 100; – користи појмове чинилац, производ, дељеник, делилац, количник, садржилац; – примени замену места и здруживање сабирака и чинилаца ради лакшег рачунања; – усмено множи и дели у оквиру прве стотине; – израчуна вредност бројевног израза са највише две операције; – реши текстуални задатак постављањем израза са највише две рачунске операције и провери тачност решења; – одреди непознати број у једначини са једном аритметичком операцијом; – одреди делове (облика) дате величине; –изрази одређену суму новца преко различитих апоена; – прочита број записан римским цифрама и напише; прикаже мањ број података у таблици и стубичастим дијаграмом; уочи правило и одреди следећи члан започетог низа ;
Активности ученика	посматра, уочава и упоређује бројеве , именује геометријске облике , упоређује уочава , разликује римске цифре- упоређује и класификује , закључује , проверава тачност решења и објашњава.
Активности наставника	упознаје ученике са циљевима и садржајима теме, одређује претходно искуство ученика,, прати рад и залагање ученика на часу, подстиче код ученика развој мишљења и разумевања, омогућава ученицима да сами изводе закључке, инсистира на практичној примени стечених знања, мотивише ученике за учење, оцењивањем процењује ниво постигнућа ученика, подстиче ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке...)
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Кооперативна, интерактивна, перцептивне, амбијентално учење, цртање, бреинсторминг, механичко и смислено учење, рецептивно- учење путем открића, конвергентно и дивергентно учење, трансмисивно учење, локус метода, решавање проблема Фронтални, индивидуални
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Формативно оцењивање Сумативно оцењивање
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	Геометрија
Садржаји:	Дуж,права ,полуправа Отворена и затворена изломљена линија .Графичко надовезивање дужи . Дужина изломљене линије .Обим геометријских фигура без употреба формула. Цртање правоугаоника ,квадрата и троугла на квадратној мрежи , на тачкастој мрежи . Симетричне фигуре. Подударност фигура (интуитивно) .
Исходи	разликује дуж, полуправу и праву; – одреди дужину изломљене линије (графички и рачунски); – одреди обим геометријске фигуре; –нацрта правоугаоник, квадрат и троугао на квадратној мрежи и тачкастој мрежи; – уочи подударне фигура на датом цртежу; – оучи симетричне фигуре; – допуни дати цртеж тако да добијена фигура буде симетрична у односу на дату праву
Активности ученика	активно приступа излагању новог градива и изради задатака на часу, практично примењује стечена знања, активно учествује у раду, самопроцењује напредак
Активности наставника	упознаје ученике са циљевима и садржајима теме, одређује претходно искуство ученика, прати рад и залагање ученика на часу, подстиче код ученика развој мишљења и разумевања, омогућава ученицима да сами изводе закључке, инсистира на практичној примени стечених знања,, мотивише ученике за учење, оцењивањем процењује ниво постигнућа ученика, подстиче ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке...)
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Кооперативна, интерактивна, перцептивне, амбијентално учење, цртање, бреинсторминг, механичко и смислено учење, рецептивно- учење путем открића, конвергентно и дивергентно учење, трансмисивно учење, локус метода, решавање проблема Фронтални, индивидуални
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Формативно оцењивање Сумативно оцењивање
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	Мерење и мере
Садржаји:	Мерење дужине стандардним мерним јединицама (m, dm, cm). Мерење времена (дан ,месец ,година ,час,минут) .
Исходи	изрази дужину у различитим јединицама за мерење дужине; – измери дужину дужи и нацрта дуж дате дужине – чита и запише време са часовника; – користи јединице за време у једноставним ситуацијама
Активности ученика	активно приступа излагању новог градива и изради задатака на часу, практично примењује стечена знања, активно учествује у раду, самопроцењује напредак
Активности наставника	упознаје ученике са циљевима и садржајима теме, одређује претходно искуство ученика, прати рад и залагање ученика на часу, подстиче код ученика развој мишљења и разумевања, омогућава ученицима да сами изводе закључке, инсистира на практичној примени стечених знања,, мотивише ученике за учење, оцењивањем процењује ниво постигнућа ученика, подстиче ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке...)
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Кооперативна, интерактивна, перцептивне, амбијентално учење, цртање, бреинсторминг, механичко и смислено учење, рецептивно- учење путем открића, конвергентно и дивергентно учење, трансмисивно учење, локус метода, решавање проблема Фронтални, индивидуални
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Формативно оцењивање Сумативно оцењивање
Место извођења наставе	Учионица

1 ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Други	Годишњи фонд часова : 1
Наставни предмет: ЧАС ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ	Недељни фонд часова: 36

Циљ учења предмета: Олакшавање процеса адаптације на школску средину и подстицање социјалне интеграције-успостављање и развијање .

Наставна тема/област:	Моја одељенска заједница
Садржаји:	Саобраћај Култура дијалога Књига је најбољи друг Хигијена и здравље Празници Култура општег узајамног поштовања Традиција, обичаји Ево нас у другом разреду -Да обновимо правила саобраћаја -Како да направим распоред рада и учења -Моја права и обавезе -Обележавање Дечје недеље -Школа без насиља -Уређујемо школско двориште -Књига је најбољи друг -Вук Стефановић Караџић, значај и дело -Како да боље учим -УНИЦЕФ -Моја осећања, поштујем и ја друге -Различити народи, различити обичаји -Лична и колективна хигијена -Правимо честитке за Нову годину -Новогодишња приредба -Свети Сава, Дан школе -Како сам провео зимски распуст -Негујемо другарство -Прочитали смо, сазнали из штампе -Безбедност ученика у школи и ван ње -Како помажемо другачијима од нас -Слике из прошлости нашег града, насеље некад и сад -Дан жена, приредба за оне које волимо и поштујемо

	-Стиже нам пролеће,правимо хранилице за птице и уређујемо двориште -Пролећни празници -Толеранција, Школа без насиља -Бонтон, е баш хоћу да се лепо понашам -Христос Васкрсе, обичаји -Ђурђевдан, различити обичаји, традиција, веровање -Које ме особине красе, а које ћу да променим -Конструктивно решавање конфликта -Непосредна припрема за једнодневни излет -Школа какву бих волео да имам - Успех на крају школске године
Исходи	- Олакшавање процеса адаптације на школску средину и подстицање социјалне интеграције-успостављање и развијање односа другарства и сарадње са вршњацима и одраслима; -Подстицање дечијих интересовања, питања, идеја и одговора у вези са појавама, процесима и ситуацијама у окружењу; - Подстицање и развијање истраживачких активности деце; -Подстицање уочавања једноставних узрочно-последичних веза, појава и процеса, слободног исказивања својих запажања и предвиђања; - Развијање одговорног односа према себи и окружењу и уважавање других. - Подстицање социјалног сазнања, разумевања и прихватања међусобних разлика; - Подстицање групног рада, споразумевања и сарадње; - Развијање комуникативне способности са вршњацима и одраслима; - Развијање креативног истраживања; - Упознавање ученика са дечијим правима; - Подстицање и оспособљавање за активну партиципацију у животу школе при чему је битно да све што ученици раде, раде из унутрашње, позитивне мотивације, а не због принуде и послушности засноване на страху.
Активности ученика	-Разговор,слуша, посматра, самосталан и интерактивни рад, упоређује, процењује, сарађује, креира, комуницира са другима, презентује
Активности наставника	- Планира, ораганизује, бира садржаје, усмерава, реализује, преноси информације, даје упутства, мотивише, омогућава примену наученог, формира групе, прати ефекте сопственог рада, прати ефекте рада ученика, води циљни разговор
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	- Кооперативна, интерактивна, перцептивне, амбијентално учење, игра, цртање, певање, учење кроз игру, пројектна настава, фотографије, слике, краћи текстови, ЦД, буквар дечијих права, Дидактички материјали
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Залагање и активност ученика приликом реализације наставних садржаја.
Место извођења наставе	Учионица ;Природа ; Културна установа

НАСТАВНИ ПРОГРАМ ЗА ТРЕЋИ РАЗРЕД

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Трећи	Годишњи фонд часова : 180
Наставни предмет: СРПСКИ ЈЕЗИК	Недељни фонд часова: 5

Циљ учења предмета: јесте да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика ради правилног усменог и писаног изражавања, негујући свест о значају улоге језика у очувању националног идентитета; да се оспособе за тумачење одабраних књижевних и других уметничких дела из српске и светске баштине, ради неговања традиције и културе српског народа и развијања интеркултуралности.

Наставна тема/област:	КЊИЖЕВНОСТ
Садржаји:	1. Душан Костић: Септембар 2. Григор Витез: Какве је боје поток/ Десанка Максимовић: Вожња 3. Душан Васиљев: Зима 4. Мирослав Антић: Шта је највеће/ Ф. Г. Лорка: Луцкаста песма 5. Драган Лукић: Свакога дана/ Шта је отац 6. Бранислав Црнчевић: Љутито мече/ Љубивоје Ршумовић: Аждаја своје чеду тепа 7. Милован Данојлић: Љубавна песма 8. Љубивоје Ршумовић: Домовина себрани лепотом 9. Химна Светоме Сави 10. Бранко Стевановић: Занимање Марка Краљевића Епска поезија 11. Народне песме: Марко Краљевић и бег Костадин, Орање Марка Краљевића Проза 1. Ла Фонтен: Цврчак и мрав/Езоп: Корњача и зец 2. Народна приповетка: Свети Сава и сељак без среће 3. Народна бајка: Чардак ни на небу ни на земљи 4. Народна приповетка: Свијету се не може угодити 5. Бранко Ћопић: Изокренута прича 6. Оскар Вајлд: Себични цин 7. Светлана Велмар Јанковић: Златно јагње (одломак) 8. Бранко В. Радичевић: Прича о дечаку и Месецу 9. Ијан Макјуен: Реч-две о Питеру (одломак) 10. Јохана Шпири: Хајди (одломак) 11. Народна бајка: Баш-Челик (читање у наставцима) 12. Јасминка Петровић: Од читања се расте (читање у наставцима) Драмски текстови 1. Душан Радовић: А зашто он вежба 2. Александар Поповић: Лед се топи

	3.Јованка Јоргачевић: Никад два добра 4.Лаза Лазић: Суђење Популарни и информативни текстови Избор из илустрованих енциклопедија и часописа за децу о значајним личностима српског језика, књижевности и културе (Милева Ајнштајн, Михаило Пупин), знаменита завичајна личност и др. ДОМАЋА ЛЕКТИРА 1.Бранко Ћопић: Доживљаји Мачка Тоше 2.Избор из поезије Душана Радовића (Замислите, Да ли ми верујете, Страшан лав, Кад је био мрак, Тужне ђачке исповести, Здравница, Плави зец и друге песме) 3.Браћа Грим: Бајке (по избору) Књижевни појмови: лирска песма, химна, епска песма, народна бајка, роман, поређење, персонификација (на нивоу препознавања), опис, дијалог, приповедање, епски јунак, драмска радња
Исходи	– опише свој доживљај прочитаних књижевних дела; – изнесе своје мишљење о тексту; – разликује књижевне врсте: лирску и епску песму, причу, басну, бајку, роман и драмски текст; – одреди тему, редослед догађаја, време и место дешавања у прочитаном тексту; – именује главне и споредне ликове и разликује њихове позитивне и негативне особине; – уочи основне одлике лирске песме (стих, строфа и рима); – разуме пренесено значење пословице и басне и њихову поучност; – разуме идеје књижевног дела; – уочи основне одлике народне бајке; – разликује народну од ауторске бајке; – представи главне особине јунака; – уочи основне одлике народне епске песме; – уочи поређење у књижевном делу и разуме његову улогу; – разликује опис од приповедања у књижевном делу; – покаже примере дијалога у песми, причи и драмском тексту; – уочи хумор у књижевном делу; – чита текст поштујући интонацију реченице/стиха; – изражајно рецитије песму и чита прозни текст; – изводи драмске текстове;
Активности ученика	Прича (препричава), упоређује, пише,описује, чита, разговара, смишља, пита, одговара, закључује, сарађује, опонаша,игра се, слуша, упоређује , анализира , извештава, запажа, дискутује, понавља, чита по улогама, износи доживљаје, самопроцењује
Активности наставника	Уводи,асоцира, подстиче, усмерава,указује на грешке, подржава, игра се, води, слуша, пружа помоћ, објашњава, описује, презентује, демонстрира, координира, прати рад ученика, процењује успешност, бележи, закључује са ученицима, врши анализу и синтезу
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: фронтални, групни, индивидуални, у пару Методе рада: вербална, демонстративна ,илустративна
Начин провере остварености стандарда постигнућа,	Усмено проверавање: - наставни листови, припремљени задаци, домаћи задаци

остварености исхода	Писмено проверавање: - контролне вежбе, наставни листови, тестови знања Ученички радови: -унапред припремљен материјал за рад,стваралачки рад, уређење паноя
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	ЈЕЗИК Граматика, правопис и ортоепија
Садржаји:	Врсте речи: именице (градивне, збирне); придеви (присвојни, градивни); род и број придева; заменице (личне заменице); глаголи; лице и број глагола. Подела речи на крају реда (граница на самогласник). Управни говор (први и други модел). Неуправни говор. Велико слово: писање имена народа, вишечланих географских назива (планина, река, језера, мора и сл.), празника, наслова књига и часописа; Писање присвојних придева изведених од властитих имена (суфикси: -ов, -ев, -ин; -ски, -чки, -шки). Речца <i>не</i> уз именице и придеве. Наводници (у управном говору, насловима дела, називима школа). Сугласник <i>ј</i> (између самогласника <i>и-о</i> и <i>о-и</i>). Скраћенице (мерне јединице за масу, дужину, време и запремину течности).
Исходи	-разликује врсте (и подврсте) речи у типичним случајевима; -одреди основне граматичке категорије именица, придева и глагола; -примењује основна правописна правила; -јасно и разговетно изговори обавештајну, упитну и заповедну реченицу, поштујући одговарајућу интонацију и логички акценат, паузе, брзину и темпо;
Активности ученика	Прича (препричава), упоређује, пише,описује, чита, разговара, смишља, пита, одговара, закључује, сарађује, опонаша,игра се, слуша, упоређује , анализира , извештава, запажа, дискутује, понавља, чита по улогама, износи доживљаје, самопроцењује
Активности наставника	Уводи,асоцира, подстиче, усмерава,указује на грешке, подржава,игра се,води,слуша,пружа помоћ, објашњава,описује,презентује, демонстрира,координира,прати рад ученика,процењује успешност, бележи,закључује са ученицима,врши анализу и синтезу

Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: фронтални, групни, индивидуални, у пару Методе рада: вербална, демонстративна ,илустративна
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмено проверавање: - наставни листови, припремљени задаци, домаћи задаци Писмено проверавање: - контролне вежбе, наставни листови, тестови знања Ученички радови: -унапред припремљен материјал за рад,стваралачки рад, уређење паноя
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА
Садржаји:	Краћи и дужи текстови – књижевни и некњижевни, као и нелинеарни текстови. Причање о догађајима и доживљајима, стварним и измишљеним (усмено и писано). Описивање људи, животиња и природе (плански приступ) усмено и писано. Различите комуникативне ситуације (комуникација са одраслима и са вршњацима; у школи, у продавници, телефонски разговор, поздрављања, честитања и сл.). Богаћење речника: речи истог или сличног значења; речи супротног значења; речи које значе нешто умањено и увећано (уз одговарајуће текстове из лектире). Правописне вежбе: вежбе допуњавања и избора правилног облика речи; диктат, аутодиктат. Језичке вежбе: проширивање и допуњавање реченица различитим врстама речи, промена реда речи у реченици, промена дужине реченице. Лексичко-семантичке вежбе: речи који припадају различитим тематским скуповима; речи супротног значања али исте врсте и истог рода и броја, промена граматичког лица у тексту; основно и пренесено значење речи и друго. Стилске вежбе: састављање прича на основу задатих речи; сажимање или проширивање познате приче (текста), мењање краја приче (текста); настављање приче на основу датог почетка; промена становишта (нпр. увести у текст нове ликове; сместити бајку у далеку будућност...). Говорне вежбе: рецитовање, изражајно читање, сценско приказивање драмског/драматизованог текста и сл.
Исходи	– споји више реченица у краћу и дужу целину; – препричава, прича и описује и на сажет и на опширан начин; – извештава о догађајима водећи рачуна о прецизности, тачности, објективности и сажетости; – варира језички израз; – попуни једноставан образац у који уноси основне личне податке; – разликује формални од неформалног говора (комуникације); – учествује у разговору поштујући уобичајена правила комуникације и пажљиво слуша саговорника.
Активности ученика	Прича (препричава), упоређује, пише, описује, чита, разговара, смишља, пита, одговара, закључује, сарађује, опонаша, игра се, слуша, упоређује, анализира, извештава, запажа, дискутује, понавља, чита по улогама, износи доживљаје, самопроцењује
Активности наставника	Уводи, асоцира, подстиче, усмерава, указује на грешке, подржава, игра се, води, слуша, пружа помоћ, објашњава, описује, презентује, демонстрира, координира, прати рад ученика, процењује успешност, бележи, закључује са ученицима, врши анализу и синтезу
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: фронтални, групни, индивидуални, у пару Методе рада: вербална, демонстративна, илустративна
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмено проверавање: - наставни листови, припремљени задаци, домаћи задаци Писмено проверавање: - контролне вежбе, наставни листови, тестови знања Ученички радови: - унапред припремљен материјал за рад, стваралачки рад, уређење панорама

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Трећи	Годишњи фонд часова : 72
Наставни предмет: ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК	Недељни фонд часова: 2

Циљ учења предмета: Циљ учења страног језика у основном образовању и васпитању јесте да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну усмену, а од трећег разреда и писану комуникацију, и да стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу.

Наставна тема/област:	1. ЛИЧНИ ИДЕНТИТЕТ
Садржаји:	- препознавање и именовање слова алфабета; - речи којима се именују боје: <i>black, blue, green, orange, pink, red, white, yellow</i> - основне бројеве 0-100 - изразе и речи које се користе код представљања и упознавања: <i>Hello. I'm Liam. What's your name?</i> <i>How do you spell it?</i> <i>How are you today? I'm fine, thank you, and you?</i> - изразе и речи који се односе на бројеве и количине: <i>Here you are. How much is that?</i>
Исходи	- поздрави и отпоздрави служећи се једноставним језичким средствима - представи себе и другог и спелују своје име - препозна и именује слова алфабета - именује боје и користи их у описивању бића и предмета
Активности ученика	Активно прати и слуша, анализира, поставља и одговара на питања, изводи закључке, сарађује, пише, чита, учествује у активностима, описује, ради у пару, групи, активно учествује у наставном процесу, повезује, пореди, активно учествује у језичким играма примереним узрасту, прате сопствени напредак.
Активности наставника	Припрема, организује, прати напредак ученика, објашњава, даје упутства, усмерава, мотивише, подстиче, контролише, сарађује, закључује, коригује, анализира, процењује, помаже, пружа додатну подршку у учењу.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методe, технике, облици)	Методe рада: дијалoшкa, монолошкa (описивање, причање); вербално текстуална, илустративна; демонстративна; аудитивна. “Превођење” исказа у гест и геста у исказ, слушање и реаговање на команде наставника на страном језику или са аудио записа. Вежбе слушања, усменог и писаног изражавања и разумевања прочитаног.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања (вежбе говора, писања, читања, разумевања прочитаног, израда постера, паноа, мини пројекти).
Место извођења наставе	Класична учионица; мултимедијална; пољска учионица.

Наставна тема/област:	2. ШКОЛА И ШКОЛСКИ ЖИВОТ
Садржаји:	- речи које се односе на школу и школски живот - <i>a blue desk, a green notebook, a pink rubber, a red sharpener, a yellow ruler, book, pen, pencil, pencil case, schoolbag</i> - је.зичке структуре – <i>Hi, Jake. This is Lilly. Hello, Lilly! What's your name?</i> <i>This is my schoolbag. Red is my favourite colour. Is it a pen? The pink school bus is number eight.</i> <i>I'm eight years old. I'm from England</i>
Исходи	- именују речи везане за школски прибор - разумеју кратку причу на тему школског живота - разумеју и користе боје у описивању предмета из непосредног окружења - користе различите облике глагола <i>to be</i> у описивању бића и предмета - примене научене речи и изразе у писменим вежбањима - разумеју краћи текст на тему држава и главних градова - представе себе и другог и државу из које потичу служећи се једноставним језичким средствима. - разумеју краћи текст на тему држава и главних градова - представе себе и другог и државу из које потичу служећи се једноставним језичким средствима.
Активности ученика	Активно прати и слуша, анализира, поставља и одговара на питања, изводи закључке, сарађује, пише, чита, учествује у активностима, описује, ради у пару, групи, активно учествује у наставном процесу, повезује, пореди, активно учествује у језичким играма примереним узрасту, прате сопствени напредак.
Активности наставника	Припрема, организује, прати напредак ученика, објашњава, даје упутства, усмерава, мотивише, подстиче, контролише, сарађује, закључује, коригује, анализира, процењује, помаже, пружа додатну подршку у учењу.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Методе рада: дијалогска, монологска (описивање, причање); вербално текстуална, илустративна; демонстративна; аудитивна. “Превођење” исказа у гест и геста у исказ, слушање и реаговање на команде наставника на страном језику или са аудио записа. Вежбе слушања, усменог и писаног изражавања и разумевања прочитаног.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања (вежбе говора, писања, читања, разумевања прочитаног, израда постера, паноа, мини пројекти).
Место извођења наставе	Класична учионица; мултимедијална; пољска учионица.

Наставна тема/област:	3. ЖИВОТ ДЕЦЕ, РАЗОНОДА
Садржаји:	- речи којима се именују играчке - <i>ball, bike, car, computer, doll, music box, radio, robot, rocking horse, tea set, toys, train, TV</i> - језичке структуре – <i>Whose is this bike? It's Lilly's.</i> <i>These are all my lovely toys!</i> <i>Here you are!, You're welcome!</i> - кратка прича и песма која се односи на тему.
Исходи	- именују речи које се односе на играчке - користе изразе за означавање припадности - користе показне заменице у именовању и описивању предмета из непосредног окружења - разумеју краћи текст на тему играчака - опишу омиљену играчку - користе речи које се односе на играчке у усменој и писменој комуникацији - разумеју и певају песмицу на тему играчака - користе формалне и неформалне поздраве - користе учтиве изразе да изрази захвалност - разумеју поуку краће приче на основу слушања и читања
Активности ученика	Активно прати и слуша, анализира, поставља и одговара на питања, изводи закључке, сарађује, пише, чита, учествује у активностима, описује, ради у пару, групи, активно учествује у наставном процесу, повезује, пореди, активно учествује у језичким играма примереним узрасту, прате сопствени напредак.
Активности наставника	Припрема, организује, прати напредак ученика, објашњава, даје упутства, усмерава, мотивише, подстиче, контролише, сарађује, закључује, коригује, анализира, процењује, помаже, пружа додатну подршку у учењу.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Методе рада: дијалошка, монолошка (описивање, причање); вербално текстуална, илустративна; демонстративна; аудитивна. “Превођење” исказа у гест и геста у исказ, слушање и реаговање на команде наставника на страном језику или са аудио записа. Вежбе слушања, усменог и писаног изражавања и разумевања прочитаног.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања (вежбе говора, писања, читања, разумевања прочитаног, израда постера, паноа, мини пројекти).
Место извођења наставе	Класична учионица; мултимедијална; пољска учионица.

Наставна тема/област:	4. ПОРОДИЦА, ПРОСЛАВЕ И СТАНОВАЊЕ
Садржаји:	- речи којима се именују чланови породице: <i>brother, dad, grandma, grandpa, mum, sister</i> - речи које се односе на рођендан: <i>birthday card, cake, candle, decorations, party hat, present</i> - речи којима се именују просторије у кући: <i>bathroom, bedroom, garden, kitchen, living room</i> - речи којима се именују делови намештаја: <i>armchair, bath, bed, bookcase, box, chair, clock, sofa</i> - језичке структуре – <i>Happy Birthday! Thank you! How old are you today? Are you eleven? Yes, we are./No, we aren't.</i> <i>My family is very big! My dad's name is Mark. I'm Daisy and this is my house.</i> <i>There's a sofa in the bathroom. This doll is perfect for a little princess!</i> - кратка прича и песма која се односи на тему.
Исходи	- именују и користе речи које се односе на прославу рођендана - користе одговарајуће глаголске облике за описивање бића и предмета из непосредног окружења. - користе присвојне придеве да опишу своју и туђу породицу. - честитају рођендан служећи се једноставним језичким средствима - разумеју и певају рођенданску песму - креирају рођенданску честитку служећи се наученим вокабуларом. - представе чланове породице служећи се једноставним језичким средствима. - именују и користе речи које се односе на намештај - користе одговарајуће облике <i>there is, there are</i> за описивање бића и предмета из непосредног окружења. - користе предлоге за место у описивању положаја бића и предмета - опишу просторије у кући служећи се једноставним језичким средствима - разумеју поуку краће приче на основу слушања и читања.
Активности ученика	Активно прати и слуша, анализира, поставља и одговара на питања, изводи закључке, сарађује, пише, чита, учествује у активностима, описује, ради у пару, групи, активно учествује у наставном процесу, повезује, пореди, активно учествује у језичким играма примереним узрасту, прате сопствени напредак.
Активности наставника	Припрема, организује, прати напредак ученика, објашњава, даје упутства, усмерава, мотивише, подстиче, контролише, сарађује, закључује, коригује, анализира, процењује, помаже, пружа додатну подршку у учењу.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методe, технике, облици)	Методe рада: дијалoшкa, монолошкa (описивање, причање); вербално текстуална, илустрaтивнa; демонстрaтивнa; аудитивнa. “Превођење” исказа у гест и геста у исказ, слушање и реаговање на команде наставника на страном језику или са аудио записа. Вежбе слушања, усменог и писаног изражавања и разумевања прочитаног.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови вештина и различите технике формaтивнoг оцењивања (вежбе говора, писања, читања, разумевања прочитаног, израда постера, панoа, мини пројекти).
Место извођења наставе	Класична учиoница; мултимедијaлнa; пољскa учиoница.

Наставна тема/област:	5. СЛОБОДНО ВРЕМЕ, ЖИВИ СВЕТ
Садржаји:	- речи којима се именују различите врсте активности: <i>climb, cook, dance, draw, fly, hear, jump, play football, play the guitar, read, ride a horse, run, see, sing, swim</i> - речи којима се именују делови тела: <i>ears, eyes, hair, hands, head, legs, mouth, nose</i> - речи којима се именују животиње на фарми: <i>chicken, cow, duck, frog, goat, rabbit</i> - језичке структуре – <i>What can you do? can swim really well, but I can't cook. Can you hear the children? Time for bed! What's that? It's got two big eyes! Grandma has got five chickens. They are very funny! I'm a farmer. I've got a lot of animals on my farm! How many legs?</i> - кратка прича и песма која се односи на тему.
Исходи	- опишу радње и способности користећи једноставна језичка средства - користе одговарајуће глаголске облике за описивање бића и предмета из непосредног окружења. - користе модални глагол <i>can</i> за изражавање способности - опишу познате личности из света спорта и музике - користе речи које се односе на делове тела у усменој и писменој комуникацији - користе научене речи и изразе у описивању свог и туђег физичког изгледа - користе глагол <i>have got</i> за исказивање припадности. - користе речи које се односе на животиње у усменој и писменој комуникацији - разумеју и певају песмицу на тему животиња на фарми. - разумеју поуку краће приче на основу слушања и читања - препознају и именују бића и предмете из непосредног окружења - поштују правила учтиве комуникације
Активности ученика	Активно прати и слуша, анализира, поставља и одговара на питања, изводи закључке, сарађује, пише, чита, учествује у активностима, описује, ради у пару, групи, активно учествује у наставном процесу, повезује, пореди, активно учествује у језичким играма примереним узрасту, прате сопствени напредак.
Активности наставника	Припрема, организује, прати напредак ученика, објашњава, даје упутства, усмерава, мотивише, подстиче, контролише, сарађује, закључује, коригује, анализира, процењује, помаже, пружа додатну подршку у учењу.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методe, технике, облици)	Методe рада: дијалoшкa, монолошкa (описивање, причање); вербално текстуална, илустративна; демонстративна; аудитивна. “Превођење” исказа у гест и геста у исказ, слушање и реаговање на команде наставника на страном језику или са аудио записа. Вежбе слушања, усменог и писаног изражавања и разумевања прочитаног.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања (вежбе говора, писања, читања, разумевања прочитаног, израда постера, паноа, мини пројекти).
Место извођења наставе	Класична учионица; мултимедијална; пољска учионица.

Наставна тема/област:	6. ВРЕМЕНСКЕ ПРИЛИКЕ
Садржаји:	- речи којима се именују различите врсте активности: <i>make a snowman, walk</i> - речи и изразе који се односе на метеоролошко време: <i>It's cold., It's hot., It's raining., It's snowing., It's sunny., It's windy.</i> - речи којима се именује одећа: <i>boots, coat, dress, jacket, shoes, shorts, skirt, trousers, T-shirt</i> - речи којима се именују годишња доба: <i>autumn, spring, summer, winter</i> - речи којима се именују активности у слободно време: <i>drink milk, eat an ice cream, fish, fly a kite, go to school, listen to music, pick flowers, ride a bike, sleep, tidy my room, watch TV</i> - језичке структуре – <i>It's snowing! It's cold. It's hot and sunny! I'm wearing my red shorts and a blue T-shirt. It's a windy day in London Town. I'm not flying a kite. Are you watching TV? Yes, we are. Spring is here! It's lots of fun! Can you help me?</i> - кратка прича и песма која се односи на тему.
Исходи	- одговори на питање у вези са метеоролошким приликама - опише тренутне радње и активности. - препозна и именује појмове који се односе на одећу - опише особе и њихове одевне предмете служећи се једноставним језичким средствима - одговори на питање у вези са временским приликама. - користи речи које се односе на годишња доба у усменој и писменој комуникацији - разуме и пева песмицу на тему годишњих доба - усмено и писмено опише дрвеће у различитим годишњим добима. - разумеју поуку краће приче на основу слушања и читања - одговоре на питања у вези са временским приликама - препознају и именује речи које се односе на годишња доба и метеоролошко време
Активности ученика	Активно прати и слуша, анализира, поставља и одговара на питања, изводи закључке, сарађује, пише, чита, учествује у активностима, описује, ради у пару, групи, активно учествује у наставном процесу, повезује, пореди, активно учествује у језичким играма примереним узрасту, прате сопствени напредак.
Активности наставника	Припрема, организује, прати напредак ученика, објашњава, даје упутства, усмерава, мотивише, подстиче, контролише, сарађује, закључује, коригује, анализира, процењује, помаже, пружа додатну подршку у учењу.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Методе рада: дијалогска, монолошка (описивање, причање); вербално текстуална, илустративна; демонстративна; аудитивна. “Превођење” исказа у гест и геста у исказ, слушање и реаговање на команде наставника на страном језику или са аудио записа. Вежбе слушања, усменог и писаног изражавања и разумевања прочитаног.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања (вежбе говора, писања, читања, разумевања прочитаног, израда постера, паноа, мини пројекти).
Место извођења наставе	Класична учионица; мултимедијална; пољска учионица.

Наставна тема/област:	7. ИСХРАНА И ГАСТРОНОМСКЕ НАВИКЕ
Садржаји:	- речи којима се именује храна: <i>biscuit, burger, carrot, chicken, chips, chocolate, egg, hot dog, orange juice, onion, pasta, pizza, popcorn, potato, rice, sausage</i> - речи и изразе који се односе на хронолошко време: <i>eight o'clock, half past eight, quarter past eight, quarter to eight</i> - речи којима се именују оброци: <i>breakfast, dinner, lunch</i> - речи којима се именују свакодневне активности: <i>brush my teeth, do my homework, get up, have a shower</i> - речи којима се именују дани у недељи: <i>Monday, Tuesday, Wednesday, Thursday, Friday, Saturday, Sunday</i> - језичке структуре – <i>Can I have some chips, please? I like chips, but I don't like burgers. There are some onions, but there aren't any eggs. My favourite food is apple pie! Every day I get up at eight o'clock. My favourite day is Sunday. I get up at ten o'clock in the morning and I have a big breakfast. Cover your mouth and nose when you sneeze.</i> - кратка прича и песма која се односи на тему.
Исходи	- препозна и именује речи и изразе који се односе на храну - разуме једноставне исказе за изражавање допадања / недопадања и реагује на њих - разуме кратку причу која се односи на тему. - користи изразе <i>some</i> и <i>any</i> када говоре о количини хране - изрази допадање и недопадање према одређеној врсти хране - разуме и пева песмицу на тему омиљене хране. - саопшти једноставне исказе који се односе на хронолошко време - опише свакодневне активности служећи се наученим речима и изразима. - користи речи које се односе на дане у недељи у усменој и писменој комуникацији - разуме и пева песмицу на тему дана у недељи
Активности ученика	Активно прати и слуша, анализира, поставља и одговара на питања, изводи закључке, сарађује, пише, чита, учествује у активностима, описује, ради у пару, групи, активно учествује у наставном процесу, повезује, пореди, активно учествује у језичким играма примереним узрасту, прате сопствени напредак.
Активности наставника	Припрема, организује, прати напредак ученика, објашњава, даје упутства, усмерава, мотивише, подстиче, контролише, сарађује, закључује, коригује, анализира, процењује, помаже, пружа додатну подршку у учењу.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методe, технике, облици)	Методe рада: дијалoшкa, монолошкa (описивање, причање); вербално текстуална, илустративна; демонстративна; аудитивна. “Превођење” исказа у гест и геста у исказ, слушање и реаговање на команде наставника на страном језику или са аудио записа. Вежбе слушања, усменог и писаног изражавања и разумевања прочитаног.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања (вежбе говора, писања, читања, разумевања прочитаног, израда постера, панoa, мини пројекти).
Место извођења наставе	Класична учионица; мултимедијална; пољска учионица.

Наставна тема/област:	8. ОЧУВАЊЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ
Садржаји:	- речи и изразе који се односе на играчке и очување животне средине: rocket, teddy bear, doll's house, puzzle, train, computer, music box; plastic, electricity, batteries - језичке структуре <i>Green toys are clean toys! No plastic, no electricity, no batteries. I recycle bottles and cans. I plant flowers and trees. Chickens have got feathers and beaks. A tree can be a great place to play! Ride a bike to school. Leave lights on.</i>
Исходи	Препознају и именују бића и предмете који се односе на тему; разумеју једноставна упутства и налоге и реагују на њих; саопште једноставна упутства и налоге; препознају и именују бића, предмете и места из непосредног окружења; разумеју једноставне описе бића, предмета и места; опишу бића, предмете и места користећи једноставна језичка средства.
Активности ученика	Активно прати и слуша, анализира, поставља и одговара на питања, изводи закључке, сарађује, пише, чита, учествује у активностима, описује, ради у пару, групи, активно учествује у наставном процесу, повезује, пореди, активно учествује у језичким играма примереним узрасту, прате сопствени напредак.
Активности наставника	Припрема, организује, прати напредак ученика, објашњава, даје упутства, усмерава, мотивише, подстиче, контролише, сарађује, закључује, коригује, анализира, процењује, помаже, пружа додатну подршку у учењу.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Методе рада: дијалогска, монологска (описивање, причање); вербално текстуална, илустративна; демонстративна; аудитивна. “Превођење” исказа у гест и геста у исказ, слушање и реаговање на команде наставника на страном језику или са аудио записа. Вежбе слушања, усменог и писаног изражавања и разумевања прочитаног.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања (вежбе говора, писања, читања, разумевања прочитаног, израда постера, паноа, мини пројекти).
Место извођења наставе	Класична учионица; мултимедијална; пољска учионица.

Наставна тема/област:	9. ПРАЗНИЦИ
Садржаји:	- речи и изразе које се односе на празник <i>Halloween: costume, sweets, pumpkin, lantern</i> - речи и изразе које се односе на Нову годину: <i>hold hands, make a line, fireworks, heaven, alive</i> - речи и изразе који се односе на Ускрс: <i>bunny, chocolate egg, hot cross bun, spring, chick, lamb, basket, bonnet</i> - речи и изразе који се односе на Дан мајки: <i>roses, traditional, tune, cards, poem, hug</i> - речи и изразе који се односе на Дан очева: <i>day out, tree house, cool, ride, lie, tie</i> - језичке структуре – <i>Happy Halloween! Trick or treat! Happy New Year! Happy Easter!</i> <i>At school, children write poems to show their love for their mothers!</i> <i>Thank you Dad for all you do! Thanks for my day out at the zoo!</i> - песме које се односе на тему.
Исходи	- разуме и користи речи које се односе на празник <i>Halloween</i> и разумеју начин његове прославе - користи изразе којима се честита празник. - именује Божићне и новогодишње појмове; - разуме поуку краће приче на основу слушања и читања - уочи разлику између обичаја у прослављању Божића код нас и у Великој Британији - именује речи које се односе на Ускрс - препозна и разликује обичаје у Великој Британији и Србији
Активности ученика	Активно прати и слуша, анализира, поставља и одговара на питања, изводи закључке, сарађује, пише, чита, учествује у активностима, описује, ради у пару, групи, активно учествује у наставном процесу, повезује, пореди, активно учествује у језичким играма примереним узрасту, прате сопствени напредак.
Активности наставника	Припрема, организује, прати напредак ученика, објашњава, даје упутства, усмерава, мотивише, подстиче, контролише, сарађује, закључује, коригује, анализира, процењује, помаже, пружа додатну подршку у учењу.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методe, технике, облици)	Методe рада: дијалoшка, монолошка (описивање, причање); вербално текстуална, илустративна; демонстративна; аудитивна. “Превођење” исказа у гест и геста у исказ, слушање и реаговање на команде наставника на страном језику или са аудио записа. Вежбе слушања, усменог и писаног изражавања и разумевања прочитаног.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања (вежбе говора, писања, читања, разумевања прочитаног, израда постера, паноа, мини пројекти).
Место извођења наставе	Класична учионица; мултимедијална; пољска учионица.

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Трећи	Годишњи фонд часова : 180
Наставни предмет: МАТЕМАТИКА	Недељни фонд часова: 5

Циљ учења предмета је да ученик, овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.

Наставна тема/област:	БРОЈЕВИ ДО 1000
Садржаји:	Сабирање и одузимање (усмени и писмени поступак). Множење једноцифреним бројевима и бројем 10 и дељење бројевима прве десетице са и без остатка (усмени и писмени поступак). Зависност резултата од промене компонената. Једначине облика: $a + x = b$, $a - x = b$, $x - a = b$, $a \times x = b$. Неједначине облика: $a \pm x < b$, $a \pm x > b$, $x - a < b$, $x - a > b$. Разломци облика m/n ($m \geq n \leq 10$). Римске цифре D, M. Упоредивање разломака са једнаким имениоцима. Децимални запис броја са једном децималом.
Исходи	прочита, запише и упореди бројеве прве хиљаде и прикаже их на бројевној правој; прочита број записан римским цифрама и напише дати број римским цифрама (до 1000); изврши четири основне рачунске операције, писмено и усмено (до 1000); подели број бројем прве десетице, са и без остатка, и провери резултат; процени вредност израза са једном рачунском операцијом; израчуна вредност бројевног израза са највише три рачунске операције; одреди десетице и стотине најближе датом броју; реши једначину са једном рачунском операцијом; одреди и запише скуп решења неједначине са сабирањем и одузимањем; реши проблемски задатак користећи бројевни израз или једначину; уочи делове целине и запише разломке облика $\frac{m}{n}$ ($m \leq n \leq 10$); упореди разломке облика $\frac{m}{n}$ са једнаким имениоцима; резултат мерења дужине запише децималним бројем са једном децималом; уочи и речима опише правило за настајање бројевног низа; чита и користи податке представљене табеларно или графички (стубичасти дијаграм и сликовни дијаграм);

Активности ученика	прича, упоређује, црта, пише, описује, разговара, смишља, пита, одговара, закључује, сарађује, опонаша, игра се, слуша, анализира, извештава, запажа, дискутује, понавља, самопроцењује
Активности наставника	уводи, асоцира, подстиче, усмерава, указује на грешке, подржава, игра се, води, слуша, пружа помоћ, објашњава правила, описује, презентује, демонстрира, координира, прати рад ученика, процењује успешност, бележи, закључује са ученицима, врши анализу и синтезу
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	кооперативна, интерактивна, перцептивне, амбијентално учење, игра, цртање, учење кроз игру, бреинсторминг, механичко и смислено учење, рецептивно- учење путем открића, конвергентно и дивергентно учење, трансмисивно учење , локус метода , решавање проблема, квиз,играње улога, акваријум, демонстрација (показивање), разговор,учење по моделу фронтални, индивидуални, рад у пару, групни рад
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмено проверавање: Игровне и практичне активности Писмено проверавање: -припремљени задаци -домаћи задаци -контролне вежбе
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	ГЕОМЕТРИЈА
Садржаји:	Узајамни положаји правих (паралелне праве и праве које се секу). Угао, врсте углова. Троугао, врсте троуглова. Кружница и круг. Правоугаоник и квадрат. Обим троугла, квадрата и правоугаоника. Цртање паралелних и нормалних правих помоћу лежира. Конструкције троугла и кружнице. Пресликавање геометријских фигура на квадратној мрежи.
Исходи	- Црта паралелне и нормалне праве, правоугаоник и квадрат; - конструише троугао и круг; - именује елементе угла, правоугаоника, квадрата, троугла и круга; - разликује врсте углова и троуглова; - одреди обим правоугаоника, квадрата и троугла, применом обрасца; - опише особине правоугаоника и квадрата; - преслика геометријску фигуру у квадратној или тачкастој мрежи на основу задатог упутства; - користи геометријски прибор и софтверске алате за цртање;
Активности ученика	прича, упоређује, црта, пише, описује, разговара, смишља, пита, одговара, закључује, сарађује, опонаша, игра се, слуша, анализира, извештава, запажа, дискутује, понавља, самопроцењује
Активности наставника	уводи, асоцира, подстиче, усмерава, указује на грешке, подржава, игра се, води, слуша, пружа помоћ, објашњава правила, описује, презентује, демонстрира, координира, прати рад ученика, процењује успешност, бележи, закључује са ученицима, врши анализу и синтезу
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	кооперативна, интерактивна, перцептивне, амбијентално учење, игра, цртање, учење кроз игру, бреинсторминг, механичко и смислено учење, рецептивно- учење путем открића, конвергентно и дивергентно учење, трансмисивно учење , локус метода , решавање проблема, квиз,играње улога, акваријум, демонстрација (показивање), разговор,учење по моделу фронтални, индивидуални, рад у пару, групни рад
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмено проверавање: Игровне и практичне активности Писмено проверавање: -припремљени задаци -домаћи задаци -контролне вежбе
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	МЕРЕЊЕ И МЕРЕ
Садржаји:	Мерење масе (kg, g, t). Мерење времена (деценија, век, секунд). Мерење дужине (mm, km). Мерење запремине течности (l, dl, cl, ml, hl). Мерење површине геометријских фигура задатом мером.
Исходи	- чита, упореди и претвара јединице за мерење дужине, масе, запремине течности и времена; - упореди величине (дужина, маса, запремина течности и време); - измери површину геометријске фигуре задатом мером (правоугаоником, квадратом и троуглом); - примењује концепт мерења у једноставним реалним ситуацијама.
Активности ученика	прича, упоређује, црта, пише, описује, разговара, смишља, пита, одговара, закључује, сарађује, опонаша, игра се, слуша, анализира, извештава, запажа, дискутује, понавља, самопроцењује
Активности наставника	уводи, асоцира, подстиче, усмерава, указује на грешке, подржава, игра се, води, слуша, пружа помоћ, објашњава правила, описује, презентује, демонстрира, координира, прати рад ученика, процењује успешност, бележи, закључује са ученицима, врши анализу и синтезу
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	кооперативна, интерактивна, перцептивне, амбијентално учење, игра, цртање, учење кроз игру, бреинсторминг, механичко и смислено учење, рецептивно- учење путем открића, конвергентно и дивергентно учење, трансмисивно учење , локус метода , решавање проблема, квиз,играње улога, акваријум, демонстрација (показивање), разговор,учење по моделу фронтални, индивидуални, рад у пару, групни рад
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмено проверавање: Игровне и практичне активности Писмено проверавање: -припремљени задаци -домаћи задаци -контролне вежбе
Место извођења наставе	Учионица

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Трећи	Годишњи фонд часова : 72
Наставни предмет: ПРИРОДА И ДРУШТВО	Недељни фонд часова: 2

Циљ учења предмета: јесте упознавање себе, свог природног и друштвеног окружења и развијање способности за одговоран живот у њему.

Наставна тема/област:	МОЈ КРАЈ Природа, човек, друштво
Садржаји:	Облици рељефа: узвишења (подножје, стране, обронци, врх), равнице и удубљења. Рељеф у мом крају. Површинске воде: река и њене притоке (лева и десна обала); бара и језеро. Површинске воде у мом краја. Групе људи: становници и народи краја (права и обавезе; обичаји; суживот). Производне и непроизводне делатности и њихова међузависност. Село и град, њихова повезаност, зависност и међуусловљеност. Значај и улога саобраћаја. Путнички, теретни и информациони саобраћај. Безбедно понашање ученика на саобраћајницама у крају. Опрема за безбедну вожњу ролера, тротинета и бицикла. Течно, гасовито и чврсто стање воде. Кружење воде у природи. Промене при загревању и хлађењу ваздуха (промена температуре, запремина и кретање ваздуха). Мерење температуре воде, ваздуха и тела. Услови за живот, ланац исхране и међусобни утицаји у животним заједницама: • Копнене животне заједнице: шуме, ливаде и пашњаци; • Водене животне заједнице: баре, језера и реке. Култивисане животне заједнице: воћњаци, повртњаци, њиве и паркови. Значај и заштита земљишта и копнених животних заједница. Значај и заштита вода и водених животних заједница. Животне заједнице у мом крају и човеков однос према њима. Начини преношења и мере заштите од заразних болести (грип, заразна жутица, варичеле) и болести које преносе животиње (крпељи, вашке).
Исходи	- идентификује облике рељефа и површинских вода у свом крају; - одреди положај задатог објекта у односу на истакнуте облике рељефа и површинске воде у свом крају; - илуструје примерима како рељеф и површинске воде утичу на живот људи у крају; - примени правила друштвено прихватљивог понашања поштујући права, обавезе и различитости међу људима;

	- повеже различита занимања и делатности са потребама људи у крају у коме живи; - повеже врсте и значај саобраћаја у свом крају са потребама људи; - примени правила безбедног понашања у саобраћају; - разликује чврсто, течно и гасовито стање воде у природи и свакодневном животу; - повеже температурне промене са променама запремине и кретања ваздуха; - чита вредности температуре воде, ваздуха и тела помоћу термометра; - прикаже везе међу живим бићима у различитим животним заједницама помоћу ланаца исхране; - илуструје примерима одговоран и неодговоран однос човека према животној средини; - примени поступке (мере) заштите од заразних болести;
Активности ученика	Посматрање са усмереном и концентрисаном пажњом ради јасног запажања и уочавања света у окружењу (уочавање видљивих карактеристика); Илустровање појава и процеса из свакодневног живота – навођење, показивање, објашњавање примера из природног и друштвеног окружења; Описивање – вербално или ликовно изражавање спољашњих и унутрашњих запажања; Процењивање – самостално одмеравање; Груписање – уочавање сличности и различитости ради класификовања; Праћење – континуирано посматрање ради запажања промена; Бележење – записивање графичко, симболичко, електронско бележење опажања; Практиковање – у настави, свакодневном животу и спонтаној игри и раду; Експериментисање – намерно модификоване активности, огледи које изводи сам ученик; Истраживање – испитивање својстава и особина, веза и узрочно-последичних односа; Сакупљање – прављење колекција, збирки, албума из природног и друштвеног окружења; Стварање – креативна продукција; Играње – дидактичке, едукативне и спонтане игре; Активности у оквиру мини-пројекта – осмишљавање и реализација
Активности наставника	-води -представља асоцијацију, подстиче, усмерава ,указује на грешке ,подржава -игра се, води ,слуша ,пружа помоћ, - објашњава правила, описује,презентује, демонстрира,координира,прати рад ученика -процењује успешност, бележи, закључује са ученицима -врши анализу и синтезу
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Групни, индивидуални, фронтални, рад у пару,Активна настава Методе рада: Дијалогска, илустративна, демонстративна,текстуална амбијентална, разговора, хеуристичка, писаних радова,експериментална
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	- усмени одговори, - белешке наставника - писмене и контролне вежбе - практични радови ученика
Место извођења наставе	Учионица, Школско двориште, непосредна околина

Наставна тема/област:	ОРИЈЕНТАЦИЈА У ПРОСТОРУ И ВРЕМЕНУ
Садржаји:	Главне стране света. Умањено приказивање објеката и приказивање из „птичије” перспективе. План насеља. Географска карта Републике Србије: картографске боје, картографски знаци). Мој крај на географској карти Републике Србије. Временске одреднице (датум, година, деценија и век).
Исходи	- се оријентише у простору помоћу компаса и оријентира из природе/окружења; - опише пут којим се може стићи од једне до друге тачке помоћу плана насеља; - идентификује географске објекте у свом крају користећи географску карту Републике Србије; - користи временске одреднице (година, деценија, век) у свакодневним ситуацијама и приликом описивања догађаја из прошлости; - прикупи и представи податке о прошлости породице и краја;
Активности ученика	Посматрање са усмереном и концентрисаном пажњом ради јасног запажања и уочавања света у окружењу (уочавање видљивих карактеристика); Илустровање појава и процеса из свакодневног живота – навођење, показивање, објашњавање примера из природног и друштвеног окружења; Описивање – вербално или ликовно изражавање спољашњих и унутрашњих запажања; Процењивање – самостално одмеравање; Груписање – уочавање сличности и различитости ради класификовања; Праћење – континуирано посматрање ради запажања промена; Бележење – записивање графичко, симболичко, електронско бележење опажања; Практиковање – у настави, свакодневном животу и спонтаној игри и раду; Експериментисање – намерно модификоване активности, огледи које изводи сам ученик; Истраживање – испитивање својстава и особина, веза и узрочно-последичних односа; Сакупљање – прављење колекција, збирки, албума из природног и друштвеног окружења; Стварање – креативна продукција; Играње – дидактичке, едукативне и спонтане игре; Активности у оквиру мини-пројекта – осмишљавање и реализација
Активности наставника	-води, представља асоцијацију, подстиче, усмерава ,указује на грешке ,подржава, игра се, води ,слуша ,пружа помоћ, објашњава правила, описује,презентује, демонстрира,координира,прати рад ученика ,процењује успешност, бележи, закључује са ученицима, врши анализу и синтезу
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Групни, индивидуални, фронтални, рад у пару,Активна настава Методе рада: Дијалогска, илустративна, демонстративна,текстуална амбијентална, разговора, хеуристичка, писаних радова,експериментална
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	- усмени одговори, белешке наставника, писмене и контролне вежбе, практични радови ученика

Наставна тема/област:	ПРОШЛОСТ
Садржаји:	Историјски извори (материјални, писани и усмени). Садашњост, прошлост, будућност: догађаји, људи и промене у мом крају. Породична прошлост (преци и потомци) и знаменити људи краја. Начин живота данас и у прошлости – занимања, одевање, исхрана, дечије игре.
Исходи	- користи временске одреднице (година, деценија, век) у свакодневним ситуацијама и приликом описивања догађаја из прошлости; - прикупи и представи податке о прошлости породице и краја;
Активности ученика	Посматрање са усмереном и концентрисаном пажњом ради јасног запажања и уочавања света у окружењу (уочавање видљивих карактеристика); Илустровање појава и процеса из свакодневног живота – навођење, показивање, објашњавање примера из природног и друштвеног окружења; Описивање – вербално или ликовно изражавање спољашњих и унутрашњих запажања; Процењивање – самостално одмеравање; Груписање – уочавање сличности и различитости ради класификовања; Праћење – континуирано посматрање ради запажања промена; Бележење – записивање графичко, симболичко, електронско бележење опажања; Практиковање – у настави, свакодневном животу и спонтаној игри и раду; Експериментисање – намерно модификоване активности, огледи које изводи сам ученик; Истраживање – испитивање својстава и особина, веза и узрочно-последичних односа; Сакупљање – прављење колекција, збирки, албума из природног и друштвеног окружења; Стварање – креативна продукција; Играње – дидактичке, едукативне и спонтане игре; Активности у оквиру мини-пројекта – осмишљавање и реализација
Активности наставника	-води -представља асоцијацију, подстиче, усмерава ,указује на грешке ,подржава -игра се, води ,слуша ,пружа помоћ, објашњава правила, описује,презентује, демонстрира,координира,прати рад ученика -процењује успешност, бележи, закључује са ученицима -врши анализу и синтезу
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Групни, индивидуални, фронтални, рад у пару,Активна настава Методе рада: Дијалогска, илустративна, демонстративна,текстуална амбијентална, разговора, хеуристичка, писаних радова,експериментална
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	- усмени одговори, - белешке наставника - писмене и контролне вежбе - практични радови ученика
Место извођења наставе	Учионица, Школско двориште, непосредна околина

Наставна тема/област:	МАТЕРИЈАЛИ
Садржаји:	Промене материјала: повратне (истезање, савијање, ширење/скупљање; испаравање, кондензовање, топљење/очвршћавање) и неповратне (сагоревање, рђање). Сличности и разлике међу течностима (вода, уље, детерџент за прање судова, мед, млеко, сок од лимуна). Вода и друге течности као растварачи. Зависност брзине растварања од уситњености материјала, температуре течности и мешања. Топлотна проводљивост материјала. Ваздух као топлотни изолатор у природи и свакодневном животу (крзно и перје; слојевито облачење, вунене рукавице, грађевински блокови, термос-боца). Значај рециклаже. Разврставање отпада од пластике, стакла, папира, метала. Рационална потрошња. Међусобни утицај човека и окружења (начин на који човек мења окружење), утицај на здравље и живот кроз правила понашања који доприносе одрживом развоју.
Исходи	- разликује повратне и неповратне промене материјала; - уочи сличности и разлике међу течностима – тече, променљивост облика; провидност, боја, густина; - одабере материјале који по топлотној проводљивости највише одговарају употреби у свакодневном животу; - објасни како рециклажа помаже очувању природе; - изведе једноставне огледе/експерименте и повеже резултат са објашњењем/закључком; - сарађује са другима у групи на заједничким активностима; - представи резултате истраживања (писано, усмено, помоћу ленте времена, Power Point презентацијом и/или цртежом и др); - повеже резултате рада са уложеним трудом.
Активности ученика	Посматрање са усмереном и концентрисаном пажњом ради јасног запажања и уочавања света у окружењу (уочавање видљивих карактеристика); Илустровање појава и процеса из свакодневног живота – навођење, показивање, објашњавање примера из природног и друштвеног окружења; Описивање – вербално или ликовно изражавање спољашњих и унутрашњих запажања; Процењивање – самостално одмеравање; Груписање – уочавање сличности и различитости ради класификовања; Праћење – континуирано посматрање ради запажања промена; Бележење – записивање графичко, симболичко, електронско бележење опажања; Практиковање – у настави, свакодневном животу и спонтаној игри и раду; Експериментисање – намерно модификоване активности, огледи које изводи сам ученик; Истраживање – испитивање својстава и особина, веза и узрочно-последичних односа; Сакупљање – прављење колекција, збирки, албума из природног и друштвеног окружења; Стварање – креативна продукција; Играње – дидактичке, едукативне и спонтане игре; Активности у оквиру мини-пројекта – осмишљавање и реализација
Активности наставника	-води, представља асоцијацију, подстиче, усмерава ,указује на грешке ,подржава, игра се, води ,слуша ,пружа помоћ, објашњава правила, описује,презентује, демонстрира,координира,прати рад ученика, процењује успешност, бележи, закључује са ученицима. врши анализу и синтезу

Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Групни, индивидуални, фронтални, рад у пару, Активна настава Методе рада: Дијалошка, илустративна, демонстративна, текстуална амбијентална, разговора, хеуристичка, писаних радова, експериментална
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	- усмени одговори, - белешке наставника - писмене и контролне вежбе - практични радови ученика
Место извођења наставе	Учионица, Школско двориште, непосредна околина

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Трећи	Годишњи фонд часова : 72
Наставни предмет: ЛИКОВНА КУЛТУРА	Недељни фонд часова: 2

Циљ учења предмета је да се ученик развијајући стваралачко мишљење и естетичке критеријуме кроз практични рад, оспособљава за комуникацију и да изграђује позитиван однос према култури и уметничком наслеђу свог и других народа.

Наставна тема/област:	МАТЕРИЈАЛИ
Садржаји:	Својства материјала. Својства материјала за ликовно облико-вање – тврдоћа, еластичност, растворљивост или постојаност (промене у току сушења, у контакту са светлошћу, у контакту са различитим супстанцама и подлогама...), материјали који могу да се користе као алатке (пера, крзно, длака, лишће, дрвца...). Изглед материјала – основне и изведене боје, природне и створене текстуре. Технике. Однос материјала, ликовне технике и идеје. Производи уметничких заната (накит, уметничке лутке, шешири, таписерије, ћилими, осликани текстил, собне светиљке и сенила, грнчарија, дуборез, гравуре...). Значај рециклирања, уметничка рециклажа.
Исходи	- поштује инструкције за припремање, коришћење, одржавање и одлагање материјала и прибора; - повеже уметничко занимање и уметнички занат са одговарајућим продуктом; - преобликује, самостално или у сарадњи са другима, амбалажу и предмете за рециклажу мењајући им употребну функцију; - изрази своје доживљаје, емоције, имагинацију и запажања одабраним материјалом, прибором и техникама; - користи одабране податке и информације као подстицај за стваралачки рад;
Активности ученика	црта, слика, боји, ваја, моделује, преобликује, лепи, спаја, реже, сарађује, анализира, процењује, игра се, опажа, разликује, упоређује, решава
Активности наставника	уводи, представља асоцијацију, подстиче, усмерава, указује на грешке, подржава, игра се, води, слуша, пружа помоћ, објашњава правила, описује, презентује, демонстрира, координира, прати рад ученика, процењује успешност, бележи, закључује са ученицима, врши анализу и синтезу
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: фронтални, групни, индивидуални Методе рада: вербална, демонстративна, дијалогска, илустративна, истраживачка, практичан рад
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Прикупљање информација из различитих извора: свакодневна посматрања, активност на часу, однос према раду, однос према себи, однос према другима, разумевање, повезивање, оригиналност, вербално изражавање, употреба техника. усмено испитивање (индивидуално испитивање, рад у групи, рад у пару); ученички радови (индивидуални цртежи и радови од различитих материјала).
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	СПОРАЗУМЕВАЊЕ
Садржаји:	Говор тела. Поглед, израз лица, држање тела, гест и кретање, однос вербалне и невербалне комуникације. Тумачење визуелних информација. Визуелне карактеристике биљака и животиња, знаци, симболи, униформе, заставе, ношње... Пејзаж, портрет, аутопортрет. Слика, текст, звук. Кратки анимирани филмови, рекламе, билборди... Лепо писање – плакат, позивнице, честитке...
Исходи	- протумачи једноставне визуелне информације и поруке из свакодневног живота; - укаже на сличности и разлике које опажа у уметничким делима и традицији различитих народа; - изрази одабране садржаје изразом лица, положајем тела, покретима или кретањем;
Активности ученика	црта, слика, боји, ваја, моделује, преобликује, лепи, спаја, реже, сарађује, анализира, процењује, игра се, опажа, разликује, упоређује, решава
Активности наставника	уводи, представља асоцијацију, подстиче, усмерава, указује на грешке, подржава, игра се, води, слуша, пружа помоћ, објашњава правила, описује, презентује, демонстрира, координира, прати рад ученика, процењује успешност, бележи, закључује са ученицима, врши анализу и синтезу
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: фронтални, групни, индивидуални Методе рада: вербална, демонстративна, дијалогска, илустративна, истраживачка, практичан рад
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Прикупљање информација из различитих извора: свакодневна посматрања, активност на часу, однос према раду, однос према себи, однос према другима, пазумевање, повезивање, оригиналност, вербално изражавање, употреба техника
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	КОМПОЗИЦИЈА
Садржаји:	Композиција. Дводимензионалне и тродимензионалне композиције, организација композиције, равнотежа. Орнамент. Традиционална и савремена употреба орнамената, симетрија.
Исходи	- распореди облике, боје, линије и/или текстуре креирајући оригиналне композиције
Активности ученика	црта, слика, боји, ваја, моделује, преобликује, лепи, спаја, реже, сарађује, анализира, процењује, игра се, опажа, разликује, упоређује, решава
Активности наставника	уводи, представља асоцијацију, подстиче, усмерава, указује на грешке, подржава, игра се, води, слуша, пружа помоћ, објашњава правила, описује, презентује, демонстрира, координира, прати рад ученика, процењује успешност, бележи, закључује са ученицима, врши анализу и синтезу
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: фронтални, групни, индивидуални Методе рада: вербална, демонстративна, дијалогска, илустративна, истраживачка, практичан рад
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Прикупљање информација из различитих извора: свакодневна посматрања, активност на часу, однос према раду, однос према себи, однос према другима, разумевање, повезивање, оригиналност, вербално изражавање, употреба техника. усмено испитивање (индивидуално испитивање, рад у групи, рад у пару); ученички радови (индивидуални цртежи и радови од различитих материјала).
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	ПРОСТОР
Садржаји:	Облици у простору. Непокретни објекти у отвореном и затвореном простору (споменици, уметничка дела, експонати...). Композиција у простору – поставка изложбе, уређење просторије, уређење школе, уређење околине у локалној заједници... Оптичке илузије на дводимензионалној подлози, специјални ефекти на сцени, у филмовима, игрицама... Кретање. Покрет и кретање у природи, окружењу и уметничким делима.
Исходи	-разговара са вршњацима о доживљају простора, дизајна, уметничких и ученичких радова, уважавајући различитости; -учествује у обликовању и уређењу простора у школи, код куће или у окружењу; -разматра, у групи, шта и како је учио/ла и где та знања може применити.
Активности ученика	црта, слика,боји, ваја, моделује, преобликује, лепи, спаја, реже, сарађује, анализира, процењује, игра се, опажа, разликује, упоређује, решава
Активности наставника	уводи, представља асоцијацију, подстиче, усмерава, указује на грешке, подржава, игра се, води, слуша, пружа помоћ, објашњава правила, описује, презентује, демонстрира, координира, прати рад ученика, процењује успешност, бележи, закључује са ученицима, врши анализу и синтезу
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: фронтални, групни, индивидуални Методе рада: вербална, демонстративна, дијалогска, илустративна, истраживачка, практичан рад
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Прикупљање информација из различитих извора: свакодневна посматрања, активност на часу, однос према раду, однос према себи, однос према другима, пазумевање, повезивање, оригиналност, вербално изражавање, употреба техника
Место извођења наставе	Учионица

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Трећи	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: МУЗИЧКА КУЛТУРА	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: је да код ученика развије интересовање и љубав према музици кроз индивидуално и колективно музичко искуство којим се подстиче развијање креативности, естетског сензибилитета и духа заједништва, као и одговорног односа према очувању музичког наслеђа и културе свога и других народа.

Наставна тема/област:	СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ
Садржаји:	Композиције различитог карактера и елементи музичке изражајности (мелодијска линија, темпо, ритам, динамика). Особине тона: боја (различити гласови и инструменти), трајање, јачина, тонске висине. Музички дијалог (хор, глас и хор, глас и инструмент, два гласа, два инструмента, један свирач, група свирача, оркестар). Различити жанрови везани за уобичајене ситуације у животу. Музичка прича. Филмска музика. Музички бонтон. Музика и здравље. Дигитализација.
Исходи	– опише своја осећања у вези са слушањем музике; – примењује правилан начин држања тела и дисања при певању; – изговара бројалице у ритму, уз покрет; – пева по слуху и са нотног текста песме различитог садржаја и расположења; – наведе особине тона и основне музичке изражајне елементе; – разликује инструменте по боји звука и изражајним могућностима; – повезује карактер дела са избором инструмента и музичким изражајним елементима; – препозна музичку тему или карактеристични мотив који се понавља у слушаном делу; – повезује почетне тонове песама–модела и једноставних наменских песама са тонском висином
Активности ученика	Пева по слуху, свира, активно учествује у певању, слушању музике Препознаје темпо, различите тонске боје, изражава се покретом и кретањем Учествоује у разговору, препознаје, објашњава, усваја нова знања, записује, поставља питања, одговара, повезује, изводи закључке. Пева, игра, свира, истражује, ствара.
Активности наставника	Припрема, мотивише, чита; усмено излаже; показује; усмерава активности ученика, подстиче ученике на активно слушање и певање музике; води разговор .Објашњава, демонстрира, илуструје, наводи на размишљање, упућује на коришћење уџбеника, развија интересовање код ученика, прати ток активности ученика, наводи примере корелације са сродним предметима
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: фронтални, групни, индивидуални, у пару Методе рада: вербална, демонстративна, илустративна
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање ангажованости на часу Препознавање слушање музике Разговор са учеником Усмено испитивање

Наставна тема/област:	ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ
Садржаји:	Дидактичке музичке игре. Правилан начин певања – држање тела и дисање. Правилна дикција. Певање песама по слуху различитог садржаја и карактера Певање песама уз покрет. Певање модела и наменских песама и повезивање њихових почетних тонова у тонском опсегу од ха до це2. Певање и свирање песама из нотног текста. Дечји и алтернативни инструменти и начини свирања на њима. Инструментална пратња по слуху. Певање и извођење музичких игара уз свирање на дечјим инструментима – песме уз игру, дидактичке игре, музичке драматизације. Свирање инструменталних аранжмана на дечјим ритмичким инструментима и на алтернативним изворима звука. Музички бонтон. Особине тона: боја (различити гласови и инструменти), трајање (нотна трајања), јачина (динамичке ознаке – пиано, форте, крешендо и декрешендо), тонске висине (од ce1 до ge1). Елементи музичког писма: линијски систем, виолински кључ, трајање тонова (половина, четвртина, осмина ноте и одговарајуће паузе) у такту 2/4. Јединица бројања. Тактирање у 2/4 такту.
Исходи	комуницира са другима кроз извођење традиционалних и музичких игара уз покрет; свира по слуху и из нотног текста ритмичку и мелодијску пратњу; изабере одговарајући музички садржај(од понуђених) према литерарном садржају; поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике; коментарише своје и туђе извођење музике;
Активности ученика	Препознаје темпо, различите тонске боје, изражава се покретом и кретањем Учествује у разговору, препознаје, објашњава, усваја нова знања, записује, поставља питања, одговара, повезује, изводи закључке. Пева, игра, свира, истражује, ствара.
Активности наставника	Припрема, мотивише, чита; усмено излаже; показује; усмерава активности ученика, подстиче ученике на активно слушање и певање музике; води разговор .Објашњава, демонстрира, илуструје, наводи на размишљање, упућује на коришћење уџбеника, развија интересовање код ученика, прати ток активности ученика, наводи примере корелације са сродним предметима
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: фронтални, групни, индивидуални, у пару Методе рада: вербална, демонстративна, илустративна
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање ангажованости на часу Разговор са учеником Усмено испитивање Певање бројалица и песама по слуху Извођење одговарајуће пратње уз песму (руке, тело) Свирање по слуху пратње уз бројалице и песме Певање и извођење музичких игара уз свирање на дечјим инструментима

Наставна тема/област:	МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО
Садржаји:	Стварање једноставне ритмичке и мелодијске (једноставне) пратње. Музичка питања и одговори и музичка допуњалка. Стварање звучне приче од познатих музичких садржаја, звучних ономатопеја и илустрација на краћи литерарни текст (учење у контексту).
Исходи	осмисли и изведе једноставну ритмичку и мелодијску пратњу ; осмисли музички одговор на музичко питање; осмисли једноставну мелодију на краћи задати текст самостално или уз помоћ одраслих, користи предности дигитализације; учествује у школским приредбама и манифестацијама.
Активности ученика	Препознаје темпо, различите тонске боје, изражава се покретом и кретањем Учествоује у разговору, препознаје, објашњава, усваја нова знања, записује, поставља питања, одговара, повезује, изводи закључке. Пева, игра, свира, истражује, ствара.
Активности наставника	Припрема, мотивише, чита; усмено излаже; показује; усмерава активности ученика, подстиче ученике на активно слушање и певање музике; води разговор .Објашњава, демонстрира, илуструје, наводи на размишљање, упућује на коришћење уџбеника, развија интересовање код ученика, прати ток активности ученика, наводи примере корелације са сродним предметима
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: фронтални, групни, индивидуални, у пару Методе рада: вербална, демонстративна, илустративна
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Прикупљање информација из различитих извора: свакодневна посматрања, активност на часу, степен ангажовања, уложен труд и лично напредовање сваког ученика у складу са његовим музичким могућностима.
Место извођења наставе	Учионица

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Трећи	Годишњи фонд часова : 108
Наставни предмет: ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ	Недељни фонд часова: 3

Циљ учења предмета: је да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада.

Наставна тема/област:	ФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТИ
Садржаји:	Основни садржаји Вежбе за развој снаге са и без реквизита. Вежбе за развој покретљивости са и без реквизита. Вежбе за развој аеробне издржљивости. Вежбе за развој брзине и експлозивне снаге. Вежбе за развој координације. Примена националне батерије тестова за праћење физичког развоја и моторичких способности.
Исходи	- примени једноставне, двоставне општеприпремне вежбе (вежбе обликовања); - правилно изводи вежбе, разноврсна природна и изведена кретања; - комбинује усвојене моторичке вештине у игри и свакодневном животу; - одржава равнотежу у различитим кретањима; - коригује сопствено држања тела на основу савета наставника; - правилно држи тело;
Активности ученика	Хођају и трче на различите начине, раде вежбе обликовања, играју се дечијих игара, скаче у даљ, увис, прескаче вијачу, баца и хвата лопту на различите начине, пењу се на различите начине уз различите предмете, клечи, чучи, скаче, изводи колут напред, назад, одскаче, наскоче, прескаче, диже и носи реквизите самостално и у групи, или пару, изводи основне гимнастичке елементе, дружи се, навија, процењује, хода у пару са обилажењем различитих препрека, хода по греди, трчи у страну, у назад, у колони, изводи основне гимнастичарске елементе
Активности наставника	Усмерава, наводи, ствара ситуацију, сугерише, подстиче, анализира, мотивише, координира, развија кооперативност, планира, организује, посматра, демонстрира, похваљује, разговара
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални Групни Индивидуални Рад у пару Методе рада: Демонстративна, дијалошка, метода практичног вежбања, метода усменог излагања
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Ниво ангажованости (активност) и однос ученика према обавезама у Физичком и здравственом васпитању који обухвата: вежбање у адекватној спортској опреми; активно учествовање на часовима Физичког и здравственог васпитања; вежбање и играње у слободно време. Приказ два комплекса усвојених општеприпремних вежби (вежби обликовања), без реквизита. Постигнућа у моторичким вештинама. Индивидуални напредак ученика.

Наставна тема/област:	МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ СПОРТ И СПОРТСКЕ ДИСЦИПЛИНЕ
Садржаји:	Атлетика - Техника трчања. Истрајно трчање. Скок удаљ згрчном техником. Бацање лоптице из залета. Скок увис прекорачном техником. Спортска гимнастика - Вежбе на тлу: вежбе и комбинације. Прескоци и скокови. Вежбе у вису, вежбе у упору и вежбе и вежбе променама висова и упора. Вежбе равнотеже на шведској клупи и ниској греди. Основе тимских, спортских и елементарних игара- Између четири ватре. Мини-рукомет. Футсал – „мали фудбал”. Плес и ритмика - Вежбе са вијачом. Вежбе са лоптом. Народно коло „Савила се бела лоза винова”. Народно коло из краја у којем се школа налази. Пливање - Прилагођавање на водену средину и основна обука пливања. Полигони - Полигон у складу са реализованим моторичким садржајима.
Исходи	- правилно подиже, носи и спушта терет; - изведе кретања, вежбе и - саставе уз музичку пратњу; - изведе дечји и народни плес; - користи терминологију вежбања; - поштује правила понашања на вежбаљима; - поштује мере безбедности током вежбања; - одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима; - примени правила игре; - навија и бодри учеснике у игри на начин којим никога не вређа; - прихвати победу и пораз као саставни део игре и такмичења; - уредно одлаже своје ствари пре и након вежбања и у другим ситуацијама; - правилно изводи и контролише покрете у различитим кретањима
Активности ученика	Хођају и трче на различите начине, раде вежбе обликовања, играју се дечијих игара, скаче у даљ, увис, прескаче вијачу, баца и хвата лопту на различите начине, пењу се на различите начине уз различите предмете, клечи, чучи, скаче, изводи колут напред, назад, одскаче, наскоче, прескаче, диже и носи реквизите самостално и у групи, или пару, изводи основне гимнастичке елементе, дружи се, навија, процењује, хода у пару са обилажењем различитих препрека, хода по греди, трчи у страну, у назад, у колони, изводи основне гимнастичарске елементе
Активности наставника	Усмерава, наводи, ствара ситуацију, сугерише, подстиче, анализира, мотивише, координира, развија кооперативност, планира, организује, посматра, демонстрира, похваљује, разговара
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни, индивидуални рад у пару Методе рада: Демонстративна, дијалогска, метода практичног вежбања, метода усменог излагања
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Ниво ангажованости (активност) и однос ученика према обавезама у Физичком и здравственом васпитању који обухвата: вежбање у адекватној спортској опреми; активно учествовање на часовима Физичког и здравственог васпитања; вежбање и играње у слободно време. Приказ два комплекса усвојених општеприпремних вежби (вежби обликовања), без реквизита. Постигнућа у моторичким вештинама. Индивидуални напредак ученика.
Место извођења наставе	Фискултурна сала, школско двориште, учионица

Наставна тема/област:	ФИЗИЧКА И ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА
Садржаји:	Култура вежбања и играња Основна правила: Између четири ватре, Мини-рукомета и Футсала. Понашање према осталим учесницима у игри (према судији, играчима супротне и сопствене екипе). Чување и одржавање материјалних добара. Постављање, склањање и чување справа и реквизита неопходних за вежбање. „Ферплеј” (навијање, победа, пораз). Породица и вежбање. Вежбање као део дневних активности. Здравствено васпитање Моје срце – пулс. Дисање и вежбање. Хигијена простора за вежбање. Значај воћа и поврћа у исхрани. Значај воде за организам и вежбање. Поступање у случају повреде.
Исходи	- прати промене у тежини и висини код себе и других; - препозна здравствено стање када не треба да вежба; - примењује хигијенске мере пре, у току и након вежбања и другим животним ситуацијама; - уредно одржава простор у коме живи и борави; - користи здраве намирнице у исхрани; - повезује различита вежбања са њиховим утицајем на здравље; - препозна лепоту покрета у вежбању; - се придржава правила вежбања; - вреднује сопствена и туђа постигнућа у вежбању
Активности ученика	Активности за: -Развој снаге:без и са реквизитима, на справама и уз помоћ справа. Развој покретљивости:без и са реквизитима,уз коришћење справа. -Развој издржљивости:трчање,елементарне игре,вежбање уз музику, плес.-Развој координације:извођење координационих вежби у различитом ритму и променљивим условима.- Развој брзине:вежбе изводи на максималном брзином из различитих почетних положаја на одређени знак – старт из различитих положаја;трчање са убрзањем;штафетне игре.
Активности наставника	Обавештава, предлаже и подстиче; Мисаоно активира и мотивише ученике; Наводи примере корелације са сродним предметима; Прати ток ученичких активности на часу; Процењује рад ученика и сопствени рад; Наставник користи активне облике и методе рада. Објашњава, демонстрира, илуструје, наводи на размишљање, упућује на коришћење уџбеника, развија интересовање код ученика, прати ток активности ученика, наводи примере корелације са сродним предметима. Указује на значај вежбања и подстицати ученике на вежбање у слободно време. Навикава ученике да приликом игре или такмичења уважавају све учеснике у игри, њихова постигнућа и међусобне разлике. Објашњава ученицима значај правилног дисања током вежбања (пешачења, трчања, вежби снаге...). Мерење фреквенције дисања (мери се удах и издах током једног минута) приликом вежбања различитог интензитета. Указује ученицима на значај редовног конзумирања воћа и поврћа ради нормалног функционисања организма и обезбеђивања неопходних хранљивих материја за вежбање (витамини и минерали, угљени хидрати...). Истиче значај воде у структури и функционисању организма. Упознаје ученике са важношћу уношења воде пре, током и након вежбања.

Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални Групни Индивидуални Рад у пару Методе рада: Демонстративна, дијалогска, метода практичног вежбања, метода усменог излагања
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Ниво ангажованости (активност) и однос ученика према обавезама у Физичком и здравственом васпитању који обухвата: вежбање у адекватној спортској опреми; активно учествовање на часовима Физичког и здравственог васпитања; вежбање и играње у слободно време. Приказ два комплекса усвојених општеприпремних вежби (вежби обликовања), без реквизита. Постигнућа у моторичким вештинама. Индивидуални напредак ученика.
Место извођења наставе	Фискултурна сала, школско двориште, учионица

Разред: Трећи	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: Верска настава	Недељни фонд часова: 1

Циљеви и задаци наставног предмета: Схватити да Бог ствара свет слободно као многе конкретне врсте ни из чега и да је човек врхунац Божјег стварања. Разјаснити да је последица створености- пропадљивост.Човек је створен и не може да постоји без заједнице са Богом. Објаснити да личност не постоји мимо заједнице љубави и да је остварење личности могуће само у Литургији.

Наставна тема/област:	
Садржаји:	УВОД, БОГ ЈЕ СТВОРИО ЈЕДИНСТВЕНИ СВЕТ, ПОСЛЕДИЦЕ СТВОРЕНОСТИ ПО ПРИРОДУ И ЊЕНО ПОСТОЈАЊЕ, СТВАРАЊЕ ЧОВЕКА НА КРАЈУ СВЕГА СТВОРЕНОГ, ЕВХАРИСТИЈА КАО СВЕТ У МАЛОМ, СТВАРАЊЕ СВЕТА И ЧОВЕКА У ПРАВОСЛАВНОЈ ИКОНОГРАФИЈИ
Исходи	Разуме последице одвајања човека од Бога и историјски циљ божијег оваплоћења
Активности ученика	Слуша, поставља питања, уочава, илуструје
Активности наставника	Излаже, усмерава, подстиче на питања, показује, планира, објашњава, упућује, мотивише, наводи примере
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербална, Дијалошка, Илустративна, посета цркви
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Бележење активности, праћење, слушање, процењивање, активност на часу,
Место извођења наставе	Учионица, Црква

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Трећи	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета је подстицање развоја личности која је одговорна према својим правима и правима других, отворена за договор и сарадњу и спремна да активно учествује у животу школске заједнице, уважавајући принципе, процедуре и вредности демократског друштва.

Наставна тема/област:	ЉУДСКА ПРАВА Ја и други у различитим групама
Садржаји:	Групни идентитет Ко смо ми – сличности и разлике? Групе којима припадамо (породица, одељење, школа, спортски клуб, музичка школа...). Од чега зависи функционисање и напредак групе: комуникација, сарадња, узајамно подржавање, блискост. Понашања појединаца која ојачавају или ометају односе у групи. Осећања Изражавање сопствених осећања. Осећања других, како их препознајемо и уважавамо. Веза осећања са мислима и понашањима. Потребе и права Моје потребе и потребе других. Осећања, потребе, вредности и начин њиховог остваривања. Веза са правима. Права детета Конвенција о деčјим правима. Различити смо, али су нам права иста. Људска права важе свуда и за сваког. Кршење и заштита права Нисам посматрач, реагујем на ситуације кршења права деце у одељењу и школи. Знам како и коме да се обратим за помоћ.
Исходи	По завршетку теме, ученик ће моћи да: – разликује понашања појединаца која доприносе или ометају функционисање и напредовање групе; – успоставља, гради и чува успешне односе са члановима групе којој припада; – исказе своја осећања и потребе на начин који не угрожава друге; – препозна и уважи осећања и потребе других; – наведе и својим речима објасни основна права детета садржана у Конвенцији о деčјим правима; – прихвати и образлаже на примерима из живота да свако дете има иста права без обзира на различитости; – препозна ситуације кршења својих и туђих права и показује спремност да тражи помоћ;
Активности ученика	Посматра, црта, пише, описује, прича, извештава, процењује, групише, прати, истражује, игра, глуми
Активности наставника	Припрема, мотивише, чита; усмено излаже; приказује, показује; демонстрира, усмерава активности ученика, подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; води разговор
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: фронтални, индивидуални, рад у пару, групни Методe рада: дијалoшка, илустрaтивно- демонстрaтивна, интерaктивна, истраживачкa, игрa улогa
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Могу се пратити следећи показатељи: начин на који ученик учествује у активностима, како прикупља податке, како аргументује, евалуира, документује. Посебно поуздани показатељи су квалитет постављених питања, способност да се нађе веза међу појавама, наведе пример, промени мишљење у контакту са аргументима, разликују чињенице од интерпретације, изведе закључак, прихвати другачије мишљење, примени научено, предвиде последице, дају креативна решења. Наставник, такође, прати и вреднује како ученици међусобно сарађују, како решавају сукобе мишљења, како једни другима помажу, да ли испољавају иницијативу, како превазилазе тешкоће, да ли показују критичко мишљење или критицизам, колико су креативни.

Наставна тема/област:	ДЕМОКРАТСКО ДРУШТВО Школа као заједница
Садржаји:	Школа као заједница Вредности школе као заједнице – равноправност, одговорност, солидарност, брига за друге, толерантност, праведност, поштење. Правила у школи и њихова функција. Одговорности ученика и одраслих за функционисање школе као заједнице. Односи у заједници Како радим сам, а како у групи? Шта у школи радимо заједно? У чему смо добри? У чему бисмо могли бити бољи? Како комуницирамо у групи? Насилна и ненасилна комуникација. Сукоби Узроци сукоба и шта са њима. Сукоб из угла оног другог. Посредовање у сукобу. Конструктивно решавање сукоба.
Исходи	По завршетку теме,ученик ће моћи да: – се договара и одлучује у доношењу правила групе и да се понаша у складу са њима; – наводи примере међусобне повезаности права и одговорности; – разликује ненасилну од насилне комуникације међу члановима групе на примерима из свакодневног живота, из књижевних дела које чита и филмова које гледа; – саслуша излагање саговорника без упадица и са уважавањем; – даје и прихвата предлоге водећи рачуна о интересу свих страна у сукобу;
Активности ученика	Посматра,црта, пише,описује, прича, извештава, процењује, групише, прати, истражује,игра, глуми
Активности наставника	Припрема, мотивише, чита; усмено излаже;,приказује, показује; ,демонстрира ,усмерава активности ученика, подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; води разговор
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: фронтални, индивидуални, рад у пару,групни Методе рада: дијалогска, илустративно- демонстративна, интерактивна, истраживачка, игра улога
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Могу се пратити следећи показатељи: начин на који ученик учествује у активностима, како прикупља податке, како аргументује, евалуира, документује. Посебно поуздани показатељи су квалитет постављених питања, способност да се нађе веза међу појавама, наведе пример, промени мишљење у контакту са аргументима, разликују чињенице од интерпретације, изведе закључак, прихвати другачије мишљење, примени научено, предвиде последице, дају креативна решења. Наставник, такође, прати и вреднује како ученици међусобно сарађују, како решавају сукобе мишљења, како једни другима помажу, да ли испољавају иницијативу, како превазилазе тешкоће, да ли показују критичко мишљење или критицизам, колико су креативни.
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	ПРОЦЕСИ У САВРЕМЕНОМ СВЕТУ Школа као безбедно место
Садржаји:	Безбедност ученика у школи Ученици имају право на заштиту и безбедност. Правилник школе о безбедности ученика. Безбедност ученика у школи и школском дворишту, на путу између куће и школе, ван школе – на излету и на настави у природи. Безбедност ученика је одговорност свих – запослених у школи, ученика, родитеља, институција ван школе. Безбедно и небезбедно понашање на интернету. Одговорна употреба мобилног телефона.
Исходи	По завршетку теме,ученик ће моћи да: – представи шта садржи и чему служи Правилник о безбедности ученика његове школе; – се понаша у складу са Правилником о безбедности ученика; – наводи примере одговорности одраслих и ученика за безбедност у школи; – препознаје предности, ризике и опасности по себе и друге и одговорно поступа при коришћењу мобилног телефона и интернета;
Активности ученика	Посматра,црта, пише,описује, прича, извештава, процењује, групише, прати, истражује,игра, глуми
Активности наставника	Припрема, мотивише, чита; усмено излаже;,приказује, показује; ,демонстрира ,усмерава активности ученика, подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; води разговор
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: фронтални, индивидуални, рад у пару,групни Методе рада: дијалошка, илустративно- демонстративна, интерактивна, истраживачка, игра улога
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Могу се пратити следећи показатељи: начин на који ученик учествује у активностима, како прикупља податке, како аргументује, евалуира, документује. Посебно поуздани показатељи су квалитет постављених питања, способност да се нађе веза међу појавама, наведе пример, промени мишљење у контакту са аргументима, разликују чињенице од интерпретације, изведе закључак, прихвати другачије мишљење, примени научено, предвиде последице, дају креативна решења. Наставник, такође, прати и вреднује како ученици међусобно сарађују, како решавају сукобе мишљења, како једни другима помажу, да ли испољавају иницијативу, како превазилазе тешкоће, да ли показују критичко мишљење или критицизам, колико су креативни.
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ Школа као безбедно место за све
Садржаји:	Како учинити школу безбедним местом за све – планирање и извођење једноставне акције. Кораци у планирању и извођењу акције. Избор теме/проблема/активности којом ћемо се бавити. Одређивање циља и израда плана акције – подела улога, договор о роковима, начину реализације. Извођење и документовање акције – видео-снимци фотографије, текстови и сл. Промоција акције на нивоу школе – приказивање другим одељењима, родитељима и сл., прављење постера или паноа, објављивање прилога у школском листу. Вредновање акције – чиме смо задовољни, шта је могло бити боље.
Исходи	По завршетку теме,ученик ће моћи да: – сарађује и преузима различите улоге на основу договора у групи; – износи мишљење, образлаже идеје, даје предлоге који могу унапредити безбедност ученика у школи; – учествује у изради плана једноставне акције; – са другим ученицима изводи и документује једноставну акцију; – доприноси промоцији акције; – на једноставан начин вреднује изведену акцију.
Активности ученика	Посматра,црта, пише,описује, прича, извештава, процењује, групише, прати, истражује,игра, глуми
Активности наставника	Припрема, мотивише, чита; усмено излаже;,приказује, показује; ,демонстрира ,усмерава активности ученика, подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; води разговор
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: фронтални, индивидуални, рад у пару,групни Методе рада: дијалошка, илустративно- демонстративна, интерактивна, истраживачка, игра улога
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Могу се пратити следећи показатељи: начин на који ученик учествује у активностима, како прикупља податке, како аргументује, евалуира, документује. Посебно поуздани показатељи су квалитет постављених питања, способност да се нађе веза међу појавама, наведе пример, промени мишљење у контакту са аргументима, разликују чињенице од интерпретације, изведе закључак, прихвати другачије мишљење, примени научено, предвиде последице, дају креативна решења. Наставник, такође, прати и вреднује како ученици међусобно сарађују, како решавају сукобе мишљења, како једни другима помажу, да ли испољавају иницијативу, како превазилазе тешкоће, да ли показују критичко мишљење или критицизам, колико су креативни.
Место извођења наставе	Учионица

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Трећи	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета је подстицање развоја личности која је одговорна према својим правима и правима других, отворена за договор и сарадњу и спремна да активно учествује у животу школске заједнице, уважавајући принципе, процедуре и вредности демократског друштва.

Наставна тема/област:	ДРУШТВЕНЕ АКТИВНОСТИ
Садржаји:	Активности поводом обележавања међународних празника (Светски дан здравља, Дан планете Земље и др.) Различите пројекти и акције у сарадњи са локалном заједницом
Исходи	Разуме сарадњу са локалном заједницом Има свести о здравом начину живота Поштује разлике и уважава своје и туђе потребе
Активности ученика	- израда паноа - посете - изложбе - израда презентација и краћих филмова
Активности наставника	- припрема потребан материјал - планира садржаје - поставља циљеве рада
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	метода практичних радова - текстуална - кооперативна
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Активно учествовање у активностима; Способност да се нађе веза међу појавама, наведе пример, чињениц; изведе закључак, прихвати другачије мишљење, примени научено... Међусобна сарадња ученика Успешно решавање сукоба мишљења; Показивање критичког мишљења; Колико су креативни
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	ТЕХНИЧКЕ АКТИВНОСТИ
Садржаји:	Уређење школског простора Израда честитки поводом значајних датума
Исходи	Покаже креативност, уредност, прецизност, Има изграђен став према загађењу животне средине
Активности ученика	- чишћење - купљење папирића - сечење, - лепљење, - цртање, - сликање
Активности наставника	- припрема потребан материјал - планира садржаје - поставља циљеве рада
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	- метода практичних радова - демонстративна
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Активно учествовање у активностима; Способност да се нађе веза међу појавама, наведе пример, чињениц; изведе закључак, прихвати другачије мишљење, примени научено... Међусобна сарадња ученика Успешно решавање сукоба мишљења;
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	ХУМАНИТАРНЕ АКТИВНОСТИ
Садржаји:	Акције поводом Дечје недеље Јесењи крос Сарадња са Црвеним крстом Помоћ болесном другу
Исходи	Буде хуман Поштује разлика и разуме туђе потреба Развије такмичарски дух
Активности ученика	-прикупљање новца, школског прибора, играчака... -припреме за крос - посете
Активности наставника	- припрема потребан материјал - планира садржаје - поставља циљеве рада - повратну информацију
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	- демонстративна - кооперативна - дијалошка
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Активно учествовање у активностима; Способност да се нађе веза међу појавама, наведе пример, чињениц; изведе закључак, прихвати другачије мишљење, примени научено... Међусобна сарадња ученика Успешно решавање сукоба мишљења;
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	СПОРТСКЕ АКТИВНОСТИ
Садржаји:	Спортске активности Организовање спортских такмичења - одељенска - међуодељенска - међушколска Посете спортским такмичењима у школи (локалној средини)
Исходи	- развије општу културу - развије стваралачке способности - унапреди машту и оригиналност - има смисла за лепо
Активности ученика	- посете културним установама - јавни наступи - припрема за такмичење рецитатора
Активности наставника	- Припрема потребан материјал - Планира садржаје - Поставља циљеве рада
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	- демонстративна - текстуална - стваралачка - игра улога
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Активно учествовање у активностима; Способност да се нађе веза међу појавама, наведе пример, чињениц; изведе закључак, прихвати другачије мишљење, примени научено... Међусобна сарадња ученика Успешно решавање сукоба мишљења;
Место извођења наставе	Учионица

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Трећи	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: СРПСКИ ЈЕЗИК-допунска настава	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: је постизање задовољавајућих резултата из одређених области које ученици нису савладала на часовима редовне наставе коришћењем специфичних облика рада, метода и наставних средстава; Увежбавање и понављање стечених знања и вештина и давање упутстава за савладавање потешкоћа у учењу. Пружање индивидуалне помоћи ученицима у учењу и бољем разумевању наставних садржаја.

Наставна тема/област:	КЊИЖЕВНОСТ
Садржаји:	Читање текстова Усмено препричавање текста Писмено препричавање текста Вежбе читања и писања
Исходи	Ученици ће: -усвојити наставне садржаје који су обрађивани на допунској настави -усвојити наставне садржаје предвиђене основним нивоом - остварити добре сарадничке и кооперативне односе – добру климу у одељењу - стећи нове вештине и знања , радне навике и одговорност према раду - боље ће разумети наставне садржаје и моћи да их примене на новим примерима
Активности ученика	Прича (препричава), пише,описује, чита, разговара. пита, одговара, закључује, сарађује, опонаша, запажа, дискутује. понавља, чита по улогама, износи доживљаје, самопроцењује
Активности наставника	Уводи, асоцира, подстиче, усмерава, указује на грешке, подржава, води, слуша, пружа помоћ, објашњава, описује, демонстрира, координира, прати рад ученика, процењује успешност, бележи, закључује са ученицима, врши анализу и синтезу
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Методе: Методе: монолошка, дијалогска, кооперативна , метода објашњавања и демонстрације, истраживачко – стваралачка, метода практичних радова Облици рада: индивидуални, групни, тандем, фронтални
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	- продукти са часова: сликовно приказани садржаји - Описно праћење напредовања ученика - забелешке у свесци - Наставни листићи за проверу - Мотивисаност за учешћем на допунској настави потврђена редовним долажењем на часовима, што се може уочити увидом у документацију - евиденцији и мишљењу наставника - Прилагођени тестови за проверу - Интерактивни квизови - Давање бројчане оцене - Провера усвојености градива у редовној настави

Наставна тема/област:	ЈЕЗИК Граматика, правопис и ортоепија
Садржаји:	Реченице по значењу Субјекат и предикат Род и број именица Глаголи Реченице и речи Употреба великог слова Придеви Употреба скраћеница Глаголи у тексту
Исходи	Ученици ће: -усвојити наставне садржаје који су обрађивани на допунској настави -усвојити наставне садржаје предвиђене основним нивоом - остварити добре сарадничке и кооперативне односе – добру климу у одељењу - стећи нове вештине и знања , радне навике и одговорност према раду - боље ће разумети наставне садржаје и моћи да их примене на новим примерима
Активности ученика	Прича (препричава), пише,описује, чита, разговара. пита, одговара, закључује, сарађује, опонаша, запажа, дискутује. понавља, чита по улогама, износи доживљаје, самопроцењује
Активности наставника	Уводи, асоцира, подстиче, усмерава, указује на грешке, подржава, води, слуша, пружа помоћ, објашњава, описује, демонстрира, координира, прати рад ученика, процењује успешност, бележи, закључује са ученицима, врши анализу и синтезу
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Методе: монолошка, дијалогска, кооперативна , метода објашњавања и демонстрације, истраживачко – стваралачка, метода практичних радова Облици рада: индивидуални, групни, тандем, фронтални
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	- Продукти са часова: сликовно приказани садржаји - Описно праћење напредовања ученика - забелешке у свесци - Наставни листићи за проверу - Мотивисаност за учешћем на допунској настави потврђена редовним долажењем на часовима, што се може уочити увидом у документацију - евиденцији и мишљењу наставника - Прилагођени тестови за проверу - Интерактивни квизови - Давање бројчане оцене - Провера усвојености градива у редовној настави
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА
Садржаји:	Усмено препричавање текста Писмено препричавање текста Вежба у писменом изражавању Вежбе читања и писања Вежбање у описивању Употреба скраћеница Глаголи у тексту Читање текстова из Читанке
Исходи	Ученици ће: -усвојити наставне садржаје који су обрађивани на допунској настави -усвојити наставне садржаје предвиђене основним нивоом - остварити добре сарадничке и кооперативне односе – добру климу у одељењу - стећи нове вештине и знања , радне навике и одговорност према раду - боље ће разумети наставне садржаје и моћи да их примене на новим примерима
Активности ученика	Прича (препричава), пише,описује, чита, разговара. пита, одговара, закључује, сарађује, опонаша, запажа, дискутује. понавља, чита по улогама, износи доживљаје, самопроцењује
Активности наставника	Уводи, асоцира, подстиче, усмерава, указује на грешке, подржава, води, слуша, пружа помоћ, објашњава, описује, демонстрира, координира, прати рад ученика, процењује успешност, бележи, закључује са ученицима, врши анализу и синтезу
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Методе: Методе: монолошка, дијалогска, кооперативна , метода објашњавања и демонстрације, истраживачко – стваралачка, метода практичних радова Облици рада: индивидуални, групни, тандем, фронтални
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	- Продукти са часова: сликовно приказани садржаји - Описно праћење напредовања ученика - забелешке у свесци - Наставни листићи за проверу - Мотивисаност за учешћем на допунској настави потврђена редовним долажењем на часовима, што се може уочити увидом у документацију - евиденцији и мишљењу наставника - Прилагођени тестови за проверу - Интерактивни квизови - Давање бројчане оцене - Провера усвојености градива у редовној настави
Место извођења наставе	Учионица

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Трећи	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: МАТЕМАТИКА-допунска настава	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: је постизање задовољавајућих резултата из одређених области које ученици нису савладала на часовима редовне наставе коришћењем специфичних облика рада, метода и наставних средстава; Увежбавање и понављање стечених знања и вештина и давање упутстава за савладавање потешкоћа у учењу. Пружање индивидуалне помоћи ученицима у учењу и бољем разумевању наставних садржаја.

Наставна тема/област:	БРОЈЕВИ ДО 1000
Садржаји:	Бројеви до 100 – читање, писање, задаци Читање и писање бројева до 1000 Писање бројева римским цифрама Сабирање и одузимање до 1000 Сабирање и одузимање до 1000 Писмено сабирање Писмено одузимање
Исходи	Ученици ће: -усвојити наставне садржаје који су обрађивани на допунској настави -усвојити наставне садржаје предвиђене основним нивоом - остварити добре сарадничке и кооперативне односе – добру климу у одељењу - стећи нове вештине и знања , радне навике и одговорност према раду - боље ће разумети наставне садржаје и моћи да их примене на новим примерима
Активности ученика	прича, упоређује, црта, пише, описује, разговара, смишља, пита, одговара, закључује, сарађује, опонаша, игра се, слуша, анализира, извештава, запажа, дискутује, понавља, самопроцењује
Активности наставника	Уводи, асоцира, подстиче, усмерава, указује на грешке, подржава, води, слуша, пружа помоћ, објашњава, описује, демонстрира, координира, прати рад ученика, процењује успешност, бележи, закључује са ученицима, врши анализу и синтезу
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Методе: Методе: монолошка, дијалогска, кооперативна , метода објашњавања и демонстрације, истраживачко – стваралачка, метода практичних радова Облици рада: индивидуални, групни, тандем, фронтални
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	- продукти са часова: сликовно приказани садржаји - Описно праћење напредовања ученика - забелешке у свесци - Наставни листићи за проверу ; - Мотивисаност за учешћем на допунској настави потврђена редовним долажењем на часовима, што се може уочити увидом у документацију - евиденцији и мишљењу наставника - Прилагођени тестови за проверу; - Интерактивни квизови,- Давање бројчане оцене - Провера усвојености градива у редовној настави

Наставна тема/област:	ГЕОМЕТРИЈА
Садржаји:	Права, полуправа, угао
Исходи	Ученици ће: -усвојити наставне садржаје који су обрађивани на допунској настави -усвојити наставне садржаје предвиђене основним нивоом - остварити добре сарадничке и кооперативне односе – добру климу у одељењу - стећи нове вештине и знања , радне навике и одговорност према раду - боље ће разумети наставне садржаје и моћи да их примене на новим примерима
Активности ученика	прича, упоређује, црта, пише, описује, разговара, смишља, пита, одговара, закључује, сарађује, опонаша, игра се, слуша, анализира, извештава, запажа, дискутује, понавља, самопроцењује
Активности наставника	Уводи, асоцира, подстиче, усмерава, указује на грешке, подржава, води, слуша, пружа помоћ, објашњава, описује, демонстрира, координира, прати рад ученика, процењује успешност, бележи, закључује са ученицима, врши анализу и синтезу
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Методе: Методе: монолошка, дијалогска, кооперативна , метода објашњавања и демонстрације, истраживачко – стваралачака, метода практичних радова Облици рада: индивидуални, групни, тандем, фронтални
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	- Продукти са часова: сликовно приказани садржаји - Описно праћење напредовања ученика - забелешке у свесци - Наставни листићи за проверу - Мотивисаност за учешћем на допунској настави потврђена редовним долажењем на часовима, што се може уочити увидом у документацију - евиденцији и мишљењу наставника - Прилагођени тестови за проверу - Интерактивни квизови - Давање бројчане оцене - Провера усвојености градива у редовној настави
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	МЕРЕЊЕ И МЕРЕ
Садржаји:	Мерење и мере
Исходи	Ученици ће: -усвојити наставне садржаје који су обрађивани на допунској настави -усвојити наставне садржаје предвиђене основним нивоом - остварити добре сарадничке и кооперативне односе – добру климу у одељењу - стећи нове вештине и знања , радне навике и одговорност према раду - боље ће разумети наставне садржаје и моћи да их примене на новим примерима
Активности ученика	прича, упоређује, црта, пише, описује, разговара, смишља, пита, одговара, закључује, сарађује, опонаша, игра се, слуша, анализира, извештава, запажа, дискутује, понавља, самопроцењује
Активности наставника	Уводи, асоцира, подстиче, усмерава, указује на грешке, подржава, води, слуша, пружа помоћ, објашњава, описује, демонстрира, координира, прати рад ученика, процењује успешност, бележи, закључује са ученицима, врши анализу и синтезу
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Методе: Методе: монолошка, дијалогска, кооперативна , метода објашњавања и демонстрације, истраживачко – стваралачака, метода практичних радова Облици рада: индивидуални, групни, тандем, фронтални
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Продукти са часова: сликовно приказани садржаји - Описно праћење напредовања ученика - забелешке у свесци - Наставни листићи за проверу - Мотивисаност за учешћем на допунској настави потврђена редовним долажењем на часовима, што се може уочити увидом у документацију - евиденцији и мишљењу наставника - Прилагођени тестови за проверу - Интерактивни квизови - Давање бројчане оцене - Провера усвојености градива у редовној настави
Место извођења наставе	Учионица

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Трећи	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: МАТЕМАТИКА- додатна настава	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: је да ученицима који воле математику и успешно усвајају математичке садржаје у редовној настави омогући напредовање, продубљивањем и проширивањем тих садржаја, а тиме и да пробуде још јаче мотиве интересовања за учење математике. Додатна настава мотивише ученике на стваралачки и самосталан рад, развија способност логичког мишљења, развија стваралачко и критичко мишљење, оспособљава ученика за самообразовање.

Наставна тема/област:	БРОЈЕВИ ДО 1000
Садржаји:	- Логички и комбинаторни задаци - Природни бројеви и операције - Решавање сложених задатака - Занимљиви задаци - Математичке игре
Исходи	- Уочавају уређеност скупа N и N_0 и решавање рачунских операција - Користећи дијаграме, уочавају и решавају математичке проблеме - Користе бројевну полуправу, врше све четири рачунске операције - Откривају решења као и више начина за решавање проблема - Читају, уочавају међусобну зависност датих података - Мерити, пресипати, визуелно уочавати, маневрисати и тражити решење - Уочавају, повезују, користећи стечена искуства решавају задатке - Бројалицама, поређењима, уочавају, решавају, настављају дати низ ...
Активности ученика	посматрају, уочавају, описују, распоређују, пишу, откривају, анализирају, упоређују, закључују ,обнављају, класификују систематизују усвојена знања
Активности наставника	планира, одабира, осмишљава и припрема одговарајуће задатке; објашњава, демонстрира, упућује, води ученике у процесу учења; ствара проблемске ситуације ради мотивације ученика; подстиче, прати, коригује рад ученика; утврђује, обнавља и систематизује знања ученика; бележи резултате рада и води разговор са ученицима о резултатима.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	- учење путем откривања , истраживање , симулација , пројекат , решавање проблема , кооперативно учење , учење путем откривања , истраживање , симулација , пројекат , решавање проблема , кооперативно учење
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	- постављање проблема за проналажење решења - решавање сложених текстуалних задатака - решавање задатака са такмичења - примена одговарајућих правила на текстуалне задатке
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	ГЕОМЕТРИЈА
Садржаји:	- Логички и комбинаторни задаци - Решавање сложених задатака - Занимљиви задаци - Математичке игре
Исходи	- цртају и конструишу, по потреби, геометријске објекте (права, дуж, полуправа, раван, кружница, круг, угао и др.) - цртају, уочавају проблем и трагају за решењем - уочавају положаје геометријских фигура - Читају, уочавају међусобну зависност датих података - Уочавају, повезују, користећи стечена искуства решавају задатке
Активности ученика	посматрају, уочавају, описују, распоређују, пишу, откривају, анализирају, упоређују, закључују ,обнављају, класификују систематизују усвојена знања
Активности наставника	планира, одабира, осмишљава и припрема одговарајуће задатке; објашњава, демонстрира, упућује, води ученике у процесу учења; ствара проблемске ситуације ради мотивације ученика; подстиче, прати, коригује рад ученика; утврђује, обнавља и систематизује знања ученика; бележи резултате рада и води разговор са ученицима о резултатима.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	- учење путем откривања , истраживање , симулација , пројекат , решавање проблема , кооперативно учење , учење путем откривања , истраживање , симулација , пројекат , решавање проблема , кооперативно учење
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	- разликовање узајамног положаја правих - указивање на узајамни положај правих и других геометријских фигура - цртањем слика поставити пред ученике задатке које треба решити као и пружање помоћи
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	МЕРЕЊЕ И МЕРЕ
Садржаји:	- Решавање сложених задатака - Проблеми превозења, пресипања, мерења - Занимљиви задаци - Математичке игре
Исходи	- чита, упореди и претвара јединице за мерење дужине, масе, запремине течности и времена; - упореди величине (дужина, маса, запремина течности и време); - измери површину геометријске фигуре задатом мером (правоугаоником, квадратом и троуглом); - примењује концепт мерења у једноставним реалним ситуацијама.
Активности ученика	посматрају, уочавају, описују, распоређују, пишу, откривају, анализирају, упоређују, закључују ,обнављају, класификују систематизују усвојена знања
Активности наставника	планира, одабира, осмишљава и припрема одговарајуће задатке; објашњава, демонстрира, упућује, води ученике у процесу учења; ствара проблемске ситуације ради мотивације ученика; подстиче, прати, коригује рад ученика; утврђује, обнавља и систематизује знања ученика; бележи резултате рада и води разговор са ученицима о резултатима.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	- учење путем откривања , истраживање , симулација , пројекат , решавање проблема , кооперативно учење , учење путем откривања , истраживање , симулација , пројекат , решавање проблема , кооперативно учење
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	- постављање проблема за проналажење решења - решавање сложених текстуалних задатака - решавање задатака са такмичења - примена одговарајућих правила на текстуалне задатке
Место извођења наставе	Учионица

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Трећи	Годишњи фонд часова : 12
Наставни предмет: ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК– допунска настава	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Циљ допунске наставе је да ученик, уз додатну помоћ наставника, стекне минимум основних знања из садржаја које предвиђа програм енглеског језика у основној школи, али и да ученицима којима је то потребно пружи додатна појашњења садржаја обрађених на редовној настави.

Наставне теме/области	Лични идентитет; Школа и школски живот; Живот деце, разонода; Породица, прославе и становање Слободно време, живи свет; Временске прилике; Исхрана и гастрономске навике; Очување животне средине; Празници
Садржаји	- Текстови/дијалози/аудио/видео записи који се односе на тему - Представљање себе и других и тражење/ давање информација о себи и другима - Изражавање припадања и поседовања; описивање чланова породице и пријатеља - Изражавање хронолошког времена и уобичајених активности; именовање предмета из непосредног окружења - Исказивање просторних односа; - Описивање омиљене хране/спорта/животиње; - Описивање радњи у садашњости једноставним језичким средствима
Исходи	Ученик ће бити у стању да: - разуме основни смисао прочитаних текстова - представи себе и друге, поздравља и отпоздравља - напише неколико основних информација о себи, својој породици, својим интересовањима - препозна форму основних глаголских облика – садашње просто и садашње трајно време (основне употребе) - препозна и разликује основне граматичке (личне заменице, присвојни придеви, глагол „to be“, бројеви, можина именица, итд.) и лексичке (кључне појмове у оквиру дате наставе теме) садржаје који су неопходни за успешну усмену и писану комуникацију.
Активности ученика	Слушају, прате, постављају питања, одговарају на питања, сарађују, пишу, читају, раде у пару, групи, анализирају, повезују, изводе закључке, активно учествују у језичким играма примереним узрасту, прате сопствени напредак
Активности наставника	Прати, подстиче, мотивише, објашњава, коригује, помаже, прати напредак ученика, организује, пружа додатну подршку у учењу
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Монолошка, дијалогска, вербално - текстуална, аудитивна, демонстративна, илистративна. “Превођење” исказа у гест и геста у исказ Вежбе слушања, говора и примене лексичких и граматичких садржаја у датом контексту. Фронтални, индивидуализовани, у пару.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање и праћење, различите технике формативног оцењивања (вежбе говора, писања, читања, разумевања прочитаног).

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Трећи	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: ЧАС ОДЕЉЕНСКОГ СТАРЕШИНЕ	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: развој моралних особина и ставова и уверења ученика. Својим примером учитељ упознаје ученике са школским животом и односима који уважавају друге. Упућује на естетска осећања. Формирање културнохигијенских и здравствених навика и формирање става о заштити животне средине

Наставна тема/област:	ШКОЛА И ШКОЛСКЕ ОБАВЕЗЕ
Садржаји:	Срећан почетак – опет заједно; Упознавање са кућним редом школе; Како унапредити односе у одељењу; Да нам учионица буде уредна – договор и уређење учионице; На почетку другог полугодишта – разговор; Одморни кренимо на озбиљнији рад – договор;
Исходи	Изражава своје потребе и уважава потребе других без агресивности; Чува школску имовину и материјална добра школе; - Поштује школска правила Активно учествује у животу и раду школе - предлаже промене у раду и животу у школи Придржава се правила понашања у школи
Активности ученика	- упознаје се, предлаже, слуша, разговара, брине, користи, истражује, бележи, илуструје, игра се и имитира
Активности наставника	-информише ученике -анализира и објашњава -упућује како се прилагођа-вати на школску средину -саветује - упућује на практичну примену - даје упутства за истражи-вачки рад и презентацију
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	-посматрање -слушање -примена -учење путем откривања -истраживање -решавање проблема -кооперативно учење
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Поштовање правила рада у одељењу, Однос према школској имовини Ангажовање у помагању другима
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	УЧЕЊЕ УЧЕЊА
Садржаји:	Како се учи; Како организовати свој радни дан; Прве оцене у одељењу – договор о даљем раду; Постигнућана полугодишту – разговор
Исходи	Препознавање успеха и неуспеха Усваја технике учења - Активно учествује у животу и раду школе Познаје технике учења Предлаже промене у раду и животу у школи,
Активности ученика	- упознаје се, предлаже, слуша, разговара, брине, користи, истражује, бележи, илуструје, игра се и имитира
Активности наставника	- упознаје са правима и обавезама детета -организује -планира садржаје -поставља циљеве рада
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	-посматрање -слушање -примена -учење путем откривања -истраживање -решавање проблема -кооперативно учење
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Редовност у изради домаћих задатака Радне навике Школски успех Самоевалуација - евалуација
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ
Садржаји:	Стицање основних хигијенских навика; Како сам дошао на овај свет – разговор; Сазревање личности у односу на физички раст – разговор; Од радозналости до зависности – радионица;
Исходи	Познаје хигијенске навике одржавања и уређивања простора и околине Одржава личну хигијену Уочавање значаја боравка на ваздуху за здравље Препознаје значај боравка у природи за здравље, - познаје развојне фазе током детињства
Активности ученика	- упознаје се, предлаже, слуша, разговара, брине, користи, истражује, бележи, илуструје, игра се и имитира
Активности наставника	Упознаје ученике са значајем хуманитарног рада -организује акције -планира садржаје -поставља циљеве рада
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	-посматрање -слушање -примена -учење путем откривања -истраживање -решавање проблема -кооперативно учење
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Ниво развијености хигијенских навика Неговање здравих стилова живота
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	ЕКОЛОГИЈА, ОЧУВАЊЕ ЖИВОТНЕ И РАДНЕ СРЕДИНЕ
Садржаји:	Какву околину желимо; Уређење школског простора
Исходи	Зна начине за побољшавање квалитета животне средине и учioniчког простора Учествује у одржавању и уређивању животне средине
Активности ученика	- упознаје се, предлаже, слуша, разговара, брине, користи, истражује, бележи, илуструје, игра се и имитира
Активности наставника	-Упознаје ученике са значајем правилне и здраве исхране -брине о здравственом стању ученика -припрема потребан материјал
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	-посматрање -слушање -примена -учење путем откривања -истраживање -решавање проблема -кооперативно учење
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Учешће у одржавању и уређивању учонице, Учешће у еколошким акцијама
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	ДЕЧЈА ПРАВА
Садржаји:	Дечја права и обавезе; Изражавање и комуникација осећања – радионица; Како контролишемо бес – радионица; Како решавамо сукобе - радионица; Дружимо се уз музику, игру – дружење Зимске радости – игре, Игре без граница – играње
Исходи	Зна дечја права и обавезе Право на учење и игру Уме да решава конфликтне ситуације уз договор Препознаје потребе обе стране (сарадња) Отворено изражава своје мишљење Нуди и прихвата помоћ Зна своја права и обавезе
Активности ученика	-слуша, разговара, брине, користи, истражује, бележи, илуструје, игра се и имитира
Активности наставника	- Упућује на практичну примену - Даје упутства за истражи-вачки рад и презентацију
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	-посматрање -слушање -примена -учење путем откривања -истраживање -решавање проблема -кооперативно учење
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Учешће у дискусијама Ненасилно решавања сукоба Сарадња у групном раду Поштовање права и обавеза
Место извођења наставе	Учионица

НАСТАВНИ ПРОГРАМ ЗА ЧЕТВРТИ РАЗРЕД

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: ЧЕТВРТИ	Годишњи фонд часова : 180
Наставни предмет: СРПСКИ ЈЕЗИК	Недељни фонд часова: 5

Циљ учења предмета: да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика ради правилног усменог и писаног изражавања, негујући свест о значају улоге језика у очувању националног идентитета; да се оспособе за тумачење одабраних књижевних и других уметничких дела из српске и светске баштине, ради неговања традиције и културе српског народа и развијања интеркултуралности.

Наставна тема/област:	КЊИЖЕВНОСТ
Садржаји:	ШКОЛСКА ЛЕКТИРА Поезија 1. Шаљива народна песма Женидба врапца Подунавца 2. Војислав Илић: Јесен / Владислав Петковић Дис: Зима 3. Момчило Мошо Одаловић: Молитва за маму 4. Мирослав Антић: Космонаутска песма 5. Бранко Миљковић: Песма о цвету 6. Добрица Ерић: Завичај / Отаџбина је наша очевина / Момчило Мошо Одаловић: Птице косовчице 7. Мирослав Антић: Прва љубав / Најљубавнија песма / Алексије Марјановић: Љубав 8. Бранко Ћопић: Месец и његова бака / Десанка Максимовић: Пауково дело 9. Бранислав Црнчевић: Кад би мени дали један дан 10. Владимир Андрић: Дај ми крила један круг 11. Народна песма Милош у Латинима 12. Народна песма Јетрвица адамско колено Проза 1. Народна прича о животињама: Међед, свиња и лисица 2. Народна приповетка: Најбоље задужбине 3. Народна приповетка: Ветар и сунце 4. Народна бајка: Пепељуга 5. Бранислав Нушић: Прва љубав (одломак из Аутобиографије) 6. Бранислав Црнчевић: Босоноги и небо 7. Гроздана Олујић: Стакларева љубав 8. Светлана Велмар Јанковић: Стефаново дрво 9. Лав Николајевич Толстој: Врабац и ласте / Два мраза 10. Драган Алексић: Позориште на небу 11. Весна Алексић: Детективско срце 12. Ханс Кристијан Андерсен: Ружно Паче – читање у наставцима Драмски текстови 1. Гвидо Тартаља: Подела улога 2. Љиљана Крстић: Кад пролеће дође 3. Дејан Алексић: Слава Научнопопуларни и информативни текстови

	(из књига, енциклопедија и часописа за децу) - књижевницама, сликаркама и научницама; - о природним лепотама и културним знаменитостима Србије; - о занимљивим пределима, народима, обичајима у свету - бонтон. ДОМАЋА ЛЕКТИРА 1. Милован Данојлић: Избор из поезије за децу 2. Драган Лукић: Избор из поезије за децу 3. Јасминка Петровић: О дугмету и срећи 4. Рене Гијо: Бела Грива 5. Ерик Најт: Леси се враћа кући 6. Александар Поповић: Пепељуга ДОПУНСКИ ИЗБОР (са наведеног списка или по сопственом избору бирају се три дела) 1. Избор драмских текстова за децу 2. Бранко В. Радичевић: Песме о мајци 3. Светлана Велмар Јанковић: Књига за Марка / Очаране наочаре 4. Горан Петровић: Разлике 5. Едмондо де Амичис: Срце 6. Јохана Шпири: Хајди 7. Михаел Енде: Бескрајна прича (одломак) 8. Астрид Линдгрен: Пипи Дуга Чарапа 9. Златко Васић: Чаробно путовање 10. Урош Петровић: Мартинина велика загонетна авантура 11. Гордана Тимотијевић: Сличице / Владимир из чудне приче 12. Угљеша Шајтинац: Чарна и Несвет 13. Момо Капор: Сања 14. Весна Алексић: Брљиво срце Књижевни појмови: – шалива народна песма, – прича о животињама, – особине народне епске песме, – приповетка, – роман за децу, – персонификација, – опис природе и ликова, – приповедање у 1. и 3. лицу, – сукоб драмских лица.
Исходи	– чита са разумевањем различите врсте текстова; – укратко образложи свој утисак и мишљење поштјујући и другачије ставове; – разликује књижевне врсте: шаливу народну песму, басну и причу о животињама, приповетку, роман за децу и драмски текст; – одреди тему, редослед догађаја, време и место дешавања у прочитаном тексту;

	– именује позитивне и негативне особине ликова; – уочи и издвоји основне елементе лирске песме (стих, строфа, рима и ритам); – тумачи идеје књижевног дела; – препозна ситуације кршења/остваривања права детета и стереотипе у књижевним делима; – уочи персонификацију и разуме њену улогу у књижевном делу; – разликује описивање, приповедање (у 1. и 3. лицу) и дијалог у књижевном делу; – преприча текст из различитих улога/перспектива; – уочи основни тон књижевног текста (ведар, тужан, шаљив); – уочи супротстављеност лица у драмском тексту; – чита текст поштујући интонацију реченице/стиха; – изражајно рецитије песму и чита прозни текст; – изводи драмске текстове; – усвоји позитивне људске вредности на основу прочитаних књижевних дела;
Активности ученика	Прича (препричава), упоређује, пише, описује, чита, разговара, смишља, пита, одговара, закључује, сарађује, опонаша, игра се, слуша, упоређује, анализира, извештава, запажа, дискутује понавља, чита по улогама, износи доживљаје, самопроцењује
Активности наставника	Уводи, асоцира, подстиче, усмерава, указује на грешке, подржава, игра се, води, слуша, пружа помоћ, објашњава, описује, презентује, демонстрира, координира, прати рад ученика, процењује успешност, бележи, закључује са ученицима, врши анализу и синтезу
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Кооперативна, интерактивна, перцептивне, амбијентално учење, игра, цртање, учење кроз игру, бреинсторминг, механичко и смислено учење, рецептивно- учење путем открића, конвергентно и дивергентно учење, трансмисивно учење, локус метода, решавање проблема, квиз, играње улога, акваријум, демонстрација (показивање), разговор, учење по моделу Фронтални, индивидуални, рад у пару, групни рад
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмено проверавање: - индивидуално испитивање - наставни листови - припремљени задаци - домаћи задаци Писмено проверавање: - контролне вежбе - наставни листови - диктат - правописне вежбе - ученички радови: - лепо писање, уређење паноя, моделовање (слова)
Место извођења наставе	Учионица и непосредна околина

Наставна тема/област:	ЈЕЗИК Граматика и правопис
Садржаји:	Речи које у писању и говору мењају облик; речи које не мењају облик (без именовања врста непроменљивих речи). Реченица и реченични чланови (субјекат, предикат, објекат, прилошке одредбе). Појам субјекта; различите врсте речи (именице и личне заменице) у функцији субјекта; изостављени субјекат. Појам предиката (глаголски предикат). Појам објекта (именице у функцији објекта). Прилошке одредбе за време, место и начин. Речи и групе речи у функцији субјекта, објекта и прилошких одредаба; придев уз именицу у служби атрибута у оквиру групе речи која има службу субјекта или објекта. Управни говор (трећи модел). Велико слово: имена становника држава и насеља; називи улица и тргова; имена из уметничких дела – примери из обрађених дела (нпр. <i>Ружно Паче...</i>); устаљена и посебно наденута имена животиња; називи институција, предузећа и установа, манифестација; устаљена имена историјских догађаја и личности (усклађено са предметом Природа и друштво). Речца <i>ли</i>; скраћени упитни облик <i>је ли</i> (<i>је л</i> ') према узрочном везнику <i>јер</i>. Предлог <i>са</i> уз заменице (нпр. <i>са мно</i>м, <i>с њом</i> и сл.). Писање вишечланих бројева.
Исходи	– повеже граматичке појмове обрађене у претходним разредима са новим наставним садржајима; – разликује речи које мењају облик (именице, заменице, придеви, бројеви, глаголи) и уочи оне које су увек у истом облику; – одреди основне реченичне чланове; – разликује врсту речи од службе речи у реченици; – поштује и примени основна правописна правила; – правилно пише сва три модела управног говора; – употреби основне облике усменог и писменог изражавања: препричавање, причање и описивање; – употреби речи истог облика, а различитог значења, као и речи истог значења, а различитог облика;
Активности ученика	Прича (препричава), упоређује, пише, описује, чита, разговара, смишља, пита, одговара, закључује, сарађује, опонаша, игра се, слуша, упоређује, анализира, извештава, запажа, дискутује, понавља, чита по улогама, износи доживљаје, самопроцењује
Активности наставника	Уводи, асоцира, подстиче, усмерава, указује на грешке, подржава, игра се, води, слуша, пружа помоћ, објашњава, описује, презентује, демонстрира, координира, прати рад ученика, процењује успешност, бележи, закључује са ученицима, врши анализу и синтезу
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Кооперативна, интерактивна, перцептивне, амбијентално учење, игра, цртање, учење кроз игру, бреинсторминг, механичко и смислено учење, рецептивно- учење путем открића, конвергентно и дивергентно учење, трансмисивно учење, локус метода, решавање проблема, квиз, играње улога, акваријум, демонстрација (показивање), разговор, учење по моделу Фронтални, индивидуални, рад у пару, групни рад

Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмено проверавање: - наставни листови - припремљени задаци - домаћи задаци Писмено проверавање: - контролне вежбе - наставни листови -тестови знања Ученички радови: -унапред припремљен материјал за рад -стваралачки рад -уређење панора
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА
Садржаји:	Основни облици усменог и писменог изражавања: препричавање текста у целини и по деловима (по датом плану); причање у дијалошкој форми (уношење дијалога, управног говора у структуру казивања); описивање односа међу предметима, бићима и појавама; описивање природе, личности, књижевних ликова и сл. Речи истог облика, а различитог значења; речи истог значења, а различитог облика (на примерима књижевних текстова); устаљени језички изрази. Разгледница, честитка, писмо. Књижевни и други текстови (линеарни и нелинеарни) у функцији унапређивања језичке културе. Говорне вежбе: рецитовање, изражајно читање, сценско приказивање драмског / драматизованог текста и сл. Правописне вежбе: диктат; управни говор (сва три модела); наводници; велико слово; заменица <i>Ви</i> из поштовања; спојено и одвојено писање речи (речца <i>ли</i>, предлог <i>са</i>, вишечлани бројеви). Језичке вежбе: допуњавање реченица предикатом у садашњем, прошлом и будућем времену; проширивање реченица; укрштене речи; асоцијације. Лексичко-семантичке вежбе: одређивање значења устаљених израза; састављање речи на основу датог почетног и последњег слова; допуњавање низа речима које су повезане са датом речју. Два школска писмена задатка – један у првом и један у другом полугодишту.
Исходи	– препозна значење речи и фразеологизама који се употребљавају у свакодневној комуникацији; – напише разгледницу, честитку, приватно писмо; – прилагоди језички израз комуникативној ситуацији– формалној и неформалној; – повеже информације исказане у линеарном и нелинеарном тексту и на основу њих изводи закључак; – правилно структурира текст; – учествује у предлагању садржаја и начина рада.
Активности ученика	Прича (препричава), упоређује, пише,описује, чита, разговара, смишља, пита, одговара, закључује, сарађује, опонаша,игра се, слуша, упоређује , анализира , извештава, запажа, дискутује ,понавља, чита по улогама, износи доживљаје, самопроцењује
Активности наставника	Уводи,асоцира, подстиче, усмерава,указује на грешке, подржава,игра се,води,слуша,пружа помоћ, објашњава,описује,презентује, демонстрира,координира,прати рад ученика,процењује успешност, бележи,закључује са ученицима,врши анализу и синтезу
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Кооперативна, интерактивна, перцептивне ,амбијентално учење, игра, цртање,учење кроз игру, бреинсторминг, механичко и смислено учење, рецептивно- учење путем открића, конвергентно и дивергентно учење, трансмисивно учење , локус метода , решавање проблема, квиз, играње улога, акваријум, демонстрација (показивање), разговор, учење по моделу Фронтални, индивидуални, рад у пару, групни рад

Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмено проверавање: - индивидуално испитивање - наставни листови - припремљени задаци - домаћи задаци Писмено проверавање: - контролне вежбе - наставни листови - диктат - правописне вежбе
Место извођења наставе	Учионица

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Четврти	Годишњи фонд часова : 72
Наставни предмет: ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК	Недељни фонд часова: 2

Циљ учења предмета: Циљ наставе и учења страног језика у основном образовању и васпитању јесте да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну усмену и писану комуникацију и да стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу.

Наставна тема/област:	1. ЛИЧНИ ИДЕНТИТЕТ
Садржаји:	Упознавање ликова; међусобно представљање уз помоћ кратких реченица; обнављање бројева до 100, школских предмета и атмосферског времена.
Исходи	-поздрави и отпоздрави служећи се једноставним језичким средствима - представи се и спелује своје име - препозна и именује бројеве до 100 и користи их у писменој и усменој комуникацији - именује школске предмете - каже омиљени школски предмет служећи се најједноставнијим језичким средствима -разуме кратак текст, пронађе циљане информације и одговори на питања у вези са текстом;
Активности ученика	Активно прати и слуша, анализира, поставља и одговара на питања, изводи закључке, сарађује, пише, чита, учествује у активностима, описује, ради у пару, групи, активно учествује у наставном процесу, повезује, пореди, активно учествује у језичким играма примереним узрасту, прате сопствени напредак
Активности наставника	Припрема, организује, прати напредак ученика, објашњава, даје упутства, усмерава, мотивише, подстиче, контролише, сарађује, закључује, коригује, анализира, процењује, помаже, пружа додатну подршку у учењу.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методe, технике, облици)	Методe рада: дијалoшка, монолошка (описивање, причање); вербално текстуална, илустративна; демонстративна; аудитивна. “Превођење” исказа у гест и геста у исказ, слушање и реаговање на команде наставника на страном језику или са аудио записа. Вежбе слушања, усменог и писаног изражавања и разумевања прочитаног.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања (вежбе говора, писања, читања, разумевања прочитаног, израда постера, паноа, мини пројекти).
Место извођења наставе	Класична учионица; мултимедијална; пољска учионица.

Наставна тема/област:	2. ПОРОДИЦА И СПОРТ
Садржаји:	Обнављање и проширивање вокабулара у вези са члановима породице и спортовима. Описивање физичког изгледа особе, усвајање једноставних исказа којима се изражава поседовање/ непоседовање, исказивање радње и способности у садашњости.
Исходи	- препозна и именује речи које се односе на чланове шире породице - именује придеве којима се описује физички изглед људи - опише члана породице служећи се најједноставнијим језичким средствима - представи омиљене књижевне ликове служећи се једноставним језичким средствима - именује спортске активности - описује радње у садашњости служећи се једноставним језичким средствима. - разуме поуку краће приче на основу слушања и читања - препозна и именује бића и предмете из непосредног окружења - именује појмове који се односе на слободне активности - препозна и именује појмове који се користе за описивање физичког изгледа
Активности ученика	Активно прати и слуша, анализира, поставља и одговара на питања, изводи закључке, сарађује, пише, чита, учествује у активностима, описује, ради у пару, групи, активно учествује у наставном процесу, повезује, пореди, активно учествује у језичким играма примереним узрасту, прате сопствени напредак
Активности наставника	Припрема, организује, прати напредак ученика, објашњава, даје упутства, усмерава, мотивише, подстиче, контролише, сарађује, закључује, коригује, анализира, процењује, помаже, пружа додатну подршку у учењу.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Методе рада: дијалошка, монолошка (описивање, причање); вербално текстуална, илустративна; демонстративна; аудитивна. “Превођење” исказа у гест и геста у исказ, слушање и реаговање на команде наставника на страном језику или са аудио записа. Вежбе слушања, усменог и писаног изражавања и разумевања прочитаног.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања (вежбе говора, писања, читања, разумевања прочитаног, израда постера, паноа, мини пројекти).
Место извођења наставе	Класична учионица; мултимедијална; пољска учионица.

Наставна тема/област:	3. СТАНОВАЊЕ И СЛОБОДНО ВРЕМЕ
Садржаји:	Обнављање и проширивање вокабулара у вези са местима у граду, занимањима. Усвајање једноставних обавештења о положају у простору и исказа који се односе на хронолошко време; исказивање радње и способности у садашњости.
Исходи	- именује места у граду - објасни где се налази одређени објекат у граду служећи се најједноставнијим језичким средствима - именује речи које се односе на занимања - опише уобичајене активности служећи се најједноставнијим језичким средствима. - разуме краћи текст на тему занимања у униформама. - представи занимање које се обавља у униформи служећи се једноставним језичким средствима - изрази допадање и недопадање - препозна и именује речи које се односе на слободне активности - искаже хронолошко време - именује речи које се односе на спорт - каже омиљени спорт служећи се једноставним језичким средствима - разуме поуку краће приче на основу слушања и читања - препозна и именује бића и предмете из непосредног окружења.
Активности ученика	Активно прати и слуша, анализира, поставља и одговара на питања, изводи закључке, сарађује, пише, чита, учествује у активностима, описује, ради у пару, групи, активно учествује у наставном процесу, повезује, пореди, активно учествује у језичким играма примереним узрасту, прате сопствени напредак
Активности наставника	Припрема, организује, прати напредак ученика, објашњава, даје упутства, усмерава, мотивише, подстиче, контролише, сарађује, закључује, коригује, анализира, процењује, помаже, пружа додатну подршку у учењу.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Методе рада: дијалогска, монологска (описивање, причање); вербално текстуална, илустративна; демонстративна; аудитивна. “Превођење” исказа у гест и геста у исказ, слушање и реаговање на команде наставника на страном језику или са аудио записа. Вежбе слушања, усменог и писаног изражавања и разумевања прочитаног.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања (вежбе говора, писања, читања, разумевања прочитаног, израда постера, паноа, мини пројекти).
Место извођења наставе	Класична учионица; мултимедијална; пољска учионица.

Наставна тема/област:	4. МОДА И ОБЛАЧЕЊЕ
Садржаји:	Обнављање и проширивање вокабулара у вези са гардеробом. Усвајање множине именица, једноставних упутства, налога и упозорења.
Исходи	- препозна и именује речи које се односе на одевне предмете - користи научене речи у множини - опише одевне предмете и њихов број служећи се једноставним језичким средствима - именује речи које се односе на исказивање дозволе и забране. - препозна и именује речи које се односе на правила понашања у школи - користи глаголе <i>can</i> и <i>must</i> у усменој и писменој комуникацији - именује речи које се односе на традиционалну ношњу - разуме краћи текст на тему традиционалних ношњи - представи традиционалну ношњу своје државе служећи се једноставним језичким средствима
Активности ученика	Активно прати и слуша, анализира, поставља и одговара на питања, изводи закључке, сарађује, пише, чита, учествује у активностима, описује, ради у пару, групи, активно учествује у наставном процесу, повезује, пореди, активно учествује у језичким играма примереним узрасту, прате сопствени напредак
Активности наставника	Припрема, организује, прати напредак ученика, објашњава, даје упутства, усмерава, мотивише, подстиче, контролише, сарађује, закључује, коригује, анализира, процењује, помаже, пружа додатну подршку у учењу.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Методе рада: дијалошка, монолошка (описивање, причање); вербално текстуална, илустративна; демонстративна; аудитивна. “Превођење” исказа у гест и геста у исказ, слушање и реаговање на команде наставника на страном језику или са аудио записа. Вежбе слушања, усменог и писаног изражавања и разумевања прочитаног.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања (вежбе говора, писања, читања, разумевања прочитаног, израда постера, паноа, мини пројекти).
Место извођења наставе	Класична учионица; мултимедијална; пољска учионица.

Наставна тема/област:	5. ИСХРАНА И ГАСТРОНОМСКЕ НАВИКЕ
Садржаји:	Обнављање и проширивање вокабулара у вези са храном и пићем. Усвајање једноставних исказа који се односе на количину.
Исходи	- именује речи које се односе на храну - користи речи и изразе за изражавање количине - говори о својој омиљеној храни служећи се најједноставнијим језичким средствима - пита и каже колико нешто кошта - разуме поуку краће приче на основу слушања и читања - препозна и именује појмове који се односе на лепо понашање.
Активности ученика	Активно прати и слуша, анализира, поставља и одговара на питања, изводи закључке, сарађује, пише, чита, учествује у активностима, описује, ради у пару, групи, активно учествује у наставном процесу, повезује, пореди, активно учествује у језичким играма примереним узрасту, прате сопствени напредак.
Активности наставника	Припрема, организује, прати напредак ученика, објашњава, даје упутства, усмерава, мотивише, подстиче, контролише, сарађује, закључује, коригује, анализира, процењује, помаже, пружа додатну подршку у учењу.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Методе рада: дијалогска, монологска (описивање, причање); вербално текстуална, илустративна; демонстративна; аудитивна. “Превођење” исказа у гест и геста у исказ, слушање и реаговање на команде наставника на страном језику или са аудио записа. Вежбе слушања, усменог и писаног изражавања и разумевања прочитаног.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања (вежбе говора, писања, читања, разумевања прочитаног, израда постера, панорама, мини пројекти).
Место извођења наставе	Класична учионица; мултимедијална; пољска учионица.

Наставна тема/област:	6. ЖИВИ СВЕТ
Садржаји:	Обнављање и проширивање вокабулара у вези са животињама, придевима. Усвајање поређења придева.
Исходи	- именују речи које се односе на животиње - разумеју краћу причу на тему животиња - користе компаратив и суперлатив придева за упоређивање живих бића и предмета - умеју да опишу омиљену животињу служећи се најједноставнијим језичким средствима - разумеју краћи текст на тему географских појмова - представе географске појмове Србије служећи се једноставним језичким средствима - именује речи које се односе на места у граду - користи <i>was</i> и <i>were</i> за описивање догађаја у прошлости
Активности ученика	Активно прати и слуша, анализира, поставља и одговара на питања, изводи закључке, сарађује, пише, чита, учествује у активностима, описује, ради у пару, групи, активно учествује у наставном процесу, повезује, пореди, активно учествује у језичким играма примереним узрасту, прате сопствени напредак.
Активности наставника	Припрема, организује, прати напредак ученика, објашњава, даје упутства, усмерава, мотивише, подстиче, контролише, сарађује, закључује, коригује, анализира, процењује, помаже, пружа додатну подршку у учењу.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Методе рада: дијалогска, монологска (описивање, причање); вербално текстуална, илустративна; демонстративна; аудитивна. “Превођење” исказа у гест и геста у исказ, слушање и реаговање на команде наставника на страном језику или са аудио записа. Вежбе слушања, усменог и писаног изражавања и разумевања прочитаног.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања (вежбе говора, писања, читања, разумевања прочитаног, израда постера, паноа, мини пројекти).
Место извођења наставе	Класична учионица; мултимедијална; пољска учионица.

Наставна тема/област:	7. ПУТОВАЊА
Садржаји:	Обнављање и проширивање вокабулара у вези бића, предмета и места из непосредног окружења, месеца у години;. Усвајање прошлог времена глагола to be и правилних глагола. Обнављање и проширивање вокабулара у вези са путовањем и географским појмовима. Изражавање намера у будућности.
Исходи	- препозна и именује појмове који се односе на одмор и географске појмове - именује појмове који се односе на месеце у години - именује речи које се односе на одмор - разумеју краћи текст на тему путовања - представе школски календар служећи се једноставним језичким средствима - именује речи које се односе на одмор и географске појмове - користи најједноставније изразе за исказивање планова и намера - напише краћи имејл на тему одмора служећи се најједноставнијим језичким средствима - именује речи које се односе на називе држава - препозна и именује појмове који се односе на познате знаменитости - опише своју државу и њене знаменитости служећи се најједноставнијим језичким средствима
Активности ученика	Активно прати и слуша, анализира, поставља и одговара на питања, изводи закључке, сарађује, пише, чита, учествује у активностима, описује, ради у пару, групи, активно учествује у наставном процесу, повезује, пореди, активно учествује у језичким играма примереним узрасту, прате сопствени напредак
Активности наставника	Припрема, организује, прати напредак ученика, објашњава, даје упутства, усмерава, мотивише, подстиче, контролише, сарађује, закључује, коригује, анализира, процењује, помаже, пружа додатну подршку у учењу.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Методе рада: дијалогска, монологска (описивање, причање); вербално текстуална, илустративна; демонстративна; аудитивна. “Превођење” исказа у гест и геста у исказ, слушање и реаговање на команде наставника на страном језику или са аудио записа. Вежбе слушања, усменог и писаног изражавања и разумевања прочитаног.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања (вежбе говора, писања, читања, разумевања прочитаног, израда постера, паноа, мини пројекти).
Место извођења наставе	Класична учионица; мултимедијална; пољска учионица.

Наставна тема/област:	8. ОЧУВАЊЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ
Садржаји:	Речи и изрази који се односе на играчке и очување животне средине: green sports, litter, tap, planting a tree, grass, animals in danger, polar bear - језичке структуре: <i>Keep dogs on a lead! Don't pick flowers! Put your rubbish in the bin! Don't play loud music! Keep off the grass! Don't ride your skateboard!</i>
Исходи	- Препозна и именује бића и предмете који се односе на тему; - разуме једноставна упутства и налоге и реагују на њих; - саопшти једноставна упутства и налоге; препознају и именују бића, предмете и места из непосредног окружења; - разуме једноставне описе бића, предмета и места; - опише бића, предмете и места користећи једноставна језичка средства.
Активности ученика	Активно прати и слуша, анализира, поставља и одговара на питања, изводи закључке, сарађује, пише, чита, учествује у активностима, описује, ради у пару, групи, активно учествује у наставном процесу, повезује, пореди, активно учествује у језичким играма примереним узрасту, прате сопствени напредак.
Активности наставника	Припрема, организује, прати напредак ученика, објашњава, даје упутства, усмерава, мотивише, подстиче, контролише, сарађује, закључује, коригује, анализира, процењује, помаже, пружа додатну подршку у учењу.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Методе рада: дијалошка, монолошка (описивање, причање); вербално текстуална, илустративна; демонстративна; аудитивна. “Превођење” исказа у гест и геста у исказ, слушање и реаговање на команде наставника на страном језику или са аудио записа. Вежбе слушања, усменог и писаног изражавања и разумевања прочитаног.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања (вежбе говора, писања, читања, разумевања прочитаног, израда постера, паноа, мини пројекти).
Место извођења наставе	Класична учионица; мултимедијална; пољска учионица.

Наставна тема/област:	9. ПРАЗНИЦИ
Садржаји:	Обнављање и проширивање вокабулара у вези са празницима. Упућивање једноставних честитки.
Исходи	- препозна и именује бића и предмете у вези са празником Ноћ вештица - именује Божићне и новогодишње појмове; - разуме поуку краће приче на основу слушања и читања - уочи разлику између обичаја у прослављању Божића код нас и у Великој Британији - именује речи које се односе на Ускрс - разуме краћи текст на тему Ускрса широм света - препозна и разликује обичаје у Великој Британији
Активности ученика	Активно прати и слуша, анализира, поставља и одговара на питања, изводи закључке, сарађује, пише, чита, учествује у активностима, описује, ради у пару, групи, активно учествује у наставном процесу, повезује, пореди, активно учествује у језичким играма примереним узрасту, прате сопствени напредак
Активности наставника	Припрема, организује, прати напредак ученика, објашњава, даје упутства, усмерава, мотивише, подстиче, контролише, сарађује, закључује, коригује, анализира, процењује, помаже, пружа додатну подршку у учењу.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Методе рада: дијалогска, монологска (описивање, причање); вербално текстуална, илустративна; демонстративна; аудитивна. “Превођење” исказа у гест и геста у исказ, слушање и реаговање на команде наставника на страном језику или са аудио записа. Вежбе слушања, усменог и писаног изражавања и разумевања прочитаног.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања (вежбе говора, писања, читања, разумевања прочитаног, израда постера, панорама, мини пројекти).
Место извођења наставе	Класична учионица; мултимедијална; пољска учионица.

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: ЧЕТВРТИ	Годишњи фонд часова : 180
Наставни предмет: МАТЕМАТИКА	Недељни фонд часова: 5

Циљ учења предмета: да ученик, овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.

Наставна тема/област:	БРОЈЕВИ
Садржаји:	Скуп природних бројева са нулом. Декадни систем записивања бројева. Месна вредност цифре. Својства скупа природних бројева. Сабирање и одузимање (писмени поступак). Множење и дељење (писмени поступак). Својства рачунских операција (изражена формулама). Изрази са више операција (бројевни изрази и изрази са променљивом). Једначине и неједначине у скупу N_0. Разломци облика $(m, n \leq 10)$. Упоређивање разломака са једнаким бројоцима. Једнакост разломака. Сабирање и одузимање разломака са једнаким именицима. Децимални запис броја са две децимале. Сабирање и одузимање децималних бројева.
Исходи	– прочита, запише и упоређи природне бројеве и прикаже их на бројевној правој; – одреди месну вредност цифре; – изврши четири основне рачунске операције у скупу N_0; – састави израз, израчуна вредност бројевног изрази и примени својства рачунских операција; – реши једначине и неједначине и провери тачност решења; – реши проблемски задатак користећи бројевни израз, једначину или неједначину; – процени вредност изрази са једном рачунском операцијом; – одреди вишеструке декадне јединице најближе датом броју; – прочита и запише разломке облика $\frac{m}{n}$ ($m, n \leq 10$); – упоређи разломке облика $\frac{m}{n}$ са једнаким бројоцима или именицима; – сабере и одузме разломке са једнаким именицима; – запише резултат мерења дужине децималним бројем са највише две децимале;

	– сабере и одузме децималне бројеве са највише две децимале; – чита, користи и представља податке у табелама или графичким дијаграмима; – формира низ на основу упутства; – реши задатак применом различитих начина представљања проблема
Активности ученика	прича, упоређује, црта, пише, описује, разговара, смишља, пита, одговара, закључује, сарађује, опонаша, игра се, слуша, анализира, извештава, запажа, дискутује, понавља, самопроцењује
Активности наставника	уводи, асоцира, подстиче, усмерава, указује на грешке, подржава, игра се, води, слуша, пружа помоћ, објашњава правила, описује, презентује, демонстрира, координира, прати рад ученика, процењује успешност, бележи, закључује са ученицима, врши анализу и синтезу
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Кооперативна, интерактивна, перцептивне, амбијентално учење, игра, цртање, учење кроз игру, бреинсторминг, механичко и смислено учење, рецептивно- учење путем открића, конвергентно и дивергентно учење, трансмисивно учење, локус метода, решавање проблема, квиз, играње улога, акваријум, демонстрација (показивање), разговор, учење по моделу Фронтални, индивидуални, рад у пару, групни рад
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмено проверавање: Игровне и практичне активности Писмено проверавање: -припремљени задаци -домаћи задаци -контролне вежбе
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	ГЕОМЕТРИЈА
Садржаји:	Квадар и коцка.
Исходи	– реши задатак применом различитих начина представљања проблема; – именује елементе и опише особине квадра и коцке; – црта мреже и прави моделе квадра и коцке; – препозна сликовну представу изгледа тела посматраног са различитих страна; – прочита, упореди и претвори јединице за мерење површине и запремине; – израчуна површину квадрата и правоугаоника; – израчуна површину и запремину квадра и коцке; – реши проблемске задатке у контексту мерења.
Активности ученика	прича, упоређује, црта, пише, описује, разговара, смишља, пита, одговара, закључује, сарађује, опонаша, игра се, слуша, анализира, извештава, запажа, дискутује, понавља,самопроцењује
Активности наставника	уводи, асоцира, подстиче, усмерава, указује на грешке, подржава, игра се, води, слуша, пружа помоћ, објашњава правила, описује, презентује, демонстрира, координира, прати рад ученика, процењује успешност, бележи, закључује са ученицима, врши анализу и синтезу
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Кооперативна, интерактивна, перцептивне, амбијентално учење, игра, цртање, учење кроз игру, бреинсторминг,механичко и смислено учење, рецептивно- учење путем открића, конвергентно и дивергентно учење, трансмисивно учење, локус метода, решавање проблема, квиз, играње улога, акваријум, демонстрација (показивање), разговор, учење по моделу Фронтални, индивидуални, рад у пару, групни рад
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмено проверавање: Игровне и практичне активности Писмено проверавање: -припремљени задаци -домаћи задаци -контролне вежбе
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	МЕРЕЊЕ И МЕРЕ
Садржаји:	Мерење површине (m^2 , dm^2 , cm^2 , mm^2 , km^2 , ha, a). Површина квадрата и правоугаоника. Површина квадра и коцке. Мерење запремине (m^3 , dm^3 , cm^3 , mm^3). Запремина квадра и коцке.
Исходи	– реши задатак применом различитих начина представљања проблема; – прочита, упореди и претвори јединице за мерење површине и запремине; – израчуна површину квадрата и правоугаоника; – израчуна површину и запремину квадра и коцке; реши проблемске задатке у контексту мерења.
Активности ученика	прича, упоређује, црта, пише, описује, разговара, смишља, пита, одговара, закључује, сарађује, опонаша, игра се, слуша, анализира, извештава, запажа, дискутује, понавља, самопроцењује
Активности наставника	уводи, асоцира, подстиче, усмерава, указује на грешке, подржава, игра се, води, слуша, пружа помоћ, објашњава правила, описује, презентује, демонстрира, координира, прати рад ученика, процењује успешност, бележи, закључује са ученицима, врши анализу и синтезу
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Кооперативна, интерактивна, перцептивне, амбијентално учење, игра, цртање, учење кроз игру, бреинсторминг, механичко и смислено учење, рецептивно- учење путем открића, конвергентно и дивергентно учење, трансмисивно учење, локус метода, решавање проблема, квиз, играње улога, акваријум, демонстрација (показивање), разговор, учење по моделу Фронтални, индивидуални, рад у пару, групни рад
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмено проверавање: Игровне и практичне активности Писмено проверавање: -припремљени задаци -домаћи задаци -контролне вежбе
Место извођења наставе	Учионица

Разред: Четврти	Годишњи фонд часова : 72
Наставни предмет: ПРИРОДА И ДРУШТВО	Недељни фонд часова: 2

Циљ учења предмета: упознавање себе, свог природног и друштвеног окружења и развијање способности за одговоран живот у њему.

Наставна тема/област:	МОЈА ОТАЏБИНА – РЕПУБЛИКА СРБИЈА Природне и друштвене одлике Србије
Садржаји:	Положај, територија, граница и симболи Србије (грб, застава и химна) и национална валута. Природне карактеристике Србије – рељеф, воде, шуме. Типичне, ретке и угрожене врсте биљака и животиња – значај и заштита. Национални паркови Србије. Друштвене карактеристике Србије (становништво, насеља и делатности). Грађани Србије (права и обавезе, демократски односи и интеркултуралност). Привредне карактеристике Србије (природни ресурси и делатности у различитим крајевима). Одржива употреба природних ресурса (извори енергије, чиста вода, чист ваздух, плодно земљиште, руде, разноврсност биљног и животињског света).
Исходи	одреди положај и границу Србије, положај главног града и већих насеља на географској карти Србије; одреди положај и именује природне и друштвене објекте на географској карти Србије; повеже различите природно-географске карактеристике Србије са размештајем становништва, изгледом насеља и делатностима људи; уважава националну и културну разноликост као основу за суживот свих грађана Републике Србије; представи знамените личности, културна добра и природне лепоте по којима је Србија препознатљива у свету; у дискусији даје предност коришћењу локалних производа, производа направљених од рециклираних материјала, као и коришћењу обновљивих природних ресурса; пронађе и одабере потребне информације из различитих извора (писаних, сликовних, дигиталних); повеже резултате рада са уложеним трудом; сарађује са другима у групи на заједничким активностима; учествује у друштвено-корисним акцијама уз подршку одраслих.
Активности ученика	прича, упоређује, црта, пише, описује, разговара, смишља, пита, одговара, закључује, сарађује, опонаша, игра се, слуша, анализира, извештава, запажа, дискутује, понавља, самопроцењује
Активности наставника	уводи, асоцира, подстиче, усмерава, указује на грешке, подржава, игра се, води, слуша, пружа помоћ, објашњава правила, описује, презентује, демонстрира, координира, прати рад ученика, процењује успешност, бележи, закључује са ученицима, врши анализу и синтезу
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Кооперативна, интерактивна, перцептивне, амбијентално учење, игра, цртање, учење кроз игру, бреинсторминг, механичко и смислено учење, рецептивно- учење путем открића, конвергентно и дивергентно учење, трансмисивно учење, локус метода, решавање проблема, квиз, играње улога, акваријум, демонстрација (показивање), разговор, учење по моделу Фронтални, индивидуални, рад у пару, групни рад

Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмено проверавање: Игровне и практичне активности Писмено проверавање: -припремљени задаци -домаћи задаци -контролне вежбе
Место извођења наставе	Учионица, непосредна околина школе и града

Наставна тема/област:	МОЈА ОТАЏБИНА – РЕПУБЛИКА СРБИЈА Човек – природно и друштвено биће
Садржаји:	Човек – природно, друштвено и свесно биће. Физичке промене у пубертету. Дигитална безбедност и последице прекомерног коришћења информационо-комуникационих технологија; непримерени садржаји.
Исходи	– повеже промене у изгледу свог тела и понашања са одрастањем; – планира своје дневне активности и време проведено уз ИКТ уређаје; – затражи помоћ уколико се суочи са непримереним садржајима у дигиталном окружењу; – пронађе и одабере потребне информације из различитих извора (писаних, сликовних, дигиталних); – повеже резултате рада са уложеним трудом; – сарађује са другима у групи на заједничким активностима; – учествује у друштвено-корисним акцијама уз подршку одраслих.
Активности ученика	прича, упоређује, црта, пише, описује, разговара, смишља, пита, одговара, закључује, сарађује, опонаша, игра се, слуша, анализира, извештава, запажа, дискутује, понавља, самопроцењује
Активности наставника	уводи, асоцира, подстиче, усмерава, указује на грешке, подржава, игра се, води, слуша, пружа помоћ, објашњава правила, описује, презентује, демонстрира, координира, прати рад ученика, процењује успешност, бележи, закључује са ученицима, врши анализу и синтезу
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Кооперативна, интерактивна, перцептивне, амбијентално учење, игра, цртање, учење кроз игру, бреинсторминг, механичко и смислено учење, рецептивно- учење путем открића, конвергентно и дивергентно учење, трансмисивно учење, локус метода, решавање проблема, квиз, играње улога, акваријум, демонстрација (показивање), разговор, учење по моделу Фронтални, индивидуални, рад у пару, групни рад
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмено проверавање: Игровне и практичне активности Писмено проверавање: -припремљени задаци -домаћи задаци -контролне вежбе
Место извођења наставе	Учионица, непосредна околина школе и града

Наставна тема/област:	МОЈА ОТАЏБИНА – РЕПУБЛИКА СРБИЈА Материјали
Садржаји:	Смеше (течности, храна, земљиште, ваздух). Раздвајање састојака смеше (просејавање, одливање, цеђење, испаравање). Наелектрисавање предмета од различитих материјала. Електрична проводљивост – проводници и изолатори. Рационална потрошња електричне енергије и правилно руковање електричним апаратима у домаћинству. Магнетна својства материјала (природни магнети, могућност намагнетисавања тела и својства које тада испољавају). Запаљивим материјали (ознаке за запаљиве материјале). Ваздух – кисеоник као чинилац сагоревања. Опасност и заштита од пожара.
Исходи	– идентификује и самостално раздваја смеше просејавањем, одливањем, цеђењем и испаривањем; – испита електричну проводљивост материјала помоћу једноставног струјног кола; – наведе примере штедљивог коришћења електричне енергије; – наведе примере употребе магнета у свакодневном животу; – наведе примере превенције и заштите од пожара; – пронађе и одабере потребне информације из различитих извора (писаних, сликовних, дигиталних); – повеже резултате рада са уложеним трудом; – сарађује са другима у групи на заједничким активностима; – учествује у друштвено-корисним акцијама уз подршку одраслих.
Активности ученика	прича, упоређује, црта, пише, описује, разговара, смишља, пита, одговара, закључује, сарађује, опонаша, игра се, слуша, анализира, извештава, запажа, дискутује, понавља, самопроцењује
Активности наставника	уводи, асоцира, подстиче, усмерава, указује на грешке, подржава, игра се, води, слуша, пружа помоћ, објашњава правила, описује, презентује, демонстрира, координира, прати рад ученика, процењује успешност, бележи, закључује са ученицима, врши анализу и синтезу
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Кооперативна, интерактивна, перцептивне, амбијентално учење, игра, цртање, учење кроз игру, бреинсторминг, механичко и смислено учење, рецептивно- учење путем открића, конвергентно и дивергентно учење, трансмисивно учење, локус метода, решавање проблема, квиз, играње улога, акваријум, демонстрација (показивање), разговор, учење по моделу Фронтални, индивидуални, рад у пару, групни рад
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмено проверавање: Игровне и практичне активности Писмено проверавање: - припремљени задаци - домаћи задаци - контролне вежбе

Наставна тема/област:	МОЈА ОТАЦБИНА – РЕПУБЛИКА СРБИЈА Прошлост Србије
Садржаји:	Живот у далекој прошлости (долазак Словена на Балканско полуострво, области које су Срби населили; начин живота). Српска држава за време владарске породице Немањића – успон и слабљење (владари – Стефан Немања, цар Душан, цар Урош; култура, начин живота). Живот под турском влашћу (начин живота, облици пружања отпора). Настанак и развој модерне српске државе (Први и Други српски устанак–узрок и ток; вође устанка; култура, начин живота). Србија у савремено доба (Први светски рат, настанак југословенске државе, Други светски рат, промена облика владавине, распад југословенске државе и осамостаљење Србије; култура, начин живота).
Исходи	– прикаже хронолошки на ленти времена значајне историјске догађаје и личности; – опише начин живота људи кроз време користећи различите изворе информација; – представи ток и резултате истраживања (писано, усмено, помоћу ленте времена, презентацијом и/или цртежом и др); – пронађе и одабере потребне информације из различитих извора (писаних, сликовних, дигиталних); – повеже резултате рада са уложеним трудом; – сарађује са другима у групи на заједничким активностима; – учествује у друштвено-корисним акцијама уз подршку одраслих.
Активности ученика	прича, упоређује, црта, пише, описује, разговара, смишља, пита, одговара, закључује, сарађује, опонаша, игра се, слуша, анализира, извештава, запажа, дискутује, понавља, с амопроцењује
Активности наставника	уводи, асоцира, подстиче, усмерава, указује на грешке, подржава, игра се, води, слуша, пружа помоћ, објашњава правила, описује, презентује, демонстрира, координира, прати рад ученика, процењује успешност, бележи, закључује са ученицима, врши анализу и синтезу
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Кооперативна, интерактивна, перцептивне, амбијентално учење, игра, цртање, учење кроз игру, бреинсторминг, механичко и смислено учење, рецептивно- учење путем открића, конвергентно и дивергентно учење, трансмисивно учење, локус метода, решавање проблема, квиз, играње улога, акваријум, демонстрација (показивање), разговор, учење по моделу Фронтални, индивидуални, рад у пару, групни рад
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмено проверавање: Игровне и практичне активности Писмено проверавање: -припремљени задаци -домаћи задаци -контролне вежбе
Место извођења наставе	Учионица, непосредна околина школе и града

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Четврти	Годишњи фонд часова : 72
Наставни предмет: ЛИКОВНА КУЛТУРА	Недељни фонд часова: 2

Циљ учења предмета: да се ученик, развијајући стваралачко мишљење и естетичке критеријуме кроз практични рад, оспособљава за комуникацију и да изграђује позитиван однос према култури и уметничком наслеђу свог и других народа.

Наставна тема/област:	КОМПОЗИЦИЈА
Садржаји:	Елементи композиције – облик, боја, линија, текстура, светлина (валер). Положај елемената у композицији – хоризонтални, вертикални, дијагонални. Материјали и технике – графитна оловка, туш и четка, туш и перо, акварел, гваш, темпере, фротаж, колаж, деколаж, асамблаж, меки материјали.
Исходи	– поштује инструкције за припремање, одржавање и одлагање материјала и прибора; – изражава замисли, интересовања, сећања, емоције и машту традиционалним ликовним техникама; – користи амбалажу и предмете за једнократну употребу у стваралачком раду; – примени, у стваралачком раду, основна знања о композицији; – користи одабрана уметничка дела и визуелне информације као подстицај за стваралачки рад; – тумачи једноставне знаке, симболе и садржаје уметничких дела; – разговара о значају одабраног уметника, уметничког дела, споменика и музеја; – учествује у планирању и реализацији ликовног пројекта или радионице; – разматра, у групи, шта и како је учио/учила и где та знања може применити.
Активности ученика	црта, слика, боји, ваја, моделује, преобликује, лепи, спаја, реже, сарађује, анализира, процењује, игра се, опажа, разликује, упоређује, решава
Активности наставника	уводи, представља асоцијацију, подстиче, усмерава, указује на грешке, подржава, игра се, води, слуша, пружа помоћ, објашњава правила, описује, презентује, демонстрира, координира, прати рад ученика, процењује успешност, бележи, закључује са ученицима, врши анализу и синтезу
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: фронтални, групни, индивидуални Методе рада: вербална, демонстративна, дијалогска, илустративна, истраживачка, практичан рад
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Прикупљање информација из различитих извора: свакодневна посматрања, активност на часу, однос према раду, однос према себи, однос према другима, разумевање, повезивање, оригиналност, вербално изражавање, употреба техника. усмено испитивање (индивидуално испитивање, рад у групи, рад у пару); ученички радови (индивидуални цртежи и радови од различитих материјала).
Место извођења наставе	Учионица и непосредна околине

Наставна тема/област:	СПОРАЗУМЕВАЊЕ
Садржаји:	Хералдика – застава, грб, печат. Пиктограми. Споразумевање сликом.
Исходи	– поштује инструкције за припремање, одржавање и одлагање материјала и прибора; – изражава замисли, интересовања, сећања, емоције и машту традиционалним ликовним техникама; – користи амбалажу и предмете за једнократну употребу у стваралачком раду; – примени, у стваралачком раду, основна знања о композицији; – користи одабрана уметничка дела и визуелне информације као подстицај за стваралачки рад; – тумачи једноставне знаке, симболе и садржаје уметничких дела; – разговара о значају одабраног уметника, уметничког дела, споменика и музеја; – учествује у планирању и реализацији ликовног пројекта или радионице; разматра, у групи, шта и како је учио/учила и где та знања може применити.
Активности ученика	црта, слика, боји, ваја, моделује, преобликује, лепи, спаја, реже, сарађује, анализира, процењује, игра се, опажа, разликује, упоређује, решава
Активности наставника	уводи, представља асоцијацију, подстиче, усмерава, указује на грешке, подржава, игра се, води, слуша, пружа помоћ, објашњава правила, описује, презентује, демонстрира, координира, прати рад ученика, процењује успешност, бележи, закључује са ученицима, врши анализу и синтезу
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: фронтални, групни, индивидуални Методе рада: вербална, демонстративна, дијалошка, илустративна, истраживачка, практичан рад
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Прикупљање информација из различитих извора: свакодневна посматрања, активност на часу, однос према раду, однос према себи, однос према другима, пазумевање, повезивање, оригиналност, вербално изражавање, употреба техника
Место извођења наставе	Учионица и непосредна околине

Наставна тема/област:	НАСЛЕЂЕ
Садржаји:	Споменици природе и споменици културе у Србији. Археолошки локалитети, замкови и утврђења, манастири, музеји. Познати уметници и најзначајнија дела.
Исходи	– поштује инструкције за припремање, одржавање и одлагање материјала и прибора; – изражава замисли, интересовања, сећања, емоције и машту традиционалним ликовним техникама; – користи амбалажу и предмете за једнократну употребу у стваралачком раду; – примени, у стваралачком раду, основна знања о композицији; – користи одабрана уметничка дела и визуелне информације као подстицај за стваралачки рад; – тумачи једноставне знаке, симболе и садржаје уметничких дела; – разговара о значају одабраног уметника, уметничког дела, споменика и музеја; – учествује у планирању и реализацији ликовног пројекта или радионице; разматра, у групи, шта и како је учио/учила и где та знања може применити.
Активности ученика	црта, слика, боји, ваја, моделује, преобликује, лепи, спаја, реже, сарађује, анализира, процењује, игра се, опажа, разликује, упоређује, решава
Активности наставника	уводи, представља асоцијацију, подстиче, усмерава, указује на грешке, подржава, игра се, води, слуша, пружа помоћ, објашњава правила, описује, презентује, демонстрира, координира, прати рад ученика, процењује успешност, бележи, закључује са ученицима, врши анализу и синтезу
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: фронтални, групни, индивидуални Методе рада: вербална, демонстративна, дијалогска, илустративна, истраживачка, практичан рад
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Прикупљање информација из различитих извора: свакодневна посматрања, активност на часу, однос према раду, однос према себи, однос према другима, пазумевање, повезивање, оригиналност, вербално изражавање, употреба техника
Место извођења наставе	Учионица и непосредна околине

Наставна тема/област:	СЦЕНА
Садржаји:	Сценографија за позориште, филм и телевизију. Елементи сценографије.
Исходи	– поштује инструкције за припремање, одржавање и одлагање материјала и прибора; – изражава замисли, интересовања, сећања, емоције и машту традиционалним ликовним техникама; – користи амбалажу и предмете за једнократну употребу у стваралачком раду; – примени, у стваралачком раду, основна знања о композицији; – користи одабрана уметничка дела и визуелне информације као подстицај за стваралачки рад; – тумачи једноставне знаке, симболе и садржаје уметничких дела; – разговара о значају одабраног уметника, уметничког дела, споменика и музеја; – учествује у планирању и реализацији ликовног пројекта или радионице; разматра, у групи, шта и како је учио/учила и где та знања може применити.
Активности ученика	црта, слика,боји, ваја, моделује, преобликује, лепи, спаја, реже, сарађује, анализира, процењује, игра се, опажа, разликује, упоређује, решава
Активности наставника	уводи, представља асоцијацију, подстиче, усмерава, указује на грешке, подржава, игра се, води, слуша, пружа помоћ, објашњава правила, описује, презентује, демонстрира, координира, прати рад ученика, процењује успешност, бележи, закључује са ученицима, врши анализу и синтезу
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: фронтални, групни, индивидуални Методе рада: вербална, демонстративна, дијалогска, илустративна, истраживачка, практичан рад
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Прикупљање информација из различитих извора: свакодневна посматрања, активност на часу, однос према раду, однос према себи, однос према другима, пазумевање, повезивање, оригиналност, вербално изражавање, употреба техника
Место извођења наставе	Учионица и непосредна околине

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Четврти	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: МУЗИЧКА КУЛТУРА	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: да код ученика развије интересовање и љубав према музици кроз индивидуално и колективно музичко искуство којим се подстиче развијање креативности, естетског сензибилитета и духа заједништва, као и одговорног односа према очувању музичког наслеђа и културе свога и других народа

Наставна тема/област:	СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ
Садржаји:	Композиције различитог карактера. Елементи музичке изражајности (инструмент, глас, мелодијска линија, темпо, ритам, динамика). Вокална и инструментална музика (композиције домаћих и страних композитора). Дела фолклорне традиције српског и других народа. Музичка прича. Музика у служби других медија. Музички бонтон. Музика и здравље.
Исходи	– опише своја осећања у вези са слушањем музике; – препознаје народну и уметничку музику; – опише улогу музике у медијима; – разликује инструменте по боји звука и изражајним могућностима; – повеже карактер дела са избором инструмента и елементима музичке изражајности; уочи контраст и понављање у музичком делу
Активности ученика	Пева по слуху, свира, активно учествује у певању, слушању музике Препознаје темпо, различите тонске боје, изражава се покретом и кретањем Учествоује у разговору, препознаје, објашњава, усваја нова знања, записује, поставља питања, одговара, повезује, изводи закључке. Пева, игра, свира, истражује, ствара.
Активности наставника	Припрема, мотивише, чита; усмено излаже; показује; усмерава активности ученика, подстиче ученике на активно слушање и певање музике; води разговор .Објашњава, демонстрира, илуструје, наводи на размишљање, упућује на коришћење уџбеника, развија интересовање код ученика, прати ток активности ученика, наводи примере корелације са сродним предметима
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: фронтални, групни, индивидуални, у пару Методе рада: вербална, демонстративна, илустративна
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање ангажованости на часу Препознавање слушане музике Разговор са учеником Усмено испитивање
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ
Садржаји:	Музичке игре (дидактичке). Певање песама различитог садржаја и карактера по слуху. Певање и свирање песама из нотног текста. Свирање песама по слуху на дејјим инструментима и/или на другим инструментима. Народни инструменти нашег и других народа. Музичке драматизације. Свирање инструменталних аранжмана на дејјим инструментима и на алтернативним изворима звука. Динамика (крешендо, декрешендо). Темпо (<i>Andante.Moderato.Allegro</i>). Боја (различити гласови и инструменти). Трајање (цела нота и пауза. нота четвртине са тачком). Савладавање тонске висине и солмизације у обиму ce^1-ce^2 . Тактирање у 3/4 и 4/4 такту. <i>Це-дур</i> лествица. Репетиција, прима и секунда волта.
Исходи	– пева и свира по слуху и са нотног текста песме различитог садржаја и расположења; – примени изражајне музичке елементе; – осмисли и изведе једноставну ритмичку и мелодијску пратњу; – осмисли музички одговор на музичко питање; – осмисли једноставну мелодију на краћи задати текст; – изабере одговарајући музички садржај (од понуђених) према литерарном садржају; – поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике; – коментарише своје и туђе извођење музике; – самостално или уз помоћ одраслих користи предности дигитализације; – учествује у школским приредбама и манифестацијама
Активности ученика	Препознаје темпо, различите тонске боје, изражава се покретом и кретањем Учествоује у разговору, препознаје, објашњава, усваја нова знања, записује, поставља питања, одговара, повезује, изводи закључке. Пева, игра, свира, истражује, ствара
Активности наставника	Припрема, мотивише, чита; усмено излаже; показује; усмерава активности ученика, подстиче ученике на активно слушање и певање музике; води разговор .Објашњава, демонстрира, илуструје, наводи на размишљање, упућује на коришћење уџбеника, развија интересовање код ученика, прати ток активности ученика, наводи примере корелације са сродним предметима
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: фронтални, групни, индивидуални, у пару Методе рада: вербална, демонстративна, илустративна
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање ангажованости на часу; Разговор са учеником; Усмено испитивање; Певање бројалица и песама по слуху Извођење одговарајуће пратње уз песму (руке, тело) Свирање по слуху пратње уз бројалице и песме Певање и извођење музичких игара уз свирање на дејјим инструментима
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО
Садржаји:	Једноставна ритмичка и мелодијска пратња. Музичка питања и одговори и музичка допуњалка. Звучна прича на основу познатих музичких садржаја, звучне ономотопеје и илустрације на краћи литерарни текст (учење у контексту). Креирање покрета уз музику коју ученици изводе. Креирање мелодије на одабрани текст.
Исходи	– пева и свира по слуху и са нотног текста песме различитог садржаја и расположења; – примени изражајне музичке елементе; – осмисли и изведе једноставну ритмичку и мелодијску пратњу; – осмисли музички одговор на музичко питање; – осмисли једноставну мелодију на краћи задати текст; – изабере одговарајући музички садржај (од понуђених) према литерарном садржају; – поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике; – коментарише своје и туђе извођење музике; – самостално или уз помоћ одраслих користи предности дигитализације; – учествује у школским приредбама и манифестацијама.
Активности ученика	Препознаје темпо, различите тонске боје, изражава се покретом и кретањем Учествоује у разговору, препознаје, објашњава, усваја нова знања, записује, поставља питања, одговара, повезује, изводи закључке. Пева, игра, свира, истражује, ствара.
Активности наставника	Припрема, мотивише, чита; усмено излаже; показује; усмерава активности ученика, подстиче ученике на активно слушање и певање музике; води разговор .Објашњава, демонстрира, илуструје, наводи на размишљање, упућује на коришћење уџбеника, развија интересовање код ученика, прати ток активности ученика, наводи примере корелације са сродним предметима
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методe, технике, облици)	Облик рада: фронтални, групни, индивидуални, у пару Методe рада: вербална, демонстративна, илустративна Наставна средства: текстовна наставна средства, аудитивна наставна средства, помоћна техничка средства
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Прикупљање информација из различитих извора: свакодневна посматрања, активност на часу, степен ангажовања, уложен труд и лично напредовање сваког ученика у складу са његовим музичким могућностима.
Место извођења наставе	Учионица

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Четврти	Годишњи фонд часова : 108
Наставни предмет: ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ	Недељни фонд часова: 3

Циљ учења предмета: да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада.

Наставна тема/област:	ФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТИ
Садржаји:	Вежбе за развој снаге са реквизитима и без реквизита. Вежбе за развој покретљивости са реквизитима и без реквизита. Вежбе за развој аеробне издржљивости. Вежбе за развој брзине и експлозивне снаге. Вежбе за развој координације. Национална батерија тестова за праћење физичког развоја и моторичких способности. Моторичке вештине и игре у развоју моторичких способности
Исходи	- примени општеприпремне вежбе (вежбе обликовања); - правилно изводи вежбе, разноврсна природна и изведена кретања; - комбинује усвојене моторичке вештине у игри и свакодневном животу; - одржава равнотежу у различитим кретањима; - правилно држи тело; - самостално коригује неправилно држање; - правилно подиже, носи и спушта терет; - изведе кретања, вежбе и саставе уз музичку пратњу; - изведе дечји и народни плес; - користи терминологију вежбања; - поштује правила понашања на вежбалиштима; - поштује мере безбедности током вежбања; - одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима; - поштује и примени правила игре; - навија и бодри учеснике у игри на начин којим никога не вређа; - прихвати победу и пораз као саставни део игре и такмичења; - уредно одлаже своје ствари пре и након вежбања; - прати промене у сопственој тежини и висини; - сагледа резултате физичких способности; - препозна здравствено стање када не треба да вежба; - примењује хигијенске мере пре, у току и након вежбања, као и у другим ситуацијама; - уредно одржава простор у коме живи и борави; - увиди значај правилне исхране за вежбање;

	- повеже различита вежбања са њиховим утицајем на здравље; - препозна лепоту покрета и кретања; - користи научена вежбања у рекреацији породице; - правилно реагује у случају повреде у школи; - вреднује сопствена и туђа постигнућа у вежбању; - учествује у предлагању садржаја и начина рада.
Активности ученика	Хођају и трче, раде вежбе, играју се дечијих игара, скаче удаљ/увис, прескаче вијачу, баца и хвата лопту пењу се на различите начине уз различите предмете, клечи, чучи, скаче, изводи колут напред, назад, одскаче, наскоче, прескаче, диже и носи реквизите, изводи основне гимнастичке елементе, дружи се, навија, процењује, хода, изводи основне гимнастичарске елементе
Активности наставника	Усмерава, наводи, ствара ситуацију, сугерише, подстиче, анализира, мотивише, координира, развија кооперативност, планира, организује, посматра, демонстрира, похваљује, разговара
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни, индивидуални, рад у пару Организациони облици рада: А. Часови физичког и здравственог васпитања Б. Слободне активности В. Недеља школског спорта Г. Активности у природи (крос, спортски дан, излети, зимовање, летовање ...) Д. Школска такмичења Ђ. Корективно-педагошки рад и допунска настава Методе рада: Демонстративна, дијалогска, метода практичног вежбања, метода усменог излагања
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Ниво ангажованости (активност) и однос ученика према обавезама у Физичком и здравственом васпитању који обухвата: вежбање у адекватној спортској опреми; активно учествовање на часовима Физичког и здравственог васпитања; вежбање и играње у слободно време. Приказ два комплекса усвојених општеприпремних вежби (вежби обликовања), без реквизита. Постигнућа у моторичким вештинама. Индивидуални напредак ученика.
Место извођења наставе	Фискултурна сала, школско двориште, учионица

Наставна тема/област:	МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ СПОРТ И СПОРТСКЕ ДИСЦИПЛИНЕ Атлетика Б) Спортска гимнастика В) Основе тимских, спортских и елементарних игара Г) Плес и ритмика Д) Пливање Ђ) Полигони
Садржаји:	Технике трчања. Истрајно трчање. Скок удаљ згрчном техником. Бацање лоптице из залета. Скок увис прекорачном техником. Тробој. Основни садржаји Вежбе на тлу: вежбе и комбинације.Прескоци и скокови (прескок разношка). Вежбе у вису, вежбе у упору и вежбе са променама висова и упора. Вежбе равнотеже на шведској клупи и ниској греди. Проширени садржаји Вежбе на тлу: – летећи колут из места. – састав. Мини рукомет. Футсал – „мали фудбал“. Основни елементи кошарке и мини-кошарка. Основни елементи одбојке. Јаџент. Вежбе са вијачом. Вежбе са лоптом. Вежбе са обручем. Народно коло „Моравац“. Народно коло из краја у којем се школа налази. Основна обука пливања. Скок на ноге. Полигон у складу са реализованим моторичким садржајима.
Исходи	- примени општеприпремне вежбе (вежбе обликовања); - правилно изводи вежбе, разноврсна природна и изведена кретања; - комбинује усвојене моторичке вештине у игри и свакодневном животу; - одржава равнотежу у различитим кретањима; - правилно држи тело; - самостално коригује неправилно држање; - правилно подиже, носи и спушта терет; - изведе кретања, вежбе и саставе уз музичку пратњу; - изведе дечји и народни плес; - користи терминологију вежбања; - поштује правила понашања на вежбалиштима;

	- поштује мере безбедности током вежбања; - одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима; - поштује и примени правила игре; - навија и бодри учеснике у игри на начин којим никога не вређа; - прихвати победу и пораз као саставни део игре и такмичења; - уредно одлаже своје ствари пре и након вежбања; - прати промене у сопственој тежини и висини; - сагледа резултате физичких способности; - препозна здравствено стање када не треба да вежба; - примењује хигијенске мере пре, у току и након вежбања, као и у другим ситуацијама; - уредно одржава простор у коме живи и борави; - увиди значај правилне исхране за вежбање; - повеже различита вежбања са њиховим утицајем на здравље; - препозна лепоту покрета и кретања; - користи научена вежбања у рекреацији породице; - правилно реагује у случају повреде у школи; - вреднује сопствена и туђа постигнућа у вежбању; учествује у предлагању садржаја и начина рада.
Активности ученика	Хођају и трче, раде вежбе, играју се дечијих игара, скаче удаљ/увис, прескаче вијачу, баца и хвата лопту пењу се на различите начине уз различите предмете, клечи, чучи, скаче, изводи колут напред, назад, одскаче, наскоче, прескаче, диже и носи реквизите, изводи основне гимнастичке елементе, дружи се, навија, процењује, хода, изводи основне гимнастичарске елементе
Активности наставника	Усмерава, наводи, ствара ситуацију, сугерише, подстиче, анализира, мотивише, координира, развија кооперативност, планира, организује, посматра, демонстрира, похваљује, разговара
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни, индивидуални, рад у пару Организациони облици рада: А. Часови физичког и здравственог васпитања Б. Слободне активности В. Недеља школског спорта Г. Активности у природи (крос, спортски дан, излети, зимовање, летовање ...) Д. Школска такмичења Ђ. Корективно-педагошки рад и допунска настава Методе рада: Демонстративна, дијалогска, метода практичног вежбања, метода усменог излагања
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Ниво ангажованости (активност) и однос ученика према обавезама у Физичком и здравственом васпитању који обухвата: вежбање у адекватној спортској опреми; активно учествовање на часовима Физичког и здравственог васпитања; вежбање и играње у слободно време. Приказ два комплекса усвојених општеприпремних вежби (вежби обликовања), без реквизита. Постигнућа у моторичким вештинама. Индивидуални напредак ученика
Место извођења наставе	Фискултурна сала, школско двориште, учионица

Наставна тема/област:	ФИЗИЧКА И ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА А) Култура вежбања и играња Б) Здравствено васпитање
Садржаји:	Основна правила вежбања. Основна правила мини-рукомета, фудсала, кошарке, мини-кошарке и одбојке. Понашање према осталим учесницима у игри (према судији, играчима супротне и сопствене екипе). Чување и одржавање материјалних добара. Постављање, склањање и чување справа и реквизита неопходних за вежбање. „Ферплеј” (навијање, победа, пораз, толеранција). Значај вежбања у породици. Вежбање у слободно време. Значај вежбања за правилан рад срца и плућа. Мишићи и зглобови тела. Хигијена простора за вежбање. Исхрана и вежбање. Значај лекарских прегледа за вежбање. Поступање у случају повреде (обавестити наставника и др.).
Исходи	Основна правила вежбања. Основна правила мини-рукомета, фудсала, кошарке, мини-кошарке и одбојке. Понашање према осталим учесницима у игри (према судији, играчима супротне и сопствене екипе). Чување и одржавање материјалних добара. Постављање, склањање и чување справа и реквизита неопходних за вежбање. „Ферплеј” (навијање, победа, пораз, толеранција). Значај вежбања у породици. Вежбање у слободно време. Правилно држање тела и здравље. Значај вежбања за правилан рад срца и плућа. Мишићи и зглобови тела. Хигијена простора за вежбање. Исхрана и вежбање. Значај лекарских прегледа за вежбање. Поступање у случају повреде (обавестити наставника и др.).
Активности ученика	Хођају и трче, раде вежбе, играју се дечијих игара, скаче удаљ/увис, прескаче вијачу, баца и хвата лопту пењу се на различите начине уз различите предмете, клечи, чучи, скаче, изводи колут напред, назад, одскаче, наскоче, прескаче, диже и носи реквизите, изводи основне гимнастичке елементе, дружи се, навија, процењује, хода, изводи основне гимнастичарске елементе
Активности наставника	Усмерава, наводи, ствара ситуацију, сугерише, подстиче, анализира, мотивише, координира, развија кооперативност, планира, организује, посматра, демонстрира, похваљује, разговара
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни, индивидуални, рад у пару Организациони облици рада: А. Часови физичког и здравственог васпитања Б. Слободне активности В. Недеља школског спорта Г. Активности у природи (крос, спортски дан, излети, зимовање, летовање ...) Д. Школска такмичења Ђ. Корективно-педагошки рад и допунска настава Методе рада: Демонстративна, дијалошка, метода практичног вежбања, метода усменог излагања
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Ниво ангажованости (активност) и однос ученика према обавезама у Физичком и здравственом васпитању који обухвата: вежбање у адекватној спортској опреми; активно учествовање на часовима Физичког и здравственог васпитања; вежбање и играње у слободно време. Приказ два комплекса усвојених општеприпремних вежби (вежби обликовања), без реквизита. Постигнућа у моторичким вештинама. Индивидуални напредак ученика.
Место извођења наставе	Фискултурна сала, школско двориште, учионица

Разред: Четврти	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: Верска настава	Недељни фонд часова: 1

Циљеви и задаци наставног предмета: Циљ верске наставе у основном образовању и васпитању јесте да пружи целовит православни поглед на свет и живот, уважавајући две димензије: историјски хришћански живот (историјску реалност Цркве) и есхатолошки живот (будућу димензију идеалног). То значи да ученици систематски упознају православну веру у њеној доктринарној, литургијској, социјалној и мисионарској димензији, при чему се хришћанско виђење живота и постојања света излаже у веома отвореном, толерантном дијалогу са осталим наукама и теоријама о свету, којим се настоји показати да хришћанско виђење (литургијско, као и подвижничко искуство Православне цркве) обухвата сва позитивна искуства људи, без обзира на њихову националну припадност и верско образовање..

Наставна тема/област:	
Садржаји:	УВОД, ЦИЉ ЗБОГ КОГА ЈЕ БОГ СТВОРИО СВЕТ, ЦРКВА ЈЕ КОНКРЕТНА ЛИТУРГИЈСКА ЗАЈЕДНИЦА, ЛИТУРГИЈА ЈЕ ЗАЈЕДНИЦА МНОГИХ ЉУДИ И ПРИРОДЕ СА БОГОМ ОЦЕМ, СТРУКТУРА ЛИТУРГИЈЕ, ЦРКВА КАО ИКОНА БУДУЋЕГ ВЕКА, ОДБИЈАЊЕ ПРВОГ ЧОВЕКА АДАМА ДА СЈЕДИНИ СТВОРЕНУ ПРИРОДУ СА БОГОМ, ЦРКВА У ХРИШЋАНСКОЈ АРХИТЕКТУРИ
Исходи	Ученици стичу увид у смисао стварања света и постављају питање онтологије на ниво божанског промисла о сваком човеку
Активности ученика	Слуша, поставља питања, уочава, илуструје
Активности наставника	Излаже, усмерава, подстиче на питања, показује, планира, објашњава, упућује, мотивише, наводи примере
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербална, Дијалошка, Илустративна, посета цркви
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Бележење активности, праћење, слушање, процењивање, активност на часу,
Место извођења наставе	Учионица, Црква

Разред: Четврти	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: подстицање развоја личности која је одговорна према својим правима и правима других, отворена за договор и сарадњу и спремна да активно учествује у животу школске и локалне заједнице, уважавајући принципе, процедуре и вредности демократског друштва.

Наставна тема/област:	ЉУДСКА ПРАВА Ја и други на планети Земљи
Садржаји:	Планета Земља припада свима који на њој живе Узајамни утицај природе и човека. Потребе појединца и опште добро– задовољавање људских потреба без угрожавања будућих генерација. Одговоран однос према свету у коме живимо – <i>Мисли глобално делуј локално.</i> Право на здраву животну средину Трећа генерација људских права. Вредности на којима почива – право на живот у здравој животној средини; право на одржив економски развој; право на рационално коришћење природних и енергетских ресурса; право на спречавање свих облика загађивања животне средине; право на доступност информација о стању животне средине.
Исходи	– разликује примере одговорног и неодговорног понашања људи према животној средини; – се понаша у свакодневним ситуацијама на начин који уважава животну средину и рационалну потрошњу ресурса; – образложи важност информисања о стању животне средине и начинима њене заштите; – аргументује добити од заједничког живота људи припадника различитих култура; – наведе елементе традиције и културе свог народа и покаже интересовање и поштовање за друге културе и традиције; – образложи значај подршке избеглицама и мигрантима да у новој средини сачувају свој језик, традицију, културу; – наведе примере из свакодневног живота којима се илуструје сусретање различитих култура; – дискутује о томе како непознавање других култура утиче на настанак стереотипа, предрасуда и дискриминације; – препознаје примере прекомерне потрошње; – препознаје у медијима поруке које подстичу прекомерну потрошњу, посебно деце и младих; – критички разматра појаву бацања хране и расипања воде; – процењује важне чињенице о производима које купује читајући декларацију и води рачуна о односу цене и квалитета; – испољи заинтересованост за сарадњу и учешће у групном раду;

	– учествује у изради плана и реализацији акције, њеној промоцији и вредновању.
Активности ученика	Посматра, црта, пише, описује, прича, извештава, процењује, групише, прати, истражује, игра, глуми
Активности наставника	Припрема, мотивише, чита; усмено излаже; приказује, показује; демонстрира -усмерава активности ученика -подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; води разговор
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Интерактивна радионица, представљање покретом , цртежом, прављење беца, стрипа, игровне активности искуствено учење кроз размену у групи, играње улога Облик рада: фронтални, индивидуални, рад у пару, групни Методе рада: дијалогска, илустративно- демонстративна, интерактивна, истраживачка. игра улога
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Начин на који ученик учествује у активностима, како прикупља податке, како аргументује, евалуира, документује. Показатељи су: квалитет постављених питања, способност да се нађе веза међу појавама, наведе пример, промени мишљење у контакту са аргументима, разликују чињенице од интерпретације, изведе закључак, прихвати другачије мишљење, примени научено, предвиди последице, дају креативна решења. Праћење и вредновање међусобне сарадње, Решавање сукоба мишљења, међусобно помагање, испољавање иницијативе, Превазилажење тешкоћа, да ли показују критичко мишљење или критицизам, креативност
Место извођења наставе	Учионица и непосредна околина

Наставна тема/област:	ДЕМОКРАТСКО ДРУШТВО Култура и традиција
Садржаји:	Култура и традиција Материјално и нематеријално наслеђе једне заједнице настало под утицајем свих народа који су ту живели и сада живе. Културни идентитет Неговање традиције и културе сопственог народа и поштовање традиције и културе других. Мултикултуралност и интеркултуралност Живот поред људи других култура или заједнички живот са њима. Избеглице и мигранти Невољно кретање људи из једне у другу културну заједницу. Непознавање других култура као основ за развој стереотипа, предрасуда и дискриминације. Уклопити се у нову средину, а сачувати свој културни идентитет. Сусретање култура Сусретање и прожимање различитих култура без губљења културног идентитета.
Исходи	– разликује примере одговорног и неодговорног понашања људи према животној средини; – се понаша у свакодневним ситуацијама на начин који уважава животну средину и рационалну потрошњу ресурса; – образложи важност информисања о стању животне средине и начинима њене заштите; – аргументује добити од заједничког живота људи припадника различитих култура; – наведе елементе традиције и културе свог народа и покаже интересовање и поштовање за друге културе и традиције; – образложи значај подршке избеглицама и мигрантима да у новој средини сачувају свој језик, традицију, културу; – наведе примере из свакодневног живота којима се илуструје сусретање различитих култура; – дискутује о томе како непознавање других култура утиче на настанак стереотипа, предрасуда и дискриминације; – препознаје примере прекомерне потрошње; – препознаје у медијима поруке које подстичу прекомерну потрошњу, посебно деце и младих; – критички разматра појаву бацања хране и расипања воде; – процењује важне чињенице о производима које купује читајући декларацију и води рачуна о односу цене и квалитета; – испољи заинтересованост за сарадњу и учешће у групном раду; – учествује у изради плана и реализацији акције, њеној промоцији и вредновању.
Активности ученика	Посматра, црта, пише, описује, прича, извештава, процењује, групише, прати, истражује, игра, глуми
Активности наставника	Припрема ,мотивише, чита; усмено излаже; приказује, показује; демонстрира , усмерава активности ученика, подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; води разговор

Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Интерактивна радионица, представљање покретом , цртежом, прављење беца, стрипа, игровне активности искуствено учење кроз размену у групи, играње улога Облик рада: фронтални, индивидуални, рад у пару, групни Методе рада: дијалогска, илустративно- демонстративна, интерактивна, истраживачка. игра улога
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Начин на који ученик учествује у активностима, како прикупља податке, како аргументује, евалуира, документује. Показатељи су: квалитет постављених питања, способност да се нађе веза међу појавама, наведе пример, промени мишљење у контакту са аргументима, разликују чињенице од интерпретације, изведе закључак, прихвати другачије мишљење, примени научено, предвиде последице, дају креативна решења. Праћење и вредновање међусобне сарадње, Решавање сукоба мишљења, међусобно помагање, испољавање иницијативе, Превазилажење тешкоћа, да ли показују критичко мишљење или критицизам, креативност.
Место извођења наставе	Учионица и непосредна околина

\

Наставна тема/област:	ПРОЦЕСИ У САВРЕМЕНОМ СВЕТУ Прекомерна потрошња
Садржаји:	Потрошачко друштво Стварне потребе и прекомерна потрошња. Неравнотежа – гладни и жедни у свету у којем се храна баца а вода расипа. Амбалажа важнија од садржаја – гомилање отпада. Притисак произвођача – нови модели новог модела. Деца – омиљена циљна група произвођача. Медији и потрошачка култура Поруке медија у подстицању потрошње. Деца у рекламама. Права потрошача Информације од значаја за потрошаче. Однос цене и квалитета производа. Права и одговорност потрошача. Заштита потрошачких права.
Исходи	– разликује примере одговорног и неодговорног понашања људи према животној средини; – се понаша у свакодневним ситуацијама на начин који уважава животну средину и рационалну потрошњу ресурса; – образложи важност информисања о стању животне средине и начинима њене заштите; – аргументује добити од заједничког живота људи припадника различитих култура; – наведе елементе традиције и културе свог народа и покаже интересовање и поштовање за друге културе и традиције; – образложи значај подршке избеглицама и мигрантима да у новој средини сачувају свој језик, традицију, културу; – наведе примере из свакодневног живота којима се илуструје сусретање различитих култура; – дискутује о томе како непознавање других култура утиче на настанак стереотипа, предрасуда и дискриминације; – препознаје примере прекомерне потрошње; – препознаје у медијима поруке које подстичу прекомерну потрошњу, посебно деце и младих; – критички разматра појаву бацања хране и расипања воде; – процењује важне чињенице о производима које купује читајући декларацију и води рачуна о односу цене и квалитета; – испољи заинтересованост за сарадњу и учешће у групном раду; -учествује у изради плана и реализацији акције, њеној промоцији и вредновању.
Активности ученика	Посматра, црта, пише, описује, прича, извештава, процењује, групише, прати, истражује, игра, глуми
Активности наставника	Припрема, мотивише, чита; усмено излаже; приказује, показује;

	демонстрира , усмерава активности ученика, подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; води разговор
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Интерактивна радионица, представљање покретом , цртежом, прављење беца, стрипа, игровне активности искуствено учење кроз размену у групи, играње улога Облик рада: фронтални, индивидуални, рад у пару, групни Методе рада: дијалогска, илустративно- демонстративна, интерактивна, истраживачка. игра улога
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Начин на који ученик учествује у активностима, како прикупља податке, како аргументује, евалуира, документује. Показатељи су: квалитет постављених питања, способност да се нађе веза међу појавама, наведе пример, промени мишљење у контакту са аргументима, разликују чињенице од интерпретације, изведе закључак, прихвати другачије мишљење, примени научено, предвиде последице, дају креативна решења. Праћење и вредновање међусобне сарадње, Решавање сукоба мишљења, међусобно помагање, испољавање иницијативе, Превазилажење тешкоћа, да ли показују критичко мишљење или критицизам, креативност.
Место извођења наставе	Учионица и непосредна околина

Наставна тема/област:	ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ Еколошка акција
Садржаји:	Планирање и извођење еколошке акције Одређивање циља и израда плана акције. Извођење и документовање акције. Промоција акције на нивоу школе. Вредновање акције
Исходи	– разликује примере одговорног и неодговорног понашања људи према животној средини; – се понаша у свакодневним ситуацијама на начин који уважава животну средину и рационалну потрошњу ресурса; – образложи важност информисања о стању животне средине и начинима њене заштите; – аргументује добити од заједничког живота људи припадника различитих култура; – наведе елементе традиције и културе свог народа и покаже интересовање и поштовање за друге културе и традиције; – образложи значај подршке избеглицама и мигрантима да у новој средини сачувају свој језик, традицију, културу; -наведе примере из свакодневног живота којима се илуструје сусретање различитих култура; – дискутује о томе како непознавање других култура утиче на настанак стереотипа, предрасуда и дискриминације; -препознаје примере прекомерне потрошње; – препознаје у медијима поруке које подстичу прекомерну потрошњу, посебно деце и младих; – критички разматра појаву бацања хране и расипања воде; – процењује важне чињенице о производима које купује читајући декларацију и води рачуна о односу цене и квалитета; -испољи заинтересованост за сарадњу и учешће у групном раду; учествује у изради плана и реализацији акције, њеној промоцији и вредновању
Активности ученика	Посматра, црта, пише, описује, прича, извештава, процењује, групише, прати, истражује, игра, глуми
Активности наставника	Припрема, мотивише, чита; усмено излаже; приказује, показује; демонстрира -усмерава активности ученика -подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; води разгово
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методe, технике, облици)	Интерактивна радионица, представљање покретом , цртежом, прављење беца, стрипа, игровне активности искуствено учење кроз размену у групи, играње улога Облик рада: фронтални, индивидуални, рад у пару, групни Методe рада: дијалoшка, илустрaтивно- демонстрaтивнa, интерaктивнa, истрaживaчкa. игрa улогa

Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Начин на који ученик учествује у активностима, како прикупља податке, како аргументује, евалуира, документује. Показатељи су: квалитет постављених питања, способност да се нађе веза међу појавама, наведе пример, промени мишљење у контакту са аргументима, разликују чињенице од интерпретације, изведе закључак, прихвати другачије мишљење, примени научено, предвиде последице, дају креативна решења. Праћење и вредновање међусобне сарадње, Решавање сукоба мишљења, међусобно помагање, испољавање иницијативе, Превазилажење тешкоћа, да ли показују критичко мишљење или критицизам, креативност
Место извођења наставе	Учионица и непосредна околина

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Четврти	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Ваннаставне активности имају за циљ да ученицима омогуће максимално потврђивање личности на образовном, креативном, друштвеном и личном плану. Задаци слободних активности су на проширивању, продубљивању и стицању нових знања, умења и вештина, односно повезивању теорије и праксе, задовољавању специфичних интересовања младих, а тиме и њиховој професионалној оријентацији, као и формирању радних навика у циљу активног коришћења слободног времена за културни и друштвени живот.

Наставна тема/област:	СЛОБОДНЕ АКТИВНОСТИ
Садржаји:	Друштвене активности - Радионице “Школа без насиља” - Активности поводом обележавања Дана планете Земље, Дана борбе против пушења, Дана заштите животне средин Техничке активности - Уређење школског простора - Израда честитки и тематских панова поводом значајнијих датума -Хуманитарне активности - Акције поводом Дечје недеље - Јесењи крос - Сарадња са Црвеним крстом - Помоћ болесном другу - Помоћ старим особама
Исходи	Разуме сарадњу са локалном заједницом ; Има свести о здравом начину живота ;Поштује разлике и уважава своје и туђе потребе; Покаже креативност, уредност, прецизност; Има изграђен став према загађењу животне средине Буде хуман ; Поштује разлика и разуме туђе потреба ; Развије такмичарски дух; Унапреди моторику и спретност Научи шта је фер-плеј и како да поднесе пораз; Развије стваралачке способности, унапреди машту и оригиналност
Активности ученика	израда панова , посете, изложбе, израда презентација и краћих филмова, чишћење, купљење папирића ,сечење, лепљење, цртање, сликање, прикупљање новца, школског прибора, играчака... ,припреме за крос, посете, игра, различити облици кретног изражавања, посете културним установама, јавни наступи, припрема за такмичење рецитатора
Активности наставника	припрема потребан материјал, планира садржаје, поставља циљеве рада, пружа повратну информацију, објашњава, демонстрира, упућује, подстиче, прати, коригује рад ученика; утврђује, и води разговор са ученицима о резултатима.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	учење путем откривања, истраживање, симулација, пројекат, решавање проблема, кооперативно учење
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Активно учествовање; Способност да се нађе веза међу појавама, наведе пример, чињеница; изведе закључак, прихвати другачије мишљење, примени научено... Међусобна сарадња ученика Успешно решавање сукоба мишљења; Показивање критичког мишљења; Колико су креативни

Наставна тема/област:	НЕДЕЉА ШКОЛСКОГ СПОРТА
Садржаји:	физичке активности прилагођене узрасту и могућностима ученика; -културне манифестације са циљем промоције физичког вежбања, спорта и здравља (ликовне и друге изложбе, фолклор, плес, музичко-спортске радионице...);
Исходи	Разуме сарадњу са локалном заједницом Има свести о здравом начину живота Поштује разлике и уважава своје и туђе потребе Покаже креативност, уредност, прецизност, Има изграђен став према загађењу животне средине Буде хуман Поштује разлика и разуме туђе потреба Развије такмичарски дух Унапреди моторику и спретност Научи шта је фер-плеј и како да поднесе пораз Развије стваралачке способности, унапреди машту и оригиналност
Активности ученика	израда паноа , посете, изложбе, израда презентација и краћих филмова, чишћење, купљење папирића ,сечење, лепљење, цртање, сликање, прикупљање новца, школског прибора, играчака... ,припреме за крос, посете, игра, различити облици кретног изражавања, посете културним установама, јавни наступи, припрема за такмичење рецитатора
Активности наставника	припрема потребан материјал, планира садржаје, поставља циљеве рада, пружа повратну информацију, објашњава, демонстрира, упућује, подстиче, прати, коригује рад ученика; утврђује, и води разговор са ученицима о резултатима.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	учење путем откривања, истраживање, симулација, пројекат, решавање проблема, кооперативно учење
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Активно учествовање; Способност да се нађе веза међу појавама, наведе пример, чињеница; изведе закључак, прихвати другачије мишљење, примени научено... Међусобна сарадња ученика Успешно решавање сукоба мишљења; Показивање критичког мишљења; Колико су креативни
Место извођења наставе	Учионица и непосредна околина школе и града

Наставна тема/област:	АКТИВНОСТИ У ПРИРОДИ (излет, крос, зимовање, летовање...)
Садржаји:	-излет (пешачење, планинарење и др.); - крос (минимум једном у току школске године); -зимовање –за време зимског распуста (физичке активности на снегу). -летовање –за време летњег распуста (камповање итд.).
Исходи	Разуме сарадњу са локалном заједницом Има свести о здравом начину живота Поштује разлике и уважава своје и туђе потребе Покаже креативност, уредност, прецизност, Има изграђен став према загађењу животне средине Буде хуман Поштује разлика и разуме туђе потреба Развије такмичарски дух Унапреди моторику и спретност Научи шта је фер-плеј и како да поднесе пораз Развије стваралачке способности, унапреди машту и оригиналност
Активности ученика	израда панорама, посете, изложбе, израда презентација и краћих филмова, чишћење, купљење папирића, сечење, лепљење, цртање, сликање, прикупљање новца, школског прибора, играчака... ,припреме за крос, посете, игра, различити облици кретног изражавања, посете културним установама, јавни наступи, припрема за такмичење рецитатора
Активности наставника	припрема потребан материјал, планира садржаје, поставља циљеве рада, пружа повратну информацију, објашњава, демонстрира, упућује, подстиче, прати, коригује рад ученика; утврђује, и води разговор са ученицима о резултатима.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	учење путем откривања, истраживање, симулација, пројекат, решавање проблема, кооперативно учење
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Активно учествовање; Способност да се нађе веза међу појавама, наведе пример, чињеница; изведе закључак, прихвати другачије мишљење, примени научено... Међусобна сарадња ученика Успешно решавање сукоба мишљења; Показивање критичког мишљења; Колико су креативни
Место извођења наставе	Учионица и непосредна околина школе и града

Наставна тема/област:	ШКОЛСКА ТАКМИЧЕЊА
Садржаји:	Такмичења из минимум једне спортске игре (у складу са програмом), полигона у току школске године, као интегрални део процеса физичког и здравственог васпитања.
Исходи	Разуме сарадњу са локалном заједницом Има свести о здравом начину живота Поштује разлике и уважава своје и туђе потребе Покаже креативност, уредност, прецизност, Има изграђен став према загађењу животне средине Буде хуман Поштује разлика и разуме туђе потреба Развије такмичарски дух Унапреди моторику и спретност Научи шта је фер-плеј и како да поднесе пораз Развије стваралачке способности, унапреди машту и оригиналност
Активности ученика	израда панорама, посете, изложбе, израда презентација и краћих филмова, чишћење, купљење папирића, сечење, лепљење, цртање, сликање, прикупљање новца, школског прибора, играчака... ,припреме за крос, посете, игра, различити облици кретног изражавања, посете културним установама, јавни наступи, припрема за такмичење рецитатора
Активности наставника	припрема потребан материјал, планира садржаје, поставља циљеве рада, пружа повратну информацију, објашњава, демонстрира, упућује, подстиче, прати, коригује рад ученика; утврђује, и води разговор са ученицима о резултатима.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	учење путем откривања, истраживање, симулација, пројекат, решавање проблема, кооперативно учење
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Активно учествовање; Способност да се нађе веза међу појавама, наведе пример, чињеница; изведе закључак, прихвати другачије мишљење, примени научено... Међусобна сарадња ученика Успешно решавање сукоба мишљења; Показивање критичког мишљења; Колико су креативни
Место извођења наставе	Училишта и непосредна околина школе и града

Наставна тема/област:	КОРЕКТИВНО-ПЕДАГОШКИ РАД И ДОПУНСКА НАСТАВА
Садржаји:	Активности које се организују са ученицима који имају: -потешкоће у остваривању исхода; -смањене физичке способности; -лоше држање тела; -здравствене потешкоће које онемогућавају редовно похађање наставе.
Исходи	Разуме сарадњу са локалном заједницом Има свести о здравом начину живота Поштује разлике и уважава своје и туђе потребе Покаже креативност, уредност, прецизност, Има изграђен став према загађењу животне средине Буде хуман Поштује разлика и разуме туђе потреба Развије такмичарски дух Унапреди моторику и спретност Научи шта је фер-плеј и како да поднесе пораз Развије стваралачке способности, унапреди машту и оригиналност
Активности ученика	израда паноа , посете, изложбе, израда презентација и краћих филмова, чишћење, купљење папирића ,сечење, лепљење, цртање, сликање, прикупљање новца, школског прибора, играчака... ,припреме за крос, посете, игра, различити облици кретног изражавања, посете културним установама, јавни наступи, припрема за такмичење рецитатора
Активности наставника	припрема потребан материјал, планира садржаје, поставља циљеве рада, пружа повратну информацију, објашњава, демонстрира, упућује, подстиче, прати, коригује рад ученика; утврђује, и води разговор са ученицима о резултатима.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	учење путем откривања, истраживање, симулација, пројекат, решавање проблема, кооперативно учење
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Активно учествовање; Способност да се нађе веза међу појавама, наведе пример, чињеница; изведе закључак, прихвати другачије мишљење, примени научено... Међусобна сарадња ученика Успешно решавање сукоба мишљења; Показивање критичког мишљења; Колико су креативни
Место извођења наставе	Учионица и непосредна околина школе и града

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Четврти	Годишњи фонд часова : 18
Наставни предмет: СРПСКИ ЈЕЗИК –Допунска настава	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: постизање задовољавајућих резултата из одређених области које ученици нису савладала на часовима редовне наставе коришћењем специфичних облика рада, метода и наставних средстава; Увежбавање и понављање стечених знања и вештина и давање упутстава за савладавање потешкоћа у учењу. Пружање индивидуалне помоћи ученицима у учењу и бољем разумевању наставних садржаја.

Наставна тема/област:	КЊИЖЕВНОСТ
Садржаји:	Читање текстова Усмено препричавање текста Писмено препричавање текста
Исходи	Ученици ће: -усвојити наставне садржаје који су обрађивани у редовној настави -усвојити наставне садржаје предвиђене основним нивоом - остварити добре сарадничке и кооперативне односе – добру климу у одељењу - стећи нове вештине и знања , радне навике и одговорност према раду - боље ће разумети наставне садржаје и моћи да их примене на новим примерима
Активности ученика	Прича (препричава), пише,описује, чита, разговара, пита, одговара, закључује, сарађује, опонаша, слуша, упоређује запажа, дискутује, понавља, чита по улогама, износи доживљаје, самопроцењује
Активности наставника	Уводи, асоцира, подстиче, усмерава, указује на грешке, подржава, води, слуша, пружа помоћ, објашњава, описује, демонстрира, координира, прати рад ученика, процењује успешност, бележи, закључује са ученицима, врши анализу и синтезу
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Методе: монолошка, дијалогска, кооперативна , метода објашњавања и демонстрације, истраживачко – стваралачка, метода практичних радова Облици рада: индивидуални, групни, тандем, фронтални
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Продукти са часова: сликовно приказани садржаји - Описно праћење напредовања ученика - забелешке у свесци - Наставни листићи за проверу - Мотивисаност за учешћем на допунској настави потврђена редовним долажењем на часовима, што се може уочити увидом у документацију - евиденцији и мишљењу наставника - Прилагођени тестови за проверу; - Интерактивни квизови; Давање бројчане оцене - Провера усвојености градива у редовној настави -рад на једноставним примерима и реченицама -коришћење очигледности и поступности у раду -прилагођавање садржаја психофизич-ким способностима ученика

Наставна тема/област:	ЈЕЗИК Грамматика, правопис
Садржаји:	Реченице Писање реченица Врсте речи (именице, глаголи, придеви, бројеви, заменице) Род и број именица Глаголска времена Служба речи у реченици Употреба великог слова
Исходи	Ученици ће: -усвојити наставне садржаје који су обрађивани у редовној настави -усвојити наставне садржаје предвиђене основним нивоом - остварити добре сарадничке и кооперативне односе – добру климу у одељењу - стећи нове вештине и знања , радне навике и одговорност према раду - боље ће разумети наставне садржаје и моћи да их примене на новим примерима
Активности ученика	Прича (препричава), пише,описује, чита, разговара, пита, одговара, закључује, сарађује, опонаша, слуша, упоређује запажа, дискутује, понавља, чита по улогама, износи доживљаје, самопроцењује
Активности наставника	Уводи, асоцира, подстиче, усмерава, указује на грешке, подржава, води, слуша, пружа помоћ, објашњава, описује, демонстрира, координира, прати рад ученика, процењује успешност, бележи, закључује са ученицима, врши анализу и синтезу
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Методе: монолошка, дијалогска, кооперативна , метода објашњавања и демонстрације, истраживачко – стваралачка, метода практичних радова Облици рада: индивидуални, групни, тандем, фронтални
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	- Продукти са часова: сликовно приказани садржаји - Описно праћење напредовања ученика - забелешке у свесци - Наставни листићи за проверу - Мотивисаност за учешћем на допунској настави потврђена редовним долажењем на часовима, што се може уочити увидом у документацију - евиденцији и мишљењу наставника - Прилагођени тестови за проверу - Интерактивни квизови - Давање бројчане оцене - Провера усвојености градива у редовној настави -коришћење очигледности и поступности у раду -прилагођавање садржаја психофизич-ким способностима ученика
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА
Садржаји:	Вежбе у писменом изражавању Вежбе читања и писања Вежбање у описивању Правописна правила
Исходи	Ученици ће: -усвојити наставне садржаје који су обрађивани на допунској настави -усвојити наставне садржаје предвиђене основним нивоом - остварити добре сарадничке и кооперативне односе – добру климу у одељењу - стећи нове вештине и знања , радне навике и одговорност према раду - боље ће разумети наставне садржаје и моћи да их примене на новим примерима
Активности ученика	Прича (препричава), пише,описује, чита, разговара, пита, одговара, закључује, сарађује, опонаша, слуша, упоређује запажа, дискутује, понавља, чита по улогама, износи доживљаје, самопроцењује
Активности наставника	Уводи, асоцира, подстиче, усмерава, указује на грешке, подржава, води, слуша, пружа помоћ, објашњава, описује, демонстрира, координира, прати рад ученика, процењује успешност, бележи, закључује са ученицима, врши анализу и синтезу
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Методе: монолошка, дијалогска, кооперативна , метода објашњавања и демонстрације, истраживачко – стваралачка, метода практичних радова Облици рада: индивидуални, групни, тандем, фронтални
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Продукти са часова: сликовно приказани садржаји - Описно праћење напредовања ученика - забелешке у свесци - Наставни листићи за проверу - Мотивисаност за учешћем на допунској настави потврђена редовним долажењем на часовима, што се може уочити увидом у документацију - евиденцији и мишљењу наставника - Прилагођени тестови за проверу - Интерактивни квизови - Давање бројчане оцене - Провера усвојености градива у редовној настави -коришћење очигледности и поступности у раду -прилагођавање садржаја психофизич-ким способностима ученика
Место извођења наставе	Учионица

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Четврти	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: МАТЕМАТИКА- додатна настава	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: је да ученицима који воле математику и успешно усвајају математичке садржаје у редовној настави омогући напредовање, продубљивањем и проширивањем тих садржаја, а тиме и да пробуде још јаче мотиве интересовања за учење математике. Додатна настава мотивише ученике на стваралачки и самосталан рад, развија способност логичког мишљења, развија стваралачко и критичко мишљење, оспособљава ученика за самообразовање.

Наставна тема/област:	БРОЈЕВИ
Садржаји:	- Логички и комбинаторни задаци - Природни бројеви и операције - Решавање сложених задатака - Занимљиви задаци - Математичке игре
Исходи	- Уочавају уређеност скупа N и N_0 и решавање рачунских операција - Користећи дијаграме, уочавају и решавају математичке проблеме - Користе бројевну полуправу, врше све четири рачунске операције - Откривају решења као и више начина за решавање проблема - Читају, уочавају међусобну зависност датих података - Мерити, пресипати, визуелно уочавати, маневрисати и тражити решење - Уочавају, повезују, користећи стечена искуства решавају задатке - Бројалицама, поређењима, уочавају, решавају, настављају дати низ ...
Активности ученика	посматрају, уочавају, описују, распоређују, пишу, откривају, анализирају, упоређују, закључују ,обнављају, класификују систематизују усвојена знања
Активности наставника	планира, одабира, осмишљава и припрема одговарајуће задатке; објашњава, демонстрира, упућује, води ученике у процесу учења; ствара проблемске ситуације ради мотивације ученика; подстиче, прати, коригује рад ученика; утврђује, обнавља и систематизује знања ученика; бележи резултате рада и води разговор са ученицима о резултатима.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	- учење путем откривања, истраживање, симулација, пројекат, решавање проблема, кооперативно учење, учење путем откривања, истраживање, симулација, пројекат, решавање проблема, кооперативно учење
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	- постављање проблема за проналажење решења - решавање сложених текстуалних задатака - решавање задатака са такмичења - примена одговарајућих правила на текстуалне задатке
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	ГЕОМЕТРИЈА
Садржаји:	- Логички и комбинаторни задаци - Решавање сложених задатака - Занимљиви задаци - Математичке игре
Исходи	- цртају и конструишу, по потреби, геометријске објекте (права, дуж, полуправа, раван, кружница, круг, угао и др.) - цртају, уочавају проблем и трагају за решењем - уочавају положаје геометријских фигура - Читају, уочавају међусобну зависност датих података - Уочавају, повезују, користећи стечена искуства решавају задатке
Активности ученика	посматрају, уочавају, описују, распоређују, пишу, откривају, анализирају, упоређују, закључују, обнављају, класификују систематизују усвојена знања
Активности наставника	планира, одабира, осмишљава и припрема одговарајуће задатке; објашњава, демонстрира, упућује, води ученике у процесу учења; ствара проблемске ситуације ради мотивације ученика; подстиче, прати, коригује рад ученика; утврђује, обнавља и систематизује знања ученика; бележи резултате рада и води разговор са ученицима о резултатима.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	- учење путем откривања, истраживање, симулација, пројекат, решавање проблема, кооперативно учење, - учење путем откривања, истраживање, симулација, пројекат, решавање проблема, кооперативно учење
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	- разликовање узајамног положаја правих - указивање на узајамни положај правих и других геометријских фигура - цртањем слика поставити пред ученике задатке које треба решити као и пружање помоћи
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	МЕРЕЊЕ И МЕРЕ
Садржаји:	- Решавање сложених задатака - Проблеми превозења, пресипања, мерења - Занимљиви задаци - Математичке игре
Исходи	- реши задатак применом различитих начина представљања проблема; - прочита, упореди и претвори јединице за мерење површине и запремине; - израчуна површину квадрата и правоугаоника; - израчуна површину и запремину квадра и коцке; - реши проблемске задатке у контексту мерења.
Активности ученика	посматрају, уочавају, описују, распоређују, пишу, откривају, анализирају, упоређују, закључују ,обнављају, класификују систематизују усвојена знања
Активности наставника	планира, одабира, осмишљава и припрема одговарајуће задатке; објашњава, демонстрира, упућује, води ученике у процесу учења; ствара проблемске ситуације ради мотивације ученика; подстиче, прати, коригује рад ученика; утврђује, обнавља и систематизује знања ученика; бележи резултате рада и води разговор са ученицима о резултатима.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	- учење путем откривања, истраживање, симулација, пројекат, решавање проблема, кооперативно учење, - учење путем откривања, истраживање, симулација, пројекат, решавање проблема, кооперативно учење
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	- постављање проблема за проналажење решења - решавање сложених текстуалних задатака - решавање задатака са такмичења - примена одговарајућих правила на текстуалне задатке
Место извођења наставе	Учионица

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Четврти	Годишњи фонд часова : 18
Наставни предмет: МАТЕМАТИКА –Допунска настава	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: постизање задовољавајућих резултата из одређених области које ученици нису савладала на часовима редовне наставе коришћењем специфичних облика рада, метода и наставних средстава; Увежбавање и понављање стечених знања и вештина и давање упутстава за савладавање потешкоћа у учењу. Пружање индивидуалне помоћи ученицима у учењу и бољем разумевању наставних садржаја

Наставна тема/област:	БРОЈЕВИ ДО 1000
Садржаји:	Скуп природних бројева Месна вредност цифре. Сабирање и одузимање (писмени поступак). Множење и дељење (писмени поступак). Једначине и неједначине Разломци (упоређивање, једнакост разломака) Сабирање и одузимање разломака са једнаким именицима. Децимални запис броја са две децимале. Сабирање и одузимање децималних бројева
Исходи	Ученици ће: -усвојити наставне садржаје који су обрађивани на допунској настави -усвојити наставне садржаје предвиђене основним нивоом - остварити добре сарадничке и кооперативне односе – добру климу у одељењу - стећи нове вештине и знања , радне навике и одговорност према раду - боље ће разумети наставне садржаје и моћи да их примене на новим примерима
Активности ученика	Прича (препричава), пише,описује, чита, разговара, пита, одговара, закључује, сарађује, опонаша,, слуша, упоређује , запажа, дискутује, понавља, чита по улогама, износи доживљаје, самопроцењује, постављају питања, решавају задатке у свескама и на табли, размишљају, одговарају,коментаришу,раде домаће...
Активности наставника	Уводи, асоцира, подстиче, усмерава, указује на грешке, подржава, води, слуша, пружа помоћ, објашњава, описује, демонстрира, координира, прати рад ученика, процењује успешност, бележи, закључује са ученицима, врши анализу и синтезу
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Методе: монолошка, дијалогска, кооперативна , метода објашњавања и демонстрације, истраживачко – стваралачака, метода практичних радова Облици рада: индивидуални, групни, тандем, фронтални
Начин провере остварености стандарда постигнућа,	Продукти са часова: сликовно приказани садржаји - Описно праћење напредовања ученика - забелешке у свесци

остварености исхода	- Наставни листићи за проверу - Мотивисаност за учешћем на допунској настави потврђена редовним долажењем на часовима, што се може уочити увидом у документацију - евиденцији и мишљењу наставника - Прилагођени тестови за проверу - Интерактивни квизови - Давање бројчане оцене - Провера усвојености градива у редовној настави Савлађивање основних операција с природним бројевима, као и усвајање основних својстава тих операција кроз решавање једноставнијих задатака - Поступно решавати задатке са свим рачунским операцијама. - Објаснити на адекватним примерима разлику
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	ГЕОМЕТРИЈА
Садржаји:	Квадар и коцка: - елементи и особине квадрa и коцке - цртање мреже квадрa и коцке - површина и запремина квадрa и коцке
Исходи	Ученици ће: -усвојити наставне садржаје који су обрађивани на допунској настави -усвојити наставне садржаје предвиђене основним нивоом - остварити добре сарадничке и кооперативне односе – добру климу у одељењу - стећи нове вештине и знања , радне навике и одговорност према раду - боље ће разумети наставне садржаје и моћи да их примене на новим примерима Правилно цртају потребне скице приликом решавања задатака. - Негују уредност прецизност и тачност у раду
Активности ученика	Прича (препричава), пише,описује, чита, разговара, пита, одговара, закључује, сарађује, опонаша,, слуша, упоређује , запажа, дискутује, понавља, чита по улогама, износи доживљаје, самопроцењује, постављају питања, решавају задатке у свескама и на табли, размишљају, одговарају,коментаришу,раде домаће...
Активности наставника	Уводи, асоцира, подстиче, усмерава, указује на грешке, подржава, води, слуша, пружа помоћ, објашњава, описује, демонстрира, координира, прати рад ученика, процењује успешност, бележи, закључује са ученицима, врши анализу и синтезу
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Методe: монолошка, дијалoшка, кооперативна , метода објашњавања и демонстрације, истраживачко – стваралачака, метода практичних радова Облици рада: индивидуални, групни, тандем, фронтални
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Продукти са часова: сликовно приказани садржаји - Описно праћење напредовања ученика - забелешке у свесци - Наставни листићи за проверу - Мотивисаност за учешћем на допунској настави потврђена редовним долажењем на часовима, што се може уочити увидом у документацију - евиденцији и мишљењу наставника - Прилагођени тестови за проверу - Интерактивни квизови - Давање бројчане оцeне - Провера усвојености градива у редовној настави Укратко поновити основне појмове из геометрије, а затим решавати једноставније задатке. - Одговорати на постављена питања,отклањати дилеме ученика
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	МЕРЕЊЕ И МЕРЕ
Садржаји:	Мерне јединице и мерење Мерење површине Мерење запремине
Исходи	Ученици ће: -усвојити наставне садржаје који су обрађивани на допунској настави -усвојити наставне садржаје предвиђене основним нивоом - остварити добре сарадничке и кооперативне односе – добру климу у одељењу - стећи нове вештине и знања , радне навике и одговорност према раду - боље ће разумети наставне садржаје и моћи да их примене на новим примерима
Активности ученика	Прича (препричава), пише,описује, чита, разговара, пита, одговара, закључује, сарађује, опонаша,, слуша, упоређује , запажа, дискутује, понавља, чита по улогама, износи доживљаје, самопроцењује, постављају питања, решавају задатке у свескама и на табли, размишљају, одговарају,коментаришу,раде домаће...
Активности наставника	Уводи, асоцира, подстиче, усмерава, указује на грешке, подржава, води, слуша, пружа помоћ, објашњава, описује, демонстрира, координира, прати рад ученика, процењује успешност, бележи, закључује са ученицима, врши анализу и синтезу
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Методе: монолошка, дијалогска, кооперативна , метода објашњавања и демонстрације, истраживачко – стваралачка, метода практичних радова Облици рада: индивидуални, групни, тандем, фронтални
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Продукти са часова: сликовно приказани садржаји - Описно праћење напредовања ученика - забелешке у свесци - Наставни листићи за проверу - Мотивисаност за учешћем на допунској настави потврђена редовним долажењем на часовима, што се може уочити увидом у документацију - евиденцији и мишљењу наставника - Прилагођени тестови за проверу - Интерактивни квизови - Давање бројчане оцене - Провера усвојености градива у редовној настави
Место извођења наставе	Учионица

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Четврти	Годишњи фонд часова : 12
Наставни предмет: ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК– допунска настава	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Циљ допунске наставе је да ученик, уз додатну помоћ наставника, стекне минимум основних знања из садржаја које предвиђа програм енглеског језика у основној школи, али и да ученицима којима је то потребно пружи додатна појашњења садржаја обрађених на редовној настави.

Наставне теме/области	Лични идентитет; Породица и спорт; Становање и слободно време ;Мода и облачење;Исхрана и гастрономске навике; Живи свет; Путовања; Очување животне средине; Празници
Садржаји	- Текстови/дијалози/аудио/видео записи који се односе на тему - Представљање себе и других и тражење/ давање информација о себи и другима - Изражавање припадања и поседовања;описивање чланова породице и пријатеља - Изражавање хронолошког времена и уобичајених активности; именовање предмета из непосредног окружења - Исказивање просторних односа; поређење предмета, бића и појава - Описивање омиљене хране/спорта/животиње; казивање датума - Описивање радњи у садашњости и прошлости једноставним језичким средствима
Исходи	Ученик ће бити у стању да: - разуме основни смисао прочитаних текстова - представи себе и друге, поздравља и отпоздравља - напише неколико основних информација о себи, својој породици, својим интересовањима - препозна форму основних глаголских облика – садашње просто и садашње трајно време (основне употребе) - препозна и разликује основне граматичке (личне заменице, присвојни придеви, глагол „to be“, бројеви, можина именица, итд.) и лексичке (кључне појмове у оквиру дате наставе теме) садржаје који су неопходни за успешну усмену и писану комуникацију.
Активности ученика	Слушају, прате, постављају питања, одговарају на питања, сарађују, пишу, читају, раде у пару, групи, анализирају, повезују, изводе закључке, активно учествују у језичким играма примереним узрасту, прате сопствени напредак
Активности наставника	Прати, подстиче, мотивише, објашњава, коригује, помаже, прати напредак ученика, организује, пружа додатну подршку у учењу
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Монолошка, дијалогска, вербално - текстуална, аудитивна, демонстративна, илистративна. “Превођење” исказа у гест и геста у исказ Вежбе слушања, говора и примене лексичких и граматичких садржаја у датом контексту. Фронтални, индивидуализовани, у пару.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање и праћење, различите технике формативног оцењивања (вежбе говора, писања, читања, разумевања прочитаног).

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Четврти	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: ЧАС ОДЕЉЕНСКОГ СТАРЕШИНЕ	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: је развој моралних особина и ставова и уверења ученика. Својим примером учитељ упознаје ученике са школским животом и односима који уважавају друге. Упућује на естетска осећања, формирање културнохигијенских и здравствених навика и формирање става о заштити животне средине.

Наставна тема/област:	КАКО ДО ДОБРОГ УСПЕХА И ПРИМЕРНОГ ВЛАДАЊА
Садржаји:	Методе доброг учења Распоредивање времена за учење, игру и одмор Анализа успеха и дисциплине Портфолио
Исходи	-развијање одговорности, критичности и самокритичности -наведе у чему је успешан и у чему жели да напредује - поштује правила понашања у школи и одељењу
Активности ученика	- упознаје се, предлаже, слуша, разговара, брине, користи, истражује, бележи, илуструје, игра се и имитира
Активности наставника	информише ученике, анализира и објашњава, упућује како се прилагођавати на школску средину, саветује, упућује на практичну примену, даје упутства за истраживачки рад и презентацију
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Посматрање, слушање, примена, учење путем откривања, истраживање, решавање проблема, кооперативно учење
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Уочавање повезаности са битним странама деце живота Усмереност ка прилагођеношћу на школску средину и правила школског живота
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	ЖИВОТ У ШКОЛИ
Садржаји:	Дечја недеља Дечја права Правила понашања у школи и одељењу
Исходи	Препознаје примере поштовања и кршења права детета у свом окружењу, причама, филмовима; - Развије сазнања о себи, сопственим осећањима и потребама, - Свести о личном идентитету развијати самопоштовање и самопоуздање
Активности ученика	- упознаје се, предлаже, слуша, разговара , брине, користи, истражује, бележи, илуструје , игра се и имитира
Активности наставника	информише ученике , анализира и објашњава, упућује како се прилагођавати на школску средину, саветује, упућује на практичну примену, даје упутства за истраживачки рад и презентацију
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Посматрање, слушање, примена, учење путем откривања, истраживање, решавање проблема, кооперативно учење
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Уочавање повезаности са битним странама дечјег живота Усмереност ка прилагођеношћу на школску средину и правила школског живота

Наставна тема/област:	ЈА И ДРУГИ
Садржаји:	Хуманитарне акције Живот у заједници и различитост Солидарност са другима
Исходи	Развија одговоран однос према другима
Активности ученика	- упознаје се, предлаже, слуша, разговара , брине, користи, истражује, бележи, илуструје , игра се и имитира
Активности наставника	информише ученике , анализира и објашњава, упућује како се прилагођавати на школску средину, саветује, упућује на практичну примену, даје упутства за истраживачки рад и презентацију
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Посматрање, слушање, примена, учење путем откривања, истраживање, решавање проблема, кооперативно учење
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Уочавање повезаности са битним странама дечјег живота Усмереност ка прилагођеношћу на школску средину и правила школског живота
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	МОЈЕ ЗДРАВЉЕ
Садржаји:	Хигијена Наше тело и здравље Здрава исхрана Одмор и рекреација
Исходи	Развија одговоран однос према свом здрављу Користи стечена знања о правилној и здравој исхрани, а све у циљу очувања здравља
Активности ученика	- упознаје се, предлаже, слуша, разговара, брине, користи, истражује, бележи, илуструје, игра се и имитира
Активности наставника	информише ученике, анализира и објашњава, упућује како се прилагођавати на школску средину, саветује, упућује на практичну примену, даје упутства за истраживачки рад и презентацију
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методe, технике, облици)	Посматрање, слушање, примена, учење путем откривања, истраживање, решавање проблема, кооперативно учење
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Упућивање на значај здравља Начини превенције болести
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ
Садржаји:	Ваздух - невидљиви пријатељ Зашто је вода драгоцен Рециклажа
Исходи	Развија одговоран однос према животној средини - Развија свест о важности здравог биљног и животињског света за човека
Активности ученика	- упознаје се, предлаже, слуша, разговара, брине, користи, истражује, бележи, илуструје, игра се и имитира
Активности наставника	информише ученике, анализира и објашњава, упућује како се прилагођавати на школску средину, саветује, упућује на практичну примену, даје упутства за истраживачки рад и презентацију
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методe, технике, облици)	Посматрање, слушање, примена, учење путем откривања, истраживање, решавање проблема, кооперативно учење
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Развити свест важности заштите животне средине Повезати са уништавањем животне средине и сопственог опстанка
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	СВЕСТ О СЕБИ
Садржаји:	Ово сам ја
Исходи	Искаже шта осећа, мисли, има свест о себи и свом идентитету
Активности ученика	- упознаје се, предлаже, слуша, разговара, брине, користи, истражује, бележи, илуструје, игра се и имитира
Активности наставника	информише ученике, анализира и објашњава, упућује како се прилагођавати на школску средину, саветује, упућује на практичну примену, даје упутства за истраживачки рад и презентацију
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Посматрање, слушање, примена, учење путем откривања, истраживање, решавање проблема, кооперативно учење
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Указивање и упућивање на самоохрабривање Указивање на самокритичност и начине превазилажења проблема
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	КУЛТУРНО, ЗАБАВНЕ СПОРТСКЕ АКТИВНОСТИ
Садржаји:	Културно-забавне и спортске активности у школи и локалној заједници
Исходи	- упознаје се, предлаже, слуша, разговара, брине, користи, истражује, бележи, илуструје, игра се и имитира
Активности ученика	информише ученике, анализира и објашњава, упућује како се прилагођавати на школску средину, саветује, упућује на практичну примену, даје упутства за истраживачки рад и презентацију
Активности наставника	Посматрање, слушање, примена, учење путем откривања, истраживање, решавање проблема, кооперативно учење
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	- упознаје се, предлаже, слуша, разговара, брине, користи, истражује, бележи, илуструје, игра се и имитира
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Упутити на значај културе за друштво Упутити на значај спорта за развој толеранције и здравље
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	ПРОФЕСИОНАЛНА ОРИЈЕНТАЦИЈА
Садржаји:	Кад порастем бићу... Однос према школским обавезама
Исходи	Разликује различитим пословима/занимањима непосредно Формирање правилног односа према раду, развијање радних навика
Активности ученика	- упознаје се, предлаже, слуша, разговара, брине, користи, истражује, бележи, илуструје, игра се и имитира
Активности наставника	информише ученике, анализира и објашњава, упућује како се прилагођавати на школску средину, саветује, упућује на практичну примену, даје упутства за истраживачки рад и презентацију
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Посматрање, слушање, примена, учење путем откривања, истраживање, решавање проблема, кооперативно учење
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Упознавање са различитим занимањима и њиховим значајем за развој друштва као целине
Место извођења наставе	Учионица
Наставна тема/област:	ЗАШТИТА ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА И ПРОГРАМИ ПРЕВЕНЦИЈЕ
Садржаји:	Значење појмова насиље, злостављање и занемаривање Превенција и интервенција
Исходи	Препознаје и реагује на различите врсте насиља - Дефинисање правила понашања са ученицима
Активности ученика	- упознаје се, предлаже, слуша, разговара, брине, користи, истражује, бележи, илуструје, игра се и имитира
Активности наставника	информише ученике, анализира и објашњава, упућује како се прилагођавати на школску средину, саветује, упућује на практичну примену, даје упутства за истраживачки рад и презентацију
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Посматрање, слушање, примена, учење путем откривања, истраживање, решавање проблема, кооперативно учење
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Упознавање са различитим нивоима насиља Препознавање насиља и начичи реакције
Место извођења наставе	Учионица

НАСТАВНИ ПРОГРАМ

ЗА ПЕТИ РАЗРЕД

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: ПЕТИ	Годишњи фонд часова : 180
Наставни предмет: Српски језик и књижевност	Недељни фонд часова: 4

Циљ учења предмета Српски језик и књижевност је да се ученик оспособи да правилно користи српски језик у различитим комуникативним ситуацијама, у говору и писању, тако што ће овладати основним законитостима српског књижевног језика, да стиче основна знања о улози и значају језика у националној култури и изградњи националног идентитета; да кроз читање и тумачење књижевних дела из српске и светске баштине развија читалачке компетенције које, уз књижевно знање, обухватају емоционално и фантазијско уживљавање, живо памћење, истраживачко посматрање, подстичу имагинацију и уметнички сензибилитет, естетско доживљавање и критичко мишљење, морално просуђивање и асоцијативно повезивање; да се одговарајућим врстама читања оспособљава да усмерено приступа делу и приликом тумачења открива различите слојеве и значења; да стиче основна знања о месту, улози и значају језика и књижевности у српској и светској култури, негује љубав према српском језику и књижевности; да стиче и развија најшира хуманистичка знања и да научи како функционално да повезује садржаје предметних области.

Наставна тема/област:	КЊИЖЕВНОСТ
Садржаји:	ЛИРИКА Лектира 1. Народна песма: Вила зида град 2. Народне лирске песме о раду(избор); народне лирске породичне песме (избор) 3. Бранко Радичевић: Певам дању, певам ноћу 4. Милица Стојадиновић Српкиња: Певам песму 5. Душан Васиљев: Домовина/ Алекса Шантић: Моја отаџбина 6. Војислав Илић: Зимско јутро 7. Милован Данојлић: Шљива / Десанка Максимовић: Сребрне плесачице 8. Пеђа Трајковић: Кад књиге буду у моди Књижевни термини и појмови Песник и лирски субјекат. Мотиви и песничке слике као елементи композиције лирске песме. Врста строфе према броју стихова у лирској песми: катрен; врста стиха по броју слогова (десетерац и осмерац). Одлике лирске поезије: сликовитост, ритмичност, емоционалност. Стилске фигуре: епитет, оноματοпеја. Врсте ауторске и народне лирске песме: описне (дескриптивне), родољубиве (патриотске); митолошке, песме о раду (посленичке) и породичне. ЕПИКА Лектира 1. Народна песма: Свети Саво 2. Народна песма: Женидба Душанова(одломак о савладавању препрека заточника Милоша Војиновића) 3. Еро с онога свијета

4. Дјевојка цара надмудрила
5. Милован Глишић: Прва бразда
6. Стеван Сремац: Чича Јордан (одломак)
7. Бранко Ћопић: Поход на Мјесец
8. Иво Андрић: Мостови
9. Данило Киш: Дечак и пас
10. Горан Петровић: Месец над тепсијом (први одломак приче „Бели хлеб од претеривања” и крај приче који чине одељци „Можеш сматрати да си задобио венац славе” и „Мрави су вукли велике трошице тишине”)
11. Антон Павлович Чехов: Шала

КЊИЖЕВНИ ТЕРМИНИ И ПОЈМОВИ

Писац и приповедач.

Облици казивања: приповедање у првом и трећем лицу.

Фабула: низање догађаја, епизоде, поглавља.

Карактеризација ликова – начин говора, понашање, физички изглед, животни ставови, етичност поступака.

Врсте епских дела у стиху и прози: епска народна песма, бајка (народна и ауторска), новела (народна и ауторска), шаљива народна прича.

Врста стиха према броју слогова: десетерац.

ДРАМА

Лектира

1. Бранислав Нушић: Кирија
2. Душан Радовић: Капетан Џон Пиплфокс
3. Љубиша Ђокић: Биберче

Књижевни термини и појмови

Позоришна представа и драма.

Чин, појава, лица у драми, драмска радња. Сцена, костим, глума, режија.

Драмске врсте: једночинка, радио-драма.

НАУЧНОПОПУЛАРНИ И ИНФОРМАТИВНИ ТЕКСТОВИ

(бирати до 2 дела)

1. Вук Ст. Карацић: Моба и прело (одломак из дела Живот и обичаји народа српскога)
2. Доситеј Обрадовић: О љубави према науци
3. М. Петровић Алас: У царству гусара (одломци)
4. Милутин Миланковић: Успомене, доживљаји, сазнања (одломак)
5. Избор из енциклопедија и часописа за децу

ДОМАЋА ЛЕКТИРА:

1. Епске народне песме (о Немањинима и Мрњавчевићима – преткосовски тематски круг)
2. Народне бајке, новеле, шаљиве народне приче (избор); кратке фолклорне форме (питалице, брзалице, пословице, загонетке)
3. Бранислав Нушић: Хајдуци
4. Данијел Дефо: Робинсон Крусо (одломак о изградњи склоништа)

	5.Марк Твен: Доживљаји Хаклберија Фина / Краљевић и просјак / Доживљаји Тома Сојера 6.Избор ауторских бајки (Гроздана Олујић; Ивана Нешић: Зеленбабини дарови (одломци)) 7.Игор Коларов: Аги и Ема 8.Избор из савремене поезије за децу (Александар Вучо, Мирослав Антић, Драгомир Ђорђевић, Владимир Андрић, Дејан Алексић...) Допунски избор лектире (бирати до 3 дела) 1.Јован Јовановић Змај: Песмо моја (из Ђулића) 2.Стеван Раичковић: Велико двориште (избор) / Мале бајке (избор) 3.Иван Цанкар: Десетица 4.Љубивоје Ршумовић: Ујдурме и зврчке из античке Грчке (избор) / Густав Шваб: Приче из старине 5.Џон Р. Р. Толкин: Хобит (одломци) 6.Никол Лезије: Тајна жутог балона 7.Корнелија Функе: Господар лопова(одломак) 8.Вида Огњеновић: Путовање у путопис (одломак) 9.Владислава Војновић: Приче из главе (избор, осим приче Позориште) 10.Дејан Алексић: Музика тражи уши (избор) / Кога се тиче како живе приче (избор) 11.Јован Стерија Поповић: Лажа и паралажа (одломак о Месечевој краљици) и Едмон Ростан: Сирано де Бержерак (одломак о путу на Месец) Дело завичајног аутора по избору.
Исходи	Ученик ће умети да: -разликује књижевни и некњижевни текст; -упоређује одлике фикционалне и нефикционалне књижевности; -чита са разумевањем и опише свој доживљај различитих врста књижевних дела; -чита са разумевањем одабране примере осталих типова текстова; -одреди род књижевног дела и књижевну врсту; -разликује карактеристике народне од карактеристика уметничке књижевности; -разликује реалистичну прозу и прозу засновану на натприродној мотивацији; -анализира елементе композиције лирске песме (строфа, стих); епског дела у стиху и у прози (делови фабуле – поглавље, епизода; стих); драмског дела (чин, сцена, појава); -разликује појам песника и појам лирског субјекта; појам приповедача у односу на писца; -разликује облике казивања; -увиђа звучне, визуелне, тактилне, олфакторне елементе песничке слике; -одреди стилске фигуре и разуме њихову улогу у књижевно-уметничком тексту; -процени основни тон певања, приповедања или драмске радње (шаљив, ведар, тужан и сл.); -развија имагинацијски богате асоцијације на основу тема и мотива књижевних дела; -одреди тему и главне и споредне мотиве; -анализира узрочно-последично низање мотива; -илуструје особине ликова примерима из текста;

	–вреднује поступке ликова и аргументовано износи ставове; –илуструје веровања, обичаје, начин живота и догађаје у прошлостио писане у књижевним делима; –уважава националне вредности и негује српску културноисторијску баштину; –наведе примере личне добити од читања; –напредује у стицању читалачких компетенција; –упореди књижевно и филмско дело, позоришну представу и драмски текст;
Активности ученика	-слушају; дискутују; активно слушају (усмеравају пажњу, питају); решавају проблеме (уочавају их, дефинишу, раздвајају битно од небитног, пореде, броје, сврставају у категорије, тумаче табеле, решавају задатке, процењују, предвиђају...); учествују у комуникацији (дискутују, постављају питања...); организују (свој рад, простор, време...); процењују свој рад и напредак; сарађују са другима; -мисле (процењују, предвиђају, објашњавају, претпостављају, аргументују, закључују, повезују оно што већ знају са новим...); решавајући проблеме на часу научиће поступак решавања проблема; уочавајући сличности и разлике између две појаве научиће да упоређују; слушајући предавање наставника научиће да слушају (с разумевањем); примењујући процедуре научиће да примењују процедуре; -повезујући оно што уче на часу у ситуацијама које се могу десити ван учионице научиће да примењују научено.
Активности наставника	изражајно чита текстове; кратко излаже; даје инструкцију за критичко читање текста и рад у пару; поставља питања; подстиче дискусију; усмеравање интеракције међу ученицима тако да она буде у функцији учења (употреба питања, идеја, коментара ученика за рад на часу); похваљивање напретка ученика; пружање потпуне и разумљиве повратне информације ученицима о њиховом раду; адекватно реаговање на међусобно неуважавање и конфликте у одељењу; коришћење различитих поступака за мотивисање ученика; пружање могућности ученицима да постављају питања, дискутују и коментаришу у вези са предметом учења на часу. адекватна употреба метода учења и наставе
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методe, технике, облици)	Ученици треба да разумеју фикционалну природу књижевног дела и његову аутономност (односно да праве разлику између лирског субјекта и песника, приповедача и писца), као и чињеницу да књижевно дело обликује једну могућу слику стварности. При обради текста примењиваће се у већој мери јединство аналитичких и синтетичких поступака и гледишта. Ученике треба навикавати да своје утиске, ставове и судове о књижевном делу подробније доказују чињеницама из самога текста и тако их оспособљавати за самосталан исказ, истраживачку делатност и заузимање критичких ставова. Проучавање књижевноуметничког дела у настави је сложен процес који започиње наставниковим и учениковим припремањем (мотивисање ученика за читање, доживљавање и проучавање уметничког текста, читање, локализовање уметничког текста, истраживачки припремни задаци) за тумачење дела, своје најпродуктивније видове добија у интерпретацији књижевног дела на наставном часу, а у облицима функционалне примене стечених знања и умења наставља се и после часа: у продуктивним обнављањима знања о обрађеном наставном градиву, у поредбеним изучавањима књижевноуметничких дела и истраживачко-интерпретативним приступима новим књижевноуметничким остварењима. Средишње етапе процеса проучавања књижевноуметничког дела у настави јесу методолошко и методичко заснивање интерпретације и њено развијање на наставном часу. Обрада књижевног дела треба да буде проткана решавањем проблемских питања која су подстакнута текстом и уметничким доживљавањем. Многи текстови, а поготову одломци из дела, у наставном поступку захтевају умесну локализацију, често и вишеструку. Ситуирање текста у временске, просторне и друштвено-историјске оквири, као и обавештења о битним садржајима који претходе одломку – све су то услови без којих се у бројним случајевима текст не може интензивно доживети и правилно схватити. Приликом тумачења текста ученике треба навикавати да своје утиске,

ставове и судове о књижевном делу подробније доказују чињеницама из самога текста и тако их оспособљавати за самосталан исказ, истраживачку делатност и заузимање критичких ставова, уз уважавање индивидуалног разумевања смисла књижевног текста и исказивање различитих ставова.

У наставној интерпретацији књижевноуметничког дела обједињавајући и синтетички чиниоци могу бити: уметнички доживљаји, текстовне целине, битни структурни елементи (тема, мотиви, песничке слике, фабула, односно сиже, књижевни ликови, смисао и значење текста, мотивациони поступци, композиција), форме приповедања (облици излагања), језичко-стилски поступци и литерарни (књижевноуметнички) проблеми.

Књижевнотеоријске појмове ученици ће упознавати уз обраду одговарајућих текстова и помоћу осврта на претходно читалачко искуство. У програму нису наведени појмови и врсте књижевних дела предвиђени за усвајање у претходним разредима првог основношколског циклуса, али се очекује ће се наставник наслонити на стечено знање ученика, обновити га и продубити на примерима, сходно старијем узрасту. Такав случај је са стилским фигурама (поређењем (компарацијом) и персонификацијом) које се усвајају у трећем и четвртном разреду; појму приповедања и облицима казивања у епском књижевном делу (дијалог, монолог, описивање)...

Језичко-стилским изражајним средствима прилази се с доживљајног становишта; полазиће се од изазваних уметничких утисака и естетичке сугестије, па ће се потом истраживати њихова језичко-стилска условљеност.

Током обраде књижевних дела, као и у оквиру говорних и писмених вежби, настојаће се да ученици откривају што више особина, осећања и душевних стања појединих ликова, као и да изражавају своје ставове о поступцима ликова. Приликом повезивања књижевних (фикционалних), граничних, односно нефикционалних текстова (путописна и аутобиографска проза) и некњижевних текстова (енциклопедије, речници, часописи и сл.), треба реализовати исходе везане за уочавање разлике између фикционалне и нефикционалне књижевности (засноване на личном сведочењу и проверљивим подацима), као и књижевног и некњижевног текста и упућивати ученика да увиде разлику у књижевном поступку између наведених врста.

Иако ученик усваја појмове народне и ауторске бајке у претходним разредима, сада треба да буде у стању да детаљније познаје одлике народне бајке и њене разлике у односу на ауторску бајку (композиција, (не)постојање стереотипног почетка и завршетка, ликови – човек као главни лик народне бајке и животиње и натприродна бића као јунаци ауторске бајке, поремећај равнотеже као узрок потраге јунака у народној бајци / потрага за идентитетом и животном срећом у ауторској бајци, коришћење (и измена) мотива народне бајке у ауторској бајци), као и у односу на драмску или сценску бајку (адаптација мотива, односно прилагођавање радње драмском облику). Такође, ученик треба да уочава разлике у особеностима народне и уметничке новеле на примерима из лектире. Загонетке и пословице уводе се у наставу српског језика и књижевности од првог разреда, па се знања о овим врстама обнављају и проширују. Исто важи и за причу о животињама и њену дистинкцију у односу на басну – наставник се наслања на знање из првог циклуса образовања, обнавља га и проширује.

Исходи везани за наставну област књижевност засновани су на читању. У петом разреду негује се, пре свега, доживљајно читање, а ученици се поступно уводе у истраживачко читање (читање према истраживачким задацима, читање из различитих перспектива и сл.) и оспособљавају да искажу свој доживљај уметничког дела, увиде елементе од којих је дело сачињено и разумеју њихову улогу у изградњи света дела. Нужно је да наставник увек има на уму пресудну улогу умесних и систематских вежбања, односно да наставно градиво није усвојено док се добро не увежба. То значи да вежбања морају бити саставни чинилац обраде наставног градива, примене, обнављања и утврђивања знања.

Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Праћење и вредновање резултата напредовања ученика је у функцији остваривања исхода, а започиње иницијалном проценом достигнутог нивоа знања. Сваки наставни час и свака активност ученика је прилика за формативно оцењивање, односно регистровање напретка ученика и упућивање на даље активности. Формативно вредновање је саставни део савременог приступа настави и подразумева процену знања, вештина, ставова и понашања, као и развијања одговарајуће компетенције током наставе и учења. Резултат оваквог вредновања даје повратну информацију и ученику и наставнику о томе које компетенције су усвојене, а које нису, као и о ефикасности одговарајућих метода које је наставник применио ради остваривања циља. Резултати формативног вредновања на крају наставног циклуса треба да буду исказани и бројчаном оценом. Рад сваког наставника састоји се од планирања, остваривања, праћења и вредновања. Важно је да наставник, поред постигнућа ученика, континуирано прати и вреднује властити рад. Све што се покаже добрим и ефикасним, наставник ће користити и даље у својој наставној пракси, а оно што буде процењено као недовољно делотворно, требало би унапредити.
Место извођења наставе	Учионица, библиотека, мултимедијална учионица

Наставна тема/област:	ГРАМАТИКА
Садржаји:	Променљиве речи: именице, заменице, придеви, бројеви (с напоменом да су неки бројеви непроменљиви), глаголи; непроменљиве речи: прилози (с напоменом да неки прилози могу имати компарацију) и предлози. Именице – значење и врсте (властите, заједничке, збирне, градивне; мисаоне, глаголске). Промена именица (деклинација): граматичка основа, наставак за облик, појам падежа. Основне функције и значења падежа (с предлозима и без предлога): номинатив (субјекат); генитив (припадање и део нечега); датив (намена и усмереност); акузатив (објекат); вокатив (дозивање, обраћање); инструментал (средство и друштво); локатив (место). Придеви – значење и врсте придева (описни, присвојни, градивни; месни и временски); род, број, падеж и компарација придева. Слагање придева са именицом у роду, броју и падежу. Заменице – личне заменице: промена, наглашени и ненаглашени облици, употреба личне заменице сваког лица себе, се. Бројеви – врсте и употреба: главни (основни, збирни бројеви, бројне именице на -ица) и редни бројеви. Глаголи – глаголски вид (несвршени и свршени); глаголски род (прелазни, непрелазни и повратни глаголи); глаголски облици (грађење и основно значење): инфинитив (и инфинитивна основа), презент (презентска основа, наглашени и ненаглашени облици презента помоћних глагола), перфекат, футур I. Предикатска реченица – предикат (глаголски; именски); слагање предиката са субјектом у лицу, броју и роду; прави и неправи објекат; прилошке одредбе (за место, за време, за начин; за узрок и за меру и количину);апозиција. Велико слово у вишечланим географским називима; у називима институција, предузећа, установа, организација (типични примери); велико и мало слово у писању присвојних придева. Заменица Ви из поштовања. Одрична речца не уз именице, придеве и глаголе; речца нај у суперлативу; вишечлани основни и редни бројеви. Интерпункцијски знаци: запета (у набрајању, уз вокатив и апозицију); наводници (наслови дела и називи школа); црта (уместо наводника у управном говору). Место акцента у вишесложним речима (типични случајеви). Интонација и паузе везане за интерпункцијске знакове; интонација упитних реченица. Артикулација: гласно читање брзалица, најпре споро, а потом брже (индивидуално или у групи).
Исходи	–разликује променљиве речи од непроменљивих; –разликује категорије рода, броја, падежа речи које имају децениацију; –разликује основне функције и значења падежа; –употребљава падежне облике у складу са нормом; –употребљава глаголске облике у складу са нормом; –разликује основне реченичне чланове (у типичним случајевима); –доследно примењује правописну норму у употреби великог слова; састављеног и растављеног писања речи; интерпункцијских знакова; –користи правопис (школско издање); –правилно изговара речи водећи рачуна о месту акцента и интонацији реченице;

Активности ученика	-слушају; дискутују; активно слушају (усмеравају пажњу, питају); решавају проблеме (уочавају их, дефинишу, раздвајају битно од небитног, пореде, броје, сврставају у категорије, тумаче табеле, решавају задатке, процењују, предвиђају...); учествују у комуникацији (дискутују, постављају питања...); организују (свој рад, простор, време...); процењују свој рад и напредак; сарађују са другима; -мисле (процењују, предвиђају, објашњавају, претпостављају, аргументују, закључују, повезују оно што већ знају са новим...); решавајући проблеме на часу научиће поступак решавања проблема; уочавајући сличности и разлике између две појаве научиће да упоређују; слушајући предавање наставника научиће да слушају (с разумевањем); примењујући процедуре научиће да примењују процедуре; -повезујући оно што уче на часу у ситуацијама које се могу десити ван учионице научиће да примењују научено.
Активности наставника	изражајно чита текстове; кратко излаже; даје инструкцију за критичко читање текста и рад у пару; поставља питања; подстиче дискусију; усмеравање интеракције међу ученицима тако да она буде у функцији учења (употреба питања, идеја, коментара ученика за рад на часу); похваљивање напретка ученика; пружање потпуне и разумљиве повратне информације ученицима о њиховом раду; адекватно реаговање на међусобно неуважавање и конфликте у одељењу; коришћење различитих поступака за мотивисање ученика; пружање могућности ученицима да постављају питања, дискутују и коментаришу у вези са предметом учења на часу. адекватна употреба метода учења и наставе
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Основни програмски захтев у настави граматике јесте да се ученицима језик представи и тумачи као систем. Ниједна језичка појава не би требало да се изучава изоловано, ван контекста у којем се остварује њена функција (у свакој погодној прилици могу се знања из граматике ставити у функцију тумачења текста, како уметничког тако и научнопопуларног). Један од изразито функционалних поступака у настави граматике јесу вежбања заснована на коришћењу примера из непосредне говорне праксе, што наставу граматике приближава животним потребама у којима се примењени језик појављује као свестрано мотивисана људска активност. Језичке појаве не треба наводити нити приказивати као изоловане (нпр. неповезане речи и смисаоно некореспондентне реченице), већ их увек ваља контекстуализовати везивањем за говорне ситуације у којима се могу јасно препознати, издвојити и објаснити њихове карактеристике и функције. Наставни приступ падежима и вежбе усмерене на утврђивање знања о употреби правилних облика именских речи треба повезивати с одступањима од књижевног језика, колебањима и типичним грешкама које се јављају у усменом и писменом изражавању ученика. Стога се садржај вежбања падежа у настави мора одређивати на основу континуираног праћења језичког испољавања ученика (нпр. током дијалога на часу, а такође и на примерима из домаћих и писмених задатака ученика). Тако ће настава језика бити у функцији оспособљавања ученика за правилно комуницирање савременим књижевним српским језиком. Обрада предлога не може се сматрати окончаном на једном часу, указивањем на њихову непроменљивост, већ основна знања треба поступно проширивати током обраде падежа, и то наводећи најфреквентније примере и њихову типичну употребу. Исто важи и за прилоге, чију поделу по значењу треба повезати са прилошким одредбама, а функцију показивати у реченици и у тексту. И променљиве врсте речи треба повезивати са њиховим типичним функцијама у реченици да би ученици уочили реч као јединицу на морфолошком и синтаксичком нивоу. Правописна правила се усвајају путем систематских вежбања (правописни диктати, исправка грешака у датом тексту, тестови са питањима из правописа итд.). У оквиру правописних вежби пожељно је повремено укључити и питања којима се проверава графика (писана слова: велико и мало ћирилично Ћ, Ћ; велико и мало латиничко

	Ђ, велико Г, С, Ш итд.). Такође, треба подстицати ученике да сами уочавају и исправљају правописне грешке у СМС комуникацији, као и у различитим типовима комуникације путем интернета. Поред тога, ученике треба упућивати на служење правописом и правописним речником (школско издање). Пожељно је да наставник доноси примерак Правописа на час кад год се обрађују правописне теме (тако би могао појединачно ученицима задавати да пронађу реч у правописном речнику и одреде њен правилан облик или правилно писање). Наставник стално треба да указује на важност правилног говора, који се негује спровођењем одређених ортоепских вежби. Ортоепске вежбе не треба реализовати као посебне наставне јединице, већ уз одговарајуће теме из граматике: нпр. уочавање места акцента у речи може се повезати са обрадом и утврђивањем знања о падежима (именице време, раме, теме и сл. у генитиву једнине и номинативу множине немају акценат на истом слогу итд.); реченична интонација може се с једне стране повезати са правописом, а са друге са синтаксом итд. Уз коришћење аудио снимака, ученике треба навикавати да препознају, репродукују и усвоје правилно акцентован говор, а у местима где се одступа од акценатске норме, да разликују стандардни акценат од свога акцента, тј. од дијалекатске акцентуације. Неке ортоепске вежбе могу се спроводити и уз одговарајуће теме из књижевности: нпр. артикулација се може вежбати изговарањем брзалица, онда када се оне обрађују као део народног стваралаштва; акценат речи, темпо, ритам, реченична интонација и паузе могу се вежбати гласним читањем одломака из изборне лектире (по избору наставника или ученика) итд. Као ортоепску вежбу треба спроводити и говорење напамет научених одломака у стиху и прози (уз помоћ аудитивних наставних средстава).
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Праћење и вредновање резултата напредовања ученика је у функцији остваривања исхода, а започиње иницијалном проценом достигнутог нивоа знања. Сваки наставни час и свака активност ученика је прилика за формативно оцењивање, односно регистровање напретка ученика и упућивање на даље активности. Формативно вредновање је саставни део савременог приступа настави и подразумева процену знања, вештина, ставова и понашања, као и развијања одговарајуће компетенције током наставе и учења. Резултат оваквог вредновања даје повратну информацију и ученику и наставнику о томе које компетенције су усвојене, а које нису, као и о ефикасности одговарајућих метода које је наставник применио ради остваривања циља. Резултати формативног вредновања на крају наставног циклуса треба да буду исказани и бројчаном оценом. Рад сваког наставника састоји се од планирања, остваривања, праћења и вредновања. Важно је да наставник, поред постигнућа ученика, континуирано прати и вреднује властити рад. Све што се покаже добрим и ефикасним, наставник ће користити и даље у својој наставној пракси, а оно што буде процењено као недовољно делотворно, требало би унапредити.
Место извођења наставе	Учионица, библиотека, мултимедијална учионица

Наставна тема/област:	ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА
Садржаји:	Препричавање, причање, описивање – уочавање разлике између говорног и писаног језика; писање писма (приватно, имејл) Богаћење речника: синоними и антоними; некњижевне речи и туђице – њихова замена језичким стандардом; уочавање и отклањање безначајних појединости и сувишних речи у тексту и говору. Техника израде писменог састава (тежиште теме, избор и распоред грађе, основни елементи композиције и груписање грађе према композиционим етапама); пасус као уже тематске целине и његове композицијско-стилске функције. Домаћи писмени задаци. Четири школска писмена задатка.
Исходи	– говори јасно поштујући књижевнојезичку норму; – течно и разговетно чита наглас књижевне и неуметничке текстове; – користи различите облике казивања: дескрипцију (портрет и пејзаж), приповедање у 1. и 3. лицу, дијалог; – издваја делове текста (наслов, пасусе) и организује га у смисаоне целине (уводни, средишњи и завршни део текста); – саставља говорени или писани текст о доживљају књижевног дела и на теме из свакодневног живота и света маште; – проналази експлицитно и имплицитно садржане информације у једноставнијем књижевном и некњижевном тексту; – напамет говори одабране књижевне текстове или одломке;
Активности ученика	– слушају; дискутују; активно слушају (усмеравају пажњу, питају); решавају проблеме (уочавају их, дефинишу, раздвајају битно од небитног, пореде, броје, сврставају у категорије, тумаче табеле, решавају задатке, процењују, предвиђају...); учествују у комуникацији (дискутују, постављају питања...); организују (свој рад, простор, време...); процењују свој рад и напредак; сарађују са другима; – мисле (процењују, предвиђају, објашњавају, претпостављају, аргументују, закључују, повезују оно што већ знају са новим...); решавајући проблеме на часу научиће поступак решавања проблема; уочавајући сличности и разлике између две појаве научиће да упоређују; слушајући предавање наставника научиће да слушају (с разумевањем); примењујући процедуре научиће да примењују процедуре; – повезујући оно што уче на часу у ситуацијама које се могу десити ван учионице научиће да примењују научено.
Активности наставника	изражајно чита текстове; кратко излаже; даје инструкцију за критичко читање текста и рад у пару; поставља питања; подстиче дискусију; усмеравање интеракције међу ученицима тако да она буде у функцији учења (употреба питања, идеја, коментара ученика за рад на часу); похваљивање напретка ученика; пружање потпуне и разумљиве повратне информације ученицима о њиховом раду; адекватно реаговање на међусобно неуважавање и конфликте у одељењу; коришћење различитих поступака за мотивисање ученика; пружање могућности ученицима да постављају питања, дискутују и коментаришу у вези са предметом учења на часу. адекватна употреба метода учења и наставе
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методe, технике, облици)	Језичка култура се негује спровођењем лексичко-семантичких и стилских вежби, које имају за циљ богаћење речника и развијање способности и вештине изражавања. Све врсте тих вежбања, чији је циљ развијање језичког мишљења, изводе се на тексту или у току говорних вежби. Када су у питању домаћи задаци, препоручује се да се четири задатка пишу ћирилицом, а четири латиницом

	(наизменично). Годишње се ради четири школска писмена задатка – по два у сваком полугодишту (један час за израду задатка и два за анализу и писање побољшане верзије састава). Школске писмене задатке требало би писати ћирилицом, а два исправка латиницом. Приликом реализације програма предмета српски језик и књижевност наставници треба да користе и савремене технологије (нпр. видео-бим, паметну таблу и сл.). Осавремењивање часова може се постићи и коришћењем електронских уџбеника и других наставних средстава.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Праћење и вредновање резултата напредовања ученика је у функцији остваривања исхода, а започиње иницијалном проценом достигнутог нивоа знања. Сваки наставни час и свака активност ученика је прилика за формативно оцењивање, односно регистровање напретка ученика и упућивање на даље активности. Формативно вредновање је саставни део савременог приступа настави и подразумева процену знања, вештина, ставова и понашања, као и развијања одговарајуће компетенције током наставе и учења. Резултат оваквог вредновања даје повратну информацију и ученику и наставнику о томе које компетенције су усвојене, а које нису, као и о ефикасности одговарајућих метода које је наставник применио ради остваривања циља. Резултати формативног вредновања на крају наставног циклуса треба да буду исказани и бројчаном оценом. Рад сваког наставника састоји се од планирања, остваривања, праћења и вредновања. Важно је да наставник, поред постигнућа ученика, континуирано прати и вреднује властити рад. Све што се покаже добрим и ефикасним, наставник ће користити и даље у својој наставној пракси, а оно што буде процењено као недовољно делотворно, требало би унапредити.
Место извођења наставе	Учионица, библиотека, мултимедијална учионица

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: ПЕТИ	Годишњи фонд часова : 72
Наставни предмет: ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК	Недељни фонд часова: 2

Циљ учења предмета: Овладавање комуникативним вештинама и развијање способности и метода учења страног језака; развијање сазнајних и интелектуалних способности ученика, моралних и естетских ставова стицање позитивног односа према другим језицима и културама уз уважавање различитости и навикавање на отвореност у комуникацији, стицање свести и сазнања о функционисању страног и матерњег језика; усвајање основних знања за усмено и писмено споразумевање са људима из других земаља; усвајање норми вербалне и невербалне комуникације у складу са специфичностима енглеског језика.

Наставна тема/област	1. Лични идентитет, уже друштвено окружење (Комуникативне функције у оквиру теме: поздрављање; представљање себе и других и тражење/ давање информација о себи и другима; разумевање и коришћење молби и захтева)
Садржаји	Речи и изрази који се односе на тему; језичке структуре: <i>What's your name?/ I'm... /What's your phone number?/ Two bins. (Plurals, regular –s) /a door, an apple (a vs an) This is an umbrella. What's that? It's a chair. (this/that) /What colour is this? It's... / Open your books. (Imperative)</i> Именовање предмета и боја.
Исходи	Ученици ће бити у стању да: - разумеју и користе исказе који се односе на поздрављање, представљање и тражење/давање информација личне природе; - поздраве и отпоздраве, представе себе и другог користећи једноставна језичка средства; - у неколико везаних исказа саопште информације о себи и другима; - уз дуже паузе, описују предмете из непосредног окружења - разумеју једноставнији опис живих бића, предмета и места и положаја у простору; - опишу жива бића, предмете и места и положаја у простору, користећи једноставнија језичка средства; - постављају и одговарају на 2-3 повезана питања, о познатим темама - разумеју и реагују на једноставне молбе.
Активности ученика	Слушају, прате, постављају питања, одговарају на питања, сарађују, пишу, читају, раде у пару, групи, активно учествују у наставном процесу, анализирају, повезују, изводе закључке, пореде, активно учествују у језичким играма примереним узрасту, прате сопствени напредак
Активности наставника	Прати, подстиче, мотивише, објашњава, коригује, помаже, прати напредак ученика, организује, пружа додатну подршку у учењу
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Монолошка, дијалошка, вербално - текстуална, аудитивна, демонстративна, илистративна. “Превођење” исказа у гест и геста у исказ. Слушање и реаговање на команде наставника на страном језику или са аудио записа. Вежбе слушања, усменог и писаног изражавања и разумевања прочитаног. Рад у пару, групи, фронтални и ндививидулани. Мини дијалози. Игре по улогама, језичке игре примерене узрасту. Израда постера и паноа. Самостални ученички мини пројекти.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања (вежбе говора, писања, читања, разумевања прочитаног, израда постера, паноа, мини пројекти).

Наставна тема/област:	2. Школа, школски живот, спорт (Комуникативне функције у оквиру теме: представљање себе и других и тражење/ давање информација о себи и другима; давање информа-ција о себи и другима; изражавање интересовања, допадања/недопадања; изражавање хронолошког времена)
Садржаји	Речи и изрази који се односе на тему; језичке структуре - <i>Family members, animals, parts of the body / I'm... You're... My, yourWhere... from? / am, is, are (the verb be), How old...? Who? What? /</i> Текстови и дијалози који се односе на тему и интеркултурни садржаји.
Исходи	Ученици ће бити у стању да: - препознају и именују појмове који се односе на тему; - поставе и одговоре на једноставнија питања личне природе; - разумеју, траже и дају једноставнија обавештења о хронолошком времену у ширем комуникативном контексту - размене информације које се односе на дату комуникативну ситуацију; - поставе и одговоре на једноставнија питања личне природе; - у неколико везаних исказа саопште информације о себи и другима; - разумеју и реагују на једноставније исказе који се односе на изражавање допадања и недопадања; - изразе допадање и недопадање уз једноставно образложење; -уочавају сличности и разлике у култури становања у ВБ и САД.
Активности ученика	Слушају, прате, постављају питања, одговарају на питања, сарађују, пишу, читају, раде у пару, групи, активно учествују у наставном процесу, анализирају, повезују, изводе закључке, пореде, активно учествују у језичким играма примереним узрасту, прате сопствени напредак
Активности наставника	Прати, подстиче, мотивише, објашњава, коригује, помаже, прати напредак ученика, организује, пружа додатну подршку у учењу
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Монолошка, дијалошка, вербално - текстуална, аудитивна, демонстративна, илистративна. “Превођење” исказа у гест и геста у исказ Слушање и реаговање на команде наставника на страном језику или са аудио записа. Вежбе слушања, усменог и писаног изражавања и разумевања прочитаног. Рад у пару, групи, фронтални и ндививидулани. Мини дијалози. Игре по улогама, језичке игре примерене узрасту. Израда постера и паноа. Самостални ученички мини пројекти.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања (вежбе говора, писања, читања, разумевања прочитаног, израда постера, паноа, мини пројекти).
Место извођења наставе	Кабинет за стране језике

Наставна тема/област:	3. Породица, пријатељи, љубимци (Комуникативне функције у оквиру теме: описивање живих бића, предмета и места и положаја у простору; изражавање припадања и поседовања; давање информација о себи и тражење/давање основних информација о себи и другима у ширем друштвеном контексту)
Садржаји	Речи и изрази који се односе на тему; језичке структуре – <i>My best friend's name is Anya. (possessive case) Whose? Whose bag is that? Is that your brother? (possessive adjectives) He's got dark brown hair. (the verb have got) These are caps. (these/those), The children have got lots of bikes. (plurals, regular/irregular)</i> Текстови и дијалози који се односе на тему и интеркултурни садржаји.
Исходи	- препознају и именују појмове који се односе на тему; - разумеју и формулишу једноставније изразе који се односе на поседовање и припадност; -разумеју једноставнији опис живих бића, предмета и места и положаја у простору; - питају и кажу шта неко има / нема и чије је нешто; - у неколико везаних исказа саопште информације о себи и другима; - размене информације које се односе на дату комуникативну ситуацију; - разумеју једноставније текстове у којима се описују сталне и уобичајене радње/активности; - уочавају сличности и разлике у култури становања.
Активности ученика	Слушају, прате, постављају питања, одговарају на питања, сарађују, пишу, читају, раде у пару, групи, активно учествују у наставном процесу, анализирају, повезују, изводе закључке, пореде, активно учествују у језичким играма примереним узрасту, прате сопствени напредак
Активности наставника	Прати, подстиче, мотивише, објашњава, коригује, помаже, прати напредак ученика, организује, пружа додатну подршку у учењу
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Монолошка, дијалошка, вербално - текстуална, аудитивна, демонстративна, илистративна. “Превођење” исказа у гест и геста у исказ Слушање и реаговање на команде наставника на страном језику или са аудио записа. Вежбе слушања, усменог и писаног изражавања и разумевања прочитаног. Рад у пару, групи, фронтални и индивидуални. Мини дијалози. Игре по улогама, језичке игре примерене узрасту. Израда постера и паноя. Самостални ученички мини пројекти.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања (вежбе говора, писања, читања, разумевања прочитаног, израда постера, паноя, мини пројекти).
Место извођења наставе	Кабинет за стране језике

Наставна тема/област:	4. Слободно време - забава разонода, хобији (Комуникативне функције у оквиру теме: Описивање догађаја у садашњости; изражавање допадања/недопадања; тражење/давање основних информација о себи и другима)
Садржаји:	Речи и изразе који се односе на тему; језичке структуре <i>My brother rides his bike every day. Do you like comedies? We don't play basketball every day. (The Present Simple Tense) at the weekend (prepositions of time), I love listening to pop music. (like, love, hate, enjoy + noun/-ing form) Helen is often late for school. (adverbs of frequency)</i> Текстови и дијалози који се односе на тему и интеркултурни садржаји.
Исходи	- препознају и именују појмове који се односе на тему; - разумеју једноставније текстове у којима се описују сталне и уобичајене радње/активности; - размене информације које се односе на дату комуникативну ситуацију; - опишу сталне, уобичајене радње/активности користећи неколико везаних исказа; - разумеју, траже и дају једноставнија обавештења о хронолошком времену у ширем комуникативном контексту; - у неколико везаних исказа саопште информације о себи и другима; - опишу дневни / недељни распоред активности; - разумеју и реагују на једноставније исказе који се односе на изражавање допадања и недопадања; - изразе допадање и недопадање уз једноставно образложење.
Активности ученика	Слушају, прате, постављају питања, одговарају на питања, сарађују, пишу, читају, раде у пару, групи, активно учествују у наставном процесу, анализирају, повезују, изводе закључке, пореде, активно учествују у језичким играма примереним узрасту, прате сопствени напредак
Активности наставника	Прати, подстиче, мотивише, објашњава, коригује, помаже, прати напредак ученика, организује, пружа додатну подршку у учењу
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Монолошка, дијалогска, вербално - текстуална, аудитивна, демонстративна, илистративна. “Превођење” исказа у гест и геста у исказ Слушање и реаговање на команде наставника на страном језику или са аудио записа. Вежбе слушања, усменог и писаног изражавања и разумевања прочитаног. Рад у пару, групи, фронтални и индивидуални. Мини дијалози. Игре по улогама, језичке игре примерене узрасту.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања (вежбе говора, писања, читања, разумевања прочитаног, израда постера, паноа, мини пројекти).
Место извођења наставе	Кабинет за стране језике

Наставна тема/област:	5. Становање - форме, навике, комшије (Комуникативне функције у оквиру теме: Описивање карактеристика места; описивање способности у садашњости; описивање живих бића, предмета и места и положаја у простору; изражавање молби, захтева; исказивање предлога)
Садржаји:	Речи и изрази који се односе на тему; језичке структуре: <i>The TV is on the table. (prepositions of place) There's a cinema in the city. There are two banks near my house. (There is.../There are...) There is a fire station in my town. The fir station is in Bond Street. (a/an vs the) She can swim. (the verb can) Let's go to the zoo. (Let's...).</i> Текстови и дијалози који се односе на тему и интеркултурне садржаји.
Исходи	- препознају и именују појмове који се односе на тему; - разумеју једноставне описе живих бића, појава и места и опишу их користећи једноставна језичка средства; - упореде и опишу карактеристике живих бића, појава и места, користећи једноставнија језичка средства; - разумеју једноставније предлоге и одговоре на њих; - упуте једноставан предлог; - разумеју једноставније текстове у којима се описују способности у садашњости; - размене информације које се односе на способности; - опишу сталне способности у садашњости користећи неколико везаних исказа.
Активности ученика	Слушају, прате, постављају питања, одговарају на питања, сарађују, пишу, читају, раде у пару, групи, активно учествују у наставном процесу, анализирају, повезују, изводе закључке, пореде, активно учествују у језичким играма примереним узрасту, прате сопствени напредак
Активности наставника	Прати, подстиче, мотивише, објашњава, коригује, помаже, прати напредак ученика, организује, пружа додатну подршку у учењу
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Монолошка, дијалошка, вербално - текстуална, аудитивна, демонстративна, илистративна. “Превођење” исказа у гест и геста у исказ Слушање и реаговање на команде наставника на страном језику или са аудио записа. Вежбе слушања, усменог и писаног изражавања и разумевања прочитаног. Рад у пару, групи, фронтални и ндививидулани. Мини дијалози. Игре по улогама, језичке игре примерене узрасту. Израда постера и паноа. Самостални ученички мини пројекти.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања (вежбе говора, писања, читања, разумевања прочитаног, мини пројекти).
Место извођења наставе	Кабинет за стране језике

Наставна тема/област:	6. Исхрана и гастрономске навике (Комуникативне функције у оквиру теме: Исказивање потреба, осета и осећања; изражавање присуства/одсуства нечега; изражавање допадања/недопадања; изражавање молби, захтева, захвалности; исказивање количина)
Садржаји:	Речи и изрази који се односе на тему; језичке структуре: <i>There are some apples, too. (countable and uncountable nouns), There's an orange and some ice cream in the fridge. (a(n)/some) There is some bread on the table. Is there any milk in the fridge? (some/any) Would you like some soup? (would like + noun) How much water do you drink? How many eggs have we got? (How much... / How many...) Can you see him? (object personal pronouns).</i> Текстови и дијалози који се односе на тему и интеркултурни садржаји.
Исходи	- препознају и именују појмове који се односе на тему; - разумеју и реагују на свакодневне изразе у вези са непосредним и конкретним потребама и осећањима; - изразе, основне потребе, осете и осећања једноставнијим језичким средствима; - разумеју једноставне исказе који се односе на присуство/одсуство нечега и реагују на њих; -разумеју и реагују на једноставније исказе који се односе на описвање допадања и недопадања; - изразе допадање и недопадање - упуте једноставне молбе и захтеве; - затраже и пруже кратко обавештење; - разумеју једноставније изразе који се односе на количину нечега; - питају и кажу колико нечега има/ нема - на једноставан начин наруче јело и/или пиће у ресторану; - уоче сличности и разлике у начину исхране у различитим земљама света.
Активности ученика	Слушају, прате, постављају питања, одговарају на питања, сарађују, пишу, читају, раде у пару, групи, активно учествују у наставном процесу, анализирају, повезују, изводе закључке, пореде, активно учествују у језичким играма примереним узрасту, прате сопствени напредак
Активности наставника	Прати, подстиче, мотивише, објашњава, коригује, помаже, прати напредак ученика, организује, пружа додатну подршку у учењу
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Монолошка, дијалошка, вербално - текстуална, аудитивна, демонстративна, илистративна. “Превођење” исказа у гест и геста у исказ Слушање и реаговање на команде наставника на страном језику или са аудио записа. Вежбе слушања, усменог и писаног изражавања и разумевања прочитаног. Рад у пару, групи, фронтални и ндививидулани. Мини дијалози. Игре по улогама, језичке игре примерене узрасту. Израда постера и паноа. Самостални ученички мини пројекти.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања (вежбе говора, писања, читања, разумевања прочитаног, израда постера, паноа, мини пројекти).
Место извођења наставе	Кабинет за стране језике

Наставна тема/област:	7. Обичаји и традиција, фолклор, прославе (рођендани и празници) (Комуникативне функције у оквиру теме: Описивање догађаја у садашњости – тренутних и сталних/ уобичајених догађаја/ активности; изрицање обавеза; исказивање метеоролошког времена; описивање и честитање празника и рођендана)
Садржаји	Речи и изрази који се односе на тему; језичке структуре: <i>They are sitting outside in the garden. (Present Progressive Tense) Why are you wearing that old jacket? Because I like it. (Why...? / Because...) I usually read comics in my free time. I'm reading a great book now. (Present Simple Tense vs Present Progressive Tense) Police officers have to wear wear a uniform. (have to).</i> Текстови и дијалози који се односе на тему и интеркултурни садржаји.
Исходи	- разумеју једноставније текстове у којима се описују тренутне радње; - размене информације које се односе на тренутне радње/активности; - разумеју и и размене информације које се односе на тренутне и сталне /уобичајене радње/активности - опишу сталне, уобичајене и тренутне догађаје / активности користећи неколико везаних исказа; - разумеју и реагују на своје и туђе обавезе; - размене једноставније информације које се односе на своје и туђе обавезе и правила понашања; - разумеју и реагују на једноставније исказе који се односе на жеље, интересовања и изражавање допадања и недопадања; - упуте пригодну честитку; - опишу начин прославе рођендана - опишу метеоролошке прилике и климатске услове.
Активности ученика	Слушају, прате, постављају питања, одговарају на питања, сарађују, пишу, читају, раде у пару, групи, активно учествују у наставном процесу, анализирају, повезују, изводе закључке, пореде, активно учествују у језичким играма примереним узрасту, прате сопствени напредак
Активности наставника	Прати, подстиче, мотивише, објашњава, коригује, помаже, прати напредак ученика, организује, пружа додатну подршку у учењу
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Монолошка, дијалошка, вербално - текстуална, аудитивна, демонстративна, илистративна. “Превођење” исказа у гест и геста у исказ Слушање и реаговање на команде наставника на страном језику или са аудио записа. Вежбе слушања, усменог и писаног изражавања и разумевања прочитаног. Рад у пару, групи, фронтални и ндививидулани. Мини дијалози. Игре по улогама, језичке игре примерене узрасту. Израда постера и паноа. Самостални ученички мини пројекти.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања (вежбе говора, писања, читања, разумевања прочитаног, израда постера, паноа, мини пројекти).
Место извођења наставе	Кабинет за стране језике

Наставна тема/област:	8. Временско искуство и доживљај времена, природа, транспорт (Комуникативне функције у оквиру теме: Описивање догађаја и способности у прошлости претеритом правилних и неоравилних глагола)
Садржаји:	Речи и изрази који се односе на тему; језичке структуре: <i>He visited his grandparents last week. We went swimming yesterday. (Past Simple Tense – regular and irregular verbs), Where was Charlie two days ago? He was at the cinema. (time expressions) They travelled by car. (by+ means of transport) I lived in France in 2015. (in+years) .</i> Текстови и дијалози који се односе на тему и интеркултурни садржаји.
Исходи	- препознају и именују појмове који се односе на тему; - разумеју краће текстове у којима се описују догађаји и способности у прошлости; - размене информације у вези са догађајима и способностима у прошлости; - опишу у неколико везаних исказа догађај из прошлости; - опишу неки историјски догађај
Активности ученика	Слушају, прате, постављају питања, одговарају на питања, сарађују, пишу, читају, раде у пару, групи, активно учествују у наставном процесу, анализирају, повезују, изводе закључке, пореде, активно учествују у језичким играма примереним узрасту, прате сопствени напредак
Активности наставника	Прати, подстиче, мотивише, објашњава, коригује, помаже, прати напредак ученика, организује, пружа додатну подршку у учењу
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Монолошка, дијалошка, вербално - текстуална, аудитивна, демонстративна, илистративна. “Превођење” исказа у гест и геста у исказ Слушање и реаговање на команде наставника на страном језику или са аудио записа. Вежбе слушања, усменог и писаног изражавања и разумевања прочитаног. Рад у пару, групи, фронтални и индивидуални. Мини дијалози. Игре по улогама, језичке игре примерене узрасту. Израда постера и паноа. Самостални ученички мини пројекти.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања (вежбе говора, писања, читања, разумевања прочитаног, израда постера, паноа, мини пројекти).
Место извођења наставе	Кабинет за стране језике

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Пети	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: Историја	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Циљ учења Историје је да ученик, изучавајући историјске догађаје, појаве, процесе и личности, стекне знања и компетенције неопходне за разумевање савременог света, развије вештине критичког мишљења и одговоран однос према себи, сопственом и националном идентитету, културно-историјском наслеђу, друштву и држави у којој живи

Наставна тема/област:	ОСНОВИ ПРОУЧАВАЊА ПРОШЛОСТИ,ПРАИСТОРИЈА
Садржаји:	Историја – прошлост и наука; Историјски извори, Време и простор, Прве људске заједнице – човек као део природе и друштва
Исходи	-Разликује основне временске одреднице, лоцира временску одредницу, разликује начине рачунања времена у прошлости, – разврстава историјске изворе, именује периоде прошлости и историјске периоде и наведе граничне догађаје; – користи основне историјске појмове; – наведе главне проналаске и опише њихов утицај на начин живота људи у праисторији; разликује основне одлике каменог и металног доба
Активности ученика	Активно приступају раду,практично примењују стечена знања,самопроцењују свој напредак,запажају,упоређују,повезују,примењују,решавају проблеме,организују,повезују знање са другим областима.
Активности наставника	Припрема наставни материјал,уознаје ученике са циљевима и садржајима програма, уознаје их са правилима рада, уознаје их са критеријумима оцењивања по областима, уознаје ученике, процењује њихово претходно искуство, редовно прати рад и залагање ученика на часу, води рачуна о индивидуализованом приступу ученику, подстиче код ученика развој мишљења и разумевања, менторска улога негује позитивну климу у одељењу, омогућава подстицајну средину за рад и учење, охрабрује, помаже и подстиче ученике, омогућава ученицима да сами изводе закључке, подстиче ученике на учење. Инсистира на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада. Инсистира на практичној примени стечених знања. Оцењивањем мотивише ученике за учење. Оцењивањем процењује ниво постигнућа ученика Идентификује напредак у учењу и постигнућима ученика, подстиче ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке, повезују знања са другим областима и другим предметима, решавају проблеме, практично примењују...
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методe, технике, облици)	-Мнолошко-дијалошка,демонстрација,дебата,рад на непознатом тексту,дискусија,игровне активности -Фронтални,индивидуални,групни,рад у пару -квиз,техника шест шешира,мапа ума,дрво проблема
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писана провера знања,петнаестоминутни тестови,самопроцена знања ученика

Наставна тема/област:	СТАРИ ИСТОК
Садржаји:	Стари исток – настанак првих држава, Култура народа Старог истока,
Исходи	– лоцира на историјској карти најважније цивилизације и државе Старог истока; – користећи историјску карту, доведе у везу особине рељефа и климе са настанком цивилизација Старог истока; – одреди место припадника друштвене групе на графичком приказу хијерархије заједнице; – пореди начин живота припадника различитих друштвених слојева на Старом истоку; – наведе најважније одлике државног уређења цивилизација Старог истока; – идентификује основна обележја и значај религије у цивилизацијама Старог истока; – разликује врсте писама цивилизација Старог истока; илуструје примерима важност утицаја привредних, научних и културних достигнућа народа Старог истока на
Активности ученика	Активно приступају раду, практично примењују стечена знања, самопроцењују свој напредак, запажају, упоређују, повезују, примењују, решавају проблеме, организују, повезују знање са другим областима.
Активности наставника	Припрема наставни материјал, упознаје ученике са циљевима и садржајима програма, упознаје их са правилима рада, упознаје их са критеријумима оцењивања по областима, упознаје ученике, процењује њихово претходно искуство, редовно прати рад и залагање ученика на часу, води рачуна о индивидуализованом приступу ученику, подстиче код ученика развој мишљења и разумевања, менторска улога, негује позитивну климу у одељењу, омогућава подстицајну средину за рад и учење – охрабрује, помаже и подстиче ученике – омогућава ученицима да сами изводе закључке – подстиче ученике на учење –Инсистира на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада –Инсистира на практичној примени стечених знања Оцењивањем мотивише ученике за учење Оцењивањем процењује ниво постигнућа ученика Идентификује напредак у учењу и постигнућима ученика подстиче ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке, повезују знања са другим областима и другим предметима, решавају проблеме, практично примењују...
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Мнолошко-дијалогска, демонстрација, дебата, рад на непознатом тексту, дискусија, игровне активности -Фронтални, индивидуални, групни, рад у пару -квиз, техника шест шешира, мапа ума, дрво проблема
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писана провера знања, петнаестоминутни тестови, самопроцена знања ученика
Место извођења наставе	Учионица, историјски локалитети, архив, музеји

Наставна тема/област:	АНТИЧКА ГРЧКА
Садржаји:	Најстарији период грчке историје, Успон грчких градова-држава, Грчка култура – религија и филозофија, Одбрана, процват и криза грчког света, Грчка култура – уметност и наука. Хеленистичко доба и његова култура
Исходи	– користећи дату информацију или ленту времена, смести историјску појаву, догађај и личност у одговарајући миленијум или век; – изложи, у усменом или писаном облику, историјске догађаје исправним хронолошким редоследом; – прикупи и прикаже податке из различитих извора информација везаних за одређену историјску тему; – визуелне и текстуалне информације повеже са одговарајућим историјским периодом или цивилизацијом; – истражи основна обележја и значај религије старих Грка; – разликује легенде и митове од историјских чињеница; наведе значај и последице освајања Александра Великог; – илуструје примерима важност утицаја привредних, научних и културних достигнућа античке Грчке и хеленистичког доба на савремени свет; – користећи дату информацију или ленту времена, смести историјску појаву, догађај и личност из историје античке Грчке и хеленизма у одговарајући миленијум, век или деценију; – израчуна временску удаљеност између појединих догађаја; користи основне историјске појмове.
Активности ученика	Активно приступају раду, практично примењују стечена знања, самопроцењују свој напредак, запажају, упоређују, повезују, примењују, решавају проблеме, организују, повезују знање са другим областима.
Активности наставника	Припрема наставни материјал, упознаје ученике са циљевима и садржајима програма – упознаје их са правилима рада, упознаје их са критеријумима оцењивања по областима, упознаје ученике, процењује њихово претходно искуство, редовно прати рад и залагање ученика на часу, води рачуна о индивидуализованом приступу ученику, подстиче код ученика развој мишљења и разумевања, менторска улога негује позитивну климу у одељењу, омогућава подстицајну средину за рад и учење, охрабрује, помаже и подстиче ученике, омогућава ученицима да сами изводе закључке, подстиче ученике на учење – Инсистира на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада. Инсистира на практичној примени стечених знања. Оцењивањем мотивише ученике за учење. Оцењивањем процењује ниво постигнућа ученика Идентификује напредак у учењу и постигнућима ученика, подстиче ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке, повезују знања са другим областима и другим предметима, решавају проблеме, практично примењују...
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Мнолошко-дијалoшка, демонстрација, дебата, рад на непознатом тексту, дискусија, игровне активности -Фронтални, индивидуални, групни, рад у пару -квиз, техника шест шешира, мапа ума, дрво проблема
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писана провера знања, петнаестоминутни тестови, самопроцена знања ученика
Место извођења наставе	Учионица, историјски локалитети, архив, музеји

Наставна тема/област:	АНТИЧКИ РИМ
Садржаји:	Рим – од оснивања до највеће силе старог века, Држава и друштво Рима, Рим у доба царства, Културна достигнућа старог Рима, Хришћанство, Пропаст Западног римског царства, Римско наслеђе на тлу Балкана и Србије
Исходи	– користећи дату информацију или ленту времена, смести историјску појаву, догађај и личност у одговарајући миленијум или век; – изложи, у усменом или писаном облику, историјске догађаје исправним хронолошким редоследом; – прикупи и прикаже податке из различитих извора информација везаних за одређену историјску тему; – визуелне и текстуалне информације повеже са одговарајућим историјским периодом или цивилизацијом; – илуструје примерима важност утицаја привредних, научних и културних достигнућа античког Рима на савремени свет; – пореди начин живота припадника различитих друштвених слојева у античком Риму; – наведе најзначајније последице настанка и ширења хришћанства; – лоцира на карти најважније римске локалитете на територији Србије; користећи дату информацију или ленту времена, смести историјску појаву, догађај и личност из историје античког Рима у одговарајући миленијум, век или деценију
Активности ученика	Активно приступају раду, практично примењују стечена знања, самопроцењују свој напредак, запажају, упоређују, повезују, примењују, решавају проблеме, организују, повезују знање са другим областима.
Активности наставника	Припрема наставни материјал, упознаје ученике са циљевима и садржајима програма – упознаје их са правилима рада, упознаје их са критеријумима оцењивања по областима, упознаје ученике, процењује њихово претходно искуство, редовно прати рад и залагање ученика на часу, води рачуна о индивидуализаованом приступу ученику, подстиче код ученика развој мишљења и разумевања, менторска улога, негује позитивну климу у одељењу, омогућава подстицајну средину за рад и учење, охрабрује, помаже и подстиче ученике, омогућава ученицима да сами изводе закључке, подстиче ученике на учење – Инсистира на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада. Инсистира на практичној примени стечених знања. Оцењивањем мотивише ученике за учење. Оцењивањем процењује ниво постигнућа ученика. Идентификује напредак у учењу и постигнућима ученика подстиче ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке, повезују знања са другим областима и другим предметима, решавају проблеме, практично примењују...
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Мнолошко-дијалогска, демонстрација, дебата, рад на непознатом тексту, дискусија, игровне активности -Фронтални, индивидуални, групни, рад у пару -квиз, техника шест шешира, мапа ума, дрво проблема
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писана провера знања, петнаестоминутни тестови, самопроцена знања ученика

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Пети	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: ГЕОГРАФИЈА	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Ученик треба да изучавањем географских објеката, појава и процеса у природном и друштвеном окружењу и међусобној повезаности са њима развије одговоран однос према себи, природи и будућности планете Земље.

Наставна тема/област:	ЧОВЕК И ГЕОГРАФИЈА
Садржаји:	-Ширење географских хоризоната и велика географска открића; - Одговорност човека према планети Земљи,;
Исходи	Ученик уме да: - повеже постојећа знања о природи и друштву са географијом као науком; - повеже географска знања о свету са историјским развојем људског друштва и научно – техничким прогресом; - на примерима покаже значај учења географије за свакодневни живот човека; - разликује одговорно од неодговорног понашања човека прем природним ресурсима и опстанку живота на планети Земљи;
Активности ученика	Користи знања стечена у нижим разредима, размењује мишљења, повезује на основу изложеног материјала, дискутује и закључује, препознаје, записује, дефинише.
Активности наставника	Организује и реализује наставне активности у функцији учења, подстиче размишљање код ученика, одговара на ученикова питања и дискутује, усмерава и прати рад ученика и сопствени рад
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	молошко-дијалошка, илустративно-демонстративна, грозд, ИКТ
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Тестови(иницијални, самопроцене, тематски, годишњи,. петоминутни), практични радови, пројектни задаци активност на часу, домаћи задаци, проблемски задаци, усмено одговарање, вршњачко оцењивање
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	ВАСИОНА -Облик Земље и структура њене површине
Садржаји:	-Васиона, галаксија, Млечни пут, звезде, сазвежђа. - Сунчев систем: Сунце, планете, сателити, Месец, месечеве мене, астероиди, комете, метеори. - Облик и димензије Земље, распоред копна и воде на Земљи; - Сила Земљине теже, глобус, екватор, полови.
Исходи	- разликује појмове васиона, гакаксија, Млечни пут, Сунчев систем, Земља; - објасни и прикаже структуру Сунчевог система и положај Земље у њему; - разликује небеска тела и наводи њихове карактеристике; - одреди положај Месеца у односу на Земљу и именује месечеве мене; - помоћу глобуса опише облик Земље и наводи доказе о њеном облику; - помоћу карте опише распоред копна и воде на Земљи и наведе називе континената и океана - примерима објасни деловање Земљине теже на географски омотач;
Активности ученика	Користи знања стечена у нижим разредима, размењује мишљења, повезује на основу изложеног материјала, дискутује и закључује, анализира, активно учествује у раду групе, примењује стечена знања у решавању проблемских задатака
Активности наставника	Дефинише активност на часу, усклађује циљеве са оним што жели да постигне на часу, подстиче размишљање код ученика, одговара на ученикова питања и дискутује, усмерава и прати рад ученика, прати и вреднује рад сваког ученика
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	монолошко-дијалошка, илустративно-демонстративна, грозд, Венов дијаграм, анализа семантичких обележја, текст метода, експериментална, ИКТ Фронтални, индивидуални , рад у пару / групи
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Тестови(иницијални, самопроцене, тематски, годишњи,. петоминутни), практични радови, пројектни задаци
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	ПЛАНЕТА ЗЕМЉА Земљина кретања, Унутрашња грађа и рељеф Земље, Ваздушни омотач Земље, Воде на Земљи, Биљни и животињски свет на Земљи
Садржаји:	-Ротација Земље и последице ротације:смена обданице и ноћи, привидно кретање Сунца, локално време. - Револуција Земље и последице ревоуције: неједнака дужина обданице и ноћи током године, смена годишњих доба, календар, топлотни појасеви. - Постанак и унутрашња грађа Земље, литосферне почве: кретање плоча, померање положаја континената. - Вулканизми и земљотреси, елементи, настанак, зоне појава у свету и Србији, последице и шта радити у случају земљотреса. - Стене: магматске, седиментне, метаморфне. - Постанак рељефа процесима набирања и раседања, планине, низије, надморска и релативна висина. Обликовање рељефа дејством воде (радом река, таласа, леда, растварање стена), ветра. - Човек и рељеф, (позитивни и негативни утицаји). - Атмосфера (састав, структура и значај). - Време и клима: климатски елементи и појаве (температура, притисак, влажност ваздуха, падавине, облачност, ветар). - Климатски чиниоци, основни типови климе. - Човек и клима (атмосферске непогоде, утицај човека на климу) - Светско море и његова хоризонтална подела, својства морске воде, (саност, температура, боја, провидност), кретање морске воде (таласи, цунами, плима и осека, морске струје). - Воде на копну: подземне воде и извори, реке, језера и ледници. - Човек и вода -поплаве и бујице, заштита вода од загађења. - Распростирање биљног и животињског света на Земљи. - Угроженост и заштита живог света.
Исходи	-наводи примере о утицају атмосферских непогода на човека (екстремне температуре и падавине, град, гром, олуја); уочава и разликује на географској кари океане, већа мора, заиве, мореузе; наведе и опише својства морске воде; зна да помоћу карте прави разлику између речне мреже и речног слива; наведе и опише елементе реке (извор, ушће, различити падови на речном току); разликује типове језрских басена према начину постанка; - наведе узроке настанка поплава и бујица и објасни последице њиховог дејства; - наведе поступке које ће предузети за време поплава и након ње; - наводе примере утицаја човека на загађење вода и предвиђа пследице таквог понашања; - помоћу карте повеже климатске услове са распрострањеношћу живог света на Земљи; - помоћу карте наведе природне зоне и карактеристичан живи свет у њима; - опише утицај човека на изумирање одређених биљних и животињских врста; -наводи примере за заштиту живог света на Земљи;
Активности ученика	Размењује мишљења, анализира и повезује претходно стечена знања са новим на основу изложеног материјала, дискутује и закључује, користи знања из свакодневног живота за спознају одређених географских појмова, активно учествује у групном раду , извођњеу експеримената и прављењу модела, користе географску карту

Активности наставника	-Дефинише активност на часу, усклађује циљеве са оним што жели да уради на часу, подстиче размишљање код ученика, одговара на ученикова питања и дискутује, усмерава и прати рад ученика, пушта кратке филмове и анимације о револуцији, ротацији Земље и настанку рељефа, изводи оглед о ротацији и револуцији Земље, прати и вреднује рад сваког ученика
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	монологско-дијалогско, илустративно-демонстративно, грозд, Венов дијаграм, анализа семантичких обележја, текст метода, експериментална, за и против, ИКТ Фронтални, индивидуални, рад у пару / групи
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Тестови(иницијални, самопроцене, тематски, годишњи, петоминутни), практични радови, пројектни задаци, активност на часу, домаћи задаци, проблемски задаци, усмено одговарање, вршњачко оцењивање
Место извођења наставе	учионица

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Пети	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: БИОЛОГИЈА	Недељни фонд часова: 2

Циљ учења предмета: Циљ наставе и учења биологије је да ученик, изучавањем живих бића у интеракцији са животном средином и биолошких процеса, развије одговоран однос према себи и природи и разумевање значаја биолошке разноврсности и потребе за одрживим развојем.

Наставна тема/област:	Порекло и разноврсност живота
Садржаји:	Жива бића, нежива природа и биологија. Особине живих бића: ћелијска грађа, исхрана, дисање, излучивање, надражљивост, покретљивост, размножавање, раст и развиће. Једноћелијски и вишећелијски организми. Основе класификације: главни (морфолошки) карактери и особине важне за класификацију. Формирање скупова карактера који се уклапају једни у друге (груписање живих бића). Исхрана. Храна као извор енергије и градивних супстанци потребних за обављање свих животних процеса. Дисање као размена гасова у различитим срединама. Излучивање. Надражљивост. Покретљивост-кретање. Размножавање: бесполно и полно. Раст и развиће. Дужина живота. Промене које човек пролази током развића; пубертет и полна зрелост.
Исходи	Истражује особине живих бића према упутствима наставника и води рачуна о безбедности током рада; Групише жива бића према њиховим заједничким особинама; Одабира макро-морфолошки видљиве особине важне за класификацију живих бића;
Активности ученика	Посматра, запажа, бележи, закључује црта, обележава, поставља једноставне огледе, ради у пару, рад у групама са јасно дефинисаним задацима
Активности наставника	Планира, организује, усмерава, подстиче, даје упутства, излаже нове чињенице, посматра, процењује, оцењује образлаже оцену
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Дијалогска, метода демонстрације, рад на тексту, интерактивна метода, практичан рада, проблемска настава, комбинована настава – програмирана настава, ИКТ настава. Рад у пару, групни рад, индивидуализована настава
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Тестови, писмене вежбе, извештаји, усмено испитивање, есеји. Посматрање, контролне вежбе, дијагностички тестови, дневници рада, самоевалуација, вршњачко оцењивање, практичне вежбе.
Место извођења наставе	Биолошки кабинет

Наставна тема/област:	Јединство грађе и функције као основа живота
Садржаји:	Живот у воденој и копненој средини- изглед, прилагођености на начин живота Живот у води- изглед, прилагођеност на начин живота. Живот на копну- изглед, прилагођеност на начин живота. Живот под земљом- изглед, прилагођеност на начин живота.
Исходи	Идентификује основне прилагођености спољашње грађе живих бића на услове животне средине, укључујући и основне односе исхране и распрострањење; Једноставним цртежом прикаже биолошке објекте које посматра и истражује и означи кључне детаље;
Активности ученика	Посматра, запажа, бележи, закључује, црта, обележава, поставља једноставне огледе, ради у пару, рад у групама са јасно дефинисаним задацима, истражује и прикупља информације са интернета, табеларно и графички приказује резултате.
Активности наставника	Планира, организује, усмерава, подстиче, даје упутства, излаже нове чињенице, посматра, процењује, оцењује образлаже оцену
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методe, технике, облици)	Дијалошка, метода демонстрације, рад на тексту, интерактивна метода, практичан рада, проблемска настава, комбинована настава – програмирана настава, ИКТ настава. Рад у пару, групни рад, индивидуализована настава
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Тестови, писмене вежбе, извештаји, усмено испитивање, есеји. Посматрање, контролне вежбе, дијагностички тестови, дневници рада, самоевалуација, вршњачко оцењивање, практичне вежбе.
Место извођења наставе	Биолошки кабинет, Школско двориште, Ботаничка башта

Наставна тема/област:	Наслеђивање и еволуција
Садржаји:	Преношење особина са родитеље на потомке. Разлике родитеља и потомака. Разлике бесполог и полног размножавања у настанку варијабилности. Јединке унутар једне врсте се међусобно разликују (варијабилност) – узроци варијабилности: наслеђивање и утицај средине на развиће сваке јединке. Варијабилност организама унутар врсте је предуслов за еволуцију.
Исходи	Прикупља податке о варијабилности организама унутар једне врсте, табеларно и графички их представља и изводи једноставне закључке; Разликује наследне особине и особине које су резултат деловања средине, на моделима из свакодневног живота; Поставља једноставне претпоставке, огледом испитује утицај срединских фактора на ненаследне особине живих бића и критички сагледава резултате; Користи доступну икт и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата;
Активности ученика	Посматра, запажа, бележи, закључује, црта, обележава, поставља једноставне огледе, ради у пару, рад у групама са јасно дефинисаним задацима, истражује и прикупља информације са интернета, табеларно и графички приказује резултате.
Активности наставника	Посматра, запажа, бележи, закључује, црта, обележава, поставља једноставне огледе, ради у пару, рад у групама са јасно дефинисаним задацима, истражује и прикупља информације са интернета, табеларно и графички приказује резултате.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Планира, организује, усмерава, подстиче, даје упутства, излаже нове чињенице, посматра, процењује, оцењује образлаже оцену
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Дијалошка, метода демонстрације, рад на тексту, интерактивна метода, практичан рада, проблемска настава, комбинована настава – програмирана настава, ИКТ настава. Рад у пару, групни рад, индивидуализована настава
Место извођења наставе	Биолошки кабинет

Наставна тема/област:	Живот у екосистему
Садржаји:	Жива бића из непосредног окружења. Позитиван и негативан утицај људи на жива бића и животну средину. Заштита живих бића и животне средине. Пројекат очувања природе у мом крају. Дивље животиње као кућни љубимци-да или не. Значај врста за човека (самоникло јестиво, лековито, отровно биље; животиње као храна и могући преносиоци болести, отровне животиње).
Исходи	Доведе у везу промене у спољашњој средини (укључујући утицај човека) са губитком разноврсности живих бића на Земљи; Нарави разлику између одговорног и неодговорног односа према живим бићима у непосредном окружењу; Предлаже акције бриге о животињама и биљкама у непосредном окружењу, учествује у њима, сарађује са осталим учесницима и решава конфликте на ненасиљан начин; Илуструје примерима деловање људи на животну средину и процењује последице таквих дејстава.
Активности ученика	Посматра, запажа, бележи, закључује, црта, обележава, поставља једноставне огледе, ради у пару, рад у групама са јасно дефинисаним задацима, истражује и прикупља информације са интернета, табеларно и графички приказује резултате.
Активности наставника	Посматра, запажа, бележи, закључује, црта, обележава, поставља једноставне огледе, ради у пару, рад у групама са јасно дефинисаним задацима, истражује и прикупља информације са интернета, табеларно и графички приказује резултате.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Планира, организује, усмерава, подстиче, даје упутства, излаже нове чињенице, посматра, процењује, оцењује образлаже оцену
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Дијалогска, метода демонстрације, рад на тексту, интерактивна метода, практичан рада, проблемска настава, комбинована настава – програмирана настава, ИКТ настава. Рад у пару, групни рад, индивидуализована настава
Место извођења наставе	Биолошки кабинет Школско двориште, ботаничка башта -Школски биолошки центар, Шумаричко језеро, Шумарице

Наставна тема/област:	Човек и здравље
Садржаји:	Здрава храна и унос воде. Енергетски напици. Штетност дуванског дима и психоактивних супстанци. Физичка активност и здравље. Промене у пубертету и последице прераног ступања у сексуалне односе.
Исходи	Идентификује елементе здравог начина живота и у односу на њих уме да процени сопствене животне навике и избегава ризична понашања.
Активности ученика	Посматра, запажа, бележи, закључује, црта, мери, разврстава, ради у пару, рад у групама са јасно дефинисаним задацима, истражује и прикупља информације са интернета, црта стрип, прави плакат у групи
Активности наставника	Посматра, запажа, бележи, закључује, црта, обележава, поставља једноставне огледе, ради у пару, рад у групама са јасно дефинисаним задацима, истражује и прикупља информације са интернета, табеларно и графички приказује резултате.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Планира, организује, усмерава, подстиче, даје упутства, излаже нове чињенице, посматра, процењује, оцењује образлаже оцену
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Дијалогска, метода демонстрације, рад на тексту, интерактивна метода, практичан рада, проблемска настава, комбинована настава – програмирана настава, ИКТ настава. Рад у пару, групни рад, индивидуализована настава
Место извођења наставе	Биолошки кабинет

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Пети	Годишњи фонд часова : 144
Наставни предмет: МАТЕМАТИКА	Недељни фонд часова:4

Циљ учења предмета: је да ученик, овладавајући математичким концепцијама, знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечана знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.

Наставна тема/област:	ПРИРОДНИ БРОЈЕВИ И ДЕЉИВОСТ
Садржаји:	Први део: Својства операција сабирања, множења, одузимања и дељења у скупу $\mathbb{N}_0$. Дељење са остатком у скупу $\mathbb{N}_0$ (једнакост $a=bq+r$). Својства дељивости; чиниоци и садржаоци природног броја. Дељивост са 2, 5 и декадним јединицама; 4 и 25; 3 и 9. Скупови и скуповне операције: унија, пресек и разлика. Други део: Прости и сложени бројеви. Ератостеново сито. Растављање природних бројева на просте чиниоце. Заједнички делилац и НЗД. Еуклидов алгоритам за налажење НЗД. Заједнички садржалац и НЗС. Веза између НЗД и НЗС.
Исходи	- израчуна вредност једноставнијег бројевног израза и реши једноставну линеарну једначину или неједначину; - реши једноставан проблем из свакодневног живота користећи бројевни израз, линеарну једначину или неједначину;
По завршеној области/ теми	- примени правила дељивости са 2, 3, 4, 5, 9, 25 и декадним јединицама; - разликује просте и сложене бројеве и растави број на просте чиниоце; - одреди и примени НЗС и НЗД; - изводи скуповне операције уније, пресека, разлике и правилно употребљава одговарајуће скуповне ознаке; - правилно користи речи и, или, не, сваки у математичко логичком смислу.
ученик ће бити у стању да:	
Активности ученика	Посматра, запажа, бележи, слуша, анализира, закључује, црта, чита, обележава, одговара на питања, ради у пару, ради у групама на јасно дефинисаним задацима, коментаришу одговоре других ученика
Активности наставника	Планира, организује, усмерава, подстиче, даје упутства, излаже нове чињенице, демонстрира, одређује редослед израде задатака, посматра, процењује, оцењује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Дијалогска метода, демонстрације, рад на тексту, интерактивна метода, проблемска настава, комбинована настава, програмирана настава. Рад у пару, групни рад, индивидуализована настава
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Дијалогска метода, демонстрације, рад на тексту, интерактивна метода, проблемска настава, комбинована настава, програмирана настава. Рад у пару, групни рад, индивидуализована настава

Наставна тема/област:	ОСНОВНИ ГЕОМЕТРИЈСКИ ПОЈМОВИ
Садржаји:	Тачке и праве; односи припадања и распореда. Однос правих у равни; паралелност. Мерење дужине и једнакост дужи. Кружница и круг. Кружница и права; Преношење и надовезивање дужи. Централна симетрија. Вектор и транслација.
Исходи По завршеној области/ теми ученик ће бити у стању да:	- анализира односе датих геометријских објеката и запише их математичким писмом; - опише основне појмове у вези са кругом (центар, полупречник, тангента, тетива) и одреди положај тачке и праве у односу на круг; - нацрта праву паралелну датој правој користећи геометријски прибор; - упореди, сабира и одузима дужи, конструктивно и рачунски; - преслика дати геометријски објекат централном симетријом и транслацијом; - правилно користи геометријски прибор.
Активности ученика	Посматра, запажа, бележи, слуша, анализира, закључује, црта, чита, обележава, одговара на питања, ради у пару, ради у групама на јасно дефинисаним задацима, коментаришу одговоре других ученика
Активности наставника	Планира, организује, усмерава, подстиче, даје упутства, излаже нове чињенице, демонстрира, одређује редослед израде задатака, посматра, процењује, оцењује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Дијалогска метода, демонстрације, рад на тексту, интерактивна метода, проблемска настава, комбинована настава, програмирана настава. Рад у пару, групни рад, индивидуализована настава
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Дијалогска метода, демонстрације, рад на тексту, интерактивна метода, проблемска настава, комбинована настава, програмирана настава. Рад у пару, групни рад, индивидуализована настава
Место извођења наставе	Математички кабинет

Наставна тема/област:	УГАО
Садржаји:	Угао, централни угао, једнакост углова.Надовезивање углова(суседни углови, конструктивно упоређивање, сабирање и одузимање углова).Упоредни углови; врсте углова.Мерење глова, сабирање и одузимање мере углова. Угао између две праве; нормалне праве; унакрсни углови. Углови на трансверзали. Транслација и углови.
Исходи По завршеној области/ теми ученик ће бити у стању да:	- идентификује врсте и опише својства углова(суседни, упоредни, унакрсни, углови на трансверзали, углови са паралелним крацима) и примени њихове узајамне односе; - нацрта праву нормалну на дат праву користећи геометријски прибор; - измери дати угао и нацрта угао задате мере; - упореди, сабере и одузме углове рачунски и конструктивно; - реши једноставан задатак применом основних својства паралелограма(једнакост наспрамних страница и углова).
Активности ученика	Посматра, запажа, бележи, слуша, анализира, закључује, црта, чита, обележава, одговара на питања, ради у пару, ради у групама на јасно дефинисаним задацима, коментаришу одговоре других ученика
Активности наставника	Планира, организује, усмерава, подстиче, даје упутства, излаже нове чињенице, демонстрира, одређује редослед израде задатака, посматра, процењује, оцењује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Дијалогска метода, демонстрације, рад на тексту, интерактивна метода, проблемска настава, комбинована настава, програмирана настава. Рад у пару, групни рад, индивидуализована настава
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Дијалогска метода, демонстрације, рад на тексту, интерактивна метода, проблемска настава, комбинована настава, програмирана настава. Рад у пару, групни рад, индивидуализована настава
Место извођења наставе	Математички кабинет

Наставна тема/област:	РАЗЛОМЦИ
Садржаји:	Први део: Појама разломка a/b. Придруживање тачака бројевне полуправе разломцима. Проширивање, скраћивање и упоређивање разломака. Децимални запис броја и превођење у запис облика a/b. Упоређивање бројева у децималном броју. Заокруживање бројева. Други део: Основне рачунске операције са разломцима у оба записа и њихова својства. Изрази. Једначине и неједначине са разломцима. Трећи део: Примена разломака (проценти, размера и аритметичка средина).
Исходи По завршеној области/ теми ученик ће бити у стању да:	- прочита, запише, упореди и представи на бројевној полуправој разломке и децималне бројеве и преводи их из једног записа у други; - одреди месну вредност цифре у запису децималног броја; - заокругли број и процени грашку заокруживања; - израчуна вредност једноставнијег бројевог израза и реши једноставну линеарну једначину и неједначину; - реши једноставни проблем из свакодневног живота користећи бројевни израз, линеарну једначину или неједначину; - одреди проценат дате величине; - примени размеру у једноставним реалним ситуацијама; - примени аритметичку и средину датих бројева.
Активности ученика	Посматра, запажа, бележи, слуша, анализира, закључује, црта, чита, обележава, одговара на питања, ради у пару, ради у групама на јасно дефинисаним задацима, коментаришу одговоре других ученика
Активности наставника	Планира, организује, усмерава, подстиче, даје упутства, излаже нове чињенице, демонстрира, одређује редослед израде задатака, посматра, процењује, оцењује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Дијалогска метода, демонстрације, рад на тексту, интерактивна метода, проблемска настава, комбинована настава, програмирана настава. Рад у пару, групни рад, индивидуализована настава
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Дијалогска метода, демонстрације, рад на тексту, интерактивна метода, проблемска настава, комбинована настава, програмирана настава. Рад у пару, групни рад, индивидуализована настава
Место извођења наставе	Математички кабинет

Наставна тема/област:	ОСНА СИМЕТРИЈА
Садржаји:	Осна симетрија у равни и њене особине. Оса симетрије фигуре.Симетрала дужи и конструкција нормале. Симетрала угла.
Исходи По завршеној области/ теми ученик ће бити у стању да:	-идентификује осносиметричну фигуру и одреди њену осу симетрије; - симетрично преслика тачку,дуж и једноставнију фигуру користећи геометријски прибор; -конструише симетралу дужи, симетралу угла и примењује њихова својства; - конструише праву која је нормална на дату праву или паралелна датој правој.
Активности ученика	Посматра,запажа,бележи,слуша,анализира,закључује,црта, чита,обележава,одговара на питања,ради у пару, ради у групама на јасно дефинисаним задацима,коментаришу одговоре других ученика
Активности наставника	Планира,организује,усмерава,подстиче,даје упутства,излаже нове чињенице,демонстрира, одређује редослед израде задатака,посматра,процењује,оцењује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Дијалогска метода,демонстрације,рад на тексту,интерактивна метода,проблемска настава,комбинована настава,програмирана настава. Рад у пару,групни рад,индивидуализована настава
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Дијалогска метода,демонстрације,рад на тексту,интерактивна метода,проблемска настава,комбинована настава,програмирана настава. Рад у пару,групни рад,индивидуализована настава
Место извођења наставе	Математички кабинет

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Пети	Годишњи фонд часова: 36
Наставни предмет: ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: оспособљавање ученика за управљање информацијама, безбедну комуникацију у дигиталном окружењу, производњу дигиталних садржаја и креирање рачунарских програма за решавање различитих проблема у друштву које се развојем дигиталних технологија брзо мења.

Наставна тема/област:	ИКТ (9)
Садржаји:	Предмет изучавања информатике и рачунарства. ИКТ уређаји, јединство хардвера и софтвера. Подешавање радног окружења. Организација података. Рад са сликама. Рад са текстом. Рад са мултимедијом. Рад са презентацијама.
Исходи	– наведе примену информатике и рачунарства у савременом животу – правилно користи ИКТ уређаје – именује основне врсте и компоненте ИКТ уређаја – прави разлику између хардвера, софтвера и сервиса – прилагоди радно окружење кроз основна подешавања – креира дигитални слику и примени основне акције едитовања и форматирања – креира текстуални документ и примени основне акције едитовања и форматирања – примени алате за снимање и репродукцију аудио и видео записа – креира мултимедијалну презентацију и примени основне акције едитовања и форматирања – сачува и организује податке – разликује основне типове датотека
Активности ученика	Посматрају, активно учествују, усвајају, прате, полемишу, запажају, организују, подешавају радно окружење, уносе и коригују текст, израђују ММ презентације, едитују слику, повезује и примењује стечено знање, решавају проблеме, закључују.
Активности наставника	Припрема, планира, одабира, објашњава, усмерава, уводи нове појмове, демонстрира, прати, посматра, помаже, подстиче, указује на практичну примену, координира, коригује, оцењује.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Наставне методе и технике: монолошка, дијалогска, демонстративна, илустративна, метода практичног рада, учење путем открића, метода решавања проблема, пројектна метода, олуја идеја, метода грозда, мапа ума Облици рада: индивидуални, фронтални, рад у пару, групни облик рада
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање активности, ангажовања и сарадње, кроз закључивање и повезивање садржаја, реализација вежби на рачунару, квизови, тестови знања, самоиницијативност, креативност, уредност и самосталност у раду, индивидуални одговори, разумевање презентованог, самоевалуација, вршњачко оцењивање.
Место извођења наставе	дигитална учионица

Наставна тема/област:	ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ (5)
Садржаји:	Употреба ИКТ уређаја на одговоран и сигуран начин. Правила безбедног рада на интернету. Претраживање интернета, одабир резултата и преузимање садржаја. Заштита приватности личних података. Заштита здравља, ризик зависности од технологије и управљање временом.
Исходи	– реагује исправно када дође у потенцијално небезбедну ситуацију у коришћењу ИКТ уређаја – доводи у везу значај правилног одлагања дигиталног отпада и заштиту животне средине – разликује безбедно од небезбедног, пожељно од непожељног понашања на интернету – реагује исправно када дођу у контакт са непримереним садржајем или са непознатим особама путем интернета – приступа интернету, самостално претражује, проналази информације у дигиталном окружењу и преузима их на свој уређај – информацијама на интернету приступи критички – спроводи поступке за заштиту личних података и приватности на интернету – разуме значај ауторских права – препознаје ризик зависности од технологије и доводи га у везу са својим здрављем – рационално управља временом које проводи у раду са технологијом и на интернету
Активности ученика	Прате, активно учествују, усвајају, полемишу, запажају, организују, повезују и примењују стечено знање, приступају интернету, самостално проналазе информације и преузимају их на свој уређај, разликују безбедно од небезбедног понашања на интернету, решавају проблеме, закључују.
Активности наставника	Припрема, планира, одабира, објашњава, усмерава, уводи нове појмове, обавештава, предлаже, демонстрира, прати ток ученичких активности, помаже, подстиче, мотивише, указује на практичну примену, координира, коригује, процењује рад ученика, прати напредовање ученика, вреднује њихова постигнућа, даје повратну информацију о њиховом раду.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Наставне методе и технике: монолошка, дијалогска, демонстративна, илустративна, метода практичног рада, учење путем открића, метода решавања проблема, пројектна метода, олуја идеја, метода грозда, мапа ума Облици рада: индивидуални, фронтални, рад у пару, групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање активности, ангажовања и сарадње, кроз закључивање и повезивање садржаја, реализација вежби на рачунару, квизови, самоиницијативност, креативност, одговорност и самосталност у раду, индивидуални одговори, разумевање презентованог, самоевалуација, вршњачко оцењивање.
Место извођења наставе	дигитална учионица

Наставна тема/област:	РАЧУНАРСТВО (16)
Садржаји:	Увод у логику и скупове: унија, пресек, разлика; речи „и”, „или”, „не”, „сваки”, „неки”, „ако...онда”. Увод у алгоритме аритметике: писмено сабирање, множење, дељење с остатком, Еуклидов алгоритам. Увод у тему програмирања. Радно окружење изабраног софтвера за визуелно програмирање. Алати за рад са графичким објектима, текстом, звуком и видеом. Програм – категорије, блокови наредби, инструкције. Програмске структуре (линијска, циклична, разграната).
Исходи	– изводи скуповне операције уније, пресека, разлике и правилно употребљава одговарајуће скуповне ознаке – схвати математичко-логички смисао речи „и”, „или”, „не”, „сва ки”, „неки”, израза „ако...онда” – зна алгоритме аритметике (сабирања, множења, дељења с остатком, Еуклидов алгоритам) и интерпретира их алгоритамски – наведе редослед корака у решавању једноставног логичког проблема – креира једноставан рачунарски програм у визуелном окружењу – сврсисходно примењује програмске структуре и блокове наредби – користи математичке операторе за израчунавања – објасни сценарио и алгоритам пројекта – анализира и дискутује програм – проналази и отклања грешке у програму
Активности ученика	Прате, активно учествују, усвајају, запажају, организују, повезује и примењује стечено знање, решавају једноставније логичке проблеме, креирају једноставан рачунарски програм у визуелном окружењу, анализирају и дискутују програм, проналазе и отклањају грешке у програму, закључују.
Активности наставника	Припрема, планира, одабира, објашњава, усмерава, уводи нове појмове, обавештава, предлаже, демонстрира, прати ток ученичких активности, помаже, подстиче, мотивише, указује на практичну примену, координира, коригује, процењује рад ученика, прати напредовање ученика, вреднује њихова постигнућа, даје повратну информацију о њиховом раду.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Наставне методе и технике: монолошка, дијалогска, демонстративна, илустративна, метода практичног рада, учење путем открића, метода решавања проблема, пројектна метода, олуја идеја, метода грозда, мапа ума Облици рада: индивидуални, фронтални, рад у пару, групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање активности, ангажовања и сарадње, кроз закључивање и повезивање садржаја, реализација једноставнијих програма на рачунару, квизови, тестови знања, самосталност и креативност у раду, индивидуални одговори, разумевање презентованог, самоевалуација, вршњачко оцењивање.
Место извођења наставе	дигитална учионица

Наставна тема/област:	ПРОЈЕКТНА НАСТАВА (6)
Садржаји:	Фазе пројектног задатка од израде плана до представљања решења. Израда пројектног задатка у групи у корелацији са другим предметима. Представљање резултата пројектног задатка.
Исходи	– сарађује са осталим члановима групе у одабиру теме, прикупљању и обради материјала у вези са темом, формулацији и предста вљању резултата и закључака – одабира и примењује технике и алате у складу са фазама реализације пројекта – наведе кораке и опише поступак решавања пројектног задатка – вреднује своју улогу у групи при изради пројектног задатка и активности за које је био задужен – поставља резултат свог рада на интернет, ради дељења са другима, уз помоћ наставника
Активности ученика	Активно учествују, сарађују, полемишу, запажају, организују, повезују и примењују стечено знање, решавају проблеме, представљају резултате рада, вреднују, закључују.
Активности наставника	Припрема, планира, одабира, објашњава, усмерава, прати, посматра, помаже, подстиче, мотивише, указује на практичну примену, координира, коригује, процењује рад ученика, вреднује њихове активности, даје повратну информацију о њиховом раду.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Наставне методе и технике: вербална, демонстративна, илустративна, метода практичног рада, учење путем открића, метода решавања проблема, пројектна метода Облици рада: фронтални, групни/ рад у пару
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање активности, ангажовања и сарадње, кроз закључивање и повезивање садржаја, креативност у раду, залагање, разумевање презентованог, самоевалуација, вршњачко оцењивање, вредновање резултата пројектног задатка.
Место извођења наставе	дигитална учионица

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Пети	Годишњи фонд часова : 72
Наставни предмет: ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА	Недељни фонд часова: 2

Циљ учења предмета: Циљ наставе и учења Технике и технологије је да ученик развије техничко-технолошку писменост, да изгради одговоран однос према раду и производњи, животном и радном окружењу, коришћењу техничких и технолошких ресурса, стекне бољи увид у сопствена професионална интересовања и поступа предузимљиво и иницијативно.

Наставна тема/област:	ЖИВОТНО И РАДНО ОКРУЖЕЊЕ (6)
Садржаји:	Појам, улога и значај технике и технологије на развој друштва и животног окружења. Подручја човековог рада и производње, занимања и послови у области технике и технологије. Правила понашања и рада у кабинету. Организација радног места у кабинету и примена мера заштите на раду. Коришћење техничких апарата и ИКТ уређаја у животном и радном окружењу.
Исходи	По завршетку теме ученик ће бити у стању да: - описује улогу технике, технологије и иновација у развоју заједнице и њихово повезивање - разликује основна подручја човековог рада, производње и пословања у техничко-технолошком подручју - наводи занимања у области технике и технологије - процењује сопствена интересовања у области технике и технологије - организује радно окружење у кабинету - правилно и безбедно користи техничке апарате и ИКТ уређаје у животном и радном окружењу
Активности ученика	Прате, активно учествују, усвајају, полемишу, запажају, организују, повезује са свакодневним животом и примењује стечено знање, критички процењују, препознају, анализирају, закључују
Активности наставника	Припрема, планира, одабира, едукује, објашњава, усмерава, упућује, уводи нове појмове, демонстрира, прати, посматра, помаже, подстиче, мотивише, указује на практичну примену, координира, коригује, вреднује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Методе рада: вербална, демонстративна, илустративна, метода графичког рада, метода практичног рада Облици рада: фронтални, индивидуални, рад у пару, групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање активности, ангажовања и сарадње, кроз закључивање и повезивање садржаја, учествовање у разговору и дискусији, реализација вежби, квизови, тестови знања, креативност, залагање, самоиницијативност, уредност и самосталност у раду, индивидуални одговори, разумевање презентованог, самоевалуација, вршњачко оцењивање.
Место извођења наставе	кабинет за технику и технологију

Наставна тема/област:	САОБРАЋАЈ (14)
Садржаји:	Улога, значај и историјски развој саобраћаја. Врсте саобраћаја и саобраћајних средстава према намени. Професије у подручју рада саобраћај. Употреба информационих технологија у савременом саобраћају Саобраћајна сигнализација – изглед и правила поступања. Правила и прописи кретања пешака, возача бицикла и дечијих возила (ролери, скејт, тротинет) у саобраћају – рачунарска симулација и саобраћајни полигон. Обавезе и одговорност деце као учесника у саобраћају. Заштитна опрема потребна за безбедно управљање бициклом и дечијим возилима.
Исходи	По завршетку теме ученик ће бити у стању да: – процени како би изгледао живот људи без саобраћаја – класификује врсте саобраћаја и саобраћајних средстава према намени – наводи професије у подручју рада саобраћај – направи везу између савременог саобраћаја и коришћења нформационих технологија – разликује безбедно од небезбедног понашања пешака, возача бицикла и дечијих возила – правилно се понаша као пешак, возач бицикла и дечијих возила у саобраћају – користи заштитну опрему за управљање бициклом и дечијим возилима – аргументује неопходност коришћења сигурносних појасева на предњем и задњем седишту аутомобила и увек их користи као путник – повеже место седења у аутомобилу са узрастом ученика – одговорно се понаша као путник у возилу – показује поштовање према другим учесницима у саобраћају – анализира симулирану саобраћајну незгоду на рачунару и идентификује ризично понашање пешака и возача бицикла
Активности ученика	Прате, активно учествују, усвајају, полемишу, запажају, организују, повезује са свакодневним животом и примењује стечено знање, критички процењују, презентују, разумеју, размишљају, решавају проблем, демонстрирају, доносе одлуке, препознају, анализирају, закључују.
Активности наставника	Припрема, планира, одабира, едукује, објашњава, усмерава, упућује, уводи нове појмове, демонстрира, прати, посматра, помаже, подстиче, мотивише, указује на практичну примену, координира, коригује, вреднује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Методе рада: вербална, демонстративна, илустративна, метода графичког рада, метода практичног рада, учење путем открића Облици рада: фронтални, индивидуални, рад у пару, групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање активности, ангажовања и сарадње, кроз закључивање и повезивање садржаја, учествовање у разговору и дискусији, реализација вежби, квизови, тестови знања, креативност, залагање, самоиницијативност, уредност и самосталност у раду, индивидуални одговори, разумевање презентованог, самоевалуација, вршњачко оцењивање.
Место извођења наставе	кабинет за технику и технологију, дигитална учионица

Наставна тема/област:	ТЕХНИЧКА И ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ (16)
Садржаји:	Прибор за техничко цртање (оловка, гумица, лењир, троугаоници, шестар). Формати цртежа (А3, А4). Размера. Типови и дебљине линија (пуна дебела линија; пуна танка линија; пуна танка линија извучена слободном руком; непрекидана танка линија; црта-тачка-црта танка линија). Геометријско цртање (цртање паралелних правих, цртање нормале на дату праву, цртање углова помоћу лењира и троугаоника). Елементи котирања (помоћна котна линија, котна линија, показна линија, котни завршетак, котни број – вредност). Цртање техничког цртежа са елементима (типови линија, размера и котирање). Пренос података између ИКТ уређаја (рачунар, таблет, smartphone, дигитални фотоапарат). Апликација за дигиталну обраду слике. Операције подешавања осветљености и контраста слике. Промена величине/резолюције слике, издвајање дела слике. Креирање документа у програму за обраду текста. Форматирање текста, уметање слике и графике. Интернет претрага и приступ online ресурсима.
Исходи	По завршетку теме ученик ће бити у стању да: – самостално црта скицом и техничким цртежом једноставан предмет – правилно чита технички цртеж – преноси податке између ИКТ уређаја – примењује основне поступке обраде дигиталне слике на рачунару – користи програм за обраду текста за креирање документа са графичким елементима – користи Интернет сервисе за претрагу и приступање online ресурсима – преузима одговорност за рад – представи идеје и планове за акције које предузима користећи савремену информационо-комуникациону технологију и софтвер
Активности ученика	Прате, активно учествују, усвајају, полемишу, запажају, организују, повезује са свакодневним животом и примењује стечено знање, критички процењују, цртају, користе ИКТ, презентују, разумеју, размишљају, решавају проблем, доносе одлуке, препознају, анализирају, закључују
Активности наставника	Припрема, планира, одабира, едукује, објашњава, усмерава, упућује, уводи нове појмове, демонстрира, прати, посматра, помаже, подстиче, мотивише, указује на практичну примену, координира, коригује, вреднује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Методе рада: вербална, демонстративна, илустративна, метода графичког рада, метода практичног рада, учење путем открића Облици рада: фронтални, индивидуални, рад у пару, групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање активности, ангажовања и сарадње, кроз закључивање и повезивање садржаја, учествовање у разговору и дискусији, реализација вежби, квизови, тестови знања, креативност, залагање, самоиницијативност, уредност и самосталност у раду, индивидуални одговори, разумевање презентованог, самоевалуација, вршњачко оцењивање.
Место извођења наставе	кабинет за технику и технологију, дигитална учионица

Наставна тема/област:	РЕСУРСИ И ПРОИЗВОДЊА (20)
Садржаји:	Природни ресурси на Земљи: енергија и материјали. Управљање отпадом (рециклажа; заштита животне средине). Врсте, својства и примена природних материјала. Технологија прераде и обраде дрвета. Технологија прераде и обраде коже. Текстилна технологија. Технологија производње папира. Поступци ручне обраде и спајања папира, текстила, коже и дрвета – сечење/резање, спајање (лепљење) и заштита (лакирање). Коришћење алата и прибора за ручну обраду и спајање наведених материјала – маказе, моделарска тестера, брусни папир, стега.
Исходи	По завршеној области/теми ученик ће бити у стању да: - повезује својства природних материјала са применом – објасни технологије прераде и обраде дрвета, производњу папира, текстила и коже – сече, спаја и врши заштиту папира, текстила, коже и дрвета – правилно и безбедно користи алате и прибор за ручну механичку обраду (маказе, моделарска тестера, брусни папир, стега) – направи план израде једноставног производа и план управљања отпадом – самостално израђује једноставан модел
Активности ученика	Прате, активно учествују, усвајају, полемишу, запажају, организују, повезује са свакодневним животом и примењује стечено знање, критички процењују, препознају, анализирају, закључују
Активности наставника	Припрема, планира, одабира, едукује, објашњава, усмерава, упућује, уводи нове појмове, демонстрира, прати, посматра, помаже, подстиче, мотивише, указује на практичну примену, координира, коригује, вреднује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Методе рада: вербална, демонстративна, илустративна, метода графичког рада, метода практичног рада, учење путем открића Облици рада: фронтални, индивидуални, рад у пару, групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање активности, ангажовања и сарадње, кроз закључивање и повезивање садржаја, учествовање у разговору и дискусији, реализација вежби, квизови, тестови знања, креативност, залагање, самоиницијативност, уредност и самосталност у раду, индивидуални одговори, разумевање презентованог, самоевалуација, вршњачко оцењивање.
Место извођења наставе	кабинет за технику и технологију, дигитална учионица

Наставна тема/област:	КОНСТРУКТОРСКО МОДЕЛОВАЊЕ (16)
Садржаји:	Израда предмета/модела ручном обрадом и спајањем папира и/или дрвета, текстила, коже коришћењем одговарајућих техника, поступака и алата. Приказивање идеје, поступка израде и решења/производа. Тимски рад и подела задужења у тиму.
Исходи	По завршетку теме ученик ће бити у стању да: - самостално/тимски врши избор макете/модела грађевинског објекта и образложи избор; - самостално проналази информације о условима, потребама и начину реализације макете/модела користећи ИКТ; - креира планску документацију (листу материјала, редослед операција, процену трошкова) користећи програм за обраду текста; - припрема и организује радно окружење одређујући одговарајуће алате, машине и опрему у складу са захтевима посла и материјалом који се обрађује; - израђује макету/модел поштујући принципе економичног искоришћења материјала и рационалног одабира алата и машина примењујући процедуре у складу са принципима безбедности на раду; - учествује у успостављању критеријума за вредновање, процењује свој рад и рад других и предлаже унапређења постојеће макете/модела; - одреди реалну вредност израђене макете/модела укључујући и оквирну процену трошкова;
Активности ученика	Прате, активно учествују, усвајају, полемишу, запажају, организују, повезује са свакодневним животом и примењује стечено знање, критички процењују, користе ИКТ, презентују, разумеју, размишљају, решавају проблем, доносе одлуке, препознају, анализирају, закључују, вреднују, предлажу, унапређење модела, развијају предузетнички дух.
Активности наставника	Припрема, планира, одабира, едукује, објашњава, усмерава, упућује, уводи нове појмове, демонстрира, прати, посматра, помаже, подстиче, мотивише, указује на практичну примену, координира, коригује, вреднује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Методе рада: вербална, демонстративна, илустративна, метода графичког рада, метода практичног рада, учење путем открића Облици рада: фронтални, индивидуални, рад у пару, групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање активности, ангажовања и сарадње, кроз закључивање и повезивање садржаја, учествовање у разговору и дискусији, реализација вежби, квизови, тестови знања, креативност, залагање, самоиницијативност, уредност и самосталност у раду, индивидуални одговори, разумевање презентованог, самоевалуација, вршњачко оцењивање.
Место извођења наставе	кабинет за технику и технологију, дигитална учионица

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Пети	Годишњи фонд часова : 72
Наставни предмет: ЛИКОВНА КУЛТУРА	Недељни фонд часова: 2

Циљ учења предмета: Циљ наставе и учења ликовне културе је да се ученик развијајући стваралачко и креативно мишљење и естетичке критеријуме кроз практични рад, оспособљава за комуникацију и решавања проблема и да изграђује позитиван однос према уметничком наслеђу и културној баштини свог и других народа.

Наставна тема/област:	РИТАМ
Садржаји:	Поступци за безбедно и одговорно коришћење и одржавање прибора и радне површине. Материјал из природе, вештачки материјал, материјал за рециклажу, рециклирани материјал, импровизовани прибор, школски прибор и материјал, професионални прибор. Ритам у природи (смена дана и обданице, смена годишњих доба, таласи, падавине...). Ритам у простору (распоред тродимензионалних облика у природи, урбаним срединама и у ближем окружењу ученика). Ритам у структури (грађи) облика. Ритам у текстури природних и вештачких материјала. Врсте ритма. Правилан и неправилан ритам. Слободан ритам. Спонтани ритам (ритам линија, облика, мрља). Функције ритма – понављање боја, линија и/или облика да би се постигла динамичност (живост)или ред. Утисак који различите врсте ритма остављају на посматрача. Субјективни утисак кретања и оптичка илузија кретања. Ритам као принцип компоновања у делима ликовних уметности. Ритам у другим врстама уметности. Примена визуелног ритма у свакодневном животу. Различити ритмови као подстицај за стваралачки рад – звуци из природе и окружења, музика, кретање у природи и окружењу, плес.... Уметничко наслеђе – значај праисторијског наслеђа на простору Србије и у свету
Исходи	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: – опише ритам који уочава у природи, окружењу и уметничким делима; – пореди утисак који на њега/њу остављају различите врсте ритма; – гради правилан, неправилан и слободан визуелни ритам, спонтано или с одређеном намером; – користи, у сарадњи са другима, одабране садржаје као подстицај за стварање оригиналног визуелног ритма; – разматра, у групи, како је учио/ла о визуелном ритму и где та знања може применити;
Активности ученика	(усмерено) опажање, упоређивање, описивање (вербално или ликовно), процењивање, бележење (графичко, симболичко бележење опажања), сликање, цртање, колажирање, практиковање, експериментисање и трагање за решењима, истраживање, сакупљање (колекцијњ, збирке, албуми)
Активности наставника	Мотивише, подстиче, сарађује, припрема изворе информација (шира литература), осмишљава и организује посете и излете, прикупља радове за изложбе и конкурсе, прати и вреднује рад ученика, показује-демонстрира
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербални, илустративно-демонстративни, вербално текстуални, комбиноване методе, метода практичних радова, групни рад
Начин провере остварености	Праћење и вредновање ученика је континуирано, уважавајући интересовања и активности ученика у процесу

стандарда постигнућа, остварености исхода	учења, а у складу са њиховим стваралачким радом и креативношћу, у циљу осамостављивања, у трагању различитих извора сазнања, проширивања и продубљивања умења и вештина. На часовима вежбања вршиће се естетска анализа, процењивање, вредновање и оцењивање ученичких радова у току школске године оцењиваће се радови ученика и то у првом полугодишту четири пута и у другом полугодишту четири пута
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	ЛИНИЈА
Садржаји:	Врсте линија и изражајна својства линија. Линије у природи и окружењу. Линија као ивица тродимензионалних облика. Изражајна својства линија у односу на прибор, материјал, притисак и угао под којим се држи прибор/материјал. Савремена средства за цртање – дигитална табла и оловка за цртање, 3Д оловка, апликативни програми за цртање...Својства линије у апликативном програму за цртање. Цртање светлом; Уметнички цртеж, аматерски цртеж, дечји цртеж, схематски цртеж, технички цртеж, научне илустрације... Врсте уметничког цртежа – скица, студија, илустрација, стрип, карикатура, графити... Занимања у којима је неопходна вештина слободоручног цртања. Поступци грађења цртежа додавањем и одузимањем линија. Лавирани цртеж. Линеарни цртеж. Цртеж у боји. Текстура (ликовни елемент). Поступци грађења текстуре линијама. Ритам линија. Различити садржаји као подстицај за стваралачки рад (облици из природе и окружења, звуци из природе и окружења, музика, кретање у природи и окружењу, текст, писмо...). Читање (декодирање) цртежа, стрипа, карикатуре, графита, рекламних порука... Уметничко наслеђе – значај наслеђа првих цивилизација.
Исходи	По завршеној области/теми ученик ће бити у стању да: – пореди утисак који на њега/њу остављају различите врсте линија; – гради линије различитих вредности комбинујући материјал, угао и притисак прибора/материјала; – користи одабране садржаје као подстицај за стварање оригиналних цртежа; – црта разноврсним прибором и материјалом изражавајући замисли, машту, утиске и памћење опаженог; – разматра, у групи, како је учио/ла о изражајним својствима линија и где се та знања примењују
Активности ученика	(усмерено) опажање, упоређивање, описивање (вербално или ликовно), процењивање, бележење (графичко, симболичко бележење опажања), сликање, цртање, колажирање, практиковање, експериментисање и трагање за решењима, истраживање, сакупљање (колекцијњ, збирке, албуми)
Активности наставника	Мотивише, подстиче, сарађује, припрема изворе информација (шира литература), осмишљава и организује посете и излете, прикупља радове за изложбе и конкурсе, прати и вреднује рад ученика, показује-демонстрира
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методe, технике, облици)	Вербални, илустративно-демонстративни, вербално текстуални, комбиноване методе, метода практичних радова, групни рад
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Праћење и вредновање ученика је континуирано, уважавајући интересовања и активности ученика у процесу учења, а у складу са њиховим стваралачким радом и креативношћу, у циљу осамостављивања, у трагању различитих извора сазнања, проширивања и продубљивања умења и вештина. На часовима вежбања вршиће се естетска анализа, процењивање, вредновање и оцењивање ученичких радова у току школске године оцењиваће се радови ученика и то у првом полугодишту четири пута и у другом полугодишту четири пута
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	ОБЛИК
Садржаји:	Дводимензионални и тродимензионални облици. Правилни геоме тријски облици (геометријске фигуре и тела). Правилни облици уприроди и у ликовној уметности. Неправилни облици. Својства облика. Величина облика. Боја облика. Реална и имагинарна функција облика. Карактеристични детаљи и својства по којима је облик препознатљив. Светлост као услов за опажање облика. Изглед облика посматраног из различитих углова. Стилизовање облика. Статични облици. Кретање облика (кретање статичних облика помоћу ветра и воде, карактеристично кретање бића и машина). Распоред облика у простору и њихово дејство на посматрача. Положај облика у равни – линија хоризонта, планови и величина облика у односу на растојање од посматрача. Преклапање, прожимање, додиривање облика. Поступци грађења апстрактних и фантастичних облика (превођење реалних облика у апстрактне одузимањем карактеристичних детаља, превођење реалних облика у фантастичне додавањем неочекиваних детаља, грађење имагинарних и апстрактних облика на основу једне, две и три информације...). Луминообјекти. ЛЕД технологија у савременој уметности. Обликовање простора светлом. Обликовање (дизајн) употребних предмета. Преобликовање материјала и предмета за рециклажу. Различити садржаји као подстицај за стваралачки рад (облици из природе и окружења, кретање у природи и окружењу, уметничка дела, етно наслеђе, садржаји других наставних предмета...). Орнамент и орнаментика. Функција орнамента. Симетрија. Ритам линија, боја и облика у орнаменту. Уметничко наслеђе – наслеђе етно културе. Значајни римски споменици на тлу Србије.
Исходи	По завршеној области/теми ученик ће бити у стању да: – пореди облике из природе, окружења и уметничких дела према задатим условима; – гради апстрактне и/или фантастичне облике користећи одабране садржаје као подстицај за стваралачки рад; – наслика реалне облике у простору самостално мешајући боје да би добио/ла жељени тон; – обликује препознатљиве тродимензионалне облике одабраним материјалом и поступком; – преобликује предмет за рециклажу дајући му нову употребну вредност; – комбинује ритам, линије и облике стварајући оригиналан орнамент за одређену намену; – објасни зашто је дизајн важан и ко дизајнира одређене производе; – разматра, у групи, како је учио/ла о облицима и где та знања примењује;
Активности ученика	(усмерено) опажање, упоређивање, описивање (вербално или ликовно), процењивање, бележење (графичко, симболичко бележење опажања), сликање, цртање, колажирање, практиковање, експериментисање и трагање за решењима, истраживање, сакупљање (колекцијњ, збирке, албуми)
Активности наставника	Мотивише, подстиче, сарађује, припрема изворе информација (шира литература), осмишљава и организује посете и излете, прикупља радове за изложбе и конкурсе, прати и вреднује рад ученика, показује-демонстрира
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербални, илустративно-демонстративни, вербално текстуални, комбиноване методе, метода практичних радова, групни рад
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Праћење и вредновање ученика је континуирано, уважавајући интересовања и активности ученика у процесу учења, а у складу са њиховим стваралачким радом и креативношћу, у циљу осамостављивања, у трагању различитих извора сазнања, проширивања и продубљивања умења и вештина. На часовима вежбања вршиће се естетска анализа, процењивање, вредновање и оцењивање ученичких радова у току школске године оцењиваће се радови ученика и то у првом полугодишту четири пута и у другом полугодишту четири пута
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	ВИЗУЕЛНО СПОРАЗУМЕВАЊЕ
Садржаји:	Различите врсте комуникације од праисторије до данас. Невербална комуникација – читање информација. израз лица и карактеристичан положај тела. Читање визуелних информација (декодирање). Визуелно изражавање. Уметничко наслеђе – значај наслеђа за туризам и за познавање сопственог порекла.
Исходи	По завршеној области/теми ученик ће бити у стању да: – пореди различите начине комуницирања од праисторије до данас; – обликује убедљиву поруку примењујући знања о ритму, линији, облику и материјалу; – изрази исту поруку писаном, вербалном, невербалном и визуелном комуникацијом; – тумачи једноставне визуелне информације; – објасни зашто је наслеђе културе важно.
Активности ученика	(усмерено) опажање, упоређивање, описивање (вербално или ликовно), процењивање, бележење (графичко, симболичко бележење опажања), сликање, цртање, колажирање, практиковање, експериментисање и трагање за решењима, истраживање, сакупљање (колекцијњ, збирке, албуми)
Активности наставника	Мотивише, подстиче, сарађује, припрема изворе информација (шира литература), осмишљава и организује посете и излете, прикупља радове за изложбе и конкурсе, прати и вреднује рад ученика, показује-демонстрира
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербални, илустративно-демонстративни, вербално текстуални, комбиноване методе, метода практичних радова, групни рад
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Праћење и вредновање ученика је континуирано, уважавајући интересовања и активности ученика у процесу учења, а у складу са њиховим стваралачким радом и креативношћу, у циљу осамостављивања, у трагању различитих извора сазнања, проширивања и продубљивања умења и вештина. На часовима вежбања вршиће се естетска анализа, процењивање, вредновање и оцењивање ученичких радова у току школске године оцењиваће се радови ученика и то у првом полугодишту четири пута и у другом полугодишту четири пута
Место извођења наставе	Учионица

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Пети	Годишњи фонд часова :72
Наставни предмет: МУЗИЧКА КУЛТУРА	Недељни фонд часова: 2

Циљ учења предмета: Циљ наставе и учења *музичке културе* је да код ученика, развијајући интересовања за музичку уметност, стваралачко и критичко мишљење, естетске критеријуме, формира естетску перцепцију и музички укус, као и одговоран однос према очувању музичког наслеђа и култури свога и других народа.

Наставна тема/област:	ЧОВЕК И МУЗИКА
Садржаји:	Улога музике у првобитном друштву; Елементи музичког тока: покрет, ритам коло/групни плес; Покрет: порекло плеса; Слушање/доживљај ритма телом; Најстарија фолклорна музичка традиција у Србији и светске баштине. Примери различитих инструмената и музичких облика Улога и место музике
Исходи	• објасни како друштвени развој утиче на начине и облике музичкогизражавања; • искаже своје мишљење о значају • и улози музике у животу човека; • реконструише у сарадњи са другима начин комуникације кроз музику у смислуритуалног понашања и пантеизма; • идентификује утицај ритуалног понашања у музици савременог доба (музички елементи,наступ исл.);
Активности ученика	Планира Организује Води циљни разговор, демонстрира, мотивише ученике за самостални рад, учествује у анализи дела ради индивидуално и у групи повезује старо и ново градиво издваја битно од небитног критички се односи према градиву (анализира, поставља питања, износи лични став) примењује стечена знања
Активности наставника	Припрема, мотивише, усмено излаже; приказује, показује; демонстрира , усмерава активности Ученика, подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; води разговор
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни Методе рада: Вербалне, монолошка, дијалогска, рад на тексту
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усменом провером, краћом писаном провером (до 15 минута) и проценом практичног рада и уметничког и стваралачког ангажовања,праћење уредности школске свеске,доношење прибора за рад, самооценивање.
Место извођења наставе	МУЗИЧКИ КАБИНЕТ

Наставна тема/област:	ПЕВАЊЕМ И СВИРАЊЕМ УПОЗНАЈЕМО МУЗИКУ
Садржаји:	Певање песама по слуху самостално и у групи; Певање песама из нотног текста солмизацијом; Извођење једноставних ритмичких и мелодијских мотива (у стилу) музике старих цивилизација певањем; Певање песама у комбинацији са покретом; Извођење једноставних ритмичких и мелодијских мотива (у стилу) музике старих цивилизација на инструментима или покретом;
Исходи	• пева самостално и у групи; • примењује правилну технику певања (правилно дисање, држање тела, артикулација); • кроз свирање и покрет развија сопствену координацију и моторику; • користи различита средства изражајног певања у зависности од врсте, намене и карактера композиције; • искаже своја осећања у току извођења музике; • примењује принцип сарадње и међусобног подстицања у заједничком музицирању; • учествује у школским приредбама и манифестацијама; • користи могућности ИКТ-а у извођењу музике (коришћење матрица, караоке програма, аудиоснимака...);
Активности ученика	Планира Организује Води циљни разговор, демонстрира, мотивише ученике за самостални рад, учествује у анализи дела ради индивидуално и у групи повезује старо и ново градиво издваја битно од небитног критички се односи према градиву (анализира, поставља питања, износи лични став) примењује стечена знања
Активности наставника	Припрема, мотивише, усмено излаже; приказује, показује; демонстрира, усмерава активности Ученика, подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; води разговор
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни Методе рада: Вербалне, монолошка, дијалогска, рад на тексту
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усменом провером, крајом писаном провером (до 15 минута) и проценом практичног рада и уметничког и стваралачког ангажовања, праћење уредности школске свеске, доношење прибора за рад, самооценивање.
Место извођења наставе	МУЗИЧКИ КАБИНЕТ

Наставна тема/област:	ЧОВЕК ПРАИСТОРИЈЕ И АНТИКЕ
Садржаји:	Човек у праисторији Улога музике у првобитном друштву; Човек и ритуал: улога музике у ритуалу (музичко-антрополошка истраживања); Магијска моћ музике; Елементи музичког тока: покрет, ритам (ритам као основа ритуала), коло/групни плес; Покрет: порекло плеса; Слушање/доживљај ритма телом; Најстарија фолклорна музичка традиција у Србији и светске баштине. Човек Антикe Божанска природа музике: - митолошка свест античког човека; - музички атрибутибогова; - музика идржава. Музика у храму и музика на двору; Примери различитих инструмената и музичких облика у античким цивилизацијама; Улога и место музике у античким цивилизацијама: Индија, Кина, Египат, Грчка, Рим; Појава првих нотација, пентатоника;
Исходи	• наведе начине и средства музичког изражавања у праисторији и античком добу; • објасни како друштвени развој утиче на начине и облике музичког изражавања; • искаже своје мишљење о значају • и улози музике у животу човека; • реконструише у сарадњи са другима начин комуникације кроз музику у смислу ритуалног понашања и пантеизма; • идентификује утицај ритуалног понашања у музици савременог доба (музички елементи, наступ исл.);
Активности ученика	Планира Организује Води циљни разговор, демонстрира, мотивише ученике за самостални рад, учествује у анализи дела ради индивидуално и у групи повезује старо и ново градиво издваја битно од небитног критички се односи према градиву (анализира, поставља питања, износи лични став) примењује стечена знања
Активности наставника	Припрема, мотивише, усмено излаже; приказује, показује; демонстрира , усмерава активности Ученика, подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; води разговор
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни Методe рада: Вербалне, монолошка, дијалoшка, рад на тексту
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усменом провером, краћом писаном провером (до 15 минута) и проценом практичног рада и уметничког и стваралачког ангажовања, праћење уредности школске свеске, доношење прибора за рад, самооценивање.
Место извођења наставе	МУЗИЧКИ КАБИНЕТ

Наставна тема/област:	МУЗИЧКИ ИНСТРУМЕНТИ
Садржаји:	Најстарији инструменти: тело, удараљке, дувачки, жичани; Удараљке – настанак, првобитни облик и развој; Ритмичке удараљке као најједноставнија група инструмената; Мелодијске удараљке;
Исходи	• класификује инструменте по начину настанка звука; • опише основне карактеристике удараљки; • препозна везу између избора врсте инструмента и догађаја, односно прилике када семузика изводи; • користи могућности ИКТ-а у примени знања о музичким • инструментима (коришћење доступних апликација);
Активности ученика	Планира Организује Води циљни разговор, демонстрира, мотивише ученике за самостални рад, учествује у анализи дела ради индивидуално и у групи повезује старо и ново градиво издваја битно од небитног критички се односи према градиву (анализира, поставља питања, износи лични став) примењује стечена знања
Активности наставника	Припрема, мотивише, усмено излаже; приказује, показује; демонстрира, усмерава активности Ученика, подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; води разговор
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни Методе рада: Вербалне, монолошка, дијалогска, рад на тексту
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усменом провером, краћом писаном провером (до 15 минута) и проценом практичног рада и уметничког и стваралачког ангажовања, праћење уредности школске свеске, доношење прибора за рад, самооценивање.
Место извођења наставе	МУЗИЧКИ КАБИНЕТ

Наставна тема/област:	ЧОВЕК ПРАИСТОРИЈЕ И АНТИКЕ
Садржаји:	Човек у праисторији Улога музике у првобитном друштву; Човек и ритуал: улога музике у ритуалу (музичко-антрополошка истраживања); Магијска моћ музике; Елементи музичког тока: покрет, ритам (ритам као основа ритуала), коло/групни плес; Покрет: порекло плеса; Слушање/доживљај ритма телом; Најстарија фолклорна музичка традиција у Србији и светске баштине. Човек Антике Божанска природа музике: - митолошка свест античког човека; - музички атрибути богова; - музика идржава. Музика у храму и музика на двору; Примери различитих инструмената и музичких облика у античким цивилизацијама; Улога и место музике у античким цивилизацијама: Индија, Кина, Египат, Грчка, Рим; Појава првих нотација, пентатоника;
Исходи	• наведе начине и средства музичког изражавања у праисторији и античком добу; • објасни како друштвени развој утиче на начине и облике музичког изражавања; • искаже своје мишљење о значају • и улози музике у животу човека; • реконструише у сарадњи са другима начин комуникације кроз музику у смислу ритуалног понашања и пантеизма; • идентификује утицај ритуалног понашања у музици савременог доба (музички елементи, наступ исл.);
Активности ученика	Планира Организује Води циљни разговор, демонстрира, мотивише ученике за самостални рад, учествује у анализи дела ради индивидуално и у групи повезује старо и ново градиво издваја битно од небитног критички се односи према градиву (анализира, поставља питања, износи лични став) примењује стечена знања
Активности наставника	Припрема, мотивише, усмено излаже; приказује, показује; демонстрира, усмерава активности Ученика, подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; води разговор
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни Методе рада: Вербалне, монолошка, дијалогска, рад на тексту
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усменом провером, краћом писаном провером (до 15 минута) и проценом практичног рада и уметничког и стваралачког ангажовања, праћење уредности школске свеске, доношење прибора за рад, самооценивање.
Место извођења наставе	МУЗИЧКИ КАБИНЕТ

Наставна тема/област:	СЛУШАЊЕМ УПОЗНАЈЕМО НОВА ДЕЛА И КОМПОЗИТОРЕ
Садржаји:	Елементи музичке изражајности – темпо, динамика, тонске боје различитих гласова и инструмената; Слушање вокалних, вокално- инструменталних и кратких инструменталних композиција, домаћих и страних композитора; Слушање дела најстарије фолклорне традиције српског и других народа; Слушање народних и уметничких дела инспирисаних фолклором народа и народности, различитог садржаја, облика и расположења, као и музичких прича;
Исходи	• изражава се покретима за време слушања музике; • вербализује својдоживљај музике; • идентификује ефекте којима различити елементи музичке • изражајности (мелодија, ритам, темпо, динамика) утичу на тело и осећања; • анализира слушано дело у односу на извођачки састав инструменте; • илуструје примере коришћења плесова и музике према намени у свакодневном животу (војна музика, обредна музика, музика за забаву...); • критички просуђује лошутуцај прегласне музике наздравље; • понаша се у складу са правилима музичког бонтона; • користи могућности ИКТ-а за слушање музике;
Активности ученика	Планира Организује Води циљни разговор, демонстрира, мотивише ученике за самостални рад, учествује у анализи дела ради индивидуално и у групи повезује старо и ново градиво издваја битно од небитног критички се односи према градиву (анализира, поставља питања, износи лични став) примењује стечена знања
Активности наставника	Припрема, мотивише, усмено излаже; приказује, показује; демонстрира, усмерава активности Ученика, подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; води разговор
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни Методе рада: Вербалне, монолошка, дијалогска, рад на тексту
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усменом провером, краћом писаном провером (до 15 минута) и проценом практичног рада и уметничког и стваралачког ангажовања, праћење уредности школске свеске, доношење прибора за рад, самооценивање.
Место извођења наставе	МУЗИЧКИ КАБИНЕТ

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Пети	Годишњи фонд часова : 72+54
Наставни предмет: Физичко и здравствено васпитање и обавезне физичке активности	Недељни фонд часова: 2+1.5

Циљ учења предмета: је да разноврсним и систематским моторичким активностима, у повезаности са осталим васпитно-образовним подручјима, допринесе интегралном развоју личности ученика (когнитивном, афективном, моторичком), развоју моторичких способности, стицању, усавршавању и примени моторичких умења, навика и неопходних теоријских знања у свакодневним и специфичним условима живота и рада.

Наставна тема/област:	ФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТИ / АТЛЕТИКА
Садржаји:	Моторичке вештине, спорт и спортске дисциплине
Исходи	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: -примени једноставне комплексе простих и општеприпремних вежби -изведе вежбе и користи их у спорту, рекреацији и различитим животним ситуацијама -упореди резултате тестирања са вредностима свога узраста и сагледа сопствени моторички напредак. -комбинује и користи постигнути ниво усвојене технике кретања у спорту и свакодневном животу -доводи у везу развој физичких способности са атлетским дисциплинама.
Активности ученика	Стају у врсту, загревају се, раде вежбе, износе справе и реквизите, раде тестове, Враћају реквизите.
Активности наставника	Води загревање, вежбе обликовања, организује постављање справа, објашњава задатак ученика, мери и записује резултате.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: фронтално-групни, фронтално индивидуални Методе рада: вербална, демонстративна
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Стање моторичких способности (физичких), брзина, снага, експлозивност, спретност и окретност
Место извођења наставе	Школска сала, школско двориште и терени

Наставна тема/област:	СПОРТСКА ГИМНАСТИКА
Садржаји:	Основни садржаји Вежбе на тлу. Прескоци и скокови. Вежбе у упору. Вежбе у вису. Ниска греда. Гимнастички полигон. Препоручени садржаји Вежбе на тлу (напредне варијанте). Висока греда. Трамболина. Прескок. Коњ са хваталкама. Вежбе у упору (сложенији састав). Вежбе у вису (сложенији састав).
Исходи	Ученик ће бити у стању да: -одржава стабилну и динамичку равнотежу у различитим кретањима, изводи ротације тела -користи елементе гимнастике у свакодневним животним ситуацијама и игри -процени сопствене могућности за вежбање у гимнастици.
Активности ученика	Трче, ходају, разгибавају се, уче елементе технике, придржавају и помажу један другом.
Активности наставника	Води загревање, вежбе, објашњава начин извођења елемента, помаже и исправља грешке.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: фронтално-групни, фронтално индивидуални Методе рада: вербална, демонстративна, аналитичко, синтетичко објашњење и приказ
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Оцењивање моторичких знања и умења на основу минималних програмских захтева. Колут напред, колут назад, став на шакама, мост, ниска греда, гимнастички полигон, прескоци
Место извођења наставе	Место извођења: спортска сала

Наставна тема/област:	ОСНОВЕ ТИМСКИХ И СПОРТСКИХ ИГРА Рукомет-мини рукомет:
Садржаји:	Основни елементи технике и правила: – вођење лопте, – хватања и додавања лопте, – шутирање на гол -финтирање – принципи индивидуалне одбране, – откривање и покривање (сарадња играча), – основна правила рукомета-мини рукомета. Препоручени садржаји Напредни елементи технике, тактике и правила игре: -хватање котрљајућих лопти, – дриблинг, – финтирање. Основни принципи колективне одбране и напада.
Исходи	Ученик ће бити у стању да: - користи елементе технике у игри -примењује основна правила рукомета у игри -учествује на унутародељењским и међуодељењским такмичењима
Активности ученика	Загревају се, вежбају, формирају парове или групе, уче технике, праве екипе, такмиче се у игри.
Активности наставника	Организује уводни део часа, приказује технику, објашњава, исправља, суди утакмицу.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: фронтално-групни, фронтално индивидуални Методе рада: вербална , демонстративна, аналитичко, синтетичко објашњење и приказ
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Оцењивање моторичких знања и умења на основу минималних програмских захтева. Вођење лопте, хватање и додавање, финтирање, принципи индивидуалне одбране,правила рукомета,спортски полигон, кретање, игра, шутирање
Место извођења наставе	Спортска сала и терени у школском дворишту

Наставна тема/област:	ПЛЕС И РИТМИКА
Садржаји:	Основи садржаји Покрети уз ритам и уз музичку пратњу. Ритмичка вежба без реквизита. Скокови кроз вијачу Народно коло „Моравац“. Народно коло из краја у којем се школа налази. Препоручени садржаји Вежбе са обручем. Вежбе са лоптом. Сложени скокови кроз вијачу
Исходи	Ученик ће знати да: -изводи кретања, вежбе и кратке саставе уз музичку пратњу -игра народно коло -изведе кретања у различитом ритму -изведе основне кораке плеса из народне традиције других култура.
Активности ученика	Загревају се, разгибају, уче кораке, повезују са музиком, вежбају прескоке са вијачом.
Активности наставника	Води уводни део часа, формира парове и формације за обуку корака, изводи ритмичку вежбу, прескаче вијачу учи их кроз демонстрацију.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: фронтално-групни, фронтално индивидуални Методе рада: вербална, демонстративна, аналитичко, синтетичко објашњење и приказ
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Оцењивање моторичких знања и умења на основу минималних програмских захтева. Техника и кораци народних игара, ритмичка вежба без реквизита, скокови кроз вијачу, Моравац, друштвени плесови.
Место извођења наставе	Спортска сала

Наставна тема/област:	ФИЗИЧКА И ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА / ФИЗИЧКО ВЕЖБАЊЕ И СПОРТ
Садржаји:	-Основна правила вежбања. Основна правила Рукомета-мини рукомета и правила Малог фудбала. -Понашање према осталим субјектима у игри (према судији, играчима супротне и сопствене екипе). -Чување и одржавање материјалних добара која се користе у вежбању. -Уредно постављање и склањање справа и реквизита неопходних за вежбање. -Облици насиља у физичком васпитању и спорту. -„Ферплеј” (навијање, победа, пораз решавање конфликтних ситуација). -Писани и електронски извори информација из области физичког васпитања и спорта. -Развој физичких способности у функцији сналажења у ванредним ситуацијама (земљотрес, поплава, пожар...). -Повезаност физичког вежбања и естетике. -Значај вежбања у породици. -Планирање вежбања у оквиру дневних активности. Основни садржаји Значај физичке активности за здравље. Поштовање здравствено-хигијенских мера пре и после вежбања. Последице неодржавања хигијене – хигијена пре и после вежбања. Значај употребе воћа и поврћа у исхрани . Последице неправилне исхране, прекомерног уношења енергетских напитака и последице конзумирања дувана. Поступци ученика након повреда (тражење помоћи). Вежбање и играње у различитим временским условима (упутства за игру и вежбање на отвореном простору). Чување околине на отвореним просторима изабраним за вежбање.
Исходи	По завршетку наставе, ученик ће бити у стању да: -објасни својим речима сврху и значај вежбања -користи основну терминологију вежбања -поштује правила понашања у и на просторима за вежбање у школи и ван ње, као и на спортским манифестацијама -примени мере безбедности током вежбања -одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима у просторијама за вежбање -примени и поштује правила тимске и спортске игре у складу са етичким нормама -навија и бодри ученике на такмичењима и решава конфликте на социјално прихватљив начин -користи различите изворе информација за упознавање са разноврсним облицима физичких и спортско рекреативних активности -прихвати сопствену победу и пораз у складу са ферплејом -примењује научен у физичком и здравственом васпитању у ванредним ситуацијама -препозна лепоту кретања и покрета у физичком вежбању и спорту -направи план дневних активности. -наведе примере утицаја физичког вежбања на здравље

	-разликује здраве и нездраве начине исхране -направи недељни јеловник уравнотежене исхране уз помоћ наставника -примењује здравствено-хигијенске мере пре,у току и после вежбања -препозна врсту повреде -правилно реагује у случају повреде -чува животну средину током вежбања.
Активности ученика	Прате, уче , усвајају нова знања и навике разговарају, анализирају, проучавају
Активности наставника	Објашњава, упознаје, упућује, даје идеје, анимира, исправља грешке
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: индивидуални, фронтално-групни Методе рада: вербална, демонстративна, илустративна, практичног рада
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Оцењивање познавања спортских игара и правила игре, понашања на терену, ферплеј, коришћење и чување реквизита, спортска такмичења, активност на часовима, учествовање у дискусији и разговору
Место извођења наставе	Школска сала, школски терени, градски спортски терени

Наставна тема/област:	АКТИВНОСТИ У ПРИРОДИ
Садржаји:	Крос, пешачење
Исходи	Ученик ће знати -технику и тактика трчања кроса -ферплеј -коришћење и практиковање крос трчања у свакодневном животу,организација рекреације
Активности ученика	Прате, уче , усвајају нова знања и навике разговарају, анализирају, проучавају, загревају се, раде вежбе, припремају се,трче.
Активности наставника	Објашњава, Организује загревање, упознаје са садржајем главног дела часа, обучава технике по деловима и повезује у целину.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: индивидуални, фронтално-групни Методе рада:вербална, демонстративна, илустративна, практичног рада
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Однос према раду, учествовања на кросу. (формативно и сумативно оцењивање)
Место извођења наставе	Школска сала, школски терени,

Разред: ПЕТИ	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: Верска настава	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Ученици треба да уоче да Бог није напустио свет после греха првог човека; да стекну свест о томе да Бог никад не напушта човека ма какав грех он учинио; да Бог није одустао од првобитног циља због кога је створио свет; уоче сличност у структури старозаветне и новозаветне Цркве.

Наставна тема/област:	
Садржаји:	Установити каква су знања стекли и какве ставове усвојили ученици у претходном школовању. Упознати ученике са основним елементима религије и културе старог века. Упознати ученике са паганским митовима и легендама о вечном животу. Припремити ученике за сусрет са Откровењем Истинитог Бога. Пружити ученицима знање да Бог из љубави ствара свет да би му дао вечно постојање; Објаснити ученицима повест о првородном греху и његовим последицама; Указати ученицима на начин на који се Бог стара о свету и човеку од Адама до Ноја; Пробудити у ученицима осећај одговорности за свет који их окружује.
Исходи	Оспособити ученике за разумевање посебности улоге човека у свету, као споне између Бога и света.
Активности ученика	Слуша, поставља питања, уочава, илуструје
Активности наставника	Излаже, усмерава, подстиче на питања, показује, планира, објашњава, упућује, мотивише, наводи примере
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербална, Дијалошка, Илустративна, посета цркви
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Бележење активности, праћење, слушање, процењивање, активност на часу,
Место извођења наставе	Учионица, Црква

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Пети	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: Грађанско васпитање	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Циљ наставе и учења грађанског васпитања је да ученик изучавањем основних принципа, вредности и процедура грађанског друштва постане свестан својих права и одговорности, осетљив за потребе појединаца и заједнице и спреман да активно делује у заједници уважавајући демократске вредности.

Наставна тема/област:	1.ЉУДСКА ПРАВА Права детета
Садржаји:	Потребе и права Потребe и жеље. Потребe и права. Права и правила у учионици. Правила рада у учионици, доношење групних правила. Права детета у документима о заштити права Посебност права детета и људска права. Конвенција о правима детета. Врсте права. Показатељи остварености и кршења дечијих права. Конвенција о правима детета у документима која се односе на школу
Исходи	-разликује жеље од потреба и наведе примере везе између потреба и људских права; препознаје своје потребе, као и потребе других и да их уважава; штити своја права на начин који не угрожава друге и њихова права; учествује у доношењу правила рада групе и поштује их; наводи примере и показатеље остварености и кршења дечијих права; наводи чиниоце који утичу на остварење дечијих права; поштује права и потребе ученика који су у инклузији у његовом одељењу/школи; препознаје ситуације кршења својих права и права других; идентификује кршење људских права на примеру неког историјског догађаја;
Активности ученика	Различити облици групне дискусије, симулација и играње улога; часови се реализују у радионичарском раду, где сваки појединац учествује износећи своје ставове, мишљења, предлоге и идеје, дискутује, учествује у избору идеја за реализацију; уче коришћење интерактивних и истраживачких метода рада, рад у малим групама, тимски рад; презентују рад
Активности наставника	Прати, говори полако и разговетно; Упућује ученике на самостално размишљање; Семантизује нове речи; Активно учествује; Поставља питања; Коригује и активише; Организује; Мотивише; Подстиче; Анализира; Објашњава; Повремено активно учествује у игровним активностима,
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Уводи ученика у наставни предмет и упознаје са значајем грађанског васпитања; упознаје ученика са садржајем наставног програма и даје јасна упутстава за рад; повезује постојеће знање са новим; упознаје са Конвенцијом о правима детета у документима која се односе на школу; препознаје своја права и права других, идентификације кршење истих;
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	У оквиру исказа ученика, презентација, израде паноа, дебата. Вредновање препознавања и уочавања примера кршења дечијих права и повезивање са акцијама које су ученици спроводили; Вредновање активности анализе тема, сагледавања проблема, ставова и вештина:
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	2. ДЕМОКРАТСКО ДРУШТВО Школа као заједница
Садржаји:	Права и функционисање заједнице; Моје заједнице; Школа као заједница; Одлучивање у учионици и школи; Гласање и консензус као демократски начини одлучивања; Одговорности и обавезе у заједници; Одговорност деце; Одговорности одраслих (родитеља, наставника); Кршење и заштита права; Шта могу и коме да се обратим у ситуацијама насиља;
Исходи	Поштује правила одељенске заједнице и правила на нивоу школе; поступа у складу са моралним вредностима грађанског друштва; исказује свој став о значају правила у функционисању заједнице; понаша се у складу са правилима и дужностима у школи; наводи начине демократског одлучивања; препознаје одговорност одраслих у заштити права деце; објашњава улогу појединца и група у заштити дечијих права; реално процењује сопствену одговорност у ситуацији кршења нечијих права и зна коме да се обрати за помоћ;
Активности ученика	Сви часови се реализују у оквиру радионичарског рада, где сваки појединац учествује износећи своје ставове, мишљења, предлоге и идеје, дискутује, учествује у избору идеја за реализацију; ученици раде тимски, у групним активностима, учествују у дебатама, презентују рад; користе интерактивне и истраживачке методе рада; активно и равноправно учествују у свим активностима; учествују у различитим облицима групне дискусије;
Активности наставника	Објашњава, даје инструкције, подржава, мотивише, наводи ученике на самостално размишљање, промишљање и закључивање; повремено активно учествује у игровним активностима; поставља питања; коригује и мотивише; организује; анализира,
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	часови се реализују кроз радионице, тимски рад, израду панoa и рад у малим групама кроз прецизно дефинисање правила функционисања одељенске заједнице и правила школе; кроз разумевање значаја правила у функционисању заједнице; примену различитих интерактивних облика рада, као и одабир и коришћење одговарајућих метода и техника рада;
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исх ода	У оквиру исказа ученика, презентација, израде панoa и дебата као и дискусије након одгледаних клипова, сцена и делова емисија које су унапред припремљене.
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	3. ПРОЦЕСИ У СВРЕМЕНОМ СВЕТУ Права детета
Садржаји:	Наши идентитети; Наше сличности и разлике (раса, пол, национална припадност, друштвено порекло, вероисповест, политичка или друга уверења, имовно стање, култура, језик, старост и инвалидитет); Стереотипи и предрасуде; Дискриминација; Толеранција; Сукоби и насиље; Сукоби и начини решавања сукоба; Предности конструктивног решавања сукоба; Врсте насиља: физичко, активно и пасивно, емоционално, социјално, сексуално, дигитално; Реаговање на насиље; Начини заштите од насиља
Исходи	Препознаје и анализира сличности и разлике између ученика у групи; прихвата друге ученике и уважава њихову различитост; проналази примере моралних поступака у књижевним делима које чита, у медијима и у свакодневном животу; наводи примере из свакодневног живота предрасуда, стереотипа, дискриминације, нетолеранције по различитим основама; проналази примере нетолеранције и дискриминације у књижевним делима која чита; у медијима проналази примере предрасуда, стереотипа, дискриминације, нетолеранције по различитим основама и критички их анализира; препознаје и објашњава врсте насиља; прави разлику између безбедног и небезбедног понашања на друштвеним мрежама; уме да се заштити од дигиталног насиља; анализира сукоб из различитих углова (препознаје потребе учесника сукоба) и налази конструктивна решења прихватљива за све стране у сукобу; аргументује предности конструктивног начина решавања сукоба;
Активности ученика	Сви часови се реализују у радионичарском раду где сваки појединац учествује износећи своје ставове, мишљења, предлоге и идеје, дискутује, учествује у избору идеја за реализацију; ученици раде тимски, у групним активностима, учествују у дебатама, презентују рад
Активности наставника	Наводи ученике на самостално размишљање, промишљање и закључивање; објашњава, даје инструкције, подржава, мотивише, повремено активно учествује у игровним активностима; поставља питања; коригује и активише; организује; анализира,
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Осмишљавање и реализација различитих активности: радионица, симулација примера из свакодневног живота - предрасуде, стереотипи, дискриминација и нетолеранција по различитим основама; играња улога, дебата, дискусија, истраживања, промоција; коришћење филмова, интернета, као и разговор о говору мржње, нетолеранцији и дигиталном насиљу;
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање је у оквиру исказа ученика, презентација, израде панова и дебата као и дискусије након одгледаних клипова, сцена и делова емисија које су унапред припремљене.
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	4. ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ
Садржаји:	Планирање и извођење акција у школи у корист права детета; Учешће ученика у школи; Избор проблема; Тражење решења проблема; Израда плана акције; Анализа могућих ефеката акције; Планирање и извођење акције; Завршна анализа акције и вредновање ефеката; Приказ и анализа групних радова;
Исходи	Препознаје примере грађанског активизма у својој школи и исказује позитиван став према томе; идентификује проблеме у својој школи; прикупља податке о проблему користећи различите изворе и технике; осмишљава акције, процењује њихову изводљивост и предвиђа могуће ефекте; активно учествује у тиму, поштујући правила тимског рада (у групној дискусији показује вештину активног слушања, износи свој став заснован на аргументима, комуницира на неугрожавајући начин);
Активности ученика	Сви часови се реализују у радионичком раду, где сваки појединац учествује износећи своје ставове, мишљења, предлоге и идеје, дискутује, учествује у избору идеја за реализацију; ученици раде тимски, у групним активностима, учествују у дебатама, презентују рад
Активности наставника	Објашњава, даје инструкције, подржава, мотивише, наводи ученике на самостално размишљање, промишљање и закључивање; повремено активно учествује у игровним активностима; поставља питања; коригује и активише; организује; анализира,
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Идентификација примере грађанског активизма у школи и неговања позитивног става према томе; прикупља податке о проблему на основу различитих извора и техника; реализује одабране акције, након реализације, исте анализира; негује тимски рад; вреднује ефекте спроведених акција у школи.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање је у оквиру исказа ученика, презентација, дебата, израде паноа, као и дискусија након одгледаних клипова, сцена и делова емисија које су унапред припремљене од стране наставника
Место извођења наставе	Учионица

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Пети	Годишњи фонд часова : 72
Наставни предмет: ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК	Недељни фонд часова: 2

Циљ учења предмета: Упознавање ученика са предметом, планом рада, научити их правилном изговарању речи, научити их да се представе и поздраве неког . Научити их бројеве, да идентификују и именују особе, животиње, боје, да траже и дају обавештења о времену на часовнику. Оспособити ученике за исказивање просторних односа и величина, за именовање делова тела, давање и тражење информација о себи и другима. Оспособити ученике за комуникацију, разумевање текста, препричавање познатог текста.

Наставна тема/област:	1. Лични идентитет, уже друштвено окружење (Комуникативне функције у оквиру теме: поздрављање; представљање себе и других и тражење/ давање информација о себи и другима; разумевање и коришћење молби и захтева)
Садржаји:	Представљање, алфавет, симболи Француске, препознати речи на француском Qu est ce que c est? C est? Поздравити, поставити питање, уписати се у библиотеку, глаголи бити и имати, акценти, изразити припадност, школски систем у француској Представити некога
Исходи	Разуме краће текстове који се односе на поздрављање, представљање и давање информација -Поздрави и отпоздрави и представи себе -Постави и одговори на једноставнија питања личне природе -Разуме једноставнији опис биљака, особа, животиња, предмета
Активности ученика	учествује у комуникацији уз примену социокултурних норми, примењује нови вокабулар у комуникацији и датом контексту, примењује научено
Активности наставника	припрема, организује, прати, објашњава, даје упутства, усмерава, мотивише, подстиче, контролише, сарађује, закључује, коригује, анализира, процењује, помаже
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	дијалогска (херуистички разговор, дискусија, катихетички разговор); монологска (описивање, причање); вербално текстуална, илустративна; демонстративна Облици рада: индивидуални; фронтални; у пару; групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене и писмене вежбе, диктати, писмени задаци у којима се евалуира: разумевање говора, разумевање краћег писаног текста, усмено и писмено изражавање, усвојеност лексике и граматичких структура
Место извођења наставе	класична учионица; мултимедијална; пољска учионица

Наставна тема/област:	Породица, пријатељи, љубимци (Комуникативне функције у оквиру теме: описивање живих бића, предмета и места и положаја у простору; изражавање припадања и поседовања; давање информација о себи и тражење/давање основних информација о себи и другима у ширем друштвеном контексту)
Садржаји:	Описати неку особу,породица,негација,род и бој именица Дани у недељи,месеци у години,бројеви до 100,постављање питања,просторије у кући Описати одлазак у куповину,одећу,глаголи купити и носити,боје,делови тела,мода Превозна средства, кретати се у простору,прилози
Исходи	- Разуме честитку и одговори на њу - опише специфичне,просторне односе и величине једноставним исказима -опише дневни распоред активности,метеоролошке прилике -опише своја и туђа интересовања -састави списак за куповину,изрази количину у мерама
Активности ученика	учествује у комуникацији уз примену социокултурних норми, примењује нови вокабулар у комуникацији и датом контексту, примењује научено
Активности наставника	припрема,организује,прати,објашњава,дајеупутства,усмерава,мотивише,подстиче,контролише,сарађује,закључује коригује,анализира,процењује,помаже
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	дијалогска (херуистички разговор, дискусија, катихетички разговор); монологска (описивање, причање); вербално текстуална, илустративна; демонстративна Облици рада: индивидуални; фронтални; у пару; групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене и писмене вежбе, диктати, писмени задаци у којима се евалуира: разумевање говора, разумевање краћег писаног текста, усмено и писмено изражавање, усвојеност лексике и граматичких структура
Место извођења наставе	класична учионица; мултимедијална; пољска учионица

ШКОЛСКИ ПРОГРАМА ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: ПЕТИ	Годишњи фонд часова : 72
Наставни предмет: РУСКИ ЈЕЗИК	Недељни фонд часова: 2

Циљ учења предмета: Заснивање циља на потребама ученика које се остварују овладавањем комуникативних вештина и развијањем способности и метода учења страног језака; развијање сазнајних и интелектуалних способности ученика његових моралних и естетких ставова стицање позитивниг односа према другим језицима и културама уз уважавање различитости и навикавање на отвореност у комуникацији, стицање свести и сазнања о функционисању страног и матерњег језика; усвајање основних знања за усмено и писмено споразумевање са људима из других земаља; усвоји норме вербалне и невербалне комуникације у складу са специфичностима руског језика, као и да настави да на вишем новоу образовања и самостално учење истог или других страних језика.

Наставна тема/област:	I ШКОЛА
Садржаји:	предмети у учионици, интересовања, поздрављање, представљање, руска азбука, исказивање захвалности, упитне реченице
Исходи	поздрави и отпоздрави примењујући најједноставнија језичка средства, представити себе и другог.
Активности ученика	вежбе слушања, рецитовање, певање у групи, мануелне активности, симулација (улоге), игра, класирање, препричавање, описивање, упоређивање, повезивање речи.
Активности наставника	прати, говори полако и разговетно, упућује, семантизује нове речи, активно учествује.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	вербалне - монолошка (опис), дијалошка (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене вежбе (разумевање говора, тразумевање краћег писаног текста, усмено изражавање, усвојеност лексике и граматике.
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	II МОСКВА
Садржаји:	Читање и писање краћег текста, номинатив, брзалице, знаменитости Москве, Београда, свог родног града, писање тврдих и меких сугласника.
Исходи	разуме јасно постављена питања и одговара на њих, разуме упутства и налоге и реагује на њих.
Активности ученика	препричавање, описивање, упоређивање, повезивање речи, израда постера, извештаја и честитки.
Активности наставника	поставља питања, коригује и активише, организује, мотивише, подрстиче, анализира.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	вербалне - монологска (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	евалуација, писмено изражавање, познавање граматичких структура), писмени задаци, диктати.
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	III ПОРОДИЦА
Садржаји:	именовање чланова, ужа и шира, суседи и пријатељи, дијалози, повезивање речи, слободно време, садашње време, излажавање припадности првом и другом лицу.
Исходи	разуме једноставна и пажљиво исказана правила понашања,
Активности ученика	препознавање везе између слова и гласова, повезивање речи и слика, гласова и слова.
Активности наставника	објашњава, повремено активно учествује у игровним активностима.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне - монологска (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	пројекти, израда панорама, јавна презентација радова ученика, мини – представе.
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	IV ПРАЗНИЦИ
Садржаји:	Нова година, Божић, Ускрс, рођендани, садашње и прошло време, множина именица, глаголи кретања, слагање и неслагање.
Исходи	разуме једноставно исказане честитке и одговара на њих.
Активности ученика	вежбе слушања, рецитоване, певање у групи, мануелне активности, симулација (улоге), игра, класирање, препричавање, описивање.
Активности наставника	прати, говори полако и разговетно, упућује, семантизује нове речи, активно учествује.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	вербалне - монологска (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене вежбе (разумевање говора, тразумевање краћег писаног текста, усмено изражавање, усвојеност лексике и граматике, правилно акцентовање речи.
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	V ЗИМСКИ РАСПУСТ
Садржаји:	Опис лица и предмета, придеви, боје, укус, бројеви, ваннаставне активности, повратни глаголи, допадање и недопадање.
Исходи	разуме и описује једноставне исказе о тренутним активностима и способностима;
Активности ученика	препознавање везе између слова и гласова, повезивање речи и слика, гласова и слова.
Активности наставника	поставља питања, коригује и активише, организује, мотивише, подрстиче, анализира.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне - монологска (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	евалуација, писмено изражавање, познавање граматичких структура
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	VI СПОРТ
Садржаји:	Врсте, распоред дневних обавеза, излет, дани у недељи, време по сату, прилози за време, исказивање заповести
Исходи	Разуме, тражи и пружа кратка и једноставна обавештења о простору, оријентацији у простору и реагује на њих;
Активности ученика	вежбе слушања, рецитовање, певање у групи.
Активности наставника	објашњава, повремено активно учествује у игровним активностима.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне - монолошка (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Пројекти, израда паноа, јавна презентација радова ученика, мини – представе.
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	VII ГОДИШЊА ДОБА
Садржаји:	Именовање доба, зоолошки врт, граматичка таблица глагола.
Исходи	Разуме, тражи и даје кратка и једноставна обавештења о хронолошком/метеоролошком времену.
Активности ученика	мануелне активности.
Активности наставника	прати, говори полако и разговетно, упућује, семантизује нове речи, активно учествује.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне - монолошка (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене вежбе (разумевање говора, тразумевање краћег писаног текста, усмено изражавање.
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	VIII РУСИЈА
Садржаји:	Знаменитости, просторни односи и величине, место и правац кретања, географија и време, начин вршења радње, личне заменице, придеви, школски предмети
Исходи	Разуме, тражи и даје једноставне исказе којима се изражава припадање, неприпадање, поседовање и непоседовање.
Активности ученика	симулација (улоге), игра, класирање, препричавање, описивање, упоређивање, повезивање речи.
Активности наставника	поставља питања, коригује и активише, организује, мотивише, подрстиче, анализира.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне - монолошка (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	само- евалуација, писмено изражавање, познавање граматичких структура.
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	IX ЛЕТЊИ РАСПУСТ
Садржаји:	Месеци у години, разговори о распусту, како се одморити, руска јела, воће и поврће, исказивање негације.
Исходи	Разуме једноставне изразе које се односе на количину и реагује на њих, тражи и пружа основне информације у вези са количинама и бројевима-изрази присуство и одсуство некога или нечега.
Активности ученика	препознавање везе између слова и гласова, повезивање речи и слика, гласова и слова, везивање речи и реченица.
Активности наставника	објашњава, повремено активно учествује у игровним активностима, упоређује с матерњим језиком.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне - монолошка (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене вежбе (разумевање говора, тразумевање краћег писаног текста, усмено изражавање, усвојеност лексике и граматике, правилно акцентовање речи.
Место извођења наставе	учионица

1 ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Пети	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: ЧУВАРИ ПРИРОДЕ	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења слободне наставне активности је да ученици стекну знања, понашање, ставове и вредности који су потребни за очување и унапређење животне средине, биодиверзитета, природе и одрживог развоја

Наставна тема/област:	УПОЗНАЈ ЖИВИ СВЕТ СВОЈЕ ОКОЛИНЕ
Садржаји:	Биодиверзитет и његов значај. Истраживање биодиверзитета непосредне околине. Мапирање врста
Исходи	Прикаже и образложи резултате истраживања са аспеката очувања животне средине, биодиверзитета и здравља, критички процени сопствени рад и рад сарадника у групи;
Активности ученика	Планирају, осмишљавају, ураде и својим речима описују запажања и резултате које су добили, презентују резултате (усмено, писмено, графички, одговарајућом уметничком техником, итд.) пред одељењем или ширим аудиторијумом
Активности наставника	Презентује, дефинише задатак и покреће дискусију, упућује, мотивише, одговара на питања, процењује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Употреба апликација за мобилне телефоне за препознавање биљака и животиња Употреба једноставних кључева за одређивање група организама. Израда онлајн хербаријума и инсектаријума или израда сајтова и група на друштвеним мрежама који популаришу живи свет окружења. Истраживање на терену, мапирање врста животиња, биљака и гљива. направе постер презентацију или презентацију у одговарајућем доступном софтверу
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Праћење напретка ученика кроз учешће у акцијама. Изложбе, презентације, пројекти, панои, симулиране радио и ТВ интервјуи и наступи, кратки видео снимци, флајери о пројекту (нпр. коришћењем мобилног телефона), директно учешће у локалним радио и ТВ емисијама, подкастима, блогovima, дебате и сл.
Место извођења наставе	Учионица, Ботаничка башта, Шумаричко језеро, Шумарице
Међупредметне компетенције:	Компетенција за целоживотно учење Комуникација Рад са подацима и информацијама Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња Одговорно учешће у демократском друштву Одговоран однос према здрављу Одговоран однос према околини Предузимљивост и оријентација ка предузетништву Естетичка компетенција

Наставна тема/област:	ЗНАЧАЈ ЖИВОГ СВЕТА ЗА ЧОВЕКА
Садржаји:	Лековите биљке. Самоникле јестиве биљке. Зачинске биљке. Аутохтоне расе и сорте. Значај биљног покривача. Утицај климатских промена на живи свет.
Исходи	Препознаје проблем, планира стратегију решавања и решава проблем примењујући знања и вештине стечене у оквиру различитих предмета и ваншколског искуства. Користи ИКТ за комуникацију, прикупљање и обраду података и представљање резултата истраживања; Вреднује утицај својих навика у заштити животне средине и биодиверзитета;
Активности ученика	Планирају, осмишљавају, ураде и својим речима описују запажања и резултате које су добили, презентују резултате (усмено, писмено, графички, одговарајућом уметничком техником, итд.) пред одељењем или ширим аудиторијумом.
Активности наставника	Презентује, дефинише задатак и покреће дискусију, упућује, мотивише, одговара на питања, процењује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Гајење лековитог и/или зачинског биља (у башти, саксији). Теренски рад на упознавању самониклих јестивих биљака и израда јеловника у који су укључене те биљке, Индивидуално и групно истраживање аутохтоних раса животиња и сорти биљака локалног подручја. Огледи: спирање земљишта, температура ваздуха и земљишта – поређење температуре изнад бетона и зелених површина. Мерења (кишомер и анемометар), израда графика и табела
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Праћење напретка ученика кроз учешће у акцијама. Изложбе, презентације, пројекти (гајене биљке у школској башти), фотохербаријуми, панои, фотографије, кратки видео снимци.
Место извођења наставе	Школско двориште, учионица
Међупредметне компетенције:	Компетенција за целоживотно учење Комуникација Рад са подацима и информацијама Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња Одговорно учешће у демократском друштву Одговоран однос према здрављу Одговоран однос према околини Предузимљивост и оријентација ка предузетништву Естетичка компетенција

Наставна тема/област:	ПОМОЗИМО ДА ПРЕЖИВЕ
Садржаји:	Угроженост врста. Значај опрашивача. Утицај пестицида на живи свет.
Исходи	Активно учествује у акцијама које су усмерене ка заштити, обнови и унапређењу животне средине и биодиверзитета; Повеже значај очувања животне средине и биодиверзитета са бригом о сопственом и колективном здрављу; сарађује у тиму, поштујући разлике у мишљењу и интересима, дајући лични допринос постизању задатог циља;
Активности ученика	Праћење стања, прикупљање података, сагледавање проблема, презентовање и извештавање, планирају, осмишљавају, израда вештачких станишта, садња дрвећа
Активности наставника	Презентује, дефинише задатак и покреће дискусију, упућује, мотивише, одговара на питања, процењује-
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Рад на терену - утврђивање стања (присуства и бројности) у околини (школско двориште, парк, башта...) птица, опрашивача, јежева и др, индивидуални и групна истраживање потреба врста/врсте за одређеним типом вештачког станишта/склоништа, практичан рад на изради станишта и садњи дрвећа
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Праћење напретка ученика кроз учешће у акцијама. Пројекти (засађено дрвеће, вештачка станишта), фотографије, кратки видео снимци, информативне рекламе и лифлети.
Место извођења наставе	Школско двориште, хол школе, учионице
Међупредметне компетенције:	Компетенција за целоживотно учење Комуникација Рад са подацима и информацијама Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња Одговорно учешће у демократском друштву Одговоран однос према здрављу Одговоран однос према околини Предузимљивост и оријентација ка предузетништву Естетичка компетенција

Наставна тема/област:	ЈА ЧУВАМ ПРИРОДУ
Садржаји:	Природни ресурси. Рационална употреба енергије. Рационална употреба воде. Понашање у природи. Заштићене природне вредности. Позитиван и негативан утицај човека на животну средину.
Исходи	Повеже значај очувања животне средине и биодиверзитета са бригом о сопственом и колективном здрављу; Одговорно се односи према себи, сарадницима, животној средини и културном наслеђу; Аргументује своје ставове према еко-култури и култури свакодневног живљења; Критички се односи према употреби и злоупотреби природе.
Активности ученика	Планирају, истражују, активно раде на примени мера штедње енергије, обилазе заштићена подручја осмишљавају, предлози ученика, дискусија, утврђивање приоритета, израда презентације ураде и својим речима описују запажања и резултате које су добили, презентују резултате (усмено, писмено, графички, одговарајућом уметничком техником, итд.) пред одељењем или ширим аудиторијумом,
Активности наставника	Презентује, дефинише задатак и покреће дискусију, упућује, мотивише, одговара на питања, процењује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Индивидуални и групни рад на изради графикана и сликовних паноа и презентација (нпр. PowerPoint) о рационалној употреби енергије и воде у мом домаћинству, школи. Формирање еко-патроле. вршњачка едукација, едукација ученика млађих разреда од стране старијих ученика
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Праћење напретка ученика кроз учешће у акцијама. Изложбе, презентације, пројекти, панои, симулиране радио и ТВ интервјуи и наступи, кратки видео снимци, флајери о пројекту (нпр. коришћењем мобилног телефона), директно учешће у локалним радио и ТВ емисијама, подкастима, блогovima, дебате и сл.
Место извођења наставе	Школско двориште, учионица, домаћинство ученика
Међупредметне компетенције:	Компетенција за целоживотно учење Комуникација Рад са подацима и информацијама Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња Одговорно учешће у демократском друштву Одговоран однос према здрављу Одговоран однос према околини Предузимљивост и оријентација ка предузетништву Естетичка компетенција

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: ПЕТИ	Годишњи фонд часова : 36
Слободна наставна активност: МУЗИКОМ КРОЗ ЖИВОТ	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења слободне наставне активности *Музиком кроз живот* је да ученик развија стваралачко и креативно мишљење кроз практичан рад, мотивацију, интелектуални, социјални, емоционални и морални развој, свест о сопственом здрављу, опажање, осетљивост за естетику, радозналост и самопоуздање како би био оспособљен за креативно решавање проблема и имао одговоран однос према очувању уметничког наслеђа и културе свога и других народа.

Наставна тема/област	1. ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ
Садржаји	Проширивање знања о музичким елементима. Изражајна својства динамике. Врста, карактер и примена темпа. Тон: боја и текстура Ритам: дводелни, троделни, четвороделни и мешовити. Повезивање звука и ритма. Примена динамике, темпа и ритма у свакодневном животу Проширивање искуства ученика у коришћењу различитих музичких средстава за рад у процесу музичког изражавања и обликовања; Индивидуално и групно певање. Двоглас. Троглас. Индивидуално и групно свирање.
Наставна тема/област	2.ТЕЛО КАО МУЗИЧКИ ИНСТРУМЕНТ
Садржаји	Синхронизација различитих менталних и физичких капацитета. Координација различитих менталних и физичких капацитета Правилно дисање. Концентрација. Говор тела. Јачање одређених делова тела. Рефлекс. Пажња. Брзина реаговања на различите захтеве из окружења. Развој свесности о нашем телу, контроли покрета и јачању мишића, као и бољој координацији и балансу. Стимулација и активација организма на психомоторном и когнитивном нивоу. Истраживање унутрашњег ритма и звука свога тела. Body percussion.

Наставна тема/област	3.КРИТИЧКО МИШЉЕЊЕ КРОЗ МУЗИКУ
Садржаји	Технике критичког мишљења. Дрво проблема. Дебата. Шест шешира. Мозгалица. Трибине. Вештине критичког мишљења: комуникација, сарадња, препознавање проблема, решавање проблема. Вештина постављања питања: меморијска, транслацијска, интерпретацијска, аналитичка, синтетичка, евалуацијска. Обликовање оригиналног мишљења. Музичка критика. Анализа композиције Развијање способности и интересовања за целоживотно образовање.
Исходи	На крају програма ученик ће бити у стању да: – препознаје елементе динамике у свакодневном животу; примењује динамичко нијансирање при извођењу музичких дела; – анализира врсте такта и ритам у уметничким делима; – препознаје боју тона у складу са садржајем композиције; – изводи композиције домаћих и страних аутора самостално и у групи, користећи глас, покрет и инструменте; – изводи двогласне и трогласне композиције домаћих и страних аутора; – искаже своја осећања у току извођења музике; – примењује принцип сарадње и међусобног подстицања у заједничком музицирању; – учествује у манифестацијама; – користи различите технике телесних перкусија самостално и у групи; – примењује технике правилног дисања у свакодневном животу; – препознаје говор тела, свој и своје околине; – контролише покрете користећи концентрацију; – сарађује са члановима групе којој припада, поштујући различитости; – процени сопствене могућности у примени телесних перкусија; – самостално осмишљава и импровизује покрете за ритмичке аранжмане; – контролише сопствене покрете у циљу боље координације; – својим речима објасни значај телесних перкусија на у сваком смислу; – критички анализира своје и туђе извођење; – истражи и објасни шта је музичка критика и која је њена улога; – објасни и примени различите технике критичког мишљења; – самостално поставља питања везана за дату тему; – аргументовано искаже утисак о слушаним делима; – вербализује свој доживљај музике; – искаже свој доживљај музике кроз друге уметности. – критички просуђује утицај музике на здравље ; – разуме и користи интеркултурални дијалог – примењује различите врсте писмености (језичке, медијске, културне, научне...); – разуме концепт инклузије и осетљив је према различитостима; – самостално анализира музичка дела, користећи научене технике критичког мишљења;

Активности ученика	Учествују у активностима, раде на пројекту, покрећу акције, учествују у дискусији, дебати, играју по улогама, анализирају информације, истражују и анализирају резултате, презентују, критички промишљају, повезују
Активности наставника	Представља сваку тему, даје упутства, објашњава, усмерава, подстиче ученике на самостални рад, коригује, бира подстицаје којима ће ученике увести у тему и кључне појмове садржаја и изазвати њихову радозналост да о томе причају, постављају питања, истражују, уче
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Активности и методе које су погодне за реализацију овог програма су: креативне радионице, рад на пројекту, покретање акција, реаговање на одређене теме, дискусије, дебате, играње улога, анализа информација, истраживање и анализа добијених резултата, прављење досијеа, вртлог идеја, студије случаја, промоције, организовање кампања и сл. Погодне технике критичког мишљења које могу да се успешно користе, дрво проблема, грозд техника, brainstorming, шест шешира...
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Наставник континуирано прати напредак ученика, који се огледа у начину на који ученици учествују у активностима, како прикупљају податке, како бране своје ставове, како аргументују, евалуирају, примењују, процењују последице итд. Посебно поуздани показатељи су квалитет постављених питања, способност да се нађе веза међу појавама, наведе пример, промени мишљење у контакту са аргументима, разликују чињенице од интерпретација, изведе закључак, прихвати другачије мишљење, примени научено, предвиде последице, дају креативна решења. Такође, наставник прати и вреднује како ученици међусобно сарађују, како решавају сукобе мишљења, како једни другима помажу, да ли испољавају иницијативу, како превазилазе тешкоће, да ли показују критичко мишљење или критицизам, колико су креативни. За неке садржаје прикладни су и други начини провере напредовања као што су нпр. квизови или улазни и излазни тестови како би се утврдили ефекти рада на нивоу знања, вештина, ставова.
Међупредметне компетенције:	Компетенција за целоживотно учење Естетичка компетенција Решавање проблема Комуникација Сарадња Рад са подацима и информацијама Дигитална компетенција Одговорно учешће у демократском друштву Предузимљивост и оријентација ка предузетништву Одговоран однос према здрављу Одговоран однос према околини

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Пети	Годишњи фонд часова : 36
Слободна наставна активност: Животне вештине	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења слободне наставне активности *Животне вештине* је д аученик овлада знањима, развије вештине и формира ставове који ће му омогућити да боље разуме различите животне ситуације и изазове, повећа капацитет да на одговоран начин брине о себи, другима и околини и понашасе у складу са културом безбедности

Наставна тема/област:	ВЕШТИНЕ ЗНАЧАЈНЕ ЗА УЧЕЊЕ, РАД И ДРУШТВЕНИ ЖИВОТ
Садржаји:	Вештине критичког мишљења, решавања проблема, доношења одлука. Организационе вештине и вештине управљања временом. Социо-емоционалне вештине: сарадња, комуникација, асертивност, решавање сукоба, препознавање сопствених и туђих емоција, превазилажење стреса.
Исходи	Ученик ће бити у стању да: – на одговоран начин брине о себи и околини и помаже другима у невољи; – проналази релевантне и поуздане изворе информација од значаја за сналажење у свакодневним и ванредним животним ситуацијама; – критички промишља и доноси одлуке уважавајући контекст ситуације, процену последица и најбољи интерес за себе, друге и околину; – јасно изрази сопствене мисли и осећања, са пажњом слуша саговорника и комуницира са другима на конструктиван начин; – сарађује са члановима групе којој припада и одупре се притиску групе на асертиван начин; – организује своје свакодневне активности на продуктиван начин; – препозна опасности и адекватно реагује; – разликује ризично од превентивног и безбедног поступања пре, током и након елементарне непогоде; – тумачи знакове опасности, посебно ЕОР и поступа у складу са упутствима надлежних служби; – процени сопствене могућности и ограничења у решавању проблема и потражи одговарајућу помоћ кад процени да ситуација превазилази његове могућности; – повезује информације од релевантних институција са потенцијалним ризицима и правилним реаговањем у кризним ситуацијама; – образложи значај солидарности са људима у невољи; – аргументује значај културе безбедности и пружања прве помоћи;
Активности ученика	Учествују у активностима, прикупљају податке, предвиђају последице, критички промишљају, доносе одлуке, сарађују, комуницирају, презентују
Активности наставника	Представља сваку тему, даје упутства, објашњава, усмерава, подстиче ученике на самостални рад, коригује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Комбиновање различитих техника рада са ученицима, као штосу: презентације, демонстрације, студије случаја, симулације, играње улога, дебате, рад у малим групама, рад на пројектима, гледање и анализа видео прилога, креативне радионице, рад у групи на платформама за учење, повезивање са вршњацима из других школа или држава, гостовања стручњака, учење у другим установама, посете разним дешавањима, укључивање у акције..

Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Континуирано праћење напретка ученика, који се огледа у начину на који ученици учествују у активностима, како прикупљају податке, како предвиђају последице, како критички промишљају, чиме се руководе у процесу доношења одлука, како комуницирају. У складу са исходима, тамо где се очекује знање или нека вештина прикладно је да се то провери у форми квиза, улазних и излазних тестова, презентације, писања есеја и др.
Међупредметне компетенције:	Одговоран однос према здрављу Компетенција за целоживотно учење Сарадња Решавање проблема Одговорно учење у демократском друштву Рад са подацима и информацијама Дигитална компетенција Комуникација Одговоран однос према околини

Наставна тема/област:	ВЕШТИНЕ ЗНАЧАЈНЕ ЗА ИЗГРАДЊУ КУЛТУРЕ БЕЗБЕДНОСТИ
Садржаји:	Култура безбедности и надлежности за смањење ризика од катастрофа. Климатске промене и заштита животне средине у контексту културе безбедности. Општа безбедност: безбедност у саобраћају; знаци опасности и упозорења (зрачење, биолошка опасност, ЕОС – експлозивни остаци рата, запаљиво, хемијски производи). План комуникације и евакуације у случају несреће. Елементарне непогоде: пожари, земљотреси, поплаве, екстремни метеоролошки услови. Безбедност на води. Прва помоћ.
Исходи	Ученик ће бити у стању да: – наведе које надлежан за одређене ванредне ситуације и симулира позив хитним службама; – доведе у везу заштиту животне средине са климатским променама и културом безбедности; – разликује безбедно, небезбедно и ризично понашање у саобраћају и примењује мере заштите приликом вожње различитим превозним средствима; – наброји правила којих се треба придржавати у комуникацији током несреће, наведе садржај торбе за случај несреће, поступа према плану евакуације и комуникације; – наброји и објасни мере за ублажавање и смањења ризика од земљотреса, пожара, поплава и екстремних метеоролошких услова; – разликује безбедна од небезбедних купалишта, објасни улогу спасиоца, поступа у складу са правилима понашања на купалиштима и демонстрира поступак самопомоћи у случају грча мишића у води; – наведе принципе и демонстрира пружање прве помоћи на изабраном примеру.
Активности ученика	Учествују у активностима, прикупљају податке, предвиђају последице, критички промишљају, доносе одлуке, сарађују, комуницирају, презентују
Активности наставника	Представља сваку тему, даје упутства, објашњава, усмерава, подстиче ученике на самостални рад, коригује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Комбиновање различитих техника рада са ученицима, као штосу: презентације, демонстрације, студије случаја, симулације, играње улога, дебате, рад у малим групама, рад на пројектима, гледање и анализа видео прилога, креативне радионице, рад у групи на платформама за учење, повезивање са вршњацима из других школа или држава, гостовања стручњака, учење у другим установама, посете разним дешавањима, укључивање у акције..
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Континуирано праћење напретка ученика, који се огледа у начину на који ученици учествују у активностима, како прикупљају податке, како предвиђају последице, како критички промишљају, чиме се руководе у процесу доношења одлука, како комуницирају. У складу са исходима, тамо где се очекује знање или нека вештина прикладно је да се то провери у форми квиза, улазних и излазних тестова, презентације, писањ аесеја и др.
Међупредметне компетенције	Одговоран однос према здрављу Компетенција за целоживотноучење; Сарадња; Решавање проблема Одговорноучешће у демократскомдруштву; Рад са подацима и информацијама Дигитална компетенција; Комуникација; Одговоран однос према околини

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Пети	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: ВЕЖБАЊЕМ ДО ЗДРАВЉА	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета:

Циљ учења слободне наставне активности Вежбањем до здравља је да ученик овлада знањима, развије вештине и формира ставове и вредности од значаја за одговоран однос према сопственом здрављу, физичком вежбању и здравим животним навикама.

Наставна тема/област:	ВЕЖБАЊЕ, ЗДРАВЉЕ И ЖИВОТНА СРЕДИНА
Садржаји:	Појам здравља, начини његовог праћења и чувања. Утицај вежбања на здравље, раст и развој. Људско тело и вежбање – кости, зглобови, мишићи. Специфичности вежбања у и ван спорта. Правилно и неправилно вежбање. Мотивација за вежбање и фактори који утичу на одустајање. Вежбање и имунитет. Значај вежбања на чистом ваздуху. Вежбање и очување животне средине.
Исходи	На крају програма ученик ће бити у стању да: – дефинише појам здравља, разликује физичко, ментално и социјално здравље и образлаже утицај вежбања на здравље; – упореди специфичности вежбања у спорту и ван спорта; – разликује правилно од неправилног вежбања и планира сопствене физичке активности у складу са потребама, могућностима и интересовањима; – има увид у сопствене разлоге вежбања и истрајава у вежбању; – препозна утицај различитих вежбања на физички изглед и здравље; – повеже позитиван и негативан утицај вежбања на имунитет; – поштује еколошка правила у средини где вежба;
Активности ученика	Уче , усвајају нова знања и навике разговарају, анализирају, проучавају, повезују чињенице, вежбају
Активности наставника	Организује, учи , преноси знање о здрављу, учинку физичког вежбања , у току извођења , за време часа, паузе и на крају часа, мотивише, исправља грешке, развија свест о значају физичког вежбања
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: индивидуални, фронтално-групни Методе рада: вербална, демонстративна, илустративна, практичног рада
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Оцењује знање о утицају вежбања на здравље, хигијенско здравствене методе, знања о начинима вежбања, начину на који ученици учествују у активностима, како прикупљају податке, како аргументују, које ставове изражавају. Поуздани показатељи напретка су квалитет постављених питања, способност да се промени мишљење у контакту са аргументима, разликовање чињеница од интерпретације, способност да се изведе закључак, прихвати другачије мишљење, примени научено, предвиди последице.

	Код неких садржаја могу се урадити иницијални и излазни тест којим ће се утврдити знања, вештине, ставови пре и после рада на неком садржају.
Место извођења наставе	Спортски терени, сала, излетишта, градска спортска инфраструктура
Међупредметне компетенције	– Компетенција за целоживотно учење – Комуникација – Рад са подацима и информацијама – Дигитална компетенција – Решавање проблема – Сарадња – Одговоран однос према здрављу – Одговоран однос према околини – Одговорно учешће у демократском друштву

Наставна тема/област:	ИСХРАНА И ВЕЖБАЊЕ
Садржаји:	Исхрана као извор енергије. Карактеристике основних животних намирница важних за вежбање. Гојазност и мршавост – ризици и компликације. Како и где се информишемо о здравом начину исхране. Производи који се рекламирају, а треба их избегавати. Различите врсте дијета и њихови позитивни и негативни ефекти. Правилна исхрана пре и после вежбања.
Исходи	На крају програма ученик ће бити у стању да: – критички вреднује идеале физичког изгледа који се намећу као и начине за њихово достизање; – користи поуздане изворе информација о утицају исхране и вежбања на здравље и физички изглед; – разликује добро од лошег држања тела и коригује сопствено држање тела; – препозна ризике гојазности и мршавости; – наведе принципе правилне исхране и примењује их у свом свакодневном животу; – критички се односи према рекламираним производима животних намирница; – аргументовано дискутује о физичким активностима и начину исхране и ризицима неодговарајућих дијета;
Активности ученика	Уче , усвајају нова знања и навике разговарају, анализирају, проучавају, повезују чињенице, вежбају
Активности наставника	Организује, учи , преноси знање о здрављу, исхрани, учи принципима здраве исхране, у току извођења, за време часа, паузе и на крају часа, мотивише, исправља грешке, развија свест о значају физичког вежбања
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: индивидуални, фронтално-групни Методе рада: вербална, демонстративна, илустративна, практичног рада
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Оцењује знање о утицају вежбања на здравље, знања о принципима здраве исхране, хигијенско здравствене методе, знања о начинима вежбања. Код неких садржаја могу се урадити иницијални и излазни тест којим ће се утврдити знања, вештине, ставови пре и после рада на неком садржају.
Место извођења наставе	Спортски терени, сала, излетишта, градска спортска инфраструктура
Међупредметне компетенције	– Компетенција за целоживотно учење, Комуникација – Рад са подацима и информацијама, Дигитална компетенција – Решавање проблема, Сарадња – Одговоран однос према здрављу – Одговоран однос према околини – Одговорно учешће у демократском друштву

Наставна тема/област:	ВЕЖБАЊЕ И ФИЗИЧКИ ИЗГЛЕД
Садржаји:	Идеал физичког изгледа некад и сад. Правилно држање тела и физички изглед. Претерана употреба дигиталних технологија и последице на здравље и физички изглед. Утицај вежбања и здравих начина живота на физички изглед.
Исходи	На крају програма ученик ће бити у стању да: – критички вреднује идеале физичког изгледа који се намећу као и начине за њихово достизање; – користи поуздане изворе информација о утицају исхране и вежбања на здравље и физички изглед; – разликује добро од лошег држања тела и коригује сопствено држање тела; – препозна ризике гојазности и мршавости; – наведе принципе правилне исхране и примењује их у свом свакодневном животу; – критички се односи према рекламираним производима животних намирница; – аргументовано дискутује о физичким активностима и начину исхране и ризицима неодговарајућих дијета;
Активности ученика	Уче , усвајају нова знања и навике разговарају, анализирају, проучавају, повезују чињенице, вежбају
Активности наставника	Организује, учи , преноси знање о здрављу, исхрани, учи принципима здраве исхране, у току извођења, за време часа, паузе и на крају часа, мотивише, исправља грешке, развија свест о значају физичког вежбања
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: индивидуални, фронтално-групни Методе рада: вербална, демонстративна, илустративна, практичног рада
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Оцењује знање о утицају вежбања на здравље, знања о принципима здраве исхране, хигијенско здравственим методама. Ученичку способност да се промени мишљење у контакту са аргументима, разликовање чињеница од интерпретације, способност да се изведе закључак, прихвати другачије мишљење, примени научено, предвиде последице.
Место извођења наставе	Спортски терени, сала, излетишта, градска спортска инфраструктура
Међупредметне компетенције	– Компетенција за целоживотно учење – Комуникација – Рад са подацима и информацијама – Дигитална компетенција – Решавање проблема, Сарадња – Одговоран однос према здрављу – Одговоран однос према околини – Одговорно учешће у демократском друштву

Наставна тема/област:	У ВЕЖБАЊУ ЈЕДНАКИ
Садржаји:	Остваривање права детета на раст, развој, здравље, игру и дружење кроз вежбање прилагођено могућностима и потребама. Доступност опреме и простора за вежбање. Родна (не)равноправност у вежбању и спорту. Вежбање после болести и повреда. Значај вежбања за особе са сметњама у развоју и инвалидитетом и спортови прилагођени њиховим могућностима.
Исходи	На крају програма ученик ће знати да: – доведе у везу вежбање са правима детета; – аргументује значај вежбања после болести и неких повреда; – поштује потребе и могућности различитих учесника у вежбању и наведе примере равноправности и неравноправности у спорту; – преферира физичке активности на свежем ваздуху са другом децом у односу на седење код куће за компјутером.
Активности ученика	Уче , усвајају нова знања и навике разговарају, анализирају, проучавају, повезују чињенице, вежбају
Активности наставника	Организује, учи , преноси знање о здрављу, исхрани, учи принципима здраве исхране, у току извођења, за време часа, паузе и на крају часа, мотивише, исправља грешке, развија свест о значају физичког вежбања
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: индивидуални, фронтално-групни Методе рада: вербална, демонстративна, илустративна, практичног рада
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Оцењује знање о утицају вежбања на здравље, о равноправности полова, о схватању значаја вежбања код оба пола и једнакости и правима деце на здравље, раст, развој и вежбање
Место извођења наставе	Спортски терени, сала, излетишта, градска спортска инфраструктура
Међупредметне компетенције	– Компетенција за целоживотно учење – Комуникација – Рад са подацима и информацијама – Дигитална компетенција – Решавање проблема, Сарадња – Одговоран однос према здрављу – Одговоран однос према околини – Одговорно учешће у демократском друштву

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Пети	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: Цртање, сликање, вајање	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Циљ учења слободне наставне активности *Цртање, вајање и сликање* је да ученик кроз ликовни рад развија стваралачко мишљење и унапређује визуелно опажање, естетичке критеријуме и способност ликовног изражавања.

Наставна тема/област:	ЦРТАЊЕ
Садржаји:	Својства линија. Врсте цртежа. Цртачке технике.
Исходи	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: – црта креирајући линије различитих вредности комбиновањем материјала, угла и притиска прибора/материјала; – црта према задатом моделу приказујући односе величина које опажа; – илуструје причу, бајку или песму одабраном цртачком техником; – изрази цртежом, сликом и скулптуром машту, сећање, емоције, интересовања или утисак о уметничком делу; – разликује цртачке, сликарске и вајарске технике, материјал и прибор; – чисти радну површину, простор и прибор по завршетку сваког рада; – учествује у активностима које доприносе добробити школе и локалне заједнице.
Активности ученика	(усмерено) опажање, упоређивање, описивање (вербално или ликовно), процењивање, бележење (графичко, симболичко бележење опажања), сликање, цртање, колажирање, практиковање, експериментисање и трагање за решењима, истраживање, сакупљање (колекцијњ, збирке, албуми)
Активности наставника	Мотивише, подстиче, сарађује, припрема изворе информација (шира литература), осмишљава и организује посете и излете, прикупља радове за изложбе и конкурсе, прати и вреднује рад ученика, показује-демонстрира
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербални, илустративно-демонстративни, вербално текстуални, комбиноване методе, метода практичних радова, групни рад
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Праћење и вредновање ученика је континуирано, уважавајући интересовања и активности ученика у процесу учења, а у складу са њиховим стваралачким радом и креативношћу, у циљу осамостављивања, у трагању различитих извора сазнања, проширивања и продубљивања умења и вештина. На часовима вежбања вршиће се естетска анализа, процењивање, вредновање и оцењивање ученичких радова у току школске године оцењиваће се радови ученика и то у првом полугодишту два пута и у другом полугодишту два пута
Место извођења наставе	Учионица
Међупредметне компетенције:	Компетенција за учење; Естетичка компетенција; Комуникација; Решавање проблема; Рад са подацима и информацијама; Одговоран однос према здрављу; Одговоран однос према околини; Сарадња; Дигитална компетенција; Предузимљивост и оријентација према предузетништву; Одговорно учешће у демократском друштву

Наставна тема/област:	СЛИКАЊЕ
Садржаји:	Примарне, секундарне и терцијарне боје. Локални тон. Сликарске технике.
Исходи	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: – обликује, према моделу, фигуре од меког материјала стилизујући сложени облик; – обликује, у самосталном и тимском раду, скулптуре или употребне предмете од материјала за рециклажу; – изрази цртежом, сликом и скулптуром машту, сећање, емоције, интересовања или утисак о уметничком делу; – наслика ликовни рад према задатом или одабраном моделу приказујући тонове које опажа; – разликује цртачке, сликарске и вајарске технике, материјал и прибор; – чисти радну површину, простор и прибор по завршетку сваког рада; – учествује у активностима које доприносе добробити школе и локалне заједнице.
Активности ученика	(усмерено) опажање, упоређивање, описивање (вербално или ликовно), процењивање, бележење (графичко, симболичко бележење опажања), сликање, цртање, колажирање, практиковање, експериментисање и трагање за решењима, истраживање, сакупљање (колекцијњ, збирке, албуми)
Активности наставника	Мотивише, подстиче, сарађује, припрема изворе информација (шира литература), осмишљава и организује посете и излете, прикупља радове за изложбе и конкурсе, прати и вреднује рад ученика, показује-демонстрира
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербални, илустративно-демонстративни, вербално текстуални, комбиноване методе, метода практичних радова, групни рад
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Праћење и вредновање ученика је континуирано, уважавајући интересовања и активности ученика у процесу учења, а у складу са њиховим стваралачким радом и креативношћу, у циљу осамостављивања, у трагању различитих извора сазнања, проширивања и продубљивања умења и вештина. На часовима вежбања вршиће се естетска анализа, процењивање, вредновање и оцењивање ученичких радова у току школске године оцењиваће се радови ученика и то у првом полугодишту два пута и у другом полугодишту два пута
Место извођења наставе	Учионица
Међупредметне компетенције:	Компетенција за учење Естетичка компетенција Комуникација Решавање проблема Рад са подацима и информацијама Одговоран однос према здрављу Одговоран однос према околини Сарадња Дигитална компетенција и предузимљивост и оријентација према предузетништву Одговорно учешће у демократском друштву

Наставна тема/област:	ВАЈАЊЕ
Садржаји:	Својства облика. Стилизовање облика. Вајарске технике.
Исходи	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: – обликује стварне и имагинарне текстуре и облике одабраном цртачком, сликарском или вајарском техником; – обликује употребне предмете примењујући најмање једну хоби технику; – разликује цртачке, сликарске и вајарске технике, материјал и прибор; – чисти радну површину, простор и прибор по завршетку сваког рада; – учествује у активностима које доприносе добробити школе и локалне заједнице.
Активности ученика	(усмерено) опажање, упоређивање, описивање (вербално или ликовно), процењивање, бележење (графичко, симболичко бележење опажања), сликање, цртање, колажирање, практиковање, експериментисање и трагање за решењима, истраживање, сакупљање (колекцијњ, збирке, албуми)
Активности наставника	Мотивише, подстиче, сарађује, припрема изворе информација (шира литература), осмишљава и организује посете и излете, прикупља радове за изложбе и конкурсе, прати и вреднује рад ученика, показује-демонстрира
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербални, илустративно-демонстративни, вербално текстуални, комбиноване методе, метода практичних радова, групни рад
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Праћење и вредновање ученика је континуирано, уважавајући интересовања и активности ученика у процесу учења, а у складу са њиховим стваралачким радом и креативношћу, у циљу осамостављивања, у трагању различитих извора сазнања, проширивања и продубљивања умења и вештина. На часовима вежбања вршиће се естетска анализа, процењивање, вредновање и оцењивање ученичких радова у току школске године оцењиваће се радови ученика и то у првом полугодишту два пута и у другом полугодишту два пута
Место извођења наставе	Учионица
Међупредметне компетенције:	Компетенција за учење Естетичка компетенција Комуникација Решавање проблема Рад са подацима и информацијама Одговоран однос према здрављу Одговоран однос према околини Дигитална компетенција Предузимљивост и оријентација према предузетништву Сарадња и одговорно учешће у демократском друштву

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Пети	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: Медијска писменост	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Циљ учења слободне наставне активности Медијска писменост је да подстакне развој медијске културе ученика и допринесе јачању способности разумевања, деконструкције и креирања медијских садржаја, које ће ученику помоћи у даљем когнитивном, емоционалном и социјалном развоју; развијање способности читања, тумачења, процењивања медијских садржаја из различитих углова, развијање свесности изложености медијима и утицају садржаја на ставове, понашање и разумевање стварности; развој способности идентификације и критичког преиспитивања различитих видова медија и порука које они пласирају.

Наставна тема/област:	1. ПОЈАМ И ФУНКЦИЈЕ МЕДИЈА
Садржаји:	• Медији и публика (корисници). • Традиционални медији (штампа, радио, телевизија, филм) и нови медији (интернет). • Улога и место медија у савременом друштву. • Медијске навике (Мој медијски дан).
Исходи	– идентификује/процени комуникацијски процес у односу медији – публика (корисници); – разликује традиционалне и нове медије поредећи начине пласирања порука; – упореди основне особености различитих медија и изводи закључке о функцијама медија; – опише и анализира своје медијске навике; – разликује медијске садржаје од стварности, идентификујући их као конструкте стварности;
Активности ученика	Активности могу да подразумевају колективну анализу медијских навика ученика и самовредновање, уписивањем у одговарајућу табелу свог избора медија и медијског садржаја, као и времена утрошеног уз медије у току једног дана. Активност има за циљ да ученицима помогне у стицању увида у сопствене медијске навике и утрошено време уз медије.
Активности наставника	Подстицање ученика за усвајање основних знања о медијима, која ће бити полазиште за све будуће активности из медијске писмености. Због тога је важно усмерити наставне активности које прате ову тему ка следећим закључцима ученика. Подстицање интересовања ученика за аналитички приступ медијским садржајима и развијање одговорног понашања ученика приликом креирања и објављивања медијских порука путем друштвених мрежа.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Анализа медијских садржаја – дебата – традиционални или савремени медији (штампа, радио, телевизија, филм) и дигиталне (оне за које је потребан интернет); Које су основне функције медија? Шта је најбитније - информисање јавности, образовање и ширење културних вредности или забава? Да ли медији учествују у креирању ставова друштва о разним појавама и људима?
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Ученик кроз задатке и израде табела објашњава значење појмова: штампа, радио, телевизија, медијски садржаји на интернету; Препознаје различита медијска изражајна средства; Уочава да медији различито утичу на ставове Наводи и описује функцију медија – информативну, образовну, друштвену (забавну) и комерцијалну Преознаке ризик зависности од технологије и медија и доводи га у везу са својим здрављем
Место извођења наставе	Учионица
Међупредметне компетенције:	Компетенција за целоживотно учење; Комуникација; Рад са подацима; Дигитална компетенција

Наставна тема/област:	2. ДЕКОНСТРУКЦИЈА И КОНСТРУКЦИЈА МЕДИЈСКЕ ПОРУКЕ
Садржаји:	• Медијски садржаји као конструкти стварности. • Деконструкција и конструкција медијских порука.
Исходи	– деконструује једноставније примере медијских порука; – одговорно креира једноставније медијске садржаје. – критички вреднује оглашавање у различитим медијским садржајима и препознаје профит као основни циљ;
Активности ученика	Методички је пожељно сваку критичку анализу и деконструкцију медијских садржаја заокружити активностима конструкције медијских порука. Такве активности обухватају групно или индивидуално креирање медијских садржаја на основу стеченог знања о деконструкцији медијских порука. Задаци за ученике као почетни корак подразумевају јасно дефинисање циља поруке и публике којој се обраћају. Пожељно је да ученици индивидуално или групно одаберу одређени медијски садржај и припреме га за час.
Активности наставника	За обраду теме одговарајућа активност је анализа новинског текста или другог медијског садржаја (ТВ или радио-емисије, садржаја са Јутјуба и сл.).
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Све наставне активности требало би да воде ка следећим закључцима ученика: – медијски садржаји нису стварност, већ конструкт стварности – приказ стварности који је неко са одређеним циљем осмислио; – тај приказ стварности може бити близак истини или далеко од ње; – медијске садржаје не разумеју сви примаоци на исти начин; – сви медијски садржаји имају циљну групу (публику) којој су намењени, што одређује њихова изражајна средства, облик, начин на који су упућени публици итд.; – медијски садржаји се стално морају преиспитивати и проверавати.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вођени од стране наставника, ученици на примеру одабраног медијског садржаја одговарају на питања кључна за деконструкцију медијске поруке, у форми која је усклађена са њиховим когнитивним могућностима у том узрасту: – Ко је осмислио и упутио овај медијски садржај публици? Ко је та особа/група људи? – Која средства су употребљена да би се привукла моја пажња? Што сте у том медијском садржају одмах уочили? – На који начин ће људи другачији од мене разумети исту медијску поруку? Како би је разумели моји родитељи, а како моји најстарији чланови шире породице? – Зашто је та порука послата? Шта се њеним упућивањем постигло? – Како су представљени догађаји, простор и људи? Шта је представљено као посебно лепо/ружно, а шта није поменуто, а могло је да буде? Какав начин живота се овом медијском поруком представља као бољи од других?
Место извођења наставе	Учионица
Међупредметне компетенције:	Решавање проблема Сарадња Одговорно учешће у демократском друштву

Наставна тема/област:	3. ОГЛАШАВАЊЕ
Садржаји:	• Комерцијални медијски садржаји у различитим медијима (рекламе, скривене поруке намењене пласирању одређених идеја, садржаја и животних стилова). • Профит као циљ оглашавања. • Утицај медијских садржаја на осећања, вредности и понашање публике – куповину и потрошњу.
Исходи	– Ученици наводе примере манипулације у медијским садржајима којима се подстичу куповина и потрошња, одређена осећања, вредности и ставови потрошача. – разликују функције и могућности мобилних дигиталних платформи; – идентификују недостатке и предности мобилног телефона као уређаја за комуницирање, информисање и забаву; – препознају сврху и начин функционисања претраживача „на мрежи” и агрегатора садржаја;
Активности ученика	Реализација пројекта – анализа телевизијске рекламе. Ученике поделити на групе где ће једна установити који се производи најчешће рекламирају, друга колико информација заиста можемо добити гледајући рекламу, а трећа колико је у рекламама заступљена машта, а колико стварност.
Активности наставника	Обрада теме на различите начине: разговором, планираним активностима, малим истраживачким задацима. Кључно је утврдити колико су ученици изложени рекламним порукама.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Ученике поделити на групе где ће једна установити који се производи најчешће рекламирају, друга колико информација заиста можемо добити гледајући рекламу, а трећа колико је у рекламама заступљена машта, а колико стварност.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Мали истраживачки задаци - Колико су ученици изложени рекламним порукама. Исписивање исказа ученика на папирићима. Анализа резултата.
Место извођења наставе	Учионица
Међупредметне компетенције:	Одговоран однос према менталном здрављу.

Наставна тема/област:	4.МЕДИЈСКИ САДРЖАЈИ НА МОБИЛНИМ ДИГИТАЛНИМ ПЛАТФОРМАМА И ПРЕТРАЖИВАЊЕ НА ИНТЕРНЕТУ
Садржаји:	• Комуникација у дигиталном окружењу. • Поузданост и веродостојност информација на интернету. • Претраживачи „на мрежи” и агрегатори садржаја. • Вредновање и селекција доступних информација. • Персонализована претрага на Гуглу. • Анализа апликација на мобилном телефону. • Зависност од мобилних телефона.
Исходи	– вреднује и разврстава једноставније примере информација са интернета према изворима из којег потичу, делећи их на поуздане и непоуздане; – препознаје ризично понашање на друштвеним мрежама.
Активности ученика	Разговор са ученицима на тему зашто су им корисни и занимљиви медијски садржаји – размена информација са вршњацима, договарање, дружење. Пожељно је да се развије разговор о томе да ли мобилне дигиталне платформе могу да буду од користи за процесе учења, да ли су им нешто значиле у периоду пандемије када се није ишло сваки дан у школу. Други део дискусије треба да иде у правцу уочавања негативних страна мобилних дигиталних платформи.
Активности наставника	Обрада теме са ученицима кроз разговор и истраживачке задатке. Пожељно је да се отвореним питањима подстакне дискусија о томе које мобилне дигиталне платформе ученици познају и како их користе. Наставници могу да поставе питање колико времена проводе на платформама а колико у непосредном дружењу. Шта им причињава већу радост – када се друже и размењују поруке на платформама или када се виде и разговарају, играју се, баве се спортом или неком другом активности. Потребно је покренути и питања зависности од мобилних дигиталних платформи, тако да ученици најпре освесте тај појам, разумеју шта значи а онда промисле о свом коришћењу платформи, времену које ту проводе. Са ученицима треба разговарати и о томе да ли на платформама ступају у контакт само са вршњацима које познају или и са непознатим особама. Питати их да ли знају какви ризици постоје ако прихватају за пријатеље особе које иначе не познају, да ли знају шта су то лажни профили, скренути пажњу да никако не треба да пристају да размењују фотографије или да се налазе уживо са особама које су упознали на дигиталним платформама. Ученици треба да усвоје став да нису све информације које добијају са интернета поуздане/веродостојне. Који год претраживач или агрегатор да изабере, важно је да разумеју да претраживање појмова и прикупљање података у дигиталном окружењу мора да буде повезано са разграничењем објективних и проверених чињеница од нетачних информација, личних ставова, предрасуда и дезинформација. На понуђене резултате у претрагама могу утицати различити утицаји као и алгоритми који се ослањају на понашање корисника уређаја у дигиталном окружењу.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Обрада теме са ученицима кроз разговор и истраживачке задатке. Активности подразумевају могућност увида да су медијски садржаји креирани са одређеном сврхом – да се утиче на оне који их перцепирају, како би се остварио профит или моћ.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Анализа медијских садржаја. Препознавање примера комерцијалних медијских садржаја користећи актуелне друштвене мреже.
Место извођења наставе	Учионица
Међупредметне компетенције:	Рад са подацима; Дигитална компетенција; Решавање проблема; Сарадња; Одговорно учешће у демократском друштву

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: ПЕТИ	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: Српски језик и књижевност- допунска настава	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Допунска настава се организује по потреби као вид помоћи ученицима који након редовних часова нису савладали садржаје предвиђене програмом. На овим часовима ученицима ће бити детаљније објашњено оно што им је нејасно, посветиће се пажња појединостима важним за напредовање у учењу, а посебно ће им значити што на овим часовима могу што успешније доћи до позитивне оцено и унапредити своја знања.

- оспособљавање ученика који на редовним часовима не показују довољно способности за савладавање основних садржаја;
- увежбавање читања;
- рад на већ познатим, једноставним примерима за што лакше разликовање граматичких појмова;
- развијање љубави према матерњем језику и потреби да се он негује;
- описмењавање ученика на темељима ортоепских и ортографских стандарда српског језика;
- поступно и систематично упознавање граматике и правописа српског језика.

Наставна тема/област:	Граматика, језик и правопис
Садржаји:	- Реченице по саставу - Врсте речи (именске речи) - Служба речи - Главни реченични чланови - Зависни реченични чланови - Падежи, значење и функција - Глаголи, глаголски вид и глаголски род - Глаголске основе (инфинитивна и презентска) - Велико слово у вишечланим географским називима, у називима институција, предузећа, установа, организација(типични примери). - Велико и мало слово у писању присвојних придева - Заменица Ви из поштовања - Одрична речца не уз именице, придеве и глаголе - Речца нај у суперлативу - Писање вишечланих основних и редних бројева - Интерпункцијски знаци: запета, наводници, црта - Писање придева на –ски, -чки, -ов, -ев,-ин; - Извођење именица од придева који имају Ј у основи (армија-армијски)
Исходи	Ученик ће умети да: -разликује променљиве од непроменљивих речи; -разликује категорије рода, броја и падежа речи које имају деклинацију; -употребљава падежне облике у складу са нормом; -употребљава глаголске облике у складу са нормом; -разликује основне реченичне чланове(у типичним случајевима);

	-доследно примењује правописну норму у употреби великог слова, састављеног и растављеног писања речи, интерпункцијских знакова; -користи правопис(школско издање)
Активности ученика	- обнављају и проширују усвојена знања; усвајају нова знања; читају; записују; анализирају и интерпретирају обрађене садржаје; аргументовано износе своје ставове и образлажу их; размењују мишљења; решавају проблемске задатке; редовно пишу домаће задатке.
Активности наставника	- планира, припрема час и усмерава његов ток; мотивише ученике за рад; објашњава, саветује и даје упутства; прати постигнућа ученика и вреднује њихове одговоре; похваљује њихов наредак; учествује у припреми и одабиру наставног материјала; упућује ученике на додатне изворе знања; организује и координира рад ученика.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: фронтални, индивидуални, групни, рад у пару Методе : дијалогска, монологска, текстуална, демонстративна,игровна, истраживачка, аналитичко-синтетичка, провера
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање кроз различите активности и задатке дате на часу и на тесту посебно припремљеном за овај вид наставе. Веома је битно да ученик на овим часовима стекне самопоуздање, да се оснажи његова воља и дух, како би другачије приступао градиву које се обрађује на часовима редовне наставе.
Наставна тема/област:	Књижевност
Садржаји:	-Одлике књижевних родова -Одлике књижевних врста и примери за њих -Основни књижевнотеоријски појмови (врста стиха, строфе, риме) -Карактеризација ликова
Исходи	Ученик ће умети да: -разликује лирику, епику и драму; -препозна родољубиву, љубавну, описну песму; -разликује врсте стиха, строфе, риме; -издвоји особине ликова и механизме њиховог деловања у задатом тексту.
Активности ученика	- обнављају и проширују усвојена знања; усвајају нова знања; читају; записују; анализирају и интерпретирају обрађене садржаје; аргументовано износе своје ставове и образлажу их; размењују мишљења; решавају проблемске задатке; редовно пишу домаће задатке.
Активности наставника	- планира, припрема час и усмерава његов ток; мотивише ученике за рад; објашњава, саветује и даје упутства; прати постигнућа ученика и вреднује њихове одговоре; похваљује њихов наредак; учествује у припреми и одабиру наставног материјала; упућује ученике на додатне изворе знања; организује и координира рад ученика.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: фронтални, индивидуални, групни, рад у пару Методе : дијалогска, монологска, текстуална, демонстративна,игровна, истраживачка, аналитичко-синтетичка, провера
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање кроз различите активности и задатке дате на часу и на тесту посебно припремљеном за овај вид наставе. Веома је битно да ученик на овим часовима стекне самопоуздање, да се оснажи његова воља и дух, како би другачије приступао градиву које се обрађује на часовима редовне наставе.

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: ПЕТИ	Годишњи фонд часова : 12
Наставни предмет: ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК – допунска настава	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Циљ допунске наставе је да ученик, уз додатну помоћ наставника, стекне минимум основних знања из садржаја које предвиђа програм енглеског језика у основној школи, али и да ученицима којима је то потребно пружи додатна појашњења садржаја обрађених на редовној настави.

Наставне теме/области	Лични идентитет, уже друштвено окружење, школа, школски живот, спорт Породица, пријатељи, љубимци Слободно време - забава разонода, хобији Становање - форме, навике, комшије Исхрана, рођендани и празници Временско искуство и доживљај времена, природа, транспорт
Садржаји	- Текстови/дијалози/аудио/видео записи који се односе на тему - Представљање себе и других и тражење/ давање информација о себи и другима - Изражавање припадања и поседовања; описивање чланова породице и пријатеља - Изражавање хронолошког времена и уобичајених активности; именовање предмета из непосредног окружења - Исказивање просторних односа; поређење предмета, бића и појава - Описивање омиљене хране/спорта/животиње; казивање датума - Описивање радњи у садашњости и прошлости једноставним језичким средствима
Исходи	Ученик ће бити у стању да: - разуме основни смисао прочитаних текстова - представи себе и друге, поздравља и отпоздравља - напише неколико основних информација о себи, својој породици, својим интересовањима - препозна форму основних глаголских облика – садашње просто и садашње трајно време (основне употребе) - препозна и разликује основне граматичке (личне заменице, присвојни придеви, глагол „to be“, бројеви, можина именица, итд.) и лексичке (кључне појмове у оквиру дате наставе теме) садржаје који су неопходни за успешну усмену и писану комуникацију.
Активности ученика	Слушају, прате, постављају питања, одговарају на питања, сарађују, пишу, читају, раде у пару, групи, анализирају, повезују, изводе закључке, активно учествују у језичким играма примереним узрасту, прате сопствени напредак
Активности наставника	Прати, подстиче, мотивише, објашњава, коригује, помаже, прати напредак ученика, организује, пружа додатну подршку у учењу
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Монолошка, дијалогска, вербално - текстуална, аудитивна, демонстративна, илистративна. “Превођење” исказа у гест и геста у исказ Вежбе слушања, говора и примене лексичких и граматичких садржаја у датом контексту. Фронтални, индивидуализовани, у пару.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање и праћење, различите технике формативног оцењивања (вежбе говора, писања, читања, разумевања прочитаног).

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Пети	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК – допунска настава	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета; Циљ учења Другог страног језика је да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну писмену и усмену комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу

Наставна тема/област:	Grammaire Lecture
Садржаји:	Садашње времефреквентних глагола Питања с упитнимречима (comment, quel, où...) Личне заменице Присвојни придевиБројеви (основни иредни) Описни придеви: род, број и место. Поређење придева(plus grand, meilleur). Садашње времефреквентних глагола, рачунајућии повратне. Питање
Исходи	разуме једноставније текстове који се односена поздрављање, представљање и тражење/ давање информација личнеприроде; поздрави и отпоздрави, представисебе и другог користећи јед- ноставнија језичка средства; размени једноставније информације личнеприроде; у неколико везанихисказа саопштиинформације о себи идругима
Активности ученика	учествује у комуникацији уз примену социокултруних норми, примењује нови вокабулар у комуникацији и датом контексту, примењује научено
Активности наставника	припрема,организује,прати,објашњава,дајеупутства,усмерава,мотивише,подстиче,контролише,сарађује,закључује коригује,анализира,процењује,помаже
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	дијалошка (херуистички разговор, дискусија, катихетички разговор); монолошка (описивање, причање); вербално текстуална, илустративна; демонстративнаОблици рада:индивидуални; фронтални; у пару; групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене и писмене вежбе, диктати, писмени задаци у којима се евалуира: разумевање говора, разумевање краћег писаног текста, усмено и писмено изражавање, усвојеност лексике и граматичких структура
Место извођења наставе	класична учионица; мултимедијална; пољска учионица

Наставна тема/област:	Comprehension Ecriture
Садржаји:	Заповедни начин.Негација (ne/ n'...pas). Заменица on. Садашње времефреквентних неправилних глагола.Заповедни начин.Изрази са глаголима avoir иêtre. Садашње времефреквентних глагола, рачунајућии повратне. Qu'est-ce que vouspensez de... ? Наглашене личнезаменице. Негација. Садашње времефреквентних глагола. Combien d'enfants ya-t-il dans le parc ? Il y a quatre garçons et cinq filles.
Исходи	упореди жива бића, предмете, места, појаве, радње, стања и збивања користећи једноставнија језичка средства; разуме једноставније предлоге, савете и позиве на заједничке активности и одговори на њих уз одговарајуће образложење; упути предлоге, савете и позиве на заједничке активности користећи ситуационо прикладне комуникационе моделе; затражи и пружи додатне информације увези са предлозима, саветима и позивима на заједничке активности; разуме уобичајене молбе
Активности ученика	учествује у комуникацији уз примену социокултурних норми, примењује нови вокабулар у комуникацији и датом контексту, примењује научено
Активности наставника	припрема,организује,прати,објашњава,дајеупутства,усмерава,мотивише,подстиче,контролише,сарађује,закључује коригује,анализира,процењује,помаже
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	дијалошка (херуистички разговор, дискусија, катихетички разговор); монолошка (описивање, причање); вербално текстуална, илустративна; демонстративнаОблици рада:индивидуални; фронтални; у пару; групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене и писмене вежбе, диктати, писмени задаци у којима се евалуира: разумевање говора, разумевање краћег писаног текста, усмено и писмено изражавање, усвојеност лексике и граматичких структура
Место извођења наставе	класична учионица; мултимедијална; пољска учионица

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: пети	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: РУСКИ ЈЕЗИК – допунска настава	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Заснивање циља на потребама ученика које се остварују овладавањем комуникативних вештина и развијањем способности и метода учења страног језака; развијање сазнајних и интелектуалних способности ученика његових моралних и естетких ставова стицање позитивниг односа према другим језицима и културама уз уважавање различитости и навикавање на отвореност у комуникацији, стицање свести и сазнања о функционисању страног и матерњег језика; усвајање основних знања за усмено и писмено споразумевање са људима из других земаља; усвоји норме вербалне и невербалне комуникације у складу са специфичностима руског језика, као и да настави да на вишем новоу образовања и самостално учење истог или других страних језика.

Наставна тема/област:	I ШКОЛА
Садржаји:	предмети у учионици, интересовања, поздрављање, представљање, руска азбука, исказивање захвалности, упитне реченице.
Исходи	поздрави и отпоздрави примењујући најједноставнија језичка средства, представити себе и другог.
Активности ученика	вежбе слушања, рецитоване, певање у групи, мануелне активности, симулација (улоге).
Активности наставника	прати, говори полако и разговетно, упућује, семантизује нове речи.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (метод, технике, облици)	Вербалне (монологска (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене вежбе (разумевање говора, тразумевање краћег писаног текста, усмено изражавање, усвојеност лексике и граматике.
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	II МОСКВА
Садржаји:	Читање и писање краћег текста, номинатив, брзалице, знаменитости Москве, Београда, свог родног града, писање тврдих и меких сугласника.
Исходи	разуме јасно постављена питања и одговара на њих, разуме упутства и налоге и реагује на њих.
Активности ученика	вежбе слушања, рецитовање, певање у групи, мануелне активности, симулација (улоге).
Активности наставника	прати, говори полако и разговетно, упућује, семантизује нове речи.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне (монологска (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене вежбе (разумевање говора, тразумевање краћег писаног текста, усмено изражавање, усвојеност лексике и граматике.
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	III ПОРОДИЦА
Садржаји:	именовање чланова, ужа и шира, суседи и пријатељи, дијалози, повезивање речи, слободно време, садашње време, излажавање припадности првом и другом лицу.
Исходи	разуме једноставна и пажљиво исказана правила понашања.
Активности ученика	вежбе слушања, рецитовање, певање у групи, мануелне активности, симулација (улоге).
Активности наставника	прати, говори полако и разговетно, Упућује, Семантизује нове речи.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне (монологска (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене вежбе (разумевање говора, тразумевање краћег писаног текста, усмено изражавање, усвојеност лексике и граматике.
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	IV ПРАЗНИЦИ
Садржаји:	Нова година, Божић, Ускрс, рођендани, садашње и прошло време, множина именица, глаголи кретања, слагање и неслагање.
Исходи	разуме и описује на једноставан начин опис живих бића, предмета, места и појава.
Активности ученика	вежбе слушања, рецитовање, певање у групи, мануелне активности, симулација (улоге).
Активности наставника	прати, говори полако и разговетно, упућује, семантизује нове речи.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне (монологска (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене вежбе (разумевање говора, тразумевање краћег писаног текста, усмено изражавање, усвојеност лексике и граматике.
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	V ЗИМСКИ РАСПУСТ
Садржаји:	опис лица и предмета, придеви, боје, укус, бројеви, ваннаставне активности, повратни глаголи, допадање и недопадање .
Исходи	разуме и описује једноставне исказе о тренутним активностима и способностима;
Активности ученика	вежбе слушања, рецитовање, певање у групи, мануелне активности, симулација (улоге).
Активности наставника	прати, говори полако и разговетно, упућује, семантизује нове речи.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне (монологска (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене вежбе (разумевање говора, тразумевање краћег писаног текста, усмено изражавање, усвојеност лексике и граматике.
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	VI СПОРТ
Садржаји:	врсте, распоред дневних обавеза, излет, дани у недељи, време по сату, прилози за време, исказивање заповести
Исходи	разуме, тражи и пружа кратка и једноставна обавештења о простору, оријентацији у простору и реагује на њих
Активности ученика	вежбе слушања, рецитовање, певање у групи, мануелне активности, симулација (улоге).
Активности наставника	прати, говори полако и разговетно, упућује, семантизује нове речи.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне (монологска (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене вежбе (разумевање говора, тразумевање краћег писаног текста, усмено изражавање, усвојеност лексике и граматике.
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	VII ГОДИШЊА ДОБА
Садржаји:	именовање доба, зоолошки врт, граматичка таблица глагола
Исходи	разуме, тражи и даје једноставне исказе којима се изражава припадање, неприпадање, поседовање и непоседовање
Активности ученика	вежбе слушања, рецитовање, певање у групи, мануелне активности, симулација (улоге).
Активности наставника	прати, говори полако и разговетно, упућује, семантизује нове речи.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне (монологска (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене вежбе (разумевање говора, тразумевање краћег писаног текста, усмено изражавање, усвојеност лексике и граматике.
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	VIII РУСИЈА
Садржаји:	знаменитости, просторни односи и величине, место и правац кретања, географија и време, начин вршења радње, личне заменице, придеви, школски предмети
Исходи	разуме једноставне исказе за изражавање допадања, недопадања, слагања и неслагања, реагује на њих и тражи мишљење
Активности ученика	вежбе слушања, рецитоване, певање у групи, мануелне активности, симулација (улоге).
Активности наставника	прати, говори полако и разговетно, упућује, семантизује нове речи.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методe, технике, облици)	Вербалне (монологска (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене вежбе (разумевање говора, тразумевање краћег писаног текста, усмено изражавање, усвојеност лексике и граматике.
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	IX ЛЕТЊИ РАСПУСТ
Садржаји:	месеци у години, разговори о распусту, како се одморити, руска јела, воће и поврће, исказивање негације
Исходи	разуме једноставне изразе које се односе на количину и реагује на њих, тражи и пружа основне информације у вези са количинама и бројевима-изрази присуство и одсуство некога или нечега
Активности ученика	вежбе слушања, рецитоване, певање у групи, мануелне активности, симулација (улоге).
Активности наставника	прати, говори полако и разговетно, упућује, семантизује нове речи.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методe, технике, облици)	Вербалне (монологска (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене вежбе (разумевање говора, тразумевање краћег писаног текста, усмено изражавање, усвојеност лексике и граматике.
Место извођења наставе	учионица

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: ПЕТИ	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: Српски језик и књижевност – додатна настава	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета Српски језик и књижевност на часовима додатне наставе јесте подстицање и праћење рада ученика који имају посебне афинитете према садржају који се обрађује на часовима редовне наставе, развијање љубави према матерњем језику и потребе да се он негује и унапређује, оспособљавање за успешно служење књижевним језиком у различитим видовима његове усмене и писмене употребе и у различитим комуникативним ситуацијама (улога говорника, слишаоца, саговорника и читаоца), уочавање разлике између месног говора и књижевног језика;развијање осећања за аутентичне естетске вредности у књижевној уметности, поступно и систематично оспособљавање ученика за логичко схватање и критичко процењивање прочитаног текст, развијање потребе за књигом, способности да се њоме ученици самостално служе као извором сазнања; навикавање на самостално коришћење библиотеке (одељењске, школске, градске).

Наставна тема/област:	Књижевност
Садржаји:	Анализа поетског дела по избору ученика Анализа прозног дела по избору ученика Књижевно-теоријски појмови: песник и лирски субјекат: мотиви, песничке слике, као и елементи композиције лирске песме. Врста строфе према броју стихова у лирској песми, катрен; врста стиха по броју слогова(осмерац и десетерац). Одлике лирске поезије: сликовитост, ритмичност, емоционалност. Облици казивања. Стилске фигуре: епитет, ономатопеја, персонификација, ономатопеја. Врсте ауторске и народне лирске песме. Епска дела (одлике).
Исходи	Ученик ће умети да: -анализира елементе композиције лирске песме(строфа, стих); епског дела у стиху и у прози (делови фабуле-поглавље, епизода;стих); драмског дела (чин, сцена, појава); -разликује појам песника и појам лирског субјекта; појам приповедача у односу на писца; -разликује облике казивања; -увиђа звучне, визуелне, тактилне, олфакторне елементе песничке слике; -одреди стилске фигуре и разуме њихову улогу у књижевно-уметничком тексту; -процени основни тон певања, приповедања или драмске радње(шаљив, ведар, тужан и сл.); -развија имагинацијски богате асоцијацијена основу тема и мотива књижевних дела; -одреди тему и главне и споредне мотиве; -анализира узрочно-последично низање мотива; -илуструје особине ликова примерима из текста; -вреднује поступке ликова и аргументовано износи ставове; -наводи примере личне добити од читања; -напредује у стицању читалачких компетенција; -упореди књижевно и филмско дело, позоришну представу и драмски текст.
Активности ученика	- пажљиво слуша и активно учествује у раду; анализира ликове и задате ситуације; упоређује добијене резултате; увиђа звучне, визуелне, тактилне, олфакторне елементе песничке слике; процењује;

	-развија асоцијације; одређује тему, етапе развоја; анализира узрочно-последично низање мотива; илуструје (у складу са афинитетима); вреднује поступке ликова; аргументовано износи ставове; наводи примере личне добити од читања; напредује у стицању читалачких компетенција; упоређује књижевно и филмско дело, позоришну представу и драмски текст; доследно примењује правописну норму; проширују усвојена знања; усвајају нова знања; читају; записују; анализирају и интерпретирају обрађене садржаје; аргументовано изnose своје ставове и образлажу их; размењују мишљења; решавају проблемске задатке; редовно пишу домаће задатке.
Активности наставника	-изражајно чита текстове; указује на могућа решења; планира, припрема час и његов ток; мотивише ученике за рад; подстиче активност ученика; похваљује напредак ученика; објашњава, саветује и даје упутства; прати постигнућа ученика и вреднује њихове одговоре; учествује у припреми и одабиру наставног материјала; упућује ученике на додатне изворе знања; организује и координира рад.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: индивидуални, фронтални, групни, рад у пару; Методе: дијалошка, монолошка, истраживачка, текстуална, демонстративна., игровна, стваралачка, аналитичко-синтетичка, радионице, истраживачки задаци, хеуристичка, програмирана настава, дигитална настава
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање кроз различите истраживачке задатке, задатке дате на часу и на тестовима. Веома је важно да ученици на овим часовима осете слободу да искажу своје мишљење и осећања у сваком тренутку и да буду мотивисани за даљи рад и напредак у раду.
Место извођења наставе	Учионица, библиотека, мултимедијална учионица

Наставна тема/област:	Граматика, језик и правопис
Садржаји:	Велико слово у вишечланим географским називима, у називима институција, предузећа, установа, организација; велико и мало слово у писању присвојних придева Заменица Ви из поштовања Одрична речца не уз именице, придеве и глаголе; речца нај у суперлативу; вишечлани основни и редни бројеви. Интерпункцијски знаци: запета, наводници, црта. Проненљиве речи: именице, заменице, придеви, бројеви (уз напомену да су само поједини бројеви променљиви), глаголи, непроменљиве речи: прилози (понеки су и променљиви) и предлози. Именице- значење и врсте (властите, збирне, заједничке, градивне, мисаоне, глаголске). Промена именица (деклинација), граматичка основа, наставак за облик, појам падежа. Основна значења и функције падежа. Придеви- значење и врсте (описни, присвојни, градивни, временски и месни), род, број, падеж и компарација придева). Слагање придева са именицом у роду, броју и падежу. Заменице- личне заменице, промена, наглашени и ненаглашени облици; употреба личне заменице сваког лица: себе-се. Бројеви- врсте и употреба : главни(основни , збирни бројеви и бројне именице на –ица) и редни бројеви, Глаголи- глаголски вид, глаголски род, глаголски облици(грађење и основно значење), глаголске основе(инфинитивна и презентска), инфинитив, презент, перфекат и футур, наглашени и ненаглашени облици помоћних глагола. Предикатска реченица- предикат (глаголски, именски); слагање предиката са субјектом у лицу, броју и роду; прави и неправи објекат; прилошке одредбе(за место, време, начин, узрок, меру и количину), апозиција.
Исходи	-доследно примењује правописну норму у употребу великог слова; састављеног и растављеног писања речи; интерпункцијских знакова; користи правопис; -разликује променљиве речи од непроменљивих (сложенији примери); -разликује категорије родам броја, падежа речи које имају деklinацију; -разликује основне функције и значења падежа; -употребљава падежне облике у складу са нормом ; -разликује реченичне чланове (сложенији примери).
Активности ученика	-паживо слушају упутства и објашњења наставника; проширују усвојена знања; усвајају нова знања; читају; записују; анализирају и интерпретирају обрађене садржаје; аргументовано износе своје ставове и образлажу их; размењују мишљења; решавају проблемске задатке; редовно пишу домаће задатке; сарађују са осталим ученицима; користе нове изворе информација.
Активности наставника	-планира, припрема час и његов ток, мотивише ученике за рад, подстиче активност ученика, похваљује напредак ученика, објашњава, саветује и даје упутства, прати постигнућа ученика и вреднује њихове одговоре, учествује у припреми и одабиру наставног материјала, упућује ученике на додатне изворе знања, организује и координира рад
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методe, технике, облици)	Облици рада: индивидуални, фронтални, рад у пару, рад у групи Методe: дијалошка, монолошка, истраживачка, текстуална, демонстративна., игровна, стваралачка, аналитичко-синтетичка, радионице, истраживачки задаци, хеуристичка, програмирана настав, дигитална настава
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање кроз различите истраживачке задатке, задатке дате на часу и на тестовима. Веома је важно да ученици на овим часовима осете слободу да искажу своје мишљење и осећања у сваком тренутку и да буду мотивисани за даљи рад и напредак у раду.
Место извођења наставе	Учионица, библиотека, мултимедијална учионица

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: ПЕТИ	Годишњи фонд часова : 15
Наставни предмет: ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК – додатни рад	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Циљ додатног рада је потпуније образовање, усмеравање развоја свих ученика. Садржаје додатне наставе треба темељити на саржајима редовне наставе који ће се поступно продубљивати и проширивати. Додатна настава ће омогућити даровитим ученицима брже и темељније увођење у свет науке.

Наставне теме/области	Лични идентитет, породица и окружење Школа, школски живот, спорт Породица, пријатељи, љубимци Слободно време идоживљај времена, природа, транспорт Становање – форме, навике, комшије Исхрана и гастрономске навике Обичаји и традиција Временско искуство
Садржаји	- <i>The Present Simple Tense</i> за изражавање сталних радњи. <i>Have got</i> за изражавање поседовања. Личне заменице (<i>subject and object case</i>). Присвојни придеви – <i>my, your...</i> Показне заменице – <i>this/these, that/those</i>. Питања са <i>Who/What/Where/When/How(old)</i>... Основни и редни бројеви (1–1000). Временски и меси предлози <i>in, on at</i>. Поређење придева. Императив. Модални глаголи <i>can, could, may, must, would</i> - <i>The Present Continuous Tense</i> за изражавање тренутних и планираних радњи. Предлози за описивање начина кретања – <i>by (car), on (foot)</i>... Саксонски генитив са именицом у једнини и множини - <i>my friend's/friends' /children's books</i> - Правилна множина именица. Множина именица које се завршавају на <i>-y, -f/fe: strawberries, shelves, knives...</i> Множина именица које се завршавају на <i>-o: kilos, potatoes...</i> Синкретизам једнине и множине: <i>sheep, fish...</i> Најчешћи облици нешправилне множине (<i>men, women, children, people, feet, teeth, mice....</i>) – <i>some, any, no</i>. Квантификатори – <i>much, many, a lot of</i>. Питања са <i>How much/many</i> - <i>The Past Simple Tense</i> правилних и неправилних глагола. Изражавање будућности - <i>The Present Continuous Tense, to be going to, will</i> - Интеркултурни садржаји: устаљена правила учтивости, титуле уз презимена, географске карактеристике Велике Британије, биљни и животињски свет, породични и школски живот, распусти и путовања, традиционална јела, историјски догађаји, епохална открића, важније личности из прошлости, друштвено окружење, локална заједница, локална мерне јединице и валуте, намирнице и производи специфични за циљну културу, значајни празници
Исходи	Ученик ће бити у стању да: - Правилно казује множину именица и изрази припадност и поседовање - Правилно користи заменице, детерминаторе и квантификаторе у датом комуникативном контексту - Поређује људе, појаве и предмете у односу на неку особину - Правилно казује бројеве и датуме - Описује садашње, прошле и будуће радње, одговара и поставља питања везана за садашњост, прошлост и будућност - Опише људе, места, појаве описним придевима

	- Изрази обавезу, забрану, пита за дозволу, учтиво замоли користећи одговарајуће модалне глаголе - Разуме општи смисао прочитаних текстова на различите теме и издвоји кључне информације у њима - Разуме основне сличности и разлике између своје и циљних култура у различитим аспектима свакодневног живота и прихвата постојање разлика.
Активности ученика	Слушање и читање текстова, реаговање на усмени или писани импулс саговорника (наставника, вршњака и сл.) и иницирање и проширивање комуникације; постављање питања, повезивање са претходно наученим, употреба нове лексики у контексту, сарадња у пару и групи, активно учешће у раду, израда презентација, учешће у пројектима, анализа, извођење закључака
Активности наставника	Прати, подстиче, мотивише, објашњава, коригује, помаже, прати напредак ученика, организује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Методе: Дијалогска, монолошка, вербално – текстуална, аудитивна, визуелна, илустративно-демонстративна. Рад у пару, групи и индивидуално. Технике: Слушање и реаговање на команде наставника на страном језику или са аудио записа (слушај, пиши, повежи, одреди али и активности Рад у паровима, малим и великим групама (мини-дијалози, игра по улогама, симулације итд.). Мануелне активности (израда панела, презентација, зидних новина, постера и сл.). Вежбе слушања Игре примерене узрасту
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Праћење постигнућа и напредак у остваривању постављених образовних циљева додатне наставе мотивише ученике на даљи рад. Подршка коју наставник пружа током наставе доприноси развоју реалистичне слике ученика о себи и развија вештине самовредновања. Наставник бележи и прати оствареност исхода и напредак ученика.

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Пети	Годишњи фонд часова : 25
Наставни предмет: МАТЕМАТИКА –додатна настава	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Додатна настава се организује за ученике који врло успршно садладавају наставне садржаје и имају изражену способност за математику.Циљ организовања ове наставе је продубљивљиње и примена стечених знања.

Наставна тема/област:	ПРИРОДНИ БРОЈЕВИ И ДЕЉИВОСТ
Садржаји:	Први део: Дељење са остатком у скупу $\mathbb{N}_0$ (једнакост $a=bq+r$).Својства дељивости;чиниоци и садржаоц иприродног броја.Дељивост са 2,5 и декадним јединицама; 4 и 25; 3 и 9.Скупови и скуповне операције: унија, пресек и разлика. Други део: Прости и сложени бројеви.Ератостеново сито.Растављање природних бројева на просте чиниоце. Заједнички дилац и НЗД.Еуклидов алгоритам за налажење НЗД.Заједнички садржалац и НЗС. Веза између НЗД и НЗС.
Исходи	- израчуна вредност бројевног израза и реши линеарну једначину или неједначину; - реши проблем из свакодневнг живота користећи бројевни израз,линеарну једначину или неједначину; - примени правила дељивости са 2, 3, 4, 5, 9, 25 и декадним јединицама; -изводи скуповне операције уније, пресека, разлике и правилно употребљава одговарајуће скуповне ознаке; - правилно користи речи и, или, не, сваки у математичко логичком смислу.
Активности ученика	-продубљује стечена знања -повезујетему са предходно наученим у разним областима и свакодневним животом -излаже своје идеје и износи оргинална и креативна решења -прикупља,критички процењује и анализира идеје одговоре и решења
Активности наставника	-припрема час -мотивише ученике за рад -прати постигнућа ученика -предлаже изворе за вежбање код куће
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада:фронтални, индивидуални Методе :дијалoшка,монолошка,текстуална,демонстративна
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Кроз различите активности и задатке дате посебно припремљене за овај вид
Место извођења наставе	Математички кабинет

Наставна тема/област:	ОСНОВНИ ГЕОМЕТРИЈСКИ ПОЈМОВИ
Садржаји:	Тачке и праве; односи припадања и распореда. Однос правих у равни; паралелност. Мерење дужине и једнакост дужи. Кружница и круг. Кружница и права; Преношење и надовезивање дужи. Централна симетрија. Вектор и транслација.
Исходи	- анализира односе датих геометријских објеката и запише их математичким писмом; - опише основне појмове у вези са кругом (центар, полупречник, тангента, тетива) и одреди положај тачке и праве у односу на круг; - нацрта праву паралелну датој правој користећи геометријски прибор; - упореди, сабира и одузима дужи, конструктивно и рачунски; - преслика дати геометријски објекат централном симетријом и транслацијом; - правилно користи геометријски прибор.
Активности ученика	- продубљује стечена знања - повезујетему са предходно наученим у разним областима и свакодневним животом - излаже своје идеје и износи оригинална и креативна решења - прикупља, критички процењује и анализира идеје одговоре и решења
Активности наставника	- припрема час - мотивише ученике за рад - прати постигнућа ученика - предлаже изворе за вежбање код куће
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: фронтални, индивидуални Методе : дијалошка, монолошка, текстуална, демонстративна
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Кроз различите активности и задатке дате посебно припремљене за овај вид
Место извођења наставе	Математички кабинет

Наставна тема/област:	УГАО
Садржаји:	Угао, централни угао, једнакост углова. Надовезивање углова. Мерење глова, сабирање и одузимање мере углова. Угао између две праве; нормалне праве; унакрсни углови. Углови на трансверзали. Транслација и углови.
Исходи	- идентификује врсте углова и примени њихове узајамне односе; - нацрта праву нормалну на дат праву користећи геометријски прибор; - упоређи, сабере и одузме углове рачунски и конструктивно; - реши задатак применом основних својства паралелограма (једнакост наспрамних страница и углова).
Активности ученика	- продубљује стечена знања - повезујете са предходно наученим у разним областима и свакодневним животом - излаже своје идеје и износи оригинална и креативна решења - прикупља, критички процењује и анализира идеје одговоре и решења
Активности наставника	- припрема час - мотивише ученике за рад - прати постигнућа ученика - предлаже изворе за вежбање код куће
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: фронтални, индивидуални Методе : дијалошка, монолошка, текстуална, демонстративна
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Кроз различите активности и задатке дате посебно припремљене за овај вид
Место извођења наставе	Математички кабинет

Наставна тема/област:	РАЗЛОМЦИ
Садржаји:	Први део: Појама разломка a/b. Придруживање тачака бројевне полуправе разломцима. Проширивање, скраћивање и упоређивање разломака. Децимални запис броја и превођење у запис облика a/b. Упоређивање бројева у децималном броју. Заокруживање бројева. Други део: Основне рачунске операције са разломцима у оба записа и њихова својства. Изрази. Једначине и неједначине са разломцима. Трећи део: Примена разломака (проценти, размера и аритметичка средина).
Исходи	- израчуна вредност бројевног израза и реши линеарну једначину и неједначину; - реши проблем из свакодневног живота користећи бројевни израз, линеарну једначину или неједначину; - одреди проценат дате величине; - примени размеру у реалним ситуацијама; - примени аритметичку средину датих бројева.
Активности ученика	- продубљује стечена знања - повезујете са предходно наученим у разним областима и свакодневним животом - излаже своје идеје и износи оригинална и креативна решења - прикупља, критички процењује и анализира идеје одговоре и решења
Активности наставника	- припрема час - мотивише ученике за рад - прати постигнућа ученика - предлаже изворе за вежбање код куће
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: фронтални, индивидуални Методе: дијалогска, монолошка, текстуална, демонстративна
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Кроз различите активности и задатке дате посебно припремљене за овај вид
Место извођења наставе	Математички кабинет

Наставна тема/област:	ОСНА СИМЕТРИЈА
Садржаји:	Симетрала дужи и конструкција нормале. Симетрала угла.
Исходи	-конструише симетралу дужи, симетралу угла и примењује њихова својства; - конструише праву која је нормална на дату праву или паралелна датој прави.
Активности ученика	-продубљује стечена знања -повезујетему са предходно наученим у разним областима и свакодневним животом -излаже своје идеје и износи оригинална и креативна решења -прикупља,критички процењује и анализира идеје одговоре и решења
Активности наставника	-припрема час -мотивише ученике за рад -прати постигнућа ученика -предлаже изворе за вежбање код куће
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада:фронтални индивидуални Методе :дијалогска,монологска,текстуална,демонстративна
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Кроз различите активности и задатке дате посебно припремљене за овај вид
Место извођења наставе	Математички кабинет

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Пети	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: Историја-додатна настава	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета:

Проширивање и продубљивање знања, умења и вештина стечених на редовној настави, оспособљавање ученика за самообразовање, подстицање на стваралачки рад и упућивање на самостално коришћење различитих извора сазнања у учењу и истраживању; јачање самопоуздања и такмичарског духа кроз јавно представљање радова и учешћа на такмичењу.

Наставна тема/област:	ОСНОВИ ПРОУЧАВАЊА ПРОШЛОСТИ, ПРАИСТОРИЈА
Садржаји:	Прошлост, материјали за писање, Праисторија-налазишта у Србији
Исходи	– разврстава историјске изворе, именује периоде прошлости и историјске периоде и наведе граничне догађаје; -наведе главне проналаске и опише њихов утицај на начин живота људи у праисторији; разликује основне одлике каменог и металног доба, наводи и лоцира на историјској карти праисторијска налазишта у Србији
Активности ученика	Активно приступају раду, практично примењују стечена знања, самопроцењују свој напредак, запажају, упоређују, повезују, примењују, решавају проблеме, организују, повезују знање са другим областима.
Активности наставника	Припрема наставни материјал, упознаје ученике са циљевима и садржајима програма – упознаје их са правилима рада – упознаје их са критеријумима оцењивања по областима – упознаје ученике, процењује њихово претходно искуство, – редовно прати рад и залагање ученика на часу, води рачуна о индивидуализованом приступу ученику – подстиче код ученика развој мишљења и разумевања, менторска улога, негује позитивну климу у одељењу – омогућава подстицајну средину за рад и учење, охрабрује, помаже и подстиче ученике – омогућава ученицима да сами изводе закључке, подстиче ученике на учење –Инсистира на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада –Инсистира на практичној примени стечених знања. Идентификује напредак у учењу и постигнућима ученика подстиче ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке, повезују знања са другим областима и другим предметима, решавају проблеме, практично примењују...
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	-Мнолошко-дијалошка, демонстрација, дебата, рад на непознатом тексту, дискусија, игровне активности -Фронтални, индивидуални, групни, рад у пару -квиз, техника шест шешира, мапа ума, дрво проблема
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писана провера знања, петнаестоминутни тестови, самопроцена знања ученика

Наставна тема/област:	СТАРИ ИСТОК
Садржаји:	Стари исток – настанак првих држава, Култура народа Старог истока, Чуда Старог Египта, Еп о Гилгамешу, Велики владари Старог Истока
Исходи	– лоцира на историјској карти најважније цивилизације и државе Старог истока; – користећи историјску карту, доведе у везу особине рељефа и климе са настанком цивилизација Старог истока; – одреди место припадника друштвене групе на графичком приказу хијерархије заједнице; – пореди начин живота припадника различитих друштвених слојева на Старом истоку; – наведе најважније одлике државног уређења цивилизација Старог истока; – идентификује основна обележја и значај религије у цивилизацијама Старог истока; – разликује врсте писама цивилизација Старог истока; -илуструје примерима важност утицаја привредних, научних и културних достигнућа народа Старог истока на савремени свет
Активности ученика	Активно приступају раду, практично примењују стечена знања, самопроцењују свој напредак, запажају, упоређују, повезују, примењују, решавају проблеме, организују, повезују знање са другим областима.
Активности наставника	Припрема наставни материјал, упознаје ученике са циљевима и садржајима програма – упознаје их са правилима рада – упознаје их са критеријумима оцењивања по областима – упознаје ученике, процењује њихово претходно искуство, редовно прати рад и залагање ученика на часу – води рачуна о индивидуализованом приступу ученику, подстиче код ученика развој мишљења и разумевања – менторска улога, негује позитивну климу у одељењу – омогућава подстицајну средину за рад и учење, охрабрује, помаже и подстиче ученике – омогућава ученицима да сами изводе закључке, подстиче ученике на учење –Инсистира на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада. Инсистира на практичној примени стечених знања. Оцењивањем мотивише ученике за учење. Оцењивањем процењује ниво постигнућа ученика. Идентификује напредак у учењу и постигнућима ученика подстиче ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке, повезују знања са другим областима и другим предметима, решавају проблеме, практично примењују...
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Мнолошко-дијалогска, демонстрација, дебата, рад на непознатом тексту, дискусија, игровне активности -Фронтални, индивидуални, групни, рад у пару -квиз, техника шест шешира, мапа ума, дрво проблема
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писана провера знања, петнаестоминутни тестови, самопроцена знања ученика

Наставна тема/област:	АНТИЧКА ГРЧКА
Садржаји:	Најстарији период грчке историје, Успон грчких градова-држава, Грчка култура – религија и филозофија, Одбрана, процват и криза грчког света, Грчка култура – уметност и наука. Хеленистичко доба и његова култура
Исходи	– користећи дату информацију или ленту времена, смести историјску појаву, догађај и личност у одговарајући миленијум или век; – изложи, у усменом или писаном облику, историјске догађаје исправним хронолошким редоследом; – прикупи и прикаже податке из различитих извора информација везаних за одређену историјску тему; – визуелне и текстуалне информације повеже са одговарајућим историјским периодом или цивилизацијом; – истражи основна обележја и значај религије старих Грка; – разликује легенде и митове од историјских чињеница; – наведе значај и последице освајања Александра Великог; – илуструје примерима важност утицаја привредних, научних и културних достигнућа античке Грчке и хеленистичког доба на савремени свет; – користећи дату информацију или ленту времена, смести историјску појаву, догађај и личност из историје античке Грчке и хеленизма у одговарајући миленијум, век или деценију; – израчуна временску удаљеност између појединих догађаја;
Активности ученика	Активно приступају раду, практично примењују стечена знања, самопроцењују свој напредак, запажају, упоређују, повезују, примењују, решавају проблеме, организују, повезују знање са другим областима.
Активности наставника	Припрема наставни материјал, упознаје ученике са циљевима и садржајима програма – упознаје их са правилима рада, упознаје их са критеријумима оцењивања по областима, упознаје ученике, процењује њихово претходно искуство, редовно прати рад и залагање ученика на часу, води рачуна о индивидуализованом приступу ученика, подстиче код ученика развој мишљења и разумевања, менторска улога негује позитивну климу у одељењу, омогућава подстицајну средину за рад и учење, охрабрује, помаже и подстиче ученике, омогућава ученицима да сами изводе закључке, подстиче ученике на учење Инсистира на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада. Инсистира на практичној примени стечених знања. Идентификује напредак у учењу и постигнућима ученика, подстиче ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке, повезују знања са другим областима и другим предметима, решавају проблеме, практично примењују...
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Мнолошко-дијалогска, демонстрација, дебата, рад на непознатом тексту, дискусија, игровне активности -Фронтални, индивидуални, групни, рад у пару -квиз, техника шест шешира, мапа ума, дрво проблема
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писана провера знања, петнаестоминутни тестови, самопроцена знања ученика

Наставна тема/област:	АНТИЧКИ РИМ
Садржаји:	Рим – од оснивања до највеће силе старог века, Држава и друштво Рима, Рим у доба царства, Културна достигнућа старог Рима, Хришћанство, Пропаст Западног римског царства, Римско наслеђе на тлу Балкана и Србије
Исходи	– користећи дату информацију или ленту времена, смести историјску појаву, догађај и личност у одговарајући миленијум или век; – изложи, у усменом или писаном облику, историјске догађаје исправним хронолошким редоследом; – прикупи и прикаже податке из различитих извора информација везаних за одређену историјску тему; – визуелне и текстуалне информације повеже са одговарајућим историјским периодом или цивилизацијом; – илуструје примерима важност утицаја привредних, научних и културних достигнућа античког Рима на савремени свет; – пореди начин живота припадника различитих друштвених слојева у античком Риму; – наведе најзначајније последице настанка и ширења хришћанства; – лоцира на карти најважније римске локалитете на територији Србије; користећи дату информацију или ленту времена, смести историјску појаву, догађај и личност из историје античког Рима у одговарајући миленијум, век или деценију
Активности ученика	Активно приступају раду, практично примењују стечена знања, самопроцењују свој напредак, запажају, упоређују, повезују, примењују, решавају проблеме, организују, повезују знање са другим областима.
Активности наставника	Припрема наставни материјал, упознаје ученике са циљевима и садржајима програма – упознаје их са правилима рада, упознаје их са критеријумима оцењивања по областима, упознаје ученике, процењује њихово претходно искуство, редовно прати рад и залагање ученика на часу, води рачуна о индивидуализаованом приступу ученика, подстиче код ученика развој мишљења и разумевања, менторска улога негује позитивну климу у одељењу, омогућава подстицајну средину за рад и учење, охрабрује, помаже и подстиче ученике, омогућава ученицима да сами изводе закључке, подстиче ученике на учење Инсистира на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада. Инсистира на практичној примени стечених знања. Идентификује напредак у учењу и постигнућима ученика, подстиче ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке, повезују знања са другим областима и другим предметима, решавају проблеме, практично примењују...
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Мнолошко-дијалогска, демонстрација, дебата, рад на непознатом тексту, дискусија, игровне активности -Фронтални, индивидуални, групни, рад у пару -квиз, техника шест шешира, мапа ума, дрво проблема
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писана провера знања, петнаестоминутни тестови, самопроцена знања ученика, такмичења
Место извођења наставе	Учионица, историјски локалитети, архив, музеји

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Пети	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: БИОЛОГИЈА - додатна настава	Недељни фонд часова: 1

Циљ додатне наставе : Проширивање и продубљивање знања ученика који се у већој мери интересују за биологију и који су на редовним часовима биологије показали висок ниво савладаног градива, као и развијање способности и вештина ученика према њиховим интересовањима и склоностима и развијање такмичарског духа, развијање способности самосталног планирања истраживања, постављања хипотеза, решавања проблема, анализе и синтезе, добијања и тумачења резултата истраживања

Наставна тема/област:	Порекло и разноврсност живота; Јединство грађе и функције као основа живота; Наслеђивање и еволуција; Живот у екосистему; Човек и здравље
Садржаји:	Ћелија и груписање живих бића; Храна као извор енергије и градивних супстанци; Животни процеси: дисање, излучивање, надражљивост, покретљивост, раст и развој, размножавање; Живот на копну и води, живот под земљом—услови живота и адаптације организама; Наследни материјал и наследне особине; Утицај фактора средине на животиње и биљке, Утицај људи на друга жива бића; Правилна исхрана, енергетски напаци
Исходи	На напредном нивоу: истражује особине живих бића, уочава и објашњава прилагођености живих бића на услове животне средине, односе исхране и распрострањење; самостално прикупља податке о варијабилности организама унутар једне врсте идентификује елементе здравог начина живота.
Активности ученика	Посматра, запажа, бележи, дискутује, анализира, закључује црта, поставља питања, решава проблемске задатке, Уочава и решава проблеме постављањем хипотеза, вршењем огледа и доношењем закључка.
Активности наставника	Планира, Организује; Усмерава; Подстиче; Даје упутства; Излаже нове чињенице; Демонстрира; Посматра
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Дијалошка, метода демонстрације, рад на тексту, интерактивна метода, практичан рада, проблемска настава, индивидуализована настава
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање, контролне вежбе, дневници рада, самоevaluација, практичне вежбе, Реализовани експерименти и пројекти; остварени резултати на такмичењима
Место извођења наставе	Биолошки кабинет

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: ПЕТИ	Годишњи фонд часова : 36
ЧАС ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ	Недељни фонд часова: 1

Циљеви: Подстицање и усмеравање процеса формирања одељенског колектива. Систематско праћење развоја ученика, њиховог успеха и помагање у разрешавању проблема. Успостављање сарадње ученик-наставник-родитељ у циљу побољшања успеха и развоја ученика. Обављање саветодавно – васпитног рада са ученицима. Богаћење интерперсоналних односа у одељењу. Развијање међусобне љубави, толеранције, поштовања и уважавања различитости. Развијање свести о значају постојања правила понашања и важности придржавања истих. Усмеравање ученичких афинитета кроз слободне активности и подстицање да се укључе у различите општешколске манифестације и акције. Отклањање узрока евентуалног неуспеха појединих ученика. Координирање и усклађивање рада и захтева свих наставника према ученицима. Неговање и ширење опште културе.

Наставна тема/област	ФОРМИРАЊЕ ОДЕЉЕЊСКЕ ЗАЈЕДНИЦЕ УЧЕНИКА
Садржаји	Одабир представника одељењске заједнице ученика Договор о раду одељењског колектива и одељењског старешине Правила понашања
Наставна тема/област	УЧИОНИЦА БЕЗ НАСИЉА
Садржаји	Упознавање са основним појмовима, поступцима и процедурама у оквиру <i>Посебног протокола поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање</i> : појам и врсте насиља, права, обавезе и одговорности. Превентивне радионице* - <i>Појма и врсте насиља, ЈА говор, Реаговање на насиље, Не љутим се, Мостови и зидови, Чуvari осмеха, Решавање конфликтних ситуација, Правила успешне комуникације, Учионица добре воље, Дигитални бонтон</i> , итд. Обележавање Дана борбе против вршњачког насиља (Дана розих мајица). <i>*теме радионица се усклађују са Програмом заштите од насиља, злостављања и злостављања који сачињава Тим за заштиту на почетку сваке школске године и који је саставни део Годишњег плана рада школе, конкретним потребама и ситуацијама у одељењу, док се сценаријо радионица и избор материјала прилагођава узрасту ученика</i>
Наставна тема/област	ЗДРАВЉЕ
Садржаји	Лична хигијена Хигијена школског простора Одговоран однос према здрављу (радионице) Значај менталног здравља Обележавање Светског дана здравља (7. април)
Наставна тема/област	АНТИДИСКРИМИНАЦИЈА КАО ИНСПИРАЦИЈА
Садржаји	Упознавање са основним појмовима, поступцима и процедурама у оквиру <u>Правилника о поступању установе у случају сумње или утврђеног дискриминаторног понашања и вређања угледа, части или достојанства личности</u> – појам дискриминације, најчешћи облици дискриминаторног понашања, шта су то лична својства, представљање концепта наших школа у којима право на образовање имају сви ученици без обзира на лична својства, упознавање ученика са њиховим правима и обавезама а, као и са начинима реаговања у случају дискриминаторног понашања понашања.

	Превентивне радионице* на тему предрасуда, стереотипа, равноправности, различитости, толеранције, емпатије итд. Обележавање Светског дана нулте толеранције дискриминације (1. март) <i>*теме радионица се усклађују са Програмом превенције дискриминације који сачињава Тим за заштиту на почетку сваке школске године и који је саставни део Годишњег плана рада школе, конкретним потребама и ситуацијама у одељењу, док се сценаријо радионица и избор материјала прилагођава узрасту ученика</i>
Наставна тема/област	ОБЕЛЕЖАВАЊЕ ПРАЗНИКА И ЗНАЧАЈНИХ ДАТУМА
Садржаји	Дан школе и школска слава Свети Сава Велики школски час Божић, Ускрс, Нова година
Наставна тема/област	ВАСПИТАЊЕ У СЛОБОДНО ВРЕМЕ
Садржаји	Спорт и спортске активности Музика, филм, позориште Интернет и друштвене мреже: добре и лоше стране, предности и ризици Хобији Ђачке екскурзије и излети
Наставна тема/област	НАША ПОСТИГНУЋА
Садржаји	Анализа успеха ученика и предлози за остваривање бољих постигнућа Методе и технике ефикасног учења и праћења властитог напретка Учешће ученика у допунској настави, додатном раду и ваннаставним активностима
Исходи	Ученици ће бити у стању да: - креирају заједнички систем вредности сарађујући једни са другима - прихвате вредности других - дефинишу особине које чине доброг лидера (представнике одељењске заједнице) и образложе своје критеријуме - својим поступцима допринесу стварању и неговању климе прихватања, толеранције и уважавања; - комуницирају уз поштовање социо – културних норми - објасне шта је насиље и које врсте насиља постоје - објасне шта је дискриминација и које врсте дискриминаторног понашања постоје - конструктивно решавају конфликтне ситуације - пруже подршку друговима из одељења - адекватно реагују у ситуацијама када су жртве или сведоци насиља - адекватно реагују у ситуацијама када су жртве или сведоци дискриминаторног понашања - објасне предности и недостатке/ризике интернета и друштвених мрежа - самопрецене властити систем вредности

Активности ученика	Активно учествују у активностима одељенске заједнице и дају свој индивидуални допринос формирању одељенског колектива. Учествују активно у доношењу одлука битних за одељенски колектив. Закључују, изражавају властито мишљење, ставове, афинитете. Израђују презентације, учествују у дискусијама/дебатама. Доприносе стварању радне, толерантне атмосфере и раде на континуираном изграђивању позитивних интерперсоналних односа.
Активности наставника	Усмерава стварање ученичког колектива. Организује, прати, помаже, коригује, мотивише подстиче, води рачуна о усклађивању рада и захтева наставника према ученицима, пружа додатну подршку ученицима којима је то потребно, сарађује са стручним сарадницима, родитељима и школским тимовима, води прописану евиденцију, обавља саветодавни и појачан васпитни рад.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Комбиновање различитих метода и техника рада са ученицима, као што су: радионице, презентације, демонстрације, симулације, играње улога, дискусије, дебате, рад у малим групама, гледање и анализа видео прилога, креативне радионице, рад у групи на платформама за учење, повезивање са вршњацима из других школа или држава, укључивање у акције.
Начин провере остварености исхода	Континуирано праћење напретка ученика, који се огледа у начину на који ученици учествују у свим активностима, чиме се руководе у процесу доношења одлука, како комуницирају. У складу са исходима, тамо где се очекује знање или нека вештина (садржаји који се односе на превенцију насиља и дискриминације) прикладно је да се то провери у форми квиза, презентације, писања есеја.
Међупредметне компетенције:	Одговоран однос према здрављу Компетенција за целоживотно учење Сарадња Решавање проблема Одговорно учешће у демократском друштву Рад са подацима и информацијама Дигитална компетенција Комуникација Одговоран однос према околини

НАСТАВНИ ПРОГРАМ ЗА ШЕСТИ РАЗРЕД

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: ШЕСТИ	Годишњи фонд часова : 144
Наставни предмет: Српски језик и књижевност	Недељни фонд часова: 4

Циљеви учења предмета Српски језик и књижевност су да се ученик оспособи да правилно користи српски језик у различитим комуникативним ситуацијама, у говору и писању; да кроз читање и тумачење књижевних дела развија читалачке компетенције које, уз књижевно знање, обухватају емоционално и фантазијско уживљавање, живо памћење, истраживачко посматрање; подстичу имагинацију и уметнички сензибилитет, естетско доживљавање и критичко мишљење, морално просуђивање и асоцијативно повезивање; да се одговарајућим врстама читања оспособљава да усмерено приступа делу и приликом тумачења открива различите слојеве и значења; да стиче основна знања о месту, улози и значају језика и књижевности у култури, као и о медијској писмености; да стиче и развија најшира хуманистичка знања и да научи како функционално да повезује садржаје предметних области.

Наставна тема/област:	КЊИЖЕВНОСТ
Садржаји:	Лирика Лектира 1.Обредне лирске народне песме (избор) 2.Ђура Јакшић: Вече 3.Јован Дучић: Село 4.Мирослав Антић: Плава звезда 5.Вељко Петровић: Ратар / Алекса Шантић: О, класје моје 6.Десанка Максимовић: Грачаница / Војислав Илић: Свети Сава 7.Стеван Раичковић: Хвала сунцу, земљи, трави 8.Милован Данојлић: Овај дечак зове се Пепо Крста 9.Сергеј Јесењин: Песма о керуши Књижевни термини и појмови Врста строфе према броју стихова у лирској песми: дистих; терцет; врста стиха по броју слогова (лирски и епски десетерац). Одлике лирске поезије: нагласак речи и ритам; рима – парна, укрштена, обгрљена; улога риме у обликовању стиха. Стилске фигуре: контраст, хипербола. Врсте ауторске и народне лирске песме: социјалне песме, дитирамб, елегија; обредне песме (коледарске, краљичке, додолске, божићне). Епика Лектира 1.Народна песма: Смрт Мајке Југовића 2.Народна песма: Марко Краљевић укида свадбарину 3.Петар Кочић: Јаблан 4.Исидора Секулић: Буре (одломак)/Бранко Ћопић: Чудесна справа

	5.Иво Андрић: Аска и вук 6.Антон Павлович Чехов: Вањка/Итало Калвино: Шума на ауто-путу (из збирке прича Марковалдо или годишња доба у граду) 7.Светлана Велмар Јанковић: Сирото ждребе (из Књиге за Марка) Књижевни термини и појмови Основна тема и кључни мотиви. Облици казивања: наратија (хронолошко приповедање), описивање, дијалог, монолог. Фабула/радња, редослед догађаја. Врсте епских дела: приповетка, роман. Културно-историјско предање (нпр. Смрт Марка Краљевића) Драма Лектира Коста Трифковић: Избирачица (одломак) Миодраг Станисављевић: И ми трку за коња имамо (одломак) Бранислав Нушић: Аналфабета (одломак) Књижевни термини и појмови Драмске врсте: пе драмске ракомедија – основне одлике. Монолог и дијалог у драми. Дидаскалије, реплика. Етадње (заплет и расплет). Научнопопуларни и информативни текстови (бирати 2 дела) 1. Вук Карацић: Живот и обичаји народа српскога: Божић (одломак); Ђурђевдан (одломак); Додоле, прпоруше и чароице (одломци) 2. Владимир Хулпах: Легенде о европским градовима (избор) 3. Никола Тесла: Моји изуми (поглавље по избору) 4. Жан-Бернар Пиј, Серж Блок, Ан Бланшар: Енциклопедија лоших ђака, бунтовника и осталих генијалаца (избор) 5. Гроздана Олујић: Били су деца као и ти (избор) ДОМАЋА ЛЕКТИРА 1. Епске народне песме о Косовском боју (избор) 2. Епске народне песме о Марку Краљевићу (избор) 3. Бранислав Нушић: Аутобиографија 4. Анђела Нанети: Мој дека је био трешња 5. Весна Алексић: Каљави коњ (Прича о богињи Лади – Звездана вода; Прича о богу Сварогу – Небески ковач и Прича о богу Стрибору – Сеченско светло) 6. Бранко Ћопић: Орлови рано лете 7. Ференц Молнар: Дечаци Павлове улице Допунски избор лектире (бирати 3 дела) 1. Добрица Ерић: Месечев миљеници (песме о свицима) (избор)
--	---

	2. Бранислав Петровић: избор из антологија песама за децу (Морава, Влашићи, Дунав, Говор дрвећа, Грађење куће, Па шта, па шта и друге) 3. Владимир Стојиљковић: Писмописац (Писмо Бранку Ћопићу) 4. Владимир Андрић: Пустолов 5. Тиодор Росић: Приче старог чаробњака (једна прича по избору) 6. Борислав Пекић: Сентиментална повест Британског царства („Велика повеља слободе у земљи без устава” – одломци) 7. Вилијем Саројан: Зовем се Арам 8. Хенрик Сјенкијевич: Кроз пустињу и прашуму 9. Џејмс Крис: Тим Талир или Продати смех 10. Џек Лондон: Зов дивљине/Бели очњак 11. Реј Бредбери: Маслачково вино (избор) 12. Ивана Брлић Мажуранић: Приче из давнина (избор) 13. Владислава Војновић: Приче из главе (прича Позориште – одломци) 14. Јасминка Петровић: Ово је најстрашнији дан у мом животу 15. Александар Поповић: Снежана и седам патуљака, драмска бајка
Исходи	Ученик ће умети да: – повеже књижевне термине и појмове обрађиване у претходним разредима са новим делима која чита; – чита са разумевањем; парафразира прочитано и описује свој доживљај различитих врста књижевних дела и научно-популарних текстова; – одреди род књижевног дела и књижевну врсту; – прави разлику између дела лирског, епског и драмског карактера; – разликује ауторску приповетку од романа; – анализира структуру лирске песме (строфа, стих, рима); – уочава основне елементе структуре књижевноуметничког дела: тема, мотив; радња, време и место радње; – разликује заплет и расплет као етапе драмске радње; – разликује појам песника и појам лирског субјекта; појам приповедача у односу на писца; – разликује облике казивања; – увиђа звучне, визуелне, тактилне, олфакторне елементе песничке слике; – одреди стилске фигуре и разуме њихову улогу у књижевноуметничком тексту; – анализира узрочно-последичне односе у тексту и вреднује истакнуте идеје које текст нуди; – анализира поступке ликова у књижевноуметничком делу, служећи се аргументима из текста; – уочава хумор у књижевном делу; – разликује хумористички и дитирамбски тон од елегичног тона; – илуструје веровања, обичаје, начин живота и догађаје у прошлости описане у књижевним делима; – уважава националне вредности и негује културноисторијску баштину; – препоручи књижевно дело уз кратко образложење; – упореди књижевно и филмско дело, позоришну представу и драмски текст

Активности ученика	- читају текст, подвлаче/ уочавају и издвајају кључне речи и идеје; - издвајају примере, смишљају нове који се не наводе у тексту; - читају и тумаче табелу; - процењују повезаност појаве са животом - предвиђају последице појаве на...; - пишу резиме; слушају; дискутују; - активно слушају (усмеравају пажњу, питају) - решавају проблеме (уочавају их, дефинишу, раздвајају битно од небитног, пореде, броје, сврставају у категорије, тумаче табеле, решавају задатке, процењују, предвиђају...) - учествују у комуникацији (дискутују, постављају питања...) - организују (свој рад, простор, време...) - процењују свој рад и напредак - сарађују са другима... - мисле (процењују, предвиђају, објашњавају, претпостављају, аргументују, закључују, повезују оно што већ знају са новим...) - решавају проблеме на часу - научиће поступак решавања проблема - уочавају сличности и разлике између две појаве научиће да упоређују; - слушају предавање наставника - научиће да слушају (с разумевањем); - научиће да примењују процедуре; - повезују оно што уче на часу у ситуацијама које се могу десити ван учионице - научиће да примењују научено...
Активности наставника	- кратко излаже; - изражајно чита текстове; - даје инструкцију за критичко читање текста и рад у пару; поставља питања; подстиче дискусију; - усмерава интеракције међу ученицима да буду у функцији учења (употреба питања, идеја, коментара ученика за рад на часу). - похваљивање напретка ученика. - пружање потпуне и разумљиве повратне информације ученицима о њиховом раду. - адекватно реаговање на међусобно неуважавање и конфликте у одељењу. - коришћење различитих поступака за мотивисање ученика. - пружање могућности ученицима да постављају питања, дискутују и коментаришу у вези са предметом учења на часу. - адекватна употреба метода учења и наставе

Начин и поступак
остваривања програмских
садржаја (методе, технике,
облици)

Увођење ученика у свет књижевности, али и осталих, тзв. некњижевних текстова (популарних, информативних), представља изузетно сложен наставни задатак. Управо на овом степену школовања стичу се основна и врло значајна знања, умења и навике од којих ће зависити ученичка књижевна култура, али и естетске компетенције. Ученици треба да разумеју фикционалну природу књижевног дела и његову аутономност (односно да праве разлику између лирског субјекта и песника, приповедача и писца), као и чињеницу да књижевно дело обликује једну могућу слику стварности. При обради текста, примењиваће се у већој мери јединство аналитичких и синтетичких поступака и гледишта. У складу са исходима, ученике треба навикавати да своје утиске, ставове и судове о књижевном делу подробније доказују чињеницама из самога текста и тако их оспособљавати за самосталан исказ, истраживачку делатност и заузимање критичких ставова.

Обрада књижевног дела пожељно је да буде проткана решавањем *проблемских питања* која су подстакнута текстом и уметничким доживљавањем. Многи текстови, а поготову одломци из дела, у наставном поступку захтевају умесну *локализацију*, често и вишеструку. Ситуирање текста у временске, просторне и друштвено-историјске оквире, као и обавештења о битним садржајима који претходе одломку – све су то услови без којих се у бројним случајевима текст не може интензивно доживети и правилно схватити.

Приликом *тумачења текста* ученике треба навикавати да своје утиске, ставове и судове о књижевном делу подробније доказују чињеницама из самога текста и тако их оспособљавати за самосталан исказ, истраживачку делатност и заузимање критичких ставова, уз уважавање индивидуалног разумевања смисла књижевног текста и исказивање различитих ставова. У наставној интерпретацији књижевноуметничког дела, обједињавајући и синтетички чиниоци могу бити: уметнички доживљаји, текстовне целине, битни структурни елементи (тема, мотиви, песничке слике, фабула, односно сиже, књижевни ликови, смисао и значење текста, мотивациони поступци, композиција), форме приповедања (облици излагања), језичко-стилски поступци и литерарни (књижевноуметнички) проблеми.

Књижевнотеоријске појмове ученици ће упознавати уз обраду одговарајућих текстова и помоћу осврта на претходно читалачко искуство. У програму нису наведени сви појмови и врсте књижевних дела предвиђени за усвајање у претходним разредима, али се очекује ће се наставник наклонити на стечено знање ученика, обновити га и продубити на примерима, сходно старијем узрасту. Такав случај је са стилским фигурама (поређењем/ компарацијом и персонификацијом) које се усвајају у трећем и четвртном разреду, а потом им се додају епитет, ономатопеја, контраст и хипербола; са појмом приповедања и облицима казивања у епском књижевном делу (дијалог, монолог, описивање: портрет и пејзаж); са појмовима везаним за драмско дело којима се додају заплет и расплет, као елементи драмске радње. Обнављање и повезивање знања из првог циклуса образовања и петог разреда основне школе је обавезно.

Језичко-стилским изражајним средствима прилази се с доживљајног становишта; полазиће се од изазваних уметничких утисака и естетичке сугестије, па ће се потом истраживати њихова језичко-стиљска условљеност.

Током обраде књижевних дела, као и у оквиру говорних и писмених вежби, настојаће се да ученици откривају што више особина, осећања и душевних стања појединих ликова, као и да изражавају своје ставове о поступцима ликова.

Ученик се подстиче да уочава смисао смешног и хумористичног на примерима из лектире, као и да разликује

	хумористички или оптимистички, дитирамбски тон у певању/приповедању/драмској радњи од елегичног тона. Теоријско савладавање појма културноисторијско предање није обавезно. Предање <i>Смрт Марка Краљевића</i> уводи се као пример, уз описно образлагање ове врсте предања у оквиру категорије народне прозе. Обнављају се и проширују знања о родољубивој поезији, савладава се појава и смисао социјалних мотива у предложеним песмама или причама, уче се дитирамб и елегија као врсте лирске поезије. Исходи везани за наставну област књижевност засновани су на читању. Кроз читање и тумачење књижевних дела ученик развија читалачке компетенције које подразумевају не само истраживачко посматрање и стицање знања о књижевности већ подстичу и развијају емоционално и фантазијско уживљавање, имагинацију, естетско доживљавање, богате асоцијативне моћи, уметнички сензибилитет, критичко мишљење и изграђују морално просуђивање. Разни облици читања су основни предуслов да ученици у настави стичу сазнања и да се успешно уводе у свет књижевног дела. И у шестом разреду негује се, пре свега, доживљајно читање, а ученици се поступно уводе у истраживачко читање (читање према истраживачким задацима, читање из различитих перспектива и сл.) и оспособљавају да искажу свој доживљај уметничког дела, увиде елементе од којих је дело сачињено и разумеју њихову улогу у изградњи света дела. Повећан број допунског избора лектире указује на могућност обраде појединих предложених садржаја (књижевних дела) на часовима додатне наставе. Препоручује се да ученици у настави користе електронски додатак уз уџбеник, уколико за то постоји могућност у школи.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	започиње иницијалном проценом достигнутог нивоа знања. -Сваки наставни час и свака активност ученика је прилика за формативно оцењивање, односно регистровање напретка ученика и упућивање на даље активности. Формативно вредновање је саставни део савременог приступа настави и подразумева процену знања, вештина, ставова и понашања, као и развијања одговарајуће компетенције током наставе и учења. Резултат оваквог вредновања даје повратну информацију и ученику и наставнику о томе које компетенције су усвојене, а које нису, као и о ефикасности одговарајућих метода које је наставник применио ради остваривања циља. Резултати формативног вредновања на крају наставног циклуса треба да буду исказани и бројчаном оценом. Рад сваког наставника састоји се од планирања, остваривања, праћења и вредновања. Важно је да наставник, поред постигнућа ученика, континуирано прати и вреднује властити рад. Све што се покаже добрим и ефикасним, наставник ће користити и даље у својој наставној пракси, а оно што буде процењено као недовољно делотворно, требало би унапредити.
Место извођења наставе	Учионица, библиотека, мултимедијална учионица

Наставна тема/област:	ГРАМАТИКА
Садржаји:	Подела речи по настанку: просте речи и творенице; породица речи, уочавање корена речи. Саставни делови твореница (творбене основе, префикси и суфикси). Граматичка основа и граматички наставци у поређењу са творбеном основом и суфиксима. Настанак гласова и говорни органи; подела гласова: самогласници и сугласници (прави сугласници и сонанти); Подела сугласника по звучности и по месту изговора. Подела речи на слоге; слоготворно р. Гласовне промене – уочавање у грађењу и промени речи: непостојано а;промена л у о; палатализација; сибиларизација; јотовање; једначење сугласника по звучности; једначење сугласника по месту изговора; губљење сугласника. Заменице: неличне именичке заменице (односно-упитне, неодређене, опште, одричне); придевске заменице: присвојне (с нагласком на употребу заменице свој, показне, односно-упитне, неодређене, опште, одричне). Граматичке категорије заменица: род, број, падеж и лице. Грађење и основна значења глаголских времена: аорист, имперфекат (само на нивоу препознавања; имперфекат глагола бити); плусквамперфекат. Независне предикатске реченице – појам комуникативне функције; подела на обавештајне, упитне, заповедне, жељне и узвичне реченице. ПРАВОПИС Писање имена васионских тела. Растављање речи на крају реда (основна правила). Правописна решења у вези са гласовним променама. Писање именичких и придевских одричних заменица са предлозима. Писање заменице <i>Ваи</i> великим почетним словом. Правописна решења у вези са писањем обрађених глаголских облика. Правилан изговор гласова <i>ч, ћ, џ, ч, р</i>. Дуги и кратки акценти.
Исходи	– повеже граматичке појмове обрађене у претходним разредима са новим наставним садржајима; – препозна делове речи у вези са њиховим грађењем; – разликује гласове српског језика по звучности и месту изговора; – разликује врсте гласовних промена у једноставним примерима и примењује књижевнојезичку норму; – одреди врсте и подврсте заменица, као и њихов облик; – препознаје глаголска времена и употребљава их у складу са нормом; – разликује реченице по комуникативној функцији; – доследно примењује правописну норму; – користи правопис (школско издање); разликује дуги и кратки акценат у изговореној речи; - правилно изговара гласове <i>ч, ћ, џ, ч, р</i>; - разликује дуге и кратке акценте ;

Активности ученика	- активно слушају (усмеравају пажњу, питају) - решавају проблеме (уочавају их, дефинишу, раздвајају битно од небитног, пореде, броје, сврставају у категорије, тумаче табеле, решавају задатке, процењују, предвиђају...) - учествују у комуникацији (дискутују, постављају питања...) - организују (свој рад, простор, време...) - процењују свој рад и напредак - сарађују са другима... - мисле (процењују, предвиђају, објашњавају, претпостављају, аргументују, закључују, повезују оно што већ знају са новим...) - решавају проблеме на часу - научиће поступак решавања проблема - уочавају сличности и разлике између две појаве научиће да упоређују; - слушају предавање наставника - научиће да слушају (с разумевањем); - научиће да примењују процедуре; - повезују оно што уче на часу у ситуацијама које се могу десити ван учионице - научиће да примењују научено...
Активности наставника	- кратко излаже; - изражајно чита текстове; - даје инструкцију за критичко читање текста и рад у пару; поставља питања; подстиче дискусију; - усмерава интеракције међу ученицима да буду у функцији учења (употреба питања, идеја, коментара ученика за рад на часу). -похваљивање напретка ученика. -пружање потпуне и разумљиве повратне информације ученицима о њиховом раду. -адекватно реаговање на међусобно неуважавање и конфликте у одељењу. -коришћење различитих поступака за мотивисање ученика. -пружање могућности ученицима да постављају питања, дискутују и коментаришу у вези са предметом учења на часу. -адекватна употреба метода учења и наставе.

Начин и поступак
остваривања програмских
садржаја (методе, технике,
облици)

Основни програмски захтев у настави граматике јесте да се ученицима језик представи и тумачи као систем. Ниједна језичка појава не би требало да се изучава изоловано, ван контекста у којем се остварује њена функција (у свакој погодној прилици могу се знања из граматике ставити у функцију тумачења текста, како уметничког тако и научнопопуларног). Један од изразито функционалних поступака у настави граматике јесу вежбања заснована на коришћењу примера из непосредне говорне праксе, што наставу граматике приближава животним потребама у којима се примењени језик појављује као свестрано мотивисана људска активност.

Настава творбе речи подразумева пре свега поделу речи по настанку на просте и творенице (у оквиру твореница уочавају се речи настале суфиксацијом, префиксацијом и слагањем). На школским примерима (нпр. *невач*, *школски*, *школовати се*, *праунук*, *превелик*, *научити*, *Београд*, *пароброд*) ученици треба да уоче саставне делове твореница: творбене основе, префиксе и суфиксе. На примерима породице речи, ученици треба да уочавају корен речи. Тиме се поставља основ за проширивање знања из творбе речи у старијим разредима. На часовима утврђивања градива треба нагласити разлику између граматичке основе и граматичких наставака у поређењу са творбеном основом и суфиксима (нпр. *школ-а*, *школар-ац* и сл.).

Ученици су се већ раније срели са појмом гласа, а сада проширују своја знања из фонетике основним информацијама о настанку гласова и говорним органима који у овом процесу учествују. На основу изговора гласови се деле на самогласнике и сугласнике (а сугласници на праве сугласнике и сонанте). Сугласници се деле по звучности и по месту изговора (овде је пожељно направити корелацију са наставом страних језика – нпр. различито место изговора неких гласова у српском и енглеском језику и сл.). Подела речи на слоге подразумева проширивање знања у односу на млађе разреде: треба увести и примере слогова који се завршавају на сонант, с посебним нагласком на позицију слоготворног *р*. Ово градиво треба повезати са основним правописним правилима за растављање речи на крају реда. Пошто се ученици у шестом разреду први пут срећу са термином гласовне промене, није потребно правити разлику у односу на гласовне алтернације. Ову разлику ће усвојити у градиву за средњу школу. Препорука је да се, ради лакшег анализирања примера, гласовне промене предају следећим редоследом: непостојано *а*, промена *л* у *о*, палатализација, сибиларизација, јотовање, једначење сугласника по звучности, једначење сугласника по месту изговора, губљење сугласника. Гласовне промене треба уочавати у грађењу и промени речи (а на одступања указати у примерима).

Настава морфологије подразумева проширивања знања о заменицама (у петом разреду су биле обрађене само личне заменице). Сада се уводи подела заменица на именичке и придевске. У оквиру именичких обрађују се: односно-упитне, неодређене, опште и одричне; у оквиру придевских: присвојне (с нагласком на употребу заменице *свој*), показне, односно-упитне, неодређене, опште и одричне. Такође, треба указати и на граматичке категорије заменица: род, број, падеж и лице. Знања о глаголским облицима ученици проширују тако што усвајају грађење осталих глаголских времена изузев презента, перфекта и футура I, с тим што се имперфекат обрађује само на нивоу препознавања, а посебно се наводи имперфекат помоћног глагола *бити*. Препорука је да се глаголска времена уводе овим редоследом: аорист, имперфекат, плусквампефекат. Посебно треба нагласити правописна решења у вези са писањем глаголских облика.

Знања из синтаксе ученици проширују поделом независних предикатских реченица према комуникативној функцији. Потребно је посебно скренути пажњу на употребу знака узвика, као и на остале интерпункцијске знаке. Правописна правила се усвајају путем систематских вежбања (правописни диктати, исправка грешака у датом тексту, тестови са питањима из правописа итд.). У оквиру правописних вежби пожељно је повремено

	укључити и питања којима се проверава графија (писана слова: велико и мало ћирилично Ћ, Ћ; велико и мало латиничко Ћ, велико Г, С, Ш итд.). Такође, треба подстицати ученике да сами уочавају и исправљају правописне грешке у СМС комуникацији, као и у различитим типовима комуникације путем интернета. Поред тога, ученике треба упућивати на служење правописом и правописним речником (школско издање). Пожељно је да наставник доноси примерак <i>Правописа</i> на час кад год се обрађују правописне теме (тако би могао појединачно ученицима задавати да пронађу реч у правописном речнику и одреде њен правилан облик или правилно писање).
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	започиње иницијалном проценом достигнутог нивоа знања. -Сваки наставни час и свака активност ученика је прилика за формативно оцењивање, односно регистровање напретка ученика и упућивање на даље активности. Формативно вредновање је саставни део савременог приступа настави и подразумева процену знања, вештина, ставова и понашања, као и развијања одговарајуће компетенције током наставе и учења. Резултат оваквог вредновања даје повратну информацију и ученику и наставнику о томе које компетенције су усвојене, а које нису, као и о ефикасности одговарајућих метода које је наставник применио ради остваривања циља. Резултати формативног вредновања на крају наставног циклуса треба да буду исказани и бројчаном оценом. Рад сваког наставника састоји се од планирања, остваривања, праћења и вредновања. Важно је да наставник, поред постигнућа ученика, континуирано прати и вреднује властити рад. Све што се покаже добрим и ефикасним, наставник ће користити и даље у својој наставној пракси, а оно што буде процењено као недовољно делотворно, требало би унапредити.
Место извођења наставе	Учионица, библиотека, мултимедијална учионица

Наставна тема/област:	ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА
Садржаји:	Текстови у функцији унапређивања језичке културе. Анализирање снимљених казивања и читања (звучна читанка). Говорне вежбе на унапред одређену тему. Учтиве форме обраћања. Лексикологија: аугментативи (са пејоративима), деминутиви (са хипокористичима). Правописне вежбе: диктат; допуњавање текста; уочавање и објашњавање научених правописних правила у тексту. Богаћење речника: <i>лексичко-семантичке вежбе</i> (нпр. избегавање сувишних речи и туђица; фигуративна значења речи; проналажење изостављених реченичних делова); <i>стилске вежбе</i>: (нпр. текст као подстицај за сликовито казивање; ситуациони предлог за тражење погодног израза). Писмене вежбе и домаћи задаци и њихова анализа на часу. Осам домаћих писмених задатака и четири школска писмена задатка – по два у сваком полуугодишту (један час за израду задатка и два за анализу и писање унапређене верзије састава).
Исходи	– употребљава различите облике усменог и писменог изражавања: препричавање различитих типова текстова, без сажимања и са сажимањем, причање (о догађајима и доживљајима) и описивање; – разликује и гради аугментативе и деминутиве; – саставља обавештење, вест и кратак извештај; – разуме основна значења књижевног и неуметничког текста; – проналази, повезује и тумачи експлицитно и имплицитно садржане информације у краћем, једноставнијем књижевном и неуметничком тексту; – драматизује одломак одабраног књижевноуметничког текста
Активности ученика	- активно слушају (усмеравају пажњу, питају) - Решавају проблеме (уочавају их, дефинишу, раздвајају битно од небитног, пореде, броје, сврставају у категорије, тумаче табеле, решавају задатке, процењују, предвиђају...) - учествују у комуникацији (дискутују, постављају питања...) - организују (свој рад, простор, време...) - процењују свој рад и напредак - сарађују са другима... - мисле (процењују, предвиђају, објашњавају, претпостављају, аргументују, закључују, повезују оно што већ знају са новим...) - решавају проблеме на часу - научиће поступак решавања проблема - уочавају сличности и разлике између две појаве научиће да упоређују; - слушају предавање наставника - научиће да слушају (с разумевањем); - научиће да примењују процедуре; - повезују оно што уче на часу у ситуацијама које се могу десити ван учионице - научиће да примењују научено...

Активности наставника	- кратко излаже; - изражајно чита текстове; - даје инструкцију за критичко читање текста и рад у пару; поставља питања; подстиче дискусију; - усмерава интеракције међу ученицима да буду у функцији учења (употреба питања, идеја, коментара ученика за рад на часу). -похваљивање напретка ученика. -пружање потпуне и разумљиве повратне информације ученицима о њиховом раду. -адекватно реаговање на међусобно неуважавање и конфликте у одељењу. -коришћење различитих поступака за мотивисање ученика. -пружање могућности ученицима да постављају питања, дискутују и коментаришу у вези са предметом учења на часу. -адекватна употреба метода учења и наставе.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методe, технике, облици)	Језичка култура се негује спровођењем лексичко-семантичких и стилских вежби, које имају за циљ богаћење речника и развијање способности и вештине изражавања. Све врсте тих вежбања, чији је циљ развијање језичког мишљења, изводе се на тексту или у току говорних вежби. Када су у питању домаћи задаци, препоручује се да се четири задатка пишу ћирилицом, а четири латиницом (наизменично). Годишње се ради четири школска писмена задатка – по два у сваком полугодишту (један час за израду задатка и два за анализу и писање побољшане верзије састава). Школске писмене задатке требало би писати ћирилицом, а два исправка латиницом. Приликом реализације програма предмета српски језик и књижевност наставници треба да користе и савремене технологије (нпр. видео-бим, паметну таблу и сл.). Осавремењивање часова може се постићи и коришћењем електронских уџбеника и других наставних средстава.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	започиње иницијалном проценом достигнутог нивоa знања. -Сваки наставни час и свака активност ученика је прилика за формативно оцењивање, односно регистровање напретка ученика и упућивање на даље активности. Формативно вредновање је саставни део савременог приступа настави и подразумева процену знања, вештина, ставова и понашања, као и развијања одговарајуће компетенције током наставе и учења. Резултат оваквог вредновања даје повратну информацију и ученику и наставнику о томе које компетенције су усвојене, а које нису, као и о ефикасности одговарајућих метода које је наставник применио ради остваривања циља. Резултати формативног вредновања на крају наставног циклуса треба да буду исказани и бројчаном оценом. Рад сваког наставника састоји се од планирања, остваривања, праћења и вредновања. Важно је да наставник, поред постигнућа ученика, континуирано прати и вреднује властити рад. Све што се покаже добрим и ефикасним, наставник ће користити и даље у својој наставној пракси, а оно што буде процењено као недовољно делотворно, требало би унапредити
Место извођења наставе	Учионица, библиотека, мултимедијална учионица

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: ШЕСТИ	Годишњи фонд часова : 72
Наставни предмет: ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК	Недељни фонд часова: 2

Циљ учења предмета: Овладавање комуникативним вештинама и развијање способности и метода учења страног језака; развијање сазнајних и интелектуалних способности ученика, моралних и естетских ставова стицање позитивног односа према другим језицима и културама уз уважавање различитости и навикавање на отвореност у комуникацији, стицање свести и сазнања о функционисању страног и матерњег језика; усвајање основних знања за усмено и писмено споразумевање са људима из других земаља; усвајање норми вербалне и невербалне комуникације у складу са специфичностима енглеског језика.

Наставна тема/област	1. Лични идентитет, породица и окружење (Комуникативне функције у оквиру теме: поздрављање; представљање себе и других и тражење/ давање информација о себи и другима;; тражење/давање основних информација о себи и другима; изражавање припадања и поседовања; изражавање хронолошког времена).
Садржаји	Речи и изрази који се односе на тему; језичке структуре - <i>How old...? / What...? Where... from? What.. ? When...?(Question words) What's your name? I'm... What year are you in? I'm in year 6 (The verb be) What's the time? Have you got any brothers or sisters? Yes, I've got... / No, I haven't. (The verb have got) Can you speak French? (The verb can) How many skateboards are there? (How many?) There are two skateboards? (There is/are, Plural forms) Look at the board.. (Imperative).</i> (Интер)културни садржаји: устаљена правила учтиве комуникације. Именовање чланова породице, држава, националности, дана и месеци.
Исходи	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да: - разуме једноставније текстове који се односе на поздрављање и представљање - препозна и именује појмове који се односе на тему; - поздрави и отпоздрави, представи себе и другог користећи једноставнија језичка средства; - размени једноставније информације личне природе; - у неколико везаних исказа саопшти информације о себи и другима; - опише радње, способности и умећа користећи неколико везаних исказа; - изрази хронолошко време
Активности ученика	Слушају, прате, постављају питања, одговарају на питања, сарађују, пишу, читају, раде у пару, групи, активно учествују у наставном процесу, анализирају, повезују, изводе закључке, пореде, активно учествују у језичким играма примереним узрасту, прате сопствени напредак
Активности наставника	Прати, подстиче, мотивише, објашњава, коригује, помаже, прати напредак ученика, организује, пружа додатну подршку у учењу
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Монолошка, дијалогска, вербално - текстуална, аудитивна, демонстративна, илистративна. “Превођење” исказа у гест и геста у исказ. Слушање и реаговање на упутства на енглеском језику. Вежбе слушања, усменог и писаног изражавања и разумевања прочитаног. Рад у пару, групи, фронтални и ндививидулани. Мини дијалози. Игре по улогама, језичке игре примерене узрасту. Израда постера и паноя. Самостални ученички мини пројекти.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања (вежбе говора, писања, читања, разумевања прочитаног, израда постера, паноя, мини пројекти).

Наставна тема/област	2. Становање, форме, навике <i>(Комуникативне функције у оквиру теме: Описивање сталних, уобичајених и тренутних догађаја/активности и способности; тражење мишљења и изражавање слагања и неслагања; постављање питања у вези са припадањем и одговарање на њих).</i>
Садржаји	Речи и изрази који се односе на тему; језичке структуре - <i>Jack wakes up at 7 a.m. every morning (Present Simple), I usually play football on Friday afternoon. (Adverbs of frequency), How often do you do the washing-up? Once a day. What about you?(How often?), at the weekend (Prepositions of time), Sorry, I can't go out now. I'm doing my homework. (Present Progressive), My brother and I are going to a concert tonight. We go to a concert once a month. (Present Simple vs Present Progressive), see, like, love, hate, want, think, need, understand (Stative verbs), Have we got anything to eat? There isn't any food in the fridge. (Some / Any / No / Every), They are rollerblading. Look at them. (Subject pronouns, Object pronouns), Janet and I have got new bikes. My bike is red and hers is blue. (Possessive adjectives, Possessive pronouns), Whose computer is that? It's my parent's / parents'.</i> <i>(Possessive case, Question words).</i> Текстови и дијалози који се односе на тему и интеркултурне садржаје (слушају, читају, говоре и пишу).
Исходи	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да: - разуме једноставније текстове у којима се описују радње и ситуације у садашњости; - разуме једноставније текстове у којима се описују способности и умећа; - препозна и именује појмове који се односе на тему; - размени појединачне информације и/или неколико информација у низу које се односе на радње у садашњости; - разуме једноставније исказе који се односе на изражавање допадања и недопадања и реагује на њих; - изрази допадање и недопадање уз једноставно образложење; - разуме једноставније исказе којима се тражи мишљење и реагују на њих; - изрази мишљење, слагање/неслагање и дају кратко образложење; - разуме једноставније изразе који се односе на поседовање и припадност; - формулише једноставније исказе који се односе на поседовање и припадност; - пита и каже шта неко има/нема и чије је нешто;
Активности ученика	Слушају, прате, постављају питања, одговарају на питања, сарађују, пишу, читају, раде у пару, групи, активно учествују у наставном процесу, анализирају, повезују, изводе закључке, пореде, активно учествују у језичким играма примереним узрасту, прате сопствени напредак
Активности наставника	Прати, подстиче, мотивише, објашњава, коригује, помаже, прати напредак ученика, организује, пружа додатну подршку.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Монолошка, дијалошка, вербално - текстуална, аудитивна, демонстративна, илистративна. “Превођење” исказа у гест и геста у исказ. Слушање и реаговање на упутства на енглеском језику. Вежбе слушања, усменог и писаног изражавања и разумевања прочитаног. Рад у пару, групи, фронтални и ндививидулани. Мини дијалози. Игре по улогама, језичке игре примерене узрасту. Израда постера и паноа. Самостални ученички мини пројекти.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања (вежбе говора, писања, читања, разумевања прочитаног, израда постера, паноа, мини пројекти).

Наставна тема/област	3. Историја, временско искуство и доживљај времена <i>(Комуникативне функције у оквиру теме: Описивање радњи у прошлости, способности у прошлости и навика у прошлости. Описивање једног прошлог догађаја. Описивање познатих историјских личности).</i>
Садржаји	Речи и изрази који се односе на тему; језичке структуре: <i>Where were you last night?</i> <i>B: I was at my cousin's house. You see, I couldn't sleep so I went there and we played computer games. (Past Simple, The verb could) It was raining and Sam was walking in the forest. (Past Progressive), While I was listening to music, my mum came home. I was walking in the forest when it started raining. (Past Simple - Past Progressive, Time clauses: when, while), She's a terrible singer. She sings terribly. They're very good artists. They paint well. (Adverbs of manner), I used to play football when I was a child (used to).</i> Текстови и дијалози који се односе на тему и интеркултурни садржаји.
Исходи	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да: - препозна и именује појмове који се односе на тему - разуме једноставније текстове у којима се описују искуства, догађаји и способности у прошлости; - размени појединачне информације и/или неколико информација у низу о искуствима, догађајима и способностима у прошлости; - опише у неколико краћих, везаних исказа искуства, догађај из прошлости; - опише неки историјски догађај, историјску личност и сл.
Активности ученика	Слушају, прате, постављају питања, одговарају на питања, сарађују, пишу, читају, раде у пару, групи, активно учествују у наставном процесу, анализирају, повезују, изводе закључке, пореде, активно учествују у језичким играма примереним узрасту, прате сопствени напредак
Активности наставника	Прати, подстиче, мотивише, објашњава, коригује, помаже, прати напредак ученика, организује, пружа додатну подршку у учењу
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Монолошка, дијалогска, вербално - текстуална, аудитивна, демонстративна, илистративна. “Превођење” исказа у гест и геста у исказ Слушање и реаговање на команде наставника на страном језику или са аудио записа. Вежбе слушања, усменог и писаног изражавања и разумевања прочитаног. Рад у пару, групи, фронтални и индивидуални. Мини дијалози. Игре по улогама, језичке игре примерене узрасту. Израда постера и паноа. Самостални ученички мини пројекти.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања (вежбе говора, писања, читања, разумевања прочитаног, израда постера, паноа, мини пројекти).
Место извођења наставе	Кабинет за енглески језик

Наставна тема/област	4. Путовања, транспорт и превозна средства <i>(Комуникативне функције у оквиру теме: Описивање места, појава; разумевање и давање упутстава: Искривање просторних односа и упутстава за оријентацију у простору; изношење предлога и савета, поређење предмета, бића и појава).</i>
Садржаји	Речи и изрази који се односе на тему; језичке структуре: <i>Can you help me with the cleaning? May I open the door? (can / could / may / might), in front of behind, opposite, between, next to (Prepositions of place), up, down, into, out of, through, across, along, from to around (Prepositions of movement), Let's... / Why don't we...? / Shall we...? / Would you like...? / Do you want...? / How about...? / What about...?, My room is cleaner than my brother's. (Comparative forms), Maria is as beautiful as her mother. (as + adjective + as), Geography is less interesting than history. (less + adjective + than), Which is the most expensive means of transport?(Superlative forms), This is the least interesting book of the three. (the least + adjective), Which sights can I visit? (Which...?)</i> Текстови и дијалози који се односе на тему и интеркултурни садржаји.
Исходи	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да: - разуме једноставније текстове који се односе на опис места у граду, радњи превозних средстава - препозна и именује појмове који се односе на тему; - разуме и следе једноставнија упутства у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота; - пружи једноставнија упутства у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота која се односе на сналажење у простору - разуме једноставнија питања која се односе на оријентацију/положај предмета и бића у простору и правац кретања и одговоре на њих; - затражи и разумеју обавештења о оријентацији/положају предмета и бића у простору и правцу кретања; - опише правац кретања и просторне односе једноставним, везаним исказима; - пореди бића, предмете и појаве
Активности ученика	Слушају, прате, постављају питања, одговарају на питања, сарађују, пишу, читају, раде у пару, групи, активно учествују у наставном процесу, анализирају, повезују, изводе закључке, пореде, активно учествују у језичким играма примереним узрасту, прате сопствени напредак
Активности наставника	Прати, подстиче, мотивише, објашњава, коригује, помаже, прати напредак ученика, организује, пружа додатну подршку у учењу
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методe, технике, облици)	Монолошка, дијалoшка, вербално - текстуална, аудитивна, демонстративна, илистративна. “Превођење” исказа у гест и геста у исказ Слушање и реаговање на команде наставника на страном језику или са аудио записа. Вежбе слушања, усменог и писаног изражавања и разумевања прочитаног. Рад у пару, групи, фронтални и ндивидиулани. Мини дијалози. Игре по улогама, језичке игре примерене узрасту. Израда постера и паноа. Самостални ученички мини пројекти.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања (вежбе говора, писања, читања, разумевања прочитаног, израда постера, паноа, мини пројекти).

Наставна тема/област	5. Наука и истраживања (Комуникативне функције у оквиру теме: Описивање будућих радњи (планова, намера, предвиђања); изражавање молби, захтева, обавештења, извињења, честитања и захвалности).
Садржаји	Речи и изрази који се односе на тему; језичке структуре: <i>If you eat a lot, you get fat. (Zero Conditional), What are you going to do tomorrow afternoon? (Future be going to), I can't find my cat anywhere. - I'll help you look for it. (Future will (offers, promises, requests, on-the-spot decisions, warnings, threats), I believe he will be late again. (Future will (predictions), If you come to the party, you'll have a great time. (Conditional Sentences Type 1),</i> текстови и дијалози који се односе на тему и интеркултурни садржаји
Исходи	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да: - разуме једноставније исказе који се односе на одлуке, обећања, планове, намере и предвиђања и реагују на њих; - препозна и именује појмове који се односе на тему; - размени једноставније исказе у вези са обећањима, одлукама, плановима, намерама и предвиђањима; - саопшти шта они или неко други планира, намерава, предвиђа; - честита, захвали се и извини се користећи једноставнија језичка средства; - опише у неколико краћих реченица етапе једног научног експеримента - опише нека од најзначајнијих научних достигнућа у неколико кратких реченица
Активности ученика	Слушају, прате, постављају питања, одговарају на питања, сарађују, пишу, читају, раде у пару, групи, активно учествују у наставном процесу, анализирају, повезују, изводе закључке, пореде, активно учествују у језичким играма примереним узрасту, прате сопствени напредак
Активности наставника	Прати, подстиче, мотивише, објашњава, коригује, помаже, прати напредак ученика, организује, пружа додатну подршку у учењу
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Монолошка, дијалошка, вербално - текстуална, аудитивна, демонстративна, илистративна. “Превођење” исказа у гест и геста у исказ Слушање и реаговање на команде наставника на страном језику или са аудио записа. Вежбе слушања, усменог и писаног изражавања и разумевања прочитаног. Рад у пару, групи, фронтални и индивидуални. Мини дијалози. Игре по улогама, језичке игре примерене узрасту. Израда постера и панона. Самостални ученички мини пројекти.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања (вежбе говора, писања, читања, разумевања прочитаног, израда постера, панона, мини пројекти).
Место извођења наставе	Кабинет за енглески језик

Наставна тема/област	6. Живи свет <i>(Комуникативне функције у оквиру теме: Описивање бића, предмета, места, појава: описивање радњи/искустава у прошлости).</i>
Садржаји	Речи и изрази који се односе на тему; језичке структуре: <i>Have you ever tried bungee jumping?</i> (Present Perfect Simple), <i>Have you ever visited Italy?</i> - <i>Yes, I have. I've visited Rome twice but I've never visited Venice.</i> (Time expression <i>ever, never, before, always, just, so far, once, twice</i>), <i>I've visited Spain twice so far. I visited Spain two years ago.</i> (Present Perfect Simple vs Past Simple), <i>I have already bought the tent.</i> (Time expressions <i>(yet, already)</i>), <i>How long has he been a mechanic? For twenty years.</i> (How long?, for, since), текстови и дијалози који се односе на тему и интеркултурни садржаји
Исходи	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да: - разуме једноставније текстове који се односе на опис особа, биљака, животиња, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања; - опише жива бића, појаве, радње, стања и збивања користећи једноставнија језичка средства; - разуме једноставније текстове у којима се описују искуства - размене појединачне информације и/или неколико информација у низу о искуствима, догађајима и способностима у прошлости.
Активности ученика	Слушају, прате, постављају питања, одговарају на питања, сарађују, пишу, читају, раде у пару, групи, активно учествују у наставном процесу, анализирају, повезују, изводе закључке, пореде, активно учествују у језичким играма примереним узрасту, прате сопствени напредак
Активности наставника	Прати, подстиче, мотивише, објашњава, коригује, помаже, прати напредак ученика, организује, пружа додатну подршку у учењу
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Монолошка, дијалошка, вербално - текстуална, аудитивна, демонстративна, илистративна. “Превођење” исказа у гест и геста у исказ Слушање и реаговање на команде наставника на страном језику или са аудио записа. Вежбе слушања, усменог и писаног изражавања и разумевања прочитаног. Рад у пару, групи, фронтални и индивидуални. Мини дијалози. Игре по улогама, језичке игре примерене узрасту. Израда постера и паноа. Самостални ученички мини пројекти.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања (вежбе говора, писања, читања, разумевања прочитаног, израда постера, паноа, мини пројекти).
Место извођења наставе	Кабинет за енглески језик

Наставна тема/област	7. Облачење, уметност и технологија (Комуникативне функције у оквиру теме: изрицање дозвола, забрана, правила понашања и обавеза; изражавање количине, бројева и цена; Описивање одеће, уметничких дела, технолошких справ).
Садржаји	Речи и изрази који се односе на тему; језичке структуре: <i>A new clothes shop opened last week. Steve bought an expensive car. The shop is in Park Street. (A/An, The), Can you give me my trainers?- Which ones? (One / Ones), How much / How many does this laptop cost? - €595.90.; I've got a lot of old CDs. Lots of people surf the Internet nowadays. (How much? / How many? / Much / Many / A lot of / Lots of / Loads of / A few / A little), That's the girl who/that lives next door. (Relative pronouns: who / which / that / whose), The building where he works is next to the library. (Relative adverb: where), You mustn't use your mobile phone on a plane. (Must / Have to / Should)</i> Текстови и дијалози који се односе на тему и интеркултурни садржаји.
Исходи	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да: - саопшти правила понашања, забране и листу својих и туђих обавеза користећи одговарајућа језичка средства; - разуме једноставније изразе који се односе на количину и цену; - пита и саопште колико нечега има/нема, користећи једноставнија језичка средства; - пита/каже/израчунај колико нешто кошта; - разуме једноставније текстове који се односе на опис одеће, модерне уметности и технологије - контекстуализује лексику везану за облачење, уметност и технологију - размени једноставније информације које се односе на забране и правила понашања у школи и на јавном месту, као и на своје и туђе обавезе;
Активности ученика	Слушају, прате, постављају питања, одговарају на питања, сарађују, пишу, читају, раде у пару, групи, активно учествују у наставном процесу, анализирају, повезују, изводе закључке, пореде, активно учествују у језичким играма примереним узрасту, прате сопствени напредак
Активности наставника	Прати, подстиче, мотивише, објашњава, коригује, помаже, прати напредак ученика, организује, пружа додатну подршку у учењу
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Монолошка, дијалошка, вербално - текстуална, аудитивна, демонстративна, илистративна. “Превођење” исказа у гест и геста у исказ Слушање и реаговање на команде наставника на страном језику или са аудио записа. Вежбе слушања, усменог и писаног изражавања и разумевања прочитаног. Рад у пару, групи, фронтални и индивидуални. Мини дијалози. Игре по улогама, језичке игре примерене узрасту. Израда постера и паноя. Самостални ученички мини пројекти.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања (вежбе говора, писања, читања, разумевања прочитаног, израда постера, паноя, мини пројекти).
Место извођења наставе	Кабинет за енлески језик

Наставна тема/област	8. Здравље, спорт, исхрана (Комуникативне функције у оквиру теме: Исказивање интересовања, потреба, осета и осећања; изражавање мишљења; изношење предлога и савета, промовисање здравих животних стилова).
Садржаји	Речи и изрази који се односе на тему; језичке структуре <i>You should stay in bed. You shouldn't go to school. (Should), Running is good for your health. (-ing form), I've decided to visit Germany this year. We may get a hamster for a pet. (Full Infinitive / Bare Infinitive)</i> Текстови и дијалози који се односе на тему и интеркултурни садржаји (слушају, читају, говоре и пишу).
Исходи	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да: - разуме једноставније текстове који се односе на здравље, спорт и здраве навике у исхрани - изрази како се осећају (физички и емоционално) - опише у неколико кратких реченица здраве навике у исхрани - разуме уобичајене изразе у вези са интересовањима, потребама, осетима и осећањима и реагују на њих; - изрази интересовања, потребе, осете и осећања једноставнијим језичким средствима; - изрази допадање и недопадање уз једноставно образложење; - разуме једноставније исказе којима се тражи мишљење и реагује на њих; - разуме једноставније предлоге, савете и позиве на заједничке активности и одговори на њих уз одговарајуће образложење; - затражи и пружи додатне информације у вези са предлозима, саветима и позивима на заједничке активности.
Активности ученика	Слушају, прате, постављају питања, одговарају на питања, сарађују, пишу, читају, раде у пару, групи, активно учествују у наставном процесу, анализирају, повезују, изводе закључке, пореде, активно учествују у језичким играма примереним узрасту, прате сопствени напредак
Активности наставника	Прати, подстиче, мотивише, објашњава, коригује, помаже, прати напредак ученика, организује, пружа додатну подршку у учењу
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Монолошка, дијалошка, вербално - текстуална, аудитивна, демонстративна, илистративна. “Превођење” исказа у гест и геста у исказ Слушање и реаговање на команде наставника на страном језику или са аудио записа. Вежбе слушања, усменог и писаног изражавања и разумевања прочитаног. Рад у пару, групи, фронтални и индивидуални. Мини дијалози. Игре по улогама, језичке игре примерене узрасту. Израда постера и паноа. Самостални ученички мини пројекти.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања (вежбе говора, писања, читања, разумевања прочитаног, израда постера, паноа, мини пројекти).
Место извођења наставе	Кабинет за енглески језик

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Шести	Годишњи фонд часова : 72
Наставни предмет: Историја	Недељни фонд часова: 2

Циљ учења предмета: Циљ учења Историје је да ученик, изучавајући историјске догађаје, појаве, процесе и личности, стекне знања и компетенције неопходне за разумевање савременог света, развије вештине критичког мишљења и одговоран однос према себи, сопственом и националном идентитету, културно-историјском наслеђу, друштву и држави у којој живи

Наставна тема/област:	ОСНОВИ ПРОУЧАВАЊА ПРОШЛОСТИ
Садржаји:	-основне одлике средњег века -историјски извори за историјусредњег века -рани нови век-појам историјски извори
Исходи	Разликује основне временске одреднице,лоцира временску одредницу, разликује начине рачунања времена у прошлости,разврстава историјске изворе
Активности ученика	Активно приступају раду,практично примењују стечена знања,самопроцењују свој напредак, запажају, упоређују, повезују, примењују, решавају проблеме, организују, повезују знање са другим областима.
Активности наставника	Припрема наставни материјал,уознаје ученике са циљевима и садржајима програма – упознаје их са правилима рада; – упознаје их са критеријумима оцењивања по областима; – упознаје ученике, процењује њихово претходно искуство,; – редовно прати рад и залагање ученика на часу; – води рачуна о индивидуализованом приступу ученику; – подстиче код ученика развој мишљења и разумевања; – менторска улога ; – негује позитивну климу у одељењу; – омогућава подстицајну средину за рад и учење; – охрабрује, помаже и подстиче ученике; – омогућава ученицима да сами изводе закључке; – подстиче ученике на учење; –Инсистира на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада; –Инсистира на практичној примени стечених знања. Оцењивањем мотивише ученике за учење. Оцењивањем процењује ниво постигнућа ученика Идентификује напредак у учењу и постигнућима ученика, подстиче ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке, повезују знања са другим областима и другим предметима, решавају проблеме, практично примењују...
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	-Мнолошко-дијалогска,демонстрација,дебата,рад на непознатом тексту,дискусија,игровне активности -Фронтални,индивидуални,групни,рад у пару -квиз,техника шест шешира,мапа ума,дрво проблема
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писана провера знања,петнаестоминутни тестови,самопроцена знања ученика
Место извођења наставе	Учионица,историјски локалитети,архив,музеји

Наставна тема/област:	ЕВРОПА ,СРЕДОЗЕМЉЕ И СРПСКЕ ЗЕМЉЕ У РАНОМ СРЕДЊЕМ ВЕКУ
Садржаји:	-Велика сеоба народа -Франачка држава,Византија до 12.века,хришћанска црква,арабљани и ислам,феудално друштво,Стари Словени,српске земље и њихови суседи од 7-12.века,покрштавање Срба и других Јужних Словена и њихова рана култура.
Исходи	Сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту; – наведе специфичности друштвених појава, процеса, политичких идеја, ставова појединаца и група насталих у новом веку; – препознаје основне карактеристике различитих идеологија; – анализира процес настанка модерних нација и наводи њихове основне карактеристике; – уочава утицај и улогу књижевних и уметничких дела на формирање националног идентитета у прошлости; – уочава утицај историјских догађаја, појава и процеса на прилике у савременом друштву; – препознаје историјску подлогу савремених институција и друштвених појава (грађанска права, парламентаризам, уставност); – анализирајући дате примере, уочава утицај научно-технолошког развоја на промене у друштвеним и привредним односима и природном окружењу; – пореди положај и начин живота припадника различитих друштвених слојева и група у индустријско доба; – приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена у новом веку; – уочава историјске промене, поређењем политичке карте савременог света са историјским картама других епоха; – пореди информације приказане на историјској карти са информацијама датим у другим симболичким модалитетима; – повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом (хронолошки, политички, друштвени, културни); – пореди различите историјске изворе и класификује их на основу њихове сазнајне вредности; – анализира и процени ближе хронолошко порекло извора на основу садржаја; – уочава специфичности у тумачењу одређених историјских догађаја и појава на основу поређења извора различитог порекла; – уочи пристрасност, пропаганду и стереотипе у садржајима историјских извора; – употреби податке из графикана и табела у елементарном истраживању
Активности ученика	Активно приступају раду,практично примењују стечена знања,самопроцењују свој напредак,запажају,упоређују,повезују,примењују,решавају проблеме,организују,повезују знање са другим областима.
Активности наставника	Припрема наставни материјал,упознаје ученике са циљевима и садржајима програма – упознаје их са правилима рада; – упознаје их са критеријумима оцењивања по областима; – упознаје ученике, процењује њихово претходно искуство; – редовно прати рад и залагање ученика на часу; – води рачуна о индивидуализованом приступу ученику; – подстиче код ученика развој мишљења и разумевања; – менторска улога ; – негује позитивну климу у одељењу; – омогућава подстицајну средину за рад и учење; – охрабрује, помаже и подстиче ученике; – омогућава ученицима да сами изводе закључке; – подстиче ученике на учење; –Инсистира на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада; –Инсистира на практичној примени стечених знања. Оцењивањем мотивише ученике за учење. Оцењивањем процењује ниво постигнућа ученика Идентификује напредак у учењу и постигнућима ученика, подстиче ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке, повезују знања са другим областима и другим предметима, решавају проблеме, практично примењују...
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Мнолошко-дијалогска,демонстрација,дебата,рад на непознатом тексту,дискусија,игровне активности -Фронтални,индивидуални,групни,рад у пару -квиз,техника шест шешира,мапа ума,дрво проблема
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писана провера знања,петнаестоминутни тестови,самопроцена знања ученика
Место извођења наставе	Учионица,историјски локалитети,архив,музеји

Наставна тема/област:	ЕВРОПА,СРЕДОЗЕМЉЕ И СРПСКЕ ЗЕМЉЕ У ПОЗНОМ СРЕДЊЕМ ВЕКУ
Садржаји:	Развој и структура феудалних држава -Крсташки ратови -свакодневни живот и опште одлике средњовековне културе -Србија од 12. До 14.века -Средњовековна Босна и Дубровник -Друштво,држава и привреда у српским земљама у средњем веку -Моравска Србија у борби против Турака -Српска деспотовина -Пад балканских земаља под османску власт Култура Срба у средњем веку
Исходи	Користи основне историјске појмове, лоцира на карти правац кретања крсташа, лоцира временску одредницу, анализира визуелне и текстуалне информације,пореди начин живота припадника различитих друштвених слојева у средњем веку,наводи основне карактеристике средњовековне културе,разликује узроке од последица најважнијих догађаја,појава и процеса из овог перода и објашњава их.Прикупља и приказује податке из различитих извора информација везаних за одређену историјску тему.Наводи српске средњовековне владаре и објашњава њихову улогу у развоју српске државе,користећи дату информацију или ленту времена,смешта историјску појаву,догађај или личност из српске и опште средњовековне историје у одговарајући милениум,век или деценију.– повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом (хронолошки, политички, друштвени, културни); – пореди различите историјске изворе и класификује их на основу њихове сазнајне вредности; – анализира и процени ближе хронолошко порекло извора на основу садржаја; – уочава специфичности у тумачењу одређених историјских догађаја и појава на основу поређења извора различитог порекла; – уочи пристрасност, пропаганду и стереотипе у садржајима историјских извора; – употреби податке из графикона и табела у елементарном истраживању; – презентује, самостално или у групи, резултате елементарног истраживања заснованог на коришћењу одабраних историјских извора и литературе, користећи ИКТ; – упоређује, анализира и уочава разлике између својих и ставова других; – раздваја битно од небитног у историјској нарави; – препознаје смисао и сврху неговања сећања на важне личности и догађаје из историје државе и друштва; – идентификује историјске споменике у локалној средини и учествује у организовању и спровођењу заједничких школских активности везаних за развој културе сећања
Активности ученика	Активно приступају раду,практично примењују стечена знања,самопроцењују свој напредак,запажају,упоређују,повезују,примењују,решавају проблеме,организују,повезују знање са другим областима.
Активности наставника	Припрема наставни материјал,упознаје ученике са циљевима и садржајима програма – упознаје их са правилима рада – упознаје их са критеријумима оцењивања по областима – упознаје ученике, процењује њихово претходно искуство, – редовно прати рад и залагање ученика на часу – води рачуна о индивидуализованом приступу ученику – подстиче код ученика развој мишљења и разумевања

	– менторска улога – негује позитивну климу у одељењу – омогућава подстицајну средину за рад и учење – охрабрује, помаже и подстиче ученике – омогућава ученицима да сами изводе закључке – подстиче ученике на учење –Инсистира на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада –Инсистира на практичној примени стечених знања - Оцењивањем мотивише ученике за учење - Оцењивањем процењује ниво постигнућа ученика - Идентификује напредак у учењу и постигнућима ученика - подстиче ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке, повезују знања са другим областима и другим предметима, решавају проблеме, практично примењују...
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Мнолошко-дијалошка, демонстрација, дебата, рад на непознатом тексту, дискусија, игровне активности -Фронтални, индивидуални, групни, рад у пару -квиз, техника шест шешира, мапа ума, дрво проблема
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писана провера знања, петнаестоминутни тестови, самопроцена знања ученика
Место извођења наставе	Учионица, историјски локалитети, архив, музеји

Наставна тема/област:	ЕВРОПА,СВЕТ И СРПСКЕ ЗЕМЉЕ У РАНОМ НОВОМ ВЕКУ
Садржаји:	-Велика географска открића -Промене у начину производње и успон градова -Хуманизам и ренесанса -Реформација и противреформација -Апсолутистичке монархије -Османско царство на врхунцу моћи -Положај Срба под османском влашћу -Срби у време слабљења Османског царства -Српски народ под хабзбуршком и млетачком влашћу
Исходи	Користи основне историјске појмове, лоцира на карти одређене догађаје ,појаве и процесе из националне и опште историје раног новог века , лоцира временску одредницу, анализира визуелне и текстуалне информације, разликује митове и легенде од историјских чињеница,разуме и објашњава узроке и последице великих географских открића ,разуме и објашњава значај нових културних покрета хуманизма и ренесансе као и њихов значај за савремени свет,разуме и објашњава појам апсолутистичка монархија,наводи најзначајније апсолутистичке монархије ,њихове карактеристике као и њихове најзначајније владаре.Наводе најзначајније чињенице и карактеристике Османског царства на врхунцу моћи током 16. века,наводе,објашњавају и разумеју какав је био положај српског становништва под турском влашћу на врхунцу његове моћи као и у време слабљења Османског царства.Наводе и објашњавају какав је био положај Срба под хабзбуршком и млетачком влашћу,сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контекступореди различите историјске изворе и класификује их на основу њихове сазнајне вредности; – анализира и процени ближе хронолошко порекло извора на основу садржаја; – уочава специфичности у тумачењу одређених историјских догађаја и појава на основу поређења извора различитог порекла; – уочи пристрасност, пропаганду и стереотипе у садржајима историјских извора; – употреби податке из графикона и табела у елементарном истраживању, идентификује историјске споменике у локалној средини и учествује у организовању и спровођењу заједничких школских активности везаних за развој културе сећања
Активности ученика	Активно приступају раду,практично примењују стечена знања,самопроцењују свој напредак,запажају,упоређују,повезују,примењују,решавају проблеме,организују,повезују знање са другим областима.
Активности наставника	Припрема наставни материјал,упознаје ученике са циљевима и садржајима програма – упознаје их са правилима рада – упознаје их са критеријумима оцењивања по областима – упознаје ученике, процењује њихово претходно искуство, – редовно прати рад и залагање ученика на часу – води рачуна о индивидуализаованом приступу ученику – подстиче код ученика развој мишљења и разумевања – менторска улога – негује позитивну климу у одељењу – омогућава подстицајну средину за рад и учење

	– охрабрује, помаже и подстиче ученике – омогућава ученицима да сами изводе закључке – подстиче ученике на учење –Инсистира на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада –Инсистира на практичној примени стечених знања - Оцењивањем мотивише ученике за учење - Оцењивањем процењује ниво постигнућа ученика - Идентификује напредак у учењу и постигнућима ученика - подстиче ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке, повезују знања са другим областима и другим предметима, решавају проблеме, практично примењују...
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Мнолошко-дијалогска, демонстрација, дебата, рад на непознатом тексту, дискусија, игровне активности -Фронтални, индивидуални, групни, рад у пару -квиз, техника шест шешира, мапа ума, дрво проблема
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писана провера знања, петнаестоминутни тестови, самопроцена знања ученика
Место извођења наставе	Учионица, историјски локалитети, архив, музеји

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Шести	Годишњи фонд часова :72
Наставни предмет: ГЕОГРАФИЈА	Недељни фонд часова: 2

Циљ учења предмета: Ученик треба да појмовно и структурно овлада природно-географским, демографским, насеобинским, политичко-географским, економско-географским, интеграционим и глобалним појавама и процесима у Србији и свету, уз неговање вредности мултикултуралности и патриотизма.

Наставна тема/област:	ДРУШТВО И ГЕОГРАФИЈА
Садржаји:	Друштвена географија, предмет проучавања и подела
Исходи	-Успоставља везе између физичко-географских и друштвено-географских објеката, појава и процеса
Активности ученика	Користи знања стечена у петом разреду из географија. Препознаје, записује, дефинише, објашњава, анализира, примењује и презентује рад, размењује мишљења, повезује на основу изложеног материјала, уочава, дискутује и закључује, повезује настане садржаје са искуствима из живота, активно учествује у раду групе/пара, самопроцена и вршњачка процена рада групе/пара, праве географску мрежу, оријентишу се у простору уз помоћ карте, карте и компаса, Сунца
Активности наставника	Истиче циљ часа и исходе, организује и реализује наставне активности у функцији учења и остваривању исхода, подстиче размишљање код ученика, одговара на ученикова питања и дискутује, усмерава, прати и вреднује рад ученика, евалуација часа
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	монолошко-дијалошка, илустративно-демонстративна, грозд, мозгалица, венов дијаграм, анализа семантичких обележја, текст метода, мапа ума, ИКТ Фронтални, индивидуални, рад у пару / групи
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Писмена провера (иницијални, тематски, годишњи, петоминутни), практични радови, пројектни задаци Квиз, активност на часу, домаћи задаци, проблемски задаци, усмена провера, вршњачко оцењивање оријентација на карти и у простору, ангажовање у групном раду/раду у пару, самооцењивање
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	ГЕОГРАФСКА КАРТА
Садржаји:	Географска/картографска мрежа. Географска ширина и географска дужина, часовне зоне. Појам карте и њен развој кроз историју Елементи карте (математички, географски и допунски). Картографски знаци и методе за представљање рељефа на карти. Подела карата према садржају и величини размера. Оријентација у простору и оријентација карте, мерење на карти, сателитски навигациони системи.
Исходи	-Одређује математичко-географски положај на Земљи; -Анализира, чита и тумачи општегеографске и тематске карте; -Оријентише се у простору користећи компас, географску карту и сателитске навигационе системе.
Активности ученика	Користи знања стечена у петом разреду из географија. Препознаје, записује, дефинише, објашњава, анализира, примењује и презентује рад, размењује мишљења, повезује на основу изложеног материјала, уочава, дискутује и закључује, повезује настане садржаје са искуствима из живота, активно учествује у раду групе/пара, самопроцена и вршњачка процена рада групе/пара, праве географску мрежу, оријентишу се у простору уз помоћ карте, карте и компаса, Сунца
Активности наставника	Истиче циљ часа и исходе, организује и реализује наставне активности у функцији учења и остваривању исхода, подстиче размишљање код ученика, одговара на ученикова питања и дискутује, усмерава, прати и вреднује рад ученика, евалуација часа
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	монологско-дијалогско, илустративно-демонстративно, грозд, мозгалица, венов дијаграм, анализа семантичких обележја, текст метода, мапа ума, ИКТ Фронтални, индивидуални, рад у пару / групи
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Писмена провера (иницијални, тематски, годишњи, петоминутни), практични радови, пројектни задаци, Квиз, активност на часу, домаћи задаци, проблемски задаци, усмена провера, вршњачко оцењивање оријентација на карти и у простору, ангажовање у групном раду/раду у пару, самооцењивање
Место извођења наставе	Учионица, школско двориште, околина школе

Наставна тема/област:	СТАНОВНИШТВО
Садржаји:	Основни појмови о становништву: демографски развитак и извори података о становништву. Број и распоред становништва на Земљи. Природно кретање становништва. Миграције становништва. Структуре становништва: биолошке и друштвено-економске. Савремени демографски процеси у процеси у Србији, Европи и свету.
Исходи	Доводи у везу размештај светског становништва са природним карактеристикама простора; -Анализира компоненте популационе динамике и њихов утицај на формирање укупних демографских потенцијала на примерима Србије, Европе и света. - Анализира различита обележја светског становништва и развија свест о солидарности између припадника различитих социјалних, етничких и културних група
Активности ученика	Користи знања стечена у петом разреду из географија. Препознаје, записује, дефинише, објашњава, анализира, примењује и презентује рад, размењује мишљења, повезује на основу изложеног материјала, уочава, дискутује и закључује, повезује настане садржаје са искуствима из живота, активно учествује у раду групе/пара, самопроцена и вршњачка процена рада групе/пара, праве географску мрежу, оријентишу се у простору уз помоћ карте, карте и компаса, Сунца
Активности наставника	Истиче циљ часа и исходе, организује и реализује наставне активности у функцији учења и остваривању исхода, подстиче размишљање код ученика, одговара на ученикова питања и дискутује, усмерава, прати и вреднује рад ученика, евалуација часа
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	монологско-дијалогско, илустративно-демонстративно, грозд, мозгалица, венов дијаграм, анализа семантичких обележја, текст метода, мапа ума, ИКТ Фронтални, индивидуални, рад у пару / групи
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Писмена провера (иницијални, тематски, годишњи, петоминутни), практични радови, пројектни задаци Квиз, активност на часу, домаћи задаци, проблемски задаци, усмена провера, вршњачко оцењивање оријентација на карти и у простору, ангажовање у групном раду/раду у пару, самооцењивање
Место извођења наставе	Учионица, школско двориште, околина школе

Наставна тема/област:	НАСЕЉА
Садржаји:	Појам и настанак првих насеља. Положај и географски размештај насеља. Величина и функције насеља. Типови насеља. Урбанизација. Град – унутрашња структура и односи са околним простором. Село и рурални процеси.
Исходи	Анализира географски положај насеља; -Објашњава континуиране процесе у развоју насеља и даје примере у Србији, Европи и свету; -Доводи у везу типове насеља и урбане и руралне процесе са структурама становништва, миграцијама, економским и глобалним појавама и процесима.
Активности ученика	Користи знања стечена у петом разреду из географија. Препознаје, записује, дефинише, објашњава, анализира, примењује и презентује рад, размењује мишљења, повезује на основу изложеног материјала, уочава, дискутује и закључује, повезује настанке садржаја са искуствима из живота, активно учествује у раду групе/пара, самопроцена и вршњачка процена рада групе/пара, праве географску мрежу, оријентишу се у простору уз помоћ карте, карте и компаса, Сунца
Активности наставника	Истиче циљ часа и исходе, организује и реализује наставне активности у функцији учења и остваривању исхода, подстиче размишљање код ученика, одговара на ученикова питања и дискутује, усмерава, прати и вреднује рад ученика, евалуација часа
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	монолошко-дијалошка, илустративно-демонстративна, грозд, мозгалица, венов дијаграм, анализа семантичких обележја, текст метода, мапа ума, ИКТ Фронтални, индивидуални, рад у пару / групи
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Писмена провера (иницијални, тематски, годишњи, петоминутни), практични радови, пројектни задаци, Квиз, активност на часу, домаћи задаци, проблемски задаци, усмена провера, вршњачко оцењивање, оријентација на карти и у простору, ангажовање у групном раду/раду у пару, самооцењивање
Место извођења наставе	Учионица, школско двориште, околина школе

Наставна тема/област:	ПРИВРЕДА
Садржаји:	Привреда, привредне делатности и сектори привреде. Пољопривреда и географски простор. Индустрија и географски простор. Саобраћај, туризам и географски простор. Ванпривредне делатности. Развијени и неразвијени региони и државе и савремени геоекономски односи у свету. Концепт одрживог развоја.
Исходи	-Ученик уз помоћ географске карте анализира утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај привредних делатности; -Доводи у везу размештај привредних објеката и квалитет животне средине; -Вреднује алтернативе за одрживи развој у својој локалној средини, Европи и свету.
Активности ученика	Користи знања стечена у петом разреду из географија. Препознаје, записује, дефинише, објашњава, анализира, примењује и презентује рад, размењује мишљења, повезује на основу изложеног материјала, уочава, дискутује и закључује, повезује настане садржаје са искуствима из живота, активно учествује у раду групе/пара, самопроцена и вршњачка процена рада групе/пара, праве географску мрежу, оријентишу се у простору уз помоћ карте, карте и компаса, Сунца
Активности наставника	Истиче циљ часа и исходе, организује и реализује наставне активности у функцији учења и остваривању исхода, подстиче размишљање код ученика, одговара на ученикова питања и дискутује, усмерава, прати и вреднује рад ученика, евалуација часа
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	монологско-дијалогско, илустративно-демонстративно, грозд, мозгалица, венов дијаграм, анализа семантичких обележја, текст метода, мапа ума, ИКТ Фронтални, индивидуални, рад у пару / групи
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Писмена провера (иницијални, тематски, годишњи, петоминутни), практични радови, пројектни задаци Квиз, активност на часу, домаћи задаци, проблемски задаци, усмена провера, вршњачко оцењивање оријентација на карти и у простору, ангажовање у групном раду/раду у пару, самооцењивање
Место извођења наставе	Учионица, школско двориште, околина школе

Наставна тема/област:	.ДРЖАВА И ИНТЕГРАЦИОНИ ПРОЦЕСИ
Садржаји:	Појам и настанак првих држава. Географски положај државе. Величина и компактност територије државе. Појам и функција државних граница. Главни град. Облик владавине. Политичко-географска карта Европе после Другог светског рата. Политичко-географска карта света после Другог светског рата. Територијални интегритет и спорови. Интеграциони процеси.
Исходи	-Објасни политичко-географску структуру државе; -Представи процесе који су довели до формирања савремене политичко-географске карте света.
Активности ученика	Користи знања стечена у петом разреду из географија. Препознаје, записује, дефинише, објашњава, анализира, примењује и презентује рад, размењује мишљења, повезује на основу изложеног материјала, уочава, дискутује и закључује, повезује настане садржаје са искуствима из живота, активно учествује у раду групе/пара, самопроцена и вршњачка процена рада групе/пара, праве географску мрежу, оријентишу се у простору уз помоћ карте, карте и компаса, Сунца
Активности наставника	Истиче циљ часа и исходе, организује и реализује наставне активности у функцији учења и остваривању исхода, подстиче размишљање код ученика, одговара на ученикова питања и дискутује, усмерава, прати и вреднује рад ученика, евалуација часа
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	монологско-дијалогско, илустративно-демонстративно, грозд, мозгалица, венов дијаграм, анализа семантичких обележја, текст метода, мапа ума, ИКТ Фронтални, индивидуални, рад у пару / групи
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Писмена провера (иницијални, тематски, годишњи, петоминутни), практични радови, пројектни задаци Квиз, активност на часу, домаћи задаци, проблемски задаци, усмена провера, вршњачко оцењивање оријентација на карти и у простору, ангажовање у групном раду/раду у пару, самооцењивање
Место извођења наставе	Учионица, школско двориште, околина школе

Наставна тема/област:	ГЕОГРАФИЈА ЕВРОПЕ
Садржаји:	Географске регије и регионална географија. Положај и границе Европе. Природне карактеристике Европе. Становништво Европе. Насеља Европе. Привреда Европе. Географске регије Европе.
Исходи	--Објасни политичко-географску структуру државе; -Представи процесе који су довели до формирања савремене политичко-географске карте света. -Објасни како се издвајају географске регије; -Илуструје уз помоћ карте најважније географске објекте, појаве и процесе на простору Европе
Активности ученика	Користи знања стечена у петом разреду из географија. Препознаје, записује, дефинише, објашњава, анализира, примењује и презентује рад, размењује мишљења, повезује на основу изложеног материјала, уочава, дискутује и закључује, повезује настане садржаје са искуствима из живота, активно учествује у раду групе/пара, самопроцена и вршњачка процена рада групе/пара, праве географску мрежу, оријентишу се у простору уз помоћ карте, карте и компаса, Сунца
Активности наставника	Истиче циљ часа и исходе, организује и реализује наставне активности у функцији учења и остваривању исхода, подстиче размишљање код ученика, одговара на ученикова питања и дискутује, усмерава, прати и вреднује рад ученика, евалуација часа
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	монологско-дијалогско, илустративно-демонстративно, грозд, мозгалица, венов дијаграм, анализа семантичких обележја, текст метода, мапа ума, ИКТ Фронтални, индивидуални, рад у пару / групи
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Писмена провера (иницијални, тематски, годишњи, петоминутни), практични радови, пројектни задаци, Квиз, активност на часу, домаћи задаци, проблемски задаци, усмена провера, вршњачко оцењивање, оријентација на карти и у простору, ангажовање у групном раду/раду у пару, самооцењивање
Место извођења наставе	Учионица

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Шести	Годишњи фонд часова : 72
Наставни предмет: БИОЛОГИЈА	Недељни фонд часова: 2

Циљ учења предмета: : Циљ наставе и учења биологије је да ученик, изучавањем живих бића у интеракцији са животном средином и биолошких процеса, развије одговоран однос према себи и природи и разумевање значаја биолошке разноврсности и потребе за одрживим развојем.

Наставна тема/област:	ЈЕДИНСТВО ГРАЂЕ И ФУНКЦИЈЕ КАО ОСНОВА ЖИВОТА
Садржаји:	Грађа живих бића – спољашња и унутрашња. Грађа људског тела: хијерархијски низ од организма до ћелије. Једноћелијски организми – бактерија, амеба, ћелија квасца. Удруживање ћелија у колоније. Вишећелијски организми – одабрани примери гљива, биљака и животиња. Основне животне функције на нивоу организма: исхрана, дисање, транспорт и елиминација штетних супстанци, размножавање. Разлике у грађи биљака, гљива и животиња и начину функционисања, као и сличности и разлике у обављању основних животних процеса. Откриће ћелије и микроскопа. Основна грађа ћелије (мембрана, цитоплазма, једро, митохондрије, хлоропласти). Разлика између бактеријске, и биљне и животињске ћелије. Ћелијско дисање, стварање енергије, основне чињенице о фотосинтези.
Исходи	Упоређује грађу животиња, биљака и бактерија на нивоу ћелија и нивоу организма, повезује грађу и животне процесе на нивоу ћелије и нивоу организма, одређује положај органа човека и њихову улогу, цртежом или моделом приказује основне елементе грађе ћелије једноћелијских и вишећелијских организама, користи лабораторијски прибор и школски микроскоп за израду и посматрање готових и самостално израђених препарата, хумано поступа према организмима које истражује, користи ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата, табеларно и графички представи прикупљене податке и изведе одговарајуће закључке, разматра, у групи, шта и како је учио/ла и где та знања може да примени.
Активности ученика	Посматра, запажа, бележи, слуша, анализира, закључује, црта, чита, обележава, одговара на питања, поставља питања, поставља једноставне огледе, ради у пару, рад у групама на јасно дефинисаним задацима, коментаришу одговоре других ученика, праве шеме лекција.
Активности наставника	Планира, организује, усмерава; подстиче; даје упутства; излаже нове чињенице, демонстрира одређује редослед израде задатака, посматра процењује; оцењује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Дијалогска, метода демонстрације, рад на тексту, интерактивна метода, практичан рада, проблемска настава, комбинована настава – програмирана настава, ИКТ настава. Рад у пару, групни рад, индивидуализована настава
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Тестови, писмене вежбе, извештаји, усмено испитивање, есеји. Посматрање, контролне вежбе, дијагностички тестови, дневници рада, самоевалуација, вршњачко оцењивање, практичне вежбе.
Место извођења наставе	Биолошки кабинет

Наставна тема/област:	ЖИВОТ У ЕКОСИСТЕМУ
Садржаји:	Популација, станиште, екосистем, еколошке нише, адаптације, животне форме, трофички односи – ланци исхране. Абиотички и биотички фактори. Значај абиотичких и биотичких фактора. Антропогени фактор и облици загађења. Угрожавање живих бића и њихова заштита.
Исходи	Направи разлику између животне средине, станишта, популације, екосистема и еколошке нише; размотри односе међу члановима једне популације, као и односе између различитих популација на конкретним примерима; илуструје примерима међусобни утицај живих бића и узајамни однос са животном средином; истражи утицај средине на испољавање особина, поштујући принципе научног метода.
Активности ученика	Посматра, запажа, бележи, закључује црта, обележава; ради у пару, размењује, дискутује, истражује и прикупља информације са интернета и других доступних извора, осмишљава и реализује мале еколошке пројекте
Активности наставника	Планира, организује, усмерава; подстиче; даје упутства; излаже нове чињенице посматра, процењује, оцењује, проналази изворе за учење.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методe, технике, облици)	Дијалoшка, метода демонстрације, рад на тексту, интерактивна метода, проблемска настава, образовне игре, комбинована настава – програмирана настава, ИКТ настава, израда постера и лаката. Рад у пару, групни рад, индивидуализована настава
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Тестови, писмене вежбе, извештаји, усмено испитивање, есеји. Еколошки пројекти, дијагностички тестови, дневници рада, самoeвалуација, вршњачко оцењивање, практичне вежбе.
Место извођења наставе	Биолошки кабинет, Школско двориште, Природно-математички факултет, Акваријум, Ботаничка башта.

Наставна тема/област:	НАСЛЕЂИВАЊЕ И ЕВОЛУЦИЈА
Садржаји:	Наследни материјал (ДНК, гени). Телесне и полне ћелије. Пренос наследног материјала. Наследне особине (веза између гена и особина, утицај спољашње средине). Индивидуална варијабилност. Природна селекција на одабраним примерима. Вештачка селекција. Значај гајених биљака и припитомљених животиња за човека.
Исходи	Истражи утицај средине на испољавање особина, поштујући принципе научног метода; идентификује примере природне и вештачке селекције у окружењу и у задатом тексту/илустрацији; користи ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата; табеларно и графички представи прикупљене податке, изведе одговарајуће закључке.
Активности ученика	Посматра, запажа, бележи, анализира, закључује црта, обележава, поставља једноставне огледе, ради у пару, рад у групама са јасно дефинисаним задацима, истражује и прикупља информације са интернета, табеларно и графички приказује резултате.
Активности наставника	Планира, организује, усмерава; подстиче; даје упутства; излаже нове чињенице посматра, процењује, оцењује, проналази изворе за учење.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Дијалогска, метода демонстрације, рад на тексту, интерактивна метода, проблемска настава, образовне игре, комбинована настава – програмирана настава, ИКТ настава. Рад у пару, групни рад, индивидуализована настава
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Тестови, писмене вежбе, извештаји, усмено испитивање, есеји. Посматрање, контролне вежбе, дијагностички тестови, дневници рада, самоевалуација, вршњачко оцењивање, практичне вежбе.
Место извођења наставе	Биолошки кабинет

Наставна тема/област:	ПОРЕКЛО И РАЗНОВРСНОСТ ЖИВОТА
Садржаји:	Постанак живота на Земљи (прве ћелије без једра, постанак ћелија са једром и појава вишећеличности). „Дрво живота“ (заједничко порекло и основни принципи филогеније, сродност и сличност). Организми без једра. Организми са једром. Положај основних група једноћелијских и вишећелијских организама на „дрвету живота”.
Исходи	Групише организме према особинама које указују на заједничко порекло живота на Земљи; одреди положај непознате врсте на „дрвету живота“, на основу познавања општих карактеристика једноћелијских и вишећелијских организама;
Активности ученика	Посматра, истражује, бележи, доноси закључке, прикупља податке, сарађује, размењује знања и податке, прави моделе
Активности наставника	Планира, организује, усмерава; подстиче; даје упутства; излаже нове чињенице посматра, процењује, оцењује, проналази изворе за учење.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Дијалогска, метода демонстрације, рад на тексту, интерактивна метода, проблемска настава, образовне игре, комбинована настава – програмирана настава, ИКТ настава. Рад у пару, групни рад, индивидуализована настава
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Тестови, писмене вежбе, извештаји, усмено испитивање, есеји. Посматрање, контролне вежбе, дијагностички тестови, дневници рада, самоевалуација, вршњачко оцењивање, практичне вежбе.
Место извођења наставе	Школско двориште, ботаничка башта - Школски биолошки центар, Шумаричко језеро, Шумарице

Наставна тема/област:	ЧОВЕК И ЗДРАВЉЕ
Садржаји:	Обољења која изазивају, односно преносе бактерије и животиње. Бактерије и антибиотици. Путеви преношења заразних болести. Повреде и прва помоћ: повреде коже, убоди инсеката и других бескичмењака, тровање храном, сунчаница, топлотни удар. Превенција и понашање у складу са климатским параметрима. Последице болести зависности – алкохолизам.
Исходи	Прикупи податке о радовима научника који су допринели изучавању људског здравља и изнесе свој став о значају њихових истраживања; одржава личну хигијену и хигијену животног простора у циљу спречавања инфекција; доведе у везу измењено понашање људи са коришћењем психоактивних супстанци; збрине површинске озледе коже, укаже прву помоћ у случају убода инсеката, сунчанице и топлотног удара и затражи лекарску помоћ кад процени да је потребна; повеже узроке нарушавања животне средине са последицама по животну средину и људско здравље и делује личним примером у циљу заштите животне средине; користи ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата; табеларно и графички представи прикупљене податке и изведе одговарајуће закључке; разматра, у групи, шта и како је учио/ла и где та знања може да примени.
Активности ученика	Посматра, запажа, бележи, анализира, закључује црта, обележава, поставља једноставне огледе, ради у пару, рад у групама са јасно дефинисаним задацима, истражује и прикупља информације са интернета, табеларно и графички приказује резултате.
Активности наставника	Планира, организује, усмерава; подстиче; даје упутства; излаже нове чињенице посматра, процењује, оцењује, проналази изворе за учење.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Дијалошка, метода демонстрације, рад на тексту, интерактивна метода, проблемска настава, образовне игре, комбинована настава – програмирана настава, ИКТ настава. Рад у пару, групни рад, индивидуализована настава
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Тестови, писмене вежбе, извештаји, усмено испитивање, есеји. Посматрање, контролне вежбе, дијагностички тестови, дневници рада, самоевалуација, вршњачко оцењивање, практичне вежбе.
Место извођења наставе	Биолошки кабинет

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Шести	Годишњи фонд часова : 144
Наставни предмет: МАТЕМАТИКА	Недељни фонд часова: 4

Циљ учења предмета: је да ученик, овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.

Наставна тема/област:	ЦЕЛИ БРОЈЕВИ
Садржаји:	Скуп целих бројева (Z). Супротан број. Апсолутна вредност целог броја. Приказ целих бројева на бројевној правој. Упоредивање целих бројева. Основне рачунске операције у скупу Z и њихова својства. Изрази са целим бројевима
Исходи по завршетку разреда ученик ће бити у стању да	- прочита, запише, упореди и представи на бројевној правој целе бројеве; - одреди супротан број и апсолутну вредност целог броја; - израчуна вредности једноставнијих бројевних израза; - реши једноставан проблем из свакодневног живота користећи бројевни израз.
Активности ученика	Посматра, запажа, бележи, слуша, анализира, закључује, црта, чита, обележава, одговара на питања, ради у пару, ради у групама на јасно дефинисаним задацима, коментаришу одговоре других ученика
Активности наставника	Планира, организује, усмерава, подстиче, даје упутства, излаже нове чињенице, демонстрира, одређује редослед израде задатака, посматра, процењује, оцењује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Дијалогска метода, демонстрације, рад на тексту, интерактивна метода, проблемска настава, комбинована настава, програмирана настава. Рад у пару, групни рад, индивидуализована настава
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Дијалогска метода, демонстрације, рад на тексту, интерактивна метода, проблемска настава, комбинована настава, програмирана настава. Рад у пару, групни рад, индивидуализована настава
Место извођења наставе	Математички кабинет

Наставна тема/област:	ТРОУГАО
Садржаји:	Први део: Појам троугла.Обим троугла.Једнакократи и једнакостранични троуглови. Висина троугла. Углови троугла. Збир углова троуглова. Врсте троуглова према угловима. Однос између страница и углова троугла. Неједнакост троугла. Конструкције неких углова (60°, 120°, 30°, 45°, 75°, 135°). Други део: Основне конструкције троуглова.Појам подударности и ставови подударности.Централна симетрија и подударност. Осна симетрија и подударност. Центар описане и уписане кружнице троугла.
Исходи по завршетку разреда ученик ће бити у стању да	-класификује троуглове на основу њихових својстава; -конструира углове од 90° и 60° и користи њихове делове за конструкције других углова; -уочи одговарајуће елементе подударних троуглова; -утврди да ли су два троугла подударна на основу ставова подударности; -конструира троугао на основу задатих елемената (странице и углови); -примени својства троуглова у једноставнијим задацима; -одреди центар описане и уписане кружнице троугла; -примењује особине осне симетрије, централне симетрије и трансације у једноставнијим задацима; -правилно користи геометријски прибор
Активности ученика	Посматра,запажа,бележи,слуша,анализира,закључује,црта, чита,обележава,одговара на питања,ради у пару, ради у групама на јасно дефинисаним задацима,коментаришу одговоре других ученика
Активности наставника	Планира,организује,усмерава,подстиче,даје упутства,излаже нове чињенице,демонстрира, одређује редослед израде задатака,посматра,процењује,оцењује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Дијалогска метода,демонстрације,рад на тексту,интерактивна метода,проблемска настава,комбинована настава,програмирана настава. Рад у пару,групни рад,индивидуализована настава
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Дијалогска метода,демонстрације,рад на тексту,интерактивна метода,проблемска настава,комбинована настава,програмирана настава. Рад у пару,групни рад,индивидуализована настава
Место извођења наставе	Математички кабинет

Наставна тема/област:	РАЦИОНАЛНИ БРОЈЕВИ
Садржаји:	Први део: Скуп рационалних бројева. Супротан број. Апсолутна вредност рационалног броја. Приказ рационалних бројева на бројевној правој. Упоредивање рационалних бројева. Основне рачунске операције у скупу Q и њихова својства. Изрази са рационалним бројевима. Једначине и неједначине: Други део: Координатни систем. Приказ података у координатном систему. Приказ зависности међу величинама. Размере, пропорције и проценти. Директна пропорционалност. Обрнута пропорционалност.
Исходи по завршетку разреда ученик ће бити у стању да	- прочита, запише, упореди и представи на бројевној правој рационалне бројеве у облику разломка и у децималном запису; - одреди супротан број и апсолутну вредност рационалног броја; - израчуна вредности једноставнијих бројевних израза и реши једноставну линеарну једначину и неједначину у скупу рационалних бројева; - реши једноставан проблем из свакодневног живота користећи бројевни израз, линеарну једначину и неједначину у скупу рационалних бројева; - примени пропорцију и проценат у реалним ситуацијама; - прикаже податке у зависности између две величине у координатном систему (стубичасти, тачкасти и линијски дијаграм); - тумачи податке приказане табелом и графички.
Активности ученика	Посматра, запажа, бележи, слуша, анализира, закључује, црта, чита, обележава, одговара на питања, ради у пару, ради у групама на јасно дефинисаним задацима, коментаришу одговоре других ученика
Активности наставника	Планира, организује, усмерава, подстиче, даје упутства, излаже нове чињенице, демонстрира, одређује редослед израде задатака, посматра, процењује, оцењује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Дијалогска метода, демонстрације, рад на тексту, интерактивна метода, проблемска настава, комбинована настава, програмирана настава. Рад у пару, групни рад, индивидуализована настава
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Дијалогска метода, демонстрације, рад на тексту, интерактивна метода, проблемска настава, комбинована настава, програмирана настава. Рад у пару, групни рад, индивидуализована настава
Место извођења наставе	Математички кабинет

Наставна тема/област:	ЧЕТВОРОУГАО
Садржаји:	Углови четвороугла.Збир углова четвороугла. Паралелограм. Особине паралелограма. Услови да четвороугао буде паралелограм. Ромб, правоугаоник и квадрат. Конструкција паралелограма. Сабирање и одузимање вектора. Множење вектора бројем. Трапез.Особине трапеза.Средња линија троугла и трапеза. Конструкције трапеза. Делтоид
Исходи по завршетку разреда ученик ће бити у стању да	-класификује четвороуглове на основу њихових својстава; -конструира паралелограм и трапез на основу задатих елемената (странице, углови и дијагонале четвороугла); -примени својства четвороуглова у једноставнијим задацима; -сабира и одузима векторе и користи их у реалним ситуацијама; -примењује особине осне симетрије, централне симетрије и транслације у једноставнијим задаци
Активности ученика	Посматра,запажа,бележи,слуша,анализира,закључује,црта, чита,обележава,одговара на питања,ради у пару, ради у групама на јасно дефинисаним задацима,коментаришу одговоре других ученика
Активности наставника	Планира,организује,усмерава,подстиче,даје упутства,излаже нове чињенице,демонстрира, одређује редослед израде задатака,посматра,процењује,оцењује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Дијалогска метода,демонстрације,рад на тексту,интерактивна метода,проблемска настава,комбинована настава,програмирана настава. Рад у пару,групни рад,индивидуализована настава
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Дијалогска метода,демонстрације,рад на тексту,интерактивна метода,проблемска настава,комбинована настава,програмирана настава. Рад у пару,групни рад,индивидуализована настава
Место извођења наставе	Математички кабинет

Наставна тема/област:	ПОВРШИНА ТРОУГЛА И ЧЕТВОРОУГЛА
Садржаји:	Појам површине фигуре,површина правоугаоника и квадрата. Једнакост површина подударних фигура. Површина паралелограма, троугла, трапеза. Површина четвороугла с нормалним дијагоналама.
Исходи по завршетку разреда ученик ће бити у стању да	- израчуна површину троугла и четвороугла користећи обрасце или расположиву једнакост.
Активности ученика	Посматра,запажа,бележи,слуша,анализира,закључује,црта, чита,обележава,одговара на питања,ради у пару, ради у групама на јасно дефинисаним задацима,коментаришу одговоре других ученика
Активности наставника	Планира,организује,усмерава,подстиче,даје упутства,излаже нове чињенице,демонстрира, одређује редослед израде задатака,посматра,процењује,оцењује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Дијалошка метода,демонстрације,рад на тексту,интерактивна метода,проблемска настава,комбинована настава,програмирана настава. Рад у пару,групни рад,индивидуализована настава
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Дијалошка метода,демонстрације,рад на тексту,интерактивна метода,проблемска настава,комбинована настава,програмирана настава. Рад у пару,групни рад,индивидуализована настава
Место извођења наставе	Математички кабинет

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Шести	Годишњи фонд часова : 72
Наставни предмет: Физика	Недељни фонд часова: 2

Циљ учења предмета: јесте да ученици упознају природне појаве и основне природне законе, да стекну основну научну писменост, да се оспособе за уочавање и распознавање физичких појава у свакодневном животу и за активно стицање знања о физичким појавама кроз истраживање, оформе основу научног метода и да се усмере према примени физичких закона у свакодневном животу и раду.

-стварање разноврсних могућности да кроз различите садржаје, облике рада, током наставе физике сврха, циљеви и задаци образовања, као и циљеви, наставе физике буду у пуној мери реализовани;

Наставна тема/област:	Увод
Садржаји:	Физика као природна наука и методе којима се она служи
Исходи	Ученик/ученица треба да стекне појам о начину како физика истражује природу Ученик/ученица зна да разликује појмове физичких тела од супстанција од којих се састоје тела
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни, рад у пару Методе рада: Вербална, експериментална, илустрациона Технике: мапа ума
Активности наставника	Планира, припрема, води разговор; примењује различите облике и методе рада; демонстрира и илуструје; подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; проверава оствареност исхода
Активности ученика	Прати, записује поставља питања, решава задатке, учествује у извођењу огледа, демонстрира, сарађује, учествује у раду групе, прави презентације и постере.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Наставник континуирано прати рад сваког ученика кроз проверавање његових усвојених знања, стечених на основу свих облика наставе: демонстрационих огледа (пре свега оних реализованих применом предвиди-посматрај-објасни наставне стратегије), предавања и активног учешћа у раду, решавања квантитативних, квалитативних, графичких, практичних и истраживачких задатака, пројектне наставе и лабораторијских вежби. 9 Континуирано се пратити и вреднује знање, вештине и ставови ученика помоћу усменог испитивања, кратких писмених провера, контролних вежби, провером практичних вештина, као и вредновањем учешћа и продуката пројектне наставе. Наставник треба да омогући ученицима да искажу сопствена размишљања о неким физичким појавама и да то адекватно вреднује. На почетку школске године, потребно је спровести иницијални тест. Овај тест је инструмент провере предзнања и потенцијала ученика.
Место извођења наставе	Кабинет за физику

Наставна тема/област:	Кретање
Садржаји:	Кретање у свакодневном животу. Релативност кретања. Појмови и величине које описују кретање Подела кретања према облику путање и брзини крета Зависност брзине и пређеног пута од времена код равномерног праволинијског кретања. Променљиво праволинијско кретање.Средња брзина
Исходи	-Ученик/ученица ће моћи да: - зна врсте кретања и описује их помоћу појмова и физичких величина - зна математичку зависност брзине и уме да је израчуна - користи јединицу за брзину у SI систему: m/s - уме да измери и израчуна сталну брзину - разликује временски тренутак од временског интервала - користи јединице SI система набројаних физичких величина (m, s, ...)
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни, рад у пару Методе рада: Вербална, експериментална, илустрациона Технике: мапа ума
Активности наставника	Планира, припрема, води разговор; примењује различите облике и методе рада; демонстрира и илуструје; подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; проверава оствареност исхода
Активности ученика	Прати, записује поставља питања, решава задатке, учествује у извођењу огледа, демонстрира, сарађује, учествује у раду групе, прави презентације и постере.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Наставник континуирано прати рад сваког ученика кроз проверавање његових усвојених знања, стечених на основу свих облика наставе: демонстрационих огледа (пре свега оних реализованих применом предвиди-посматрај-објасни наставне стратегије), предавања и активног учешћа у раду, решавања квантитативних, квалитативних, графичких, практичних и истраживачких задатака, пројектне наставе и лабораторијских вежби. 9 Континуирано се пратити и вреднује знање, вештине и ставови ученика помоћу усменог испитивања, кратких писмених провера, контролних вежби, провером практичних вештина, као и вредновањем учешћа и продуката пројектне наставе. Наставник треба да омогући ученицима да искажу сопствена размишљања о неким физичким појавама и да то адекватно вреднује. На почетку школске године, потребно је спровести иницијални тест. Овај тест је инструмент провере предзнања и потенцијала ученика.
Место извођења наставе	Кабинет за физику

Наставна тема/област:	Сила
Садржаји:	Узајамно деловање два тела у непосредном додиру и последице Узајамно деловање два тела која нису у непосредном додиру (гравитационо, електрично и магнетно). Сила као мера узајамног деловања два тела, правац и смер деловања. Процена интензитета силе демонстрационим динамометром. Сила Земљине теже (тежина тела)
Исходи	Ученик/ученица ће моћи да. -на основу појма узајамног деловања тела (одбијања, привлачења, деформација, промене кретања) схвати силу као меру узајамног деловања тела, која се мери динамометром - уме да измери силу динамометром - користи јединицу силе у SI систему: N - зна да је сила векторска величина
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни, рад у пару Методе рада: Вербална, експериментална, илустрациона Технике: мапа ума
Активности наставника	Планира, припрема, води разговор; примењује различите облике и методе рада; демонстрира и илуструје; подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; проверава оствареност исхода
Активности ученика	Прати, записује поставља питања, решава задатке, учествује у извођењу огледа, демонстрира, сарађује, учествује у раду групе, прави презентације и постере.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Наставник континуирано прати рад сваког ученика кроз проверавање његових усвојених знања, стечених на основу свих облика наставе: демонстрационих огледа (пре свега оних реализованих применом предвиди-посматрај-објасни наставне стратегије), предавања и активног учешћа у раду, решавања квантитативних, квалитативних, графичких, практичних и истраживачких задатака, пројектне наставе и лабораторијских вежби. 9 Континуирано се пратити и вреднује знање, вештине и ставови ученика помоћу усменог испитивања, кратких писмених провера, контролних вежби, провером практичних вештина, као и вредновањем учешћа и продуката пројектне наставе. Наставник треба да омогући ученицима да искажу сопствена размишљања о неким физичким појавама и да то адекватно вреднује. На почетку школске године, потребно је спровести иницијални тест. Овај тест је инструмент провере предзнања и потенцијала ученика.
Место извођења наставе	Кабинет за физику

Наставна тема/област:	Мерење
Садржаји:	Основне и изведене физичке величине и њихове јединице. Међународни систем мера Мерење дужине, запремине и времена Појам средње вредности мерене величине и грешке при мерењу Мерни инструменти. Лабораторијске вежбе 1. Мерење димензија малих тела лењиром са милиметарском поделом. 2. Мерење запремине чврстих тела неправилног облика помоћу мензуре. 3. Одређивање средње брзине променљивог кретања тела и сталне брзине равномерног кретања помоћу стаклене цеви са мехуром. 4. Мерење еластичне силе при истезању и сабијању опруге. 5. Калибрисање еластичне опруге и мерење тежине тела динамометром. 6. Мерење силе трења при клизању или котрљању тела по равној подлози.
Исходи	Ученик / ученица ће моћи да: - зна које су основне физичке величине и њихове мерне јединице - да повеже физичке величине са одговарајућим мерним јединицама - овлада мерењем следећих физичких величина: дужине, времена и запремине - уме да рукује мерилима и инструментима за мерење одговарајућих физичких величина лењиром, мерном траком, нонијус мензуром.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни, рад у пару Методе рада: Вербална, експериментална, илустрациона Технике: мапа ума
Активности наставника	Планира, припрема, води разговор; примењује различите облике и методе рада; демонстрира и илуструје; подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; проверава оствареност исхода
Активности ученика	Прати, записује поставља питања, решава задатке, учествује у извођењу огледа, демонстрира, сарађује, учествује у раду групе, прави презентације и постере.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Наставник континуирано прати рад сваког ученика кроз проверавање његових усвојених знања, стечених на основу свих облика наставе: демонстрационих огледа (пре свега оних реализованих применом предвиди-посматрај-објасни наставне стратегије), предавања и активног учешћа у раду, решавања квантитативних, квалитативних, графичких, практичних и истраживачких задатака, пројектне наставе и лабораторијских вежби. 9 Континуирано се пратити и вреднује знање, вештине и ставови ученика помоћу усменог испитивања, кратких писмених провера, контролних вежби, провером практичних вештина, као и вредновањем учешћа и продуката пројектне наставе. Наставник треба да омогући ученицима да искажу сопствена размишљања о неким физичким појавама и да то адекватно вреднује. На почетку школске године, потребно је спровести иницијални тест. Овај тест је инструмент провере предзнања и потенцијала ученика.
Место извођења наставе	Кабинет за физику

Наставна тема/област:	Маса и густина
Садржаји:	Маса тела на основу појма о инертности и о узајамном деловању. Маса и тежина као различити појмови Мерење масе тела вагом Густина тела.Одређивање густине чврстих тела Одређивање густине течности мерењем њене масе и запремине Лабораторијске вежбе 1.Одређивање густине чврстих тела правилног и неправилног облика 2.Одређивање густине течности мерењем њене масе и запремине
Исходи	Ученик / ученица ће моћи да: -добе представу о маси као карактеристици физичког тела при узајамном деловању тела, да зна да се маса тела мери вагом и да је адитивна величина - уме помоћу дефиниционих формула да израчуна бројне вредности густине - уме да одреди густину чврстих тела и течности мерењем масе и запремине - зна јединице масе и густине у SI систему: kg, kg/m³-
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни, рад у пару Методе рада: Вербална, експериментална, илустрациона Технике: мапа ума
Активности наставника	Планира, припрема, води разговор; примењује различите облике и методе рада; демонстрира и илуструје; подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; проверава оствареност исхода
Активности ученика	Прати, записује поставља питања, решава задатке, учествује у извођењу огледа, демонстрира, сарађује, учествује у раду групе, прави презентације и постере.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Наставник континуирано прати рад сваког ученика кроз проверавање његових усвојених знања, стечених на основу свих облика наставе: демонстрационих огледа (пре свега оних реализованих применом предвиди-посматрај-објасни наставне стратегије), предавања и активног учешћа у раду, решавања квантитативних, квалитативних, графичких, практичних и истраживачких задатака, пројектне наставе и лабораторијских вежби. 9 Континуирано се пратити и вреднује знање, вештине и ставови ученика помоћу усменог испитивања, кратких писмених провера, контролних вежби, провером практичних вештина, као и вредновањем учешћа и продуката пројектне наставе. Наставник треба да омогући ученицима да искажу сопствена размишљања о неким физичким појавама и да то адекватно вреднује. На почетку школске године, потребно је спровести иницијални тест. Овај тест је инструмент провере предзнања и потенцијала ученика.
Место извођења наставе	Кабинет за физику

Наставна тема/област:	Притисак
Садржаји:	Притисак чврстих тела. Притисак у мирној течности. Хидростатички притисак. Спојени судови. Атмосферски притисак. Торичелијев оглед. Зависност атмосферског притиска од надморске висине. Барометри Преношење спољашњег притиска кроз течности и гасове у затвореним судовима. Паскалов закон и примена. Лабораторијска вежба: 1. Одређивање зависности хидростатичког притиска од дубине воде
Исходи	Ученик/ученица ће моћи да: - одреди притисак чврстих тела мерењем и израчунавањем - користи јединицу притиска у SI систему: Pa - схвати преношење притиска у течностима и гасовима - разуме Паскалов закон - разуме атмосферски притисак
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни, рад у пару Методе рада: Вербална, експериментална, илустрациона Технике: мапа ума
Активности наставника	Планира, припрема, води разговор; примењује различите облике и методе рада; демонстрира и илуструје; подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; проверава оствареност исхода
Активности ученика	Прати, записује поставља питања, решава задатке, учествује у извођењу огледа, демонстрира, сарађује, учествује у раду групе, прави презентације и постере.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Наставник континуирано прати рад сваког ученика кроз проверавање његових усвојених знања, стечених на основу свих облика наставе: демонстрационих огледа (пре свега оних реализованих применом предвиди-посматрај-објасни наставне стратегије), предавања и активног учешћа у раду, решавања квантитативних, квалитативних, графичких, практичних и истраживачких задатака, пројектне наставе и лабораторијских вежби. 9 Континуирано се пратити и вреднује знање, вештине и ставови ученика помоћу усменог испитивања, кратких писмених провера, контролних вежби, провером практичних вештина, као и вредновањем учешћа и продуката пројектне наставе. Наставник треба да омогући ученицима да искажу сопствена размишљања о неким физичким појавама и да то адекватно вреднује. На почетку школске године, потребно је спровести иницијални тест. Овај тест је инструмент провере предзнања и потенцијала ученика.
Место извођења наставе	Кабинет за физику

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Шести	Годишњи фонд часова: 36
Наставни предмет: ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: оспособљавање ученика за управљање информацијама, безбедну комуникацију у дигиталном окружењу, креирање дигиталних садржаја и рачунарских програма за решавање различитих проблема у друштву које се развојем дигиталних технологија брзо мења.

Наставна тема/област:	ИКТ (10)
Садржаји:	Дигитални уређаји и кориснички програми. Управљање дигиталним документима. Рад са сликама. Рад са текстом. Рад са мултимедијалним презентацијама које садрже видео и аудио садржаје.
Исходи	- правилно користи ИКТ уређаје; - креира, уређује и структурира дигиталне садржаје који садрже табеле у програму за рад са текстом и програму за рад са мултимедијалним презентацијама; - креира и обрађује дигиталну слику; - самостално снима и врши основну обраду аудио и видео записа; - уређује мултимедијалну презентацију која садржи видео и аудио садржаје; - чува и организује податке локално и у облаку.
Активности ученика	Посматрају, активно учествују, усвајају, прате, полемишу, запажају, организују, креира и коригују табеле, уређује ММ презентације, едитују слику, повезује и примењује стечено знање, решавају проблеме, закључује.
Активности наставника	Припрема, планира, одабира, објашњава, усмерава, уводи нове појмове, демонстрира, прати, посматра, помаже, подстиче, указује на практичну примену, координира, коригује, вреднује.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Наставне методе и технике: монолошка, дијалогска, демонстративна, илустративна, метода практичног рада, учење путем открића, метода решавања проблема, пројектна метода, олуја идеја, метода грозда, мапа ума Облици рада: индивидуални, фронтални, рад у пару, групни облик рада
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање активности, ангажовања и сарадње, кроз закључивање и повезивање садржаја, реализација вежби на рачунару, квизови, тестови знања, самоиницијативност, креативност, уредност и самосталност у раду, индивидуални одговори, разумевање презентованог, самоевалуација, вршњачко оцењивање.
Место извођења наставе	дигитална учионица

Наставна тема/област:	ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ (4)
Садржаји:	Употреба ИКТ уређаја на одговоран и сигуран начин у мрежном окружењу. Интернет сервиси. Правила безбедног рада на Интернету. Претраживање Интернета, одабир резултата и преузимање садржаја. Заштита приватности личних података и ауторских права.
Исходи	- одговорно и правилно користи ИКТ уређаје у мрежном окружењу; - разликује основне интернет сервисе; - примењује поступке и правила за безбедно понашање и представљање на мрежи; - приступа Интернету, самостално претражује, проналази и процењује информације и преузима их на свој уређај поштујући ауторска права; - објасни поступак заштите дигиталног производа/садржаја одговарајућом СС лиценцом; - објасни поступак прикупљања података путем онлајн упитника.
Активности ученика	Прате, активно учествују, усвајају, полемишу, запажају, организују, повезују и примењују стечено знање, приступају интернету, самостално проналазе и процењују информације и преузимају их на свој уређај, разликују безбедно од небезбедног понашања на интернету, решавају проблеме, закључују.
Активности наставника	Припрема, планира, одабира, објашњава, усмерава, уводи нове појмове, обавештава, предлаже, демонстрира, прати ток ученичких активности, помаже, подстиче, мотивише, указује на практичну примену, координира, коригује, процењује рад ученика, прати напредовање ученика, вреднује њихова постигнућа, даје повратну информацију о њиховом раду.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Наставне методе и технике: монолошка, дијалошка, демонстративна, илустративна, метода практичног рада, учење путем открића, метода решавања проблема, пројектна метода, олуја идеја, метода грозда, мапа ума Облици рада: индивидуални, фронтални, рад у пару, групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање активности, ангажовања и сарадње, кроз закључивање и повезивање садржаја, реализација вежби на рачунару, самоиницијативност, креативност, одговорност и самосталност у раду, квизови, индивидуални одговори, разумевање презентованог, самоевалуација, вршњачко оцењивање.
Место извођења наставе	дигитална учионица

Наставна тема/област:	РАЧУНАРСТВО (15)
Садржаји:	Основе изабраног програмског језика. Основне аритметичке операције. Уграђене функције. Ниске (стрингови). Структуре података. Гранање. Понављање. Основни алгоритми.
Исходи	- креира једноставан програм у текстуалном програмском језику; - користи математичке изразе за израчунавања у једноставним програмима; - објасни и примени одговарајућу програмску структуру (наредбе доделе, гранања, петље); - користи у оквиру програма нумеричке, текстуалне и једнодимензионе низовске вредности; - разложи сложени проблем на једноставније функционалне целине (потпрограме); - проналази и отклања грешке у програму.
Активности ученика	Прате, активно учествују, усвајају, запажају, организују, повезују и примењују стечено знање, решавају једноставније логичке проблеме, креирају једноставан рачунарски програм, анализирају и дискутују програм, проналазе и отклањају грешке у програму, закључују.
Активности наставника	Припрема, планира, одабира, објашњава, усмерава, уводи нове појмове, обавештава, предлаже, демонстрира, прати ток ученичких активности, помаже, подстиче, мотивише, указује на практичну примену, координира, коригује, процењује рад ученика, прати напредовање ученика, вреднује њихова постигнућа, даје повратну информацију о њиховом раду.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Наставне методе и технике: мололошка, дијалошка, демонстративна, илустративна, метода практичног рада, учење путем открића, метода решавања проблема, пројектна метода, олуја идеја, метода грозда, мапа ума Облици рада: индивидуални, фронтални, рад у пару, групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање активности, ангажовања и сарадње, кроз закључивање и повезивање садржаја, реализација једноставнијих програма на рачунару, квизови, тестови знања, самоиницијативност, самосталност и креативност у раду, индивидуални одговори, разумевање презентованог, самоевалуација, вршњачко оцењивање.
Место извођења наставе	дигитална учионица

Наставна тема/област:	ПРОЈЕКТНА НАСТАВА (7)
Садржаји:	Фазе пројектног задатка од израде плана до представљања решења. Израда пројектног задатка у корелацији са другим предметима. Вредновање резултата пројектног задатка.
Исходи	- сарађује са осталим члановима групе у одабиру теме, прикупљању и обради материјала, представљању пројектних резултата и закључака; - користи могућности које пружају рачунарске мреже у сфери комуникације и сарадње; - креира, објављује и представља дигиталне садржаје користећи расположиве алате; - вреднује процес и резултате пројектних активности.
Активности ученика	Активно учествују, сарађују, полемишу, запажају, организују, повезују и примењују стечено знање, решавају проблеме, представљају резултате рада, вреднују, критички процењују, доносе одлуке, закључује.
Активности наставника	Припрема, планира, одабира, објашњава, усмерава, прати, посматра, помаже, подстиче, мотивише, указује на практичну примену, координира, коригује, процењује рад ученика, вреднује њихове активности, даје повратну информацију о њиховом раду.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Наставне методе и технике: вербална, демонстративна, илустративна, метода практичног рада, учење путем открића, метода решавања проблема, пројектна метода Облици рада: фронтални, групни/ рад у пару
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање активности, ангажовања и сарадње, кроз закључивање и повезивање садржаја, креативност у раду, залагање, разумевање презентованог, самоевалуација, вршњачко оцењивање, вредновање резултата пројектног задатка.
Место извођења наставе	дигитална учионица

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Шести	Годишњи фонд часова : 72
Наставни предмет: ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА	Недељни фонд часова: 2

Циљ учења предмета: Циљ наставе и учења Технике и технологије је да ученик развије техничко-технолошку писменост, да изгради одговоран однос према раду и производњи, животном и радном окружењу, коришћењу техничких и технолошких ресурса, стекне бољи увид у сопствена професионална интересовања и поступа предузимљиво и иницијативно.

Наставна тема/област:	ЖИВОТНО И РАДНО ОКРУЖЕЊЕ (6)
Садржаји:	-Значај и развој грађевинарства. -Просторно и урбанистичко планирање. - Култура становања у урбаним и руралним срединама. -Распоред просторија и уређење стамбеног простора. - Кућне инсталације (водоводна, канализациона и грејна).
Исходи	По завршеној области/теми ученик ће бити у стању да: - повеже развој грађевинарства и значај урбанизма у побољшању услова живљења; - анализира карактеристике савремене културе становања; - класификује кућне инсталације на основу њихове намене;
Активности ученика	Прате, активно учествују, усвајају, полемишу, запажају, организују, повезује са свакодневним животом и примењује стечено знање, критички процењују, препознају, анализирају, закључују
Активности наставника	Припрема, планира, одабира, едукује, објашњава, усмерава, упућује, уводи нове појмове, демонстрира, прати, посматра, помаже, подстиче, мотивише, указује на практичну примену, координира, коригује, вреднује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Методе рада: вербална, демонстративна, илустративна, метода графичког рада, метода практичног рада Облици рада: фронтални, индивидуални, рад у пару, групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање активности, ангажовања и сарадње, кроз закључивање и повезивање садржаја, учествовање у разговору и дискусији, реализација вежби, квизови, тестови знања, креативност, залагање, самоиницијативност, уредност и самосталност у раду, индивидуални одговори, разумевање презентованог, самоевалуација, вршњачко оцењивање.
Место извођења наставе	кабинет за технику и технологију

Наставна тема/област:	САОБРАЋАЈ (8)
Садржаји:	- Саобраћајни системи. Грађевински објекти у саобраћају. - Коришћење информационих технологија у саобраћајним објектима. - Правила безбедног кретања пешака и возача бицикла у јавном саобраћају.
Исходи	По завршеној области/теми ученик ће бити у стању да: - класификује врсте саобраћајних објеката према намени; - повезује неопходност изградње прописне инфраструктуре са безбедношћу учесника у саобраћају; - повезује коришћење информационих технологија у саобраћајним објектима са управљањем и безбедношћу путника и робе; - демонстрира правилно и безбедно понашање и кретање пешака и возача бицикла на саобраћајном полигону и/или уз помоћ рачунарске симулације;
Активности ученика	Прате, активно учествују, усвајају, полемичу, запажају, организују, повезује са свакодневним животом и примењује стечено знање, критички процењују, препознају, анализирају, закључују
Активности наставника	Припрема, планира, одабира, едукује, објашњава, усмерава, упућује, уводи нове појмове, демонстрира, прати, посматра, помаже, подстиче, мотивише, указује на практичну примену, координира, коригује, вреднује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Методе рада: вербална, демонстративна, илустративна, метода графичког рада, метода практичног рада, учење путем открића Облици рада: фронтални, индивидуални, рад у пару, групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање активности, ангажовања и сарадње, кроз закључивање и повезивање садржаја, учествовање у разговору и дискусији, реализација вежби, квизови, тестови знања, креативност, залагање, самоиницијативност, уредност и самосталност у раду, индивидуални одговори, разумевање презентованог, самоевалуација, вршњачко оцењивање.
Место извођења наставе	кабинет за технику и технологију, дигитална учионица

Наставна тема/област:	ТЕХНИЧКА И ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ (18)
Садржаји:	- Поступци и фазе у реализацији грађевинских објеката (планирање, пројектовање, извођење грађевинских радова) - Техничко цртање у грађевинарству. (прибор, котирање, размера, техничко писмо, симболи). - Графичко представљање грађевинских објеката (скица, ортогонално пројектовање, цртеж у перспективи, хоризонтални и вертикални пресек). - Рачунарске апликације за једноставно цртање грађевинских објеката и унутрашње уређење стана - Представљање идеја и решења уз коришћење дигиталних презентација
Исходи	По завршеној области/теми ученик ће бити у стању да: - скицира просторни изглед грађевинског објекта; - чита и црта грађевински технички цртеж уважавајући фазе изградње грађевинског објекта уз примену одговарајућих правила и симбола; - користи рачунарске апликације за техничко цртање, 3D приказ грађевинског објекта и унутрашње уређење стана уважавајући потребе савремене културе становања; - самостално креира дигиталну презентацију и представља је;
Активности ученика	Прате, активно учествују, усвајају, полемишу, запажају, организују, повезује са свакодневним животом и примењује стечено знање, критички процењују, препознају, анализирају, закључују
Активности наставника	Припрема, планира, одабира, едукује, објашњава, усмерава, упућује, уводи нове појмове, демонстрира, прати, посматра, помаже, подстиче, мотивише, указује на практичну примену, координира, коригује, вреднује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Методе рада: вербална, демонстративна, илустративна, метода графичког рада, метода практичног рада, учење путем открића Облици рада: фронтални, индивидуални, рад у пару, групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање активности, ангажовања и сарадње, кроз закључивање и повезивање садржаја, учествовање у разговору и дискусији, реализација вежби, квизови, тестови знања, креативност, залагање, самоиницијативност, уредност и самосталност у раду, индивидуални одговори, разумевање презентованог, самоевалуација, вршњачко оцењивање.
Место извођења наставе	кабинет за технику и технологију, дигитална учионица

Наставна тема/област:	РЕСУРСИ И ПРОИЗВОДЊА (20)
Садржаји:	-Подела, врсте и карактеристике грађевинских материјала. - Конструктивни елементи грађевинског објекта. - Системи градње у грађевинарству. Врсте грађевинских објеката. - Техничка средства у грађевинарству. - Енергетика у грађевинарству. Обновљиви извори енергије. - Мере за рационално и безбедно коришћење топлотне енергије у грађевинарству. - Организација рада у пољопривредној производњи. Прехрамбена технологија у пољопривредној производњи. - Техничка средства у пољопривредној производњи. - Рециклажа материјала у грађевинарству и пољопривреди и заштита животне средине. Занимања у области грађевинарства и пољопривредне производње. - Моделовање машина и уређаја у грађевинарству, пољопривреди или модела који користе обновљиве изворе енергије.
Исходи	По завршеној области/теми ученик ће бити у стању да: - класификује грађевинске материјале према врсти и својствима и процењује могућности њихове примене; - повезује коришћење грађевинских материјала са утицајем на животну средину; - повезује алате и машине са врстама грађевинских и пољопривредних радова; - реализује активност која указује на важност рециклаже; - образложи на примеру коришћење обновљивих извора енергије и начине њиховог претварања у корисне облике енергије; - правилно и безбедно користи уређаје за загревање и климатизацију простора; - повезује значај извођења топлотне изолације са уштедом енергије; - повезује гране пољопривреде са одређеном врстом производње хране; - описује занимања у области грађевинарства, пољопривреде, производње и прераде хране; - изради модел грађевинске машине или пољопривредне машине уз примену мера заштите на раду;
Активности ученика	Прате, активно учествују, усвајају, полемишу, запажају, организују, повезује са свакодневним животом и примењује стечено знање, критички процењују, препознају, анализирају, закључују
Активности наставника	Припрема, планира, одабира, едукује, објашњава, усмерава, упућује, уводи нове појмове, демонстрира, прати, посматра, помаже, подстиче, мотивише, указује на практичну примену, координира, коригује, вреднује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Методе рада: вербална, демонстративна, илустративна, метода графичког рада, метода практичног рада, учење путем открића Облици рада: фронтални, индивидуални, рад у пару, групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање активности, ангажовања и сарадње, кроз закључивање и повезивање садржаја, учествовање у разговору и дискусији, реализација вежби, квизови, тестови знања, креативност, залагање, самоиницијативност, уредност и самосталност у раду, индивидуални одговори, разумевање презентованог, самоевалуација, вршњачко оцењивање.

Наставна тема/област:	КОНСТРУКТОРСКО МОДЕЛОВАЊЕ (20)
Садржаји:	- Рад на пројектном задатку. Истраживање информација, долажење до идеје уз помоћ ИКТ-а. Планирање сопственог производа и израда техничке документације. - Креирање планске документације и израда техничке документације. - Организација радног места. Избор материјала и алата. Мерење и обележавање на материјалу. - Рад на пројектном задатку. Израда макете грађевинског објекта, модела техничког средства/уређаја у енергетици, грађевинарству или пољоприв. од различитих материјала. - Представљање производа (маркетинг). Одређивање тржишне вредности и продаја производа. Финансијски извештај.
Исходи	По завршеној области/теми ученик ће бити у стању да: - самостално/тимски врши избор макете/модела грађевинског објекта и образложи избор; - самостално проналази информације о условима, потребама и начину реализације макете/модела користећи ИКТ; - креира планску документацију (листу материјала, редослед операција, процену трошкова) користећи програм за обраду текста; - припрема и организује радно окружење одређујући одговарајуће алате, машине и опрему у складу са захтевима посла и материјалом који се обрађује; - израђује макету/модел поштујући принципе економичног искоришћења материјала и рационалног одабира алата и машина примењујући процедуре у складу са принципима безбедности на раду; - учествује у успостављању критеријума за вредновање, процењује свој рад и рад других и предлаже унапређења постојеће макете/модела; - одреди реалну вредност израђене макете/модела укључујући и оквирну процену трошкова;
Активности ученика	Прате, активно учествују, усвајају, полемишу, запажају, организују, повезује са свакодневним животом и примењује стечено знање, критички процењују, препознају, анализирају, закључују
Активности наставника	Припрема, планира, одабира, едукује, објашњава, усмерава, упућује, уводи нове појмове, демонстрира, прати, посматра, помаже, подстиче, мотивише, указује на практичну примену, координира, коригује, вреднује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Методе рада: вербална, демонстративна, илустративна, метода графичког рада, метода практичног рада, учење путем открића Облици рада: фронтални, индивидуални, рад у пару, групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање активности, ангажовања и сарадње, кроз закључивање и повезивање садржаја, учествовање у разговору и дискусији, реализација вежби, квизови, тестови знања, креативност, залагање, самоиницијативност, уредност и самосталност у раду, индивидуални одговори, разумевање презентованог, самоевалуација, вршњачко оцењивање.
Место извођења наставе	кабинет за технику и технологију, дигитална учионица

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Шести	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: ЛИКОВНА КУЛТУРА	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Циљ учења Ликовне културе је да се ученик, развијајући стваралачко мишљење и естетичке критеријуме, кроз практични рад оспособљава за комуникацију и да изграђује позитиван однос према култури и уметничком наслеђу свог и других народа.

Наставна тема/област:	БОЈА
Садржаји:	Пигментне боје (хроматске и ахроматске боје; основне и изведене боје). Дејство боја (утисак који боја оставља на посматрача; топле и хладне боје; комплементарне боје). Светлост и боја (светлост као услов за опажање боје, разлике у опажању боја; валер; градација и контраст). Примена боја (технике и средства: акварел, темпера, мозаик, витраж, апликативни програми...; изражајна својства боја у керамици, скулптури, графици, таписерији, дизајну одеће и обуће, индустријском дизајну...; примена у свакодневном животу ученика). Уметничко наслеђе (музеји и експонати)
Исходи	По завршеној области/теми ученик ће бити у стању да: – користи изражајна својства боја у ликовном раду и свакодневном животу; – изрази своје замисли и позитивне поруке одабраном ликовном техником; – повезује карактеристичан експонат и одговарајући музеј;
Активности ученика	(усмерено) опажање, упоређивање, описивање (вербално или ликовно), процењивање, бележење (графичко, симболичко бележење опажања), сликање, цртање, колажирање, практиковање, експериментисање и трагање за решењима, истраживање, сакупљање (колекцијњ, збирке, албуми)
Активности наставника	Мотивише, подстиче, сарађује, припрема изворе информација (шира литература), осмишљава и организује посете и излете, прикупља радове за изложбе и конкурсе, прати и вреднује рад ученика, показује-демонстрира
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методe, технике, облици)	Вербални, илустративно-демонстративни, вербално текстуални, комбиноване методе, метода практичних радова, групни рад
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Праћење и вредновање ученика је континуирано, уважавајући интересовања и активности ученика у процесу учења, а у складу са њиховим стваралачким радом и креативношћу, у циљу осамостављивања, у трагању различитих извора сазнања, проширивања и продубљивања умења и вештина. На часовима вежбања вршиће се естетска анализа, процењивање, вредновање и оцењивање ученичких радова у току школске године оцењиваће се радови ученика и то у првом полугодишту два пута и у другом полугодишту два пута
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	КОМУНИКАЦИЈА
Садржаји:	Комуникативна улога уметности (теме, мотиви и поруке у визуелним уметностима; улога уметности у свакодневном животу). Уметничко наслеђе (уметност некад и сад)
Исходи	По завршеној области/теми ученик ће бити у стању да: – користи одабране информације као подстицај за стваралачки рад; – изрази своје замисли и позитивне поруке одабраном ликовном техником; – идентификује теме у одабраним уметничким делима и циљеве једно ставних визуелних порука; – разматра са другима шта и како је учио и где та знања може применити.
Активности ученика	(усмерено) опажање, упоређивање, описивање (вербално или ликовно), процењивање, бележење (графичко, симболичко бележење опажања), сликање, цртање, колажирање, практиковање, експериментисање и трагање за решењима, истраживање, сакупљање (колекцијњ, збирке, албуми)
Активности наставника	Мотивише, подстиче, сарађује, припрема изворе информација (шира литература), осмишљава и организује посете и излете, прикупља радове за изложбе и конкурсе, прати и вреднује рад ученика, показује-демонстрира
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербални, илустративно-демонстративни, вербално текстуални, комбиноване методе, метода практичних радова, групни рад
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Праћење и вредновање ученика је континуирано, уважавајући интересовања и активности ученика у процесу учења, а у складу са њиховим стваралачким радом и креативношћу, у циљу осамостављивања, у трагању различитих извора сазнања, проширивања и продубљивања умења и вештина. На часовима вежбања вршиће се естетска анализа, процењивање, вредновање и оцењивање ученичких радова у току школске године оцењиваће се радови ученика и то у првом полугодишту два пута и у другом полугодишту два пута
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	ТЕКСТУРЕ
Садржаји:	Текстура (врсте текстура – тактилна и визуелна; текстуре у природи и уметничким делима, материјали и текстура, облик и текстура, линија и текстура, ритам и текстура). Уметничко наслеђе (грађевине, скулптуре и паркови).
Исходи	По завршеној области/теми ученик ће бити у стању да: – користи одабране информације као подстицај за стваралачки рад; – прави разноврсне текстуре на подлогама, облицима или у апликатив ном програму; – обликује, самостално, или у сарадњи са другима, употребне предмете од материјала за рециклажу;
Активности ученика	(усмерено) опажање, упоређивање, описивање (вербално или ликовно), процењивање, бележење (графичко, симболичко бележење опажања), сликање, цртање, колажирање, практиковање, експериментисање и трагање за решењима, истраживање, сакупљање (колекцијњ, збирке, албуми)
Активности наставника	Мотивише, подстиче, сарађује, припрема изворе информација (шира литература), осмишљава и организује посете и излете, прикупља радове за изложбе и конкурсе, прати и вреднује рад ученика, показује-демонстрира
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербални, илустративно-демонстративни, вербално текстуални, комбиноване методе, метода практичних радова, групни рад
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Праћење и вредновање ученика је континуирано, уважавајући интересовања и активности ученика у процесу учења, а у складу са њиховим стваралачким радом и креативношћу, у циљу осамостављивања, у трагању различитих извора сазнања, проширивања и продубљивања умења и вештина. На часовима вежбања вршиће се естетска анализа, процењивање, вредновање и оцењивање ученичких радова у току школске године оцењиваће се радови ученика и то у првом полугодишту два пута и у другом полугодишту два пута
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	УОБРАЗИЉА
Садржаји:	Стваралачка уобразиља (стварност и машта, значај маште; разноврсне информације као подстицај за стварање – снови, бајке, митови, легенде...) Уметничко наслеђе (необична уметничка остварења)
Исходи	По завршеној области/теми ученик ће бити у стању да: – користи одабране информације као подстицај за стваралачки рад; – изрази своје замисли и позитивне поруке одабраном ликовном техником; – идентификује теме у одабраним уметничким делима и циљеве једноставних визуелних порука; – повезује карактеристичан експонат и одговарајући музеј; – разматра са другима шта и како је учио и где та знања може применити.
Активности ученика	(усмерено) опажање, упоређивање, описивање (вербално или ликовно), процењивање, бележење (графичко, симболичко бележење опажања), сликање, цртање, колажирање, практиковање, експериментисање и трагање за решењима, истраживање, сакупљање (колекцијњ, збирке, албуми)
Активности наставника	Мотивише, подстиче, сарађује, припрема изворе информација (шира литература), осмишљава и организује посете и излете, прикупља радове за изложбе и конкурсе, прати и вреднује рад ученика, показује-демонстрира
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербални, илустративно-демонстративни, вербално текстуални, комбиноване методе, метода практичних радова, групни рад
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Праћење и вредновање ученика је континуирано, уважавајући интересовања и активности ученика у процесу учења, а у складу са њиховим стваралачким радом и креативношћу, у циљу осамостављивања, у трагању различитих извора сазнања, проширивања и продубљивања умења и вештина. На часовима вежбања вршиће се естетска анализа, процењивање, вредновање и оцењивање ученичких радова у току школске године оцењиваће се радови ученика и то у првом полугодишту два пута и у другом полугодишту два пута
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	ПРОСТОР
Садржаји:	Амбијент (елементи који чине амбијент – дизајн ентеријера, атмосфера, корисници; утицај амбијента на расположење, активност и учење; обликовање школског простора; поставка изложбе).
Исходи	По завршеној области/теми ученик ће бити у стању да: – користи одабране информације као подстицај за стваралачки рад; – опише свој рад, естетски доживљај простора, дизајна и уметничких дела; – идентификује теме у одабраним уметничким делима и циљеве једноставних визуелних порука;
Активности ученика	(услерено) опажање, упоређивање, описивање (вербално или ликовно), процењивање, бележење (графичко, симболичко бележење опажања), сликање, цртање, колажирање, практиковање, експериментисање и трагање за решењима, истраживање, сакупљање (колекцијњ, збирке, албуми)
Активности наставника	Мотивише, подстиче, сарађује, припрема изворе информација (шира литература), осмишљава и организује посете и излете, прикупља радове за изложбе и конкурсе, прати и вреднује рад ученика, показује-демонстрира
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербални, илустративно-демонстративни, вербално текстуални, комбиноване методе, метода практичних радова, групни рад
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Праћење и вредновање ученика је континуирано, уважавајући интересовања и активности ученика у процесу учења, а у складу са њиховим стваралачким радом и креативношћу, у циљу осамостављивања, у трагању различитих извора сазнања, проширивања и продубљивања умења и вештина. На часовима вежбања вршиће се естетска анализа, процењивање, вредновање и оцењивање ученичких радова у току школске године оцењиваће се радови ученика и то у првом полугодишту два пута и у другом полугодишту два пута
Место извођења наставе	Учионица

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Шести	Годишњи фонд часова :36
Наставни предмет:МУЗИЧКА КУЛТУРА	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: наставе и учења музичке културе је да код ученика, развијајући интересовања за музичку уметност, стваралачко и критичко мишљење, естетске критеријуме, формира естетску перцепцију и музички укус, као и одговоран однос према очувању музичког наслеђа и култури свога и других народа. Постизање активног и ангажованог слушања музике – континуирано у дужем трајању, препознавања инструмента, облика, жанра, стила (епохе).Развијање естетског укуса, критичких способности и могућности да процењују вредност слушане композиције; Разумевање музичког изражавања кроз певање и свирање.Неговање способности извођења музике и осетљивости за муз.вредности Подстицање стваралачког ангажовања и активно учешће у музичком животу своје средине.

Наставна тема/област:	Човек и музика
Садржаји:	Певање песама по слуху самостално и у групи; Певање песама из нотног текста солмизацијом; Извођење једноставних ритмичких и мелодијских мотива (у стилу) музике старих цивилизација певањем; Певање песама у комбинацији са покретом;
Исходи	– повеже различите видове музичког изражавања са друштвено-историјским амбијентом у коме су настали; – наведе изражајна средстава музичке уметности карактеристична за период средњег века и ренесансе; – уочи основне карактеристике музичког стваралаштва у средњем веку и ренесанси; – опише улогу музике у средњовековној Србији; – уочи разлике између духовних и световних вокалних композиција средњег века и ренесансе; – издвоји начине коришћења изражајних средстава у одабраним музичким примерима; – објасни како је музика повезана са другим уметностима и областима ван уметности (музика и религија; технологија записивања, штампања нота; извођачке и техничке могућности инструмената
Активности ученика	Активно слуша; - Упознаје нове наставне садржаје, усваја нова знања; - Повезује претходно стечена знања са новим; - Учествује у обнављању градива; - Мисаоно се ангажује; - Користи своја постојећа знања и искуства; - Дефинише нове појмове; - Решава задатке и проблеме; - Активан је у саопштавању и преношењу својих опажања; - Формулише и размењује своје идеје са другима; - Уочава, дефинише и прецизира проблем; - Сагледава примену музичке културе на примерима практичних задатака из свакодневног живота.
Активности наставника	- Припрема план и програм наставног рада, планира корелацију са другим предметима и свакодневним животом; - Врши избор метода и техника рада, као и наставних средстава прилагођавајући их способностима и темпу напредовања ученика; - Обавештава, предлаже и подстиче;

	- Мисаоно активира и мотивише ученике и учи их техникама учења; - Прати ток ученичких активности на часу; - Процењује рад ученика и сопствени рад; - Развија интересовања код ученика; - Подстиче интеракцију наставник – ученик и интеракцију међу ученицима која је у функцији учења; - Поставља питања и одговара на питања; - Помаже ученику да прецизира своје исказе; - Пружа потребну помоћ ученицима, мотивише их, подстиче и подржава; - Прати напредовање сваког ученика и вреднује његово постигнуће и даје разумљиву повратну информацију о њиховом раду; - Учи ученике како да постављају циљеве у учењу и да процењују свој напредак.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Методе рада: демонстрација , вербалне методе,игровне активности,показна метода Облици рада: фронтални,групни,индивидуални
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усменом провером, краћом писаном провером (до 15 минута) и проценом практичног рада и уметничког и стваралачког ангажовања,праћење уредности школске свеске,доношење прибора за рад, самооценивање.
Место извођења наставе	МУЗИЧКИ КАБИНЕТ

Наставна тема/област:	Музички инструменти
Садржаји:	Најстарији инструменти: тело, жичани; дувачки, ударалке, Инструменти са диркама, Симфонијски оркестар
Исходи	Ученик ће бити у стању да -одреди врсту музичког инструмента са диркама по изгледу и звуку; опише разлику у начину добијања звука код инструмената са диркама;
Активности ученика	Планира, организује, води циљни разговор, демонстрира, мотивише ученике за самостални рад, учествује у анализи дела ради индивидуално и у групи повезује старо и ново градиво издваја битно од небитног критички се односи према градиву (анализира, поставља питања, износи лични став) примењује стечена знања
Активности наставника	Припрема, мотивише, усмено излаже; приказује, показује; демонстрира, усмерава активности Ученика, подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; води разговор
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни Методе рада: Вербалне, монолошка, дијалогска, рад на тексту
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање активности, ангажовања и сарадње, кроз закључивање и повезивање садржаја, учествовање у разговору и дискусији, реализација вежби, креативност, залагање, уредност и самосталност у раду, индивидуални одговори, разумевање презентованог, вршњачко оцењивање.
Место извођења наставе	МУЗИЧКИ КАБИНЕТ

Наставна тема/област:	Слушање музике
Садржаји:	Елементи музичке изражајности – темпо, динамика, тонске боје различитих гласова и инструмената; Слушање вокалних, вокално- инструменталних и кратких инструменталних композиција, домаћих и страних композитора; Слушање дела најстарије фолклорне традиције српског и других народа; Слушање народних и уметничких дела инспирисаних фолклором народа и народности, различитог садржаја, облика и расположења, као и музичких прича;
Исходи	разликује вокално-инструменталне и инструменталне облике средњег века и ренесансе; – коментарише слушано дело у односу на извођачки састав и инструменте ; – идентификује репрезентативне музичке примере најзначајнијих представника средњег века и ренесансе; – уочи сличности и разлике између православне и (римо)католичке духовне музике; – идентификује елементе средњовековне музике као инспирацију у музици савременог доба;
Активности ученика	Планира , организује , води циљни разговор, демонстрира, мотивише ученике за самостални рад, учествује у анализи дела ради индивидуално и у групи повезује старо и ново градиво издваја битно од небитног критички се односи према градиву (анализира, поставља питања, износи лични став) примењује стечена знања
Активности наставника	Припрема, мотивише, усмено излаже; приказује, показује; демонстрира , усмерава активности Ученика, подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; води разговор
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни Методе рада: Вербалне, монолошка, дијалoшка, рад на тексту
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање активности, ангажовања и сарадње, кроз закључивање и повезивање садржаја, учествовање у разговору и дискусији, реализација вежби, креативност, залагање, уредност и самосталност у раду, индивидуални одговори, разумевање презентованог, вршњачко оцењивање.
Место извођења наставе	МУЗИЧКИ КАБИНЕТ

Наставна тема/област:	Извођење музике
Садржаји:	Певање песама по слуху самостално и у групи; Певање песама из нотног текста солмизацијом; Извођење једноставних ритмичких и мелодијских мотива (у стилу) музике старих цивилизација певањем; Певање песама у комбинацији са покретом;
Исходи	Ученик ће бити у стању да -изводи музичке примере користећи глас, покрет и традиционалне и/или електронске инструменте, самостално и у групи; – примењује правилну технику певања; – примењује различита средства изражајног певања и свирања у зависности од врсте, намене и карактера композиције; – развије координацију и моторику кроз свирање и покрет; – примењује принцип сарадње и међусобног подстицања у заједничком музицирању; – користи музичке обрасце у осмишљавању музичких целина кроз певање, свирање и покрет; – комуницира у групи импровизујући мање музичке целине гласом, инструментом или покретом
Активности ученика	Планира , организује , води циљни разговор, демонстрира, мотивише ученике за самостални рад, учествује у анализи дела ради индивидуално и у групи повезује старо и ново градиво издваја битно од небитног критички се односи према градиву (анализира, поставља питања, износи лични став) примењује стечена знања
Активности наставника	Припрема, мотивише, усмено излаже; приказује, показује; демонстрира , усмерава активности Ученика, подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; води разговор
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни Методе рада: Вербалне, монолошка, дијалогска, рад на тексту
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање активности, ангажовања и сарадње, кроз закључивање и повезивање садржаја, учествовање у разговору и дискусији, реализација вежби, креативност, залагање, уредност и самосталност у раду, индивидуални одговори, разумевање презентованог, вршњачко оцењивање.
Место извођења наставе	МУЗИЧКИ КАБИНЕТ

Наставна тема/област:	Музичко стваралаштво
Садржаји:	
Исходи	Ученик ће бити у стању да -учествује у креирању школских приредби, догађаја и пројеката; – изрази доживљај музике језиком других уметности (плес, глума, писана или говорна реч, ликовна уметност); – учествује у школским приредбама и манифестацијама; – понаша се у складу са правилима музичког бонтона у различитим музичким приликама; – критички просуђује лош утицај прегласне музике на здравље; – користи могућности ИКТ-а за самостално истраживање, извођење и стваралаштво
Активности ученика	Планира Организује Води циљни разговор, демонстрира, мотивише ученике за самостални рад, учествује у анализи дела ради индивидуално и у групи повезује старо и ново градиво издваја битно од небитног критички се односи према градиву (анализира, поставља питања, износи лични став) примењује стечена знања
Активности наставника	Припрема, мотивише, усмено излаже; приказује, показује; демонстрира , усмерава активности Ученика, подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; води разговор
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни Методе рада: Вербалне, монолошка, дијалогска, рад на тексту
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање активности, ангажовања и сарадње, кроз закључивање и повезивање садржаја, учествовање у разговору и дискусији, реализација вежби, креативност, залагање, уредност и самосталност у раду, индивидуални одговори, разумевање презентованог, вршњачко оцењивање.
Место извођења наставе	МУЗИЧКИ КАБИНЕТ

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Шести	Годишњи фонд часова : 72+54
Наставни предмет: Физичко и здравствено васпитање и обавезне физичке активности	Недељни фонд часова: 2+1.5

Циљ учења предмета: је да разноврсним и систематским моторичким активностима, у повезаности са осталим васпитно-образовним подручјима, допринесе интегралном развоју личности ученика (когнитивном, афективном, моторичком), развоју моторичких способности, стицању, усавршавању и примени моторичких умења, навика и неопходних теоријских знања у свакодневним и специфичним условима живота и рада.

Наставна тема/област:	ФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТИ / АТЛЕТИКА
Садржаји:	-Моторичке вештине,спорт и спортске дисциплине /атлетика -Техника штафетног трчања, скок у даљ, бацање кугле од 2 кг, истрајно трчање-припрема за крос,скок у вис опкорачна техника, тробој.
Исходи	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: -Примени једноставне комплексе простих и општеприпремних вежби -изведе вежбе и користи их у спорту,рекреацији и различитим животним ситуацијама -упоређи резултате тестирања са вредностима свога узраста и сагледа сопствени моторички напредак. -комбинује и користи достигнути ниво усвојене технике кретања у спорту и свакодневном животу -доводи у везу развој физичких способности са атлетским дисциплинама.
Активности ученика	Стају у врсту, загревају се, раде вежбе, износе справе и реквизите, раде тестове, Враћају реквизите, дискутују, уче, дају предлоге
Активности наставника	Води загревање, вежбе обликовања, организује постављање справа, објашњава задатак ученика, мери и записује резултате, мотивише..
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: фронтално-групни, фронтално индивидуални Методе рада: вербална , демонстративна Коорелација: биологија
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Стање моторичких способности (физичких), брзина, снага, експлозивност, спретност и окретност, координација
Место извођења наставе	Место извођења: спортски терени,сала

Наставна тема/област:	СПОРТСКА ГИМНАСТИКА
Садржаји:	Основни садржаји Вежбе на тлу, Прескоци и скокови, Вежбе у упору, Вежбе у вису, Ниска греда. Гимнастички полигон. Препоручени садржаји Вежбе на тлу (напредне варијанте), Висока греда, Трамболина, Прескок. Вежбе у упору (сложенији састав). Вежбе у вису (сложенији састав).
Исходи	Ученик ће бити у стању да: -Одржава стабилну и динамичку равнотежу у различитим кретањима, изводи ротације тела -користи елементе гимнастике у свакодневним животним ситуацијама и игри -процени сопствене могућности за вежбање у гимнастици.
Активности ученика	Прате, уче , усвајају нова знања и навике разговарају, анализирају, проучавају, загревају се, раде вежбе, припремају се,трче.
Активности наставника	Објашњава, Организује загревање, упознаје са садржајем главног дела часа, обучава технике по деловима и повезује у целину.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: фронтално-групни, фронтално индивидуални Методе рада: вербална , демонстративна, аналитичко, синтетичко објашњење и приказ Коорелација: историја
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Оцењивање моторичких знања и умења на основу минималноих програмских захтева. Вођење лопте, хватање и додавање, финтирање, принципи индивидуалне одбране,правила рукомета,спортски полигон, кретање, игра, шутирање.
Место извођења наставе	Школска сала, школски терени,

Наставна тема/област:	ОСНОВЕ ТИМСКИХ И СПОРТСКИХ ИГРА - Кошарка
Садржаји:	Основи садржаји Кошарка: Основни елементи технике и правила: – кретање у основном ставу у одбрани, – контрола лопте у месту и кретању, – вођење лопте, – дриблинг, – хватања и додавања лопте, – шутирања, – принципи индивидуалне одбране, – откривање и покривање (сарадња играча), – основна правила кошарке. Проширени садржаји Напредни елементи технике, тактике и правила игре: – дриблинг (сложеније варијанте), – финтирање. Основни принципи колективне одбране и напада.
Исходи	На крају школске године, ученик ће бити у стању да: -Користи елементе технике у игри -примењује основна правила кошарке у игри -учествује на унутародељењским такмичењима.
Активности ученика	Прате, уче , усвајају нова знања и навике разговарају, анализирају, проучавају, Загревају се, вежбају, формирају парове или групе, уче технике, праве екипе, такмиче се у игри.
Активности наставника	Објашњава, Организује загревање, упознаје са садржајем главног дела часа, обучава технике по деловима и повезује у целину, објашњава, исправља, суди утакмицу.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: фронтално-групни, фронтално индивидуални Методе рада: вербална , демонстративна, аналитичко, синтетичко објашњење и приказ Коорелација: историја
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Оцењивање моторичких знања и умења на основу минималноих програмских захтева. Вођење лопте, хватање и додавање, контрола лопте, принципи индивидуалне одбране, правила кошарке, спортски полигон, кретање, игра, шутирање.
Место извођења наставе	Школска сала, школски терени,

Наставна тема/област:	РИТМИКА И ПЛЕС
Садржаји:	Основи садржаји Вежбе са вијачом. Народно коло „Моравац“. Народно коло из краја у којем се школа налази. Проширени садржаји Састав са обручем. Састав са лоптом. Кратки састав са вијачом. Бечки валцер
Исходи	Ученик ће знати да изводи кретања, вежбе и кратке саставе уз музичку пратњу -игра народно коло -изведе кретања у различитом ритму -изведе основне кораке плеса из народне традиције других култура.
Активности ученика	Прате, уче , усвајају нова знања и навике разговарају, анализирају, проучавају, загревају се, раде вежбе, припремају се, трче. Загревају се, разгибају, уче кораке, повезују са музиком, вежбају прескоке са вијачом и обручем
Активности наставника	Објашњава, Организује загревање, упознаје са садржајем главног дела часа, обучава технике по деловима и повезује у целину. Води уводни део часа, формира парове и формације за обуку корака, изводи ритмичку вежбу, прескаче вијачу учи их кроз демонстрацију.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: фронтално-групни, фронтално индивидуални Методе рада: вербална , демонстративна, аналитичко, синтетичко објашњење и приказ Коорелација: историја, српски језик
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Оцењивање моторичких знања и умења на основу минималних програмских захтева. Техника и кораци народних игара, ритмичка вежба бе Без реквизита, скокови кроз вијачу, друштвени плесови.
Место извођења наставе	Школска сала

Наставна тема/област:	ФИЗИЧКА И ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА, ФИЗИЧКО ВЕЖБАЊЕ И СПОРТ, ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ
Садржаји:	Основна правила вежбања. Основна правила Рукомета-мини рукомета и правила Малог фудбала. Понашање према осталим субјектима у игри (према судији, играчима супротне и сопствене екипе). Чување и одржавање материјалних добара која се користе у вежбању. Уредно постављање и склањање справа и реквизита неопходних за вежбање. Облици насиља у физичком васпитању и спорту. „Ферплеј” (навијање, победа, пораз решавање конфликтних ситуација). Писани и електронски извори информација из области физичког васпитања и спорта. Развој физичких способности у функцији сналажења у ванредним ситуацијама (земљотрес, поплава, пожар...). Повезаност физичког вежбања и естетике. Значај вежбања у породици. Планирање вежбања у оквиру дневних активности. Основни садржаји Значај физичке активности за здравље. Поштовање здравствено-хигијенских мера пре и после вежбања. Последице неодржавања хигијене – хигијена пре и после вежбања. Значај употребе воћа и поврћа у исхрани . Последице неправилне исхране и прекомерног уношења енергетских напитака. Поступци ученика након повреда (тражење помоћи). Вежбање и играње у различитим временским условима (упутства за игру и вежбање на отвореном простору). Чување околине на отвореним просторима изабраним за вежбање. Последице конзумирања дувана.
Исходи	По завршетку разреда, ученик ће бити у стању да: -објасни својим речима сврху и значај вежбања -користи основну терминологију вежбања -поштује правила понашања у и на просторима за вежбање у школи и ван ње, као и на спортским манифестацијама -примени мере безбедности током вежбања -одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима у просторијама за вежбање -примени и поштује правила тимске и спортске игре у складу са етичким нормама -навија и бодри ученике на такмичењима и решава конфликте на социјално прихватљив начин -користи различите изворе информација за упознавање са разноврсним облицима физичких и спортско рекреативних активности -прихвати сопствену победу и пораз у складу са ферплејом -примењује научен у физичком и здравственом васпитању у ванредним ситуацијама -препозна лепоту кретања и покрета у физичком вежбању и спорту -направи план дневних активности.

	наведе примере утицаја физичког вежбања на здравље -разликује здраве и нездраве начине исхране -направи недељни јеловник уравнотежене исхране уз помоћ наставника -примењује здравствено-хигијенске мере пре,у току и после вежбања -препозна врсту повреде -правилно реагује у случају повреде -чува животну средину током вежбања.
Активности ученика	Прате, уче , усвајају нова знања и навике.
Активности наставника	Објашњава, упознаје, упућује, мотивише, разговара, иницира креативност ученика Организује , учи , преноси знање о здрављу, учинку физичког вежбања , у току извођења , за време часа, паузе и на крају часа
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: фронтално-групни, фронтално индивидуални Методе рада: вербална , демонстративна, аналитичко, синтетичко објашњење и приказ Коорелација: историја, српски језик
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Однос према раду, Оцењивање познавања спортских игара и правила игре, понашања на терену, ферплеј,коришћење и чување реквизита, спортска и здравствена едукација
Место извођења наставе	Школска сала, школски терени

Наставна тема/област:	АКТИВНОСТИ У ПРИРОДИ
Садржаји:	Крос, пешачење
Исходи	Ученик ће знати технику и тактику трчања кроса -ферплеј -коришћење и практиковање крос трчања у свакодневном животу, организација рекреације
Активности ученика	Загревају се, раде вежбе, припремају се, трче.
Активности наставника	Организује, загревање, упознаје са Садржајем главног дела часа, обучава технике по деловима и повезује у целину.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: групни Методе рада: вербална, демонстративна.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Однос према раду, учествовања на кросу. (формативно и сумативно оцењивање)
Место извођења наставе	Школска сала

Наставна тема/област:	ОБАВЕЗНЕ ФИЗИЧКЕ АКТИВНОСТИ
Садржаји:	Основни садржаји: Развијање моторичких способности; Значај физичке активности за здравље. Бадминтон Оријентиринг, такмичење. Куглање Стреличарство. Последице неодржавања хигијене – хигијена пре и после вежбања. Чување околине на отвореним просторима изабраним за вежбање.
Исходи	Ученик ће на крају године знати да наведе примере утицаја физичког вежбања на здравље -примењује здравствено-хигијенске мере пре, у току и после вежбања -чува животну средину током вежбања. Аутоматизује елементарну технику датих спортских грана и побољша координацију и моторику у служби истих.
Активности ученика	Загревају се, раде вежбе, припремају се, трче.
Активности наставника	Организује, учи, преноси знање о здрављу, учинку физичког вежбања, у току извођења, за време часа, паузе и на крају часа.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: групни Методе рада: вербална, демонстративна.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Оцењује знање о утицају вежбања на здравље, правилну исхрану, хигијенско здравствене методе.
Место извођења наставе	Место извођења: спортски терени, школско двориште.

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Шести	Годишњи фонд часова : 72
Наставни предмет: ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК	Недељни фонд часова: 2

Циљ учења предмета: Заснивање циља на потребама ученика које се остварују овладавањем комуникативних вештина и развијањем способности и метода учења страног језика; развијање сазнајних и интелектуалних способности ученика његових моралних и естетских ставова стицање позитивниг односа према другим језицима и културама уз уважавање различитости и навикавање на отвореност у комуникацији, стицање свести и сазнања о функционисању страног и матерњег језика; усвајање основних знања за усмено и писмено споразумевање са људима из других земаља; усвоји норме вербалне и невербалне комуникације у складу са специфичностима француског језика, као и да настави да на вишем новоу образовања и самостално учење истог или других страних језика.

а

Наставна тема/област:	Лични идентитет, уже друштвено окружење (Комуникативне функције у оквиру теме: поздрављање; представљање себе и других и тражење/ давање информација о себи и другима; разумевање и коришћење молби и захтева)
Садржаји:	изразе и речи које се односе на тему: <i>C'est Léa. Elle est française. C'est Manu. Il est français. Dans mon cartable il y a ...Quelle heure est-il ?</i> – Одређени и неодређени члан– Присвојни придеви. изразе и речи које се односе на тему: <i>Je vais m'inscrire ...</i>
Исходи	поздрави и представи себе и друге, именује и затражи школски прибор, опише свој радни дан, каже тачно време, објасни свој распоред часова, разуме кратки монолог у вези са школом, представи свој разред
Активности ученика	учествује у комуникацији уз примену социокултурних норми, примењује нови вокабулар у комуникацији и датом контексту, примењује научено
Активности наставника	Припрема, Организује, Прати, Објашњава, Даје упутства, Усмерава, Мотивише, Подстиче, Контролише, Сарађује, Закључује Коригује, Анализира, Процењује, Помаже
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методe, технике, облици)	дијалошка (херуистички разговор, дискусија, катихетички разговор); монологска (описивање, причање); вербално текстуална, илустративна; демонстративна Облици рада: индивидуални; фронтални; у пару; групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене и писмене вежбе, диктати, писмени задаци у којима се евалуира: разумевање говора, разумевање краћег писаног текста, усмено и писмено изражавање, усвојеност лексике и граматичких структура
Место извођења наставе	класична учионица; мултимедијална; пољска учионица

Наставна тема/област:	Породица, пријатељи, љубимци (Комуникативне функције у оквиру теме: описивање живих бића, предмета и места и положаја у простору; изражавање припадања и поседовања; давање информација о себи и тражење/давање основних информација о себи и другима у ширем друштвеном контексту)
Садржаји:	изразе и речи које се односе на тему: <i>Il est petit / grand / mince.Elle set petite / grande / mince.J'aime ... Je n'aime pas ...</i> Сложени перфекатКомпаратив и суперлатив,Присвојни придеви
Исходи	говори о својим плановима за будућност,попуни формулар и упише се на курс или обуку,говори о својим хобијима провери и утврди усвојене садржаје,представи и опише своју породицу,опише чланове своје породице ,именује и опише животиње,упореди две различите животиње,говори о догађајима у прошлости
Активности ученика	учествује у комуникацији уз примену социокултурних норми, примењује нови вокабулар у комуникацији и датом контексту, примењује научено
Активности наставника	припрема,организује,прати,објашњава,дајеупутства,усмерава,мотивише,подстиче,контролише,сарађује,закључује коригује,анализира,процењује,помаже
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	дијалогска (херуистички разговор, дискусија, катихетички разговор); монологска (описивање, причање); вербално текстуална, илустративна; демонстративна Облици рада: индивидуални; фронтални; у пару; групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене и писмене вежбе, диктати, писмени задаци у којима се евалуира: разумевање говора, разумевање краћег писаног текста, усмено и писмено изражавање, усвојеност лексике и граматичких структура
Место извођења наставе	класична учионица; мултимедијална; пољска учионица

Наставна тема/област:	Обичаји и традиција, фолклор, прославе (рођендани и празници) <i>(Комуникативне функције у оквиру теме: Описивање догађаја у садашњости – тренутних и сталних/ уобичајених догађаја/ активности; изрицање обавеза; исказивање метеоролошког времена; описивање и честитање празника и рођендана)</i>
Садржаји:	изразе и речи које се односе на тему: <i>Tu as acheté tous les cadeaux ? Ils sont arrivés ? Oui. /Non. / Pas encore.J'ai fini. / J'ai écrit./ J'ai eu. / J'ai fait ...Tu aimes les films américains ? Oui, je les aime.</i> Le passé composé. Заменице директног објекта
Исходи	говори о прошлим догађајима,разуме и исказе једноставна упутства и захтеве,разуме и исказе једноставна упутства и захтевеговори о божићним обичајима у својој земљи и у Француској,исприча како је провео божићне празнике
Активности ученика	учествује у комуникацији уз примену социокултурних норми, примењује нови вокабулар у комуникацији и датом контексту, примењује научено
Активности наставника	припрема,организује,прати,објашњава, даје упутства,усмерава, мотивише, подстиче, контролише,сарађује,закључује коригује,анализира,процењује,помаже
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	дијалошка (херуистички разговор, дискусија, катихетички разговор); монолошка (описивање, причање); вербално текстуална, илустративна; демонстративна Облици рада: индивидуални; фронтални; у пару; групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене и писмене вежбе, диктати, писмени задаци у којима се евалуира: разумевање говора, разумевање краћег писаног текста, усмено и писмено изражавање, усвојеност лексике и граматичких структура
Место извођења наставе	класична учионица; мултимедијална; пољска учионица

Наставна тема/област:	Путовања, транспорт и превозна средства (Комуникативне функције у оквиру теме: Описивање места, појава; разумевање и давање упутстава: Исказивање просторних односа и упустава за оријентацију у простору; изношење предлога и савета, поређење предмета, бића и појава).
Садржаји:	изразе и речи које се односе на тему: <i>Tu lui donne des cadeaux ? Maman leur prépare des biscuits. Nous allons lui téléphoner ...Il faut/ Il ne faut pas + infinitif</i> Вокабулар у вези са заштитом животне средине Глаголи 2. групе (le présent, le passé composé) Личне заменице у функцији индиректног објекта
Исходи	говори о рециклажи и заштити околине, искаже уопштена упутства и препоруке, говори о рециклажи, искаже препоруке у вези са екологијом и добрим навикама, говори о напуштеним животињама и, исказује емпатију, познаје и именује делове тела животиња,
Активности ученика	учествује у комуникацији уз примену социокултурних норми, примењује нови вокабулар у комуникацији и датом контексту, примењује научено
Активности наставника	припрема, организује, прати, објашњава, даје упутства, усмерава, мотивише, подстиче, контролише, сарађује, закључује коригује, анализира, процењује, помаже
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	дијалогска (херуистички разговор, дискусија, катихетички разговор); монолошка (описивање, причање); вербално текстуална, илустративна; демонстративна Облици рада: индивидуални; фронтални; у пару; групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене и писмене вежбе, диктати, писмени задаци у којима се евалуира: разумевање говора, разумевање краћег писаног текста, усмено и писмено изражавање, усвојеност лексике и граматичких структура
Место извођења наставе	класична учионица; мултимедијална; пољска учионица

Наставна тема/област:	Исхрана и гастрономске навике (Комуникативне функције у оквиру теме: Исказивање потреба, осета и осећања; изражавање присуства/одсуства нечега; изражавање допадања/недопадања; изражавање молби, захтева, захвалности; исказивање количина)
Садржаји:	изразе и речи које се односе на тему: <i>Il y a quelque chose à manger ? Qu'est ce qu'il y a à boire ?</i> Употреба партитивног члана. L'Imparfait. Постављање питања интонацијом, инверзијом, уз помоћ упитне речи.
Исходи	затражи храну и наведе састојке потребне за припрему сендвича, изрази неодређену количину, састави листу састојака, љубазно затражи помоћ, говори о навикама у прошлости, говори о навикама у прошлости, разуме текст са блога и говори о куповини, постави питање о теми која га занима, говори о навикама у куповини, разуме рецепт за десерт
Активности ученика	учествује у комуникацији уз примену социокултурних норми, примењује нови вокабулар у комуникацији и датом контексту, примењује научено
Активности наставника	припрема, организује, прати, објашњава, даје упутства, усмерава, мотивише, подстиче, контролише, сарађује, закључује коригује, анализира, процењује, помаже
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	дијалошка (херуистички разговор, дискусија, катихетички разговор); монолошка (описивање, причање); вербално текстуална, илустративна; демонстративна Облици рада: индивидуални; фронтални; у пару; групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене и писмене вежбе, диктати, писмени задаци у којима се евалуира: разумевање говора, разумевање краћег писаног текста, усмено и писмено изражавање, усвојеност лексике и граматичких структура
Место извођења наставе	класична учионица; мултимедијална; пољска учионица

Наставна тема/област:	Путовања, транспорт и превозна средства (Комуникативне функције у оквиру теме: Описивање места, појава; разумевање и давање упутстава: Исказивање просторних односа и упустава за оријентацију у простору; изношење предлога и савета, поређење предмета, бића и појава).
Садржаји:	изразе и речи које се односе на тему: <i>On va faire le ménage. Tu rangeras ta chambre ... Dans ta rue il y a ... À gauche/ À droite / En face de</i> Le futur simple Le conditionnel présent Вокабулар: намештај и просторије у кући
Исходи	провери и утврди усвојене садржаје, наведе кућне послове које обавља, говори о будућим догађајима, опише крај у коме живи и именује продавнице и радње, опише крај у коме живи и именује продавнице и радње, на учтив начин затражи услугу у институцији или радњи, именује различите професије, наведе веће градове у Француској
Активности ученика	учествује у комуникацији уз примену социокултурних норми, примењује нови вокабулар у комуникацији и датом контексту, примењује научено
Активности наставника	припрема, организује, прати, објашњава, даје упутства, усмерава, мотивише, подстиче, контролише, сарађује, закључује коригује, анализира, процењује, помаже
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	дијалогска (херуистички разговор, дискусија, катихетички разговор); монолошка (описивање, причање); вербално текстуална, илустративна; демонстративна Облици рада: индивидуални; фронтални; у пару; групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене и писмене вежбе, диктати, писмени задаци у којима се евалуира: разумевање говора, разумевање краћег писаног текста, усмено и писмено изражавање, усвојеност лексике и граматичких структура
Место извођења наставе	класична учионица; мултимедијална; пољска учионица

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: ШЕСТИ	Годишњи фонд часова : 72
Наставни предмет: РУСКИ ЈЕЗИК	Недељни фонд часова: 2

Циљ учења предмета: Заснивање циља на потребама ученика које се остварују овладавањем комуникативних вештина и развијањем способности и метода учења страног језака; развијање сазнајних и интелектуалних способности ученика његових моралних и естетских ставова стицање позитивниг односа према другим језицима и културама уз уважавање различитости и навикавање на отвореност у комуникацији, стицање свести и сазнања о функционисању страног и матерњег језика; усвајање основних знања за усмено и писмено споразумевање са људима из других земаља; усвоји норме вербалне и невербалне комуникације у складу са специфичностима руског језика, као и да настави да на вишем новоу образовања и самостално учење истог или других страних језика.

Наставна тема/област:	I ШКОЛА
Садржаји:	Школске обавезе, интересовања, поздрављање, исказивање захвалности, извињење, руска школа, врсте речи, школски предмети и секције, слагање и неслагање, род именица, падежи, позивнице, прослава, промена придева, глаголски вид, времена.
Исходи	Поздрави и отпоздрави примењујући најједноставнија језичка средства, представити себе и другог, исказати захвалност, извињење
Активности ученика	Вежбе слушања, Рецитовање, Певање у групи, Мануелне активности, Симулација (улоге), Игра, Класирање, Препричавање.
Активности наставника	Прати, говори полако и разговетно, Упућује, Семантизује нове речи, Активно учествује.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне - монолошка (опис), дијалошка (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене вежбе (разумевање говора, тразумевање краћег писаног текста, усмено изражавање, усвојеност лексике и граматике, правилно акцентовање речи.
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	II РОЂЕНДАН
Садржаји:	позивнице, прослава, промена придева, глаголски вид, времена.
Исходи	Разуме јасно постављена питања и одговара на њих, разуме упутства и налоге и реагује на њих.
Активности ученика	Класирање, Препричавање, Описивање, Упоредивање, Повезивање речи, Израда постера.
Активности наставника	Поставља питања, Коригује и активише, Организује, Мотивише, Подрстиче, Анализира.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне - монолошка (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене вежбе (разумевање говора, тразумевање краћег писаног текста, усмено изражавање, усвојеност лексике и граматике, правилно акцентовање речи) и писмене вежбе.

Наставна тема/област:	III ЗИМА
Садржаји:	Нова година у Москви, употреба акузатива и локатива, исказивање места и правца, личне заменице, садашње време прва коњугација.
Исходи	Разуме једноставна и пажљиво исказана правила понашања.
Активности ученика	Препознавање везе између слова и гласова, Повезивање речи и слика, гласова и слова, Везивање речи и реченица.
Активности наставника	Објашњава, Повремено активно учествује у игровним активностима.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне - монолошка (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Писмено изражавање, познавање граматичких структура), писмени задаци, диктати (познавање правописа), пројекти, израда панорама, јавна презентација радова ученика, мини – представе.
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	IV ПОЗОРИШТЕ
Садржаји:	Руска бајка, допадање и недопадање, опис лица, генитив, основни и редни бројеви, време по сату, садашње време друга коњугација.
Исходи	Разуме једноставно исказане честитке и одговара на њих, исказује допадање и недопадање.
Активности ученика	Вежбе слушања, Рецитовање, Певање у групи, Мануелне активности, Симулација (улоге), Игра, Класирање.
Активности наставника	Прати, говори полако и разговетно, Упућује, Семантизује нове речи, Активно учествује.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне - монолошка (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене вежбе (разумевање говора, тразумевање краћег писаног текста, усмено изражавање, усвојеност лексике и граматике.
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	V ПРАЗНИЦИ
Садржаји:	Стари руски празници и обичаји инструментал, глаголски вид и будуће време.
Исходи	Разуме и описује на једноставан начин опис живих бића, предмета, места и појава, старих руских празника и обичаја, разуме честитку и одговори на њу, опише начин прославе важних догађаја.
Активности ученика	Повезивање речи и слика, гласова и слова, Везивање речи и реченица.
Активности наставника	Поставља питања, Коригује и активише, Организује, Мотивише, Подрстиче, Анализира.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне - монолошка (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Диктати (познавање правописа), пројекти, израда паноа, јавна презентација радова ученика, мини – представе.
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	VI САНКТ-ПЕТЕРБУРГ
Садржаји:	Опис земље и града, знаменитости, стране света, датив, глаголи кретања, употреба императива, присвојне заменице, употреба бројева са именицама.
Исходи	Разуме и описује једноставне исказе о тренутним активностима и способностима, опише специфичније просторне односе једноставним везаним исказима, опише неки историјски догађај, историјску личност и слично, разуме жеље планове, намере, молбе и реагује на њих.
Активности ученика	Вежбе слушања, Рецитовање, Певање у групи.
Активности наставника	Објашњава, Повремено активно учествује у игровним активностима.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне - монолошка (опис), дијалошка (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Диктати (познавање правописа), пројекти, израда паноа, јавна презентација радова ученика, мини – представе.
Место извођења наставе	учионица

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Шести	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: Верска настава	Недељни фонд часова: 1

Циљеви и задаци наставног предмета: Кроз библијску приповест објаснити рођење Христово и значај човекове слободе за његово вечно постојање и Богородичиног слободног пристанка да роди Христа. Објаснити да је лик Божији у човеку слобода. Бог – Спаситељ света усмерава човека, али не врши насиље над слободом коју му је дао. Кроз осврт на првог Адама и његову улогу у спасењу света и однос човека према природи објаснити значај човекове слободе за спасење света и улогу првосазданих у спасењу света. Објаснити суштину и значај страдања и Васкрсења. Указати на чињеницу да се Христос, па чак и као мало дете у наручју Богородице, приказује као Син Божији и као онај који благосиља и од кога зависи постојање свих.

Наставна тема/област:	
Садржаји:	Увод, Тајна Христова - јединство Бога и човека, Рођење Христово од Духа Светог и Марије Дјеве, Христос је Син Божији који је постао човек, нови Адам, да би сјединио створену природу с Богом, Улога Бога у спасењу света, Улога човека у спасењу света, Христово страдање и васкрсење, Христов живот у православној иконографији
Исходи	Да ученици схвате улогу човека (Пресвете Богородице) у Тајни спасења света
Активности ученика	Слуша, поставља питања, уочава, илуструје
Активности наставника	Излаже, усмерава, подстиче на питања, показује, планира, објашњава, упућује, мотивише, наводи примере
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методe, технике, облици)	Вербална, Дијалошка, Илустративна, посета цркви
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Бележење активности, праћење, слушање, процењивање, активност на часу,
Место извођења наставе	Учионица, Црква

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Шести	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Развијање грађанске свести и демократског начина деловања, упознавање са основним принципима учења, интерактивно подучавање, конструкција знања, планирање активности, избор садржаја, одређивање циљева, прикупљање података, дискусија, осмишљавање техника самопроцене и вредновања оствареног. Сагледавање услова школског живота, избор проблемских ситуација и начин њиховог превазилажења, јавна презентација плана акције, евалуација програма.

Наставна тема/област:	Упознавање нових елемената програма
Садржаји:	Подсећање на досадашњи рад и упознавање са новим планом за седми разред Упознавање са основним елементима програма, сагледавање услова школског живота, подстицање међусобне сарадње, рада у групи, договарање и сарадња са вршњацима и одраслима. Дискусија о узајамним очекивањима, потребама, захтевима, тешкоћама везаним за остваривање програма грађанског васпитања. Упознавање ученика са садржајем предмета и начином рада. Избор проблема на коме ће се радити.
Исходи	-слободно изражавају мишљења и ставове о отвореним питањима и проблемима које су сами идентификовали као значајне; -пажљиво слушају смернице које наставник даје; стварају атмосферу која ће погодовати даљем раду;
Активности ученика	Пажљиво слушају инструкције наставника ради коришћења интерактивних и истраживачких метода рада; активно и равноправно учествују у свим активностима; кооперативни рад у малим групама; развијају тимски дух у оквиру тимског рада; учествују у различитим облици групне дискусије, симулације и игрању улога; озбиљно приступају анализи проблема ради коришћења интерактивних и истраживачких метода, заједно долазе до могућих решења.
Активности наставника	Прати, говори полако и разговетно упућује, семантизује нове речи, поставља питања која упућују на могућа решења, коригује и активише, организује, мотивише, подстиче, анализира, објашњава, повремено активно учествује у игровним активностима.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	вербалне - монолошка (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности, групни и рад у паровима
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Дискусија, анализа оствареног, писање извештаја и извештавање усменим путем, израде паное, дебата, презентација
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	Уочавање проблема у заједници
Садржаји:	Оспособљавање ученика за активно учешће у школи и друштву,проширивањем знања о демократији. Заједничког разматрање проблема који се јављају у заједници и разматрање подела одговорности за уочене проблеме и њихово могуће решавање.
Исходи	-слободно изражавају мишљења и ставове о отвореним питањима и проблемима које су сами идентификовали као значајне; разумеју и разматрају различите мере које се у школи/локалној заједници предузимају у циљу решавања проблема; унапређују вештину комуникације у различитим социјалним ситуацијама (у школи, на нивоу вршњачке групе и са наставницима, као и ван школе, са представницима јавних институција, организација и другим учесницима у животу локалне заједнице); развијају способности критичког мишљења, аргументовања и залагања за сопствене ставове; повезују властито искуство са потребама школске/локалне заједнице и активно ангажовање.
Активности ученика	Пажљиво слушају инструкције наставника ради коришћења интерактивних и истраживачких метода рада; активно и равноправно учествују у свим активностима; кооперативни рад у малим групама; развијају тимски дух у оквиру тимског рада; учествују у различитим облици групне дискусије, симулације и игрању улога; озбиљно приступају анализи проблема ради коришћења интерактивних и истраживачких метода, заједно долазе до могућих решења.
Активности наставника	Прати, говори полако и разговетно, упућује, семантизује нове речи, поставља питања која упућују на могућа решења, коригује и активише, организује, мотивише, подстиче, анализира, објашњава, повремено активно учествује у игровним активностима, упоређује с матерњим језиком.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	вербалне - монолошка (опис), дијалошка (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности, групни и рад у паровима
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Дискусија, анализа оствареног, писање извештаја и извештавање усменим путем, израде паноа, дебата, презентација
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	Избор проблема
Садржаји:	Коришћење интерактивних и истраживачких метода рада у избору Избор проблема на коме ће се радити, једнакост грађана, испуњавање општих потреба, плурализам и компромис, гарантовање основних слобода. Узорни грађани, слободни грађани, одговорни грађани, ефикасно образовање за демократију и грађанско друштво
Исходи	слободно изражавају мишљења и ставове о отвореним питањима и проблемима које су сами идентификовали као значајне; разумеју и разматрају различите мере које се у школи/локалној заједници предузимају у циљу решавања проблема; развијају способности критичког мишљења, аргументовања и залагања за сопствене ставове; повезују властито искуство са потребама школске/локалне заједнице и активно ангажовање, активноучествују у разматрању проблема и издвајању оних за које постоји могуће решење.
Активности ученика	Пажљиво слушају инструкције наставника ради коришћења интерактивних и истраживачких метода рада; активно и равноправно учествују у свим активностима; кооперативни рад у малим групама; развијају тимски дух у оквиру тимског рада; учествују у различитим облици групне дискусије, симулације и игрању улога; озбиљно приступају анализи проблема ради коришћења интерактивних и истраживачких метода, заједно долазе до могућих решења.
Активности наставника	Прати, говори полако и разговетно, упућује, семантизује нове речи, поставља питања која упућују на могућа решења, коригује и активише, организује, мотивише, подстиче, анализира, објашњава, повремено активно учествује у игровним активностима, упоређује с матерњим језиком.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	вербалне - монолошка (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности, групни и рад у паровима
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Дискусија, анализа оствареног, писање извештаја и извештавање усменим путем, израде паноа, дебата, презентација
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	Сакупљање података о изабраном проблему
Садржаји:	Упознавање са тимским и појединачним радом у оквиру одељења Прикупљање података о изабраном проблему обрађујући се своји дриговима и запосленима у школи, упознавање са Конвенцијом о правима детета, ученичка права и одговорности, обезбеђивање услова у учионици у којима ће се поштовати дечја права, заједничко стварање услова у учионици, мерила за израду студије, упутства за студијске групе. Поштовање права, прихватање одговорности, уважавање културне и друштвене различитости, развијање вредности и ставова, преузимање одговорности и иницијативе, развијање солидарности, доступност информација, размена различитих мишљења, основне слободе, разредна студија.
Исходи	слободно изражавају мишљења и ставове о отвореним питањима и проблемима које су сами идентификовали као значајне; разумеју и разматрају различите мере које се у школи/локалној заједници предузимају у циљу решавања проблема; унапређују вештину комуникације у различитим социјалним ситуацијама (у школи, на нивоу вршњачке групе и са наставницима, као и ван школе, са представницима јавних институција, организација и другим учесницима у животу локалне заједнице); развијају способности критичког мишљења, аргументовања и залагања за сопствене ставове; повезују властито искуство са потребама школске/локалне заједнице и активно ангажовање; умеју да одвоје битно од небитног, да одвоје проблем који би могли решавати од оног који им је због сложености недоступан за решавање.
Активности ученика	Пажљиво слушају инструкције наставника ради коришћења интерактивних и истраживачких метода рада; активно и равноправно учествују у свим активностима; кооперативни рад у малим групама; развијају тимски дух у оквиру тимског рада; учествују у различитим облици групне дискусије, симулације и игрању улога; озбиљно приступају анализи проблема ради коришћења интерактивних и истраживачких метода, заједно долазе до могућих решења.
Активности наставника	Прати, говори полако и разговетно, упућује, семантизује нове речи, поставља питања која упућују на могућа решења, коригује и активише, организује, мотивише, подстиче, анализира, објашњава, повремено активно учествује у игровним активностима, упоређује с матерњим језиком.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	вербалне - монолошка (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности, групни и рад у паровима
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Дискусија, анализа оствареног, писање извештаја и извештавање усменим путем, израде панорама, дебата, презентација
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	Јавна презентација
Садржаји:	Евалуација стечених знања и вештина
Исходи	Ученици су оснажени за групни рад кроз бројне радионице и дебате које су током године имали тако да су спремни за јавну презентацију.
Активности ученика	Пажљиво слушају инструкције наставника ради коришћења интерактивних и истраживачких метода рада; активно и равноправно учествују у свим активностима; кооперативни рад у малим групама; развијају тимски дух у оквиру тимског рада; учествују у различитим облици групне дискусије, симулације и игрању улога; озбиљно приступају анализи проблема ради коришћења интерактивних и истраживачких метода, заједно долазе до могућих решења.
Активности наставника	Прати, говори полако и разговетно, упућује, семантизује нове речи, поставља питања која упућују на могућа решења, коригује и активише, организује, мотивише, подстиче, анализира, објашњава, повремено активно учествује у игровним активностима, упоређује с матерњим језиком.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	вербалне - монолошка (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности, групни и рад у паровима
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Дискусија, анализа оствареног, писање извештаја и извештавање усменим путем, израде паноа, дебата, презентација
Место извођења наставе	Учионица

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Шести	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: Медијска писменост	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Циљ учења слободне наставне активности Медијска писменост је да подстакне развој медијске културе ученика и допринесе јачању способности разумевања, деконструкције и креирања медијских садржаја, које ће ученику помоћи у даљем когнитивном, емоционалном и социјалном развоју; развијање способности читања, тумачења, процењивања медијских садржаја из различитих углова, развијање свесности изложености медијима и утицају садржаја на ставове, понашање и разумевање стварности; развој способности идентификације и критичког преиспитивања различитих видова медија и порука које они пласирају.

Наставна тема/област:	1. ПОЈАМ И ФУНКЦИЈЕ МЕДИЈА
Садржаји:	• Медији и публика (корисници). • Традиционални медији (штампа, радио, телевизија, филм) и нови медији (интернет). • Улога и место медија у савременом друштву. • Медијске навике (Мој медијски дан).
Исходи	– идентификује/процени комуникацијски процес у односу медији – публика (корисници); – разликује традиционалне и нове медије поредећи начине пласирања порука; – упореди основне особености различитих медија и изводи закључке о функцијама медија; – опише и анализира своје медијске навике; – разликује медијске садржаје од стварности, идентификујући их као конструкте стварности;
Активности ученика	Активности могу да подразумевају колективну анализу медијских навика ученика и самовредновање, уписивањем у одговарајућу табелу свог избора медија и медијског садржаја, као и времена утрошеног уз медије у току једног дана. Активност има за циљ да ученицима помогне у стицању увида у сопствене медијске навике и утрошено време уз медије.
Активности наставника	Подстицање ученика за усвајање основних знања о медијима, која ће бити полазиште за све будуће активности из медијске писмености. Због тога је важно усмерити наставне активности које прате ову тему ка следећим закључцима ученика. Подстицање интересовања ученика за аналитички приступ медијским садржајима и развијање одговорног понашања ученика приликом креирања и објављивања медијских порука путем друштвених мрежа.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Анализа медијских садржаја – дебата – традиционални или савремени медији (штампа, радио, телевизија, филм) и дигиталне (оне за које је потребан интернет); Које су основне функције медија? Шта је најбитније - информисање јавности, образовање и ширење културних вредности или забава? Да ли медији учествују у креирању ставова друштва о разним појавама и људима?
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Ученик кроз задатке и израде табела објашњава значење појмова: штампа, радио, телевизија, медијски садржаји на интернету. Препознаје различита медијска изражајна средства. Уочава да медији различито утичу на ставове Наводи и описује функцију медија – информативну, образовну, друштвену (забавну) и комерцијалну. Препознаје ризик зависности од технологије и медија и доводи га у везу са својим здрављем
Место извођења наставе	Учионица
Међупредметне компетенције:	Компетенција за целоживотно учење. Комуникација. Рад са подацима. Дигитална компетенција

Наставна тема/област:	2. ДЕКОНСТРУКЦИЈА И КОНСТРУКЦИЈА МЕДИЈСКЕ ПОРУКЕ
Садржаји:	• Медијски садржаји као конструкти стварности. • Деконструкција и конструкција медијских порука.
Исходи	– деконструуше једноставније примере медијских порука; – одговорно креира једноставније медијске садржаје. – критички вреднује оглашавање у различитим медијским садржајима и препознаје профит као основни циљ;
Активности ученика	Методички је пожељно сваку критичку анализу и деконструкцију медијских садржаја заокружити активностима конструкције медијских порука. Такве активности обухватају групно или индивидуално креирање медијских садржаја на основу стеченог знања о деконструкцији медијских порука. Задаци за ученике као почетни корак подразумевају јасно дефинисање циља поруке и публике којој се обраћају. Пожељно је да ученици индивидуално или групно одаберу одређени медијски садржај и припреме га за час.
Активности наставника	За обраду теме одговарајућа активност је анализа новинског текста или другог медијског садржаја (ТВ или радио-емисије, садржаја са Јутјуба и сл.).
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Све наставне активности требало би да воде ка следећим закључцима ученика: – медијски садржаји нису стварност, већ конструкт стварности – приказ стварности који је неко са одређеним циљем осмислио; – тај приказ стварности може бити близак истини или далеко од ње; – медијске садржаје не разумеју сви примаоци на исти начин; – сви медијски садржаји имају циљну групу (публику) којој су намењени, што одређује њихова изражајна средства, облик, начин на који су упућени публици итд.; – медијски садржаји се стално морају преиспитивати и проверавати.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вођени од стране наставника, ученици на примеру одабраног медијског садржаја одговарају на питања кључна за деконструкцију медијске поруке, у форми која је усклађена са њиховим когнитивним могућностима у том узрасту: – Ко је осмислио и упутио овај медијски садржај публици? Ко је та особа/група људи? – Која средства су употребљена да би се привукла моја пажња? Што сте у том медијском садржају одмах уочили? – На који начин ће људи другачији од мене разумети исту медијску поруку? Како би је разумели моји родитељи, а како моји најстарији чланови шире породице? – Зашто је та порука послата? Шта се њеним упућивањем постигло? – Како су представљени догађаји, простор и људи? Шта је представљено као посебно лепо/ружно, а шта није поменуто, а могло је да буде? Какав начин живота се овом медијском поруком представља као бољи од других?
Место извођења наставе	Учионица
Међупредметне компетенције:	Решавање проблема Сарадња Одговорно учешће у демократском друштву

Наставна тема/област:	3.ОГЛАШАВАЊЕ
Садржаји:	• Комерцијални медијски садржаји у различитим медијима (рекламе, скривене поруке намењене пласирању одређених идеја, садржаја и животних стилова). • Профит као циљ оглашавања. • Утицај медијских садржаја на осећања, вредности и понашање публике – куповину и потрошњу.
Исходи	– Ученици наводе примере манипулације у медијским садржајима којима се подстичу куповина и потрошња, одређена осећања, вредности и ставови потрошача. – разликују функције и могућности мобилних дигиталних платформи; – идентификују недостатке и предности мобилног телефона као уређаја за комуницирање, информисање и забаву; – препознају сврху и начин функционисања претраживача „на мрежи” и агрегатора садржаја;
Активности ученика	Реализација пројекта – анализа телевизијске рекламе. Ученике поделити на групе где ће једна установити који се производи најчешће рекламирају, друга колико информација заиста можемо добити гледајући рекламу, а трећа колико је у рекламама заступљена машта, а колико стварност.
Активности наставника	Обрада теме на различите начине: разговором, планираним активностима, малим истраживачким задацима. Кључно је утврдити колико су ученици изложени рекламним порукама.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Ученике поделити на групе где ће једна установити који се производи најчешће рекламирају, друга колико информација заиста можемо добити гледајући рекламу, а трећа колико је у рекламама заступљена машта, а колико стварност.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Мали истраживачки задаци - Колико су ученици изложени рекламним порукама. Исписивање исказа ученика на папирићима. Анализа резултата.
Место извођења наставе	Учионица
Међупредметне компетенције:	Одговоран однос према менталном здрављу.

Наставна тема/област:	4.МЕДИЈСКИ САДРЖАЈИ НА МОБИЛНИМ ДИГИТАЛНИМ ПЛАТФОРМАМА И ПРЕТРАЖИВАЊЕ НА ИНТЕРНЕТУ
Садржаји:	• Комуникација у дигиталном окружењу. • Поузданост и веродостојност информација на интернету. • Претраживачи „на мрежи” и агрегатори садржаја. • Вредновање и селекција доступних информација. • Персонализована претрага на Гуглу. • Анализа апликација на мобилном телефону. • Зависност од мобилних телефона.
Исходи	– вреднује и разврстава једноставније примере информација са интернета према изворима из којег потичу, делећи их на поуздане и непоуздане; – препознаје ризично понашање на друштвеним мрежама.
Активности ученика	Разговор са ученицима на тему зашто су им корисни и занимљиви медијски садржаји – размена информација са вршњацима, договарање, дружење. Пожељно је да се развије разговор о томе да ли мобилне дигиталне платформе могу да буду од користи за процесе учења, да ли су им нешто значиле у периоду пандемије када се није ишло сваки дан у школу. Други део дискусије треба да иде у правцу уочавања негативних страна мобилних дигиталних платформи.
Активности наставника	Обрада теме са ученицима кроз разговор и истраживачке задатке. Пожељно је да се отвореним питањима подстакне дискусија о томе које мобилне дигиталне платформе ученици познају и како их користе. Наставници могу да поставе питање колико времена проводе на платформама а колико у непосредном дружењу. Шта им причињава већу радост – када се друже и размењују поруке на платформама или када се виде и разговарају, играју се, баве се спортом или неком другом активности. Потребно је покренути и питања зависности од мобилних дигиталних платформи, тако да ученици најпре освесте тај појам, разумеју шта значи а онда промисле о свом коришћењу платформи, времену које ту проводе. Са ученицима треба разговарати и о томе да ли на платформама ступају у контакт само са вршњацима које познају или и са непознатим особама. Питати их да ли знају какви ризици постоје ако прихватају за пријатеље особе које иначе не познају, да ли знају шта су то лажни профили, скренути пажњу да никако не треба да пристају да размењују фотографије или да се налазе уживо са особама које су упознали на дигиталним платформама. Ученици треба да усвоје став да нису све информације које добијају са интернета поуздане/веродостојне. Који год претраживач или агрегатор да изабере, важно је да разумеју да претраживање појмова и прикупљање података у дигиталном окружењу мора да буде повезано са разграничењем објективних и проверених чињеница од нетачних информација, личних ставова, предрасуда и дезинформација. На понуђене резултате у претрагама могу утицати различити утицаји као и алгоритми који се ослањају на понашање корисника уређаја у дигиталном окружењу.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Обрада теме са ученицима кроз разговор и истраживачке задатке. Активности подразумевају могућност увида да су медијски садржаји креирани са одређеном сврхом – да се утиче на оне који их перцепирају, како би се остварио профит или моћ.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Анализа медијских садржаја. Препознавање примера комерцијалних медијских садржаја користећи актуелне друштвене мреже.
Место извођења наставе	Учионица
Међупредметне компетенције:	Рад са подацима Дигитална компетенција. Решавање проблема. Сарадња. Одговорно учешће у демократском друштву

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: ШЕСТИ	Годишњи фонд часова : 36
Слободна наставна активност: Животне вештине	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења слободне наставне активности *Животне вештине* је д аученик овлада знањима, развије вештине и формира ставове који ће му омогућити да боље разуме различите животне ситуације и изазове, повећа капацитет да на одговоран начин брине о себи, другима и околина и понашасе у складу са културом безбедности

Наставна тема/област:	ВЕШТИНЕ ЗНАЧАЈНЕ ЗА УЧЕЊЕ, РАД И ДРУШТВЕНИ ЖИВОТ
Садржаји:	Вештине критичког мишљења, решавања проблема, доношења одлука. Организационе вештине и вештине управљања временом. Социо-емоционалне вештине: сарадња, комуникација, асертивност, решавање сукоба, препознавање сопствених и туђих емоција, превазилажење стреса.
Исходи	Ученик ће бити у стању да: – на одговоран начин брине о себи и околина и помаже другима у невољи; – проналази релевантне и поуздане изворе информација од значаја за сналажење у свакодневним и ванредним животним ситуацијама; – критички промишља и доноси одлуке уважавајући контекст ситуације, процену последица и најбољи интерес за себе, друге и околину; – јасно изрази сопствене мисли и осећања, са пажњом слуша саговорника и комуницира са другима на конструктиван начин; – сарађује са члановима групе којој припада и одупре се притиску групе на асертиван начин; – организује своје свакодневне активности на продуктиван начин; – препозна опасности и адекватно реагује; – разликује ризично од превентивног и безбедног поступања пре, током и након елементарне непогоде; – тумачи знакове опасности, посебно ЕОР и поступа у складу са упутствима надлежних служби; – процени сопствене могућности и ограничења у решавању проблема и потражи одговарајућу помоћ кад процени да ситуација превазилази његове могућности; – повезује информације од релевантних институција са потенцијалним ризицима и правилним реаговањем у кризним ситуацијама; – образложи значај солидарности са људима у невољи; – аргументује значај културе безбедности и пружања прве помоћи;
Активности ученика	Учествују у активностима, прикупљају податке, предвиђају последице, критички промишљају, доносе одлуке, сарађују, комуницирају, презентују
Активности наставника	Представља сваку тему, даје упутства, објашњава, усмерава, подстиче ученике на самостални рад, коригује

Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Комбиновање различитих техника рада са ученицима, као штосу: презентације, демонстрације, студије случаја, симулације, играње улога, дебате, рад у малим групама, рад на пројектима, гледање и анализа видео прилога, креативне радионице, рад у групи на платформама за учење, повезивање са вршњацима из других школа или држава, гостовања стручњака, учење у другим установама, посете разним дешавањима, укључивање у акције..
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Континуирано праћење напретка ученика, који се огледа у начину на који ученици учествују у активностима, како прикупљају податке, како предвиђају последице, како критички промишљају, чиме се руководе у процесу доношења одлука, како комуницирају. У складу са исходима, тамо где се очекује знање или нека вештина прикладно је да се то провери у форми квиза, улазних и излазних тестова, презентације, писањ аесеја и др.
Међупредметне компентенције:	Одговоран однос према здрављу Компетенција за целоживотноучење Сарадња Решавањепроблема Одговорноучешће у демократскомдруштву Рад са подацима и информацијама Дигитална компетенција Комуникација Одговоран однос према околини

Наставна тема/област:	ВЕШТИНЕ ЗНАЧАЈНЕ ЗА ИЗГРАДЊУ КУЛТУРЕ БЕЗБЕДНОСТИ
Садржаји:	Култура безбедности и надлежности за смањење ризика од катастрофа. Климатске промене и заштита животне средине у контексту културе безбедности. Општа безбедност: безбедност у саобраћају; знаци опасности и упозорења (зрачење, биолошка опасност, ЕОС – експлозивни остаци рата, запаљиво, хемијски производи). План комуникације и евакуације у случају несреће. Елементарне непогоде: пожари, земљотреси, поплаве, екстремни метеоролошки услови. Безбедност на води. Прва помоћ.
Исходи	Ученик ће бити у стању да: – наведе које надлежан за одређене ванредне ситуације и симулира позив хитним службама; – доведе у везу заштиту животне средине са климатским променама и културом безбедности; – разликује безбедно, небезбедно и ризично понашање у саобраћају и примењује мере заштите приликом вожње различитим превозним средствима; – наброји правила којих се треба придржавати у комуникацији током несреће, наведе садржај торбе за случај несреће, поступа према плану евакуације и комуникације; – наброји и објасни мере за ублажавање и смањења ризика од земљотреса, пожара, поплава и екстремних метеоролошких услова; – разликује безбедна од небезбедних купалишта, објасни улогу спасиоца, поступа у складу са правилима понашања на купалиштима и демонстрира поступак самопомоћи у случају грча мишића у води; – наведе принципе и демонстрира пружање прве помоћи на изабраном примеру.
Активности ученика	Учествују у активностима, прикупљају податке, предвиђају последице, критички промишљају, доносе одлуке, сарађују, комуницирају, презентују
Активности наставника	Представља сваку тему, даје упутства, објашњава, усмерава, подстиче ученике на самостални рад, коригује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Комбиновање различитих техника рада са ученицима, као штосу: презентације, демонстрације, студије случаја, симулације, играње улога, дебате, рад у малим групама, рад на пројектима, гледање и анализа видео прилога, креативне радионице, рад у групи на платформама за учење, повезивање са вршњацима из других школа или држава, гостовања стручњака, учење у другим установама, посете разним дешавањима, укључивање у акције..
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Континуирано праћење напретка ученика, који се огледа у начину на који ученици учествују у активностима, како прикупљају податке, како предвиђају последице, како критички промишљају, чиме се руководе у процесу доношења одлука, како комуницирају. У складу са исходима, тамо где се очекује знање или нека вештина прикладно је да се то провери у форми квиза, улазних и излазних тестова, презентације, писањ аесеја и др.
Међупредметне компетенције	Одговоран однос према здрављу. Компетенција за целоживотно учење. Сарадња. Решавање проблема. Одговорноучешће у демократском друштву. Рад са подацима и информацијама. Дигитална компетенција. Комуникација. Одговоран однос према околини

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Шести	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: ВЕЖБАЊЕМ ДО ЗДРАВЉА	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета:

Циљ учења слободне наставне активности Вежбањем до здравља је да ученик овлада знањима, развије вештине и формира ставове и вредности од значаја за одговоран однос према сопственом здрављу, физичком вежбању и здравим животним навикама.

Наставна тема/област:	ВЕЖБАЊЕ, ЗДРАВЉЕ И ЖИВОТНА СРЕДИНА
Садржаји:	Појам здравља, начини његовог праћења и чувања. Утицај вежбања на здравље, раст и развој. Људско тело и вежбање – кости, зглобови, мишићи. Специфичности вежбања у и ван спорта. Правилно и неправилно вежбање. Мотивација за вежбање и фактори који утичу на одустајање. Вежбање и имунитет. Значај вежбања на чистом ваздуху. Вежбање и очување животне средине.
Исходи	На крају програма ученик ће бити у стању да: – дефинише појам здравља, разликује физичко, ментално и социјално здравље и образлаже утицај вежбања на здравље; – упореди специфичности вежбања у спорту и ван спорта; – разликује правилно од неправилног вежбања и планира сопствене физичке активности у складу са потребама, могућностима и интересовањима; – има увид у сопствене разлоге вежбања и истрајава у вежбању; – препозна утицај различитих вежбања на физички изглед и здравље; – повеже позитиван и негативан утицај вежбања на имунитет; – поштује еколошка правила у средини где вежба;
Активности ученика	Уче , усвајају нова знања и навике разговарају, анализирају, проучавају, повезују чињенице, вежбају
Активности наставника	Организује, учи , преноси знање о здрављу, учинку физичког вежбања , у току извођења , за време часа, паузе и на крају часа, мотивише, исправља грешке, развија свест о значају физичког вежбања
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: индивидуални, фронтално-групни Методе рада: вербална, демонстративна, илустративна, практичног рада
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Оцењује знање о утицају вежбања на здравље, хигијенско здравствене методе, знања о начинима вежбања, начину на који ученици учествују у активностима, како прикупљају податке, како аргументују, које ставове изражавају. Поуздани показатељи напретка су квалитет постављених питања, способност да се промени мишљење у контакту са аргументима, разликовање чињеница од интерпретације, способност да се изведе

	закључак, прихвати другачије мишљење, примени научено, предвиде последице. Код неких садржаја могу се урадити иницијални и излазни тест којим ће се утврдити знања, вештине, ставови пре и после рада на неком садржају.
Место извођења наставе	Спортски терени, сала, излетишта, градска спортска инфраструктура
Међупредметне компетенције	– Компетенција за целоживотно учење – Комуникација – Рад са подацима и информацијама – Дигитална компетенција – Решавање проблема – Сарадња – Одговоран однос према здрављу – Одговоран однос према околини – Одговорно учешће у демократском друштву

Наставна тема/област:	ИСХРАНА И ВЕЖБАЊЕ
Садржаји:	Исхрана као извор енергије. Карактеристике основних животних намирница важних за вежбање. Гојазност и мршавост – ризици и компликације. Како и где се информишемо о здравом начину исхране. Производи који се рекламирају, а треба их избегавати. Различите врсте дијета и њихови позитивни и негативни ефекти. Правилна исхрана пре и после вежбања.
Исходи	На крају програма ученик ће бити у стању да: – критички вреднује идеале физичког изгледа који се намећу као и начине за њихово достизање; – користи поуздане изворе информација о утицају исхране и вежбања на здравље и физички изглед; – разликује добро од лошег држања тела и коригује сопствено држање тела; – препозна ризике гојазности и мршавости; – наведе принципе правилне исхране и примењује их у свом свакодневном животу; – критички се односи према рекламираним производима животних намирница; – аргументовано дискутује о физичким активностима и начину исхране и ризицима неодговарајућих дијета;
Активности ученика	Уче , усвајају нова знања и навике разговарају, анализирају, проучавају, повезују чињенице, вежбају
Активности наставника	Организује, учи , преноси знање о здрављу, исхрани, учи принципима здраве исхране, у току извођења, за време часа, паузе и на крају часа, мотивише, исправља грешке, развија свест о значају физичког вежбања
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: индивидуални, фронтално-групни Методе рада: вербална, демонстративна, илустративна, практичног рада
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Оцењује знање о утицају вежбања на здравље, знања о принципима здраве исхране, хигијенско здравствене методе, знања о начинима вежбања. Код неких садржаја могу се урадити иницијални и излазни тест којим ће се утврдити знања, вештине, ставови пре и после рада на неком садржају.
Место извођења наставе	Спортски терени, сала, излетишта, градска спортска инфраструктура
Међупредметне компетенције	– Компетенција за целоживотно учење, Комуникација – Рад са подацима и информацијама, Дигитална компетенција – Решавање проблема, Сарадња – Одговоран однос према здрављу – Одговоран однос према околини – Одговорно учешће у демократском друштву

Наставна тема/област:	ВЕЖБАЊЕ И ФИЗИЧКИ ИЗГЛЕД
Садржаји:	Идеал физичког изгледа некад и сад. Правилно држање тела и физички изглед. Претерана употреба дигиталних технологија и последице на здравље и физички изглед. Утицај вежбања и здравих начина живота на физички изглед.
Исходи	На крају програма ученик ће бити у стању да: – критички вреднује идеале физичког изгледа који се намећу као и начине за њихово достизање; – користи поуздане изворе информација о утицају исхране и вежбања на здравље и физички изглед; – разликује добро од лошег држања тела и коригује сопствено држање тела; – препозна ризике гојазности и мршавости; – наведе принципе правилне исхране и примењује их у свом свакодневном животу; – критички се односи према рекламираним производима животних намирница; – аргументовано дискутује о физичким активностима и начину исхране и ризицима неодговарајућих дијета;
Активности ученика	Уче , усвајају нова знања и навике разговарају, анализирају, проучавају, повезују чињенице, вежбају
Активности наставника	Организује, учи , преноси знање о здрављу, исхрани, учи принципима здраве исхране, у току извођења, за време часа, паузе и на крају часа, мотивише, исправља грешке, развија свест о значају физичког вежбања
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: индивидуални, фронтално-групни Методе рада: вербална, демонстративна, илустративна, практичног рада
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Оцењује знање о утицају вежбања на здравље, знања о принципима здраве исхране, хигијенско здравственим методама. Ученичку способност да се промени мишљење у контакту са аргументима, разликовање чињеница од интерпретације, способност да се изведе закључак, прихвати другачије мишљење, примени научено, предвиде последице.
Место извођења наставе	Спортски терени, сала, излетишта, градска спортска инфраструктура
Међупредметне компетенције	– Компетенција за целоживотно учење – Комуникација – Рад са подацима и информацијама – Дигитална компетенција – Решавање проблема, Сарадња – Одговоран однос према здрављу – Одговоран однос према околини – Одговорно учешће у демократском друштву

Наставна тема/област:	У ВЕЖБАЊУ ЈЕДНАКИ
Садржаји:	Остваривање права детета на раст, развој, здравље, игру и дружење кроз вежбање прилагођено могућностима и потребама. Доступност опреме и простора за вежбање. Родна (не)равноправност у вежбању и спорту. Вежбање после болести и повреда. Значај вежбања за особе са сметњама у развоју и инвалидитетом и спортови прилагођени њиховим могућностима.
Исходи	На крају програма ученик ће знати да: – доведе у везу вежбање са правима детета; – аргументује значај вежбања после болести и неких повреда; – поштује потребе и могућности различитих учесника у вежбању и наведе примере равноправности и неравноправности у спорту; – преферира физичке активности на свежем ваздуху са другом децом у односу на седење код куће за компјутером.
Активности ученика	Уче , усвајају нова знања и навике разговарају, анализирају, проучавају, повезују чињенице, вежбају
Активности наставника	Организује, учи , преноси знање о здрављу, исхрани, учи принципима здраве исхране, у току извођења, за време часа, паузе и на крају часа, мотивише, исправља грешке, развија свест о значају физичког вежбања
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: индивидуални, фронтално-групни Методе рада: вербална, демонстративна, илустративна, практичног рада
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Оцењује знање о утицају вежбања на здравље, о равноправности полова, о схватању значаја вежбања код оба пола и једнакости и правима деце на здравље, раст, развој и вежбање
Место извођења наставе	Спортски терени, сала, излетишта, градска спортска инфраструктура
Међупредметне компетенције	– Компетенција за целоживотно учење – Комуникација – Рад са подацима и информацијама – Дигитална компетенција – Решавање проблема, Сарадња – Одговоран однос према здрављу – Одговоран однос према околини – Одговорно учешће у демократском друштву

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Шести	Годишњи фонд часова : 36
Слободна наставна активност: МУЗИКОМ КРОЗ ЖИВОТ	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења слободне наставне активности *Музиком кроз живот* је да ученик развија стваралачко и креативно мишљење кроз практичан рад, мотивацију, интелектуални, социјални, емоционални и морални развој, свест о сопственом здрављу, опажање, осетљивост за естетику, радозналост и самопоуздање како би био оспособљен за креативно решавање проблема и имао одговоран однос према очувању уметничког наслеђа и културе свога и других народа.

Наставна тема/област	1. ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ
Садржаји	Проширивање знања о музичким елементима. Изражајна својства динамике. Врста, карактер и примена темпа. Тон: боја и текстура Ритам: дводелни, троделни, четвороделни и мешовити. Повезивање звука и ритма. Примена динамике, темпа и ритма у свакодневном животу Проширивање искуства ученика у коришћењу различитих музичких средстава за рад у процесу музичког изражавања и обликовања; Индивидуално и групно певање. Двоглас. Троглас. Индивидуално и групно свирање.
Наставна тема/област	2.ТЕЛО КАО МУЗИЧКИ ИНСТРУМЕНТ
Садржаји	Синхронизација различитих менталних и физичких капацитета. Координација различитих менталних и физичких капацитета Правилно дисање. Концентрација. Говор тела. Јачање одређених делова тела. Рефлекс. Пажња. Брзина реаговања на различите захтеве из окружења. Развој свесности о нашем телу, контроли покрета и јачању мишића, као и бољој координацији и балансу. Стимулација и активација организма на психомоторном и когнитивном нивоу. Истраживање унутрашњег ритма и звука свога тела. Body percussion.
Наставна тема/област	3.КРИТИЧКО МИШЉЕЊЕ КРОЗ МУЗИКУ
Садржаји	Технике критичког мишљења. Дрво проблема. Дебата. Шест шешира. Мозгалица. Трибине. Вештине критичког мишљења: комуникација, сарадња, препознавање проблема, решавање проблема. Вештина постављања питања: меморијска, транслацијска, интерпретацијска, аналитичка, синтетичка, евалуацијска. Обликовање оригиналног мишљења.

	Музичка критика. Анализа композиције Развијање способности и интересовања за целоживотно образовање.
Исходи	На крају програма ученик ће бити у стању да: – препознаје елементе динамике у свакодневном животу; примењује динамичко нијансирање при извођењу музичких дела; – анализира врсте такта и ритам у уметничким делима; – препознаје боју тона у складу са садржајем композиције; – изводи композиције домаћих и страних аутора самостално и у групи, користећи глас, покрет и инструменте; – изводи двогласне и трогласне композиције домаћих и страних аутора; – искаже своја осећања у току извођења музике; – примењује принцип сарадње и међусобног подстицања у заједничком музицирању; – учествује у манифестацијама; – користи различите технике телесних перкусија самостално и у групи; – примењује технике правилног дисања у свакодневном животу; – препознаје говор тела, свој и своје околине; – контролише покрете користећи концентрацију; – сарађује са члановима групе којој припада, поштујући различитости; – процени сопствене могућности у примени телесних перкусија; – самостално осмишљава и импровизује покрете за ритмичке аранжмане; – контролише сопствене покрете у циљу боље координације; – својим речима објасни значај телесних перкусија на у сваком смислу; – критички анализира своје и туђе извођење; – истражи и објасни шта је музичка критика и која је њена улога; – објасни и примени различите технике критичког мишљења; – самостално поставља питања везана за дату тему; – аргументовано искаже утисак о слушаним делима; – вербализује свој доживљај музике; – искаже свој доживљај музике кроз друге уметности. – критички просуђује утицај музике на здравље ; – разуме и користи интеркултурални дијалог – примењује различите врсте писмености (језичке, медијске, културне, научне...); – разуме концепт инклузије и осетљив је према различитостима; – самостално анализира музичка дела, користећи научене технике критичког мишљења;
Активности ученика	Учествују у активностима, раде на пројекту, покрећу акције, учествују у дискусији, дебати, играју по улогама, анализирају информације, истражују и анализирају резултате, презентују, критички промишљају, повезују
Активности наставника	Представља сваку тему, даје упутства, објашњава, усмерава, подстиче ученике на самостални рад, коригује, бира подстицаје којима ће ученике увести у тему и кључне појмове садржаја и изазвати њихову радозналост да о томе причају, постављају питања, истражују, уче

Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Активности и методе које су погодне за реализацију овог програма су: креативне радионице, рад на пројекту, покретање акција, реаговање на одређене теме, дискусије, дебате, играње улога, анализа информација, истраживање и анализа добијених резултата, прављење досијеа, вртлог идеја, студије случаја, промоције, организовање кампања и сл. Погодне технике критичког мишљења које могу да се успешно користе, дрво проблема, грозд техника, brainstorming, шест шешира...
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Наставник континуирано прати напредак ученика, који се огледа у начину на који ученици учествују у активностима, како прикупљају податке, како бране своје ставове, како аргументују, евалуирају, примењују, процењују последице итд. Посебно поуздани показатељи су квалитет постављених питања, способност да се нађе веза међу појавама, наведе пример, промени мишљење у контакту са аргументима, разликују чињенице од интерпретација, изведе закључак, прихвати другачије мишљење, примени научено, предвиде последице, дају креативна решења. Такође, наставник прати и вреднује како ученици међусобно сарађују, како решавају сукобе мишљења, како једни другима помажу, да ли испољавају иницијативу, како превазилазе тешкоће, да ли показују критичко мишљење или критицизам, колико су креативни. За неке садржаје прикладни су и други начини провере напредовања као што су нпр. квизови или улазни и излазни тестови како би се утврдили ефекти рада на нивоу знања, вештина, ставова.
Међупредметне компетенције:	Компетенција за целоживотно учење Естетичка компетенција Решавање проблема Комуникација Сарадња Рад са подацима и информацијама Дигитална компетенција Одговорно учешће у демократском друштву Предузимљивост и оријентација ка предузетништву Одговоран однос према здрављу Одговоран однос према околини

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Шести	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: Цртање, сликање, вајање	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Циљ учења слободне наставне активности *Цртање, вајање и сликање* је да ученик кроз ликовни рад развија стваралачко мишљење и унапређује визуелно опажање, естетичке критеријуме и способност ликовног изражавања.

Наставна тема/област:	ЦРТАЊЕ
Садржаји:	Својства линија. Врсте цртежа. Цртачке технике.
Исходи	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: – црта креирајући линије различитих вредности комбиновањем материјала, угла и притиска прибора/материјала; – црта према задатом моделу приказујући односе величина које опажа; – илуструје причу, бајку или песму одабраном цртачком техником; – изрази цртежом, сликом и скулптуром машту, сећање, емоције, интересовања или утисак о уметничком делу; – разликује цртачке, сликарске и вајарске технике, материјал и прибор; – чисти радну површину, простор и прибор по завршетку сваког рада; – учествује у активностима које доприносе добробити школе и локалне заједнице.
Активности ученика	(усмерено) опажање, упоређивање, описивање (вербално или ликовно), процењивање, бележење (графичко, симболичко бележење опажања), сликање, цртање, колажирање, практиковање, експериментисање и трагање за решењима, истраживање, сакупљање (колекцијњ, збирке, албуми)
Активности наставника	Мотивише, подстиче, сарађује, припрема изворе информација (шира литература), осмишљава и организује посете и излете, прикупља радове за изложбе и конкурсе, прати и вреднује рад ученика, показује-демонстрира
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербални, илустративно-демонстративни, вербално текстуални, комбиноване методе, метода практичних радова, групни рад
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Праћење и вредновање ученика је континуирано, уважавајући интересовања и активности ученика у процесу учења, а у складу са њиховим стваралачким радом и креативношћу, у циљу осамостаљивања, у трагању различитих извора сазнања, проширивања и продубљивања умења и вештина. На часовима вежбања вршиће се естетска анализа, процењивање, вредновање и оцењивање ученичких радова у току школске године оцењиваће се радови ученика и то у првом полугодишту два пута и у другом полугодишту два пута
Место извођења наставе	Учионица
Међупредметне компетенције:	Компетенција за учење. Естетичка компетенција. Комуникација. Решавање проблема. Рад са подацима и информацијама. Одговоран однос према здрављу. Одговоран однос према околини. Сарадња. Дигитална компетенција. Предузимљивост и оријентација према предузетништву. Одговорно учешће у демократском друштву

Наставна тема/област:	СЛИКАЊЕ
Садржаји:	Примарне, секундарне и терцијарне боје. Локални тон. Сликарске технике.
Исходи	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: – обликује, према моделу, фигуре од меког материјала стилизујући сложени облик; – обликује, у самосталном и тимском раду, скулптуре или употребне предмете од материјала за рециклажу; – изрази цртежом, сликом и скулптуром машту, сећање, емоције, интересовања или утисак о уметничком делу; – наслика ликовни рад према задатом или одабраном моделу приказујући тонове које опажа; – разликује цртачке, сликарске и вајарске технике, материјал и прибор; – чисти радну површину, простор и прибор по завршетку сваког рада; – учествује у активностима које доприносе добробити школе и локалне заједнице.
Активности ученика	(усмерено) опажање, упоређивање, описивање (вербално или ликовно), процењивање, бележење (графичко, симболичко бележење опажања), сликање, цртање, колажирање, практиковање, експериментисање и трагање за решењима, истраживање, сакупљање (колекцијњ, збирке, албуми)
Активности наставника	Мотивише, подстиче, сарађује, припрема изворе информација (шира литература), осмишљава и организује посете и излете, прикупља радове за изложбе и конкурсе, прати и вреднује рад ученика, показује-демонстрира
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербални, илустративно-демонстративни, вербално текстуални, комбиноване методе, метода практичних радова, групни рад
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Праћење и вредновање ученика је континуирано, уважавајући интересовања и активности ученика у процесу учења, а у складу са њиховим стваралачким радом и креативношћу, у циљу осамостављивања, у трагању различитих извора сазнања, проширивања и продубљивања умења и вештина. На часовима вежбања вршиће се естетска анализа, процењивање, вредновање и оцењивање ученичких радова у току школске године оцењиваће се радови ученика и то у првом полугодишту два пута и у другом полугодишту два пута
Место извођења наставе	Учионица
Међупредметне компетенције:	Компетенција за учење Естетичка компетенција Комуникација Решавање проблема Рад са подацима и информацијама Одговоран однос према здрављу Одговоран однос према околини Сарадња Дигитална компетенција и предузимљивост и оријентација према предузетништву Одговорно учешће у демократском друштву

Наставна тема/област:	ВАЈАЊЕ
Садржаји:	Својства облика. Стилизовање облика. Вајарске технике.
Исходи	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: – обликује стварне и имагинарне текстуре и облике одабраном цртачком, сликарском или вајарском техником; – обликује употребне предмете примењујући најмање једну хоби технику; – разликује цртачке, сликарске и вајарске технике, материјал и прибор; – чисти радну површину, простор и прибор по завршетку сваког рада; – учествује у активностима које доприносе добробити школе и локалне заједнице.
Активности ученика	(усмерено) опажање, упоређивање, описивање (вербално или ликовно), процењивање, бележење (графичко, симболичко бележење опажања), сликање, цртање, колажирање, практиковање, експериментисање и трагање за решењима, истраживање, сакупљање (колекцијњ, збирке, албуми)
Активности наставника	Мотивише, подстиче, сарађује, припрема изворе информација (шира литература), осмишљава и организује посете и излете, прикупља радове за изложбе и конкурсе, прати и вреднује рад ученика, показује-демонстрира
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербални, илустративно-демонстративни, вербално текстуални, комбиноване методе, метода практичних радова, групни рад
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Праћење и вредновање ученика је континуирано, уважавајући интересовања и активности ученика у процесу учења, а у складу са њиховим стваралачким радом и креативношћу, у циљу осамостављивања, у трагању различитих извора сазнања, проширивања и продубљивања умења и вештина. На часовима вежбања вршиће се естетска анализа, процењивање, вредновање и оцењивање ученичких радова у току школске године оцењиваће се радови ученика и то у првом полугодишту два пута и у другом полугодишту два пута
Место извођења наставе	Учионица
Међупредметне компетенције:	Компетенција за учење Естетичка компетенција Комуникација Решавање проблема Рад са подацима и информацијама Одговоран однос према здрављу Одговоран однос према околини Дигитална компетенција Предузимљивост и оријентација према предузетништву Сарадња и одговорно учешће у демократском друштву

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Шести	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: ЧУВАРИ ПРИРОДЕ	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења слободне наставне активности је да ученици стекну знања, понашање, ставове и вредности који су потребни за очување и унапређење животне средине, биодиверзитета, природе и одрживог развоја

Наставна тема/област:	УПОЗНАЈ ЖИВИ СВЕТ СВОЈЕ ОКОЛИНЕ
Садржаји:	Биодиверзитет и његов значај. Истраживање биодиверзитета непосредне околине. Мапирање врста
Исходи	Прикаже и образложи резултате истраживања са аспеката очувања животне средине, биодиверзитета и здравља, критички процени сопствени рад и рад сарадника у групи;
Активности ученика	Планирају, осмишљавају, ураде и својим речима описују запажања и резултате које су добили, презентују резултате (усмено, писмено, графички, одговарајућом уметничком техником, итд.) пред одељењем или ширим аудиторијумом
Активности наставника	Презентује, дефинише задатак и покреће дискусију, упућује, мотивише, одговара на питања, процењује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Употреба апликација за мобилне телефоне за препознавање биљака и животиња Употреба једноставних кључева за одређивање група организама. Израда онлајн хербаријума и инсектаријума или израда сајтова и група на друштвеним мрежама који популаришу живи свет окружења. Истраживање на терену, мапирање врста животиња, биљака и гљива. направе постер презентацију или презентацију у одговарајућем доступном софтверу
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Праћење напретка ученика кроз учешће у акцијама. Изложбе, презентације, пројекти, панои, симулиране радио и ТВ интервјуи и наступи, кратки видео снимци, флајери о пројекту (нпр. коришћењем мобилног телефона), директно учешће у локалним радио и ТВ емисијама, подкастима, блогovima, дебате и сл.
Место извођења наставе	Учионица, Ботаничка башта, Шумаричко језеро, Шумарице
Међупредметне компетенције:	Компетенција за целоживотно учење Комуникација Рад са подацима и информацијама Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња Одговорно учешће у демократском друштву Одговоран однос према здрављу Одговоран однос према околини Предузимљивост и оријентација ка предузетништву Естетичка компетенција

Наставна тема/област:	ЗНАЧАЈ ЖИВОГ СВЕТА ЗА ЧОВЕКА
Садржаји:	Лековите биљке. Самоникле јестиве биљке. Зачинске биљке. Аутохтоне расе и сорте. Значај биљног покривача. Утицај климатских промена на живи свет.
Исходи	Препознаје проблем, планира стратегију решавања и решава проблем примењујући знања и вештине стечене у оквиру различитих предмета и ваншколског искуства. Користи ИКТ за комуникацију, прикупљање и обраду података и представљање резултата истраживања; Вреднује утицај својих навика у заштити животне средине и биодиверзитета;
Активности ученика	Планирају, осмишљавају, ураде и својим речима описују запажања и резултате које су добили, презентују резултате (усмено, писмено, графички, одговарајућом уметничком техником, итд.) пред одељењем или ширим аудиторијумом.
Активности наставника	Презентује, дефинише задатак и покреће дискусију, упућује, мотивише, одговара на питања, процењује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Гајење лековитог и/или зачинског биља (у башти, саксији). Теренски рад на упознавању самониклих јестивих биљака и израда јеловника у који су укључене те биљке, Индивидуално и групно истраживање аутохтоних раса животиња и сорти биљака локалног подручја. Огледи: спирање земљишта, температура ваздуха и земљишта – поређење температуре изнад бетона и зелених површина. Мерења (кишомер и анемометар), израда графика и табела
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Праћење напретка ученика кроз учешће у акцијама. Изложбе, презентације, пројекти (гајене биљке у школској башти), фотохербаријуми, панои, фотографије, кратки видео снимци.
Место извођења наставе	Школско двориште, учионица
Међупредметне компетенције:	Компетенција за целоживотно учење Комуникација Рад са подацима и информацијама Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња Одговорно учешће у демократском друштву Одговоран однос према здрављу Одговоран однос према околини Предузимљивост и оријентација ка предузетништву Естетичка компетенција

Наставна тема/област:	ПОМОЗИМО ДА ПРЕЖИВЕ
Садржаји:	Угроженост врста. Значај опрашивача. Утицај пестицида на живи свет.
Исходи	Активно учествује у акцијама које су усмерене ка заштити, обнови и унапређењу животне средине и биодиверзитета; Повеже значај очувања животне средине и биодиверзитета са бригом о сопственом и колективном здрављу; сарађује у тиму, поштујући разлике у мишљењу и интересима, дајући лични допринос постизању задатог циља;
Активности ученика	Праћење стања, прикупљање података, сагледавање проблема, презентовање и извештавање, планирају, осмишљавају, израда вештачких станишта, садња дрвећа
Активности наставника	Презентује, дефинише задатак и покреће дискусију, упућује, мотивише, одговара на питања, процењује-
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Рад на терену - утврђивање стања (присуства и бројности) у околини (школско двориште, парк, башта...) птица, опрашивача, јежева и др, индивидуални и групна истраживање потреба врста/врсте за одређеним типом вештачког станишта/склоништа, практичан рад на изради станишта и садњи дрвећа
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Праћење напретка ученика кроз учешће у акцијама. Пројекти (засађено дрвеће, вештачка станишта), фотографије, кратки видео снимци, информативне рекламе и лифлети.
Место извођења наставе	Школско двориште, хол школе, учионице
Међупредметне компетенције:	Компетенција за целоживотно учење Комуникација Рад са подацима и информацијама Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња Одговорно учешће у демократском друштву Одговоран однос према здрављу Одговоран однос према околини Предузимљивост и оријентација ка предузетништву Естетичка компетенција

Наставна тема/област:	ЈА ЧУВАМ ПРИРОДУ
Садржаји:	Природни ресурси. Рационална употреба енергије. Рационална употреба воде. Понашање у природи. Заштићене природне вредности. Позитиван и негативан утицај човека на животну средину.
Исходи	Повеже значај очувања животне средине и биодиверзитета са бригом о сопственом и колективном здрављу; Одговорно се односи према себи, сарадницима, животној средини и културном наслеђу; Аргументује своје ставове према еко-култури и култури свакодневног живљења; Критички се односи према употреби и злоупотреби природе.
Активности ученика	Планирају, истражују, активно раде на примени мера штедње енергије, обилазе заштићена подручја осмишљавају, предлози ученика, дискусија, утврђивање приоритета, израда презентације ураде и својим речима описују запажања и резултате које су добили, презентују резултате (усмено, писмено, графички, одговарајућом уметничком техником, итд.) пред одељењем или ширим аудиторијумом,
Активности наставника	Презентује, дефинише задатак и покреће дискусију, упућује, мотивише, одговара на питања, процењује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Индивидуални и групни рад на изради графикана и сликовних паноа и презентација (нпр. PowerPoint) о рационалној употреби енергије и воде у мом домаћинству, школи. Формирање еко-патроле. вршњачка едукација, едукација ученика млађих разреда од стране старијих ученика
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Праћење напретка ученика кроз учешће у акцијама. Изложбе, презентације, пројекти, панои, симулиране радио и ТВ интервјуи и наступи, кратки видео снимци, флајери о пројекту (нпр. коришћењем мобилног телефона), директно учешће у локалним радио и ТВ емисијама, подкастима, блогovima, дебате и сл.
Место извођења наставе	Школско двориште, учионица, домаћинство ученика
Међупредметне компетенције:	Компетенција за целоживотно учење Комуникација Рад са подацима и информацијама Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња Одговорно учешће у демократском друштву Одговоран однос према здрављу Одговоран однос према околини Предузимљивост и оријентација ка предузетништву Естетичка компетенција

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: ШЕСТИ	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ – допунска настава	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Допунска настава се организује за ученике који након редовних часова српског језика и књижевности нису успели да савладају садржаје предвиђене програмом . Циљ одржавања ових часова је:

- оспособљавање ученика који на редовним часовима не успевају да у довољној мери савладају основна правописна правила;
- рад на једноставним, већ познатим примерима за што лакше разликовање основних граматичких појмова;
- савладавање основних правила о гласовним променама и глаголским облицима;
- развијање љубави према матерњем језику и неговање навике читања.

Наставна тема/област:	
Садржаји:	Граматика, Језик Подела речи по постанку, просте речи и творенице, породица речи. Настанак гласова и говорни органи: самогласници и сугласници. Подела сугласника по звучности и месту изговора. Гласовне промене, уочавање у грађењу речи: непостојано а, промена л у о, палатализација, сибиларизација, јотовање, једначење сугласника по звучности, једначење сугласника по месту изговора, губљење сугласника. Заменице, личне и неличне; придевске заменице. Граматичке категорије заменица: род, број и падеж. Глаголски облици: аорист, имперфекат плусквамперфекат (основни појмови). Независне предикатске реченице, појам комуникативне реченице и подела на обавештајне, упитне, узвичне, заповедне и жељне. Правопис Писање имена васионских тела. Растављање речи на крају реда. Правописна решења у вези са гласовним променама. Писање именичких и придевских одричних заменица са предлозима. Писање заменице Ви и Ваш великим словом. Писање глаголских облика.
Исходи	Ученици ће знати да: - поделе речи по постанку, просте речи и творенице, породица речи; -разумеће настанак гласова и говорне органе који учествују у стварању гласова; -знаће поделу на самогласнике и сугласнике, као и поделу сугласника по звучности и месту изговора; -умеће да разликује гласовне промене на једноставним примерима (уочавање у грађењу речи: непостојано а, промена л у о, палатализација, сибиларизација, јотовање, једначење сугласника по звучности, једначење сугласника по месту изговора, губљење сугласника); -разликоваће заменице, именичке,личне и неличне; придевске заменице; -знаће граматичке категорије заменица: род, број и падеж; -знаће наставке за глаголске облике: аорист, имперфекат плусквамперфекат (основни појмови); -разликоваће појам независне предикатске реченице, појам комуникативне реченице и поделу на обавештајне, упитне, узвичне, заповедне и жељне; -савладаће правила за писање имена васионских тела; -умеће правилно да растави речи на крају реда;

	-примењиваће правописна решења у вези са гласовним променама; -умеће да прецизно напише именичке и придевске одричне заменице са предлозима; -тачно ће употребљавати заменице Ви и Ваш великим словом; -знаће правила за писање глаголских облика.
Активности ученика	-пажљиво слушају упутства и објашњења наставника; -обнављају и проширују раније стечена знања; -усвајају нова знања; -проширују усвојена знања; -усвајају нова знања; -читају; -записују; -анализирају и интерпретирају обрађене садржаје; -аргументовано износе своје ставове и образлажу их; -размењују мишљења; -сарађују у оквиру групе; -редовно раде домаће задатке.
Активности наставника	-припрема час и усмерава његов ток; -мотивише ученике за рад; -објашњава, саветује и даје упутства; -прати постигнућа ученика и вреднује њихове одговоре; -похваљује ученике за сваки, макар и најмањи, напредак; -учествује у припреми и одабиру наставног материјала; -упућује ученике на додатне изворе знања; -организује и координира рад ученика; --предлаже изворе за вежбање код куће.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: фронтални, индивидуални, групни, рад у пару Методе : дијалошка, монолошка, текстуална, демонстративна,игровна, истраживачка, аналитичко-синтетичка, провера
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање кроз различите активности и задатке дате на часу и на тесту посебно припремљеном за овај вид наставе
Место извођења наставе	Учионица

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: ШЕСТИ	Годишњи фонд часова : 12
Наставни предмет: ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК – допунска настава	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Циљ допунске наставе је да ученик, уз додатну помоћ наставника, стекне основна знања из садржаја које предвиђа програм енглеског језика у основној школи, али и да ученицима којима је то потребно пружи додатна појашњења садржаја обрађених на редовној настави.

Наставне теме/области	Лични идентитет, породица и окружење Становање - форме, навике Историја, временско искуство и доживљај времена Путовања, транспорт и превозна средства	Наука и истраживања Живи свет Облачење, уметност и технологије Здравље, спорт, исхрана
Садржаји	- Текстови/дијалози/аудио/видео записи који се односе на тему - Представљање себе и других и тражење/ давање информација о себи и другима - Изражавање припадања и поседовања; описивање чланова породице и пријатеља - Изражавање хронолошког времена и уобичајених активности; именовање предмета из непосредног окружења - Исказивање просторних односа; поређење предмета, бића и појава - Исказивање интересовања, потреба, осета и осећања; изражавање мишљења; изношење предлога и савета. - Описивање омиљене хране/спорта/животиње; казивање датума - Описивање уобичајених и тренутних догађаја/активности и способности; описивање радњи у прошлости, Описивање будућих радњи (планова, намера, предвиђања)	
Исходи	Ученик ће бити у стању да: - разуме основни смисао прочитаних текстова и уме да издвоји кључне информације и појмове - представља себе и друге, поздравља и отпоздравља - напише неколико основних информација о себи, својој породици, својим интересовањима - препозна форму основних глаголских облика и уме да их употреби у рестриктивном језичким вежбама (садашње просто и трајно време, прошло просто и трајно време, садашњи перфекат). - препозна и разликује основне граматичке и лексичке садржаје који су неопходни за успешну усмену и писану комуникацију	
Активности ученика	Слушају, прате, постављају питања, одговарају на питања, сарађују, пишу, читају, раде у пару, групи, повезују, изводе закључке, учествују у језичким играма, прате сопствени напредак	
Активности наставника	Прати, подстиче, мотивише, објашњава, коригује, помаже, прати напредак ученика, организује, пружа додатну подршку у учењу	
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Монолошка, дијалогска, вербално - текстуална, аудитивна, демонстративна, илистративна. “Превођење” исказа у гест и геста у исказ. Вежбе слушања, говора и примене лексичких и граматичких садржаја у датом контексту. Фронтални, индивидуализовани, у пару.	
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање и праћење, различите технике формативног оцењивања (вежбе говора, писања, читања, разумевања прочитаног).	

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Шести	Годишњи фонд часова : 25
Наставни предмет: МАТЕМАТИКА –допунска настава	Недељни фонд часова:1

Циљ учења предмета: Допунска настава се организује за ученике који након редовних часова математике нису успели да савладају садржаје предвиђене програмом. Циљ одржавања ових часова је рад на једноставним, већ познатим примерима за што лакше савладавање основних појмова

Наставна тема/област:	ЦЕЛИ БРОЈЕВИ
Садржаји:	Скуп целих бројева (Z).Супротан број.Апсолутна вредност целог броја. Приказ целих бројева на бројевној правој.Упоредивање целих бројева. Основне рачунске операције у скупу Z .
Исходи	- прочита, запише,упореди и представи на бројевној правој целе бројеве; - одреди супротан број и апсолутну вредност целог броја; - израчуна вредности једноставнијих бројевних израза;
Активности ученика	-обнављају и утврђују раније стечена знања
Активности наставника	-припрема час,мотивише ученике за рад,прати постигнућа ученика и вреднује њихове одговоре, предлаже изворе за вежбање код куће
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада:фронтални,индивидуални Методе :дијалогска,монологска,текстуална,демонстративна
Начинпровереостварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање кроз различите активности и задатке дате на часу и на тесту посебно припремљеном за овај вид
Место извођења наставе	Математички кабинет

Наставна тема/област:	ТРОУГАО
Садржаји:	Први део: Појам троугла.Обим троугла. Углови троугла. Збир углова троуглова. Врсте троуглова према угловима. Конструкције неких углова (60°, 90°). Други део: Основне конструкције троуглова.Центар описане и уписане кружнице троугла.
Исходи	-класификује троуглове на основу њихових својстава; -конструише углове од 90° и 60° ; -конструише троугао на основу задатих елемената (странице и углови); -одреди центар описане и уписане кружнице троугла; -правилно користи геометријски прибор
Активности ученика	-обнављају и утврђују раније стечена знања
Активности наставника	-припрема час,мотивише ученике за рад,прати постигнућа ученика и вреднује њихове одговоре, предлаже изворе за вежбање код куће
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада:фронтални,индивидуални Методе :дијалошка,монолошка,текстуална,демонстративна
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање кроз различите активности и задатке дате на часу и на тесту посебно припремљеном за овај вид
Место извођења наставе	Математички кабинет

\

Наставна тема/област:	РАЦИОНАЛНИ БРОЈЕВИ
Садржаји:	Први део: Скуп рационалних бројева. Супротан број. Апсолутна вредност рационалног броја. Основне рачунске операције у скупу Q . Једначине и неједначине: Други део: Координатни систем. Размјере, пропорције и проценти. Директна пропорционалност.
Исходи	- прочита, запише, упореди ; - одреди супротан број и апсолутну вредност рационалног броја; - израчуна вредности једноставнијих бројевних израза и реши једноставну линеарну једначину и неједначину ; - реши размјеру и пропорцију; - тумачи податке приказане табелом и графички.
Активности ученика	- обнављају и утврђују раније стечена знања
Активности наставника	- припрема час, мотивише ученике за рад, прати постигнућа ученика и вреднује њихове одговоре, предлаже изворе за вежбање код куће
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: фронтални, индивидуални Методе : дијалогска, монолошка, текстуална, демонстративна
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање кроз различите активности и задатке дате на часу и на тесту посебно припремљеном за овај вид
Место извођења наставе	Математички кабинет

Наставна тема/област:	ЧЕТВОРОУГАО
Садржаји:	Углови четвороугла.Збир углова четвороугла. Паралелограм.Трапез.Особине трапеза.Средња линија троугла и трапеза. Делтоид
Исходи	-класификује четвороуглове на основу њихових својстава;
Активности ученика	-обнављају и утврђују раније стечена знања
Активности наставника	-припрема час,мотивише ученике за рад,прати постигнућа ученика и вреднује њихове одговоре, предлаже изворе за вежбање код куће
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада:фронтални,индивидуални Методе :дијалoшка,монолошка,текстуална,демонстративна
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање кроз различите активности и задатке дате на часу и на тесту посебно припремљеном за овај вид
Место извођења наставе	Математички кабинет

Наставна тема/област:	ПОВРШИНА ТРОУГЛА И ЧЕТВОРОУГЛА
Садржаји:	Површина паралелограма, троугла, трапеза. Површина четвороугла с нормалним дијагоналама.
Исходи	- израчуна површину троугла и четвороугла користећи обрасце
Активности ученика	-обнављају и утврђују раније стечена знања
Активности наставника	-припрема час,мотивише ученике за рад,прати постигнућа ученика и вреднује њихове одговоре, предлаже изворе за вежбање код куће
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада:фронтални,индивидуални Методе :дијалогска,монологска,текстуална,демонстративна
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање кроз различите активности и задатке дате на часу и на тесту посебно припремљеном за овај вид
Место извођења наставе	Математички кабинет

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Шести	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: БИОЛОГИЈА - допунска настава	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Допунска настава биологије се организује за ученике који на редовној настави нису били у могућности да савладају предвиђено градиво (ученици са потешкоћама у развоју, ученици са мањкавим предзнањем, ученици за које се показало да део градива нису савладали и ученици који су одсуствовали са редовне наставе одређено време. Допунској настави могу се прикључити и други ученици ако изразе жељу да на овај начин допуне редовну наставу

Наставна тема/област:	ЈЕДИНСТВО ГРАЂЕ И ФУНКЦИЈЕ КАО ОСНОВА ЖИВОТА; ЖИВОТ У ЕКОСИСТЕМУ; НАСЛЕЂИВАЊЕ И ЕВОЛУЦИЈА; ПОРЕКЛО И РАЗНОВРСНОСТ ЖИВОТА; ЧОВЕК И ЗДРАВЉЕ
Садржаји:	Грађа људског тела; Једноћелијски организми; Грађа и животни процеси биљака; Грађа и животни процеси животиња: исхрана и варење, дисање, транспорт, реаговање на дражи, кретање, излучивање, размножавање (човека); Животна средина и њени делови, основни чиниоци угрожавања живих бића Наследни материјал и наследне особине; Постанак и развој живота на Земљи; Путеви преношења заразних болести, болести које преносе животиње; Болест зависности
Исходи	На основном нивоу: познаје особине живих бића, уочава прилагођености живих бића на услове животне средине, набраја чланове ланца исхране, набраја делове система органа (дисање, излучивање, варење), познаје елементе здравог начина живота и као да се заштити од заразних болести.
Активности ученика	Посматра, слуша, бележи, црта, поставља питања, закључује.
Активности наставника	Планира, Организује, Усмерава; Подстиче; Даје упутства; Излаже нове чињенице, Демонстрира, Посматра
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Дијалогска метода, рад на тексту, демонстративна, индивидуализована настава, рад у малим групама
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање, дневници рада, мапе ума, сажети наставног градива, дијагностички тестови
Место извођења наставе	Биолошки кабинет

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Шести	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: Историја-допунска настава	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Допунска настава се организује за ученике који спорије усвајају знања или су били одсутни са часова и за оне који желе да утврде своје знање са циљем разумевања, препознавања, отклањања нејасноћа и бржег и квалитетнијег усвајања знања, умења и вештина из наставног градива.

Наставна тема/област:	Основи проучавања прошлости,Европа,Средоземље и српске земље у раном средњем веку, Европа,Средоземље и српске земље у позном средњем веку,Европа,свет и српске земље у раном новом веку
Садржаји:	Садржаји допунске наставе одређују се у току школске године у зависности од потреба ученика
Исходи	Разликује основне временске одреднице, лоцира временску одредницу, разликује начине рачунања времена у прошлости, разврстава историјске изворе,усваја основне чињенице из овог историјског периода које може да репродукује самостално или уз помоћ наставника
Активности ученика	Активно приступају раду,практично примењују стечена знања,самопроцењују свој напредак,запажају
Активности наставника	Припрема наставни материјал,упознаје ученике са циљевима и садржајима програма – упознаје их са правилима рада – упознаје их са критеријумима оцењивања по областима – упознаје ученике, процењује њихово претходно искуство, – редовно прати рад и залагање ученика на часу – води рачуна о индивидуализаованом приступу ученику – подстиче код ученика развој мишљења и разумевања – менторска улога – негује позитивну климу у одељењу – омогућава подстицајну средину за рад и учење – охрабрује, помаже и подстиче ученике – омогућава ученицима да сами изводе закључке – подстиче ученике на учење –Инсистира на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада –Инсистира на практичној примени стечених знања Идентификује напредак у учењу и постигнућима ученика
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	-Мнолошко-дијалошка,демонстрација,дебата,рад на непознатом тексту,дискусија,игровне активности -Фронтални,индивидуални,групни,рад у пару -квиз,техника шест шешира,мапа ума,дрво проблема
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писана провера знања,петнаестоминутни тестови,самопроцена знања ученика
Место извођења наставе	Учионица,историјски локалитети,архив,музеји

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Пети	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК – допунска настава	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета Циљ учења Другог страног језика је да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну писмену и усмену комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу

Наставна тема/област:	Grammaire Lecture
Садржаји:	Садашње времефреквентних глагола Питања с упитнимречима (comment, quel, où...) Личне заменице Присвојни придевиБројеви (основни иредни) Описни придеви: род, број и место. Поређење придева(plus grand, meilleur). Садашње времефреквентних глагола, рачунајућии повратне. Питање
Исходи	разуме једноставније текстове који се односена поздрављање, представљање и тражење/ давање информација личнеприроде; поздрави и отпоздрави, представисебе и другог користећи јед- ноставнија језичка средства; размени једноставније информације личнеприроде; у неколико везанихисказа саопштиинформације о себи идругима
Активности ученика	учествује у комуникацији уз примену социокултурних норми, примењује нови вокабулар у комуникацији и датом контексту, примењује научено
Активности наставника	Припрема,Организује,Прати,Објашњава,Дајеупутства,Усмерава,Мотивише,Подстиче,Контролише,Сарађује,Закључује,Коригује,Анализира,Процењује,Помаже
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	дијалошка (херуистички разговор, дискусија, катихетички разговор); монолошка (описивање, причање); вербално текстуална, илустративна; демонстративна Облици рада: индивидуални; фронтални; у пару; групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене и писмене вежбе, диктати, писмени задаци у којима се евалуира: разумевање говора, разумевање краћег писаног текста, усмено и писмено изражавање, усвојеност лексике и граматичких структура
Место извођења наставе	класична учионица; мултимедијална; пољска учионица

Наставна тема/област:	Comprehension Ecriture
Садржаји:	Заповедни начин.Негација (ne/ n'...pas). Заменица on. Садашње времефреквентних неправилних глагола.Заповедни начин.Изрази са глаголима avoir иêtre. Садашње времефреквентних глагола, рачунајућии повратне. Qu'est-ce que vouspensez de... ? Наглашене личнезаменице. Негација. Садашње времефреквентних глагола. Combien d'enfants ya-t-il dans le parc ? Il y a quatre garçons et cinq filles.
Исходи	упоређи жива бића, предмете, места, појаве, радње, стања и збивања користећи једноставнија језичка средства; разуме једноставније предлоге, савете и позиве на заједничке активности и одговори на њих уз одговарајуће образложење; упути предлоге, савете и позиве на заједничке активности користећи ситуационо прикладне комуникационе моделе; затражи и пружи додатне информације увези са предлозима, саветима и позивима на заједничке активности; разуме уобичајене молбе
Активности ученика	учествује у комуникацији уз примену социокултурних норми, примењује нови вокабулар у комуникацији и датом контексту, примењује научено
Активности наставника	Припрема, Организује, Прати, Објашњава, Даје упутства, Усмерава, Мотивише, Подстиче, Контролише, Сарађује, Закључује Коригује, Анализира, Процењује, Помаже
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	дијалогска (херуистички разговор, дискусија, катихетички разговор); монологска (описивање, причање); вербално текстуална, илустративна; демонстративна Облици рада: индивидуални; фронтални; у пару; групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене и писмене вежбе, диктати, писмени задаци у којима се евалуира: разумевање говора, разумевање краћег писаног текста, усмено и писмено изражавање, усвојеност лексике и граматичких структура
Место извођења наставе	класична учионица; мултимедијална; пољска учионица

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: ШЕСТИ	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: РУСКИ ЈЕЗИК – допунска настава	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Заснивање циља на потребама ученика које се остварују овладавањем комуникативних вештина и развијањем способности и метода учења страног језика; развијање сазнајних и интелектуалних способности ученика његових моралних и естетких ставова стицање позитивниг односа према другим језицима и културама уз уважавање различитости и навикавање на отвореност у комуникацији, стицање свести и сазнања о функционисању страног и матерњег језика; усвајање основних знања за усмено и писмено споразумевање са људима из других земаља; усвоји норме вербалне и невербалне комуникације у складу са специфичностима руског језика, као и да настави да на вишем новоу образовања и самостално учење истог или других страних језика.

Наставна тема/област:	I ШКОЛА
Садржаји:	школске обавезе, интересовања, поздрављање, исказивање захвалности, извињење, руска школа, врсте речи, школски предмети и секције, слагање и неслагање, род именица, падежи .
Исходи	поздрави и отпоздрави примењујући најједноставнија језичка средства, представити себе и другог, исказати захвалност, извињење.
Активности ученика	Вежбе слушања, Рецитовање, Певање у групи, Мануелне активности, Симулација (улоге).
Активности наставника	Прати, говори полако и разговетно, Упућује, Семантизује нове речи.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне (монологска (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене вежбе (разумевање говора, тразумевање краћег писаног текста, усмено изражавање, усвојеност лексике и граматике.
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	II РОЂЕНДАН
Садржаји:	позивнице, прослава, промена придева, глаголски вид, времена
Исходи	разуме јасно постављена питања и одговара на њих, разуме упутства и налоге и реагује на њих;
Активности ученика	Вежбе слушања, Рецитовање, Певање у групи, Мануелне активности, Симулација (улоге).
Активности наставника	Прати, говори полако и разговетно, Упућује, Семантизује нове речи.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне (монологска (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене вежбе (разумевање говора, тразумевање краћег писаног текста, усмено изражавање, усвојеност лексике и граматике.
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	III ЗИМА
Садржаји:	Нова година у Москви, употреба акузатива и локатива, исказивање места и правца, личне заменице, садашње време прва коњугација
Исходи	разуме једноставна и пажљиво исказана правила понашања.
Активности ученика	Вежбе слушања, Рецитовање, Певање у групи, Мануелне активности, Симулација (улоге).
Активности наставника	Прати, говори полако и разговетно, Упућује, Семантизује нове речи.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне (монологска (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене вежбе (разумевање говора, тразумевање краћег писаног текста, усмено изражавање, усвојеност лексике и граматике.
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	IV ПОЗОРИШТЕ
Садржаји:	руска бајка, допадање и недопадање, опис лица, генитив, основни и редни бројеви, време по сату, садашње време друга коњугација
Исходи	разуме кратке и једноставне молбе и захтеве и реагује на њих;
Активности ученика	Вежбе слушања, Рецитовање, Певање у групи, Мануелне активности, Симулација (улоге).
Активности наставника	Прати, говори полако и разговетно, Упућује, Семантизује нове речи.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне (монологска (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене вежбе (разумевање говора, тразумевање краћег писаног текста, усмено изражавање, усвојеност лексике и граматике.
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	V ПРАЗНИЦИ
Садржаји:	стари руски празници и обичаји инструментал, глаголски вид и будуће време
Исходи	разуме једноставно исказане честитке и одговара на њих, исказује допадање и недопадање;
Активности ученика	Вежбе слушања, Рецитовање, Певање у групи, Мануелне активности, Симулација (улоге).
Активности наставника	Прати, говори полако и разговетно, Упућује, Семантизује нове речи.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне (монологска (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене вежбе (разумевање говора, тразумевање краћег писаног текста, усмено изражавање, усвојеност лексике и граматике.
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	VI САНКТ-ПЕТЕРБУРГ
Садржаји:	опис земље и града, знаменитости, стране света, датив, глаголи кретања, употреба императива, присвојне заменице, употреба бројева са именицама
Исходи	разуме и описује једноставне исказе о тренутним активностима и способностима, опише специфичније просторне односе једноставним везаним исказима, опише неки историјски догађај, историјску личност и слично, разуме жеље планове, намере, молбе и реагује на њих.
Активности ученика	Вежбе слушања, Рецитовање, Певање у групи, Мануелне активности, Симулација (улоге).
Активности наставника	Прати, говори полако и разговетно, Упућује, Семантизује нове речи.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне (монологска (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене вежбе (разумевање говора, тразумевање краћег писаног текста, усмено изражавање, усвојеност лексике и граматике.
Место извођења наставе	учионица

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: ШЕСТИ	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ – додатна настава	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Циљ извођења часова додатне наставе српског језика и књижевности јесте да ученици овладају законитостима српског књижевног језика на којем ће се усмено и писмено правилно изражавати, да упознају, доживе и оспособе се да тумаче одабрана књижевна дела, позоришна, филмска и друга уметничка остварења из српске и светске баштине. Ученици на овим часовима негују љубав према матерњем језику, схватају његово богатство и желе да га унапређују и негују, поштујући аутентичност његове естетске вредности у књижевној уметности.

Наставна тема/област:	
Садржаји:	КЊИЖЕВНОСТ Књижевна дела и писци који се обрађују на часовима српског језика и књижевности. Књижевни термини и појмови. Врста строфе према броју стихова у лирској песми: дистих; терцет; врста стиха по броју слогова (лирски и епски десетерац). Одлике лирске поезије: нагласак речи и ритам; рима – парна, укрштена, обгрљена; улога риме у обликовању стиха. Стилске фигуре: контраст, хипербола. Врсте ауторске и народне лирске песме: социјалне песме, дитирамб, елегија; обредне песме (коледарске, краљичке, додолске и божићне). Основна тема и кључни мотиви. Облици казивања: нарација (хронолошко приповедање), описивање, дијалог, монолог. Фабула/радња, редослед догађаја. Врсте епских дела: приповетка, роман. Драмске врсте: комедија – основне одлике. Монолог и дијалог у драми. Дидаскалије, реплика. Етапе (заплет и расплет). ГРАМАТИКА Подела речи према постанку: просте речи и творенице; породица речи, уочавање корена речи. Саставни делови твореница (творбене основе, префикси и суфикси). Граматичка основа и граматички наставци у поређењу са творбеном основом и суфиксима. Настанак гласова и говорни органи; подела гласова: самогласници и сугласници (прави сугласници и сонанти); Подела сугласника по звучности и по месту изговора. Подела речи на слокове; основа и граматички наставци у поређењу са творбеном основом и суфиксима. Настанак гласова и говорни органи; подела гласова: самогласници и сугласници (прави сугласници и сонанти); Подела сугласника по звучности и по месту изговора. Подела речи на слокове; слоготворно р. Гласовне промене – уочавање у грађењу и промени речи: непостојано а;промена л у о; палатализација; сибиларизација; јотовање; једначење сугласника по звучности; једначење сугласника по месту изговора; губљење сугласника. Заменице: неличне именичке заменице (односно-упитне, неодређене, опште, одричне); придевске заменице: присвојне (с нагласком на употребу заменице свој, показне, односно-упитне, неодређене, опште, одричне). Граматичке категорије заменица: род, број, падеж и лице. Грађење, основна значења на сложенијим примерима. основна значења глаголских времена: аорист, имперфекат (само на нивоу препознавања; имперфекат глагола бити); плусквамперфекат. Независне предикатске реченице – појам комуникативне функције; подела на обавештајне, упитне, заповедне, жељне и узвичне реченице. Правопис Писање имена васионских тела.. Растављање речи на крају реда. Правописна решења у вези са гласовним променама. Писање именичких и придевских одричних заменица са предлозима.

	Писање заменице <i>Ваш</i> великим почетним словом. Правописна решења у вези са писањем обрађених глаголских облика.
Исходи	Ученик ће умети да: - уочава елементе композиције лирске песме(строфа, стих); -уме да разликује врсте строфе према броју стихова; -анализира сегменте епских и драмских дела; -разликује појам песника и појам лирског субјекта; појам приповедача у односу на писца; -разликује облике казивања; -увиђа звучне, визуелне, тактилне, олфакторне елементе песничке слике; -одређује стилске фигуре и разуме њихову улогу у књижевно-уметничком тексту; -процени основни тон певања, приповедања или драмске радње(шаљив, ведар, тужан и сл.); -развија имагинацијски богате асоцијацијена основу тема и мотива књижевних дела -одреди тему и главне и споредне мотиве; -анализира узрочно-последично низање мотива;; -илуструје особине ликова примерима из текста; -вреднује поступке ликова и аргументовано износи ставове; -наводи примере личне добити од читања;; -напредује у стицању читалачких компетенција; -упоређи књижевно и филмско дело, позоришну представу и драмски текст; -доследно и врло прецизно разликује променљиве речи од непроменљивих(сложенији примери); -разликује категорије рода, броја, падежа речи које имају деклинацију; -разликује основне функције и значења падежа ради са лакоћом;; -употребљава падежне облике у складу са нормом ; -разликује реченичне чланове (у сложенијим примерима); - сасвим лако одређује начине постанка речи , суфикс, префикс, породицу речи, корен речи;; -врло брзо разликује врсте заменица на сложенијим примерима реченице; -са лакоћом проналази им одређује гласовне промене у сложенијим примерима; - одређује глаголске облике, зна начине њиховог грађења;; - зна независне реченице и разликује их; -доследно примењује правописну норму у употребу великог слова; састављеног и растављеног писања речи; - интерпункцијских знакова;; -користи правопис у свакодневном раду.
Активности ученика	- обнављају и проширују усвојена знања; -усвајају нова знања; -читају; -записују;-анализирају и интерпретирају обрађене садржаје; -аргументовано износе своје ставове и образлажу их; -размењују мишљења; -решавају проблемске задатке -редовно пишу домаће
Активности наставника	-врло брижљиво припрема час и његов ток; -мотивише ученике за рад; -објашњава, саветује и даје упутства -прати постигнућа ученика и вреднује њихове одговоре; -учествује у припреми и одабиру наставног материјала; -упућује ученике на додатне изворе знања; -организује и координира рад ученика и подржава њихову сарадњу; -сугерисање ученицима на велики број сајтова на којима могу обогатити своја сазнања
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: индивидуални, фронтални, групни, рад у пару; Методе: дијалогска, монолошка, истраживачка, текстуална, демонстративна., игровна, стваралачка, аналитичко-синтетичка, радионице, истраживачки задаци, хеуристичка, програмирана настава,дигитална настава
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање кроз различите истраживачке задатке, задатке дате на часовима и на тестовима за вежбање
Место извођења наставе	Учионица

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: ШЕСТИ	Годишњи фонд часова : 15
Наставни предмет: ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК – додатни рад	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Циљ додатног рада је потпуније образовање, усмеравање развоја свих ученика. Садржаје додатне наставе треба темељити на саржајима редовне наставе који ће се поступно продубљивати и проширивати. Додатна настава ће омогућити даровитим ученицима брже и темељније увођење у свет науке.

Наставне теме/области	Лични идентитет, породица и окружење Становање - форме, навике Историја, временско искуство и доживљај времена Путовања, транспорт и превозна средства	Наука и истраживања Живи свет Облачење, уметност и технологије Здравље, спорт, исхрана
Садржаји	- <i>The Present Simple Tense</i> за изражавање сталних радњи. <i>Have got</i> за изражавање поседовања. Личне заменице (<i>subject and object case</i>). Присвојни придеви – <i>my, your...</i> Показне заменице – <i>this/these, that/those</i>. Питања са <i>Who/What/Where/When/How(old)</i>... Основни и редни бројеви (1–1000). Временски и меси предлози <i>in, on at</i>. Поређење придева. Императив. Модални глаголи <i>can, could, may, must, would, should</i> - <i>The Present Continuous Tense</i> за изражавање тренутних, привремених и испланираних радњи. Предлози за описивање начина кретања – <i>by (car), on (foot)</i>... Саксонски генитив са именицом у једнини и множини - <i>my friend's/friends'/children's books</i> - Правилна множина именица. Множина именица које се завршавају на <i>-y, -f/fe: strawberries, shelves, knives...</i> Множина именица које се завршавају на <i>-o: kilos, potatoes...</i> Синкретизам једнине и множине: <i>sheep, fish...</i> Најчешћи облици нешправилне множине (<i>men, women, children, people, feet, teeth, mice....</i>)– <i>some, any, no</i>. Квантификатори– <i>much, many, a lot of</i>. Питања са <i>How much/many</i> - <i>The Past Simple Tense</i> правилних и неправилних глагола. Изражавање будућности - <i>The Present Continuous Tense, to be going to, will</i> - <i>The Present Perfect Tense</i> за описивање искустава ; <i>Zero and First Conditional</i> за изражавање чињеница и реалних услова; временске реченице (<i>time clauses</i>); <i>The Past Continuous Tense</i> за описивање трајних прошлих радњи - Интеркултурни садржаји: географске карактеристике САД, биљни и животињски свет, породични и школски живот у ВБ и САД, распусти и путовања, традиционална јела, историјски догађаји, епохална открића, важније личности из прошлости, друштвено окружење, локална заједница, локална мерне јединице и валуте, намирнице и производи специфични за циљну културу, значајни празници	
Исходи	Ученик ће бити у стању да: - Правилно казује множину именица и изрази припадност и пооседовање - Правилно користи заменице, детерминаторе и квантификаторе у датом комуникативном контексту - Поређи људе, појаве и предмете у односу на неку особину - Правилно казује бројеве и датуме	

	- Описује садашње, прошле и будуће радње, одговара и поставља питања везана за садашњост, прошлост и будућност - Описује искуства из прошлости и радње које још нису завршене - Опише радње које су трајале у прошлости - Изрази реалне услове и чињенице - Опише људе, места, појаве описним придевима - Изрази савет, обавезу, забрану, пита за дозволу, учтиво замоли користећи одговарајуће модалне глаголе - Разуме општи смисао прочитаних текстова на различите теме и издвоји кључне информације у њима - Разуме основне сличности и разлике између своје и циљних култура у различитим аспектима свакодневног живота и прихвата постојање разлика.
Активности ученика	Слушање и читање текстова, реаговање на усмени или писани импулс саговорника (наставника, вршњака и сл.) и иницирање и проширивање комуникације; постављање питања, повезивање са претходно наученим, употреба нове лексице у контексту, сарадња у пару и групи, активно учешће у раду, израда презентација, учешће у пројектима, анализа, извођење закључака
Активности наставника	Прати, подстиче, мотивише, објашњава, коригује, помаже, прати напредак ученика, организује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Методе: Дијалогска, монолошка, вербално – текстуална, аудитивна, визуелна, илустративно-демонстративна. Рад у пару, групи и индивидуално. Технике: Слушање и реаговање на команде наставника на страном језику или са аудио записа (слушај, пиши, повежи, одреди али и активности Рад у паровима, малим и великим групама (мини-дијалози, игра по улогама, симулације итд.). Мануелне активности (израда панорама, презентација, зидних новина, постера и сл.). Вежбе слушања Игре примерене узрасту
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Праћење постигнућа и напредак у остваривању постављених образовних циљева додатне наставе мотивише ученике на даљи рад. Подршка коју наставник пружа током наставе доприноси развоју реалистичне слике ученика о себи и развија вештине самовредновања. Наставник бележи и прати оствареност исхода и напредак ученика.

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Шести	Годишњи фонд часова : 25
Наставни предмет: МАТЕМАТИКА - додатна	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Додатна настава се организује за ученике који врло успршно садладавају наставне садржаје и имају изражену способност за математику. Циљ организовања ове наставе је продубљивљење и примена стечених знања.

Наставна тема/област:	ЦЕЛИ БРОЈЕВИ
Садржаји:	Супротан број. Апсолутна вредност целог броја. Приказ целих бројева на бројевној правој. Упоредивање целих бројева. Основне рачунске операције у скупу $\mathbb{Z}$ и њихова својства. Изрази са целим бројевима
Исходи	-упореди и представи на бројевној правој целе бројеве; - одреди супротан број и апсолутну вредност целог броја; -израчуна вредности бројевних израза; -реши проблем из свакодневног живота користећи бројевни израз.
Активности ученика	-продубљује стечена знања -повезујетему са предходно наученим у разним областима и свакодневним животом -излаже своје идеје и износи оргинелна и креативна решења -прикупља, критички процењује и анализира идеје одговоре и решења
Активности наставника	-припрема час -мотивише ученике за рад -прати постигнућа ученика -предлаже изворе за вежбање код куће
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: фронтални индивидуални Методе : дијалогска, монолошка, текстуална, демонстративна
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Кроз различите активности и задатке дате посебно припремљене за овај вид
Место извођења наставе	Математички кабинет

Наставна тема/област:	ТРОУГАО
Садржаји:	Први део: Обим троугла.Једнакокраки и једнакостранични троуглови. Висина троугла. Углови троугла. Збир углова троуглова. Врсте троуглова према угловима. Однос између страница и углова троугла. Неједнакост троугла. Други део: Конструкције троуглова.Појам подударности и ставови подударности.Централна симетрија и подударност. Осна симетрија и подударност.
Исходи	-уочи одговарајуће елементе подударних троуглова; -утврди да ли су два троугла подударна на основу ставова подударности; -конструира троугао на основу задатих елемената ; -примени својства троуглова задацима; -примењује особине осне симетрије, централне симетрије и транслације у задацима;
Активности ученика	-продубљује стечена знања -повезујетему са предходно наученим у разним областима и свакодневним животом -излаже своје идеје и износи оригинална и креативна решења -прикупља,критички процењује и анализира идеје одговоре и решења
Активности наставника	-припрема час -мотивише ученике за рад -прати постигнућа ученика -предлаже изворе за вежбање код куће
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада:фронталнииндивидуални Методе :дијалошка,монолошка,текстуална,демонстративна
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Кроз различите активности и задатке дате посебно припремљене за овај вид
Место извођења наставе	Математички кабинет

Наставна тема/област:	РАЦИОНАЛНИ БРОЈЕВИ
Садржаји:	Први део: Супротан број. Апсолутна вредност рационалног броја. Приказ рационалних бројева на бројевној правој. Упоредивање рационалних бројева. Основне рачунске операције у скупу Q и њихова својства. Изрази са рационалним бројевима. Једначине и неједначине Други део: Размере, пропорције и проценти. Директна пропорционалност. Обрнута пропорционалност.
Исходи	-упореди и представи на бројевној правој рационалне бројеве у облику разломка и у децималном запису; -одреди супротан број и апсолутну вредност рационалног броја; -израчуна вредности бројевних израза и реши линеарну једначину и неједначину у скупу рационалних бројева; - реши проблем из свакодневног живота користећи бројевни израз, линеарну једначину и неједначину у скупу рационалних бројева; -примени пропорцију и проценат у реалним ситуацијама;
Активности ученика	-продубљује стечена знања -повезујете са предходно наученим у разним областима и свакодневним животом -излаже своје идеје и износи оргинелна и креативна решења -прикупља, критички процењује и анализира идеје одговоре и решења
Активности наставника	-припрема час -мотивише ученике за рад -прати постигнућа ученика -предлаже изворе за вежбање код куће
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: фронтални индивидуални Методе : дијалогска, монолошка, текстуална, демонстративна
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Кроз различите активности и задатке дате посебно припремљене за овај вид
Место извођења наставе	Математички кабинет

Наставна тема/област:	ЧЕТВОРОУГАО
Садржаји:	Углови четвороугла.Збир углова четвороугла. Паралелограм. Особине паралелограма. Услови да четвороугао буде паралелограм. Ромб, правоугаоник и квадрат. Конструкција паралелограма. Сабирање и одузимање вектора. Множење вектора бројем. Трапез.Особине трапеза.Средња линија троугла и трапеза. Конструкције трапеза. Делтоид
Исходи	-конструираше паралелограм и трапез на основу задатих елемената -примени својства четвороуглова у задацима; -сабира и одузима векторе и користи их у реалним ситуацијама; -примењује особине осне симетрије, централне симетрије и транслације у задаци
Активности ученика	-продубљује стечена знања -повезујетему са предходно наученим у разним областима и свакодневним животом -излаже своје идеје и износи оргинелна и креативна решења -прикупља,критички процењује и анализира идеје одговоре и решења
Активности наставника	-припрема час -мотивише ученике за рад -прати постигнућа ученика -предлаже изворе за вежбање код куће
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада:фронталнииндивидуални Методе :дијалошка,монолошка,текстуална,демонстративна
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Кроз различите активности и задатке дате посебно припремљене за овај вид
Место извођења наставе	Математички кабинет

Наставна тема/област:	ПОВРШИНА ТРОУГЛА И ЧЕТВОРОУГЛА
Садржаји:	Површина паралелограма, троугла, трапеза. Површина четвороугла с нормалним дијагоналама.
Исходи	- израчуна површину троугла и четвороугла користећи обрасце или расположиву једнакост.
Активности ученика	-продубљује стечена знања -повезујетему са предходно наученим у разним областима и свакодневним животом -излаже своје идеје и износи оргинелна и креативна решења -прикупља,критички процењује и анализира идеје одговоре и решења
Активности наставника	-припрема час -мотивише ученике за рад -прати постигнућа ученика -предлаже изворе за вежбање код куће
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада:фронталнииндивидуални Методе :дијалошка,монолошка,текстуална,демонстративна
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Кроз различите активности и задатке дате посебно припремљене за овај вид
Место извођења наставе	Математички кабинет

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Шести	Годишњи фонд часова : 20
Наставни предмет:ФИЗИКА-додатни рад	Недељни фонд часова:1

Циљ учења предмета је да програмски садржаји ове наставе обухвате:

- изабране садржаје из редовне наставе који се сада обрађују комплексније (користи се и дедуктивни приступ физичким појавама, раде се тежи задаци, изводе прецизнија мерења на сложенијим апаратима итд.),
- нове садржаје, који се наслањају на програм редовне наставе, али се односе на сложеније физичке појаве или на појаве за које су ученици показали посебан интерес.

Редослед тематских садржаја у додатној настави прати редослед одговарајућих садржаја у редовној настави. Уколико у школи тренутно не постоје технички услови за остваривање неких тематских садржаја из додатне наставе, наставник бира оне садржаје који могу да се остваре. Поред понуђених садржаја, могу се реализовати и теме за које ученици покажу посебно интересовање као и припреме за такмичења.

Наставна тема/област:	Кретање
Садржаји:	Брзина код РПК-а, средња брзина, графички приказ брзине и пређеног пута код РПК-а
Исходи	Ученик ће самостално решавати задатке у вези средње брзине, графичких приказа брзине и пређеног пута
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни, рад у пару Методе рада: Вербална, експериментална, илустрациона
Активности наставника	Планира, припрема, води разговор; примењује различите облике и методе рада; демонстрира и илуструје; подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; проверава оствареност исхода
Активности ученика	Прати, записује поставља питања, решава задатке, учествује у извођењу огледа, демонстрира, сарађује, учествује у раду групе, прави презентације и постере.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Израда тестова са предходних такмичења, решавања задатака напредног нивоа из збирки за такмичење
Место извођења наставе:	Кабинет за физику

Наставна тема/област:	Сила
Садржаји:	Резултујућа сила, еластичност опруге, тежина тела
Исходи	Ученик ће самостално да решава задатке напредног нивоа
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни, рад у пару Методе рада: Вербална, експериментална, илустрациона
Активности наставника	Планира, припрема, води разговор; примењује различите облике и методе рада; демонстрира и илуструје; подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; проверава оствареност исхода
Активности ученика	Прати, записује поставља питања, решава задатке, учествује у извођењу огледа, демонстрира, сарађује, учествује у раду групе, прави презентације и постере.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Израда тестова са предходних такмичења, решавања задатака напредног нивоа из збирки за такмичење
Место извођења наставе:	Кабинет за физику

Наставна тема/област:	Мерење
Садржаји:	Међународни систем мера и његово коришћење, Апсолутна и релативна грешка мерења. Резултат мерења. Записивање резултата мерења (табеларно и графички).
Исходи	Ученик ће самостално да решава задатке напредног нивоа
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни, рад у пару Методе рада: Вербална, експериментална, илустрациона
Активности наставника	Планира, припрема, води разговор; примењује различите облике и методе рада; демонстрира и илуструје; подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; проверава оствареност исхода
Активности ученика	Прати, записује поставља питања, решава задатке, учествује у извођењу огледа, демонстрира, сарађује, учествује у раду групе, прави презентације и постере.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Израда тестова са предходних такмичења, решавања задатака напредног нивоа из збирки за такмичење

Наставна тема/област:	Маса и густина
Садржаји:	Маса, тежина и густина
Исходи	Ученик ће самостално да решава задатке напредног нивоа
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни, рад у пару Методе рада: Вербална, експериментална, илустрациона
Активности наставника	Планира, припрема, води разговор; примењује различите облике и методе рада; демонстрира и илуструје; подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; проверава оствареност исхода
Активности ученик	Прати, записује поставља питања, решава задатке, учествује у извођењу огледа, демонстрира, сарађује, учествује у раду групе, прави презентације и постере.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Израда тестова са предходних такмичења, решавања задатака напредног нивоа из збирки за такмичење
Место извођења наставе:	Кабинет за физику

Наставна тема/област:	Притисак
Садржаји:	Хидростатички притисак (принцип рада водовода, фонтане), Кретање тела у флуидима (кретање подморнице, ваздушног балона). Примена Паскаловог закона. Хидрауличне машине.
Исходи	Ученик ће самостално да решава задатке напредног нивоа
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни, рад у пару Методе рада: Вербална, експериментална, илустрациона
Активности наставника	Планира, припрема, води разговор; примењује различите облике и методе рада; демонстрира и илуструје; подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; проверава оствареност исхода
Активности ученика	Прати, записује поставља питања, решава задатке, учествује у извођењу огледа, демонстрира, сарађује, учествује у раду групе, прави презентације и постере.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Израда тестова са предходних такмичења, решавања задатака напредног нивоа из збирки за такмичење
Место извођења наставе:	Кабинет за физику

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Шести	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: БИОЛОГИЈА- додатна настава	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Проширивање и продубљивање знања ученика који се у већој мери интересују за биологију и који су на редовним часовима биологије показали висок ниво савладаног градива, као и развијање способности и вештина ученика према њиховим интересовањима и склоностима и развијање такмичарског духа, развијање способности самосталног планирања истраживања, постављања хипотеза, решавања проблема, анализе и синтезе, добијања и тумачења резултата истраживања

Наставна тема/област:	ЈЕДИНСТВО ГРАЂЕ И ФУНКЦИЈЕ КАО ОСНОВА ЖИВОТА; ЖИВОТ У ЕКОСИСТЕМУ; НАСЛЕЂИВАЊЕ И ЕВОЛУЦИЈА; ПОРЕКЛО И РАЗНОВРСНОСТ ЖИВОТА; ЧОВЕК И ЗДРАВЉЕ
Садржаји:	Грађа људског тела; једноћелијски организми; Грађа и животни процеси биљака Грађа и животни процеси животиња: исхрана и варење, дисање, транспорт, реаговање на дражи, кретање, излучивање, размножавање (човека); Животна средина и њени делови, основни чиниоци угрожавања живих бића Наследни материјал и наследне особине; Постанак и развој живота на Земљи; Пuteви преношења заразних болести, болести које преносе животиње; Болест зависности
Исходи	На напредном нивоу: истражује особине живих бића, Уочава и објашњава прилагођености живих бића на услове животне средине, односе исхране и распрострањење; самостално рикупља податке о варијабилности организама унутар једне врсте идентификује елементе здравог начина живота
Активности ученика	Посматра, запажа, бележи, дискутује, анализира, закључује црта, поставља питања, решава проблемске задатке, Уочава и решава проблеме постављањем хипотеза, вршењем огледа и доношењем закључка.
Активности наставника	Планира, Организује, Усмерава; Подстиче; Даје упутства; Излаже нове чињенице, Демонстрира; Посматра
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Дијалогска, метода демонстрације, рад на тексту, интерактивна метода, практичан рада, проблемска настава, индивидуализована настава
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање, дијагностички тестови; вежбе, дневници рада, самоевалуација, практичне вежбе, Реализовани експерименти и пројекти
Место извођења наставе	Биолошки кабинет

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Шести	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: Историја-додатна настава	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Циљ учења Историје је да ученик, изучавајући историјске догађаје, појаве, процесе и личности, стекне знања и компетенције неопходне за разумевање савременог света, развије вештине критичког мишљења и одговоран однос према себи, сопственом и националном идентитету, културно-историјском наслеђу, друштву и држави у којој живи

Наставна тема/област:	ОСНОВИ ПРОУЧАВАЊА ПРОШЛОСТИ
Садржаји:	-основне одлике средњег века -историјски извори за историјусредњег века -рани нови век-појам историјски извори
Исходи	Разликује све временске одреднице, лоцира временску одредницу, разликује начине рачунања времена у прошлости, разврстава историјске изворе
Активности ученика	Активно приступају раду,практично примењују стечена знања,самопроцењују свој напредак,запажају,упоређују,повезују,примењују,решавају проблеме,организују,повезују знање са другим областима.
Активности наставника	Припрема наставни материјал,уознаје ученике са циљевима и садржајима програма – упознаје их са правилима рада; – упознаје их са критеријумима оцењивања по областима – упознаје ученике, процењује њихово претходно искуство, – редовно прати рад и залагање ученика на часу – води рачуна о индивидуализаованом приступу ученику – подстиче код ученика развој мишљења и разумевања;– менторска улога – негује позитивну климу у одељењу; – омогућава подстицајну средину за рад и учење – охрабрује, помаже и подстиче ученике; – омогућава ученицима да сами изводе закључке – подстиче ученике на учење –Инсистира на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада –Инсистира на практичној примени стечених знања Идентификује напредак у учењу и постигнућима ученика подстиче ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке, повезују знања са другим областима и другим предметима, решавају проблеме, практично примењују...
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	-Мнолошко-дијалошка,демонстрација,дебата,рад на непознатом тексту,дискусија,игровне активности -Фронтални,индивидуални,групни,рад у пару -квиз,техника шест шешира,мапа ума,дрво проблема
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писана провера знања,петнаестоминутни тестови,самопроцена знања ученика

Наставна тема/област:	ЕВРОПА ,СРЕДОЗЕМЉЕ И СРПСКЕ ЗЕМЉЕ У РАНОМ СРЕДЊЕМ ВЕКУ
Садржаји:	-Велика сеоба народа -Франачка држава,Византија до 12.века,хришћанска црква,арабљани и ислам,феудално друштво,Стари Словени,српске земље и њихови суседи од 7-12.века,покрштавање Срба и других Јужних Словена и њихова рана култура.
Исходи	Сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту; – наведе специфичности друштвених појава, процеса, политичких идеја, ставова појединаца и група насталих у новом веку; – препознаје основне карактеристике различитих идеологија; – анализира процес настанка модерних нација и наводи њихове основне карактеристике; – уочава утицај и улогу књижевних и уметничких дела на формирање националног идентитета у прошлости; – уочава утицај историјских догађаја, појава и процеса на прилике у савременом друштву; – препознаје историјску подлогу савремених институција и друштвених појава (грађанска права, парламентаризам, уставност); – анализирајући дате примере, уочава утицај научно-технолошког развоја на промене у друштвеним и привредним односима и природном окружењу; – пореди положај и начин живота припадника различитих друштвених слојева и група у индустријско доба; – приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена у новом веку; – уочава историјске промене, поређењем политичке карте савременог света са историјским картама других епоха; – пореди информације приказане на историјској карти са информацијама датим у другим симболичким модалитетима; – повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом (хронолошки, политички, друштвени, културни); – пореди различите историјске изворе и класификује их на основу њихове сазнајне вредности; – анализира и процени ближе хронолошко порекло извора на основу садржаја; – уочава специфичности у тумачењу одређених историјских догађаја и појава на основу поређења извора различитог порекла; – уочи пристрасност, пропаганду и стереотипе у садржајима историјских извора; – употреби податке из графикона и табела у елементарном истраживању
Активности ученика	Активно приступају раду,практично примењују стечена знања,самопроцењују свој напредак,запажају,упоређују,повезују,примењују,решавају проблеме,организују,повезују знање са другим областима.
Активности наставника	Припрема наставни материјал,упознаје ученике са циљевима и садржајима програма – упознаје их са правилима рада – упознаје их са критеријумима оцењивања по областима – упознаје ученике, процењује њихово претходно искуство, – редовно прати рад и залагање ученика на часу – води рачуна о индивидуализаованом приступу ученику – подстиче код ученика развој мишљења и разумевања – менторска улога – негује позитивну климу у одељењу – омогућава подстицајну средину за рад и учење – охрабрује, помаже и подстиче ученике – омогућава ученицима да сами изводе закључке – подстиче ученике на учење

	–Инсистира на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада –Инсистира на практичној примени стечених знања Идентификује напредак у учењу и постигнућима ученика подстиче ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке, повезују знања са другим областима и другим предметима, решавају проблеме, практично примењују...
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Мнолошко-дијалогска, демонстрација, дебата, рад на непознатом тексту, дискусија, игровне активности -Фронтални, индивидуални, групни, рад у пару -квиз, техника шест шешира, мапа ума, дрво проблема
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писана провера знања, петнаестоминутни тестови, самопроцена знања ученика
Место извођења наставе	Учионица, историјски локалитети, архив, музеји
Наставна тема/област:	ЕВРОПА, СРЕДОЗЕМЉЕ И СРПСКЕ ЗЕМЉЕ У ПОЗНОМ СРЕДЊЕМ ВЕКУ
Садржаји:	Развој и структура феудалних држава -Крсташки ратови -свакодневни живот и опште одлике средњовековне културе -Србија од 12. До 14. века -Средњовековна Босна и Дубровник -Друштво, држава и привреда у српским земљама у средњем веку -Моравска Србија у борби против Турака -Српска деспотовина -Пад балканских земаља под османску власт Култура Срба у средњем веку
Исходи	лоцира на карти правац кретања крсташа, лоцира временску одредницу, анализира визуелне и текстуалне информације, пореди начин живота припадника различитих друштвених слојева у средњем веку, наводи основне карактеристике средњовековне културе, разликује узроке од последица најважнијих догађаја, појава и процеса из овог периода и објашњава их. Прикупља и приказује податке из различитих извора информација везаних за одређену историјску тему. Наводи српске средњовековне владаре и објашњава њихову улогу у развоју српске државе, користећи дату информацију или ленту времена, смешта историјску појаву, догађај или личност из српске и опште средњовековне историје у одговарајући миленијум, век или деценију. – повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом (хронолошки, политички, друштвени, културни); – пореди различите историјске изворе и класификује их на основу њихове сазнајне вредности; – анализира и процени ближе хронолошко порекло извора на основу садржаја; – уочава специфичности у тумачењу одређених историјских догађаја и појава на основу поређења извора различитог порекла; – уочи пристрасност, пропаганду и стереотипе у садржајима историјских извора; – употреби податке из графикана и табела у елементарном истраживању; – презентује, самостално или у групи, резултате елементарног истраживања заснованог на коришћењу одабраних историјских извора и литературе, користећи

	ИКТ; – упоређује, анализира и уочава разлике између својих и ставова других; – раздваја битно од небитног у историјској нарави; – препознаје смисао и сврху неговања сећања на важне личности и догађаје из историје државе и друштва; – идентификује историјске споменике у локалној средини и учествује у организовању и спровођењу заједничких школских активности везаних за развој културе сећања
Активности ученика	Активно приступају раду, практично примењују стечена знања, самопроцењују свој напредак, запажају, упоређују, повезују, примењују, решавају проблеме, организују, повезују знање са другим областима, такмиче се
Активности наставника	Припрема наставни материјал, упознаје ученике са циљевима и садржајима програма – упознаје их са правилима рада – упознаје их са критеријумима оцењивања по областима – упознаје ученике, процењује њихово претходно искуство, – редовно прати рад и залагање ученика на часу – води рачуна о индивидуализованом приступу ученику – подстиче код ученика развој мишљења и разумевања – менторска улога – негује позитивну климу у одељењу – омогућава подстицајну средину за рад и учење – охрабрује, помаже и подстиче ученике – омогућава ученицима да сами изводе закључке – подстиче ученике на учење –Инсистира на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада –Инсистира на практичној примени стечених знања Оцењивањем мотивише ученике за учење Оцењивањем процењује ниво постигнућа ученика Идентификује напредак у учењу и постигнућима ученика подстиче ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке, повезују знања са другим областима и другим предметима, решавају проблеме, практично примењују...
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Мнолошко-дијалогска, демонстрација, дебата, рад на непознатом тексту, дискусија, игровне активности -Фронтални, индивидуални, групни, рад у пару -квиз, техника шест шешира, мапа ума, дрво проблема
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писана провера знања, петнаестоминутни тестови, самопроцена знања ученика
Место извођења наставе	Учионица, историјски локалитети, архив, музеји

Наставна тема/област:	ЕВРОПА,СВЕТ И СРПСКЕ ЗЕМЉЕ У РАНОМ НОВОМ ВЕКУ
Садржаји:	-Велика географска открића -Промене у начину производње и успон градова -Хуманизам и ренесанса -Реформација и противреформација -Апсолутистичке монархије -Османско царство на врхунцу моћи -Положај Срба под османском влашћу -Срби у време слабљења Османског царства -Српски народ под хабзбуршком и млетачком влашћу
Исходи	Користи основне историјске појмове, лоцира на карти одређене догађаје ,појаве и процесе из националне и опште историје раног новог века , лоцира временску одредницу, анализира визуелне и текстуалне информације, разликује митове и легенде од историјских чињеница,разуме и објашњава узроке и последице великих географских открића ,разуме и објашњава значај нових културних покрета хуманизма и ренесансе као и њихов значај за савремени свет,разуме и објашњава појам апсолутистичка монархија,наводи најзначајније апсолутистичке монархије ,њихове карактеристике као и њихове најзначајније владаре.Наводе најзначајније чињенице и карактеристике Османског царства на врхунцу моћи током 16. века,наводе,објашњавају и разумеју какав је био положај српског становништва под турском влашћу на врхунцу његове моћи као и у време слабљења Османског царства.Наводе и објашњавају какав је био положај Срба под хабзбуршком и млетачком влашћу,сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контекступоређи различите историјске изворе и класификује их на основу њихове сазнајне вредности; – анализира и процени ближе хронолошко порекло извора на основу садржаја; – уочава специфичности у тумачењу одређених историјских догађаја и појава на основу поређења извора различитог порекла; – уочи пристрасност, пропаганду и стереотипе у садржајима историјских извора; – употреби податке из графикона и табела у елементарном истраживању, идентификује историјске споменике у локалној средини и учествује у организовању и спровођењу заједничких школских активности везаних за развој културе сећања
Активности ученика	Активно приступају раду,практично примењују стечена знања,самопроцењују свој напредак,запажају,упоређују,повезују,примењују,решавају проблеме,организују,повезују знање са другим областима.
Активности наставника	Припрема наставни материјал,упознаје ученике са циљевима и садржајима програма – упознаје их са правилима рада – упознаје их са критеријумима оцењивања по областима – упознаје ученике, процењује њихово претходно искуство, – редовно прати рад и залагање ученика на часу – води рачуна о индивидуализаованом приступу ученику – подстиче код ученика развој мишљења и разумевања – менторска улога – негује позитивну климу у одељењу – омогућава подстицајну средину за рад и учење

	– охрабрује, помаже и подстиче ученике – омогућава ученицима да сами изводе закључке – подстиче ученике на учење –Инсистира на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада –Инсистира на практичној примени стечених знања Идентификује напредак у учењу и постигнућима ученика подстиче ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке, повезују знања са другим областима и другим предметима, решавају проблеме, практично примењују...
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Мнолошко-дијалогска, демонстрација, дебата, рад на непознатом тексту, дискусија, игровне активности -Фронтални, индивидуални, групни, рад у пару -квиз, техника шест шешира, мапа ума, дрво проблема
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писана провера знања, петнаестоминутни тестови, самопроцена знања ученика, такмичења
Место извођења наставе	Учионица, историјски локалитети, архив, музеји

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Шести	Годишњи фонд часова : 36
ЧАС ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ	Недељни фонд часова: 1

Циљеви: Подстицање и усмеравање процеса формирања одељенског колектива. Систематско праћење развоја ученика, њиховог успеха и помагање у разрешавању проблема. Успостављање сарадње ученик-наставник-родитељ у циљу побољшања успеха и развоја ученика. Обављање саветодавно – васпитног рада са ученицима. Богаћење интерперсоналних односа у одељењу. Развијање међусобне љубави, толеранције, поштовања и уважавања различитости. Развијање свести о значају постојања правила понашања и важности придржавања истих. Усмеравање ученичких афинитета кроз слободне активности и подстицање да се укључе у различите општешколске манифестације и акције. Отклањање узрока евентуалног неуспеха појединих ученика. Координирање и усклађивање рада и захтева свих наставника према ученицима. Неговање и ширење опште културе.

Наставна тема/област	ФОРМИРАЊЕ ОДЕЉЕЊСКЕ ЗАЈЕДНИЦЕ УЧЕНИКА
Садржаји	Одабир представника одељењске заједнице ученика Договор о раду одељењског колектива и одељењског старешине Правила понашања
Наставна тема/област	УЧИОНИЦА БЕЗ НАСИЉА
Садржаји	Упознавање са основним појмовима, поступцима и процедурама у оквиру <i>Посебног протокола поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање</i> : појам и врсте насиља, права, обавезе и одговорности. Превентивне радионице* - <i>Појма и врсте насиља, ЈА говор, Реаговање на насиље, Не љутим се, Мостови и зидови, Чуvari осмеха, Решавање конфликтних ситуација, Правила успешне комуникације, Учионица добре воље, Дигитални бонтон</i> , итд. Обележавање Дана борбе против вршњачког насиља (Дана розих мајица). <i>*теме радионица се усклађују са Програмом заштите од насиља, злостављања и злостављања који сачињава Тим за заштиту на почетку сваке школске године и који је саставни део Годишњег плана рада школе, конкретним потребама и ситуацијама у одељењу, док се сценаријо радионица и избор материјала прилагођава узрасту ученика</i>
Наставна тема/област	ЗДРАВЉЕ
Садржаји	Лична хигијена Хигијена школског простора Одговоран однос према здрављу (радионице) Значај менталног здравља Обележавање Светског дана здравља (7. април)
Наставна тема/област	АНТИДИСКРИМИНАЦИЈА КАО ИНСПИРАЦИЈА
Садржаји	Упознавање са основним појмовима, поступцима и процедурама у оквиру <u>Правилника о поступању установе у случају сумње или утврђеног дискриминаторног понашања и вређања угледа, части или достојанства личности</u> – појам дискриминације, најчешћи облици дискриминаторног понашања, шта су то лична својства, представљање концепта наших школа у којима право на образовање имају сви ученици без обзира на лична својства, упознавање ученика са њиховим правима и обавезама а, као и са начинима реаговања у случају дискриминаторног понашања понашања.

	Превентивне радионице* на тему предрасуда, стереотипа, равноправности, различитости, толеранције, емпатије итд. Обележавање Светског дана нулте толеранције дискриминације (1. март) <i>*теме радионица се усклађују са Програмом превенције дискриминације који сачињава Тим за заштиту на почетку сваке школске године и који је саставни део Годишњег плана рада школе, конкретним потребама и ситуацијама у одељењу, док се сценаријо радионица и избор материјала прилагођава узрасту ученика</i>
Наставна тема/област	ОБЕЛЕЖАВАЊЕ ПРАЗНИКА И ЗНАЧАЈНИХ ДАТУМА
Садржаји	Дан школе и школска слава Свети Сава Велики школски час Божић, Ускрс, Нова година
Наставна тема/област	ВАСПИТАЊЕ У СЛОБОДНО ВРЕМЕ
Садржаји	Спорт и спортске активности Музика, филм, позориште Интернет и друштвене мреже: добре и лоше стране, предности и ризици Хобији Ћачке екскурзије и излети
Наставна тема/област	НАША ПОСТИГНУЋА
Садржаји	Анализа успеха ученика и предлози за остваривање бољих постигнућа Методе и технике ефикасног учења и праћења властитог напретка Учешће ученика у допунској настави, додатном раду и ваннаставним активностима
Исходи	Ученици ће бити у стању да: - креирају заједнички систем вредности сарађујући једни са другима - прихвате вредности других - дефинишу особине које чине доброг лидера (представнике одељењске заједнице) и образложе своје критеријуме - својим поступцима допринесу стварању и неговању климе прихватања, толеранције и уважавања; - комуницирају уз поштовање социо – културних норми - објасне шта је насиље и које врсте насиља постоје - објасне шта је дискриминација и које врсте дискриминаторног понашања постоје - конструктивно решавају конфликтне ситуације - пруже подршку друговима из одељења - адекватно реагују у ситуацијама када су жртве или сведоци насиља - адекватно реагују у ситуацијама када су жртве или сведоци дискриминаторног понашања - објасне предности и недостатке/ризике интернета и друштвених мрежа - самопрецене властити систем вредности

Активности ученика	Активно учествују у активностима одељенске заједнице и дају свој индивидуални допринос формирању одељенског колектива. Учествују активно у доношењу одлука битних за одељенски колектив. Закључују, изражавају властито мишљење, ставове, афинитете. Израђују презентације, учествују у дискусијама/дебатама. Доприносе стварању радне, толерантне атмосфере и раде на континуираном изграђивању позитивних интерперсоналних односа.
Активности наставника	Усмерава стварање ученичког колектива. Организује, прати, помаже, коригује, мотивише подстиче, води рачуна о усклађивању рада и захтева наставника према ученицима, пружа додатну подршку ученицима којима је то потребно, сарађује са стручним сарадницима, родитељима и школским тимовима, води прописану евиденцију, обавља саветодавни и појачан васпитни рад.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Комбиновање различитих метода и техника рада са ученицима, као што су: радионице, презентације, демонстрације, симулације, играње улога, дискусије, дебате, рад у малим групама, гледање и анализа видео прилога, креативне радионице, рад у групи на платформама за учење, повезивање са вршњацима из других школа или држава, укључивање у акције.
Начин провере остварености исхода	Континуирано праћење напретка ученика, који се огледа у начину на који ученици учествују у свим активностима, чиме се руководе у процесу доношења одлука, како комуницирају. У складу са исходима, тамо где се очекује знање или нека вештина (садржаји који се односе на превенцију насиља и дискриминације) прикладно је да се то провери у форми квиза, презентације, писања есеја.
Међупредметне компетенције:	Одговоран однос према здрављу Компетенција за целоживотно учење Сарадња Решавање проблема Одговорно учење у демократском друштву Рад са подацима и информацијама Дигитална компетенција Комуникација Одговоран однос према околини

НАСТАВНИ ПРОГРАМ ЗА СЕДМИ РАЗРЕД

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: СЕДМИ	Годишњи фонд часова : 144
Наставни предмет: Српски језик и књижевност	Недељни фонд часова: 4

ЦИЉЕВИ УЧЕЊА ПРЕДМЕТА Српски језик и књижевност јесу да се ученик оспособи да правилно користи српски језик у различитим комуникативним ситуацијама, у говору и писању; да кроз читање и тумачење књижевних дела развија читалачке компетенције које, уз књижевно знање, обухватају емоционално и фантазијско уживљавање, живо памћење, истраживачко посматрање; подстичу имагинацију и уметнички сензибилитет, естетско доживљавање и критичко мишљење, морално просуђивање и асоцијативно повезивање; да се одговарајућим врстама читања оспособљава да усмерено приступа делу и приликом тумачења открива различите слојеве и значења; да стиче основна знања о месту, улози и значају језика и књижевности у култури, као и о медијској писмености; да стиче и развија најшира хуманистичка знања и да научи како функционално да повезује садржаје предметних области.

Наставна тема/област:	КЊИЖЕВНОСТ
Садржаји:	Лирика 1. Јован Дучић: Подне 2. Милан Ракић: Божур 3. Владислав Петковић Дис: Међу својима 4. Милутин Бојић: Плава гробница 5. Десанка Максимовић: Крвава бајка 6. Стеван Раичковић: После кише 7. Јован Јовановић Змај: Јутутунска јухахаха 8. Рабиндранат Тагоре: Папирни бродови 9. Вислава Шимборска: Облаци Епика 1. Народна бајка (једна по избору): Међедовић / Чудотворни прстен / Златоруни ован 2. Стефан Митров Љубиша: Кањош Мацедоновић (одломак) 3. Радоје Домановић: Вођа (одломак) 4. Петар Кочић: Кроз међаву 5. Иво Андрић: Јелена, жена које нема (одломак) 6. Данило Киш: Прича о печуркама / Еолска харфа 7. Алфонс Доде: Последњи час / Владимир Набоков: Лош дан 8. Дневник Ане Франк (одломак) 9. Ефраим Кишон: Код куће је најгоре (једна прича по избору) 10. Афоризми (Душан Радовић и други) Драма 1. Бранислав Нушић: Власт (одломак) 2. Вида Огњеновић: Кањош Мацедоновић (одломак о сусрету Кањоша и Фурлана) Научнопопуларни и информативни текстови Обавезна дела 1. Михајло Пупин: Са пашњака до научењака (одломак) 2. Јелена Димитријевић: Седам мора и три океана (одломак) / Милош Црњански: Наша небеса („Крф, плава

	гробница” – одломак) Једно дело по избору 1. Јован Цвијић: Охридско језеро (одломак) / Пеђа Милосављевић: Потера за пејзажима 2. Светлана Велмар Јанковић: Српски Београд деспота Стефана (Капија Балкана) 3. Уметнички и научнопопуларни текстови о природним лепотама и културноисторијским споменицима завичаја 4. Избор из енциклопедија и часописа за децу ДОМАЋА ЛЕКТИРА 1. Епске народне песме покосовског тематског круга (Смрт војводе Пријезде, Диоба Јакшића и песма по избору) 2. Епске народне песме о хајдуцима и ускоцима (Мали Радојица, Стари Вујадин, Старина Новак и кнез Богосав; Иво Сенковић и ага од Рибника, Ропство Јанковић Стојана) 3. Свети Сава у књижевности: – одломак из Житија Светог Симеона (о опроштају оца од сина); – избор из народних прича и предања (на пример Свети Сава и ђаво, легенде о Светом Сави); – избор из ауторске поезије о Св. Сави (на пример Матија Бећковић: Прича о Светом Сави) 4. Мирослав Антић: Плави чуперак и Шашава књига (избор) 5. Антоан де Сент Егзипери: Мали Принц; Момо Капор: Мали Принц 6. Јован Стерија Поповић: Покондирена тиква 7. Душан Ковачевић: Свемирски змај 8. Дејан Алексић: Ципела на крају света / Игор Коларов: Дванаесто море ДОПУНСКИ ИЗБОР ЛЕКТИРЕ (бирати 3 дела) 1. Милорад Павић: Руски хрт (одломак) 2. Тургенев: Шума и степа 3. Антон Павлович Чехов: Чиновникова смрт 4. Јанко Веселиновић: Хајдук Станко (одломак из првог дела романа) 5. Гордана Малетић: Катарке Београда (прича Зебња и друге) 6. Урош Петровић: Загонетне приче 7. Александар Манић: У свитање света 8. Јасминка Петровић: Лето кад сам научила да летим 9. Градимир Стојковић: Хајдук у Београду 10. Корнелија Функе: Срце од мастила 11. Душица Лукић: Земља је у квару (избор) 12. Гордана Брајовић: из збирке песама Индија, Индија (Пролази слон пун мириса, Пролази слон пун Хималаја) 13. Душан Поп Ђурђев: Лет лионског Икара КЊИЖЕВНИ ТЕРМИНИ И ПОЈМОВИ Опкорачење. Рефрен. Цезура. Везани и слободни стих. ауторске лирске песме: рефлексивна и сатирична песма. Језичко-стилска изражајна средства: метафора, алегорија, градација, словенска антитеза, фигуре понављања (асонанца и алитерација). Функција мотива у композицији лирске песме. Песма у прози. Фабула и сиже. Статички и динамички мотиви. Композиција. Епизода. Идејни слој књижевног текста. Хумор, иронија и сатира. Врсте карактеризације књижевног лика. Унутрашњи монолог. Хронолошко и ретроспективно приповедање. Дневник. Путопис. Аутобиографија. Легендарна прича. Предања о постанку бића, места и
--	---

	ствари. Афоризам. Пословице, изреке; питалице; загонетке. Драмска радња; етапе драмске радње: увод, заплет, врхунац, перипетија, расплет. Драмска ситуација. Драма у ужем смислу
Исходи	Ученик ће умети да; – користи књижевне термине и појмове обрађиване у претходним разредима и повезује их са новим делима која чита; – истакне универзалне вредности књижевног дела и повеже их са сопственим искуством и околностима у којима живи; – чита са разумевањем различите врсте текстова и коментарише их, у складу са узрастом; – разликује народну од ауторске књижевности и одлике књижевних родова и основних књижевних врста; – разликује основне одлике стиха и строфе – укрштену, обгрљену и парну риму; слободни и везани стих; рефрен; – тумачи мотиве (према њиховом садејству или контрастивности) и песничке слике у одабраном лирском тексту; – локализује књижевна дела из обавезног школског програма; – разликује етапе драмске радње; – разликује аутора књижевноуметничког текста од наратора, драмског лица или лирског субјекта; – разликује облике казивања (форме приповедања); – идентификује језичко-стилска изражајна средства и разуме њихову функцију; – анализира идејни слој књижевног дела служећи се аргументима из текста; – уочи разлике у карактеризацији ликова према особинама: физичким, говорним, психолошким, друштвеним и етичким; – разликује хумористички од ироничног и сатиричног тона књижевног дела; – критички промишља о смислу књижевног текста и аргументовано образложи свој став; – доведе у везу значење пословица и изрека са идејним слојем текста; – препозна националне вредности и негује културноисторијску баштину; – размотри аспекте родне равноправности у вези са ликовима књижевно-уметничких текстова; – препоручи књижевно дело уз кратко образложење; – упореди књижевно и филмско дело
Активности ученика	-читају текст, -подвлаче/ уочавају и издвајају кључне речи и идеје; -издвјају примере, смишљају нове који се не наводе у тексту; -читају и тумаче табелу; -процењују повезаност појаве са животом, предвиђају последице појаве на...; -пишу резиме; -слушају; - дискутују; - активно слушају (усмеравају пажњу, питају) - решавају проблеме (уочавају их, дефинишу, раздвајају битно од небитног, пореде, броје, сврставају у категорије, тумаче табеле, решавају задатке, процењују, предвиђају...)

	- учествују у комуникацији (дискутују, постављају питања...) - организују (свој рад, простор, време...) -процењују свој рад и напредак. Сарађују са другима... - мисле (проњују, предвиђају,објашњавају,претпостављају, аргументују, закључују,повезују оно што већ знају са новим...) -решавајући проблеме на часу научиће поступак решавања проблема; - уочавајући сличности и разлике између две појаве научиће да упоређују; - слушајући предавање наставника научиће да слушају (с разумевањем); - примењујући процедуре научиће да примењују процедуре; - повезују оно што уче на часу у ситуацијама које се могу десити ван учионице научиће да примењују научено...
Активности наставника	-изражајно чита текстове -кратко излаже; - даје инструкције за критичко читање текста и рад у пару; -поставља питања; - подстиче дискусију; -усмерава интеракције међу ученицима да буду у функцији учења (употреба питања, идеја, коментара ученика за рад на часу). -похваљивање напретка ученика. -пружање потпуне и разумљиве повратне информације ученицима о њиховом раду. - адекватно реаговање на међусобно неуважавање и конфликте у одељењу. - коришћење различитих поступака за мотивисање ученика. - пружање могућности ученицима да постављају питања, дискутују и коментаришу у вези са предметом учења на часу. - адекватна употреба метода учења и наставе.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методe, технике, облици)	Увођење ученика у свет књижевности, али и осталих, тзв. некњижевних текстова (популарних, информативних), представља изузетно сложен наставни задатак. Управо на овом степену школовања стичу се основна и врло значајна знања, умења и навике од којих ће зависити ученичка књижевна култура, али и естетске компетенције. Ученици треба да разумеју фикционалну природу књижевног дела и његову аутономност (односно да праве разлику између лирског субјекта и песника, приповедача и писца), као и чињеницу да књижевно дело обликује једну могућу слику стварности. При обради текста, примењиваће се у већој мери јединство аналитичких и синтетичких поступака и гледишта. У складу са исходима, ученике треба навикавати да своје утиске, ставове и судове о књижевном делу подробније доказују чињеницама из самога текста и тако их оспособљавати за самосталан исказ, истраживачку делатност и заузимање критичких ставова. Обрада књижевног дела пожељно је да буде проткана решавањем <i>проблемских питања</i> која су подстакнута текстом и уметничким доживљавањем. Многи текстови, а поготову одломци из дела, у наставном поступку захтевају <i>локализацију</i>, често и вишеструку. Ситуирање текста у временске, просторне и друштвено-историјске оквири, као и обавештења о битним садржајима који претходе одломку – све су то услови без којих се у бројним случајевима текст не може интензивно доживети и правилно схватити. Приликом <i>тумачења текста</i> ученике треба навикавати да своје утиске, ставове и судове о књижевном делу

подробније доказују чињеницама из самога текста и тако их оспособљавати за самосталан исказ, истраживачку делатност и заузимање критичких ставова, уз уважавање индивидуалног разумевања смисла књижевног текста и исказивање различитих ставова. У наставној интерпретацији књижевноуметничког дела, обједињавајући и синтетички чиниоци могу бити: уметнички доживљаји, текстовне целине, битни структурни елементи (тема, мотиви, песничке слике, фабула, односно сиже, књижевни ликови, смисао и значење текста, мотивациони поступци, композиција), форме приповедања (облици излагања), језичко-стилски поступци и литерарни (књижевноуме-тнички) проблеми.

Књижевнотеоријске појмове ученици ће упознавати уз обраду одговарајућих текстова и помоћу осврта на претходно читалачко искуство. У програму нису наведени сви појмови и врсте књижевних дела предвиђени за усвајање у претходним разредима, али се очекује ће се наставник наклонити на стечено знање ученика, обновити га и продубити на примерима, сходно старијем узрасту. Такав случај је са стилским фигурама (поређењем/ компарацијом и персонификаци-јом) које се усвајају у трећем и четвртном разреду, а потом им се додају епитет, ономатопеја, контраст и хипербола; са појмом приповедања и облицима казивања у епском књижевном делу (дијалог, монолог, описивање: портрет и пејзаж); са појмовима везаним за драмско дело којима се додају заплет и расплет, као елементи драмске радње. Језичко-стилским изражајним средствима прилази се с доживљајног становишта; полазиће се од изазваних уметничких утисака и естетичке сугестије, па ће се потом истраживати њихова језичко-стилска условљеност.

Током обраде књижевних дела, као и у оквиру говорних и писмених вежби, настојаће се да ученици откривају што више особина, осећања и душевних стања појединих ликова, као и да изражавају своје ставове о поступцима ликова. Ученик се подстиче да уочава смисао смешног и хумористичног на примерима из лектире, као и да разликује хумористички или оптимистички, дитирамбски тон у певању/приповедању/драмској радњи од елегичног тона.

Исходи везани за наставну област књижевност засновани су на читању. Кроз читање и тумачење књижевних дела ученик развија читалачке компетенције које подразумевају не само истраживачко посматрање и стицање знања о књижевности већ подстичу и развијају емоционално и фантазијско уживљавање, имагинацију, естетско доживљавање, богате асоцијативне моћи, уметнички сензибилитет, критичко мишљење и изграђују морално просуђивање. Разни облици читања су основни предуслов да ученици у настави стичу сазнања и да се успешно уводе у свет књижевног дела. И у седмом разреду негује се, пре свега, доживљајно читање, а ученици се поступно уводе у истраживачко читање (читање према истраживачким задацима, читање из различитих перспектива и сл.) и оспособљавају да искажу свој доживљај уметничког дела, увиде елементе од којих је дело сачињено и разумеју њихову улогу у изградњи света дела.

Основни програмски захтев у настави граматике јесте да се ученицима језик представи и тумачи као систем. Ниједна језичка појава не би требало да се изучава изоловано, ван контекста у којем се остварује њена функција (у свакој погодной прилици могу се знања из граматике ставити у функцију тумачења текста, како уметничког тако и научнопопуларног). Један од изразито функционалних поступака у настави граматике јесу вежбања заснована на коришћењу примера из непосредне говорне праксе, што наставу граматике приближава животним потребама у којима се примењени језик појављује као свестрано мотивисана људска активност.

Правописна правила се усвајају путем систематских вежбања (правописни диктати, исправка грешака у датом тексту, тестови са питањима из правописа итд.). У оквиру правописних вежби пожељно је повремено

	укључити и питања којима се проверава графика (писана слова: велико и мало ћирилично Ћ, Ћ; велико и мало латиничко Ћ, велико Г, С, Ш итд.). Такође, треба подстицати ученике да сами уочавају и исправљају правописне грешке у СМС комуникацији, као и у различитим типовима комуникације путем интернета. Поред тога, ученике треба упућивати на служење правописом и правописним речником (школско издање). Пожељно је да наставник доноси примерак <i>Правописа</i> на час кад год се обрађују правописне теме (тако би могао појединачно ученицима задавати да пронађу реч у правописном речнику и одреде њен правилан облик или правилно писање).
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Започиње иницијалном проценом достигнутог нивоа знања. Сваки наставни час и свака активност ученика је прилика за формативно оцењивање, односно регистровање напретка ученика и упућивање на даље активности. Формативно вредновање је саставни део савременог приступа настави и подразумева процену знања, вештина, ставова и понашања, као и развијања одговарајуће компетенције током наставе и учења. Резултат оваквог вредновања даје повратну информацију и ученику и наставнику о томе које компетенције су усвојене, а које нису, као и о ефикасности одговарајућих метода које је наставник применио ради остваривања циља. Резултати формативног вредновања на крају наставног циклуса треба да буду исказани и бројчаном оценом. Рад сваког наставника састоји се од планирања, остваривања, праћења и вредновања. Важно је да наставник, поред постигнућа ученика, континуирано прати и вреднује властити рад. Све што се покаже добрим и ефикасним, наставник ће користити и даље у својој наставној пракси, а оно што буде процењено као недовољно делотворно Започиње иницијалном проценом достигнутог нивоа знања. Сваки наставни час и свака активност ученика је прилика за формативно оцењивање, односно регистровање напретка ученика и упућивање на даље активности. Формативно вредновање је саставни део савременог приступа настави и подразумева процену знања, вештина, ставова и понашања, као и развијања одговарајуће компетенције током наставе и учења. Резултат оваквог вредновања даје повратну информацију и ученику и наставнику о томе које компетенције су усвојене, а које нису, као и о ефикасности одговарајућих метода које је наставник применио ради остваривања циља. Резултати формативног вредновања на крају наставног циклуса треба да буду исказани и бројчаном оценом. Рад сваког наставника састоји се од планирања, остваривања, праћења и вредновања. Важно је да наставник, Поред постигнућа ученика, континуирано прати и вреднује властити рад. Све оно што није добро , требало би унапредити.
Место извођења наставе	Учионица, библиотека, мултимедијална учионица

Наставна тема/област:	ГРАМАТИКА
Садржаји:	Грађење и основна значења глаголских облика: футур II, императив, потенцијал; трпни гл. придев, гл. прилог садашњи и гл. прилог прошли. Подела глаголских облика на просте и сложене и на личне (времена и начини) и неличне. Непроменљиве врсте речи: везници, речце, узвици. Појам синтагме (главни члан и зависни чланови); врсте синтагми: именичке, придевске, прилошке и глаголске. Атрибут у оквиру синтагме. Логички субјекат. Сложени глаголски предикат. Напоредни односи међу реченичним члановима – саставни, раставни и супротни. Појам комуникативне и предикатске реченице. Независне предикатске реченице – напоредни односи међу независним реченицама (саставни, раставни, супротни). Зависне предикатске реченице (изричне, односне, месне, временске, узрочне, условне, допусне, намерне, последичне и поредбене). Реченични чланови исказани речју, предлошко-падежном конструкцијом, синтагмом и реченицом. Конгруенција – основни појмови Правописна решења у вези са обрађеним глаголским облицима. Интерпункција у вези са зависним реченицама (запета, тачка и запета). Писање скраћеница, правописних знакова. Ортоепија Дугоузлазни и дугосилазни акценат
Исходи	– разликује глаголске начине и неличне глаголске облике и употреби их у складу са нормом; – одреди врсте непроменљивих речи у типичним случајевима; – уочи делове именичке синтагме; – разликује граматички и логички субјекат; – разликује сложени глаголски предикат од зависне реченице са везником да; – препозна врсте напоредних односа међу реченичним члановима и независним реченицама; – идентификује врсте зависних реченица; – исказе реченични члан речју, предлошко-падежном конструкцијом, синтагмом и реченицом; – примени основна правила конгруенције у реченици; – доследно примени правописну норму; – разликује дугосилазни и дугоузлазни акценат;
Активности ученика	- пажљиво слушају; - дискутују; - активно слушају (усмеравају пажњу, питају) - решавају проблеме (уочавају их, дефинишу, раздвајају битно од небитног, пореде, броје, сврставају у категорије, тумаче табеле, решавају задатке, процењују, предвиђају...) - учествују у комуникацији (дискутују, постављају питања...) - организују (свој рад, простор, време...) - процењују свој рад и напредак. Сарађују са другима... - мисле (проњују, предвиђају, објашњавају, претпостављају, аргументују, закључују, повезују оно што већ знају са новим...) - решавајући проблеме на часу научиће поступак решавања проблема; - уочавајући сличности и разлике између две појаве научиће да упоређују; - слушајући предавање наставника научиће да слушају (с разумевањем); - примењујући процедуре научиће да примењују процедуре; - повезују оно што уче на часу у ситуацијама које се могу десити ван учионице научиће да примењују науч

Активности наставника	-кратко излаже -поставља питања; - подстиче дискусију; -усмерава интеракције међу ученицима да буду у функцији учења (употреба питања, идеја, коментара ученика за рад на часу). -похваљивање напретка ученика. -пружање потпуне и разумљиве повратне информације ученицима о њиховом раду. - адекватно реаговање на међусобно неуважавање и конфликте у одељењу. - коришћење различитих поступака за мотивисање ученика. - пружање могућности ученицима да постављају питања, дискутују и коментаришу у вези са предметом учења на часу. - адекватна употреба метода учења и наставе
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Основни програмски захтев у настави граматике јесте да се ученицима језик представи и тумачи као систем. Ниједна језичка појава не би требало да се изучава изоловано, ван контекста у којем се остварује њена функција (у свакој погодној прилици могу се знања из граматике ставити у функцију тумачења текста, како уметничког тако и научнопопуларног). Један од изразито функционалних поступака у настави граматике јесу вежбања заснована на коришћењу примера из непосредне говорне праксе, што наставу граматике приближава животним потребама у којима се примењени језик појављује као свестрано мотивисана људска активно. Правописна правила се усвајају путем систематских вежбања (правописни диктати, исправка грешака у датом тексту, тестови са питањима из правописа итд.). У оквиру правописних вежби пожељно је повремено укључити и питања којима се проверава графика (писана слова: велико и мало ћирилично Ћ, Ћ; велико и мало латиничко Ћ, велико Г, С, Ш итд.). Такође, треба подстицати ученике да сами уочавају и исправљају правописне грешке у СМС комуникацији, као и у различитим типовима комуникације путем интернета. Поред тога, ученике треба упућивати на служење правописом и правописним речником (школско издање). Пожељно је да наставник доноси примерак <i>Правописа</i> на час кад год се обрађују правописне теме (тако би могао појединачно ученицима задавати да пронађу реч у правописном речнику и одреде њен правилан облик или правилно писање).
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Започиње иницијалном проценом достигнутог нивоа знања. Сваки наставни час и свака активност ученика је прилика за формативно оцењивање, односно регистровање напретка ученика и упућивање на даље активности. Формативно вредновање је саставни део савременог приступа настави и подразумева процену знања, вештина, ставова и понашања, као и развијања одговарајуће компетенције током наставе и учења. Резултат оваквог вредновања даје повратну информацију и ученику и наставнику о томе које компетенције су усвојене, а које нису, као и о ефикасности одговарајућих метода које је наставник применио ради остваривања циља. Резултати формативног вредновања на крају наставног циклуса треба да буду исказани и бројчаном оценом. Рад сваког наставника састоји се од планирања, остваривања, праћења и вредновања. Важно је да наставник, поред постигнућа ученика, континуирано прати и вреднује властити рад. Све оно што није добро, требало би унапредити.
Место извођења наставе	Учионица, библиотека, мултимедијална учионица

Наставна тема/област:	ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА
Садржаји:	Књижевни и остали типови текстова у функцији унапређивања језичке културе. Књижевноуметнички и публицистички текстови. Усмени и писмени састави према унапред задатим смерницама (ограничен број речи; задата лексика; одређени граматички модели и сл.). Текст заснован на аргументима. Технички и сугестивни опис. Репортажа. Цитати и фусноте из различитих књижевних и неуметничких текстова. Нелинеарни текстови: табеле, легенде, графикони, мапе ума и друго. Говорне вежбе: интерпретативно-уметничке (изражајно читање, рецитоване); вежба аргументовања (дебатни разговор). Правописне вежбе: диктат, исправљање правописних грешака у тексту; запета у зависносложеним реченицама; глаголски облици; електронске поруке. Језичке вежбе: допуњавање текста различитим облицима променљивих речи; допуњавање текста непроменљивим речима; обележавање комуникативне реченице у тексту; исказивање реченичног члана на више начина (реч, синтагма, предлошко-падежна конструкција, реченица); фразеологизми (разумевање и употреба) и друге. Писмене вежбе и домаћи задаци и њихова анализа на часу. Четири школска писмена задатка – по два у сваком полугодишту
Исходи	– говори на задату тему поштујући књижевнојезичку норму; – разликује књижевноуметнички од публицистичког функционалног стила; – састави кохерентан писани текст у складу са задатом темом наративног и дескриптивног типа; – напише једноставнији аргументативни текст позивајући се на чињенице; – користи технички и сугестивни опис у изражавању; – препозна цитат и фусноте и разуме њихову улогу; – пронађе потребне информације у нелинеарном тексту; – напише електронску (имејл, SMS) поруку поштујући нормативна правила; – примени различите стратегије читања (информативно, доживљајно, истраживачко и др.); – састави текст репортажног типа (искуствени или фикционални); – правилно употреби фразеологизме и устаљене изразе који се јављају у литерарним и медијским текстовима намењеним младима.
Активности ученика	- пажљиво слушају; - дискутују; - активно слушају (усмеравају пажњу, питају) - решавају проблеме (уочавају их, дефинишу, раздвајају битно од небитног, пореде, броје, сврставају у категорије, тумаче табеле, решавају задатке, процењују, предвиђају...) - учествују у комуникацији (дискутују, постављају питања...); - организују (свој рад, простор, време...) - процењују свој рад и напредак. Сарађују са другима... - мисле (проњују, предвиђају, објашњавају, претпостављају, аргументују, закључују, повезују оно што већ знају са новим...) - решавајући проблеме на часу научиће поступак решавања проблема; - уочавајући сличности и разлике између две појаве научиће да упоређују; - слушајући предавање наставника научиће да слушају (с разумевањем); - примењујући процедуре научиће да примењују процедуре; - повезују оно што уче на часу у ситуацијама које се могу десити ван учионице научиће да примењују науч

Активности наставника	-кратко излаже -поставља питања; - подстиче дискусију; -усмерава интеракције међу ученицима да буду у функцији учења (употреба питања, идеја, коментара ученика за рад на часу). -похваљивање напретка ученика. -пружање потпуне и разумљиве повратне информације ученицима о њиховом раду. - адекватно реаговање на међусобно неуважавање и конфликте у одељењу. - коришћење различитих поступака за мотивисање ученика. - пружање могућности ученицима да постављају питања, дискутују и коментаришу у вези са предметом учења на часу. - адекватна употреба метода учења и наставе
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Језичка култура се негује спровођењем лексичко-семантичких и стилских вежби, које имају за циљ богаћење речника и развијање способности и вештине изражавања. Све врсте тих вежбања, чији је циљ развијање језичког мишљења, изводе се на тексту или у току говорних вежби. Када су у питању домаћи задаци, препоручује се да се четири задатка пишу ћирилицом, а четири латиницом (наизменично). Годишње се ради четири школска писмена задатка – по два у сваком полугодишту (један час за израду задатка и два за анализу и писање побољшане верзије састава). Школске писмене задатке требало би писати ћирилицом, а два исправка латиницом. Приликом реализације програма предмета српски језик и књижевност наставници треба да користе и савремене технологије (нпр. видео-бим, паметну таблу и сл.). Осавремењивање часова може се постићи и коришћењем електронских уџбеника и других наставних средстава.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Започиње иницијалном проценом достигнутог нивоа знања. Сваки наставни час и свака активност ученика је прилика за формативно оцењивање, односно регистровање напретка ученика и упућивање на даље активности. Формативно вредновање је саставни део савременог приступа настави и подразумева процену знања, вештина, ставова и понашања, као и развијања одговарајуће компетенције током наставе и учења. Резултат оваквог вредновања даје повратну информацију и ученику и наставнику о томе које компетенције су усвојене, а које нису, као и о ефикасности одговарајућих метода које је наставник применио ради остваривања циља. Резултати формативног вредновања на крају наставног циклуса треба да буду исказани и бројчаном оценом. Рад сваког наставника састоји се од планирања, остваривања, праћења и вредновања. Важно је да наставник, Поред постигнућа ученика, континуирано прати и вреднује властити рад. Све оно што није добро, требало би унапредити.
Место извођења наставе	Учионица, библиотека, мултимедијална учионица

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Седми	Годишњи фонд часова : 72
Наставни предмет: ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК	Недељни фонд часова: 2

Циљ учења предмета: Овладавање комуникативним вештинама и развијање способности и метода учења страног језака; развијање сазнајних и интелектуалних способности ученика, моралних и естетских ставова стицање позитивног односа према другим језицима и културама уз уважавање различитости и навикавање на отвореност у комуникацији, стицање свести и сазнања о функционисању страног и матерњег језика; усвајање основних знања за усмено и писмено споразумевање са људима из других земаља; усвајање норми вербалне и невербалне комуникације у складу са специфичностима енглеског језика.

Наставна тема/област	1. СЛОБОДНО ВРЕМЕ, МОДА (Комуникативне функције у оквиру теме: поздрављање; представљање себе и других и тражење/ давање основних информација о себи и другима; изражавање припадања и поседовања; исказивање способности у садашњости. Описивање бића, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања; описивање радњи у садашњости и прошлости).
Садржаји	Речи и изрази који се односе на тему: именовање чланова породице, школског прибора и израза који се односе на језик учioniце језичке структуре Possessive case (<i>The girl's hair is brown</i>), Adjectives- Adverbs (<i>She is a terrible singer. She sings terribly</i>), the verb can (<i>Can you run fast?</i>), Personal Pronouns (<i>I'm Kelly.</i>) Possessive Adjectives (<i>My father's brother lives in Spain.</i>), Possessive Pronouns (<i>Is the notebook yours?</i>), Imperative (<i>Read the text.</i>) (Интер)културни садржаји: устаљена правила учтине комуникације. Језичке структуре: Present Simple vs. Present Progressive Stative verbs, comparison of adjectives and adverbs , Past Simple , used to (countable and uncountable nouns some/any/no/every and their compounds
Исходи	По завршеној теми ученик ће бити у стању да: - разуме једноставније текстове у којима се описују радње и ситуације у садашњости и прошлости; - разуме једноставније текстове у којима се описују способности и умећа; - размени појединачне информације и/или неколико информација у низу које се односе на радње у садашњости и прошлости; разуме једноставније текстове који се односе на опис особа, биљака, животиња, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања; опише и упоређи жива бића, предмете, места, појаве користећи једноставнија језичка средства;
Активности ученика	Слушају, прате, постављају питања, одговарају на питања, сарађују, пишу, читају, раде у пару, групи, активно учествују у наставном процесу, анализирају, повезују, изводе закључке, пореде, активно учествују у језичким играма примереним узрасту, прате сопствени напредак
Активности наставника	Прати, подстиче, мотивише, објашњава, коригује, помаже, прати напредак ученика, организује, пружа додатну подршку у учењу
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Монолошка, дијалогска, вербално - текстуална, аудитивна, демонстративна, илистративна. “Превођење” исказа у гест и геста у исказ. Слушање и реаговање на упутства на енглеском језику. Вежбе слушања, усменог и писаног изражавања и разумевања прочитаног. Рад у пару, групи, фронтални и индивидуални. Мини дијалози. Игре по улогама, језичке игре примерене узрасту. Израда постера и панона. Самостални ученички мини пројекти.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања (вежбе говора, писања, читања, разумевања прочитаног, израда постера, панона, мини пројекти).

Наставна тема/област	2. ПУТОВАЊА И ЖИВИ СВЕТ (Комуникативне функције у оквиру теме: Описивање будућих радњи, планова, намера, предвиђања); описивање чињеница, и могућности у садашњости; оријентација у простору)
Садржаји	Речи и изрази који се односе на тему: путовања и смештај, временске прилике, изрази који се односе на припремање хране, локације на мапи, животиње; језичке структуре: Relative pronouns who/ which/ that/ whose (Fred Aston is the student who/that did well in the test.), Relative adverb: where (The hostel where we stayed was really cheap.), Future be going to (I'm going to travel to Australia next summer.), Future will (I'll help you tidy your room.), Zero conditional (If you mix blue and yellow, you get green.), Conditional Sentences Type 1 (If you tell Bill your secret, everybody will find out.), Time Clauses (Present- Future) (I'll call you after I finish doing my homework.) all/both/neither/ none/ either (All my classmates went to Peter's party last night but none of them had a good time.);Текстови и дијалози који се односе на тему и интеркултурни садржаји.
Исходи	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да: - разуме једноставније исказе који се односе на одлуке, обећања, планове, намере и реагује на њих; - размени једноставније исказе у вези са обећањима, одлукама, плановима, намерама и предвиђањима; - саопшти шта он/она или неко други планира, намерава, предвиђа; - разуме и формулише једноставније исказе који се односе на описивање чињеница и могућности у садашњости; - разуме једноставније текстове који се односе на оријентацију у простору; - пита и саопшти где се неко налази или где се нешто дешава;
Активности ученика	Слушају, прате, постављају питања, одговарају на питања, сарађују, пишу, читају, раде у пару, групи, активно учествују у наставном процесу, анализирају, повезују, изводе закључке, пореде, активно учествују у језичким играма примереним узрасту, прате сопствени напредак
Активности наставника	Прати, подстиче, мотивише, објашњава, коригује, помаже, прати напредак ученика, организује, пружа додатну подршку.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Монолошка, дијалогска, вербално - текстуална, аудитивна, демонстративна, илистративна. “Превођење” исказа у гест и геста у исказ. Слушање и реаговање на упутства на енглеском језику. Вежбе слушања, усменог и писаног изражавања и разумевања прочитаног. Рад у пару, групи, фронтални и ндививидулани. Мини дијалози. Игре по улогама, језичке игре примерене узрасту. Израда постера и паноа. Самостални ученички мини пројекти.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања (вежбе говора, писања, читања, разумевања прочитаног, израда постера, паноа, мини пројекти).

Наставна тема/област	3.ЗДРАВЉЕ, СПОРТ (Комуникативне функције у оквиру теме: Описивање радњи у прошлости, изражавање допадања и недопадања; описивање бића, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања).
Садржаји	Речи и изразе који се односе на тему: спортови и такмичења, кућни послови, слободне активности, спортска опрема, фразални глаголи; језичке структуре Present Perfect Simple (Henry has already bought a present for Anna but he hasn't given it to her yet.), Time expressions (Henry has already bought a present for Anna but he hasn't given it to her yet.), Present Perfect Simple vs. Past Simple (My best friend moved to a town by the coast last year but I haven't visited him yet.), Present Perfect Simple: for - since (We've been living in this house for six months. We've been living in this house since March.), Clauses of result (It was so hot yesterday that we went to the beach.); Текстови и дијалози који се односе на тему и интеркултурни садржаји.
Исходи	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да: - разуме једноставније исказе који се односе на изражавање допадања и недопадања и реагује на њих; - изрази допадање и недопадање уз једноставније образложење; - разуме једноставније исказе којима се тражи мишљење и реагује на њих; - изражава мишљење, слагање/неслагање и даје кратко образложење - разуме једноставнија питања која се односе на оријентацију/ положај предмета, бића и места у простору и правац кретања и одговори на њих; - затражи и разуме обавештења о оријентацији/положају предмета, бића и места у простору и правцу кретања; - опише правац кретања и просторне односе једноставнијим, везаним исказима - разуме једноставније текстове у којима се описују искуства, догађаји и способности у прошлости; - размени појединачне информације и/или неколико информација у низу о искуствима, догађајима и способностима у прошлости; - опише у неколико краћих, везаних исказа искуства, догађај из прошлости; - опише неки историјски догађај, историјску личност и сл.;
Активности ученика	Слушају, прате, постављају питања, одговарају на питања, сарађују, пишу, читају, раде у пару, групи, активно учествују у наставном процесу, анализирају, повезују, изводе закључке, пореде, активно учествују у језичким играма примереним узрасту, прате сопствени напредак
Активности наставника	Прати, подстиче, мотивише, објашњава, коригује, помаже, прати напредак ученика, организује, пружа додатну подршку у учењу
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Монолошка, дијалошка, вербално - текстуална, аудитивна, демонстративна, илистративна. “Превођење” исказа у гест и геста у исказ Слушање и реаговање на команде наставника на страном језику или са аудио записа. Вежбе слушања, усменог и писаног изражавања и разумевања прочитаног. Рад у пару, групи, фронтални и индивидуални. Мини дијалози. Игре по улогама, језичке игре примерене узрасту. Израда постера и панoa. Самостални ученички мини пројекти.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања (вежбе говора, писања, читања, разумевања прочитаног, израда постера, панoa, мини пројекти).

Наставна тема/област	4.НАУЧНА ДОСТИГНУЋА И НЕОБИЧНЕ ПОЈАВЕ <i>(Комуникативне функције у оквиру теме: Описивање радњи у прошлости; описивање појава).</i>
Садржаји	Речи и изрази који се односе на тему: речи које се односе на сујеверје, злочине, глаголи који се користе за нарацију, грађење речи; језичке структуре PastSimple - PastProgressive (<i>Shewaswatching TV whenthephone rang.</i>), Time clauses: when, while, as, as soon as (<i>As soon as wesawthestrangelight, we ranaway.</i>), Questiontags (<i>Youwent to the video arcade last night, didn'tyou?</i>), Prepositionsof time/place/movement (<i>We 'releaving on 11th February.</i>); Текстови и дијалози који се односе на тему и интеркултурни садржаји.
Исходи	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да: – разуме једноставније текстове у којима се описују искуства, догађаји и способности у прошлости; – размени појединачне информације и/или неколико информација у низу о искуствима, догађајима и способностима у прошлости; – опише у неколико краћих, везаних исказа искуства, догађај из прошлости; – опише неки историјски догађај, историјску личност и сл.; – разуме једноставније исказе који се односе на изражавање допадања и недопадања и реагује на њих; – изрази допадање и недопадање уз једноставније образложење; – разуме једноставније исказе којима се тражи мишљење и реагује на њих; – изражава мишљење, слагање/неслагање и даје кратко образложење.
Активности ученика	Слушају, прате, постављају питања, одговарају на питања, сарађују, пишу, читају, раде у пару, групи, активно учествују у наставном процесу, анализирају, повезују, изводе закључке, пореде, активно учествују у језичким играма примереним узрасту, прате сопствени напредак
Активности наставника	Прати, подстиче, мотивише, објашњава, коригује, помаже, прати напредак ученика, организује, пружа додатну подршку у учењу
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Монолошка, дијалошка, вербално - текстуална, аудитивна, демонстративна, илистративна. “Превођење” исказа у гест и геста у исказ Слушање и реаговање на команде наставника на страном језику или са аудио записа. Вежбе слушања, усменог и писаног изражавања и разумевања прочитаног. Рад у пару, групи, фронтални и ндививидулани. Мини дијалози. Игре по улогама, језичке игре примерене узрасту. Израда постера и паноа. Самостални ученички мини пројекти.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања (вежбе говора, писања, читања, разумевања прочитаног, израда постера, паноа, мини пројекти).

Наставна тема/област	5. КОМУНИКАЦИЈА (Комуникативне функције у оквиру теме: Искривање жеља, интересовања, потреба, осета и осећања; изражавање способности у садашњости и прошлости; изрицање обавеза и забрана)
Садржаји	Речи и изрази који се односе на тему: изрази који се користе у телефонском разговору, речи које се односе на гестикулацију, речи које се односе на компјутере, изрази са 'way'; језичке структуре can/could/ may/ will/ would/ might (Would you do the washing-up?); must/ have to/ need (to) (I need to speak to Jane before she leaves.), full infinitive (I was happy to get an e-mail from Jim.), bare infinitive (Young children shouldn't watch TV all day.), -ing form (Can you buy a newspaper before coming home?); Текстови и дијалози који се односе на тему и интеркултурне садржаје (слушају, читају, говоре и пишу).
Исходи	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да: разуме уобичајене изразе у вези са жељама, интересовањима, потребама, осећањима и реагује на њих; - изрази жеље, интересовања, потребе, осете и осећања једноставнијим језичким средствима; - разуме једноставније текстове у којима се описују способности и умећа; - размени појединачне информације и/или неколико информација у низу које се односе на радње у садашњости; - опише радње, способности и умећа користећи неколико везаних исказа; - разуме једноставније исказе који се односе на дозволе, забране, упозорења, правила понашања и обавезе и реагује на њих; - размени једноставније информације које се односе на дозволе, забране, упозорења, правила понашања и обавезе код куће, у школи и на јавном месту.
Активности ученика	Слушају, прате, постављају питања, одговарају на питања, сарађују, пишу, читају, раде у пару, групи, активно учествују у наставном процесу, анализирају, повезују, изводе закључке, пореде, активно учествују у језичким играма примереним узрасту, прате сопствени напредак
Активности наставника	Прати, подстиче, мотивише, објашњава, коригује, помаже, прати напредак ученика, организује, пружа додатну подршку у учењу
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Монолошка, дијалошка, вербално - текстуална, аудитивна, демонстративна, илистративна. "Превођење" исказа у гест и геста у исказ Слушање и реаговање на команде наставника на страном језику или са аудио записа. Вежбе слушања, усменог и писаног изражавања и разумевања прочитаног. Рад у пару, групи, фронтални и индивидуални. Мини дијалози. Игре по улогама, језичке игре примерене узрасту. Израда постера и панорама. Самостални ученички мини пројекти.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања (вежбе говора, писања, читања, разумевања прочитаног, израда постера, панорама, мини пројекти).
Место извођења наставе	Кабинет за енглески језик

Наставна тема/област	6. ЖИВОТНА СРЕДИНА <i>(Комуникативне функције у оквиру теме: Изражавање количине, димензија и цена; описивање бића, предмета, места, појава, радњи, стања и збивањ).</i>
Садржаји	Речи и изрази који се односе на тему: речи које се односе на димензије, море, једрење, животну средину, бројеви преко 100; језичке структуре <i>an</i> (<i>There's an armchair and a sofa in the living room.</i>), <i>the</i> (<i>The Earth looks beautiful from the moon.</i>), <i>so/ neither/ too/ either</i> (<i>I went waterskiing on my holiday. - So did I.</i>), Passive Voice(Present Simple - Past Simple / Present Perfect Simple - Future 'will' - modal verbs) (<i>Old wrecks are visited by thousands of divers every year.</i>). Текстови и дијалози који се односе на тему и интеркултурни садржаји.
Исходи	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да: - разуме једноставније исказе који се односе на количину, димензије и цене; - размени информације у вези са количином, димензијама и ценама - разуме једноставније текстове који се односе на опис особа, биљака, животиња, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања; - опише и упореди жива бића, предмете, места, појаве, радње, стања и збивања користећи једноставнија језичка средства.
Активности ученика	Слушају, прате, постављају питања, одговарају на питања, сарађују, пишу, читају, раде у пару, групи, активно учествују у наставном процесу, анализирају, повезују, изводе закључке, пореде, активно учествују у језичким играма примереним узрасту, прате сопствени напредак
Активности наставника	Прати, подстиче, мотивише, објашњава, коригује, помаже, прати напредак ученика, организује, пружа додатну подршку у учењу
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Монолошка, дијалошка, вербално - текстуална, аудитивна, демонстративна, илистративна. “Превођење” исказа у гест и геста у исказ Слушање и реаговање на команде наставника на страном језику или са аудио записа. Вежбе слушања, усменог и писаног изражавања и разумевања прочитаног. Рад у пару, групи, фронтални и индивидуални. Мини дијалози. Игре по улогама, језичке игре примерене узрасту. Израда постера и панорама. Самостални ученички мини пројекти.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања (вежбе говора, писања, читања, разумевања прочитаног, израда постера, панорама, мини пројекти).
Место извођења наставе	Кабинет за енглески језик

Наставна тема/област	7.УРГЕНТНЕ СИТУАЦИЈЕ. ПРОБЛЕМИ ТИНЕЈЦЕРА. (Комуникативне функције у оквиру теме: Разумевање и давање упутстава; изражавање молби, захтева, обавештења).
Садржаји	Речи и изрази који се односе на тему: речи које се односе на озледе и прву помоћ, изрази са ‘time’; језичке структуре Subject - Object Questions (Who saw the accident), Negative Questions (Haven't I seen you before?), Reflexive Pronouns (He did it by himself.), Should (You should go to the doctor.), Reported Speech (Commands, Requests) (My mother told me to clean my room and not to watch TV); Текстови и дијалози који се односе на тему и интеркултурне садржаје (слушају, читају, говоре и пишу).
Исходи	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да: – разуме једноставније предлоге, савете и позиве на заједничке активности и одговори на њих уз одговарајуће образложење; – упуту предлоге, савете и позиве на заједничке активности користећи ситуационо прикладне комуникационе моделе; – затражи и пружи додатне информације у вези са предлозима, саветима и позивима на заједничке активности; – разуме уобичајене молбе и захтеве и реагује на њих; – упуту уобичајене молбе и захтеве; – разуме и следи једноставнија упутства у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота; – пружи једноставнија упутства у вези са уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота.
Активности ученика	Слушају, прате, постављају питања, одговарају на питања, сарађују, пишу, читају, раде у пару, групи, активно учествују у наставном процесу, анализирају, повезују, изводе закључке, пореде, активно учествују у језичким играма примереним узрасту, прате сопствени напредак
Активности наставника	Прати, подстиче, мотивише, објашњава, коригује, помаже, прати напредак ученика, организује, пружа додатну подршку у учењу
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Монолошка, дијалошка, вербално - текстуална, аудитивна, демонстративна, илистративна. “Превођење” исказа у гест и геста у исказ Слушање и реаговање на команде наставника на страном језику или са аудио записа. Вежбе слушања, усменог и писаног изражавања и разумевања прочитаног. Рад у пару, групи, фронтални и индивидуални. Мини дијалози. Игре по улогама, језичке игре примерене узрасту. Израда постера и паноа. Самостални ученички мини пројекти.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања (вежбе говора, писања, читања, разумевања прочитаног, израда постера, паноа, мини пројекти).
Место извођења наставе	Кабинет за енглески језик

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Седми	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: ЛИКОВНА КУЛТУРА	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Циљ учења ликовне културе је да се ученик, развијајући стваралачко мишљење и естетичке критеријуме кроз практични рад, оспособљава за комуникацију и да изграђује позитиван однос према култури и уметничком наслеђу свог и других народа

Наставна тема/област:	ПРОСТОР И КОМПОЗИЦИЈА
Садржаји:	Композиција. Боје и емоције, стилизација облика. Композиција линија, композиција боја, композиција облика. Равнотежа, контраст, понављање и степеновање облика, варијације. Орнамент и арабеска. Пропорције. Пропорције главе и тела. Перспектива. Колористичка, ваздушна, линеарна перспектива.
Исходи	По завршеној области/теми ученик ће бити у стању да: - Користи традиционалне технике и одабрана савремена средства за ликовна истраживања; - изражава, одабраним ликовним елементима, емоције, стање или имагинацију; - обликује композиције примењујући основна знања о пропорцијама и перспективи; - користи, сам или у сарадњи са другима, одабране изворе, податке и информације као подстицај за стваралачки рад; - разговара о одабраним идејама, темама или мотивима у уметничким остварењима различитих култура и епоха;
Активности ученика	(усмерено) опажање, упоређивање, описивање (вербално или ликовно), процењивање, бележење (графичко, симболичко бележење опажања), сликање, цртање, колажирање, практиковање, експериментисање и трагање за решењима, истраживање, сакупљање (колекцијњ, збирке, албуми)
Активности наставника	Мотивише, подстиче, сарађује, припрема изворе информација (шира литература), осмишљава и организује посете и излете, прикупља радове за изложбе и конкурсе, прати и вреднује рад ученика, показује-демонстрира
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербални, илустративно-демонстративни, вербално текстуални, комбиноване методе, метода практичних радова, групни рад
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Праћење и вредновање ученика је континуирано, уважавајући интересовања и активности ученика у процесу учења, а у складу са њиховим стваралачким радом и креативношћу, у циљу осамостављивања, у трагању различитих извора сазнања, проширивања и продубљивања умења и вештина. На часовима вежбања вршиће се естетска анализа, процењивање, вредновање и оцењивање ученичких радова у току школске године оцењиваће се радови ученика и то у првом полугодишту два пута и у другом полугодишту два пута
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	КОМУНИКАЦИЈА
Садржаји:	Теме. Историјска, религијска и митолошка тема. Оригинал, копија и плагијат. Дигитална фотографија. Кадар, селфи и аутопортрет. Анимација. Процес креирања, стори борд. Сцена. Обједињавање покрета, игре и звука. Презентације.
Исходи	По завршеној области/теми ученик ће бити у стању да: - Користи традиционалне технике и одабрана савремена средства за ликовна истраживања; - изражава, одабраним ликовним елементима, емоције, стање или имагинацију; - користи, сам или у сарадњи са другима, одабране изворе, податке и информације као подстицај за стваралачки рад; - разговара о одабраним идејама, темама или мотивима у уметничким остварењима различитих култура и епоха; - уважава себе и друге када снима, обрађује и дели дигиталне фотографије; - учествује у заједничком креативном раду који обједињује различите уметности и/или уметност и технологију; - прави, самостално или у тиму, презентације о одабраним темама повезујући кључне текстуалне податке и визуелне информације; - представи своје и радове других, кратко, аргументовано и афирмативно; - предлаже идеје за уметничку рециклажу, хуманитарне акције кроз ликовно стваралаштво или обилазак места и установа културе; - разматра своја интересовања и могућности у односу на занимања у визуелним уметностима
Активности ученика	(усмерено) опажање, упоређивање, описивање (вербално или ликовно), процењивање, бележење (графичко, симболичко бележење опажања), сликање, цртање, колажирање, практиковање, експериментисање и трагање за решењима, истраживање, сакупљање (колекцијњ, збирке, албуми)
Активности наставника	Мотивише, подстиче, сарађује, припрема изворе информација (шира литература), осмишљава и организује посете и излете, прикупља радове за изложбе и конкурсе, прати и вреднује рад ученика, показује-демонстрира
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методe, технике, облици)	Вербални, илустративно-демонстративни, вербално текстуални, комбиноване методе, метода практичних радова, групни рад
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Праћење и вредновање ученика је континуирано, уважавајући интересовања и активности ученика у процесу учења, а у складу са њиховим стваралачким радом и креативношћу, у циљу осамостављивања, у трагању различитих извора сазнања, проширивања и продубљивања умења и вештина. На часовима вежбања вршиће се естетска анализа, процењивање, вредновање и оцењивање ученичких радова у току школске године оцењиваће се радови ученика и то у првом полугодишту два пута и у другом полугодишту два пута
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	УМЕТНОСТ ОКО НАС
Садржаји:	Уметничко наслеђе (грађевине, скулптуре и паркови). Уметност и технологија. Уметничка занимања и продукти. Савремена технологија и уметност. Уметност око нас. Уметничка рециклажа, уметнички пројекти, хуманитарне акције... Наслеђе.
Исходи	По завршеној области/теми ученик ће бити у стању да: - разговара о одабраним идејама, темама или мотивима у уметничким остварењима различитих култура и епоха; - прави, самостално или у тиму, презентације о одабраним темама повезујући кључне текстуалне податке и визуелне информације; - представи своје и радове других, кратко, аргументовано и афирмативно; - предлаже идеје за уметничку рециклажу, хуманитарне акције кроз ликовно стваралаштво или обилазак места и установа културе; - разматра своја интересовања и могућности у односу на занимања у визуелним уметностима
Активности ученика	(усмерено) опажање, упоређивање, описивање (вербално или ликовно), процењивање, бележење (графичко, симболичко бележење опажања), сликање, цртање, колажирање, практиковање, експериментисање и трагање за решењима, истраживање, сакупљање (колекцијњ, збирке, албуми)
Активности наставника	Мотивише, подстиче, сарађује, припрема изворе информација (шири литература), осмишљава и организује посете и излете, прикупља радове за изложбе и конкурсе, прати и вреднује рад ученика, показује-демонстрира
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербални, илустративно-демонстративни, вербално текстуални, комбиноване методе, метода практичних радова, групни рад
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Праћење и вредновање ученика је континуирано, уважавајући интересовања и активности ученика у процесу учења, а у складу са њиховим стваралачким радом и креативношћу, у циљу осамостављивања, у трагању различитих извора сазнања, проширивања и продубљивања умења и вештина. На часовима вежбања вршиће се естетска анализа, процењивање, вредновање и оцењивање ученичких радова у току школске године оцењиваће се радови ученика и то у првом полугодишту два пута и у другом полугодишту два пута
Место извођења наставе	Учионица

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Седми	Годишњи фонд часова :36
Наставни предмет:МУЗИЧКА КУЛТУРА	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Циљ наставе и учења музичке културе је да код ученика, развијајући интересовања за музичку уметност, стваралачко и критичко мишљење, естетске критеријуме, формира естетску перцепцију и музички укус, као и одговоран однос према очувању музичког наслеђа и култури свога и других народа.

Наставна тема/област:	ПЕВАЊЕМ И СВИРАЊЕМ УПОЗНАЈМО МУЗИКУ
Садржаји:	Певање песама по слуху самостално и у групи; Певање песама из нотног текста солмизацијом; Извођење једноставних ритмичких и мелодијских мотива (у стилу) музике старих цивилизација певањем; Певање песама у комбинацији са покретом;
Исходи	– пева самостално и у групи; – примењује правилну технику певања (правилно дисање, држање тела, артикулација); – кроз свирање и покрет развија сопствену координацију и моторику; – користи различита средства изражајног певања и свирања у зависности од врсте, намене и карактера композиције; – искаже своја осећања у току извођења музике; – примењује принцип сарадње и међусобног подстицања у заједничком музицирању; – учествује у школским приредбама и манифестацијама; користи могућности ИКТ-а у извођењу музике (коришћење матрица, караоке програма, аудиоснимака...);
Активности ученика	Планира, организује, води циљни разговор, демонстрира, мотивише ученике за самостални рад, учествује у анализи дела ради индивидуално и у групи жезелује старо и ново градиво издваја битно од небитног критички се односи према градиву (анализира, поставља питања, износи лични став) примењује стечена знања
Активности наставника	Припрема, мотивише, усмено излаже; приказује, показује; демонстрира, подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; води разговор
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методe, технике, облици)	Облик рада: Гронтални, групни, индивидуални Методe рада: Вербална, монологска, дијалогска, рад на тексту
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усменом провером, краћом писаном провером (до 15 минута) и проценом практичног рада и уметничког и стваралачког ангажовања, праћење уредности школске свеске, доношење прибора за рад, самооценивање.
Место извођења наставе	МУЗИЧКИ КАБИНЕТ

Наставна тема/област:	МУЗИЧКИ ИНСТРУМЕНТИ
Садржаји:	Најстарији инструменти: тело, жичани; дувачки, ударалке, Инструменти са диркама, Симфонијски оркестар
Исходи	– класификује инструменте по начину настанка звука; – подела инструмената – опише основне карактеристике свих инструмената – препозна везу између избора врсте инструмента и догађаја, односно прилике када семузика изводи; – користи могућности ИКТ-а у примени знања о музичким инструментима (коришћење доступних апликација);
Активности ученика	Планира Организује Води циљни разговор, демонстрира, мотивише ученике за самостални рад, учествује у анализи дела ради индивидуално и у групи повезује старо и ново градиво издваја битно од небитног критички се односи према градиву (анализира, поставља питања, износи лични став) примењује стечена знања
Активности наставника	Припрема, мотивише, усмено излаже; приказује, показује; демонстрира, усмерава активности Ученика, подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; води разговор
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни Методе рада: Вербалне, монолошка, дијалогска, рад на тексту
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање активности, ангажовања и сарадње, кроз закључивање и повезивање садржаја, учествовање у разговору и дискусији, реализација вежби, креативност, залагање, уредност и самосталност у раду, индивидуални одговори, разумевање презентованог, вршњачко оцењивање.
Место извођења наставе	МУЗИЧКИ КАБИНЕТ

Наставна тема/област:	МУЗИЧКО СТИЛСКА РАЗДОБЉА
Садржаји:	Човек у праисторији Улога музике у првобитном друштву; Човек и ритуал: улога музике у ритуалу (музичко-антрополошка истраживања); Магијска моћ музике; Средњи век(црквена музика) Ренесансна музика Музика у бароку и композитори Музика класицизма, бечки класичари
Исходи	- наведе начине и средства музичког изражавања у праисторији и античком добу; - објасни како друштвени развој утиче на начине и облике музичког изражавања; - -искаже своје мишљење о значају - и улози музике у животу човека; - реконструише у сарадњи са другима начин комуникације кроз музику у смислу ритуалног понашања и пантеизма; - -идентификује утицај ритуалног понашања у музици савременог доба (музички елементи, наступ исл.);
Активности ученика	Планира, организује, води циљни разговор, демонстрира, мотивише ученике за самостални рад, учествује у анализи дела ради индивидуално и у групи повезује старо и ново градиво издваја битно од небитног критички се односи према градиву (анализира, поставља питања, износи лични став) примењује стечена знања
Активности наставника	Припрема, мотивише, усмено излаже; приказује, показује; демонстрира, усмерава активности Ученика, подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; води разговор
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни Методе рада: Вербалне, монолошка, дијалогска, рад на тексту
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање активности, ангажовања и сарадње, кроз закључивање и повезивање садржаја, учествовање у разговору и дискусији, реализација вежби, креативност, залагање, уредност и самосталност у раду, индивидуални одговори, разумевање презентованог, вршњачко оцењивање.
Место извођења наставе	МУЗИЧКИ КАБИНЕТ

Разред: Седми	Годишњи фонд часова : 72
Наставни предмет: Историја	Недељни фонд часова: 2

Циљ учења предмета: Циљ учења Историје је да ученик, изучавајући историјске догађаје, појаве, процесе и личности, стекне знања и компетенције неопходне за разумевање савременог света, развије вештине критичког мишљења и одговоран однос према себи, сопственом и националном идентитету, културно-историјском наслеђу, друштву и држави у којој живи

Наставна тема/област:	ОСНОВИ ПРОУЧАВАЊА ПРОШЛОСТИ
Садржаји:	Основне одлике, хронолошки и просторни оквири периода од Индустријске револуције до завршетка Првог светског рата. Историјски извори за изучавање периода од Индустријске револуције до завршетка Првог светског рата и њихова сазнајна вредност (материјални, писани, аудио и визуелни).
Исходи	Доводи у везу узроке и последице историјских догађаја, појава и процеса на конкретним примерима; – изводи закључак о повезаности националне историје са регионалном и европском, на основу датих примера; – уочава везу између развоја српске државности током новог века и савремене српске државе; ОСНОВИ ПРОУЧАВАЊА ПРОШЛОСТИ Уочава основне одлике, хронолошки и просторни оквири периода од Индустријске револуције до завршетка Првог светског рата. Познаје сторијске изворе за изучавање периода од Индустријске револуције до завршетка Првог светског рата и уочава њихову сазнајну вредност
Активности ученика	Активно приступају раду, практично примењују стечена знања, самопроцењују свој напредак, запажају, упоређују, повезују, примењују, решавају проблеме, организују, повезују знање са другим областима.
Активности наставника	Припрема наставни материјал, упознаје ученике са циљевима и садржајима програма – упознаје их са правилима рада – упознаје их са критеријумима оцењивања по областима – упознаје ученике, процењује њихово претходно искуство, – редовно прати рад и залагање ученика на часу – води рачуна о индивидуализованом приступу ученику – подстиче код ученика развој мишљења и разумевања – менторска улога – негује позитивну климу у одељењу – омогућава подстицајну средину за рад и учење – охрабрује, помаже и подстиче ученике – омогућава ученицима да сами изводе закључке – подстиче ученике на учење –Инсистира на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада –Инсистира на практичној примени стечених знања - Оцењивањем мотивише ученике за учење - Оцењивањем процењује ниво постигнућа ученика - Идентификује напредак у учењу и постигнућима ученика

	подстиче ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке, повезују знања са другим областима и другим предметима, решавају проблеме, практично примењују...
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	-Мнолошко-дијалошка,демонстрација,дебата,рад на непознатом тексту,дискусија,игровне активности -Фронтални,индивидуални,групни,рад у пару -квиз,техника шест шешира,мапа ума,дрво проблема
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писана провера знања,петнаестоминутни тестови,самопроцена знања ученика
Место извођења наставе	Учионица,историјски локалитети,архив,музеји

Наставна тема/област:	ЕВРОПА, СВЕТ, СРПСКА ДРЖАВА И НАРОД НА ПОЧЕТКУ ИНДУСТРИЈСКОГ ДОБА (до средине XIX века)
Садржаји:	Индустријска револуција (парна машина и њена примена; промене у друштву – јачање грађанске и појава радничке класе). Политичке револуције (узроци, последице и обележја, европске монархије уочи револуција, просветитељске идеје, примери америчке и француске револуције; појмови уставности и поделе власти, Декларација о правима човека и грађанина, укидање феудализма). Наполеоново доба (Наполеонова владавина, ратови, тековине, Бечки конгрес). Свакодневни живот и култура (промене у начину живота). Источно питање и балкански народи (политика великих сила, борба балканских народа за ослобођење). Живот Срба под османском и хабзбуршком влашћу. Српска револуција 1804–1835 (основна обележја, ток Првог и Другог српског устанка, последице и значај). Развој модерне српске државе (аутономија Кнежевине Србије, успостава државе, оснивање образовних и културних установа). Црна Гора у доба владичанства
Исходи	Сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту; – наведе специфичности друштвених појава, процеса, политичких идеја, ставова појединаца и група насталих у новом веку; – препознаје основне карактеристике различитих идеологија; – анализира процес настанка модерних нација и наводи њихове основне карактеристике; – уочава утицај и улогу књижевних и уметничких дела на формирање националног идентитета у прошлости; – уочава утицај историјских догађаја, појава и процеса на прилике у савременом друштву; – препознаје историјску подлогу савремених институција и друштвених појава (грађанска права, парламентаризам, уставност); – анализирајући дате примере, уочава утицај научно-технолошког развоја на промене у друштвеним и привредним односима и природном окружењу; – пореди положај и начин живота припадника различитих друштвених слојева и група у индустријско доба; – приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена у новом веку; – уочава историјске промене, поређењем политичке карте савременог света са историјским картама других епоха; – пореди информације приказане на историјској карти са информацијама датим у другим симболичким модалитетима; – повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом (хронолошки, политички, друштвени, културни); – пореди различите историјске изворе и класификује их на основу њихове сазнајне вредности; – анализира и процени ближе хронолошко порекло извора на основу садржаја; – уочава специфичности у тумачењу одређених историјских догађаја и појава на основу поређења извора различитог порекла; – уочи пристрасност, пропаганду и стереотипе у садржајима историјских извора; – употреби податке из графикана и табела у елементарном истраживању
Активности ученика	Активно приступају раду, практично примењују стечена знања, самопроцењују свој напредак, запажају, упоређују, повезују, примењују, решавају проблеме, организују, повезују знање са другим областима.
Активности наставника	Припрема наставни материјал, упознаје ученике са циљевима и садржајима програма – упознаје их са правилима рада – упознаје их са критеријумима оцењивања по областима – упознаје ученике, процењује њихово претходно искуство, – редовно прати рад и залагање ученика на часу – води рачуна о индивидуализованом приступу ученику – подстиче код ученика развој мишљења и разумевања

	– менторска улога – негује позитивну климу у одељењу – омогућава подстицајну средину за рад и учење – охрабрује, помаже и подстиче ученике – омогућава ученицима да сами изводе закључке – подстиче ученике на учење –Инсистира на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада –Инсистира на практичној примени стечених знања - Оцењивањем мотивише ученике за учење - Оцењивањем процењује ниво постигнућа ученика - Идентификује напредак у учењу и постигнућима ученика - подстиче ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке, повезују знања са другим областима и другим предметима, решавају проблеме, практично примењују...
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Мнолошко-дијалогска, демонстрација, дебата, рад на непознатом тексту, дискусија, игровне активности -Фронтални, индивидуални, групни, рад у пару -квиз, техника шест шешира, мапа ума, дрво проблема
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писана провера знања, петнаестоминутни тестови, самопроцена знања ученика
Место извођења наставе	Учионица, историјски локалитети, архив, музеји

Наставна тема/област:	ЕВРОПА, СВЕТ, СРПСКА ДРЖАВА И НАРОД У ДРУГОЈ ПОЛОВИНИ XIX ВЕКА
Садржаји:	Рађање модерних држава, међународни односи и кризе (револуције 1848/49 – „пролеће народа”, политичке идеје, настанак модерне Италије и Немачке, успон САД и грађански рат, борба за колоније у Африци и Азији, Персија, Индија, Кина, опадање Османског царства). Промене у привреди, друштву и култури (Друга индустријска револуција, људска права и слободе – право гласа, укидање робовласништва, положај деце и жена; култура, наука, образовање, свакодневни живот). Кнежевина и Краљевина Србија и њено окружење (развој државних установа и политичког живота, унутрашња и спољна политика, међународно признање – Берлински конгрес; културна и просветна политика, свакодневни живот; положај Срба под хабзбуршком и османском влашћу).
Исходи	Уочава утицај научно-технолошког развоја на промене у друштвеним и привредним односима и природном окружењу; – пореди положај и начин живота припадника различитих друштвених слојева и група у индустријско доба; – приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена у новом веку; – уочава историјске промене, поређењем политичке карте савременог света са историјским картама других епоха; – пореди информације приказане на историјској карти са информацијама датим у другим симболичким модалитетима; – повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом (хронолошки, политички, друштвени, културни); – пореди различите историјске изворе и класификује их на основу њихове сазнајне вредности; – анализира и процени ближе хронолошко порекло извора на основу садржаја; – уочава специфичности у тумачењу одређених историјских догађаја и појава на основу поређења извора различитог порекла; – уочи пристрасност, пропаганду и стереотипе у садржајима историјских извора; – употреби податке из графикона и табела у елементарном истраживању; – презентује, самостално или у групи, резултате елементарног истраживања заснованог на коришћењу одабраних историјских извора и литературе, користећи ИКТ; – упоређује, анализира и уочава разлике између својих и ставова других; – раздваја битно од небитног у историјској наративи; – препознаје смисао и сврху неговања сећања на важне личности и догађаје из историје државе и друштва; – идентификује историјске споменике у локалној средини и учествује у организовању и спровођењу заједничких школских активности везаних за развој културе сећања
Активности ученика	Активно приступају раду, практично примењују стечена знања, самопроцењују свој напредак, запажају, упоређују, повезују, примењују, решавају проблеме, организују, повезују знање са другим областима.
Активности наставника	Припрема наставни материјал, упознаје ученике са циљевима и садржајима програма – упознаје их са правилима рада – упознаје их са критеријумима оцењивања по областима – упознаје ученике, процењује њихово претходно искуство, – редовно прати рад и залагање ученика на часу – води рачуна о индивидуализованом приступу ученику – подстиче код ученика развој мишљења и разумевања – менторска улога – негује позитивну климу у одељењу – омогућава подстицајну средину за рад и учење

	– охрабрује, помаже и подстиче ученике – омогућава ученицима да сами изводе закључке – подстиче ученике на учење –Инсистира на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада –Инсистира на практичној примени стечених знања - Оцењивањем мотивише ученике за учење - Оцењивањем процењује ниво постигнућа ученика - Идентификује напредак у учењу и постигнућима ученика - подстиче ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке, повезују знања са другим областима и другим предметима, решавају проблеме, практично примењују...
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Мнолошко-дијалошка,демонстрација,дебата,рад на непознатом тексту,дискусија,игровне активности -Фронтални,индивидуални,групни,рад у пару -квиз,техника шест шешира,мапа ума,дрво проблема
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писана провера знања,петнаестоминутни тестови,самопроцена знања ученика
Место извођења наставе	Учионица,историјски локалитети,архив,музеји

Наставна тема/област:	ЕВРОПА, СВЕТ, СРПСКА ДРЖАВА И НАРОД НА ПОЧЕТКУ XX ВЕКА
Садржаји:	Међународни односи и кризе (формирање савеза, сукоби око колонија, Руско-јапански рат, Мароканска криза, Анексиона криза, Либијски рат, балкански ратови). Култура, наука и свакодневни живот (Светска изложба у Паризу, примена научних достигнућа, положај жена). Краљевина Србија и њено окружење (Мајски преврат, политички живот, унутрашња и спољна политика; појава југословенства, наука, култура, свакодневни живот, положај Срба под аустроугарском и османском влашћу, Црна Гора – доношење устава, проглашење краљевине; учешће Србије и Црне Горе у балканским ратовима). Велики рат (узроци и повод, савезништва и фронтови, Србија и Црна Гора у рату; преломнице, ток и последице рата; аспекти рата – технологија рата, пропаганда, губици и жртве, глад и епидемије; човек у рату – живот у позадини и на фронту; живот под окупацијом и у избеглиштву; Велики рат у сећању)
Исходи	Сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту; – наведе специфичности друштвених појава, процеса, политичких идеја, ставова појединаца и група насталих у новом веку; – препознаје основне карактеристике различитих идеологија; – анализира процес настанка модерних нација и наводи њихове основне карактеристике; – уочава утицај и улогу књижевних и уметничких дела на формирање националног идентитета у прошлости; – уочава утицај историјских догађаја, појава и процеса на прилике у савременом друштву; – препознаје историјску подлогу савремених институција и друштвених појава (грађанска права, парламентаризам, уставност); – анализирајући дате примере, уочава утицај научно-технолошког развоја на промене у друштвеним и привредним односима и природном окружењу; – пореди положај и начин живота припадника различитих друштвених слојева и група у индустријско доба; – приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена у новом веку; – уочава историјске промене, поређењем политичке карте савременог света са историјским картама других епоха; – пореди информације приказане на историјској карти са информацијама датим у другим симболичким модалитетима; – повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом (хронолошки, политички, друштвени, културни); – пореди различите историјске изворе и класификује их на основу њихове сазнајне вредности; – анализира и процени ближе хронолошко порекло извора на основу садржаја; – уочава специфичности у тумачењу одређених историјских догађаја и појава на основу поређења извора различитог порекла; – уочи пристрасност, пропаганду и стереотипе у садржајима историјских извора; – употреби податке из графикона и табела у елементарном истраживању, идентификује историјске споменике у локалној средини и учествује у организовању и спровођењу заједничких школских активности везаних за развој културе сећања
Активности ученика	Активно приступају раду, практично примењују стечена знања, самопроцењују свој напредак, запажају, упоређују, повезују, примењују, решавају проблеме, организују, повезују знање са другим областима.
Активности наставника	Припрема наставни материјал, упознаје ученике са циљевима и садржајима програма – упознаје их са правилима рада – упознаје их са критеријумима оцењивања по областима – упознаје ученике, процењује њихово претходно искуство, – редовно прати рад и залагање ученика на часу – води рачуна о индивидуализованом приступу ученику – подстиче код ученика развој мишљења и разумевања

	– менторска улога – негује позитивну климу у одељењу – омогућава подстицајну средину за рад и учење – охрабрује, помаже и подстиче ученике – омогућава ученицима да сами изводе закључке – подстиче ученике на учење –Инсистира на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада –Инсистира на практичној примени стечених знања - Оцењивањем мотивише ученике за учење - Оцењивањем процењује ниво постигнућа ученика - Идентификује напредак у учењу и постигнућима ученика - подстиче ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке, повезују знања са другим областима и другим предметима, решавају проблеме, практично примењују...
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Мнолошко-дијалогска, демонстрација, дебата, рад на непознатом тексту, дискусија, игровне активности -Фронтални, индивидуални, групни, рад у пару -квиз, техника шест шешира, мапа ума, дрво проблема
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писана провера знања, петнаестоминутни тестови, самопроцена знања ученика
Место извођења наставе	Учионица, историјски локалитети, архив, музеји

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Седми	Годишњи фонд часова : 72
Наставни предмет: ФИЗИКА	Недељни фонд часова: 2

Циљ учења предмета: јесте да ученици упознају природне појаве и основне природне законе, да стекну основну научну писменост, да се оспособе за уочавање и распознавање физичких појава у свакодневном животу и за активно стицање знања о физичким појавама кроз истраживање, оформе основу научног метода и да се усмере према примени физичких закона у свакодневном животу и раду.

-стварање разноврсних могућности да кроз различите садржаје, облике рада, током наставе физике сврха, циљеви и задаци образовања, као и циљеви, наставе физике буду у пуној мери реализовани;

Наставна тема/област:	Кретање и сила
Садржаји:	Сила као узрок промене брзине. Појам убрзања Веза између силе, масе тела и убрзања. Други Њутнов закон Међусобно деловање два тела – силе акције и реакције. Трећи Њутнов закон Равномерно променљиво праволинијско кретање. Интензитет, правац и смер брзине и убрзања. Тренутна и средња брзина тела Зависност брзине и пута од времена при равномерно променљивом праволинијском кретању Графичко представљање зависности брзине од времена код равномерно променљивог праволинијског кретања Лабораторијске вежбе: - Одређивање сталног убрзања при кретању куглице низ жлеб - Провера другог Њутновог закона помоћу покретних колица
Исходи	Ученик/ученица уме да разликује скаларне и векторске физичке величине Ученик/ученица уме да користи и анализира резултате мерења различитих физичких величина и приказује их табеларно и графички Ученик/ученица уме да анализира зависност брзине и пређеног пута од времена код праволинијског кретања са сталним убрзањем Ученик/ученица зна да примени Њутнове законе динамике на кретање тела из окружења Ученик/ученица уме да демонстрира појаве: инерције тела, убрзаног кретања, кретање тела под дејством сталне силе и силе акције и реакције на примерима из окружења Ученик/ученица уме да решава квалитативне, квантитативне и графичке задатке из кинематике и динамике кретања тела
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни, рад у пару Методе рада: Вербална, експериментална, илустрациона Технике: мапа ума
Активности наставника	Планира, припрема, води разговор; примењује различите облике и методе рада; демонстрира и илуструје; подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; проверава оствареност исхода

Активности ученика	Прати, записује поставља питања, решава задатке, учествује у извођењу огледа, демонстрира, сарађује, учествује у раду групе, прави презентације и постере.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Наставник континуирано прати рад сваког ученика кроз проверавање његових усвојених знања, стечених на основу свих облика наставе: демонстрационих огледа (пре свега оних реализованих применом предвиди-посматрај-објасни наставне стратегије), предавања и активног учешћа у раду, решавања квантитативних, квалитативних, графичких, практичних и истраживачких задатака, пројектне наставе и лабораторијских вежби. Континуирано се пратити и вреднује знање, вештине и ставови ученика помоћу усменог испитивања, кратких писмених провера, контролних вежби, провером практичних вештина, као и вредновањем учешћа и продуката пројектне наставе. Наставник треба да омогући ученицима да искажу сопствена размишљања о неким физичким појавама и да то адекватно вреднује. На почетку школске године, потребно је спровести иницијални тест. Овај тест је инструмент провере предзнања и потенцијала ученика.
Месо извођења наставе	Кабинет за физику

Наставна тема/област:	Кретање тела под дејством силе теже. Сила трења
Садржаји:	Убрзање при кретању тела под дејством силе теже. Галилејев оглед Слободно падање тела. Бестежинско стање Хитац наниже и хитац навише Сила трења Сила отпора средине Лабораторијске вежбе: 1.Одређивање убрзања тела које слободно пада 2.Одређивање коефицијента трења клизања
Исходи	Ученик / ученица зна да анализира зависност брзине и пређеног пута од времена код праволинијског кретања са сталним убрзањем Ученик / ученица зна да покаже од чега зависи сила трења и на основу тога процени како може променити њено деловање Ученик / ученица уме да демонстрира појаву кретања тела под дејством силе Земљине теже и силе трења на примерима из окружења Ученик / ученица уме да примењује Њутнове законе динамике на кретање тела из окружења Ученик / ученица зна да препозна неравномерно кретање Ученик / ученица уме да решава квалитативне, квантитативне и графичке задатке (кинематика и динамика кретања тела, трење...)
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни, рад у пару Методе рада: Вербална, експериментална, илустрациона Технике: мапа ума
Активности наставника	Планира, припрема, води разговор; примењује различите облике и методе рада; демонстрира и илуструје; подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; проверава оствареност исхода
Активности ученика	Прати, записује поставља питања, решава задатке, учествује у извођењу огледа, демонстрира, сарађује, учествује у раду групе, прави презентације и постере.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Наставник континуирано прати рад сваког ученика кроз проверавање његових усвојених знања, стечених на основу свих облика наставе: демонстрационих огледа (пре свега оних реализованих применом предвиди-посматрај-објасни наставне стратегије), предавања и активног учешћа у раду, решавања квантитативних, квалитативних, графичких, практичних и истраживачких задатака, пројектне наставе и лабораторијских вежби. Континуирано се пратити и вреднује знање, вештине и ставови ученика помоћу усменог испитивања, кратких писмених провера, контролних вежби, провером практичних вештина, као и вредновањем учешћа и продуката пројектне наставе. Наставник треба да омогући ученицима да искажу сопствена размишљања о неким физичким појавама и да то адекватно вреднује. На почетку школске године, потребно је спровести иницијални тест. Овај тест је инструмент провере предзнања и потенцијала ученика.
Месо извођења наставе	Кабинет за физику

Наставна тема/област:	Равнотежа тела
Садржаји:	Деловање две силе на тело. Слагање и разлагање сила Појам и врсте равнотеже тела Полуга, момент силе Равнотежа полуге и њена примена Сила потиска у течности и гасу. Архимедов закон Пливање и тоњење тела Лабораторијска вежба: 1.Одређивање густине тела применом Архимедовог закона
Исходи	Ученик/ученица уме да разликује скаларне и векторске физичке величине Ученик/ученица зна да покаже врсте и услове равнотеже чврстих тела на примерима из окружења Ученик/ученица зна да наводи примере простих машина које се користе у свакодневном животу Ученик/ученица уме да прикаже како сила потиска утиче на понашање тела потопљених у течност и наведе услове пливања тела на води Ученик/ученица зна да решава квалитативне, квантитативне задатке који се односе на равнотежу полуге и силу потиска
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни, рад у пару Методе рада: Вербална, експериментална, илустрациона Технике: мапа ума
Активности наставника	Планира, припрема, води разговор; примењује различите облике и методе рада; демонстрира и илуструје; подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; проверава оствареност исхода
Активности ученика	Прати, записује поставља питања, решава задатке, учествује у извођењу огледа, демонстрира, сарађује, учествује у раду групе, прави презентације и постере.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Наставник континуирано прати рад сваког ученика кроз проверавање његових усвојених знања, стечених на основу свих облика наставе: демонстрационих огледа (пре свега оних реализованих применом предвиди-посматрај-објасни наставне стратегије), предавања и активног учешћа у раду, решавања квантитативних, квалитативних, графичких, практичних и истраживачких задатака, пројектне наставе и лабораторијских вежби. Континуирано се пратити и вреднује знање, вештине и ставови ученика помоћу усменог испитивања, кратких писмених провера, контролних вежби, провером практичних вештина, као и вредновањем учешћа и продуката пројектне наставе. Наставник треба да омогући ученицима да искажу сопствена размишљања о неким физичким појавама и да то адекватно вреднује. На почетку школске године, потребно је спровести иницијални тест. Овај тест је инструмент провере предзнања и потенцијала ученика.
Месо извођења наставе	Кабинет за физику

Наставна тема/област:	Механички рад и енергија. Снага
Садржаји:	Механички рад. Рад силе Рад силе Земљине теже и силе трења Механичка енергија тела Кинетичка енергија тела Потенцијална енергија тела. Гравитациона потенцијална енергија Закон о одржању механичке енергије Снага. Коефицијент корисног дејства Лабораторијске вежбе: 1. Одређивање рада силе под чијим дејством се тело креће по различитим подлогама 2. Провера закона одржања механичке енергије помочу колица
Исходи	Ученик/ученица уме да повеже појмове механички рад, енергија и снага и израчуна рад силе теже и рад силе трења Ученик/ученица уме да разликује скаларне и векторске физичке величине Ученик/ученица уме да разликује кинетичку и потенцијалну енергију тела и повеже њихове промене са извршеним радом Ученик/ученица зна да демонстрира важење закона одржања енергије на примерима из окружења Ученик/ученица зна да решава квалитативне, квантитативне и графичке задатке (применом закона одржањ
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни, рад у пару Методе рада: Вербална, експериментална, илустрациона Технике: мапа ума
Активности наставника	Планира, припрема, води разговор; примењује различите облике и методе рада; демонстрира и илуструје; подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; проверава оствареност исхода
Активности ученика	Прати, записује поставља питања, решава задатке, учествује у извођењу огледа, демонстрира, сарађује, учествује у раду групе, прави презентације и постере.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Наставник континуирано прати рад сваког ученика кроз проверавање његових усвојених знања, стечених на основу свих облика наставе: демонстрационих огледа (пре свега оних реализованих применом предвиди-посматрај-објасни наставне стратегије), предавања и активног учешћа у раду, решавања квантитативних, квалитативних, графичких, практичних и истраживачких задатака, пројектне наставе и лабораторијских вежби. Континуирано се пратити и вреднује знање, вештине и ставови ученика помоћу усменог испитивања, кратких писмених провера, контролних вежби, провером практичних вештина, као и вредновањем учешћа и продуката пројектне наставе. Наставник треба да омогући ученицима да искажу сопствена размишљања о неким физичким појавама и да то адекватно вреднује. На почетку школске године, потребно је спровести иницијални тест. Овај тест је инструмент провере предзнања и потенцијала ученика.
Месо извођења наставе	Кабинет за физику

Наставна тема/област:	Топлотне појаве
Садржаји:	Честични састав супстанције. Хаотично кретање молекула Топлотно ширење тела Појам и мерење температуре Унутрашња енергија и температура Количина топлоте и топлотна равнотежа Агрегатна стања супстанције Лабораторијска вежба: 1. Мерење температуре мешавине топле и хладне воде при успостављању топлотне равнотеже
Исходи	Ученик / ученица уме да разликује појмове температуре и количине топлоте и прикаже различите механизме преноса топлоте са једног тела на друго Ученик / ученица зна да анализира промене стања тела (димензија, запремине и агрегатног стања) приликом грејања или хлађења Ученик / ученица уме да наведе методе добијања топлотне енергије и укаже на примере њеног рационалног коришћења.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни, рад у пару Методе рада: Вербална, експериментална, илустрациона Технике: мапа ума
Активности наставника	Планира, припрема, води разговор; примењује различите облике и методе рада; демонстрира и илуструје; подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; проверава оствареност исхода
Активности ученика	Прати, записује поставља питања, решава задатке, учествује у извођењу огледа, демонстрира, сарађује, учествује у раду групе, прави презентације и постере.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Наставник континуирано прати рад сваког ученика кроз проверавање његових усвојених знања, стечених на основу свих облика наставе: демонстрационих огледа (пре свега оних реализованих применом предвиди-посматрај-објасни наставне стратегије), предавања и активног учешћа у раду, решавања квантитативних, квалитативних, графичких, практичних и истраживачких задатака, пројектне наставе и лабораторијских вежби. Континуирано се пратити и вреднује знање, вештине и ставови ученика помоћу усменог испитивања, кратких писмених провера, контролних вежби, провером практичних вештина, као и вредновањем учешћа и продуката пројектне наставе. Наставник треба да омогући ученицима да искажу сопствена размишљања о неким физичким појавама и да то адекватно вреднује. На почетку школске године, потребно је спровести иницијални тест. Овај тест је инструмент провере предзнања и потенцијала ученика.
Месо извођења наставе	Кабинет за физику

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Седми	Годишњи фонд часова : 144
Наставни предмет: МАТЕМАТИКА	Недељни фонд часова:4

Циљ учења предмета: је да ученик, овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.

Наставна тема/област:	РЕАЛНИ БРОЈЕВИ
Садржаји:	Сложенији примери и примена квадрата рационалног броја; решавања једначине $x^2 = a$; реални бројеви и бројевна права; квадратни корен; децимални запис реалног броја; приближна вредност реалног броја; апсолутна грешка; основна својства операција с реалним бројевима; функција директне пропорционалности $y = kx, k \in \mathbb{R} \setminus \{0\}$; продужена пропорција.
Исходи по завршетку разреда ученик ће бити у стању да	- израчуна степен реалног броја и квадратни корен потпуног квадрата и примени одговарајућа својства операција; - одреди бројевну вредност сложенијег израза са реалним бројевима; - на основу реалног проблема састави и израчуна вредност сложенијег бројевног израза са реалним бројевима; - одреди приближну вредност реалног броја и процени апсолутну грешку; - нацрта график функције $y = kx, k \in \mathbb{R} \setminus \{0\}$ - примени продужену пропорцију у реалним ситуацијама;
Активности ученика	Посматра, запажа, бележи, слуша, анализира, закључује, црта, чита, обележава, одговара на питања, ради у пару, ради у групама на јасно дефинисаним задацима, коментаришу одговоре других ученика
Активности наставника	Планира, организује, усмерава, подстиче, даје упутства, излаже нове чињенице, демонстрира, одређује редослед израде задатака, посматра, процењује, оцењује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Дијалогска метода, демонстрације, рад на тексту, интерактивна метода, проблемска настава, комбинована настава, програмирана настава. Рад у пару, групни рад, индивидуализована настава
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Дијалогска метода, демонстрације, рад на тексту, интерактивна метода, проблемска настава, комбинована настава, програмирана настава. Рад у пару, групни рад, индивидуализована настава
Место извођења наставе	Математички кабинет

Наставна тема/област:	ПИТАГОРИНА ТЕОРЕМА
Садржаји:	Сложенији примери и примена Питагорине теореме(директна и обратна).Важније примене Питагорине теореме. Конструкције тачака на бројевној правој које одговарају бројевима $\sqrt{2}$, $\sqrt{3}$, $\sqrt{5}$, итд. Растојање између две тачке у координатном систем
Исходи по завршетку разреда ученик ће бити у стању да	-примени Питагорину теорему у сложенијим рачунским и конструктивним задацима;
Активности ученика	Посматра,запажа,бележи,слуша,анализира,закључује,црта, чита,обележава,одговара на питања,ради у пару, ради у групама на јасно дефинисаним задацима,коментаришу одговоре других ученика
Активности наставника	Планира,организује,усмерава,подстиче,даје упутства,излаже нове чињенице,демонстрира, одређује редослед израде задатака,посматра,процењује,оцењује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Дијалошка метода,демонстрације,рад на тексту,интерактивна метода,проблемска настава,комбинована настава,програмирана настава. Рад у пару,групни рад,индивидуализована настава
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Дијалошка метода,демонстрације,рад на тексту,интерактивна метода,проблемска настава,комбинована настава,програмирана настава. Рад у пару,групни рад,индивидуализована настава
Место извођења наставе	Математички кабинет

Наставна тема/област:	ЦЕЛИ АЛГЕБАРСКИ ИЗРАЗИ
Садржаји:	Први део Степен чији је изложилац природан број; степен декадне јединице чији је изложилац цео број; операције са степенима; степен производа, количника и степена. Други део Полиноми и операције (мономи, сређени облик, трансформације збира, разлике и производа полинома усређени облик полинома). Квадрат бинома и разлика квадрата. Растављање полинома на чиниоце коришћењем дистрибутивног закона, формуле за квадрат бинома и разлику квадрата. Примене.
Исходи по завршетку разреда ученик ће бити у стању да	- трансформише збир, разлику и производ полинома; - примени формуле за разлику квадрата и квадрат бинома; - растави полином на чиниоце (користећи дистрибутивни закони формуле за квадрат бинома и разлику квадрата); - примени трансформације полинома на решавање једначина;
Активности ученика	Посматра, запажа, бележи, слуша, анализира, закључује, црта, чита, обележава, одговара на питања, ради у пару, ради у групама на јасно дефинисаним задацима, коментаришу одговоре других ученика
Активности наставника	Планира, организује, усмерава, подстиче, даје упутства, излаже нове чињенице, демонстрира, одређује редослед израде задатака, посматра, процењује, оцењује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Дијалогска метода, демонстрације, рад на тексту, интерактивна метода, проблемска настава, комбинована настава, програмирана настава. Рад у пару, групни рад, индивидуализована настава
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Дијалогска метода, демонстрације, рад на тексту, интерактивна метода, проблемска настава, комбинована настава, програмирана настава. Рад у пару, групни рад, индивидуализована настава
Место извођења наставе	Математички кабинет

Наставна тема/област:	МНОГОУГАО
Садржаји:	Појам многоугла.Врсте многоуглова.Збир углова многоугла.Број дијагонала многоугла. Правилни многоуглови (појам,својства,конструкције). Обим и површина многоугла.Тежишна дуж троугла.Ортоцентар и тежиште троугла. Сложеније примене ставова подударности.
Исходи по завршетку разреда ученик ће бити у стању да	- примени својства страница, углова и дијагонала многоугла; - израчуна површину многоугла користећи обрасце или разложиву једнакост; - конструише ортоцентар и тежиште троугла; - примени ставове подударности при доказивању једноставнијих тврђења и у конструктивним задацима;
Активности ученика	Посматра,запажа,бележи,слуша,анализира,закључује,црта, чита,обележава,одговара на питања,ради у пару, ради у групама на јасно дефинисаним задацима,коментаришу одговоре других ученика
Активности наставника	Планира,организује,усмерава,подстиче,даје упутства,излаже нове чињенице,демонстрира, одређује редослед израде задатака,посматра,процењује,оцењује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Дијалошка метода,демонстрације,рад на тексту,интерактивна метода,проблемска настава,комбинована настава,програмирана настава. Рад у пару,групни рад,индивидуализована настава
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Дијалошка метода,демонстрације,рад на тексту,интерактивна метода,проблемска настава,комбинована настава,програмирана настава. Рад у пару,групни рад,индивидуализована настава
Место извођења наставе	Математички кабинет

Наставна тема/област:	КРУГ
Садржаји:	Централни и периферијски угао у кругу. Обим круга, број π . Дужина кружног лука. Површина круга, кружног исечка и кружног прстена. Ротација.
Исходи по завршетку разреда ученик ће бити у стању да	- примени својства централног и периферијског угла у кругу; - израчуна обим и површину круга и његових делова; - преслика дати геометријски објекат ротацијом
Активности ученика	Посматра, запажа, бележи, слуша, анализира, закључује, црта, чита, обележава, одговара на питања, ради у пару, ради у групама на јасно дефинисаним задацима, коментаришу одговоре других ученика
Активности наставника	Планира, организује, усмерава, подстиче, даје упутства, излаже нове чињенице, демонстрира, одређује редослед израде задатака, посматра, процењује, оцењује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Дијалошка метода, демонстрације, рад на тексту, интерактивна метода, проблемска настава, комбинована настава, програмирана настава. Рад у пару, групни рад, индивидуализована настава
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Дијалошка метода, демонстрације, рад на тексту, интерактивна метода, проблемска настава, комбинована настава, програмирана настава. Рад у пару, групни рад, индивидуализована настава
Место извођења наставе	Математички кабинет

Наставна тема/област:	ОБРАДА ПОДАТАКА
Садржаји:	Средња вредност, медијана и мод.
Исходи по завршетку разреда ученик ће бити у стању да	- одређује средњу вредност, медијану и мод
Активности ученика	Посматра, запажа, бележи, слуша, анализира, закључује, црта, чита, обележава, одговара на питања, ради у пару, ради у групама на јасно дефинисаним задацима, коментаришу одговоре других ученика
Активности наставника	Планира, организује, усмерава, подстиче, даје упутства, излаже нове чињенице, демонстрира, одређује редослед израде задатака, посматра, процењује, оцењује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Дијалошка метода, демонстрације, рад на тексту, интерактивна метода, проблемска настава, комбинована настава, програмирана настава. Рад у пару, групни рад, индивидуализована настава
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Дијалошка метода, демонстрације, рад на тексту, интерактивна метода, проблемска настава, комбинована настава, програмирана настава. Рад у пару, групни рад, индивидуализована настава
Место извођења наставе	Математички кабинет

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Седми	Годишњи фонд часова : 72
Наставни предмет: БИОЛОГИЈА	Недељни фонд часова: 2

Циљ учења предмета: Циљ наставе и учења биологије је да ученик, изучавањем живих бића у интеракцији са животном средином и биолошких процеса, развије одговоран однос према себи и природи и разумевање значаја биолошке разноврсности и потребе за одрживим развојем.

Наставна тема/област:	НАСЛЕЂИВАЊЕ И ЕВОЛУЦИЈА
Садржаји:	Улога и значај једра у метаболизму ћелије. Деоба ћелије (хромозоми, настајање телесних и полних ћелија). ДНК и појам гена (алел, генотип, фенотип) Прво Менделово правило, крвне групе, трансфузија и трансплантација. Наслеђивање пола. Наследне болести. Животни циклуси биљака и животиња. Смена генерација. Једнополни и двополни организми. Значај и улога полног размножавања.
Исходи	Прикупи и анализира податке о животним циклусима почевши од оплођења; упореди бесполно и полно размножавање; идентификује разлике између митозе и мејозе на основну промене броја хромозома и њихове улоге у развићу и репродукцији; одреди однос између гена и хромозома и основну улогу генетичког материјала у ћелији; шематски прикаже наслеђивање пола и других особина према првом Менделовом правилу;
Активности ученика	Посматра, запажа, бележи, слуша, анализира, закључује црта, чита, обележава, одговара на питања, поставља питања, прави шеме и мапе ума, ради у пару, рад у групама на јасно дефинисаним задацима, коментаришу одговоре других ученика, праве шеме лекција.
Активности наставника	Планира, Организује, Усмерава; Подстиче; Даје упутства; Излаже нове чињенице, Демонстрира Одређује редослед израде задатака, Посматра Процењује; Оцењује.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Дијалогска, метода демонстрације, рад на тексту, интерактивна метода, практичан рада, проблемска настава, комбинована настава – програмирана настава, ИКТ настава. Рад у пару, групни рад, индивидуализована настава
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Тестови, писмене вежбе, извештаји, усмено испитивање, есеји. Посматрање, контролне вежбе, дијагностички тестови, дневници рада, самоевалуација, вршњачко оцењивање, практичне вежбе.
Место извођења наставе	Биолошки кабинет

Наставна тема/област:	ЈЕДИНСТВО ГРАЂЕ И ФУНКЦИЈЕ КАО ОСНОВА ЖИВОТА
Садржаји:	Основни принципи организације живих бића. Појам симетрије – типични примери код једноћелијских и вишећелијских организама; биолошки значај. Симетрија, цефализација и сегментација код животиња. Присуство/одсуство биљних органа, (симетрија и сегментација код биљака). Ћелије са специфичном функцијом: мишићне, крвне, нервне, ћелије затварачице...Грађа и улога ткива, органа, органских система и значај за функционисање организма. Компаративни преглед грађе главних група биљака, гљива и животиња – сличности и разлике у обављању основних животних процеса на методски одабраним представницима.
Исходи	Одреди положај организма на дрвету живота на основу прикупљених и анализираних информација о његовој грађи; упореди организме на различитим позицијама на „дрвету живота“ према начину на који обављају животне процесе; користи микроскоп за посматрање грађе гљива, биљних и животињских ткива; разврста организме према задатим критеријумима применом дихотомих кључева;
Активности ученика	Посматра, запажа, бележи, закључује црта, обележава; користи микроскоп, прави привремене препарате; прави мапе ума, ради у пару, размењује, дискутује, истражује и прикупља информације са интернета и других доступних извора.
Активности наставника	Планира, Организује, Усмерава; Подстиче; Даје упутства; Излаже нове чињенице, Демонстрира Одређује редослед израде задатака, Посматра Процењује; Оцењује.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Дијалогска, метода демонстрације, рад на тексту, интерактивна метода, практичан рада, проблемска настава, комбинована настава – програмирана настава, ИКТ настава. Рад у пару, групни рад, индивидуализована настава
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Тестови, писмене вежбе, извештаји, усмено испитивање, есеји. Посматрање, контролне вежбе, дијагностички тестови, дневници рада, самоевалуација, вршњачко оцењивање, практичне вежбе.
Место извођења наставе	Биолошки кабинет, Школско двориште, Природно-математички факултет, Акваријум, Ботаничка башта.

Наставна тема/област:	ПОРЕКЛО И РАЗНОВРСНОСТ ЖИВОТА
Садржаји:	Основни принципи систематике (Карл Лине, биомна номенклатура). Приказ разноврсности живота кроз основне систематске категорије до нивоа кола и класе. Докази еволуције, фосили и тумачење филогенетских низова (предачке и потомачке форме, прелазни фосили).
Исходи	Упореди организме на различитим позицијама на „дрвету живота“ према начину на који обављају животне процесе; користи микроскоп за посматрање грађе гљива, биљних и животињских ткива; разврста организме према задатим критеријумима применом дихотомних кључева; повеже принципе систематике са филогенијом и еволуцијом на основу данашњих и изумрлих врста – фосила;
Активности ученика	Посматра, запажа, бележи, закључује црта, обележава; користи микроскоп, прави привремене препарате; прави мапе ума, ради у пару, размењује, дискутује, истражује и прикупља информације са интернета и других доступних извора.
Активности наставника	Планира, Организује, Усмерава; Подстиче; Даје упутства; Излаже нове чињенице, Демонстрира Одређује редослед израде задатака, Посматра Процењује; Оцењује.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Дијалошка, метода демонстрације, рад на тексту, интерактивна метода, практичан рада, проблемска настава, комбинована настава – програмирана настава, ИКТ настава. Рад у пару, групни рад, индивидуализована настава
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Тестови, писмене вежбе, извештаји, усмено испитивање, есеји. Посматрање, контролне вежбе, дијагностички тестови, дневници рада, самоевалуација, вршњачко оцењивање, практичне вежбе.
Место извођења наставе	Биолошки кабинет, Школско двориште, Природно-математички факултет, Акваријум, Ботаничка башта.

Наставна тема/област:	ЖИВОТ У ЕКОСИСТЕМУ
Садржаји:	Састав и структура популација. Популациона динамика (природни прираштај и миграције). Абиотички фактори и биотички односи као чиниоци природне селекције (адаптације). Мреже исхране. Животне области. Конвергенција и дивергенција животних форми. Заштита природе. Заштита биодиверзитета.
Исходи	Идентификује основне односе у биоценози на задатим примерима; илуструје примерима однос између еколошких фактора и ефеката природне селекције; упореди прикупљене податке о изабраној врсти и њеној бројности на различитим стаништима; повеже утицај абиотичких чинилаца у одређеној животној области – биому са животним формама које га насељавају; анализира разлику између сличности и сродности организама на примерима конвергенције и дивергенције; идентификује трофички ниво организма у мрежи исхране; предложи акције заштите биодиверзитета и учествује у њима;
Активности ученика	Посматра, истражује, бележи, доноси закључке, прикупља податке, сарађује, размењује занања и податке, осмишљава и реализује мале еколошке пројекте
Активности наставника	Планира, Организује, Усмерава; Подстиче; Даје упутства; Излаже нове чињенице, Демонстрира Одређује редослед израде задатака, Посматра Процењује; Оцењује.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Дијалогска, метода демонстрације, рад на тексту, интерактивна метода, практичан рада, проблемска настава, комбинована настава – програмирана настава, ИКТ настава. Рад у пару, групни рад, индивидуализована настава
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Тестови, писмене вежбе, извештаји, усмено испитивање, есеји. Посматрање, контролне вежбе, дијагностички тестови, дневници рада, самоевалуација, вршњачко оцењивање, практичне вежбе, еколошки пројекти.
Место извођења наставе	Школско двориште, ботаничка башта -Школски биолошки центар, Шумаричко језеро, Шумарице

Наставна тема/област:	ЧОВЕК И ЗДРАВЉЕ
Садржаји:	Примери наследних болести. Особине и грађа вируса. Болести изазване вирусима. Имунитет, вакцине. Пулс и крвни притисак. Прва помоћ: повреде крвних судова (практичан рад). Принципи уравнотежене исхране и поремећаји у исхрани. Значај правилног чувања, припреме и хигијене намирница; тровање храном. Промене у адолесценцији. Здрави стилови живота (сан, кондиција, итд). Последице болести зависности – наркоманија.
Исходи	Анализира задати јеловник са аспекта уравнотежене и разноврсне исхране; идентификује поремећаје исхране на основу типичних симптома (гојазност, анорексија, булимија); планира време за рад, одмор и рекреацију; доведе у везу измењено понашање људи са коришћењем психоактивних супстанци; аргументује предности вакцинације; примени поступке збрињавања лакших облика крварења; расправља о различитости међу људима са аспекта генетичке варијабилности, толеранције и прихватања различитости.
Активности ученика	Посматра, запажа, бележи, слуша, анализира, закључује црта, чита, обележава, одговара на питања, поставља питања, прави шеме и мапе ума, ради у пару, рад у групама на јасно дефинисаним задацима, коментаришу одговоре других ученика, праве шеме лекција, Учествује у дебати.
Активности наставника	Планира, Организује, Умерава; Подстиче; Даје упутства; Излаже нове чињенице, Демонстрира Одређује редослед израде задатака, Посматра Процењује; Оцењује.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Дијалошка, метода демонстрације, рад на тексту, интерактивна метода, практичан рада, проблемска настава, комбинована настава – програмирана настава, ИКТ настава. Рад у пару, групни рад, индивидуализована настава
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Тестови, писмене вежбе, извештаји, усмено испитивање, есеји. Посматрање, контролне вежбе, дневници рада, портфолио ученика, самоевалуација, вршњачко оцењивање, практичне вежбе.
Место извођења наставе	Биолошки кабинет

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Седми	Годишњи фонд часова : 72
Наставни предмет: ХЕМИЈА	Недељни фонд часова: 2

Циљ учења предмета:

је да ученик развије систем основних хемијских појмова и вештине за правилно руковање лабораторијским посуђем, прибором и супстанцама, да се оспособи за примену стеченог знања и вештина за решавање проблема у свакодневном животу и наставку образовања, да развије способности апстрактног и критичког мишљења, способности за сарадњу и тимски рад, и одговоран однос према себи, другима и животној средини.

Наставна тема/област:	ХЕМИЈА КАО ЕКСПЕРИМЕНТАЛНА НАУКА И ХЕМИЈА У СВЕТУ ОКО НАС
Садржаји:	Развој хемије као науке. Хемија у савременом животу. Мерења у хемији
Исходи	– идентификује и објашњава појмове који повезују хемију са другим наукама и различитим професијама, и принципима одрживог развоја – објашњава основну разлику између хемијских елемената и једињења, и препознаје примере хемијских елемената и једињења у свакодневном животу;
Активности ученика	– идентификује и објашњава појмове који повезују хемију са другим наукама и различитим професијама, и принципима одрживог развоја – објашњава основну разлику између хемијских елемената и једињења, и препознаје примере хемијских елемената и једињења у свакодневном животу;
Активности наставника	Даје инструкције, припрема прибор, посуђе и материјал
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: Фронтални, групни и индивидуални Наставне методе: Монолошка, дијалогска, демонстрациона експериментална
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена провера, писмена провера
Место извођења наставе	Учионица, Кабинет за наставу хемије

Наставна тема/област:	ХЕМИЈСКА ЛАБОРАТОРИЈА
Садржаји:	Мерења у хемији. Рад у хемијској лабораторији. Лабораторијски прибор и посуђе. Физичке и хемијске промене супстанци.
Исходи	– правилно рукује лабораторијским посуђем, прибором и супстанцама, и показује одговоран однос према здрављу и животној средини; – експериментално појединачно и у групи испита, опише и објасни физичка и хемијска својства супстанци, и физичке и хемијске промене супстанци; – повезује физичка и хемијска својства супстанци са применом у свакодневно животу и различитим професијама;
Активности ученика	Посматрају, растварају, мешају супстанце, изводе једноставније реакције, увежбавају основне лабораторијске технике
Активности наставника	Даје информације и инструкције, припрема посуђе, прибор и материјал. Подстиче, надгледа и усмерава, Припрема писани материјал
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: Фронтални, групни и индивидуални Наставне методе: Монолошка, дијалогска, демонстрациона експериментална
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена провера писмена провера, експерименти израда табела
Место извођења наставе	Учионица, кабинет за наставу хемије

\

Наставна тема/област:	АТОМИ И ХЕМИЈСКИ ЕЛЕМЕНТИ
Садржаји:	Атоми хемијских елемената. Хемијски симболи Грађа атома елемената Периодни систем елемената Врсте хемијских елемената
Исходи	– налази потребне информације у различитим изворима користећи основну хемијску терминологију и симболику; – представља структуру атома помоћу модела, хемијских симбола и формула; – повезује распоред електрона у атому елемента с положајем елемента у Периодном систему елемената и својствима елемента
Активности ученика	Цртају и праве моделе атома, упознају хемијске симболе користећи ПСЕ
Активности наставника	Даје информације, припрема материјал. Подстиче, надгледа и усмерава. Изводи демонстрационе огледе. Вреднује напредак учен
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: Фронтални, групни и индивидуални Наставне методе: Монолошка, дијалогска, демонстрациона експериментална, метода практичних радова
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писмено проверавање, домаћи задаци,
Место извођења наставе	Учионица, кабинет за наставу хемије

Наставна тема/област:	МОЛЕКУЛИ ЕЛЕМЕНАТА И ЈЕДИЊЕЊА, ЈОНИ И ЈОНСКА ЈЕДИЊЕЊА
Садржаји:	Атоми , молекули и јони Ковалентна веза Супстанце са ковалентном везом Јонска веза Супстанце са јонском везом Врсте хемијских формула Валенца
Исходи	– представља структуру молекула и јона помоћу модела, хемијских симбола и формула; – разликује хемијске елементе и једињења на основу хемијских симбола и формула; – разликује типове хемијских веза, препознаје тип хемијске везе у супстанцама и повезује са својствима тих супстанци
Активности ученика	Цртају и праве моделе кристалних решетки, упознају хемијске формуле , упоређују својства супстанси
Активности наставника	Даје информације, припрема материјал. Подстиче, надгледа и усмерава. Изводи демонстрационе огледе. Вреднује напредак учен
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: Фронтални, групни и индивидуални Наставне методе: Монолошка, дијалoшка, демонстрациона експериментална, метода практичних радова
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писмено проверавање, домаћи задаци,
Место извођења наставе	Учионица, кабинет за наставу хемије

Наставна тема/област:	ХОМОГЕНЕ И ХЕТЕРОГЕНЕ СМЕШЕ
Садржаји:	Смеше : хомогене и хетерогене Раствори Растварање и растворљивост Квантитативни састав смеше Ваздух и вода Раздвајање састојака смеше
Исходи	– објашњава по чему се разликују чисте супстанце од смеша и илуструје то примерима; – разликује хомогене и хетерогене смеше, наводи примере из свакодневног живота и раздваја састојке смеша; објасни процес растварања супстанце и квантитативно значење растворљивости супстанце; – изводи израчунавања у вези с масеним процентним саставом раствора;
Активности ученика	Уочавају растворе у природи, упознају се са саставом ваздуха и заштитом од загађења испитују растворљивост супстанци ,раздвајају смеше различитим поступцима
Активности наставника	Даје информације, припрема материјал. Подстиче, надгледа и усмерава. Изводи демонстрационе огледе. Вреднује напредак учен
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: Фронтални, групни и индивидуални Наставне методе: Монолошка, дијалогска, демонстрациона експериментална, метода практичних радова
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писмено проверавање, домаћи задаци,
Место извођења наставе	Учионица, кабинет за наставу хемије

Наставна тема/област:	ХЕМИЈСКЕ РЕАКЦИЈЕ И ХЕМИЈСКЕ ЈЕДНАЧИНЕ
Садржаји:	Релативна атомска и релативна молекулска маса Количина супстанце. Моларна маса. Хемијске реакције.
Исходи	– напише једначине хемијских реакција и објасни њихово квалитативно и квантитативно значење;
Активности ученика	Састављају моделе реактаната и реакционих производа, састављају и уређују хемијске једначине, попуњавају табеле
Активности наставника	Даје информације, припрема материјал. Подстиче, надгледа и усмерава. Изводи демонстрационе огледе. Вреднује напредак учен
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: Фронтални, групни и индивидуални Наставне методе: Монолошка, дијалогска, демонстрациона експериментална, метода практичних радова
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писмено проверавање, домаћи задаци,
Место извођења наставе	Учионица, кабинет за наставу хемије

Наставна тема/област:	ИЗРАЧУНАВАЊА У ХЕМИЈИ
Садржаји:	Закон одржања масе. Хемијске једначине Закон сталних односа маса Израчунавања на основу хемијских реакција
Исходи	– квантитативно тумачи хемијске симболе и формуле користећи појмове релативна атомска и молекулска маса, количина супстанце и моларна маса;
Активности ученика	Врше једноставнија израчунавања, помоћу модела састављају моделе реактаната и реакционих производа
Активности наставника	Даје информације, припрема материјал. Подстиче, надгледа и усмерава. Изводи демонстрационе огледе. Вреднује напредак учен
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: Фронтални, групни и индивидуални Наставне методе: Монолошка, дијалогска, демонстрациона експериментална, метода практичних радова
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писмено проверавање, домаћи задаци,
Место извођења наставе	Учионица, кабинет за наставу хемије

Наставна тема/област:	ВОДОНИК И КИСЕОНИК И ЊИХОВА ЈЕДИЊЕЊА. СОЛИ
Садржаји:	Водоник и кисеоник Оксиди Хидроксиди(базе) и киселине Соли Мера киселости раствора – рН вредност
Исходи	– опише и објасни физичка и хемијска својства водоника и кисеоника; – разликује оксиде, киселине, хидроксиде и соли на основу хемијске формуле и назива, и опише основна својства ових класа једињења; – индикаторима испита и на рН скали процени киселост раствора; – тумачи ознаке са амбалаже супстанци/комерцијалних производа
Активности ученика	Упознај се са неметалима и њиховим једињењима. Користи лабораторијске технике за испитивање својства супстанци
Активности наставника	Даје информације, припрема материјал. Подстиче, надгледа и усмерава. Изводи демонстрационе огледе. Вреднује напредак учен
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: Фронтални, групни и индивидуални Наставне методе: Монолошка, дијалогска, демонстрациона експериментална, метода практичних радова
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писмено проверавање, домаћи задаци,
Место извођења наставе	Учионица, кабинет за наставу хемије

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Седми	Годишњи фонд часова: 36
Наставни предмет: ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Оспособљавање ученика за управљање информацијама, безбедну комуникацију у дигиталном окружењу, креирање дигиталних садржаја и рачунарских програма за решавање различитих проблема у друштву које се развојем дигиталних технологија брзо мења.

Наставна тема/област:	ИКТ (10)
Садржаји:	Обележавање логичке структуре и генерисање прегледа садржаја текстуалног документа. Карактеристике рачунарске графике (пиксел, резолуција, RGB и CMYK модели приказа боја, растерска и векторска графика). Рад у програму за растерску графику. Рад у програму за векторску графику. Израда гиф анимација. Коришћење алата за снимање екрана.
Исходи	– разликује визуелну презентацију и логичку структуру текста; – користи алате за стилско обликовање документа и креирање прегледа садржаја у програму за обраду текста; – објасни принципе растерске и векторске графике и модела приказа боја; – креира растерску слику у изабраном програму; – креира векторску слику у изабраном програму; – користи алате за уређивање и трансформацију слике; – креира гиф анимацију; – креира видео-запис коришћењем алата за снимање екрана.
Активности ученика	Посматрају, активно учествују, усвајају, прате, полемишу, запажају, организују, креира векторску и растерску слику, гиф анимацију, видео – запис, повезује и примењује стечено знање, решавају проблеме, закључује.
Активности наставника	Припрема, планира, одабира, објашњава, усмерава, уводи нове појмове, демонстрира, прати, посматра, помаже, подстиче, указује на практичну примену, координира, коригује, вреднује.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Наставне методе и технике: монолошка, дијалошка, демонстративна, илустративна, метода практичног рада, учење путем открића, метода решавања проблема, пројектна метода, олуја идеја, метода грозда, мапа ума Облици рада: индивидуални, фронтални, рад у пару, групни облик рада
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање активности, ангажовања и сарадње, кроз закључивање и повезивање садржаја, реализација вежби на рачунару, квизови, тестови знања, креативност, уредност и самосталност у раду, индивидуални одговори, разумевање презентованог, самоевалуација, вршњачко оцењивање.
Место извођења наставе	дигитална учионица

Наставна тема/област:	ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ (4)
Садржаји:	URL, DNS, IP адреса. Хипервеза и хипертекст. Електронска пошта, креирање налога, слање и пријем поште. Електронска пошта (контакти, безбедност, нежељена пошта). Рад на дељеним документима (текстуалним документима / презентацијама / упитницима...) у облаку.
Исходи	– разликује појмове URL, DNS, IP адреса; – објасни појмове хипервеза и хипертекст; – креира, форматира и шаље електронску пошту; – обавља електронску комуникацију на сигуран, етички одговоран и безбедан начин водећи рачуна о приватности; – препозна непримерени садржај, нежељене контакте и адекватно се заштити; – сараднички креира и дели документе у облаку водећи рачуна о одговарајућим нивоима приступа; – подешава хипервезе према делу садржаја, другом документу или веб локацији.
Активности ученика	Прате, активно учествују, усвајају, полемишу, запажају, организују, повезују и примењују стечено знање, приступају интернету, самостално проналазе и процењују информације и преузимају их на свој уређај, разликују безбедно од небезбедног понашања на интернету, решавају проблеме, закључују.
Активности наставника	Припрема, планира, одабира, објашњава, усмерава, уводи нове појмове, обавештава, предлаже, демонстрира, прати ток ученичких активности, помаже, подстиче, мотивише, указује на практичну примену, координира, коригује, процењује рад ученика, прати напредовање ученика, вреднује њихова постигнућа, даје повратну информацију о њиховом раду.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Наставне методе и технике: монолошка, дијалошка, демонстративна, илустративна, метода практичног рада, учење путем открића, метода решавања проблема, пројектна метода, олуја идеја, метода грозда, мапа ума Облици рада: индивидуални, фронтални, рад у пару, групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање активности, ангажовања и сарадње, кроз закључивање и повезивање садржаја, реализација вежби на рачунару, квизови, самоиницијативност, креативност, одговорност и самосталност у раду, индивидуални одговори, разумевање презентованог, самоевалуација, вршњачко оцењивање.
Место извођења наставе	дигитална учионица

Наставна тема/област:	РАЧУНАРСТВО (14)
Садржаји:	Рад са изабраним текстуалним програмским језиком у области 2Д графике. Основне карактеристике изабране графичке библиотеке. Методе за исцртавање основних геометријских облика. Подешавање боја и положаја објеката. Примена петљи и случајно генерисаних вредности на исцртавање геометријских облика.
Исходи	– уз помоћ програмске библиотеке текстуалног програмског језика исцртава елементе 2Д графике; – употребљава петље и генератор насумичних бројева за исцртавање сложенијих облика; – планира, опише и имплементира решење једноставног проблема; – проналази и отклања грешке у програму.
Активности ученика	Прате, активно учествују, усвајају, запажају, организују, повезује и примењује стечено знање, решавају једноставније логичке проблеме, креирају једноставан рачунарски програм, анализирају и дискутују програм, проналазе и отклањају грешке у програму, закључују.
Активности наставника	Припрема, планира, одабира, објашњава, усмерава, уводи нове појмове, обавештава, предлаже, демонстрира, прати ток ученичких активности, помаже, подстиче, мотивише, указује на практичну примену, координира, коригује, процењује рад ученика, прати напредовање ученика, вреднује њихова постигнућа, даје повратну информацију о њиховом раду.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Наставне методе и технике: монолошка, дијалогска, демонстративна, илустративна, метода практичног рада, учење путем открића, метода решавања проблема, пројектна метода, олуја идеја, метода грозда, мапа ума Облици рада: индивидуални, фронтални, рад у пару, групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање активности, ангажовања и сарадње, кроз закључивање и повезивање садржаја, реализација једноставнијих програма на рачунару, квизови, тестови знања, самосталност и креативност у раду, индивидуални одговори, разумевање презентованог, самоевалуација, вршњачко оцењивање.
Место извођења наставе	дигитална учионица

Наставна тема/област:	ПРОЈЕКТНА НАСТАВА (8)
Садржаји:	Фазе пројектног задатка од израде плана до представљања решења. Израда пројектног задатка у корелацији са другим предметима. Вредновање резултата пројектног задатка.
Исходи	– сарађује са осталим члановима групе у свим фазама пројектног задатка; – креира, уређује и структурира дигиталне садржаје који комбинују текст, слике, линкове, табеле и анимације; – креира рачунарске програме који доприносе решавању пројектног задатка; – поставља резултат свог рада на Интернет ради дељења са другима уз помоћ наставника; – вреднује своју улогу у групи при изради пројектног задатка и активности за које је био задужен.
Активности ученика	Прате, активно учествују, усвајају, запажају, организују, сарађују, полемишу, повезује и примењује стечено знање, решавају проблеме, анализирају и дискутују, представљају резултате рада, вреднују, критички процењују, доносе одлуке, закључују.
Активности наставника	Припрема, планира, одабира, објашњава, усмерава, уводи нове појмове, обавештава, предлаже, демонстрира, прати ток ученичких активности, помаже, подстиче, мотивише, указује на практичну примену, координира, коригује, процењује рад ученика, прати напредовање ученика, вреднује њихова постигнућа, даје повратну информацију о њиховом раду.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Наставне методе и технике: вербална, демонстративна, илустративна, метода практичног рада, учење путем открића, метода решавања проблема, пројектна метода Облици рада: фронтални, рад у пару, групни, тимски рад
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање активности, ангажовања и сарадње, кроз закључивање и повезивање садржаја, креативност у раду, разумевање презентованог, самоевалуација, вршњачко оцењивање, вредновање резултата пројектног задатка.
Место извођења наставе	дигитална учионица

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Седми	Годишњи фонд часова : 72
Наставни предмет: ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА	Недељни фонд часова: 2

Циљ учења предмета: Циљ наставе и учења Технике и технологије је да ученик развије техничко-технолошку писменост, да изгради одговоран однос према раду и производњи, животном и радном окружењу, коришћењу техничких и технолошких ресурса, стекне бољи увид у сопствена професионална интересовања и поступа предузимљиво и иницијативно.

Наставна тема/област:	ЖИВОТНО И РАДНО ОКРУЖЕЊЕ (6)
Садржаји:	Појам, улога и развој машина и механизма. Потрошња енергије у домаћинству и могућности уштеде. Утицај дизајна и правилне употребе техничких средстава на здравље људи. Зависност очувања животне средине од технологије. Професије (занимања) у области производних техника и технологија.
Исходи	По завршетку теме ученик ће бити у стању да: – повеже развој машина и њихов допринос подизању квалитета живота и рада; – повеже ергономију са здрављем и комфором људи при употреби техничких средстава; – анализира да ли је коришћење одређене познате технике и технологије у складу са очувањем животне средине; – истражи могућности смањења трошкова енергије у домаћинству; – повеже занимања у области производних техника и технологија са сопственим интересовањем.
Активности ученика	Прате, активно учествују, усвајају, полемишу, запажају, организују, повезује са свакодневним животом и примењује стечено знање, критички процењују, препознају, анализирају, закључују
Активности наставника	Припрема, планира, одабира, едукује, објашњава, усмерава, упућује, уводи нове појмове, демонстрира, прати, посматра, помаже, подстиче, мотивише, указује на практичну примену, координира, коригује, вреднује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Методе рада: вербална, демонстративна, илустративна, метода графичког рада, метода практичног рада Облици рада: фронтални, индивидуални, рад у пару, групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање активности, ангажовања и сарадње, кроз закључивање и повезивање садржаја, учествовање у разговору и дискусији, реализација вежби, квизови, тестови знања, креативност, залагање, самоиницијативност, уредност и самосталност у раду, индивидуални одговори, разумевање презентованог, самоевалуација, вршњачко оцењивање.
Место извођења наставе	кабинет за технику и технологију, дигитална учионица

Наставна тема/област:	САОБРАЋАЈ (6)
Садржаји:	Машине спољашњег и унутрашњег транспорта. Подсистеми код возила друмског саобраћаја (погонски, преносни, управљачки, кочиони). Исправан бицикл/мопед као битан предуслов безбедног учешћа у саобраћају.
Исходи	По завршетку теме ученик ће бити у стању да: – разликује врсте транспортних машина; – повеже подсистеме код возила друмског саобраћаја са њиховом улогом; – провери техничку исправност бицикла; – демонстрира поступке одржавања бицикла или mopеда.
Активности ученика	Прате, активно учествују, усвајају, полемичу, запажају, организују, повезује са свакодневним животом и примењује стечено знање, критички процењују, препознају, анализирају, закључују
Активности наставника	Припрема, планира, одабира, едукује, објашњава, усмерава, упућује, уводи нове појмове, демонстрира, прати, посматра, помаже, подстиче, мотивише, указује на практичну примену, координира, коригује, вреднује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Методе рада: вербална, демонстративна, илустративна, метода графичког рада, метода практичног рада, учење путем открића Облици рада: фронтални, индивидуални, рад у пару, групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање активности, ангажовања и сарадње, кроз закључивање и повезивање садржаја, учествовање у разговору и дискусији, реализација вежби, квизови, тестови знања, креативност, залагање, самоиницијативност, уредност и самосталност у раду, индивидуални одговори, разумевање презентованог, самоевалуација, вршњачко оцењивање.
Место извођења наставе	кабинет за технику и технологију, дигитална учионица

Наставна тема/област:	ТЕХНИЧКА И ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ (18)
Садржаји:	Специфичности техничких цртежа у машинству. Ортогонално и просторно приказивање предмета. Коришћење функција и алата програма за CAD. Употреба 3D штампе у изради тродимензиона-лних модела и макета. Основне компоненте ИКТ уређаја. Управљање и контрола коришћењем рачунарске технике и интерфејса. Вештачка интелигенција – појмови; примери технологија управљаних вештачком интелигенцијом.
Исходи	По завршетку теме ученик ће бити у стању да: – самостално црта скицом и техничким цртежом предмете користећи ортогонално и просторно приказивање; – користи CAD технологију за креирање техничке документације; – образложи предности употребе 3D штампе у изради тродимензионалних модела и макета; – управља моделима користећи рачунар; – објасни улогу основних компоненти рачунара, таблета, паметних телефона и осталих савремених ИКТ уређаја; – објасни улогу и значај вештачке интелигенције и примену у свакодневном животу.
Активности ученика	Прате, активно учествују, усвајају, полемишу, запажају, организују, повезује са свакодневним животом и примењује стечено знање, критички процењују, препознају, анализирају, закључују
Активности наставника	Припрема, планира, одабира, едукује, објашњава, усмерава, упућује, уводи нове појмове, демонстрира, прати, посматра, помаже, подстиче, мотивише, указује на практичну примену, координира, коригује, вреднује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Методе рада: вербална, демонстративна, илустративна, метода графичког рада, метода практичног рада, учење путем открића Облици рада: фронтални, индивидуални, рад у пару, групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање активности, ангажовања и сарадње, кроз закључивање и повезивање садржаја, учествовање у разговору и дискусији, реализација вежби, квизови, тестови знања, креативност, залагање, самоиницијативност, уредност и самосталност у раду, индивидуални одговори, разумевање презентованог, самоевалуација, вршњачко оцењивање.
Место извођења наставе	кабинет за технику и технологију, дигитална учионица

Наставна тема/област:	РЕСУРСИ И ПРОИЗВОДЊА (20)
Садржаји:	Рационално коришћење ресурса на Земљи и очување и заштита животне средине. Материјали у машинству (пластика, метали, легуре и др.). Мерење и контрола – појам и примена мерних средстава (мерила). Технологија обраде материјала у машинству (обрада материјала са и без скидања струготине, савремене технологије обраде). Елементи машина и механизма (елементи за везу, елементи за пренос снаге и кретања, специјални елементи). Производне машине: врсте, принцип рада, појединачна и серијска производња. Појам, врсте, намена и конструкција робота (механика, погон и управљање). Погонске машине – мотори (хидраулични, пнеуматски, топлотни). Моделовање погонских машина и/или школског мини робота.
Исходи	По завршетку теме ученик ће бити у стању да: – аргументује значај рационалног коришћења расположивих ресурса на Земљи; – идентификује материјале који се користе у машинству и на основу њихових својстава процењује могућност примене; – користи прибор за мерење у машинству водећи рачуна о прецизности мерења; – врши операције обраде материјала који се користе у машинству, помоћу одговарајућих алата, прибора и машина и примени одговарајуће мере заштите на раду; – објасни улогу одређених елемената машина и механизма на једноставном примеру; – образложи значај примене савремених машина у машинској индустрији и предности роботизације производних процеса; – објасни основе конструкције робота; – класификује погонске машине – моторе и повеже их са њиховом применом.
Активности ученика	Прате, активно учествују, усвајају, полемичу, запажају, организују, повезује са свакодневним животом и примењује стечено знање, критички процењују, препознају, анализирају, закључују
Активности наставника	Припрема, планира, одабира, едукује, објашњава, усмерава, упућује, уводи нове појмове, демонстрира, прати, посматра, помаже, подстиче, мотивише, указује на практичну примену, координира, коригује, вреднује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Методе рада: вербална, демонстративна, илустративна, метода графичког рада, метода практичног рада, учење путем открића Облици рада: фронтални, индивидуални, рад у пару, групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање активности, ангажовања и сарадње, кроз закључивање и повезивање садржаја, учествовање у разговору и дискусији, реализација вежби, квизови, тестови знања, креативност, залагање, самоиницијативност, уредност и самосталност у раду, индивидуални одговори, разумевање презентованог, самоевалуација, вршњачко оцењивање.

Наставна тема/област:	КОНСТРУКТОРСКО МОДЕЛОВАЊЕ (22)
Садржаји:	Проналажење информација, стварање идеје и дефинисање задатка. Самосталан/тимски рад на пројекту. Израда техничке документације изабраног модела ручно или уз помоћ рачунарских апликација. Реализација пројекта – израда модела коришћењем алата и машина у складу са принципима безбедности на раду. Представљање идеје, поступака израде и производа. Процена сопственог рада и рада других на основу постављених критеријума. Употреба електронске кореспонденције са циљем унапређења производа. Одређивање оквирне цене трошкова и вредност израђеног модела. Креирање рекламе за израђен производ.
Исходи	По завршетку теме ученик ће бити у стању да: – самостално/тимски истражи и реши задати проблем у оквиру пројекта; – изради производ у складу са принципима безбедности на раду; – тимски представи идеју, поступак израде и производ; – креира рекламу за израђен производ; – врши е-кореспонденцију у складу са правилима и препорукама са циљем унапређења продаје; – процењује свој рад и рад других на основу постављених критеријума (прецизност, педантност и сл.).
Активности ученика	Прате, активно учествују, усвајају, полемишу, запажају, организују, повезује са свакодневним животом и примењује стечено знање, критички процењују, препознају, анализирају, закључују
Активности наставника	Припрема, планира, одабира, едукује, објашњава, усмерава, упућује, уводи нове појмове, демонстрира, прати, посматра, помаже, подстиче, мотивише, указује на практичну примену, координира, коригује, вреднује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Методе рада: вербална, демонстративна, илустративна, метода графичког рада, метода практичног рада, учење путем открића Облици рада: фронтални, индивидуални, рад у пару, групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање активности, ангажовања и сарадње, кроз закључивање и повезивање садржаја, учествовање у разговору и дискусији, реализација вежби, квизови, тестови знања, креативност, залагање, самоиницијативност, уредност и самосталност у раду, индивидуални одговори, разумевање презентованог, самоевалуација, вршњачко оцењивање.
Место извођења наставе	кабинет за технику и технологију, дигитална учионица

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Седми	Годишњи фонд часова : 108
Наставни предмет: Физичко и здравствено васпитање	Недељни фонд часова: 3

Циљ учења предмета: је да разноврсним и систематским моторичким активностима, у повезаности са осталим васпитно-образовним подручјима, допринесе интегралном развоју личности ученика (когнитивном, афективном, моторичком), развоју моторичких способности, стицању, усавршавању и примени моторичких умења, навика и неопходних теоријских знања у свакодневним и специфичним условима живота и рада.

Наставна тема/област:	ФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТИ
Садржаји:	Основни садржаји Вежбе за развој снаге. Вежбе за развој гipкoсти. Вежбе за развој аеробне издржљивости. Вежбе за развој брзине. Вежбе за развој координације. Примена националне батерије тестова за праћење физичког развоја и моторичких способности.
Исходи	На крају године ученик ће моћи да : -Примени једноставне комплексе простих и општеприпремних вежби -изведе вежбе и користи их у спорту, рекреацији и различитим животним ситуацијама -упореди резултате тестирања са вредностима свога узраста и сагледа сопствени моторички напредак. -комбинује и користи постигнути ниво усвојене технике кретања у спорту и свакодневном животу -доводи у везу развој физичких способности са атлетским дисциплинама.
Активности ученика	Стају у врсту, загревају се, раде вежбе, износе справе и реквизите, раде тестове, Враћају реквизите.
Активности наставника	Води загревање, вежбе обликовања, организује постављање справа, објашњава задатак ученика, мери и записује резултате.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: фронтално-групни, фронтално индивидуални Методe рада: вербална , демонстративна Коорелација: биологија
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Стање моторичких способности (физичких), брзина, снага, експлозивност, спретност и окретност
Место извођења наставе	Школска сала, школско двориште и терени

Наставна тема/област:	АТЛЕТИКА
Садржаји:	Обавезни садржаји Техника спринтерског трчања. Истрајно трчање - припрема за крос. Техника штафетног трчања Скок удаљ. Бапања кугле. Скок увис. Проширени садржаји Скок увис (леђна техника). Тробој.
Исходи	По завршетку наставе, ученик ће бити способан да - примени постигнути ниво усвојене технике кретања у игри, спорту и свакодневном животу; - примени атлетске дисциплине у складу са правилима; - развија своје моторичке способности применом вежбања из атлетике
Активности ученика	Стају у врсту, загревају се, раде вежбе, износе справе и реквизите, раде тестове, Враћају реквизите.
Активности наставника	Води загревање, вежбе обликовања, организује постављање справа, објашњава задатак ученика, мери и записује резултате.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: фронтално-групни, фронтално индивидуални Методе рада: вербална, демонстративна Коорелација: биологија
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Стање моторичких способности (физичких), брзина, снага, експлозивност, спретност и окретност.
Место извођења наставе	Школска сала, школско двориште и терени

Наставна тема/област:	СПОРТСКА ГИМНАСТИКА
Садржаји:	Основни садржаји Вежбе и комбинације вежби карактеристичних за поједине справе: Вежбе на тлу, разбоју и вратилу Прескоци и скокови. Вежбе у упору. Греда. Гимнастички полигон. Проширени садржаји На тлу и справама сложеније вежбе и комбинације вежби
Исходи	Ученик ће знати да: -одржава стабилну и динамичку равнотежу у различитим кретањима, изводи ротације тела -користи елементе гимнастике у свакодневним животним ситуацијама и игри -процени сопствене могућности за вежбање у гимнастици.
Активности ученика	Трче, ходају, разгибавају се, уче елементе технике, придржавају и помажу један другом, пазе се, разумеју значај асистенције.
Активности наставника	Води загревање, вежбе, објашњава начин извођења елемента, помаже и исправља грешке, мотивише и храбри ученике.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: фронтално-групни, фронтално индивидуални Методе рада: вербална, демонстративна, аналитичко, синтетичко објашњење и приказ Коорелација: биологија
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Оцењивање моторичких знања и умења на основу минималних програмских захтева. Мост из лежања на леђима и мост заклоном Став на шакама Вежбе на греди, разбоју и вратилу Коњ-разношка Коњ-згрчка Премет странце упором са окретом за 180 степени
Место извођења наставе	Место извођења: Школска сала,

Наставна тема/област:	ОСНОВЕ ТИМСКИХ И СПОРТСКИХ ИГРА
Садржаји:	Одбојка: Основни елементи технике. тактике и правила игре. Футсал: Игра уз примену правила. Рукомет: Игра уз примену правила. Кошарка: Сложенији елементи технике. тактике и правила игре. Активност по избору.
Исходи	Ученик ће на завршетку школске године знати да: - изведе елементе одбојкашке технике; - примени основна правила одбојке; - користи елементе технике у игри; - примени основне тактичке елементе спортских игара; - учествује на такмичењима између одељења:
Активности ученика	Прате, уче, усвајају нова знања и навике разговарају, анализирају, проучавају, Загревају се, вежбају, формирају парове или групе, уче технике, праве екипе, такмиче се у игри.
Активности наставника	Организује уводни део часа, приказује технику, објашњава, исправља, суди утакмицу.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: фронтално-групни, фронтално индивидуални Методе рада: вербална, демонстративна, аналитичко, синтетичко објашњење и приказ Коорелација: историја
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Оцењивање моторичких знања и умења на основу минималних програмских захтева. Одбијање лопте прстима и чекићем, смеч, сервис, блок, правила одбојке, игра
Место извођења наставе	Школска сала, школски терени,

Наставна тема/област:	ПОЛИГОНИ
Садржаји:	Полигон у складу са реализованим моторичким садржајима
Исходи	Ученик ће знати да: - сходно степену усвојених техника, пређе полигон састављен од елеменета који су обрађени, уз захтеве испољавања и одрђених моторичких елемената (брзине, снаге, спретности, окретности) -вреднује утицај примењених вежби на организам; -процени ниво сопствене дневне физичке активности; -користи различите вежбе за побољшање својих физичких способности
Активности ученика	Прате, уче , усвајају нова знања и навике разговарају, анализирају, проучавају, Загревају се, вежбају, формирају парове или групе, уче технике, праве екипе, такмиче се у игри.
Активности наставника	Објашњава, Организује загревање, упознаје са садржајем главног дела часа, обучава технике по деловима и повезује у целину, објашњава, исправља, суди утакмицу.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Методе рада: вербална, демонстративна, илустративна, практичног рада Облици рада: фронтални, индивидуални, рад у пару, групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Активност на часу, труд Учествовање у разговору и дискусији Самостални рад Рад у групи
Место извођења наставе	Школска сала, школски терени,

Наставна тема/област:	ФИЗИЧКА И ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА, ФИЗИЧКО ВЕЖБАЊЕ И СПОРТ, ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ
Садржаји:	Основни садржаји Основна подела вежби. Функција скелетно-мишићног система. Основна правила одбојке. Понашање према осталим субјектима у игри (према судији, играчима супротне и сопствене екипе). Чување и одржавање материјалних добара која се користе у вежбању. Облици насиља у физичком васпитању и спорту. Навијање, победа, пораз, решавање спорних ситуација. Писани и електронски извори информација из области физичког васпитања и спорта. Вежбање у функцији сналажења у ванредним ситуацијама. Значај вежбања за одбрамбено-безбедносне потребе. Повезаност физичког вежбања и естетике. Породица и вежбање. Планирање вежбања. Основни садржаји Утицај аеробног вежбања (ходања, трчања и др.) на кардио-респираторни систем. Здравствено-хигијенске мере пре и после вежбања. Значај употребе воћа и поврћа и градивних материја (протеини и беланчевине) у исхрани. Подела енергетских напитака и последице њиховог прекомерног конзумирања. Прва помоћ након површинских повреда (посекотина и одеротина) Вежбање у различитим временским условима. Чување околине при вежбању. Последице конзумирања дувана и алкохола. Додаци исхрани - суплементи. Вежбање и менструални циклус. Значај заштите репродуктивних органа приликом вежбања.
Исходи	По завршетку разреда, ученик ће бити у стању да: -Схватити и испољити лепоту покрета у физичком вежбању и спорту; - подстиче породицу на редовно вежбање; - повеже врсте вежби игара и спорта са њиховим утицајем на здравље; - коригује дневни ритам рада, исхране и одмора у складу са својим потребама; - користи здраве намирнице у исхрани; - разликује корисне и штетне додатке исхрани; - примењује здравствено-хигијенске мере у вежбању; - правилно реагује и пружи основну прву помоћ приликом повреда; - чува животну средину током вежбања; - препозна последице конзумирања дувана, алкохола и штетних енергетских напитака; - води рачуна о репродуктивним органима приликом вежбања.
Активности ученика	Прате, уче, усвајају нова знања и навике.
Активности наставника	Објашњава, упознаје, упућује, мотивише, разговара, иницира креативност ученика Организује, учи, преноси знање о здрављу, учинку физичког вежбања, у току извођења, за време часа, паузе
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: фронтално-групни, фронтално индивидуални Методе рада: вербална, демонстративна, аналитичко, синтетичко објашњење и приказ, тестови, презентације
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Однос према раду, Оцењивање познавања спортских игара и правила игре, понашања на терену, ферплеј, коришћење и чување реквизита, спортска и здравствена едукација

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Седми	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: Верска настава	Недељни фонд часова: 1

Циљеви и задаци наставног предмета: Циљ верске наставе у основном образовању и васпитању јесте да пружи целовит православни поглед на свет и живот, уважавајући две димензије: историјски хришћански живот (историјску реалност Цркве) и есхатолошки живот (будућу димензију идеалног). То значи да ученици систематски упознају православну веру у њеној доктринарној, литургијској, социјалној и мисионарској димензији, при чему се хришћанско виђење живота и постојања света излаже у веома отвореном, толерантном дијалогу са осталим наукама и теоријама о свету, којим се настоји показати да хришћанско виђење (литургијско, као и подвижничко искуство Православне цркве) обухвата сва позитивна искуства људи, без обзира на њихову националну припадност и верско образовање.

Наставна тема/област:	
Садржаји:	УВОД, БОГ У КОГА ХРИШЋАНИ ВЕРУЈУ ЈЕСТЕ СВ. ТРОЈИЦА: ОТАЦ, СИН И СВЕТИ ДУХ , УЗРОК БОЖИЈЕГ ПОСТОЈАЊА ЈЕ ОТАЦ), ХРИШЋАНСКА ОНТОЛОГИЈА, АНТРОПОЛОШКЕ, ПОСЛЕДИЦЕ ВЕРЕ У СВ. ТРОЈИЦУ, КРОЗ ЛИТУРГИЈУ СЕ ПРОЈАВЉУЈЕ СВ. ТРОЈИЦА, СВ. ТРОЈИЦА У ПРАВОСЛАВНОЈ ИКОНОГРАФИЈИ
Исходи	Ученици се упознају са односом фисиса и ипостаси у личностима и природи Св. Тројице
Активности ученика	Слуша, поставља питања, уочава, илуструје
Активности наставника	Излаже, усмерава, подстиче на питања, показује, планира, објашњава, упућује, мотивише, наводи примере
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербална, Дијалошка, Илустративна, посета цркви
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Бележење активности, праћење, слушање, процењивање, активност на часу,
Место извођења наставе	Учионица, Црква

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Седми	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: Грађанско васпитање	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета је да се ученици упознају са социјалним правима што се логично надовезује на дискусију о правима и правди. Према Универзалној декларацији о људским правима и Пакту о економским, социјалним и културним правима, социјална права се третирају као елемент животног стандарда. Према таквој оријентацији, свако има право на стандард живота који обезбеђује здравље и благостање појединца и његове породице. У раду са ученицима требало би посебну пажњу посветити здрављу младих и то са становишта права и обавеза државе, родитеља али и самих ученика да сачувају своје здравље. Из тог разлога, програм садржи само један исход који је повезан са социјалним правима и односи се на личну одговорност ученика у заштити сопственог здравља јер су други аспекти овог права ученицима још увек недовољно блиски.

Наставна тема/област:	ЉУДСКА ПРАВА
Садржаји:	Карактеристике људских права, неotuђивост, недељивост. Опште добро и права појединца. Сукоб појединачних права и општег добра и могућа решења ситуације.
Исходи	– наведе и опише основне карактеристике људских права; – својим речима опише везу између права појединца и општег добра; – дискутује о односу права и правде и о сукобу права; – образложи личну одговорност у заштити свог здравља; – штити своја права на начин који не угрожава друге и њихова права; – у дискусији показује вештину активног слушања, износи свој став заснован на аргументима, комуницира на конструктиван начин; – проналази, критички разматра и користи информације из различитих извора
Активности ученика	Пажљиво слуша објашњења и инструкције наставника, описује, упоређује, повезује речи и њихова значења, израда постера и паноа, писање извештаја и честитки, дебата, пројекти, дискусија, анализира урађено, активно учествује у долажењу до могућих решења.
Активности наставника	Даје објашњења и иструкције за рад, прати, слуша, говори полако и разговетно, упућује, семантизује нове речи, активно учествује, поставља питања, коригује и активише, организује, мотивише, подрстиче, анализира, објашњава, повремено активно учествује у игровним активностима, даје смернице за рад у пару или групи.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	вербалне - монолошка (опис), дијалошка (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	пројекти, израда паноа, јавна презентација радова ученика, мини – представе
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	Демократско друштво
Садржаји:	Опште одлике демократског друштва и њихова слика у савременом друштву. Права и правда за појединца у друштву. Социјална правда и могућност њеног остваривања у демократском друштву.
Исходи	– наведе и опише основне карактеристике људских права; – својим речима опише везу између права појединца и општег добра; – дискутује о односу права и правде и о сукобу права; – образложи личну одговорност у заштити свог здравља; – штити своја права на начин који не угрожава друге и њихова права; – у дискусији показује вештину активног слушања, износи свој став заснован на аргументима, комуницира на конструктиван начин; – проналази, критички разматра и користи информације из различитих извора
Активности ученика	Пажљиво слуша објашњења и инструкције наставника, описује ,упоређује, повезује речи и њихова значења, израда постера и паноа, писање извештаја и честитки, дебата, пројекти, дискусија, анализира урађено, активно учествује у долажењу до могућих решења.
Активности наставника	Даје објашњења и иструкције за рад, прати, слуша, говори полако и разговетно, упућује, семантизује нове речи, активно учествује, поставља питања, коригује и активише, организује, мотивише, подрстиче, анализира, објашњава, повремено активно учествује у игровним активностима, даје смернице за рад у пару или групи.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	вербалне - монолошка (опис), дијалoшка (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	пројекти, израда паноа, јавна презентација радова ученика, мини представе
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	Процеси у савременом свету
Садржаји:	Политичке странке у вишепартијском систему – владајуће и опозиционе. Народна скупштина – сврха и надлежности, нивои власти. Народни посланици, посланичке групе. Процедуре у раду Народне скупштине. Скупштинске дебате. Предлагање и доношење закона.
Исходи	– образложи сврху постојања политичких странака; – аргументује потребу ограничења и контролу власти; – наведе кораке од предлагања до усвајања закона; – образложи на примеру могућност утицаја грађана на одлуке Народне скупштине; – препозна и одупре се различитим облицима вршњачког притиска; – препозна опасност када се нађе у великој групи људи и заштити се; – учествује у организацији, реализацији и евалуацији симулације Народне скупштине; – у дискусији показује вештину активног слушања, износи свој став заснован на аргументима, комуницира на конструктиван начин; – проналази, критички разматра и користи информације из различитих извора
Активности ученика	Пажљиво слуша објашњења и инструкције наставника, описује, упоређује, повезује речи и њихова значења, израда постера и паноа, писање извештаја и честитки, дебата, пројекти, дискусија, анализира урађено, активно учествује у долажењу до могућих решења.
Активности наставника	Даје објашњења и инструкције за рад, прати, слуша, говори полако и разговетно, упућује, семантизује нове речи, активно учествује, поставља питања, коригује и активише, организује, мотивише, подрстиче, анализира, објашњава, повремено активно учествује у игровним активностима, даје смернице за рад у пару или групи.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	вербалне - монолошка (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	пројекти, израда паноа, јавна презентација радова ученика, мини представе
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	Грађански активизам
Садржаји:	Припадност групи. Групни идентитет као део идентитета младих. Односи у вршњачкој групи и њен утицај на појединца. Вршњачки притисак. Конформизам. Приватност – обим и границе. Понашање људи у маси и угроженост права појединца Симулација Народне скупштине Одређивање улога и процедура у скупштини. Формирање посланичких група. Избор председника скупштине. Формулисање предлога закона. Скупштинска дебата. Гласање. Евалуација симулације и успешности њене реализације.
Исходи	– наведе и опише основне карактеристике људских права; – својим речима опише везу између права појединца и општег добра; – дискутује о односу права и правде и о сукобу права; – образложи личну одговорност у заштити свог здравља; – штити своја права на начин који не угрожава друге и њихова права; – образложи сврху постојања политичких странака; – аргументује потребу ограничења и контролу власти; – наведе кораке од предлагања до усвајања закона; – образложи на примеру могућност утицаја грађана на одлуке Народне скупштине; – препозна и одупре се различитим облицима вршњачког притиска; – препозна опасност када се нађе у великој групи људи и заштити се; – учествује у организацији, реализацији и евалуацији симулације Народне скупштине; – у дискусији показује вештину активног слушања, износи свој став заснован на аргументима, комуницира на конструктиван начин; – проналази, критички разматра и користи информације из различитих извора
Активности ученика	Пажљиво слуша објашњења и инструкције наставника, описује, упоређује, повезује речи и њихова значења, израда постера и паноа, писање извештаја и честитки, дебата, пројекти, дискусија, анализира урађено, активно учествује у долажењу до могућих решења.
Активности наставника	Даје објашњења и иструкције за рад, прати, слуша, говори полако и разговетно, упућује, семантизује нове речи, активно учествује, поставља питања, коригује и активише, организује, мотивише, подрстиче, анализира, објашњава, повремено активно учествује у игровним активностима, даје смернице за рад у пару или групи.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	вербалне - монолошка (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	пројекти, израда паноа, јавна презентација радова ученика, мини представе
Место извођења наставе	Учионица

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Седми	Годишњи фонд часова : 72
Наставни предмет: ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК	Недељни фонд часова: 2

Циљ учења предмета: Циљ учења Другог страног језика је да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну писмену и усмену комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику иа културном наслеђу

Наставна тема/област:	Путовања, транспорт и превозна средства (Комуникативне функције у оквиру теме: Описивање места, појава; разумевање и давање упутстава: Исказивање просторних односа и упустава за оријентацију у простору; изношење предлога и савета, поређење предмета, бића и појава).
Садржаји:	Quel est ton nom/ prénom/ surnom ? Quel est votre nom, Madame/ Monsieur ? Je te/ vous présente Julie. C'est Robert, il est nouveau dans notre classe. Bienvenu ! Où habites-tu/ habitez-vous ? J'habite 72, rue François Mauriac. Tu habites à quel étage ? Au troisième étage. Je fais du football/ de la natation. Comment vas-tu à l'école. J'y vais à pieds. Je prends le bus.
Исходи	– разуме једноставније текстове који се односе на поздрављање, представљање и тражење/ давање информација личне природе; – поздрави и отпоздрави, представи себе и другог користећи јед-ноставнија језичка средства; – размени једноставније информације личне природе;
Активности ученика	учествује у комуникацији уз примену социокултурних норми, примењује нови вокабулар у комуникацији и датом контексту, примењује научено
Активности наставника	припрема, организује, прати, објашњава, даје упутства, усмерава, мотивише, подстиче, контролише, сарађује, закључује коригује, анализира, процењује, помаже
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	дијалогска (херуистички разговор, дискусија, катихетички разговор); монологска (описивање, причање); вербално текстуална, илустративна; демонстративна Облици рада: индивидуални; фронтални; у пару; групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене и писмене вежбе, диктати, писмени задаци у којима се евалуира: разумевање говора, разумевање краћег писаног текста, усмено и писмено изражавање, усвојеност лексике и граматичких структура
Место извођења наставе	класична учионица; мултимедијална; пољска учионица

Наставна тема/област:	Наука и истраживања (Комуникативне функције у оквиру теме:Описивање будућих радњи (планова, намера, предвиђања); изражавање молби, захтева, обавештења, извињења, честитања и захвалности)
Садржаји:	Питања с упитним речима (comment, quel, où...)Личне заменицеПрисвојни придевиБројеви (основни и редни) Comment est Pierre ? Il est plus petit que Paul, il a les yeux marron et les cheveux noirs. Et il est très sympathique, généreux et un peutimide. Il porte un jean bleu et un t-shirt jaune.
Исходи	разуме једноставније текстове који се односе на опис особа, биљака, животиња, предмета, места, појава, радњи, стања и зби-вања;– опише и упореди жива бића, предмете, места, појаве, радње,стања и збивања користећи једноставнија језичка средства;– разуме једноставније предлоге, савете и позиве на заједничке активности и одговори на њих уз одговарајуће образложење;
Активности ученика	учествује у комуникацији уз примену социокултурних норми, примењује нови вокабулар у комуникацији и датом контексту, примењује научено
Активности наставника	припрема,организује,прати,објашњава,дајеупутства,усмерава,мотивише,подстиче,контролише,сарађује,закљу-чује коригује,анализира,процењује,помаже
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	дијалогска (херуистички разговор, дискусија, катихетички разговор); монологска (описивање, причање); вербално текстуална, илустративна; демонстративна Облици рада: индивидуални; фронтални; у пару; групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене и писмене вежбе, диктати, писмени задаци у којима се евалуира: разумевање говора, разумевање краћег писаног текста, усмено и писмено изражавање, усвојеност лексике и граматичких структура
Место извођења наставе	класична учионица; мултимедијална; пољска учионица

Наставна тема/област:	Живи свет (Комуникативне функције у оквиру теме:Описивање бића, предмета, места, појава: описивање радњи/искустава у прошлости)
Садржаји:	Comment est Pierre ? Il est plus petit que Paul, il a les yeux marron et les cheveux noirs. Et il est très sympathique, généreux et un peu timide. Il porte un jean bleu et un t-shirt jaune.L'éléphant est un des plus grands animaux sur terre. La tortue est plus lente que le lapin.La moto est moins économique que le vélo. La voiture de mon père est plus rapide que celle de notre voisin. Besançon est une ville plus tranquille que Marseille.Описни придеви: род, број и место.Поређење придева (plus grand, meilleur).Садашње време фреквентних глагола, рачунајући и повратне.
Исходи	– упути предлоге, савете и позиве на заједничке активности користећи ситуационо прикладне комуникационе моделе;– затражи и пружи додатне информације у вези са предлозима, саветима и позивима на заједничке активности;– разуме уобичајене молбе и захтеве и реагује на њих;– упути уобичајене молбе и захтеве;– честита, захвали и извини се користећи једноставнија језичка средства;
Активности ученика	учествује у комуникацији уз примену социокултурних норми, примењује нови вокабулар у комуникацији и датом контексту, примењује научено
Активности наставника	припрема,организује,прати,објашњава,дајеупутства,усмерава,мотивише,подстиче,контролише,сарађује,закључује коригује,анализира,процењује,помаже
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	дијалошка (херуистички разговор, дискусија, катихетички разговор); монолошка (описивање, причање); вербално текстуална, илустративна; демонстративна Облици рада: индивидуални; фронтални; у пару; групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене и писмене вежбе, диктати, писмени задаци у којима се евалуира: разумевање говора, разумевање краћег писаног текста, усмено и писмено изражавање, усвојеност лексике и граматичких структура
Место извођења наставе	класична учионица; мултимедијална; пољска учионица

Наставна тема/област:	Облачење, уметност и технологија (Комуникативне функције у оквиру теме: изрицање дозвола, забрана, правила понашања и обавеза; изражавање количине, бројева и цена; Описивање одеће, уметничких дела, технолошких справ).
Садржаји:	Je peux t'aider si tu veux. Oui, merci, c'est très gentil. Bonjour Madame, je cherche une jupe en coton. Quelle est votre taille, mademoiselle ? A quelle heure part le TGV pour Lyon ? A 9h05. Excusez-moi Monsieur, vous pourriez me dire comment venir à la gare ? Oui, vous continuez tout droit, elle est au fond de cette rue. Merci Monsieur. Je vous en prie. Où se trouve l'arrêt du bus 23 ? Il n'est pas loin d'ici. Питање интонацијом. Питања са упитним речима. Негација (ne/ n'... pas). Основни бројеви Интер)културни
Исходи	– опише у неколико краћих, везаних исказа искуства, догађај из прошлости; – опише неки историјски догађај, историјску личност и сл. – разуме једноставније исказе који се односе на одлуке, обећања, планове, намере и предвиђања и реагује на њих; – размени једноставније исказе у вези са обећањима, одлукама, плановима, намерама и предвиђањима; – саопшти шта он/ она или неко други планира, намерава, предвиђа;
Активности ученика	учествује у комуникацији уз примену социокултурних норми, примењује нови вокабулар у комуникацији и датом контексту, примењује научено
Активности наставника	припрема, организује, прати, објашњава, даје упутства, усмерава, мотивише, подстиче, контролише, сарађује, закључује коригује, анализира, процењује, помаже
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	дијалогска (херуистички разговор, дискусија, катихетички разговор); монологска (описивање, причање); вербално текстуална, илустративна; демонстративна Облици рада: индивидуални; фронтални; у пару; групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене и писмене вежбе, диктати, писмени задаци у којима се евалуира: разумевање говора, разумевање краћег писаног текста, усмено и писмено изражавање, усвојеност лексике и граматичких структура
Место извођења наставе	класична учионица; мултимедијална; пољска учионица

Наставна тема/област:	Здравље, спорт, исхрана (Комуникативне функције у оквиру теме:Исказивање интересовања, потреба, осета и осећања; изражавање мишљења; изношење предлога и савета, промовисање здравих животних стилова)
Садржаји:	J'ai envie de sortir/ de me reposer.J'ai besoin de dormir/ de manger.Je vais me coucher maintenant.Faites attention !Ne parlez pas !Oh, quel dommage ! Je suis désolée !Заповедни начин.Изрази са глаголима avoir и êtreСадашње време фреквентних глагола, рачунајући и повратне.
Исходи	– разуме једноставнија питања која се односе на оријентацију/ положај предмета и бића у простору и правац кретања и одговори на њих; – затражи и разуме обавештења о оријентацији/ положају предмета и бића у простору и правцу кретања; – опише правац кретања и просторне односе једноставним, везаним исказима; – разуме једноставније забране, правила понашања, своје и туђе обавезе
Активности ученика	учествује у комуникацији уз примену социокултурних норми, примењује нови вокабулар у комуникацији и датом контексту, примењује научено
Активности наставника	припрема,организује,прати,објашњава,дајеупутства,усмерава,мотивише,подстиче,контролише,сарађује,закључује коригује,анализира,процењује,помаже
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методe, технике, облици)	дијалoшка (херуистички разговор, дискусија, катихетички разговор); монологска (описивање, причање); вербално текстуална, илустративна; демонстративна Облици рада: индивидуални; фронтални; у пару; групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене и писмене вежбе, диктати, писмени задаци у којима се евалуира: разумевање говора, разумевање краћег писаног текста, усмено и писмено изражавање, усвојеност лексике и граматичких структура
Место извођења наставе	класична учионица; мултимедијална; пољска учионица

Наставна тема/област:	Млади и слободно време. Школски и професионални живот. Образовање и васпитање. (Комуникативне функције у оквиру теме: Описивање догађаја у садашњости; описивање догађаја у прошлости; изражавање осећања)
Садржаји:	Je suis chez Michel. Il habite près de chez moi. Pour venir chez nous, prenez la première rue à droite, puis la deuxième à gauche. Vous devez tourner à gauche au deuxième feu. Le cinéma se trouve à côté du supermarché. Où est-elle ? Je pense qu'elle est restée chez elle. Je vais à la bibliothèque. Elle se trouve entre le musée et le collège. Питање интонацијом. Презент фреквентних глагола.
Исходи	– разуме једноставније забране, правила понашања, своје и туђе обавезе и реагује на њих; – размени једноставније информације које се односе на дозволе, забране, упозорења, правила понашања и обавезе код куће, у школи и на јавном месту; – разуме једноставније исказе који се односе на поседовање и припадност; – формулише једноставније исказе који се односе на поседовање и припадност
Активности ученика	учествује у комуникацији уз примену социокултурних норми, примењује нови вокабулар у комуникацији и датом контексту, примењује научено
Активности наставника	припрема, организује, прати, објашњава, даје упутства, усмерава, мотивише, подстиче, контролише, сарађује, закључује коригује, анализира, процењује, помаже
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	дијалогска (херуистички разговор, дискусија, катихетички разговор); монологска (описивање, причање); вербално текстуална, илустративна; демонстративна Облици рада: индивидуални; фронтални; у пару; групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене и писмене вежбе, диктати, писмени задаци у којима се евалуира: разумевање говора, разумевање краћег писаног текста, усмено и писмено изражавање, усвојеност лексике и граматичких структура
Место извођења наставе	класична учионица; мултимедијална; пољска учионица

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: VII	Годишњи фонд часова : 72
Наставни предмет: Руски језик	Недељни фонд часова: 2

Циљ учења предмета: Циљ учења Другог страног језика је да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну писмену и усмену комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу.

Наставна тема/област:	I Руски простори
Садржаји:	Диалози: летние впечатления Запомнили ли... Задания Так говорят русские, когда выражают одобрение Выражение места и направления Интонация, мир путешествия Минутка для ума и сердца Повторяем грамматику: количественные Числительные Грамматика: Имя существительные типа весть
Исходи	Разуме једноставније текстове који се односе на поздрављање, представљање и тражење/ давање информација личне природе; – поздрави и отпоздрави, представи себе и другог користећи једноставнија језичка средства.
Активности ученика	Вежбе слушања, Рецитовање, Певање у групи, Мануелне активности, Симулација (улоге), Игра, Класирање, Препричавање.
Активности наставника	Прати, говори полако и разговетно, Упућује, Семантизује нове речи, Активно учествује.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне - монолошка (опис), дијалошка (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене вежбе (разумевање говора, тразумевање краћег писаног текста.
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	II У здравом телу здрав дух
Садржаји:	Диалоги: на уроке физкультуры задание Так говорят русские, когда выражают запрет, неодобрение Тренировка выражение времени Повторяем грамматику: несклоняемые существительные, вид глагола и времена Спорт и спортсмены
Исходи	Разуме једноставније текстове који се односе на опис особа, биљака, животиња, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања.
Активности ученика	Препознавање везе између слова и гласова, Повезивање речи и слика, гласова и слова, Везивање речи и реченица.
Активности наставника	Поставља питања, Коригује и активише, Организује, Мотивише, Подрстиче, Анализира.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне - монолошка (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Писмене вежбе (само- евалуација, писмено изражавање, познавање граматичких структура.
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	III Култура облачења
Садржаји:	Диалоги: выражение образа действия Запомнили ли... Задания Модная хроника Давайте поговорим Так говорят русские, когда человекове одет Повторяем грамматику: Прилагательные
Исходи	Затражи и пружи додатне информације у вези са предлозима, саветима и позивима на заједничке активности, разуме уобичајене молбе и захтеве и реагује на њих.
Активности ученика	Вежбе слушања, Рецитовање, Певање у групи, Мануелне активности.
Активности наставника	Објашњава, Повремено активно учествује у игровним активностима.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне - монолошка (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Јавна презентација радова ученика, мини – представе.

Наставна тема/област:	IV Култура становања
Садржаји:	Диалоги: встреча гостей из России Запомнили ли... Задания Прогулка по Белграду, Санкт Петербургу Грамматика: глаголы движения Так говорят русские, когда разрешают запрещают Повторяем грамматику: существительные, типа россия
Исходи	Размени појединачне информације и/или неколико информација у низу које се односе на радње у садашњости, опише радње, способности и умећа користећи неколико везаних исказа.
Активности ученика	Повезивање речи и слика, гласова и слова, Везивање речи и реченица.
Активности наставника	Прати, говори полако и разговетно, Упоредује с матерњим језиком.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне - монолошка (опис), дијалошка (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене вежбе (разумевање говора, тразумевање краћег писаног текста.

Наставна тема/област:	V Слободно време
Садржаји:	Диалоги: кто чем Увлекается Запомнили ли... Задания Так говорят русские, когда выражают согласие, несогласие колебание Свободные время великиел люуди России Грамматика повелительное наклонение место имение
Исходи	размени једноставније исказе у вези са обећањима, одлукама, плановима, намерама и предвиђањима; саопшти шта он/она или неко други планира, намерава, предвиђа.
Активности ученика	Повезивање речи и слика, гласова и слова; Везивање речи и реченица.
Активности наставника	Прати, говори полако и разговетно, Упућује, Семантизује нове речи, Активно учествује.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне - монолошка (опис), дијалошка (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Само- евалуација, писмено изражавање, познавање граматичких структура.
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	VI Породица – почетак свега
Садржаји:	Диалоги: дети помогите Запомнили ли... Задания Задание минута и срдца дом, родители стихи Грамматика повелителноие наколнение Так говорят русские, когда выражают предупреждение
Исходи	Затражи и разуме обавештења о оријентацији/ положају предмета и бића у простору и правцу кретања; опише правац кретања и просторне односе једноставним.
Активности ученика	Повезивање речи и слика, гласова и слова; Везивање речи и реченица.
Активности наставника	Прати, говори полако и разговетно, Упућује, Семантизује нове речи, Активно учествује.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне - монолошка (опис), дијалoшка (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене вежбе (разумевање говора, тразумевање краћег писаног текста.

Наставна тема/област:	VII Обавезе у школи, кући и на јавном месту
Садржаји:	Диалоги: разговор театралов Запомнили ли... Задания Так говорят русские, когда оценивают спектакл или филм Выражение отрицание Грамматика глаголи и дети ходит
Исходи	Размени једноставније информације које се односе на дозволе, забране, упозорења, правила понашања и обавезе код куће, у школи и на јавном месту.
Активности ученика	Описивање, Упоредивање, Повезивање речи, Израда постера, извештаја и честитки.
Активности наставника	Прати, говори полако и разговетно, Упућује, Семантизује нове речи, Активно учествује.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне - монолошка (опис), дијалoшка (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене вежбе (разумевање говора, тразумевање краћег писаног текста.
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	VIII Еколопка свест
Садржаји:	Диалози: в зоо парке Запомнили ли... Задания Минутка ума и срдца Песенка про жирафа Из дневника скаутов Традиции и обичаи
Исходи	Изрази допадање и недопадање уз једноставно образложење; разуме једноставније исказе којима се тражи мишљење и реагује на њих.
Активности ученика	Описивање, Упоредивање, Повезивање речи, Израда постера, извештаја и честитки.
Активности наставника	Прати, говори полако и разговетно, Упућује, Семантизује нове речи, Активно учествује.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне - монолошка (опис), дијалошка (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Писмено изражавање, познавање граматичких структура.
Место извођења наставе	учионица

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Седми	Годишњи фонд часова: 36 или 34
Слободне наставне активности: ПРЕДУЗЕТНИШТВО	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења слободне наставне активности *Предузетништво* је да допринесе развоју иновативности и предузимљивости код ученика, способности да се идеје претворе у акцију, способности за тимски рад и коришћење разноврсних извора знања ради бољег разумевања друштвених процеса и појава и преузимања одговорне улоге у савременом друштву.

Наставна тема/област:	ЗАШТИТА ПРАВА ПОТРОШАЧА
Садржаји:	Однос цене и квалитета производа/услуге. Декларација производа. Уговорна обавеза за услугу. Остваривање права потрошача.
Исходи	– наведе основна права потрошача и начине њихове заштите; – на декларацији пронађе најважније информације о производу и одреди однос цене и квалитета; – посматра занимања из перспективе некад и сад и предвиди могућности њиховог развоја у будућности; – повезује одређена занимања и врсту и нивое образовања; – препозна проблеме у свом непосредном окружењу и дискутује о могућностима њиховог решавања; – се укључи у иницијативе које се покрећу у школи.
Активности ученика	Анализира, промишља и критички процењује, повезује наставне садржаје са свакодневним животом, износи мишљење, дискутује, образлаже своје ставове, презентује, проналази информације, претражује одређене наставне садржаје на интернету, процењује.
Активности наставника	Подстиче радозналост код ученика; подстиче и упућује ученике на размишљање, истраживање, аргументовање, креативност, сарадњу, истрајност, одговорност; уводи нове појмове, указује на практичну примену, координира, мотивише, анализира, разговара, дискутује, вреднује.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методe, технике, облици)	Наставне методе и технике: монологска, дијалогска, дискусија, рад са текстом, демонстративна, илустративна, метода учења путем истраживања, метода решавања проблема Облици рада: фронтални, индивидуални, рад у пару, групни облик рада
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање учествовања у активностима, комуникацији и сарадњи у тиму; начин прикупљања информација и података и њиховог аргументовања и евалуирања; начин представљања резултата рада и давања креативних решења; квалитет постављених питања; разликовање чињеница од интерпретације; извођење закључака; прихватање другачијих мишљења; способност промене мишљења у контакту са аргументима; примена наученог; предвиђање последица.
Место извођења наставе	учионица, дигитална учионица
Међупредметне компетенције:	Комуникација Рад са подацима и информацијама Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња Одговорно учешће у демократском друштву

Наставна тема/област:	СВЕТ РАДА
Садржаји:	Свет занимања некад, сад и у будућности. Професионална оријентација. Професионални развој. Форма и функција CV и мотивационог писма. Концепт целоживотног учења.
Исходи	– наведе основна права потрошача и начине њихове заштите; – на декларацији пронађе најважније информације о производу и одреди однос цене и квалитета; – посматра занимања из перспективе некад и сад и предвиди могућности њиховог развоја у будућности; – повезује одређена занимања и врсту и нивое образовања; – препозна проблеме у свом непосредном окружењу и дискутује о могућностима њиховог решавања; – се укључи у иницијативе које се покрећу у школи.
Активности ученика	Анализира, промишља и критички процењује, повезује наставне садржаје са свакодневним животом, износи мишљење, дискутује, образлаже своје ставове, презентује, проналази информације, претражује одређене наставне садржаје на интернету, процењује.
Активности наставника	Подстиче радозналост код ученика; подстиче и упућује ученике на размишљање, истраживање, аргументовање, креативност, сарадњу, истрајност, одговорност; уводи нове појмове, указује на практичну примену, координира, мотивише, анализира, разговара, дискутује, вреднује.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Наставне методе и технике: монолошка, дијалогска, дискусија, рад са текстом, демонстративна, илустративна, метода учења путем истраживања, метода решавања проблема Облици рада: фронтални, индивидуални, рад у пару, групни облик рада
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање учествовања у активностима, комуникацији и сарадњи у тиму; начин прикупљања информација и података и њиховог аргументовања и евалуирања; начин представљања резултата рада и давања креативних решења; квалитет постављених питања; разликовање чињеница од интерпретације; извођење закључака; прихватање другачијих мишљења; способност промене мишљења у контакту са аргументима; примена наученог; предвиђање последица.
Место извођења наставе	учионица, дигитална учионица
Међупредметне компетенције:	Комуникација Рад са подацима и информацијама Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња Одговорно учешће у демократском друштву

Наставна тема/област:	ПОКРЕНИ СЕБЕ И ДРУГЕ
Садржаји:	Покретање иницијативе. Менаџмент и лидерство.
Исходи	– разликује особине лидера и менаџера; – одговорно преузима задужења у тиму, сарађује са другим члановима тима и учествује у доношењу одлука; – планира, распоређује и управља ресурсима (знања и вештине, време, новац, технологије); – учествује у осмишљавању пословне идеје; – информише се о постојању сличних производа на тржишту; – комуницира са окружењем о креативним идејама свога тима; – примењује правила пословне комуникације; – поштује етичке принципе у пословању; – израчуна трошкове израде производа према датим инструкцијама; – прикупи информације о ценама сличних производа на тржишту и на основу њих одреди цену свог производа; – учествује у промоцији и продаји производа; – презентује рад свог тима.
Активности ученика	Анализира, истражује, одлучује, сарађује са члановима тима, преузима и извршава задужења, препознаје проблем, тражи решења, планира, управља ресурсима, осмишљава, информише се кроз разне доступне изворе информација, прикупља информације, промовише и продаје производе свог тима, презентује рад, критички размишља, просуђује и анализира.
Активности наставника	Подстиче радозналост код ученика; подстиче и упућује ученике на размишљање, истраживање, аргументовање, креативност, сарадњу, истрајност, одговорност; анализира, разговара, дискутује, вреднује.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Наставне методе и технике: монолошка, дијалогска, дискусија, демонстративна, илустративна, метода графичких радова, метода учења путем истраживања, олуја идеја, мапа ума Облици рада: фронтални, индивидуални, рад у пару, групни, тимски рад
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање учествовања у активностима, комуникацији и сарадњи у тиму; начин прикупљања информација и података и њиховог аргументовања и евалуирања; начин представљања резултата рада и давања креативних решења; квалитет постављених питања; разликовање чињеница од интерпретације; извођење закључака; прихватање другачијих мишљења; способност промене мишљења у контакту са аргументима; примена наученог; предвиђање последица.
Место извођења наставе	учионица, дигитална учионица, организације из локалне заједнице
Међупредметне компетенције:	Одговоран однос према здрављу Одговоран однос према околини Естетичка компетенција Предузимљивост и оријентација ка предузетништву

Наставна тема/област:	УЧЕНИЧКА ПРЕДУЗЕЋА
Садржаји:	Појам предузећа (привредног субјекта). Производ и/или услуга. Појам тржишта. Људски и материјални ресурси. Пословна комуникација. Основни етички принципи у пословању. Процес производње и процес пружања услуга. Цена производа или услуге. Облици промовисања производа. Продаја производа или услуге.
Исходи	– разликује особине лидера и менаџера; – одговорно преузима задужења у тиму, сарађује са другим члановима тима и учествује у доношењу одлука; – планира, распоређује и управља ресурсима (знања и вештине, време, новац, технологије); – учествује у осмишљавању пословне идеје; – информише се о постојању сличних производа на тржишту; – комуницира са окружењем о креативним идејама свога тима; – примењује правила пословне комуникације; – поштује етичке принципе у пословању; – израчуна трошкове израде производа према датим инструкцијама; – прикупи информације о ценама сличних производа на тржишту и на основу њих одреди цену свог производа; – учествује у промоцији и продаји производа; – презентује рад свог тима.
Активности ученика	Анализира, истражује, одлучује, сарађује са члановима тима, преузима и извршава задужења, планира, управља ресурсима, осмишљава, информише се кроз разне доступне изворе информација, прикупља информације, промовише и продаје производе свог тима, презентује рад, критички размишља, просуђује и анализира.
Активности наставника	Подстиче радозналост код ученика; подстиче и упућује ученике на размишљање, истраживање, аргументовање, креативност, сарадњу, истрајност, одговорност; анализира, разговара, дискутује, вреднује.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Наставне методе и технике: монолошка, дијалогска, дискусија, демонстративна, илустративна, метода графичких радова, метода практичног рада, пројектна метода, метода учења путем истраживања, олуја идеја, мапа ума Облици рада: фронтални, групни, тимски рад
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање учествовања у активностима, комуникацији и сарадњи у тиму; начин прикупљања информација и података и њиховог аргументовања и евалуирања; начин представљања резултата рада и давања креативних решења; квалитет постављених питања; разликовање чињеница од интерпретације; извођење закључака; прихватање другачијих мишљења; способност промене мишљења у контакту са аргументима; примена наученог; предвиђање последица.
Место извођења наставе	учионица, дигитална учионица, продајне изложбе, сајмови, базари
Међупредметне компетенције:	Одговоран однос према здрављу Одговоран однос према околини Естетичка компетенција Предузимљивост и оријентација ка предузетништву

1ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Седми	Годишњи фонд часова : 36
Слободна наставна активност : ДОМАЋИНСТВО	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: је да се интегришу и функционализују знања стечена у оквиру различитих предмета у контексту свакодневног живота, да се унапреде вештине и формирају навике у вези са важним активностима у свакодневном животу у области становања, одевања, исхране и употребе различитих материјала.

Наставна тема/област:	САВРЕМЕНО ДОМАЋИНСТВО И ПОРОДИЦА
Садржаји:	Домаћинство. Организација домаћинства. Породица, односи и потребе у породици и њихово усклађивање. Формирање здраве породице. Фазе породичног живота. Култура као начин живота и културно наслеђе.
Исходи	На крају програма ученик ће бити у стању да: одговорно испуњава обавезе потребне за живот у заједници / домаћинству; – преиспита сопствене и навике других чланова заједнице/домаћинства и утиче на њихову промену ка рационалном планирању, економичној потрошњи и развијању одговорних еколошких навика; – користи рачунарске апликације, 3D приказ грађевинског објекта и унутрашњег уређења домаћинства, уважавајући потребе савремене културе становања; – учествује у активностима уређења и заштите домаћинства и окружења у коме се оно налази; – анализира карактеристике савремене културе становања и повеже развој и значај урбанизма за побољшање услова живљења домаћинства; – правилно разврстава и одлаже отпад из домаћинства, припрема га и предаје на рециклажу; – образлаже на примеру у домаћинству употребу обновљивих извора енергије и значај топлотне изолације са уштедом енергије у домаћинству; – правилно и безбедно користи уређаје за загревање и климатизацију простора; – разликује природне од вештачких тканина, правилно их употребљава и одржава; – планира буџет домаћинства и управља њиме; – планира радну недељу, укључује и усклађује обавезе које има као појединац и у заједници/ домаћинству; – припрема и уређује простор за ручавање и формира културне навике приликом узимања хране;
Активности ученика	Програм учења се не базира на коришћењу уџбеника и дидактичких материјала који су специјализовано за њих направљени већ се ученици подстичу да користе што различитије информације и да имају према њима критички однос. Циљ је оснажити ученике да се ослањају на сопствене снаге, да развију осећај компетентности у раду са подацима. Иако се очекује да ће се ученици у великој мери ослањати на интернет као брз и лако доступан извор информација, треба их охрабрити да користе и друге изворе као што су књиге, старе фотографије и разговор са људима, староседеоцима, позивати у госте на часове родитеље који би могли учествовати у реализацији часа са више улога: презентовања њихове улоге у домаћинству, презентовања

	њиховог занимања. Такође, часовима могу присуствовати сведоци „минулих времена”, кустоси музеја, лекари, свештена лица који би разговарали и дебатовали са ученицима. Предлаже се, када год је то могуће, употреба ИКТ (алата за извођење образовно-васпитног процеса).
Активности наставника	Наставник има потпуну слободу да прилагоди наставу специфичностима друштвене заједнице и природног окружења у коме се школа налази. Такође, ученици могу у складу са својим интересовањима, разматрати нека питања, истраживати, правити презентације, пројекте, паное, симулирати тв/ радио емисије, организовати дебате итд.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	У циљу развијања сарадничких способности и формирања вештина потребних у свакодневном животу, препоручује се да се настава реализује применом метода кооперативног учења у групама.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање ученичких постигнућа врши се у складу са <i>Правилником о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању</i> . На почетку сваког часа, наставник пружа ученицима могућност да сами себе процене у теми часа која ће се обрађивати (базирано на дотадашњим стеченим знањима у другим наставним предметима или свакодневном животном искуству)
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	КУЛТУРА СТАНОВАЊА
Садржаји:	Породично домаћинство на селу и у граду. Породица и домаћинство. Функционалне целине домаћинства и њихове улоге. Технички апарати у домаћинству. Безбедност у домаћинству. Уређење домаћинства и околине у градској и сеоској средини. Економично коришћење и потрошња воде у градском и сеоском домаћинству. Уштеда енергије у домаћинству. Хемијска и микробиолошка исправност воде. Отпадне воде у домаћинству. Основни хигијенски захтеви домаћинства. Прикупљање, сортирање и одлагање отпада у домаћинству.
Исходи	– правилно се храни, води рачуна о сопственом здрављу и здрављу породице;-планира дневне оброке за своје домаћинство у складу са општим принципима правилне исхране уз уважавање потреба свих чланова домаћинства; – примењује основне технике и правила обраде и припреме намирница уз примену правилног руковања прибором, посуђем, справама и апаратима за припрему хране; – истражује и прави план набавке средстава за одржавање личне хигијене и чистоће домаћинства; – процењује значај и утицај информација и извора информација и повезује их са сопственим искуством ради решавања различитих проблемских ситуација; – комуницира на конструктиван начин; – процењује значај и утицај научних достигнућа на свакодневни живот; – осмишљава и предузима истраживање у решавању проблема, одговорно се односи према свом животу, животу других и животној средини; – критички процењује сопствени рад и рад сарадника у групи; – сарађује у тиму, поштујући разлике у мишљењу и афирмише толеранцију и равноправност у дијалогу.
Активности ученика	Програм учења се не базира на коришћењу уџбеника и дидактичких материјала који су специјализовано за њих направљени већ се ученици подстичу да користе што различитије информације и да имају према њима критички однос. Циљ је оснажити ученике да се ослањају на сопствене снаге, да развију осећај компетентности у раду са подацима. Иако се очекује да ће се ученици у великој мери ослањати на интернет као брз и лако доступан извор информација, треба их охрабрити да користе и друге изворе као што су књиге, старе фотографије и разговор са људима, староседеоцима, позивати у госте на часове родитеље који би могли учествовати у реализацији часа са више улога: презентовања њихове улоге у домаћинству, презентовања њиховог занимања. Такође, часовима могу присуствовати сведоци „минулих времена”, кустоси музеја, лекари, свештена лица који би разговарали и дебатовали са ученицима. Предлаже се, када год је то могуће, употреба ИКТ (алата за извођење образовно-васпитног процеса).

Активности наставника	Наставник има потпуну слободу да прилагоди наставу специфичностима друштвене заједнице и природног окружења у коме се школа налази. Такође, ученици могу у складу са својим интересовањима, разматрати нека питања, истраживати, правити презентације, пројекте, паное, симулирати тв/ радио емисије, организовати дебате итд.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	У циљу развијања сарадничких способности и формирања вештина потребних у свакодневном животу, препоручује се да се настава реализује применом метода кооперативног учења у групама.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање ученичких постигнућа врши се у складу са <i>Правилником о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању</i> . На почетку сваког часа, наставник пружа ученицима могућност да сами себе процене у теми часа која ће се обрађивати (базирано на дотадашњим стеченим знањима у другим наставним предметима или свакодневном животном искуству)
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	КУЛТУРА ОДЕВАЊА
Садржаји:	Улога одеће и обуће у животу човека. Природни и вештачки материјали, њихова својства и употреба у домаћинству. Одржавање одеће, кућног текстила, и декоративног плана у домаћинству. Одржавање и чишћење природних и вештачких материјала. Организација складиштења кућног текстила, обуће и одеће. Рециклажа кућног текстила и одеће.
Исходи	– правилно се храни, води рачуна о сопственом здрављу и здрављу породице;-планира дневне оброке за своје домаћинство у складу са општим принципима правилне исхране уз уважавање потреба свих чланова домаћинства; – примењује основне технике и правила обраде и припреме намирница уз примену правилног руковања прибором, посуђем, справама и апаратима за припрему хране; – истражује и прави план набавке средстава за одржавање личне хигијене и чистоће домаћинства; – процењује значај и утицај информација и извора информација и повезује их са сопственим искуством ради решавања различитих проблемских ситуација; – комуницира на конструктиван начин; – процењује значај и утицај научних достигнућа на свакодневни живот; – осмишљава и предузима истраживање у решавању проблема, одговорно се односи према свом животу, животу других и животној средини; – критички процењује сопствени рад и рад сарадника у групи; – сарађује у тиму, поштујући разлике у мишљењу и афирмише толеранцију и равноправност у дијалогу.

Активности ученика	Програм учења се не базира на коришћењу уџбеника и дидактичких материјала који су специјализовано за њих направљени већ се ученици подстичу да користе што различитије информације и да имају према њима критички однос. Циљ је оснажити ученике да се ослањају на сопствене снаге, да развију осећај компетентности у раду са подацима. Иако се очекује да ће се ученици у великој мери ослањати на интернет као брз и лако доступан извор информација, треба их охрабрити да користе и друге изворе као што су књиге, старе фотографије и разговор са људима, староседеоцима, позивати у госте на часове родитеље који би могли учествовати у реализацији часа са више улога: презентовања њихове улоге у домаћинству, презентовања њиховог занимања. Такође, часовима могу присуствовати сведоци „минулих времена”, кустоси музеја, лекари, свештена лица који би разговарали и дебатовали са ученицима. Предлаже се, када год је то могуће, употреба ИКТ (алата за извођење образовно-васпитног процеса).
Активности наставника	Наставник има потпуну слободу да прилагоди наставу специфичностима друштвене заједнице и природног окружења у коме се школа налази. Такође, ученици могу у складу са својим интересовањима, разматрати нека питања, истраживати, правити презентације, пројекте, паное, симулирати тв/ радио емисије, организовати дебате итд.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	У циљу развијања сарадничких способности и формирања вештина потребних у свакодневном животу, препоручује се да се настава реализује применом метода кооперативног учења у групама.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање ученичких постигнућа врши се у складу са <i>Правилником о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању</i> . На почетку сваког часа, наставник пружа ученицима могућност да сами себе процене у теми часа која ће се обрађивати (базирано на дотадашњим стеченим знањима у другим наставним предметима или свакодневном животном искуству)
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	КУЛТУРА ПОНАШАЊА
Садржаји:	Планирање и расподела буџета. План набавке и избор артикала. План и припреме за путовање. Правила понашања у превозним средствима, у граду и на путовању. Савремена средства комуникације и претраживање различитих информација.
Исходи	– правилно се храни, води рачуна о сопственом здрављу и здрављу породице; планира дневне оброке за своје домаћинство у складу са општим принципима правилне исхране уз уважавање потреба свих чланова домаћинства; – примењује основне технике и правила обраде и припреме намирница уз примену правилног руковања прибором, посуђем, справама и апаратима за припрему хране; – истражује и прави план набавке средстава за одржавање личне хигијене и чистоће домаћинства; – процењује значај и утицај информација и извора информација и повезује их са сопственим искуством ради решавања различитих проблемских ситуација; – комуницира на конструктиван начин; – процењује значај и утицај научних достигнућа на свакодневни живот; – осмишљава и предузима истраживање у решавању проблема, одговорно се односи према свом животу, животу других и животној средини; – критички процењује сопствени рад и рад сарадника у групи; – сарађује у тиму, поштујући разлике у мишљењу и афирмише толеранцију и равноправност у дијалогу.
Активности ученика	Програм учења се не базира на коришћењу уџбеника и дидактичких материјала који су специјализовано за њих направљени већ се ученици подстичу да користе што различитије информације и да имају према њима критички однос. Циљ је оснажити ученике да се ослањају на сопствене снаге, да развију осећај компетентности у раду са подацима. Иако се очекује да ће се ученици у великој мери ослањати на интернет као брз и лако доступан извор информација, треба их охрабрити да користе и друге изворе као што су књиге, старе фотографије и разговор са људима, староседеоцима, позивати у госте на часове родитеље који би могли учествовати у реализацији часа са више улога: презентовања њихове улоге у домаћинству, презентовања њиховог занимања. Такође, часовима могу присуствовати сведоци „минулих времена”, кустоси музеја, лекари, свештена лица који би разговарали и дебатовали са ученицима. Предлаже се, када год је то могуће, употреба ИКТ (алата за извођење образовно-васпитног процеса).
Активности наставника	Наставник има потпуну слободу да прилагоди наставу специфичностима друштвене заједнице и природног окружења у коме се школа налази. Такође, ученици могу у складу са својим интересовањима, разматрати нека питања, истраживати, правити презентације, пројекте, паное, симулирати тв/ радио емисије, организовати дебате итд.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	У циљу развијања сарадничких способности и формирања вештина потребних у свакодневном животу, препоручује се да се настава реализује применом метода кооперативног учења у групама.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање ученичких постигнућа врши се у складу са <i>Правилником о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању</i> . На почетку сваког часа, наставник пружа ученицима могућност да сами себе процене у теми часа која ће се обрађивати (базирано на дотадашњим стеченим знањима у другим наставним предметима или свакодневном животном искуству)
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	СРЕДСТВА ЗА ОДРЖАВАЊЕ ЛИЧНЕ ХИГИЈЕНЕ И ХИГИЈЕНЕ ДОМАЋИНСТВА
Садржаји:	Значај воде за одржавање хигијене. Средства за личну хигијену. Козметичка средства. Кућна аптека. Материјали за опремање домаћинства Одржавање домаћинства Отпадни материјали у домаћинству.
Исходи	– одговорно испуњава обавезе потребне за живот у заједници / домаћинству; – преиспита сопствене и навике других чланова заједнице/домаћинства и утиче на њихову промену ка рационалном планирању, економичној потрошњи и развијању одговорних еколошких навика; – користи рачунарске апликације, 3D приказ грађевинског објекта и унутрашњег уређења домаћинства, уважавајући потребе савремене културе становања; – учествује у активностима уређења и заштите домаћинства и окружења у коме се оно налази; – анализира карактеристике савремене културе становања и повеже развој и значај урбанизма за побољшање услова живљења домаћинства; – правилно разврстава и одлаже отпад из домаћинства, припрема га и предаје на рециклажу; – образлаже на примеру у домаћинству употребу обновљивих извора енергије и значај топлотне изолације са уштедом енергије у домаћинству; – правилно и безбедно користи уређаје за загревање и климатизацију простора; – разликује природне од вештачких тканина, правилно их употребљава и одржава; – планира буџет домаћинства и управља њиме; – планира радну недељу, укључује и усклађује обавезе које има као појединац и у заједници/ домаћинству; – припрема и уређује простор за ручавање и формира културне навике приликом узимања хране;
Активности ученика	Програм учења се не базира на коришћењу уџбеника и дидактичких материјала који су специјализовано за њих направљени већ се ученици подстичу да користе што различитије информације и да имају према њима критички однос. Циљ је оснажити ученике да се ослањају на сопствене снаге, да развију осећај компетентности у раду са подацима. Иако се очекује да ће се ученици у великој мери ослањати на интернет као брз и лако доступан извор информација, треба их охрабрити да користе и друге изворе као што су књиге, старе фотографије и разговор са људима, староседеоцима, позивати у госте на часове родитеље који би могли учествовати у реализацији часа са више улога: презентовања њихове улоге у домаћинству, презентовања њиховог занимања. Такође, часовима могу присуствовати сведоци „минулих времена”, кустоси музеја, лекари, свештена лица који би разговарали и дебатовали са ученицима. Предлаже се, када год је то могуће, употреба ИКТ (алата за извођење образовно-васпитног процеса).
Активности наставника	Наставник има потпуну слободу да прилагоди наставу специфичностима друштвене заједнице и природног окружења у коме се школа налази. Такође, ученици могу у складу са својим интересовањима, разматрати нека питања, истраживати, правити презентације, пројекте, паное, симулирати тв/ радио емисије, организовати дебате итд.

Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	У циљу развијања сарадничких способности и формирања вештина потребних у свакодневном животу, препоручује се да се настава реализује применом метода кооперативног учења у групама.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање ученичких постигнућа врши се у складу са <i>Правилником о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању</i> . На почетку сваког часа, наставник пружа ученицима могућност да сами себе процене у теми часа која ће се обрађивати (базирано на дотадашњим стеченим знањима у другим наставним предметима или свакодневном животном искуству)
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	ИСХРАНА У ДОМАЋИНСТВУ
Садржаји:	Хранљиви састојци и животне намирнице. Класификација животних намирница према пореклу (биљне и животињске), улози у организму (енергетска, градивна, заштитна и регулаторна) и саставу. Енергетска вредност намирница. Потребе за састојцима хране зависно од узраста, занимања, пола, спољашње средине, здравственог и физиолошког стања организма. Рационална исхрана човека. Принципи рационалне исхране. Законски прописи, правилници о намирницама и квалитету хране. Последице неправилне исхране. Припремање хране, начини обраде намирница. Хигијенски услови приликом припремања хране. Одлагање, чување и конзервисање намирница. Апарати и машине за припремање, чување и обраду хране и намирница Загађујуће супстанце хране и мере заштите Адитиви Органска и ГМО храна Култура исхране и понашање за трпезом: послуживање и узимање хране, стоно посуђе и прибор. Национална кухиња и кухиње у свету.
Исходи	правилно се храни, води рачуна о сопственом здрављу и здрављу породице;-планира дневне оброке за своје домаћинство у складу са општим принципима правилне исхране уз уважавање потреба свих чланова домаћинства; – примењује основне технике и правила обраде и припреме намирница уз примену правилног руковања прибором, посуђем, справама и апаратима за припрему хране; – истражује и прави план набавке средстава за одржавање личне хигијене и чистоће домаћинства; – процењује значај и утицај информација и извора информација и повезује их са сопственим искуством ради решавања различитих проблемских ситуација; – комуницира на конструктиван начин; – процењује значај и утицај научних достигнућа на свакодневни живот; – осмишљава и предузима истраживање у решавању проблема, одговорно се односи према свом животу, животу других и животној средини; – критички процењује сопствени рад и рад сарадника у групи; – сарађује у тиму, поштујући разлике у мишљењу и афирмише толеранцију и равноправност у дијалогу. – припрема и уређује простор за ручавање и формира културне навике приликом узимања хране;

Активности ученика	Програм учења се не базира на коришћењу уџбеника и дидактичких материјала који су специјализовано за њих направљени већ се ученици подстичу да користе што различитије информације и да имају према њима критички однос. Циљ је оснажити ученике да се ослањају на сопствене снаге, да развију осећај компетентности у раду са подацима. Иако се очекује да ће се ученици у великој мери ослањати на интернет као брз и лако доступан извор информација, треба их охрабрити да користе и друге изворе као што су књиге, старе фотографије и разговор са људима, староседеоцима, позивати у госте на часове родитеље који би могли учествовати у реализацији часа са више улога: презентовања њихове улоге у домаћинству, презентовања њиховог занимања. Такође, часовима могу присуствовати сведоци „минулих времена”, кустоси музеја, лекари, свештена лица који би разговарали и дебатовали са ученицима. Предлаже се, када год је то могуће, употреба ИКТ (алата за извођење образовно-васпитног процеса).
Активности наставника	Наставник има потпуну слободу да прилагоди наставу специфичностима друштвене заједнице и природног окружења у коме се школа налази. Такође, ученици могу у складу са својим интересовањима, разматрати нека питања, истраживати, правити презентације, пројекте, паное, симулирати тв/ радио емисије, организовати дебате итд.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	У циљу развијања сарадничких способности и формирања вештина потребних у свакодневном животу, препоручује се да се настава реализује применом метода кооперативног учења у групама.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање ученичких постигнућа врши се у складу са <i>Правилником о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању</i> . На почетку сваког часа, наставник пружа ученицима могућност да сами себе процене у теми часа која ће се обрађивати (базирано на дотадашњим стеченим знањима у другим наставним предметима или свакодневном животном искуству)
Место извођења наставе	Учионица

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Седми	Годишњи фонд часова : 36 /34
Слободна наставна активност: ФИЛОЗОФИЈА СА ДЕЦОМ	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења слободне наставне активности Филозофија са децом је да ученик овлада знањима, развије вештине и формира ставове који ће подстаћи и убрзати његов интелектуални развој и унапредити вештине размишљања, закључивања, самосталног, критичког и креативног мишљења.

Наставна тема/област	
Садржаји	Појам добра / зла Појам уметности Појам правде Појам слободе Појам среће Појам толеранције Појам вршњачког насиља Појам истине/лажи Појам живота Појам времена и простора Појам пријатељства Појам храбрости Појам бога Појам човека Појам мудрости и знања Појам света Појам природе Појам једнакости и различитости Појам љубави
Исходи	– критички промишља и анализира питања и проблеме свог окружења – са пажњом слуша саговорника и комуницира са другима на конструктиван начин; – јасно изрази сопствене мисли и осећања; – практикује интелектуалну отвореност и радозналост; – уважава релевантне аргументе – практикује толеранцију и разлике у мишљењу – искаже објективност и непристрасност у процени властитих и туђих становишта, поступака и постигнућа – сарађује са члановима групе којој припада и одупре се притиску групе на асертиван начин – препозна проблеме у свом непосредном окружењу и дискутује о могућностима њиховог решавања – развије осетљивост за социјални и културни контекст – учествује у расправи која доприноси атмосфери отворености и узајамног уважавања – преузме одговорност за сопствене поступке, однос према природном и друштвеном окружењу, – усвоји интелектуалне врлине истинољубивости

Активности ученика	Учествују у активностима, раде на пројекту, покрећу акције, учествују у дискусији, дебати, играју по улогама, анализирају информације, истражују и анализирају резултате, презентују, критички промишљају, повезују
Активности наставника	Представља сваку тему, даје упутства, објашњава, усмерава, подстиче ученике на самостални рад, коригује, бира подстицаје којима ће ученике увести у тему и кључне појмове садржаја и изазвати њихову радозналост да о томе причају, постављају питања, истражују, уче
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Активности и методе које су погодне за реализацију овог програма су: креативне радионице, рад на пројекту, покретање акција, реаговање на одређене теме, дискусије, дебате, играње улога, анализа информација, истраживање и анализа добијених резултата, прављење досијеа, вртлог идеја, студије случаја, промоције, организовање кампања и сл. Погодне технике критичког мишљења које могу да се успешно користе, дрво проблема, грозд техника, brainstorming, шест шешира...
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Наставник континуирано прати напредак ученика, који се огледа у начину на који ученици учествују у активностима, како прикупљају податке, како бране своје ставове, како аргументују, евалуирају, примењују, процењују последице итд. Посебно поуздани показатељи су квалитет постављених питања, способност да се нађе веза међу појавама, наведе пример, промени мишљење у контакту са аргументима, разликују чињенице од интерпретација, изведе закључак, прихвати другачије мишљење, примени научено, предвиде последице, дају креативна решења. Такође, наставник прати и вреднује како ученици међусобно сарађују, како решавају сукобе мишљења, како једни другима помажу, да ли испољавају иницијативу, како превазилазе тешкоће, да ли показују критичко мишљење или критицизам, колико су креативни. За неке садржаје прикладни су и други начини провере напредовања као што су нпр. квизови или улазни и излазни тестови како би се утврдили ефекти рада на нивоу знања, вештина, ставова.
Међупредметне компетенције:	Компетенција за целоживотно учење Сарадња Решавање проблема Одговорно учешће у демократском друштву Рад са подацима и информацијама Дигитална компетенција Комуникација Одговоран однос према околини Естетичка компетенција

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Седми	Годишњи фонд часова : 36
Слободна наставна активност: УМЕТНОСТ	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења слободне наставне активности *Уметност* је да ученик развија вештине комуникације и сарадње, критичко и стваралачко мишљење, осетљивост за естетику, радозналост, мотивацију за истраживање и изражавање у различитим медијима као и одговоран однос према очувању уметничког наслеђа и културе свога и других народа.

Наставна тема/област:	ТРАДИЦИОНАЛНА ВИЗУЕЛНА УМЕТНОСТ ШИРОМ СВЕТА
Садржаји:	Визуелна уметност народа Аустралије и Новог Зеланда (сликарство аустралијских Аборицина, традиционална тетоважа Маора) Уметност америчких народа (тотеми, керамика, ћилими, корпе) Култура древне Индије, Кине и Јапана (градови, храмови, одећа, писмо) Уметност народа Африке (маске и штитови) Словенска традиција (митологија, симболика и орнаментика)
Наставна тема/област:	ТРАДИЦИОНАЛНА МУЗИЧКА УМЕТНОСТ БАЛКАНА И СРБИЈЕ
Садржаји:	Културно наслеђе (значај и улога) Традиционална музичка уметност Балкана (основне карактеристике у односу на ентитет и међусобни утицаји, сличности и разлике) Традиционална музика Србије (певање, свирање, обичаји, обреди, ношња, кола...) Начини очувања културног наслеђа
Наставна тема/област:	МОДЕРНО ДОБА И МУЗИКА
Садржаји:	Савремене технологије и музика. Маркетинг у музици. Примењена музичка уметност. Музичка критика и интервју
Исходи	– образложи значај традиционалне визуелне уметности за идентитет народа и појединца; – повеже карактеристичан артефакт са континентом и културом којој припада; – обликује ликовне радове са препознатљивим елементима одабране културе; – опише одабрани продукт визуелних уметности и процес његове израде; – пореди основне одлике традиционалне визуелне уметности два или више народа; – објасни значај и улогу културног наслеђа; – објасни главне карактеристике традиционалне музике на простору Балкана и Србије и њихов међусобни утицај; – прикаже елементе прожимања традиционалне музике различитих народа на простору Балкана на музичким примерима; – презентује традиционалну музику карактеристичну за различите крајеве Балкана и Србије; – прикаже начине очувања музичког културног наслеђа; – објасни како савремене технологије утичу на развој музике;

	– презентује начине промоције музичких дела и догађаја; – прикаже примену музике у другим уметностима; – истражи и објасни шта је музичка критика и која је њена улога; – аргументовано искаже утисак о слушаним делима. – комуницира учтиво, јасно и аргументовано уз уважавање различитих мишљења, идеја и естетских доживљаја; – проналази, самостално и у сарадњи са другима, релевантне податке и информације користећи савремену технологију; – учествује активно, према сопственим способностима и интересовањима, у истраживачком и радионичком раду.
Активности ученика	Учествују у активностима, прикупљају податке, предвиђају последице, критички промишљају, доносе одлуке, сарађују, комуницирају, презентују
Активности наставника	Представља сваку тему, даје упутства, објашњава, усмерава, подстиче ученике на самостални рад, коригује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	креативне радионице; презентације; анализа инсерата филмова, аудио-визуелних прилога, аудио и визуелних садржаја; рад на истраживачким и пројектним задацима; прављење досијеа, дигиталне збирке и сл.; студије случаја; играње улога; дискусије; рад у групи на платформама за учење; повезивање са вршњацима из других школа или држава; гостовања стручњака; учење у другим установама; посете разним културно-уметничким дешавањима; обликовање и организовање промоција и кампања; укључивање у акције у локалној заједници...
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Континуирано праћење напретка ученика, који се огледа у начину на који ученици учествују у активностима, како прикупљају податке, како предвиђају последице, како критички промишљају, чиме се руководе у процесу доношења одлука, како комуницирају. У складу са исходима, тамо где се очекује знање или нека вештина прикладно је да се то провери у форми квиза, улазних и излазних тестова, презентације, писањ аесеја и др.
Међупредметне компетенције:	Комуникација Рад са подацима и информацијама Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња Одговорно учешће у демократском друштву

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: СЕДМИ	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет:Српски језик и књижевност- допунска настава	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета:

.Допунска настава се организује по потреби као вид помоћи ученицима који након редовних часова нису савладали садржаје предвиђене програмом. На овим часовима ученицима ће бити детаљније објашњено оно што им је нејасно, посветиће се пажња појединостима важним за напредовање у учењу, а посебно ће им значити што на овим часовима могу што успешније доћи до позитивне оцене и унапредити своја знања.

- оспособљавање ученика који на редовним часовима не показују довољно способности за савладавање основних садржаја;
- увежбавање читања;
- рад на већ познатим, једноставним примерима за што лакше разликовање граматичких појмова;
- развијање љубави према матерњем језику и потреби да се он негује;
- описмењавање ученика на темељима ортоепских и ортографских стандарда српског језика;
- поступно и систематично упознавање граматике и правописа српског језика.

Наставна тема/област:	Граматика, језик и правопис
Садржаји:	Грађење и основна значења глаголских облика: футур II, императив, потенцијал; трпни глаголски придев, глаголски прилог садашњи и гл. прилог прошли. Подела глаголских облика на просте и сложене и на личне (времена и начини) и неличне. Непроменљиве врсте речи: везници, речце, узвици. Појам синтагме (главни члан и зависни чланови); врсте синтагми: именичке, придевске, прилошке и глаголске. Логички субјекат. Сложени глаголски предикат. Напоредни односи међу реченичним члановима . Појам комуникативне и предикатске реченице. Независне предикатске реченице – напоредни односи међу независним реченицама. Зависне предикатске реченице . Реченични чланови исказани речју, предлошко-падежном конструкцијом, синтагмом и реченицом. Конгруенција – основни појмови Правопис Правописна решења у вези са обрађеним глаголским облицима. Интерпункција у вези са зависним реченицама (запета, тачка и запета). Писање скраћеница, правописних знакова. Ортоепија Дугоузлазни и дугосилазни акценат. Усмени и писмени састави према унапред задатим смерницама (ограничен број речи; задата лексика; одређени граматички модели и сл.). Текст заснован на аргументима. Технички и сугестивни опис. Репортажа. Нелинеарни текстови: табеле, легенде, графикони, мапе ума и друго. Говорне вежбе: интерпретативно исправљање правописних грешака у тексту; запета у зависносложеним реченицама; глаголски облици; електронске поруке.
Исходи	Ученик ће знати да; -разликује начине грађења речи; -подели на просте и сложене глаголске облике; -разврста на личне и неличне глаголске облике; -разликује просте од сложених глаголских облика;

	-разликује личан од неличног глаголског облика; -да препознаје непроменљиве речи у задатој реченици; -разликује везнике и речце од осталих непроменљивих врста речи; -пронађе синтагму у реченици; -уочава врсте синтагми на основу главне речи у њој; -разликује граматички од логичког субјекта; -препозна сложени глаголски предикат; -разликује различите напоредне односе међу реченичним члановима и реченицама; -разликује реченични члан исказан речју, предлошко-падежном конструкцијом и синтагмом; -објасни основне појмове везане за конгруенцију; -примени правописне норме везане за обрађене глаголске облике; -правилно примењује знаке интерпункције када су у питању зависне реченице; -правилно пише скраћенице; -правилно пише глаголске облике; -разликује кратке од дугих акцената; -разликује дугосилазни и дугоузлазни акценат у задатој речи; -примењује правила интерпункције приликом писања састава; -разликује технички и сугестивни опис; -напише кратку репортажу; -разликује графикон од табеле, легенде итд.; -препозна правописне грешке у тексту; -употреби запету у зависним реченицама.
Активности ученика	-обнављају и проширују раније стечена знања; -проширују усвојена знања; -усвајају нова знања; -читају; -записују; -анализирају и интерпретирају обрађене садржаје; -аргументовано износе своје ставове и образлажу их -размењују мишљења; -редовно раде домаће задатке
Активности наставника	-припрема час и усмерава његов ток;; -мотивише ученике за рад;; -објашњава, саветује и даје упутства; -прати постигнућа ученика и вреднује њихове одговоре;; -похваљује сваки труд и напредак ученика; -припрема и одабира наставни материјал; -организује и координира рад ученика.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: фронтални, индивидуални, групни, рад у пару Методе : дијалошка, монолошка, текстуална, демонстративна,игровна, истраживачка, аналитичко-синтетичка, провера
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање кроз различите активности и задатке дате на часу и на тесту посебно припремљеном за овај вид наставе. Веома је важно да ученик на овим часовима стекне самопоуздање, да се оснажи његова воља и дух, како би другачије приступао градиву које се обрађује на часовима редовне наставе.редновање кроз различите активности и задатке дате на часу и на тесту посебно припремљеном за овај вид наставе
Место извођења наставе	Учионица, библиотека, мултимедијална учионица

Наставна тема/област:	Књижевност
Садржаји:	Одлике књижевних родова Одлике књижевних врста и примери за њих Основни књижевнотеоријски појмови (врста стиха, строфе, риме) Карактеризација ликова Стилска изражајна средства Анализа и мотивација ликова Етапе развоја епског и драмског дела
Исходи	-разликују књижевне родове(лирику, епику и драму); -разликоваће лирске, епске и драмске књижевне врсте; -умеће да одреде врсту строфе, стиха и риме у задатој песми; -уочаваће разлику између ауторске и народне песме; -правиће разлику између народног епског и ауторског дела; -умеће да наведе особине ликова из дела; -препознаваће једноставне примере стилских фигура; -знаће да објасне шта покреће ликове; -знаће да наведу етапе развоја епског и драмског дела и да аргументују деловима текста.
Активности ученика	-обнављају и проширују раније стечена знања; -проширују усвојена знања; -усвајају нова знања; -читају;-записују; -анализирају и интерпретирају обрађене садржаје; -аргументовано износе своје ставове и образлажу их; -размењују мишљења; -редовно раде домаће задатке;
Активности наставника	-припрема час и усмерава његов ток; -изражајно чита; -мотивише ученике за рад; -објашњава, саветује и даје упутства; -прати постигнућа ученика и вреднује њихове одговоре; -похваљује сваки труд и напредак ученика; -припрема и одабира наставни материјал; -организује и координира рад ученика.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: фронтални, индивидуални, групни, рад у пару Методе : дијалогска, монолошка, текстуална, демонстративна,игровна, истраживачка, аналитичко-синтетичка, провера
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање кроз различите активности и задатке дате на часу и на тесту посебно припремљеном за овај вид наставе. Веома је важно да ученик на овим часовима стекне самопоуздање, да се оснажи његова воља и дух, како би другачије приступао градиву које се обрађује на часовима редовне наставе.
Место извођења наставе	Учионица, библиотека, мултимедијална учионица

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: СЕДМИ	Годишњи фонд часова : 12
Наставни предмет: ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК – допунска настава	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Циљ допунске наставе је да ученик, уз додатну помоћ наставника, стекне минимум основних знања из садржаја које предвиђа програм енглеског језика у основној школи, али и да ученицима којима је то потребно пружи додатна појашњења садржаја обрађених на редовној настави.

Наставне теме/области	Слободно време, мода Путовања и живи свет Здравље и спорт Начна достигнућа и необичне појаве Комуникација Животна средина Ургентне ситуације (повреде, прва помоћ)
Садржаји	Текстови/дијалози/аудио/видео записи који се односе на тему; описивање садашњих, прошлих и будућих радњи (<i>Present Simple/Progressive, Past Simple/Progressive, Present Perfect, will, be going to</i>); поређење придева и прилога; квантификатори; упитни привесци; модални глаголи; члан; пасив; заменице (личне, присвојне, повратне, односне); инфинитив; герунд; неуправни говор; предлози; нулти и први кодниционал; временске реченице;
Исходи	Ученик ће бити у стању да: - разуме основни смисао прочитаних текстова и да издвоји кључне појмове и информације - препозна форму основних глаголских облика и да их употреби у датом контексту - препознаје и разликује основне граматичке и лексичке садржаје који су неопходни за успешну усмену и писану комуникацију
Активности ученика	Слушају, прате, постављају питања, одговарају на питања, сарађују, пишу, читају, раде у пару, групи, анализирају, повезују, изводе закључке, активно учествују у језичким играма примереним узрасту, прате сопствени напредак
Активности наставника	Прати, подстиче, мотивише, објашњава, коригује, помаже, прати напредак ученика, организује, пружа додатну подршку у учењу
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Монолошка, дијалогска, вербално - текстуална, аудитивна, демонстративна, илистративна. “Превођење” исказа у гест и геста у исказ Вежбе слушања, говора и примене лексичких и граматичких садржаја у датом контексту. Фронтални, индивидуализовани, у пару.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање и праћење, различите технике формативног оцењивања, редовно долажење на часове допунске наставе

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Седми	Годишњи фонд часова : 25
Наставни предмет: МАТЕМАТИКА - допунска настава	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Допунска настава се организује за ученике који након редовних часова математике нису успели да савладају садржаје предвиђене програмом. Циљ одржавања ових часова је рад на једноставним, већ познатим примерима за што лакше савладавање основних појмова

Наставна тема/област:	РЕАЛНИ БРОЈЕВИ
Садржаји:	Квадрат рационалног броја и квадратни корен; функција директне пропорционалности $y=kx, k \in \mathbb{R} \setminus \{0\}$; продужена пропорција.
Исходи	- израчуна квадрат реалног броја и квадратни корен потпуног квадрата - нацрта график функције $y = kx, k \in \mathbb{R} \setminus \{0\}$ - реши продужену пропорцију
Активности ученика	-обнављају и утврђују раније стечена знања
Активности наставника	-припрема час, мотивише ученике за рад, прати постигнућа ученика и вреднује њихове одговоре, предлаже изворе за вежбање код куће
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: фронтални, индивидуални Методе : дијалогска, монолошка, текстуална, демонстративна
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање кроз различите активности и задатке дате на часу и на тесту посебно припремљеном за овај вид
Место извођења наставе	Математички кабинет

Наставна тема/област:	ПИТАГОРИНА ТЕОРЕМА
Садржаји:	Питагорине теореме(директна и обратна)
Исходи	-примени Питагорину теорему
Активности ученика	-обнављају и утврђују раније стечена знања
Активности наставника	-припрема час,мотивише ученике за рад,прати постигнућа ученика и вреднује њихове одговоре, предлаже изворе за вежбање код куће
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада:фронтални,индивидуални Методе :дијалогска,монологска,текстуална,демонстративна
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање кроз различите активности и задатке дате на часу и на тесту посебно припремљеном за овај вид
Наставна тема/област:	ЦЕЛИ АЛГЕБАРСКИ ИЗРАЗИ
Садржаји:	Први део Степен чији је изложилац природан број; степен декадне јединице чији је изложилац цео број, степен производа, количника и степена. Други део Полиноми и операције (мономи, сређени облик, трансформације збира, разлике и производа полинома усређени облик полинома)
Исходи	- трансформише збир, разлику и производ полинома
Активности ученика	-обнављају и утврђују раније стечена знања
Активности наставника	-припрема час,мотивише ученике за рад,прати постигнућа ученика и вреднује њихове одговоре, предлаже изворе за вежбање код куће
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада:фронтални,индивидуални Методе :дијалогска,монологска,текстуална,демонстративна
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање кроз различите активности и задатке дате на часу и на тесту посебно припремљеном за овај вид
Место извођења наставе	Математички кабинет

Наставна тема/област:	МНОГОУГАО
Садржаји:	Појам многоугла.Врсте многоуглова.Збир углова многоугла.Број дијагонала многоугла.Обим и површина многоугла.
Исходи	- примени својства страница, углова и дијагонала многоугла; - израчуна површину многоугла користећи обрасце
Активности ученика	-обнављају и утврђују раније стечена знања
Активности наставника	-припрема час,мотивише ученике за рад,прати постигнућа ученика и вреднује њихове одговоре, предлаже изворе за вежбање код куће
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада:фронтални,индивидуални Методе :дијалогска,монологска,текстуална,демонстративна
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање кроз различите активности и задатке дате на часу и на тесту посебно припремљеном за овај вид
Место извођења наставе	Математички кабинет

Наставна тема/област:	КРУГ
Садржаји:	Централни и периферијски угао у кругу. Обим круга,број π . Дужина кружног лука. Површина круга,кружног исечка и кружног прстена
Исходи	- израчуна обим и површину круга и његових делова;
Активности ученика	-обнављају и утврђују раније стечена знања
Активности наставника	-припрема час,мотивише ученике за рад,прати постигнућа ученика и вреднује њихове одговоре, предлаже изворе за вежбање код куће
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада:фронтални,индивидуални Методе :дијалогска,монологска,текстуална,демонстративна
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање кроз различите активности и задатке дате на часу и на тесту посебно припремљеном за овај вид
Место извођења наставе	Математички кабинет

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Седми	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: БИОЛОГИЈА- допунска настава	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Допунска настава биологије се организује за ученике који на редовној настави нису били у могућности да савладају предвиђено градиво (ученици са потешкоћама у развоју, ученици са мањкавим предзнањем, ученици за које се показало да део градива нису савладали и ученици који су одсуствовали са редовне наставе одређено време. Допунској настави могу се прикључити и други ученици ако изразе жељу да на овај начин допуне редовну наставу

Наставна тема/област:	НАСЛЕЂИВАЊЕ И ЕВОЛУЦИЈА; ЈЕДИНСТВО ГРАЂЕ И ФУНКЦИЈЕ КАО ОСНОВА ЖИВОТА; ПОРЕКЛО И РАЗНОВРСНОСТ ЖИВОТА; ЖИВОТ У ЕКОСИСТЕМУ; ЧОВЕК И ЗДРАВЉЕ
Садржаји:	Ћелија - грађа, деоба ћелије Правила наслеђивања, наследне болести Једноћелијске еукарије, алге, гљиве и лишајеви Принципи систематике, разноврсност биљака и животиња Животни процеси биљака, размножавање Грађа и животни процеси животиња (телесни покривач, скелет, мишићи, циркулација, дисање, излучивање, нервни систем Докази еволуције Биоми, популације, односи исхране, еколошки фактори Вируси и вирусне болести, имунитет и вакцине
Исходи	На основном нивоу: разликује митозу и мејозу зна број хромозома код човека, разликује групе биљака и животиња на основу спољашње грађе идентификује односе у биоценози, идентификује трофички ниво организма у мрежи исхране Познаје болести које изазивају вируси и значај вакцинације
Активности ученика	Посматра, слуша, бележи, црта, поставља питања, закључује.
Активности наставника	планира, организује, усмерава; подстиче; даје упутства; излаже нове чињенице, демонстрира, посматра
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Дијалогска метода, рад на тексту, демонстративна, индивидуализована настава, рад у малим групама
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање, дневници рада, мапе ума, сажетци наставног градива, дијагностички тестови
Место извођења наставе	Биолошки кабинет

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Седми	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: Историја-допунска настава	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Допунска настава се организује за ученике који спорије усвајају знања или су били одсутни са часова и за оне који желе да утврде своје знање са циљем разумевања, препознавања, отклањања нејасноћа и бржег и квалитетнијег усвајања знања, умења и вештина из наставног градива.

Наставна тема/област:	ОСНОВИ ПРОУЧАВАЊА ПРОШЛОСТИ
Садржаји:	Основне одлике, хронолошки и просторни оквири периода од Индустријске револуције до завршетка Првог светског рата. Историјски извори за изучавање периода од Индустријске револуције до завршетка Првог светског рата и њихова сазнајна вредност (материјални, писани, аудио и визуелни).
Исходи	Усваја основно чињенично знања које репродукује самостално или уз помоћ наставника, на основу слике препознаје и класификује историјске изворе
Активности ученика	Активно приступају раду, практично примењују стечена знања, самопроцењују свој напредак, запажају
Активности наставника	Припрема наставни материјал, упознаје ученике са циљевима и садржајима програма – упознаје их са правилима рада; – упознаје их са критеријумима оцењивања по областима – упознаје ученике, процењује њихово претходно искуство; – редовно прати рад и залагање ученика на часу – води рачуна о индивидуализованом приступу ученику – подстиче код ученика развој мишљења и разумевања; – менторска улога – негује позитивну климу у одељењу – омогућава подстицајну средину за рад и учење – охрабрује, помаже и подстиче ученике – омогућава ученицима да сами изводе закључке – подстиче ученике на учење – Инсистира на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада – Инсистира на практичној примени стечених знања Идентификује напредак у учењу и постигнућима ученика подстиче ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке, повезују знања са другим областима и другим предметима, решавају проблеме, практично примењују...
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	-Мнолошко-дијалошка, игровне активности -Фронтални, индивидуални, групни, рад у пару -квиз, техника шест шешира, мапа ума, дрво проблема
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писана провера знања, петнаестоминутни тестови, самопроцена знања ученика
Место извођења наставе	Учионица, историјски локалитети, архив, музеји

Наставна тема/област:	ЕВРОПА, СВЕТ, СРПСКА ДРЖАВА И НАРОД НА ПОЧЕТКУ ИНДУСТРИЈСКОГ ДОБА (до средине XIX века)
Садржаји:	Индустријска револуција (парна машина и њена примена; промене у друштву – јачање грађанске и појава радничке класе). Политичке револуције (узроци, последице и обележја, европске монархије уочи револуција, просветитељске идеје, примери америчке и француске револуције; појмови уставности и поделе власти, Декларација о правима човека и грађанина, укидање феудализма). Наполеоново доба (Наполеонова владавина, ратови, тековине, Бечки конгрес). Свакодневни живот и култура (промене у начину живота). Источно питање и балкански народи (политика великих сила, борба балканских народа за ослобођење). Живот Срба под османском и хабзбуршком влашћу. Српска револуција 1804–1835 (основна обележја, ток Првог и Другог српског устанка, последице и значај). Развој модерне српске државе (аутономија Кнежевине Србије, успостава државе, оснивање образовних и културних установа). Црна Гора у доба владичанства
Исходи	Наводи најзначајније историјске личности у датом историјском контексту; повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом (хронолошки, политички, друштвени, културни); Усвајање основног чињеничног знања које репродукује самостално или уз помоћ наставника
Активности ученика	Активно приступају раду, практично примењују стечена знања, самопроцењују свој напредак, запажају
Активности наставника	Припрема наставни материјал, упознаје ученике са циљевима и садржајима програма – упознаје их са правилима рада – упознаје их са критеријумима оцењивања по областима – упознаје ученике, процењује њихово претходно искуство, – редовно прати рад и залагање ученика на часу – води рачуна о индивидуализованом приступу ученику – подстиче код ученика развој мишљења и разумевања – менторска улога – негује позитивну климу у одељењу – омогућава подстицајну средину за рад и учење – охрабрује, помаже и подстиче ученике – омогућава ученицима да сами изводе закључке – подстиче ученике на учење – Инсистира на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада – Инсистира на практичној примени стечених знања Идентификује напредак у учењу и постигнућима ученика
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Мнолошко-дијалошка, игровне активности -Фронтални, индивидуални, групни, рад у пару -квиз, техника шест шешира, мапа ума, дрво проблема
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писана провера знања, петнаестоминутни тестови, самопроцена знања ученика
Место извођења наставе	Учионица, историјски локалитети, архив, музеји

Наставна тема/област:	ЕВРОПА, СВЕТ, СРПСКА ДРЖАВА И НАРОД У ДРУГОЈ ПОЛОВИНИ XIX ВЕКА
Садржаји:	Рађање модерних држава, међународни односи и кризе (револуције 1848/49 – „пролеће народа”, политичке идеје, настанак модерне Италије и Немачке, успон САД и грађански рат, борба за колоније у Африци и Азији, Персија, Индија, Кина, опадање Османског царства). Промене у привреди, друштву и култури (Друга индустријска револуција, људска права и слободе – право гласа, укидање робовласништва, положај деце и жена; култура, наука, образовање, свакодневни живот). Кнежевина и Краљевина Србија и њено окружење (развој државних установа и политичког живота, унутрашња и спољна политика, међународно признање – Берлински конгрес; културна и просветна политика, свакодневни живот; положај Срба под хабзбуршком и османском влашћу).
Исходи	Наводи најзначајније историјске личности у датом историјском контексту; повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом (хронолошки, политички, друштвени, културни); Усваја основно чињенично знања које репродукује самостално или уз помоћ наставника
Активности ученика	Активно приступају раду, практично примењују стечена знања, самопроцењују свој напредак, запажају
Активности наставника	Припрема наставни материјал, упознаје ученике са циљевима и садржајима програма – упознаје их са правилима рада – упознаје их са критеријумима оцењивања по областима – упознаје ученике, процењује њихово претходно искуство, – редовно прати рад и залагање ученика на часу – води рачуна о индивидуализованом приступу ученику – подстиче код ученика развој мишљења и разумевања – менторска улога – негује позитивну климу у одељењу – омогућава подстицајну средину за рад и учење – охрабрује, помаже и подстиче ученике – омогућава ученицима да сами изводе закључке – подстиче ученике на учење – Инсистира на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада – Инсистира на практичној примени стечених знања Идентификује напредак у учењу и постигнућима ученика
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Мнолошко-дијалогска, игровне активности -Фронтални, индивидуални, групни, рад у пару -квиз, техника шест шешира, мапа ума, дрво проблема
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писана провера знања, петнаестоминутни тестови, самопроцена знања ученика
Место извођења наставе	Учионица, историјски локалитети, архив, музеји

Наставна тема/област:	ЕВРОПА, СВЕТ, СРПСКА ДРЖАВА И НАРОД НА ПОЧЕТКУ XX ВЕКА
Садржаји:	Међународни односи и кризе (формирање савеза, сукоби око колонија, Руско-јапански рат, Мароканска криза, Анексиона криза, Либијски рат, балкански ратови). Култура, наука и свакодневни живот (Светска изложба у Паризу, примена научних достигнућа, положај жена). Краљевина Србија и њено окружење (Мајски преврат, политички живот, унутрашња и спољна политика; појава југословенства, наука, култура, свакодневни живот, положај Срба под аустроугарском и османском влашћу, Црна Гора – доношење устава, проглашење краљевине; учешће Србије и Црне Горе у балканским ратовима). Велики рат (узроци и повод, савезништва и фронтови, Србија и Црна Гора у рату; преломнице, ток и последице рата; аспекти рата – технологија рата, пропаганда, губици и жртве, глад и епидемије; човек у рату – живот у позадини и на фронту; живот под окупацијом и у избеглиштву; Велики рат у сећању)
Исходи	Сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту; – наведе основе друштвених појава, процеса, политичких идеја, ставова појединаца и група насталих у новом веку; – препознаје основне карактеристике различитих идеологија, наводи најзначајније историјске личности у датом историјском контексту; повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом (хронолошки, политички, друштвени, културни); Усвајање основног чињеничног знања које репродукује самостално или уз помоћ наставника
Активности ученика	Активно приступају раду, практично примењују стечена знања, самопроцењују свој напредак, запажају.
Активности наставника	Припрема наставни материјал, упознаје ученике са циљевима и садржајима програма – упознаје их са правилима рада – упознаје их са критеријумима оцењивања по областима – упознаје ученике, процењује њихово претходно искуство, – редовно прати рад и залагање ученика на часу – води рачуна о индивидуализованом приступу ученику – подстиче код ученика развој мишљења и разумевања; – менторска улога – негује позитивну климу у одељењу – омогућава подстицајну средину за рад и учење: – охрабрује, помаже и подстиче ученике – омогућава ученицима да сами изводе закључке; – подстиче ученике на учење – Инсистира на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада – Инсистира на практичној примени стечених знања Идентификује напредак у учењу и постигнућима ученика
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Мнолошко-дијалошка, игровне активности -Фронтални, индивидуални, групни, рад у пару -квиз, техника шест шешира, мапа ума, дрво проблема
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писана провера знања, петнаестоминутни тестови, самопроцена знања ученика, такмичења
Место извођења наставе	Учионица, историјски локалитети, архив, музеји

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Седми	Годишњи фонд часова : 21
Наставни предмет: ХЕМИЈА - допунска настава	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: јесте да се ученицима који нису савладали садржаје хемије омогући лакше укључивање у редовни васпитно-образовни процес, као и да им се развију упорност, самосталност и тачност у раду.

Наставна тема/област:	1.ХЕМИЈА КАО ЕКСПЕРИМЕНТАЛНА НАУКА И ХЕМИЈА У СВЕТУ ОКО НАС
Садржаји:	Развој хемије као науке. Хемија у савременом животу. Мерења у хемији
Исходи	– идентификује и објашњава појмове који повезују хемију са другим наукама и различитим професијама, и принципима одрживог развоја – објашњава основну разлику између хемијских елемената и једињења, и препознаје примере хемијских елемената и једињења у свакодневном животу;
Активности ученика	– идентификује и објашњава појмове који повезују хемију са другим наукама и различитим професијама, и принципима одрживог развоја – објашњава основну разлику између хемијских елемената и једињења, и препознаје примере хемијских елемената и једињења у свакодневном животу;
Активности наставника	Даје инструкције, припрема прибор, посуђе и материјал
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: Фронтални, групни и индивидуални Наставне методе: Монолошка, дијалошка, демонстрациона експериментална, метода практичних радова
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена провера писмена провера
Место извођења наставе	Учионица Кабинет за наставу хемије

Наставна тема/област:	2.ХЕМИЈСКА ЛАБОРАТОРИЈА
Садржаји:	Мерења у хемији. Рад у хемијској лабораторији. Лабораторијски прибор и посуђе. Физичке и хемијске промене супстанци
Исходи	– правилно рукује лабораторијским посуђем, прибором и супстанцама, и показује одговоран однос према здрављу и животној средини; – експериментално појединачно и у групи испита, опише и објасни физичка и хемијска својства супстанци, и физичке и хемијске промене супстанци; – повезује физичка и хемијска својства супстанци са применом у свакодневно животу и различитим професијама;
Активности ученика	Посматрају, растварају, мешају супстанце, изводе једноставније реакције, увежбавају основне лабораторијске технике
Активности наставника	Даје информације и инструкције, припрема посуђе, прибор и материјал. Подстиче, надгледа и усмерава, Припрема писани материјал
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: Фронтални, групни и индивидуални Наставне методе: Монолошка, дијалогска, демонстрациона експериментална, метода практичних радова
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена провера писмена провера, експерименти израда табела
Место извођења наставе	Учионица Кабинет за наставу хемије

Наставна тема/област:	3.АТОМИ И ХЕМИЈСКИ ЕЛЕМЕНТИ
Садржаји:	Атоми хемијских елемената. Хемијски симболи Грађа атома елемената Периодни систем елемената Врсте хемијских елемената
Исходи	– налази потребне информације у различитим изворима користећи основну хемијску терминологију и симболику; – представља структуру атома помоћу модела, хемијских симбола и формула; – повезује распоред електрона у атому елемента с положајем елемента у Периодном систему елемената и својствима елемента
Активности ученика	Цртају и праве моделе атома , упознају хемијске симболе користећи ПСЕ
Активности наставника	Даје информације, припрема материјал. Подстиче, надгледа и усмерава. Изводи демонстрационе огледе. Вреднује напредак учен
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: Фронтални, групни и индивидуални Наставне методе: Монолошка, дијалогска, демонстрациона експериментална, метода практичних радова
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писмено проверавање, домаћи задаци,
Место извођења наставе	Учионица Кабинет за наставу хемије

Наставна тема/област:	4. МОЛЕКУЛИ ЕЛЕМЕНАТА И ЈЕДИЊЕЊА, ЈОНИ И ЈОНСКА ЈЕДИЊЕЊА
Садржаји:	Атоми , молекули и јони Ковалентна веза Супстанце са ковалентном везом Јонска веза Супстанце са јонском везом Врсте хемијских формула Валенца
Исходи	– представља структуру молекула и јона помоћу модела, хемијских симбола и формула; – разликује хемијске елементе и једињења на основу хемијских симбола и формула; – разликује типове хемијских веза, препознаје тип хемијске везе у супстанцама и повезује са својствима тих супстанци
Активности ученика	Цртају и праве моделе кристалних решетки, упознају хемијске формуле , упоређују својства супстанси
Активности наставника	Даје информације, припрема материјал. Подстиче, надгледа и усмерава. Изводи демонстрационе огледе. Вреднује напредак учен
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: Фронтални, групни и индивидуални Наставне методе: Монолошка, дијалогска, демонстрациона експериментална, метода практичних радова
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писмено проверавање, домаћи задаци,
Место извођења наставе	Учионица Кабинет за наставу хемије

Наставна тема/област:	5. ХОМОГЕНЕ И ХЕТЕРОГЕНЕ СМЕШЕ
Садржаји:	Смеше : хомогене и хетерогене Раствори Растварање и растворљивост Квантитативни састав смеше Ваздух и вода Раздвајање састојака смеше
Исходи	– објашњава по чему се разликују чисте супстанце од смеша и илуструје то примерима; – разликује хомогене и хетерогене смеше, наводи примере из свакодневног живота и раздваја састојке смеша; - објасни процес растварања супстанце и квантитативно значење растворљивости супстанце; – изводи израчунавања у вези с масеним процентним саставом раствора;
Активности ученика	Уочавају растворе у природи, упознају се са саставом ваздуха и заштитом од загађења испитују растворљивост супстанци ,раздвајају смеше различитим поступцима
Активности наставника	Даје информације, припрема материјал. Подстиче, надгледа и усмерава. Изводи демонстрационе огледе. Вреднује напредак учен
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: Фронтални, групни и индивидуални Наставне методе: Монолошка, дијалогска, демонстрациона експериментална, метода практичних радова
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писмено проверавање, домаћи задаци,
Место извођења наставе	Учионица Кабинет за наставу хемије

Наставна тема/област:	6.ХЕМИЈСКЕ РЕАКЦИЈЕ И ХЕМИЈСКЕ ЈЕДНАЧИНЕ
Садржаји:	Релативна атомска и релативна молекулска маса Количина супстанце. Моларна маса. Хемијске реакције
Исходи	– напише једначине хемијских реакција и објасни њихово квалитативно и квантитативно значење;
Активности ученика	Састављају моделе реактаната и реакционих производа, састављају и уређују хемијске једначине, попуњавају табеле
Активности наставника	Даје информације, припрема материјал. Подстиче, надгледа и усмерава. Изводи демонстрационе огледе. Вреднује напредак учен
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: Фронтални, групни и индивидуални Наставне методе: Монолошка, дијалогска, демонстрациона експериментална, метода практичних радова
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писмено проверавање, домаћи задаци,
Место извођења наставе	Учионица Кабинет за наставу хемије

Наставна тема/област:	7. ИЗРАЧУНАВАЊА У ХЕМИЈИ
Садржаји:	Закон одржања масе. Хемијске једначине Закон сталних односа маса Израчунавања на основу хемијских реакција
Исходи	– квантитативно тумачи хемијске симболе и формуле користећи појмове релативна атомска и молекулска маса, количина супстанце и моларна маса;
Активности ученика	Врше једноставнија израчунавања, помоћу модела састављају моделе реактаната и реакционих производа
Активности наставника	Даје информације, припрема материјал. Подстиче, надгледа и усмерава. Изводи демонстрационе огледе. Вреднује напредак учен
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: Фронтални, групни и индивидуални Наставне методе: Монолошка, дијалогска, демонстрациона експериментална, метода практичних радова
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писмено проверавање, домаћи задаци,
Место извођења наставе	Учионица Кабинет за наставу хемије

Наставна тема/област:	8.ВОДОНИК И КИСЕОНИК И ЊИХОВА ЈЕДИЊЕЊА. СОЛИ
Садржаји:	Водоник и кисеоник Оксиди Хидроксиди(базе) и киселине Соли Мера киселости раствора – рН вредност
Исходи	– опише и објасни физичка и хемијска својства водоника и кисеоника; – разликује оксиде, киселине, хидроксиде и соли на основу хемијске формуле и назива, и опише основна својства ових класа једињења; – индикаторима испита и на рН скали процени киселост раствора; – тумачи ознаке са амбалаже супстанци/комерцијалних производа
Активности ученика	Упознај се са неметалима и њиховим једињењима. Користи лабораторијске технике за испитивање својства супстанци
Активности наставника	Даје информације, припрема материјал. Подстиче, надгледа и усмерава. Изводи демонстрационе огледе. Вреднује напредак учен
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: Фронтални, групни и индивидуални Наставне методе: Монолошка, дијалогска, демонстрациона експериментална, метода практичних радова
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писмено проверавање, домаћи задаци,
Место извођења наставе	Учионица Кабинет за наставу хемије

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Седми	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: РУСКИ ЈЕЗИК – допунска настава	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Заснивање циља на потребама ученика које се остварују овладавањем комуникативних вештина и развијањем способности и метода учења страног језака; развијање сазнајних и интелектуалних способности ученика његових моралних и естетких ставова стицање позитивниг односа према другим језицима и културама уз уважавање различитости и навикавање на отвореност у комуникацији, стицање свести и сазнања о функционисању страног и матерњег језика; усвајање основних знања за усмено и писмено споразумевање са људима из других земаља; усвоји норме вербалне и невербалне комуникације у складу са специфичностима руског језика, као и да настави да на вишем новоу образовања и самостално учење истог или других страних језика.

Наставна тема/област:	I ШКОЛА - ПОРОДИЦА
Садржаји:	школске обавезе, интересовања, поздрављање, исказивање захвалности, извињење, руска школа, врсте речи, школски предмети и секције, слагање и неслагање, род именица, падежи
Исходи	поздрави и отпоздрави примењујући најједноставнија језичка средства, представити себе и другог, исказати захвалност, извињење
Активности ученика	Вежбе слушања, Рецитовање, Певање у групи, Мануелне активности, Симулација (улоге).
Активности наставника	Прати, говори полако и разговетно, Упућује, Семантизује нове речи.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне (монологска (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене вежбе (разумевање говора, тразумевање краћег писаног текста, усмено изражавање, усвојеност лексике и граматике.
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	II РОЂЕНДАН
Садржаји:	позивнице, прослава, промена придева, глаголски вид, времена
Исходи	разуме јасно постављена питања и одговара на њих, разуме упутства и налоге и реагује на њих;
Активности ученика	Вежбе слушања, Рецитовање, Певање у групи, Мануелне активности, Симулација (улоге).
Активности наставника	Прати, говори полако и разговетно, Упућује, Семантизује нове речи.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне (монологска (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене вежбе (разумевање говора, тразумевање краћег писаног текста, усмено изражавање, усвојеност лексике и граматике.
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	III ЗИМА - ПРАЗНИЦИ
Садржаји:	Нова година у Москви, употреба акузатива и локатива, исказивање места и правца, личне заменице, садашње време прва коњугација
Исходи	разуме једноставна и пажљиво исказана правила понашања,
Активности ученика	Вежбе слушања, Рецитовање, Певање у групи, Мануелне активности, Симулација (улоге).
Активности наставника	Прати, говори полако и разговетно, Упућује, Семантизује нове речи.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне (монологска (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене вежбе (разумевање говора, тразумевање краћег писаног текста, усмено изражавање, усвојеност лексике и граматике.
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	IV ПОЗОРИШТЕ - БИОСКОП
Садржаји:	руска бајка, допадање и недопадање, опис лица, генитив, основни и редни бројеви, време по сату, садашње време друга коњугација
Исходи	разуме једноставно исказане честитке и одговара на њих, исказује допадање и недопадање.
Активности ученика	Вежбе слушања, Рецитоване, Певање у групи, Мануелне активности, Симулација (улоге).
Активности наставника	Прати, говори полако и разговетно, Упућује, Семантизује нове речи.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне (монологска (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене вежбе (разумевање говора, тразумевање краћег писаног текста, усмено изражавање, усвојеност лексике и граматике.
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	V ПРАЗНИЦИ
Садржаји:	стари руски празници и обичаји инструментал, глаголски вид и будуће време
Исходи	разуме и описује на једноставан начин опис живих бића, предмета, места и појава, старих руских празника и обичаја, разуме честитку и одговори на њу, опише начин прославе важних догађаја
Активности ученика	Вежбе слушања, Рецитоване, Певање у групи, Мануелне активности, Симулација (улоге).
Активности наставника	Прати, говори полако и разговетно, Упућује, Семантизује нове речи.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне (монологска (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене вежбе (разумевање говора, тразумевање краћег писаног текста, усмено изражавање, усвојеност лексике и граматике.
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	VI РУСКИ ПРОСТОРИ
Садржаји:	опис земље и града, знаменитости, стране света, датив, глаголи кретања, употреба императива, присвојне заменице, употреба бројева са именицама
Исходи	разуме и описује једноставне исказе о тренутним активностима и способностима, опише специфичније просторне односе једноставним везаним исказима, опише неки историјски догађај, историјску личност и слично, разуме жеље планове, намере, молбе и реагује на њих
Активности ученика	Вежбе слушања, Рецитовање, Певање у групи, Мануелне активности, Симулација (улоге).
Активности наставника	Прати, говори полако и разговетно, Упућује, Семантизује нове речи.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне (монологска (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене вежбе (разумевање говора, тразумевање краћег писаног текста, усмено изражавање, усвојеност лексике и граматике.
Место извођења наставе	учионица

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред:Седми	Годишњи фонд часова : 18
Наставни предмет:ФИЗИКА -допунска настава	Недељни фонд часова:1

Циљ учења допунске наставе је да ученик, уз додатну помоћ наставника, стекне минимум основних знања из садржаја које предвиђа програм физике у основној школи. Њу похађају ученици који у редовној настави нису били успешни

Наставна тема/област:	Сила и кретање
Садржаји:	Појам убрзања, Други Њутнов закон
Исходи	Да ученици знају појам убрзања, његову мерну јединицу, да знају Други Њутнов закон и нашта се односи
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни, рад у пару Методе рада:Вербална, експериментална, илустрациона Технике: мапа ума
Активности наставника	Планира, припрема, води разговор; примењује различите облике и методе рада; демонстрира и илуструје; подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; проверава оствареност исхода
Активности ученика	Прати, записује поставља питања, решава задатке, учествује у извођењу огледа, демонстрира, сарађује, учествује у раду групе, прави презентације и постере.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Свакодневно праћење рада ученика - Разна усмена проверавања, активност ученика на часу. Самооцењивање
Место извођења наставе:	Кабинет за физику

Наставна тема/област:	Кретање тела под дејством силе теже и силе трења
Садржаји:	Слободан пад, хитац навише и хитац наниже
Исходи	Да зна да наведе кретање тела под дејством гравитационе силе, да препозна ове врсте кретања
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни, рад у пару, индивидуални Методе рада: Вербална, илустрациона Технике: мапа ума
Активности наставника	Планира, припрема, води разговор; примењује различите облике и методе рада; демонстрира и илуструје; подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; проверава оствареност исхода
Активности ученика	Прати, записује поставља питања, решава задатке, учествује у извођењу огледа, демонстрира, сарађује, учествује у раду групе, прави презентације и постере.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Свакодневно праћење рада ученика - Разна усмена проверавања, активност ученика на часу. Самооцењивање
Место извођења наставе:	Кабинет за физику

Наставна тема/област:	Равнотежа тела
Садржаји:	Равнотежа тела, полуга, Сила потиска и Архимедов закон
Исходи	Да зна да постоје две врсте равнотеже тела и да зна да их наведе, да зна да сила потиска делује и у течностима и у гасовима
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни, рад у пару, индивидуални Методе рада: Вербална, илустрациона Технике: мапа ума
Активности наставника	Планира, припрема, води разговор; примењује различите облике и методе рада; демонстрира и илуструје; подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; проверава оствареност исхода
Активности ученика	Прати, записује поставља питања, решава задатке, учествује и демонстрира, сарађује, учествује у раду групе
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Свакодневно праћење рада ученика - Разна усмена проверавања, активност ученика на часу. Самооцењивање
Место извођења наставе:	Кабинет за физику

Наставна тема/област:	Механички рад и енергија. Снага
Садржаји:	Механички рад, кинетичка и потенцијална енергија, снага
Исходи	Да зна ознаке за механички рад, кинетичку и потенцијалну енергију и за снагу, да зна њихове мерне јединице.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни, рад у пару, индивидуални Методе рада: Вербална, илустрациона Технике: мапа ума
Активности наставника	Планира, припрема, води разговор; примењује различите облике и методе рада; демонстрира и илуструје; подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; проверава оствареност исхода
Активности ученика	Прати, записује поставља питања, решава задатке, учествује и демонстрира, сарађује, учествује у раду групе
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Свакодневно праћење рада ученика - Разна усмена проверавања, активност ученика на часу. Самооцењивање
Место извођења наставе:	Кабинет за физику

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: СЕДМИ	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет:Српски језик и књижевност-додатна настава	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета Српски језик и књижевност на часовима додатне наставе јесте подстицање и праћење рада ученика који имају посебне афинитете према садржају који се обрађује на часовима редовне наставе, развијање љубави према матерњем језику и потребе да се он негује и унапређује, оспособљавање за успешно служење књижевним језиком у различитим видовима његове усмене и писмене употребе и у различитим комуникативним ситуацијама (улога говорника, слишаоца, саговорника и читаоца), уочавање разлике између месног говора и књижевног језика;развијање осећања за аутентичне естетске вредности у књижевној уметности, поступно и систематично оспособљавање ученика за логичко схватање и критичко процењивање прочитаног текст, развијање потребе за књигом, способности да се њоме ученици самостално служе као извором сазнања; навикавање на самостално коришћење библиотеке (одељењске, школске, градске)

Наставна тема/област:	КЊИЖЕВНОСТ
Садржаји:	Књижевна дела по избору деце. Књижевни термини и појмови. Врста строфе. Врста стиха. Одике лирске поезије: нагласак речи и ритам; рима ; улога риме у обликовању стиха. Стилске фигуре. Врсте ауторске и народне лирске песме. Основна тема и кључни мотиви. Песничке слике. Карактеризација ликова. Облици казивања подела. Фабула/радња, редослед догађаја. Врсте епских дела: приповетка, роман,еп, спев. Драмске врсте – основне одлике. Монолог и дијалог у драми. Дидаскалије, реплика. Етапе у развоју драмског дела. Драмска ситуација. КЊИЖЕВНИ ТЕРМИНИ И ПОЈМОВИ: Опкорачење. Рефрен. Цезура. Везани и слободни стих. ауторске лирске песме: рефлексивна и сатирична песма. Језичко-стилска изражајна средства: метафора, алегорија, градација, словенска антитеза, фигуре понављања (асонанца и алитерација). Функција мотива у композицији лирске песме. Песма у прози. Фабула и сиже. Статички и динамички мотиви. Композиција. Епизода. Идејни слој књижевног текста. Хумор, иронија и сатира. Врсте карактеризације књижевног лика. Унутрашњи монолог. хронолошко и ретроспективно приповедање. Дневник. Путопис. Аутобиографија. Легендарна прича. Предања о постанку бића, места и ствари. Афоризам. Пословице, изреке; питалице; загонетке.
Исходи	Ученик ће знати да: -уочава елементе композиције лирске песме (строфа, стих), врсте строфе према броју стихова, анализира сегменте епског дела у стиху и у прози (делови фабуле-поглавље, епизода;стих); драмског дела (чин, сцена, појава); -разликује појам песника и појам лирског субјекта; појам приповедача у односу на писца; -разликује облике казивања; -увиђа звучне, визуелне, тактилне, олфакторне елементе песничке слике; -одреди стилске фигуре и разуме њихову улогу у књижевно-уметничком тексту,

	-процени основни тон певања, приповедања или драмске радње(шаљив, ведар, тужан и сл.); -развија имагинацијски богате асоцијацијена основу тема и мотива књижевних дела; -одреди тему и главне и споредне мотиве; -анализира узрочно-последично низање мотива; -илуструје особине ликова примерима из текста; -вреднује поступке ликова и аргументовано износи ставове; -наводи примере личне добити од читања; -напредује у стицању читалачких компетенција; -упореди књижевно и филмско дело, позоришну представу и драмски текст; -разликује драмске врсте и анализира; -уочава разлику између дијалога, монолога и унутрашњег монолога; -разликује драмске етапе и елементе драмске ситуације; -препозна опкорачење, рефрен, цезуру; -разликује везани од слободног стиха; -разликује врсте лирских песама на примерима; -препозна сложеније примере стилских фигура; -разликује песму у прози од прозног дела; -фабулу и сиже прецизно одређује; -разликује статичке од динамичких мотива; -разликује епизоду, композицију; -уочава примере ироније, сатире и хумора; -разликује врсте приповедања; -препозна дневник, путопис и аутобиографију; -проналази и записује легенде свог краја; -разликује различите форме народних умотворина; -разликује хронолошко и ретроспективно шриповедање; -истакне сатирични тон у делима;
Активности ученика	-обнављају и проширују усвојена знања; -усвајају нова знања; -читају; -записују; -пажљиво слушају инструкције наставника; -анализирају и интерпретирају обрађене садржаје -аргументовано износе своје ставове и образлажу их -размењују мишљења -решавају проблемске задатке -редовно пишу домаће -самостално трагају за изворима сазнања о чему дискутују међусобно и са наставником.
Активности наставника	-изражајно чита текстове; -врло брижљиво припрема час и његов ток; -мотивише ученике за рад; -објашњава, саветује и даје упутства; -прати постигнућа ученика и вреднује њихове одговоре; -похваљује напредак и труд ученика; -припрема и одабира наставни материјал; -упућује ученике на додатне изворе знања; -организује и координира рад ученика и подржава њихову сарадњу; -сугерисање ученицима на велики број сајтова на којима могу обогатити своја сазнања.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методe, технике, облици)	Облици рада: индивидуални, фронтални, групни, рад у пару; Методe: дијалoшкa, монолошкa, истраживачкa, текстуалнa, демонстрaтивнa., игровнa, стваралачкa, аналитичкo-синтетичкa, радионицe, истраживачки задaци, хеуристичкa, програмиранa наставa, дигиталнa наставa
Начин проверe остварености стандардa постигнућa, остварености исхoдa	Вредновање кроз различите истраживачке задатке, задатке дате на часу и на тестовима. Веома је важно да ученици на овим часовима осете слободу да искажу своје мишљење и осећања у сваком тренутку и да буду мотивисани за даљи рад и напредак у раду.
Место извођења наставe	Учиoницa, бинлиoтeкa, мултимeдијaлнa учиoницa

Наставна тема/област:	ГРАМАТИКА
Садржаји:	Променљиве и непроменљиве речи. Именске речи. Падежи, значења и служба. Грађење и основна значења глаголских облика. Подела глаголских облика на просте и сложене и на личне (времена и начини) и неличне. Појам синтагме (главни члан и зависни чланови); врсте синтагми: именичке, придевске, прилошке и глаголске. Служба речи. Атрибут у оквиру синтагме. Логички субјекат. Сложени глаголски предикат. Напоредни односи међу реченичним члановима – саставни, раставни и супротни. Појам комуникативне и предикатске реченице. Независне предикатске реченице – напоредни односи међу независним реченицама (саставни, раставни, супротни). Зависне предикатске реченице (изричне, односне, месне, временске, узрочне, условне, допусне, намерне, последичне и поредбене). Реченични чланови исказани речју, предлошко-падежном конструкцијом, синтагмом и реченицом. Конгруенција – основни појмови Правописна решења у вези са обрађеним глаголским облицима. Интерпункција у вези са зависним реченицама (запета, тачка и запета). Писање скраћеница, правописних знакова. Писање имена из страних језика. Дугоузлазни и краткоузлазни, дугосилазни и краткосилазни акценат Књижевни и остали типови текстова у функцији унапређивања језичке културе. Књижевноуметнички и публицистички текстови. Усмени и писмени састави према унапред задатим смерницама (ограничен број речи; задата лексика). Текст заснован на аргументима. Технички и сугестивни опис. Репортажа. Цитати и фусноте из различитих књижевних и неуметничких текстова. Нелинеарни текстови: табеле, легенде, графикони, мапе ума и друго. Говорне вежбе: интерпретативно-уметничке (изражајно читање, рецитовање); вежба аргументовања (дебатни разговор). Правописне вежбе: диктат, исправљање правописних грешака у тексту; запета у зависносложеним реченицама; глаголски облици; електронске поруке. Језичке вежбе: допуњавање текста различитим облицима променљивих речи; допуњавање текста непроменљивим речима; обележавање комуникативне реченице у тексту; исказивање реченичног члана на више начина (реч, синтагма, предлошко-падежна конструкција, реченица); фразеологизми (разумевање и употреба) и друге.
Исходи	Ученик ће умети да; -разликује променљиве од непроменљивих речи; -граматичке категорије речи; -издваја именске речи и зна одлике значења и службе падежног система; -препознаје и разликује глаголска времена и начине, личне и неличне глаголске облике и употребљава их у складу са нормом на сложенијим примерима; –уочи делове именичке синтагме и одређује јој врсте на сложеним примерима са две и више синтагми; –разликује граматички и логички субјекат; –разликује сложени глаголски предикат од зависне реченице са везником да; –препозна врсте напоредних односа међу реченичним члановима и независним реченицама; – идентификује врсте зависних реченица;

	–искаже реченични члан речју, предлошко-падежном конструкцијом, синтагмом и реченицом; – примени основна правила конгруенције у реченици; –доследно примени правописну норму; -одреди чланове који конгруирају међу собом; -разликује врсте зависних реченица на сложенијим примерима реченица у текстовима; -одреди конгруентне чланове у реченицама; -уме да правилно напише све глаголске облике; -зна правописна правила када је у питању инверзија; -правилно употребљава скраћенице; -правилно примењује страна имена у српском језику; -влада свим правописним правилима на сложенијим примерима глаголских облика; –разликује и зна правила за сва четири акцента, уме да их обележи у задатој реченици; -доследно примењује правописну норму у употреби великог слова; састављеног и растављеног писања речи, интерпункцијских знакова; -користи правопис у свакодневном раду.
Активности ученика	-пажљиво слушају упутста наставника; -обнављају и проширују усвојена знања; -усвајају нова знања; -читају; -записују; -пажљиво слушају инструкције наставника; -анализирају и интерпретирају обрађене садржаје -аргументовано износе своје ставове и образлажу их -размењују мишљења -решавају проблемске задатке -редовно пишу домаће -самостално трагају за изворима сазнања о чему дискутују међусобно и са наставником.
Активности наставника	врло брижљиво припрема час и његов ток; -мотивише ученике за рад; -објашњава, саветује и даје упутства; -прати постигнућа ученика и вреднује њихове одговоре; -похваљује напредак и труд ученика; -припрема и одабира наставни материјал; -упућује ученике на додатне изворе знања; -организује и координира рад ученика и подржава њихову сарадњу; - сугерисање ученицима на велики број сајтова на којима могу обогатити своја сазнања.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: индивидуални, фронтални, групни, рад у пару; Методе: дијалошка, монолошка, истраживачка, текстуална, демонстративна., игровна, стваралачка, аналитичко-синтетичка, радионице, истраживачки задаци, хеуристичка, програмирана настава, дигитална настава
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање кроз различите истраживачке задатке, задатке дате на часу и на тестовима. Веома је важно да ученици на овим часовима осете слободу да искажу своје мишљење и осећања у сваком тренутку и да буду мотивисани за даљи рад и напредак у раду.
Место извођења наставе	Учионица, библиотека, мултимедијална учионица

Разред: СЕДМИ	Годишњи фонд часова : 15
Наставни предмет: ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК – додатна настава	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Циљ додатног рада је потпуније образовање, усмеравање развоја свих ученика. Садржаје додатне наставе треба темељити на саржајима редовне наставе који ће се поступно продубљивати и проширивати. Додатна настава ће омогућити даровитим ученицима брже и темељније увођење у свет науке.

Наставне теме/области	Именице и заменице Придеви и детерминатори Глаголи Прилози и предлози Бројеви и квантификатори Разумевање текстуалних и аудио – видео материјала
Садржаји	<i>The Present Simple Tense</i> за изражавање сталних и уобичајених радњи <i>The Past Simple Tense</i> глагола <i>to be</i> и осталих глагола (правилних и неправилних) <i>The Past Continuous Tense</i> <i>The Present Perfect Tense</i> учесталијих глагола (правилних и неправилних) Питања са <i>Who/What/Which/Where/When/Why...</i> Модални глаголи за извођење закључака о садашњости (<i>must, can't, may...</i>) Пасивни облик глагола у простим временима (<i>Present Simple, Past Simple, Future Simple</i>) <i>The Present Simple Tense</i> и <i>The Present Continuous Tense</i> за изражавање појава, радњи, стања и збивања у садашњости, <i>The Past Simple Tense</i> и <i>The Past Continuous Tense</i> за изражавање појава, радњи, стања и збивања у прошлости Придеви са наставцима <i>-ed</i> и <i>-ing</i> <i>Too (adjective) to... / (not) enough (adjective) to...</i> Употреба одређеног члана код поређења придева/прилога Употреба/изостављање одређеног члана са основним географским појмовима (називима градова, држава, река...) Релативне заменице <i>who, which, that, whose, where...</i> Неодређене заменице (<i>somebody, something, anybody, anything, nobody, no one, nothing, everything...</i>). Питања са <i>What...like, How, Why...</i> Негативни префикси <i>un-, im-, ir-...</i> Модални глаголи за извођење закључака о садашњости (<i>must, can't, may...</i>) Пасивни облик глагола у простим временима (<i>Present Simple, Past Simple, Future Simple</i>) <i>Question tags</i> <i>Should</i> за давање савета Изрази: <i>How about...? What about...? Why don't we...? Would you like...? Do you want...? Shall we...? Let's...</i>

	Модални глаголи за изражавање предлога - <i>can/could/may/might</i> Заповедни начин <i>The Present Continuous Tense</i> за унапред договорене радње <i>Question tags</i> Индиректни предлози и савети Први кондиционал Повратне заменице Модални глаголи за изражавање молбе и захтева – <i>can/could/may/will</i> Индиректне наредбе и молбе <i>Gerund/Infinitive</i> Пасивни облик глагола у простим временима (<i>Present Simple</i>) <i>Question tags</i> <i>The Future Simple Tense</i> за изражавање одлука донетих у тренутку говора, обећања и предвиђања на основу знања, искуства и веровања Модални глаголи за изражавање вероватноће: <i>could/may/might</i> <i>Going to</i> за изражавање планова, намера и предвиђања на основу чулних опажања Временске зависне реченице за изражавање будућности и одговарајући везници (<i>when, after, before, as soon as...</i>) <i>Stative verbs (promise, believe, think, hope...)</i> Пасивни облик глагола у простим временима (<i>Future Simple</i>) Компаратив и суперлатив придева Пасивни облик глагола у простим временима (<i>Present Simple, Present Perfect Simple, Past Simple, Future Simple</i>) (Интер)културни садржаји: породични живот; живот у школи и у ширем окружењу – наставне и ваннаставне активности; распусти и путовања; традиција и обичаји, особености наше земље и земаља говорног подручја циљног језика (знаменитости, географске карактеристике и сл.)
Исходи	Ученик ће бити у стању да: - разуме усмене текстове које исказују говорници различитих стандардних варијетета о темама из свакодневног живота ближег и даљег учениковог окружења, а које се односе на узрасно специфична интересовања. - глобално, детаљно и селективно (у зависности од захтева комуникативне ситуације) разуме различите усмене и писане текстове (дијалоге, монологе, песме, писма, новинске чланке, јасна илустрована упутства, огласе, прилагођене књижевне и научне научни садржаје и слично) о темама из свакодневног живота и популарне науке, ближег и даљег учениковог окружења, а које се односе на узрасно специфична интересовања - говори о себи и свом окружењу, о догађајима и активностима у школи и изван ње - изрази своје утиске, осећања и аргументовано мишљење и ставове у вези са темама које су програмом предвиђене.

	- сруктурисане и кохерентне текстове дужине од 140 до 160 речи у којима, користећи познату лексику и морфосинтаксичке структуре, описује догађаје и лична искуства, поруке и писма (у електронској и традиционалној форми) различитог садржаја (захваљивање, позивање, извињење, тражење и давање информација) - усмено преноси суштину поруке са матерњег на циљни језик и са циљног на матерњи, - писмено преноси поруке и објашњења - препричава садржај писаног или усменог текста - користи граматичке садржаје предвиђене наставним програмом - поштује основна правила смисленог повезивања реченица у шире целине - користи језик у складу са нивоом формалности комуникативне ситуације (нпр. форме учтивости) - разуме везу између сопственог залагања и постигнућа у језичким активностима - уочава сличности и разлике између матерњег и страног језика и страних језика које учи - разуме значај употребе интернационализама, и примењује компензационе стратегије
Активности ученика	Слушање и читање текстова, реаговање на усмени или писани импулс саговорника (наставника, вршњака и сл.) и иницирање и проширивање комуникације; постављање питања, повезивање са претходно наученим, употреба нове лексику у контексту, сарадња у пару и групи, активно учешће у раду, израда презентација, учешће у пројектима, анализа, извођење закључака
Активности наставника	Прати, подстиче, мотивише, објашњава, коригује, помаже, прати напредак ученика, организује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Методе: Дијалогска, монолошка, вербално – текстуална, аудитивна, визуелна, илустративно-демонстративна. Рад у пару, групи и индивидуално. Технике: Слушање и реаговање на команде наставника на страном језику или са аудио записа (слушај, пиши, повежи, одреди али и активности. Рад у паровима, малим и великим групама (мини-дијалози, игра по улогама, симулације итд.). Вежбе слушања, читања, писања и говора.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Праћење постигнућа и напредак у остваривању постављених образовних циљева додатне наставе мотивише ученике на даљи рад. Подршка коју наставник пружа током наставе доприноси развоју реалистичне слике ученика о себи и развија вештине самовредновања. Наставник бележи и прати оствареност исхода и напредак ученика.

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Седми	Годишњи фонд часова : 25
Наставни предмет: МАТЕМАТИКА - додатна настава	Недељни фонд часова:1

Циљ учења предмета: Додатна настава се организује за ученике који врло успршно садладавају наставне садржаје и имају изражену способност за математику. Циљ организовања ове наставе је продубљивљење и примена стечених знања.

Наставна тема/област:	РЕАЛНИ БРОЈЕВИ
Садржаји:	Сложенији примери и примена квадрата рационалног броја; решавања једначине $x^2 = a$; реални бројеви и бројевна права; основна својства операција с реалним бројевима; продужена пропорција.
Исходи	- израчуна степен реалног броја и квадратни корен потпуног квадрата и примени одговарајућа својства операција; - одреди бројевну вредност сложенијег израза са реалним бројевима; - на основу реалног проблема састави и израчуна вредност сложенијег бројевног израза са реалним бројевима; - примени продужену пропорцију у реалним ситуацијама;
Активности ученика	- продубљује стечена знања - повезујете са предходно наученим у разним областима и свакодневним животом - излаже своје идеје и износи оригинална и креативна решења - прикупља, критички процењује и анализира идеје одговоре и решења
Активности наставника	- припрема час - мотивише ученике за рад - прати постигнућа ученика - предлаже изворе за вежбање код куће
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методe, технике, облици)	Облици рада: фронтални, индивидуални Методe: дијалoшка, монолошка, текстуална, демонстративна
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Кроз различите активности и задатке дате посебно припремљене за овај вид
Место извођења наставе	Математички кабинет

Наставна тема/област:	ПИТАГОРИНА ТЕОРЕМА
Садржаји:	Сложенији примери и примена Питагорине теореме (директна и обратна). Важније примене Питагорине теореме. Конструкције тачака на бројевној правој које одговарају бројевима $\sqrt{2}$, $\sqrt{3}$, $\sqrt{5}$, итд. Растојање између две тачке у координатном систем
Исходи	-примени Питагорину теорему у сложенијим рачунским и конструктивним задацима;
Активности ученика	-продубљује стечена знања -повезујетему са предходно наученим у разним областима и свакодневним животом -излаже своје идеје и износи оригинална и креативна решења -прикупља, критички процењује и анализира идеје одговоре и решења
Активности наставника	-припрема час -мотивише ученике за рад -прати постигнућа ученика -предлаже изворе за вежбање код куће
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: фронтални, индивидуални Методе : дијалошка, монолошка, текстуална, демонстративна
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Кроз различите активности и задатке дате посебно припремљене за овај вид
Место извођења наставе	Математички кабинет

Наставна тема/област:	ЦЕЛИ АЛГЕБАРСКИ ИЗРАЗИ
Садржаји:	Први део Степен чији је изложилац природан број; степен декадне јединице чији је изложилац цео број; операције са степенима; степен производа, количника и степена. Други део Полиноми и операције . Квадрат бинома и разлика квадрата. Растављање полинома на чиниоце коришћењем дистрибутивног закона, формуле за квадрат бинома и разлику квадрата. Примене.
Исходи	- трансформише збир, разлику и производ полинома; - примени формуле за разлику квадрата и квадрат бинома; - растави полином на чиниоце (користећи дистрибутивни закони формуле за квадрат бинома и разлику квадрата); - примени трансформације полинома на решавање једначина;
Активности ученика	- продубљује стечена знања - повезујетему са предходно наученим у разним областима и свакодневним животом - излаже своје идеје и износи оригинална и креативна решења - прикупља, критички процењује и анализира идеје одговоре и решења
Активности наставника	- припрема час - мотивише ученике за рад - прати постигнућа ученика - предлаже изворе за вежбање код куће
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: фронтални, индивидуални Методе : дијалогска, монолошка, текстуална, демонстративна
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Кроз различите активности и задатке дате посебно припремљене за овај вид
Место извођења наставе	Математички кабинет

Наставна тема/област:	МНОГОУГАО
Садржаји:	Збир углова многоугла. Број дијагонала многоугла. Правилни многоуглови (појам, својства, конструкције). Обим и површина многоугла. Тежишна дуж троугла. Ортоцентар и тежиште троугла. Сложеније примене ставова подударности.
Исходи	- примени својства страница, углова и дијагонала многоугла; - израчуна површину многоугла користећи обрасце или разложиву једнакост; - конструише ортоцентар и тежиште троугла; - примени ставове подударности при доказивању тврђења и у конструктивним задацима;
Активности ученика	- продубљује стечена знања - повезујетему са предходно наученим у разним областима и свакодневним животом - излаже своје идеје и износи оригинална и креативна решења - прикупља, критички процењује и анализира идеје одговоре и решења
Активности наставника	- припрема час - мотивише ученике за рад - прати постигнућа ученика - предлаже изворе за вежбање код куће
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: фронтални, индивидуални Методе : дијалошка, монолошка, текстуална, демонстративна
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Кроз различите активности и задатке дате посебно припремљене за овај вид
Место извођења наставе	Математички кабинет

Наставна тема/област:	КРУГ
Садржаји:	Централни и периферијски угао у кругу. Обим круга, број π . Дужина кружног лука. Површина круга, кружног исечка и кружног прстена. Ротација.
Исходи	- примени својства централног и периферијског угла у кругу; - израчуна обим и површину круга и његових делова; - преслика дати геометријски објекат ротацијом
Активности ученика	- продубљује стечена знања - повезујетему са предходно наученим у разним областима и свакодневним животом - излаже своје идеје и износи оригинална и креативна решења - прикупља, критички процењује и анализира идеје одговоре и решења
Активности наставника	- припрема час - мотивише ученике за рад - прати постигнућа ученика - предлага изворе за вежбање код куће
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: фронтални, индивидуални Методе: дијалошка, монолошка, текстуална, демонстративна
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Кроз различите активности и задатке дате посебно припремљене за овај вид
Место извођења наставе	Математички кабинет

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Седми	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: БИОЛОГИЈА - додатна настава	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Проширивање и продубљивање знања ученика који се у већој мери интересују за биологију и који су на редовним часовима биологије показали висок ниво савладаног градива, као и развијање способности и вештина ученика према њиховим интересовањима и склоностима и развијање такмичарског духа, развијање способности самосталног планирања истраживања, постављања хипотеза, решавања проблема, анализе и синтезе, добијања и тумачења резултата истраживања

Наставна тема/област:	НАСЛЕЂИВАЊЕ И ЕВОЛУЦИЈА; ЈЕДИНСТВО ГРАЂЕ И ФУНКЦИЈЕ КАО ОСНОВА ЖИВОТА; ПОРЕКЛО И РАЗНОВРСНОСТ ЖИВОТА; ЖИВОТ У ЕКОСИСТЕМУ; ЧОВЕК И ЗДРАВЉЕ
Садржаји:	Ћелија - грађа, деоба ћелије Правила наслеђивања, наследне болести Једноћелијске еукарије, алге, гљиве и лишајеви Принципи систематике, разноврсност биљака и животиња Животни процеси биљака, размножавање Грађа и животни процеси животиња (телесни покривач, скелет, мишићи, циркулација, дисање, излучивање, нервни систем. Докази еволуције Биоми, популације, односи исхране, еколошки фактори Вируси и вирусне болести, имунитет и вакцине
Исходи	На напредном нивоу: разликује митозу и мејозу на основну промене броја хромозома, одреди улогу генетичког материјала у ћелији одреди положај организма на дрвету живота; идентификује односе у биоценози, идентификује трофички ниво организма у мрежи исхране аргументује предности вакцинације
Активности ученика	Посматра, запажа, бележи, дискутује, анализира, закључује црта, поставља питања, решава проблемске задатке, Уочава и решава проблеме постављањем хипотеза, вршењем огледа и доношењем закључка.
Активности наставника	Планира, Организује, Усмерава; Подстиче; Даје упутства; Излаже нове чињенице, Демонстрира; Посматра
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Дијалогска, метода демонстрације, рад на тексту, интерактивна метода, практичан рада, проблемска настава, индивидуализована настава
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање, дијагностички тестови; вежбе, дневници рада, самоевалуација, практичне вежбе, Реализовани експерименти и пројекти, остварени резултати на такмичењима.
Место извођења наставе	Биолошки кабинет

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Седми	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: Историја-додатна настава	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Циљ учења Историје је да ученик, изучавајући историјске догађаје, појаве, процесе и личности, стекне знања и компетенције неопходне за разумевање савременог света, развије вештине критичког мишљења и одговоран однос према себи, сопственом и националном идентитету, културно-историјском наслеђу, друштву и држави у којој живи

Наставна тема/област:	ОСНОВИ ПРОУЧАВАЊА ПРОШЛОСТИ
Садржаји:	Основне одлике, хронолошки и просторни оквири периода од Индустријске револуције до завршетка Првог светског рата. Историјски извори за изучавање периода од Индустријске револуције до завршетка Првог светског рата и њихова сазнајна вредност (материјални, писани, аудио и визуелни).
Исходи	Доводи у везу узроке и последице историјских догађаја, појава и процеса на конкретним примерима; – изводи закључак о повезаности националне историје са регионалном и европском, на основу датих примера; – уочава везу између развоја српске државности током новог века и савремене српске државе; Уочава специфичне одлике, хронолошки и просторни оквири периода од Индустријске револуције до завршетка Првог светског рата. Познаје и анализира историјске изворе за изучавање периода од Индустријске револуције до завршетка Првог светског рата и уочава њихову сазнајну вредност
Активности ученика	Активно приступају раду, практично примењују стечена знања, самопроцењују свој напредак, запажају, упоређују, повезују, примењују, решавају проблеме, организују, повезују знање са другим областима
Активности наставника	Припрема наставни материјал, упознаје ученике са циљевима и садржајима програма – упознаје их са правилима рада; – упознаје их са критеријумима оцењивања по областима – упознаје ученике, процењује њихово претходно искуство, – редовно прати рад и залагање ученика на часу: – води рачуна о индивидуализованом приступу ученику; – подстиче код ученика развој мишљења и разумевања; – менторска улога ; – негује позитивну климу у одељењу; – омогућава подстицајну средину за рад и учење – охрабрује, помаже и подстиче ученике; – омогућава ученицима да сами изводе закључке; – подстиче ученике на учење – Инсистира на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада; – Инсистира на практичној примени стечених знања; Идентификује напредак у учењу и постигнућима ученика подстиче ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке, повезују знања са другим областима и другим предметима, решавају проблеме, практично примењују...
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	-Мнолошко-дијалогска, демонстрација, дебата, рад на непознатом тексту, дискусија, игровне активности -Фронтални, индивидуални, групни, рад у пару -квиз, техника шест шешира, мапа ума, дрво проблема
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писана провера знања, петнаестоминутни тестови, самопроцена знања ученика, такмичења

Наставна тема/област:	ЕВРОПА, СВЕТ, СРПСКА ДРЖАВА И НАРОД НА ПОЧЕТКУ ИНДУСТРИЈСКОГ ДОБА (до средине XIX века)
Садржаји:	Индустријска револуција (парна машина и њена примена; промене у друштву – јачање грађанске и појава радничке класе). Политичке револуције (узроци, последице и обележја, европске монархије уочи револуција, просветитељске идеје, примери америчке и француске револуције; појмови уставности и поделе власти, Декларација о правима човека и грађанина, укидање феудализма). Наполеоново доба (Наполеонова владавина, ратови, тековине, Бечки конгрес). Свакодневни живот и култура (промене у начину живота). Источно питање и балкански народи (политика великих сила, борба балканских народа за ослобођење). Живот Срба под османском и хабзбуршком влашћу. Српска револуција 1804–1835 (основна обележја, ток Првог и Другог српског устанка, последице и значај). Развој модерне српске државе (аутономија Кнежевине Србије, успостава државе, оснивање образовних и културних установа). Црна Гора у доба владичанства
Исходи	Сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту; – наведе специфичности друштвених појава, процеса, политичких идеја, ставова појединаца и група насталих у новом веку; – препознаје основне карактеристике различитих идеологија; – анализира процес настанка модерних нација и наводи њихове основне карактеристике; – уочава утицај и улогу књижевних и уметничких дела на формирање националног идентитета у прошлости; – уочава утицај историјских догађаја, појава и процеса на прилике у савременом друштву; – препознаје историјску подлогу савремених институција и друштвених појава (грађанска права, парламентаризам, уставност); – анализирајући дате примере, уочава утицај научно-технолошког развоја на промене у друштвеним и привредним односима и природном окружењу; – пореди положај и начин живота припадника различитих друштвених слојева и група у индустријско доба; – приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена у новом веку; – уочава историјске промене, поређењем политичке карте савременог света са историјским картама других епоха; – пореди информације приказане на историјској карти са информацијама датим у другим симболичким модалитетима; – повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом (хронолошки, политички, друштвени, културни); – пореди различите историјске изворе и класификује их на основу њихове сазнајне вредности; – анализира и процени ближе хронолошко порекло извора на основу садржаја; – уочава специфичности у тумачењу одређених историјских догађаја и појава на основу поређења извора различитог порекла; – уочи пристрасност, пропаганду и стереотипе у садржајима историјских извора; – употреби податке из графикана и табела у елементарном истраживању
Активности ученика	Активно приступају раду, практично примењују стечена знања, самопроцењују свој напредак, запажају, упоређују, повезују, примењују, решавају проблеме, организују, повезују знање са другим областима
Активности наставника	Припрема наставни материјал, упознаје ученике са циљевима и садржајима програма – упознаје их са правилима рада; – упознаје их са критеријумима оцењивања по областима – упознаје ученике, процењује њихово претходно искуство, – редовно прати рад и залагање ученика на часу: – води рачуна о индивидуализованом приступу ученику; – подстиче код ученика развој мишљења и разумевања; – менторска улога; – негује позитивну климу у одељењу; – омогућава подстицајну средину за рад и учење

	– охрабрује, помаже и подстиче ученике; – омогућава ученицима да сами изводе закључке; – подстиче ученике на учење –Инсистира на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада; –Инсистира на практичној примени стечених знања; Идентификује напредак у учењу и постигнућима ученика подстиче ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке, повезују знања са другим областима и другим предметима, решавају проблеме, практично примењују...
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Мнолошко-дијалошка,демонстрација,дебата,рад на непознатом тексту,дискусија,игровне активности -Фронтални,индивидуални,групни,рад у пару -квиз,техника шест шешира,мапа ума,дрво проблема
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писана провера знања,петнаестоминутни тестови,самопроцена знања ученика,такмичења
Место извођења наставе	Учионица,историјски локалитети,архив,музеји

\

Наставна тема/област:	ЕВРОПА, СВЕТ, СРПСКА ДРЖАВА И НАРОД У ДРУГОЈ ПОЛОВИНИ XIX ВЕКА
Садржаји:	Рађање модерних држава, међународни односи и кризе (револуције 1848/49 – „пролеће народа”, политичке идеје, настанак модерне Италије и Немачке, успон САД и грађански рат, борба за колоније у Африци и Азији, Персија, Индија, Кина, опадање Османског царства). Промене у привреди, друштву и култури (Друга индустријска револуција, људска права и слободе – право гласа, укидање робовласништва, положај деце и жена; култура, наука, образовање, свакодневни живот). Кнежевина и Краљевина Србија и њено окружење (развој државних установа и политичког живота, унутрашња и спољна политика, међународно признање – Берлински конгрес; културна и просветна политика, свакодневни живот; положај Срба под хабзбуршком и османском влашћу).
Исходи	Уочава утицај научно-технолошког развоја на промене у друштвеним и привредним односима и природном окружењу; – пореди положај и начин живота припадника различитих друштвених слојева и група у индустријско доба; – приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена у новом веку; – уочава историјске промене, поређењем политичке карте савременог света са историјским картама других епоха; – пореди информације приказане на историјској карти са информацијама датим у другим симболичким модалитетима; – повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом (хронолошки, политички, друштвени, културни); – пореди различите историјске изворе и класификује их на основу њихове сазнајне вредности; – анализира и процени ближе хронолошко порекло извора на основу садржаја; – уочава специфичности у тумачењу одређених историјских догађаја и појава на основу поређења извора различитог порекла; – уочи пристрасност, пропаганду и стереотипе у садржајима историјских извора; – употреби податке из графикона и табела у елементарном истраживању; – презентује, самостално или у групи, резултате елементарног истраживања заснованог на коришћењу одабраних историјских извора и литературе, користећи ИКТ; – упоређује, анализира и уочава разлике између својих и ставова других; – раздваја битно од небитног у историјској наративи; – препознаје смисао и сврху неговања сећања на важне личности и догађаје из историје државе и друштва; – идентификује историјске споменике у локалној средини и учествује у организовању и спровођењу заједничких школских активности везаних за развој културе сећања
Активности ученика	Активно приступају раду, практично примењују стечена знања, самопроцењују свој напредак, запажају, упоређују, повезују, примењују, решавају проблеме, организују, повезују знање са другим областима
Активности наставника	Припрема наставни материјал, упознаје ученике са циљевима и садржајима програма – упознаје их са правилима рада; – упознаје их са критеријумима оцењивања по областима – упознаје ученике, процењује њихово претходно искуство, – редовно прати рад и залагање ученика на часу: – води рачуна о индивидуализованом приступу ученику; – подстиче код ученика развој мишљења и разумевања; – менторска улога; – негује позитивну климу у одељењу; – омогућава подстицајну средину за рад и учење – охрабрује, помаже и подстиче ученике; – омогућава ученицима да сами изводе закључке; – подстиче ученике на учење – Инсистира на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада; – Инсистира на практичној примени стечених знања; Идентификује напредак у учењу и постигнућима ученика подстиче ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке, повезују знања са другим областима и другим предметима, решавају проблеме, практично примењују...

Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Мнолошко-дијалогска, демонстрација, дебата, рад на непознатом тексту, дискусија, игровне активности -Фронтални, индивидуални, групни, рад у пару -квиз, техника шест шешира, мапа ума, дрво проблема
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писана провера знања, петнаестоминутни тестови, самопроцена знања ученика, такмичења
Место извођења наставе	Учионица, историјски локалитети, архив, музеји

Наставна тема/област:	ЕВРОПА, СВЕТ, СРПСКА ДРЖАВА И НАРОД НА ПОЧЕТКУ XX ВЕКА
Садржаји:	Међународни односи и кризе (формирање савеза, сукоби око колонија, Руско-јапански рат, Мароканска криза, Анексиона криза, Либијски рат, балкански ратови). Култура, наука и свакодневни живот (Светска изложба у Паризу, примена научних достигнућа, положај жена). Краљевина Србија и њено окружење (Мајски преврат, политички живот, унутрашња и спољна политика; појава југословенства, наука, култура, свакодневни живот, положај Срба под аустроугарском и османском влашћу, Црна Гора – доношење устава, проглашење краљевине; учешће Србије и Црне Горе у балканским ратовима). Велики рат (узроци и повод, савезништва и фронтови, Србија и Црна Гора у рату; преломнице, ток и последице рата; аспекти рата – технологија рата, пропаганда, губици и жртве, глад и епидемије; човек у рату – живот у позадини и на фронту; живот под окупацијом и у избеглиштву; Велики рат у сећању)
Исходи	Сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту; – наведе специфичности друштвених појава, процеса, политичких идеја, ставова појединаца и група насталих у новом веку; – препознаје основне карактеристике различитих идеологија; – анализира процес настанка модерних нација и наводи њихове основне карактеристике; – уочава утицај и улогу књижевних и уметничких дела на формирање националног идентитета у прошлости; – уочава утицај историјских догађаја, појава и процеса на прилике у савременом друштву; – препознаје историјску подлогу савремених институција и друштвених појава (грађанска права, парламентаризам, уставност); – анализирајући дате примере, уочава утицај научно-технолошког развоја на промене у друштвеним и привредним односима и природном окружењу; – пореди положај и начин живота припадника различитих друштвених слојева и група у индустријско доба; – приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена у новом веку; – уочава историјске промене, поређењем политичке карте савременог света са историјским картама других епоха; – пореди информације приказане на историјској карти са информацијама датим у другим симболичким модалитетима; – повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом (хронолошки, политички, друштвени, културни); – пореди различите историјске изворе и класификује их на основу њихове сазнајне вредности; – анализира и процени ближе хронолошко порекло извора на основу садржаја; – уочава специфичности у тумачењу одређених историјских догађаја и појава на основу поређења извора различитог порекла; – уочи пристрасност, пропаганду и стереотипе у садржајима историјских извора; – употреби податке из графикана и табела у елементарном истраживању, идентификује историјске споменике у локалној средини и учествује у организовању и спровођењу заједничких школских активности везаних за развој културе сећања
Активности ученика	Активно приступају раду, практично примењују стечена знања, самопроцењују свој напредак, запажају, упоређују, повезују, примењују, решавају проблеме, организују, повезују знање са другим областима
Активности наставника	Припрема наставни материјал, упознаје ученике са циљевима и садржајима програма – упознаје их са правилима рада; – упознаје их са критеријумима оцењивања по областима – упознаје ученике, процењује њихово претходно искуство, – редовно прати рад и залагање ученика на часу: – води рачуна о индивидуализованом приступу ученику; – подстиче код ученика развој мишљења и разумевања; – менторска улога ; – негује позитивну климу у одељењу; – омогућава подстицајну средину за рад и учење – охрабрује, помаже и подстиче ученике; – омогућава ученицима да сами изводе закључке; – подстиче

	ученике на учење –Инсистира на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада; –Инсистира на практичној примени стечених знања; Идентификује напредак у учењу и постигнућима ученика подстиче ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке, повезују знања са другим областима и другим предметима, решавају проблеме, практично примењују...
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Мнолошко-дијалошка, демонстрација, дебата, рад на непознатом тексту, дискусија, игровне активности -Фронтални, индивидуални, групни, рад у пару -квиз, техника шест шешира, мапа ума, дрво проблема
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писана провера знања, петнаестоминутни тестови, самопроцена знања ученика, такмичења
Место извођења наставе	Учионица, историјски локалитети, архив, музеји

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Седми	Годишњи фонд часова : 18
Наставни предмет: ГЕОГРАФИЈА -додатна настава	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Проширивање и продубљивање знања, умења и вештина стечених на редовној настави, оспособљавање ученика за самообразовање, подстицање на стваралачки рад и упућивање на самостално коришћење различитих извора сазнања у учењу и истраживању; јачање самопоуздања и такмичарског духа кроз јавно представљање радова и учешћа на такмичењу.

Наставна тема/област:	ПЛАНЕТА ЗЕМЉА
Садржаји:	Географски омотачи
Исходи	анализира узрочно-последичне везе у географском омотачу на површини Земље
Активности ученика	Активно прати, анализира, поставља питања, изводи закључке, сарађује, учествује у активностима, изражава мишљење и ставове, описује, примењује научено, повезује претходно научено са новим садржајима, учествује и писању и реализацији пројеката
Активности наставника	Припрема, организује, прати, објашњава, даје упутства, усмерава, мотивише, подстиче, контролише, сарађује, закључује, коригује, анализира, процењује, помаже, промовише радове ученика
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Монолошка, дијалогска, илустративно-демонстративна, текст метода, хеуристички приступ, кооперативна, интерактивна, истраживачки рад, мапа ума, ИКТ Фронтани, рад у групи, пару/индивидуални
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Описно прати индивидуално напредовање ученика, разумевање и уочавање вертикалне и хоризонталне корелације постигнућа ученика на такмичењима самостални истраживачки радови пројекти
Место извођења наставе	Учионица објекти у окружењу

Наставна тема/област:	КАРТОГРАФИЈА
Садржаји:	Физичко-географска и политичко географска карта света
Исходи	самостално проналази на географској карти света географске објекте одређених регија -самостално решавањем проблемских задатака унесе у нему карту света одређене географске објекте
Активности ученика	Активно прати, анализира, поставља питања, изводи закључке, сарађује, учествује у активностима, изражава мишљење и ставове, описује, примењује научено, повезује претходно научено са новим садржајима, учествује и писању и реализацији пројеката
Активности наставника	Припрема, организује, прати, објашњава, даје упутства, усмерава, мотивише, подстиче, контролише, сарађује, закључује, коригује, анализира, процењује, помаже, промовише радове ученика
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Монолошка, дијалoшка, илустрaтивно-демонстрaтивнa, текст метода, хеуристички приступ, кооперaтивнa, интерaктивнa, истраживачки рад, мапа ума, ИКТ Фронтани, рад у групи, пару/индивидуални
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Описно прати индивидуално напредовање ученика, разумевање и уочавање вертикалне и хоризонталне корелације постигнућа ученика на такмичењима самостални истраживачки радови пројекти
Место извођења наставе	Учионица објекти у окружењу

Наставна тема/област:	РЕГИОНАЛНА ГЕОГРАФИЈА СВЕТА
Садржаји:	Природногеографске одлике свих континената и њихов утицај на целокупни развој одређеног континента Друштвеногеографске одлике свих континената и њихов утицај на целокупни развој одређеног континента
Исходи	објасни узроке и последице геотектонских процеса на свим континентима анализира утицај климатских фактора и климатских елемената на климу свих континената -препознаје ефекте утицаја физичко-географских процеса на човека и адекватно реагује у случају природних непогода -осмишљава пројекте за заштиту животне средине објашњава утицај природних и друштвених фактора на настанак, развој и трансформацију насељана свим континентима; -повезује размештај привредних делатности са лежиштима руда на континентима и квалитетом животне средине објашњава ефекте производње и коришћења
Активности ученика	Активно прати, анализира, поставља питања, изводи закључке, сарађује, учествује у активностима, изражава мишљење и ставове, описује, примењује научено, повезује претходно научено са новим садржајима, учествује и писању и реализацији пројеката
Активности наставника	Припрема, организује, прати, објашњава, даје упутства, усмерава, мотивише, подстиче, контролише, сарађује, закључује, коригује, анализира, процењује, помаже, промовише радове ученика
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Монолошка, дијалогска, илустративно-демонстративна, текст метода, хеуристички приступ, кооперативна, интерактивна, истраживачки рад, мапа ума, ИКТ Фронтани, рад у групи, пару/индивидуални
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Описно прати индивидуално напредовање ученика, разумевање и уочавање вертикалне и хоризонталне корелације постигнућа ученика на такмичењима самостални истраживачки радови пројекти
Место извођења наставе	Учионица објекти у окружењу

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Седми	Годишњи фонд часова : 20
Наставни предмет:ФИЗИКА-додатни рад	Недељни фонд часова:1

Циљ учења предмета је да програмски садржаји ове наставе обухвате:

- изабране садржаје из редовне наставе који се сада обрађују комплексније (користи се и дедуктивни приступ физичким појавама, раде се тежи задаци, изводе прецизнија мерења на сложенијим апаратима итд.),
- нове садржаје, који се наслањају на програм редовне наставе, али се односе на сложеније физичке појаве или на појаве за које су ученици показали посебан интерес.

Редослед тематских садржаја у додатној настави прати редослед одговарајућих садржаја у редовној настави. Уколико у школи тренутно не постоје технички услови за остваривање неких тематских садржаја из додатне наставе, наставник бира оне садржаје који могу да се остваре. Поред понуђених садржаја, могу се реализовати и теме за које ученици покажу посебно интересовање као и припреме за такмичења.

Наставна тема/област:	Сила и кретање
Садржаји:	Појам убрзања, Други Њутнов закон, графичко представљање брзине код РППК-а
Исходи	Ученик ће самостално да решава задатке напредног нивоа
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни, рад у пару Методе рада: Вербална, експериментална, илустрациона
Активности наставника	Планира, припрема, води разговор; примењује различите облике и методе рада; демонстрира и илуструје; подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; проверава оствареност исхода
Активности ученика	Прати, записује поставља питања, решава задатке, учествује у извођењу огледа, демонстрира, сарађује, учествује у раду групе, прави презентације и постере.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Израда тестова са предходних такмичења, решавања задатака напредног нивоа из збирки за такмичење
Место извођења наставе:	Кабинет за физику

Наставна тема/област:	Кретање тела под дејством силе теже и силе трења
Садржаји:	Слободан пад, хитац навише и хитац наниже
Исходи	Ученик ће самостално да решава задатке напредног нивоа
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни, рад у пару Методе рада: Вербална, експериментална, илустрациона
Активности наставника	Планира, припрема, води разговор; примењује различите облике и методе рада; демонстрира и илуструје; подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; проверава оствареност исхода
Активности ученика	Прати, записује поставља питања, решава задатке, учествује у извођењу огледа, демонстрира, сарађује, учествује у раду групе, прави презентације и постере.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Израда тестова са предходних такмичења, решавања задатака напредног нивоа из збирки за такмичење
Место извођења наставе:	Кабинет за физику

Наставна тема/област:	Равнотежа тела
Садржаји:	Равнотежа тела, полуга и услов равнотеже код полуге, Сила потиска и Архимедов закон
Исходи	Ученик ће самостално да решава задатке напредног нивоа
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни, рад у пару Методе рада: Вербална, експериментална, илустрациона
Активности наставника	Планира, припрема, води разговор; примењује различите облике и методе рада; демонстрира и илуструје; подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; проверава оствареност исхода
Активности ученика	Прати, записује поставља питања, решава задатке, учествује у извођењу огледа, демонстрира, сарађује, учествује у раду групе, прави презентације и постере.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Израда тестова са предходних такмичења, решавања задатака напредног нивоа из збирки за такмичење
Место извођења наставе:	Кабинет за физику

Наставна тема/област:	Механички рад и енергија. Снага
Садржаји:	Механички рад, кинетичка и потенцијална енергија, снага и степен корисног дејства
Исходи	Ученик ће самостално да решава задатке напредног нивоа
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни, рад у пару Методе рада: Вербална, експериментална, илустрациона
Активности наставника	Планира, припрема, води разговор; примењује различите облике и методе рада; демонстрира и илуструје; подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; проверава оствареност исхода
Активности ученика	Прати, записује поставља питања, решава задатке, учествује у извођењу огледа, демонстрира, сарађује, учествује у раду групе, прави презентације и постере.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Израда тестова са предходних такмичења, решавања задатака напредног нивоа из збирки за такмичење
Место извођења наставе:	Кабинет за физику

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Седми	Годишњи фонд часова : 21
Наставни предмет: ХЕМИЈА - додатна настава	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Циљ додатне наставе хемије јесте проширивање и продубљивање знања ученика који се у већој мери интересују за хемију и који су на редовним часовима показали висок ниво савладаног градива, развијање способности и вештина ученика према њиховим интересовањима и склоностима и развијање такмичарског духа.

Наставна тема/област:	1.ХЕМИЈА КАО ЕКСПЕРИМЕНТАЛНА НАУКА И ХЕМИЈА У СВЕТУ ОКО НАС
Садржаји:	Развој хемије као науке. Хемија у савременом животу. Мерења у хемији
Исходи	– идентификује и објашњава појмове који повезују хемију са другим наукама и различитим професијама, и принципима одрживог развоја – објашњава основну разлику између хемијских елемената и једињења, и препознаје примере хемијских елемената и једињења у свакодневном животу;
Активности ученика	– идентификује и објашњава појмове који повезују хемију са другим наукама и различитим професијама, и принципима одрживог развоја – објашњава основну разлику између хемијских елемената и једињења, и препознаје примере хемијских елемената и једињења у свакодневном животу;
Активности наставника	Даје инструкције, припрема прибор, посуђе и материјал
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: Фронтални и групни Наставне методе: Монолошка, дијалошка, демонстрациона, експериментална
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена провера писмена провера
Место извођења наставе	Учионица Кабинет за наставу хемије

Наставна тема/област:	2.ХЕМИЈСКА ЛАБОРАТОРИЈА
Садржаји:	Мерења у хемији. Рад у хемијској лабораторији. Лабораторијски прибор и посуђе. Физичке и хемијске промене супстанци
Исходи	– правилно рукује лабораторијским посуђем, прибором и супстанцама, и показује одговоран однос према здрављу и животној средини; – експериментално појединачно и у групи испита, опише и објасни физичка и хемијска својства супстанци, и физичке и хемијске промене супстанци; – повезује физичка и хемијска својства супстанци са применом у свакодневно животу и различитим професијама;
Активности ученика	Посматрају, растварају, мешају супстанце, изводе једноставније реакције, увежбавају основне лабораторијске технике
Активности наставника	Даје информације и инструкције, припрема посуђе, прибор и материјал. Подстиче, надгледа и усмерава, Припрема писани материјал
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: Фронтални и групни Наставне методе: Монолошка, дијалошка, демонстрациона, експериментална
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена провера писмена провера, експерименти израда табела
Место извођења наставе	Учионица Кабинет за наставу хемије

Наставна тема/област:	3.АТОМИ И ХЕМИЈСКИ ЕЛЕМЕНТИ
Садржаји:	Атоми хемијских елемената. Хемијски симболи Грађа атома елемената Периодни систем елемената Врсте хемијских елемената
Исходи	– налази потребне информације у различитим изворима користећи основну хемијску терминологију и симболику; – представља структуру атома помоћу модела, хемијских симбола и формула; – повезује распоред електрона у атому елемента с положајем елемента у Периодном систему елемената и својствима елемента
Активности ученика	Цртају и праве моделе атома , упознају хемијске симболе користећи ПСЕ
Активности наставника	Даје информације, припрема материјал. Подстиче, надгледа и усмерава. Изводи демонстрационе огледе. Вреднује напредак учен
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: Фронтални, групни и индивидуални Наставне методе: Монолошка, дијалогска, демонстрациона, експериментална , метода практичних радова
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писмено проверавање, домаћи задаци,
Место извођења наставе	Учионица Кабинет за наставу хемије

Наставна тема/област:	4. МОЛЕКУЛИ ЕЛЕМЕНАТА И ЈЕДИЊЕЊА, ЈОНИ И ЈОНСКА ЈЕДИЊЕЊА
Садржаји:	Атоми , молекули и јони Ковалентна веза Супстанце са ковалентном везом Јонска веза Супстанце са јонском везом Врсте хемијских формула Валенца
Исходи	– представља структуру молекула и јона помоћу модела, хемијских симбола и формула; – разликује хемијске елементе и једињења на основу хемијских симбола и формула; – разликује типове хемијских веза, препознаје тип хемијске везе у супстанцама и повезује са својствима тих супстанци
Активности ученика	Цртају и праве моделе кристалних решетки, упознају хемијске формуле , упоређују својства супстанси
Активности наставника	Даје информације, припрема материјал. Подстиче, надгледа и усмерава. Изводи демонстрационе огледе. Вреднује напредак учен
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: Фронтални, групни и индивидуални Наставне методе: Монолошка, дијалогска, демонстрациона, експериментална , метода практичних радова
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писмено проверавање, домаћи задаци,
Место извођења наставе	Учионица Кабинет за наставу хемије

Наставна тема/област:	5. ХОМОГЕНЕ И ХЕТЕРОГЕНЕ СМЕШЕ
Садржаји:	Смеше : хомогене и хетерогене Раствори Растварање и растворљивост Квантитативни састав смеше Ваздух и вода Раздвајање састојака смеше
Исходи	– објашњава по чему се разликују чисте супстанце од смеша и илуструје то примерима; – разликује хомогене и хетерогене смеше, наводи примере из свакодневног живота и раздваја састојке смеша; објасни процес растварања супстанце и квантитативно значење растворљивости супстанце; – изводи израчунавања у вези с масеним процентним саставом раствора;
Активности ученика	Уочавају растворе у природи, упознају се са саставом ваздуха и заштитом од загађења испитују растворљивост супстанци ,раздвајају смеше различитим поступцима
Активности наставника	Даје информације, припрема материјал. Подстиче, надгледа и усмерава. Изводи демонстрационе огледе. Вреднује напредак учен
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: Фронтални, групни и индивидуални Наставне методе: Монолошка, дијалогска, демонстрациона, експериментална ,метода практичних радова
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писмено проверавање, домаћи задаци,
Место извођења наставе	Учионица Кабинет за наставу хемије

Наставна тема/област:	6.ХЕМИЈСКЕ РЕАКЦИЈЕ И ХЕМИЈСКЕ ЈЕДНАЧИНЕ
Садржаји:	Релативна атомска и релативна молекулска маса Количина супстанце. Моларна маса. Хемијске реакције
Исходи	– напише једначине хемијских реакција и објасни њихово квалитативно и квантитативно значење;
Активности ученика	Састављају моделе реактаната и реакционих производа, састављају и уређују хемијске једначине, попуњавају табеле
Активности наставника	Даје информације, припрема материјал. Подстиче, надгледа и усмерава. Изводи демонстрационе огледе. Вреднује напредак учен
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: Фронтални, групни и индивидуални Наставне методе: Монолошка, дијалогска, демонстрациона, експериментална, метода практичних радова
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писмено проверавање, домаћи задаци,
Место извођења наставе	Учионица Кабинет за наставу хемије

Наставна тема/област:	7. ИЗРАЧУНАВАЊА У ХЕМИЈИ
Садржаји:	Закон одржања масе. Хемијске једначине Закон сталних односа маса Израчунавања на основу хемијских реакција
Исходи	– квантитативно тумачи хемијске симболе и формуле користећи појмове релативна атомска и молекулска маса, количина супстанце и моларна маса;
Активности ученика	Врше једноставнија израчунавања, помоћу модела састављају моделе реактаната и реакционих производа
Активности наставника	Даје информације, припрема материјал. Подстиче, надгледа и усмерава. Изводи демонстрационе огледе. Вреднује напредак ученика
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: Фронтални, групни и индивидуални Наставне методе: Монолошка, дијалошка, демонстрациона, експериментална, метода практичних радова
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писмено проверавање, домаћи задаци,
Место извођења наставе	Учионица Кабинет за наставу хемије

Наставна тема/област:	8.ВОДОНИК И КИСЕОНИК И ЊИХОВА ЈЕДИЊЕЊА. СОЛИ
Садржаји:	Водоник и кисеоник Оксиди Хидроксиди(базе) и киселине Соли Мера киселости раствора – рН вредност
Исходи	– опише и објасни физичка и хемијска својства водоника и кисеоника; – разликује оксиде, киселине, хидроксиде и соли на основу хемијске формуле и назива, и опише основна својства ових класа једињења; – индикаторима испита и на рН скали процени киселост раствора; – тумачи ознаке са амбалаже супстанци/комерцијалних производа
Активности ученика	Упознај се са неметалима и њиховим једињењима. Користи лабораторијске технике за испитивање својства супстанци
Активности наставника	Даје информације, припрема материјал. Подстиче, надгледа и усмерава. Изводи демонстрационе огледе. Вреднује напредак учен
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: Фронтални, групни и индивидуални Наставне методе: Монолошка, дијалогска, демонстрациона, експериментална, метода практичних радова
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писмено проверавање, домаћи задаци,
Место извођења наставе	Учионица Кабинет за наставу хемије

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Седми	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: РУСКИ ЈЕЗИК – додатна настава	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Заснивање циља на потребама ученика које се остварују овладавањем комуникативних вештина и развијањем способности и метода учења страног језака; развијање сазнајних и интелектуалних способности ученика његових моралних и естетких ставова стицање позитивниг односа према другим језицима и културама уз уважавање различитости и навикавање на отвореност у комуникацији, стицање свести и сазнања о функционисању страног и матерњег језика; усвајање основних знања за усмено и писмено споразумевање са људима из других земаља; усвоји норме вербалне и невербалне комуникације у складу са специфичностима руског језика, као и да настави да на вишем новоу образовања и самостално учење истог или других страних језика.

Наставна тема/област:	I РУСКИ ПРОСТОРИ
Садржаји:	летњи утисци, путовања, традиција и обичаји, знаменитости Сибира, исказивање места и правца, бројеви и именице, коришћење руских сајтова.
Исходи	Поздрави и отпоздрави примењујући најједноставнија језичка средства, представити себе и другог.
Активности ученика	Вежбе слушања, Рецитовање, Певање у групи, Мануелне активности, Симулација (улоге).
Активности наставника	Прати, говори полако и разговетно, Упућује, Семантизује нове речи.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне (монологска (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене вежбе (разумевање говора, тразумевање краћег писаног текста, усмено изражавање, усвојеност лексике и граматике.
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	II У ЗДРАВОМ ТЕЛУ ЗДРАВ ДУХ
Садржаји:	дилеме о спорту, познати руски спортисти, непроменљиве именице, глаголска времена, забрана и упозорење.
Исходи	Препознавање везе између слова и гласова, Повезивање речи и слика, гласова и слова.
Активности ученика	Вежбе слушања, Рецитовање, Певање у групи, Мануелне активности, Симулација (улоге).
Активности наставника	Прати, говори полако и разговетно, Упућује, Семантизује нове речи.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне (монолошка (опис), дијалoшка (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене вежбе (разумевање говора, тразумевање краћег писаног текста, усмено изражавање, усвојеност лексике и граматике.
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	III МОДА
Садржаји:	модна хроника, дискусија, одећа и обућа, комплименти, критике, начин вршења радње, придеви, традиција и обичаји.
Исходи	Поздрави и отпоздрави примењујући најједноставнија језичка средства, представити себе и другог.
Активности ученика	Вежбе слушања, Рецитовање, Певање у групи, Мануелне активности, Симулација (улоге).
Активности наставника	Прати, говори полако и разговетно, Упућује, Семантизује нове речи.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне (монолошка (опис), дијалoшка (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене вежбе (разумевање говора, тразумевање краћег писаног текста, усмено изражавање, усвојеност лексике и граматике.
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	IV ГОСТИ ИЗ РУСИЈЕ
Садржаји:	шетња Београдом, екскурзија у Русију, глаголска времена, деклинација именица, честитање празника.
Исходи	Препознавање везе између слова и гласова, Повезивање речи и слика, гласова и слова.
Активности ученика	Вежбе слушања, Рецитовање, Певање у групи, Мануелне активности, Симулација (улоге).
Активности наставника	Прати, говори полако и разговетно, Упућује, Семантизује нове речи.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне (монологска (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене вежбе (разумевање говора, тразумевање краћег писаног текста, усмено изражавање, усвојеност лексике и граматике.
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	V МОЈ ЖИВОТ
Садржаји:	слободно време, хоби, обавезе у кући, здрава исхрана, тип родитеља, стара руска веровања, пословице, великани Русије, императив, припадност трећем лицу, исказивање количине.
Исходи	Поздрави и отпоздрави примењујући најједноставнија језичка средства, представити себе и другог.
Активности ученика	Вежбе слушања, Рецитовање, Певање у групи, Мануелне активности, Симулација (улоге).
Активности наставника	Прати, говори полако и разговетно, Упућује, Семантизује нове речи.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне (монологска (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене вежбе (разумевање говора, тразумевање краћег писаног текста, усмено изражавање, усвојеност лексике и граматике.
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	VI ПРОЗОР У СВЕТ
Садржаји:	дечји фестивали, важни догађаји, позоришна представа, руска кинематографија, еколошка свест, човеков карактер, изражавање негације.
Исходи	Поздрави и отпоздрави примењујући најједноставнија језичка средства, представити себе и другог.
Активности ученика	Вежбе слушања, Рецитовање, Певање у групи, Мануелне активности, Симулација (улоге).
Активности наставника	Прати, говори полако и разговетно, Упућује, Семантизује нове речи.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне (монологска (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене вежбе (разумевање говора, тразумевање краћег писаног текста, усмено изражавање, усвојеност лексике и граматике.
Место извођења наставе	учионица

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: СЕДМИ	Годишњи фонд часова : 36
ЧАС ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ	Недељни фонд часова: 1

Циљеви: Подстицање и усмеравање процеса формирања одељенског колектива. Систематско праћење развоја ученика, њиховог успеха и помагање у разрешавању проблема. Успостављање сарадње ученик-наставник-родитељ у циљу побољшања успеха и развоја ученика. Обављање саветодавно – васпитног рада са ученицима. Богађење интерперсоналних односа у одељењу. Развијање међусобне љубави, толеранције, поштовања и уважавања различитости. Развијање свести о значају постојања правила понашања и важности придржавања истих. Усмеравање ученичких афинитета кроз слободне активности и подстицање да се укључе у различите општешколске манифестације и акције. Отклањање узрока евентуалног неуспеха појединих ученика. Координирање и усклађивање рада и захтева свих наставника према ученицима. Неговање и ширење опште културе.

Наставна тема/област	ФОРМИРАЊЕ ОДЕЉЕЊСКЕ ЗАЈЕДНИЦЕ УЧЕНИКА.
Садржаји	Одабир представника одељењске заједнице ученика Договор о раду одељењског колектива и одељењског старешине Правила понашања Упознавање ученика са програмом рада Ученичког парламента Одабир предтставника одељења у Ученичком парламенту
Наставна тема/област	ПОВЕЋАЊЕ РЕЗИЛИЈЕНТНОСТИ УЧЕНИКА У ОДНОСУ НА РАЗВИЈАЊЕ РАЗЛИЧИТИХ ПОРЕМАЋАЈА ПОНАШАЊА, ОДУПИРАЊА СОЦИЈАЛНОМ ПРИТИСКУ, ЕМОЦИОНАЛНОЈ ПИСМЕНОСТИ, КРИТИЧКОМ МИШЉЕЊУ И РАЗВОЈУ САМОПОУЗДАЊА
Садржаји	Школа без насиља Учионица добре воље Еликсир толеранције Чувари осмеха Вештине за адолесценцију Умеће одрастања Феномен трговине људима Обележављање 18. Октобра, светског Дана заштите од трговине људима и Дана борбе против вршњачког насиља (Дана розих мајица)
Наставна тема/област	ЗДРАВИ СТИЛОВИ ЖИВОТА И ПРЕВЕНЦИЈА. СЕКСУАЛНО И РЕПРОДУКТИВНО ЗДРАВЉЕ
Садржаји	Пушење или здравље- <i>радионица</i> Вршњачко насиље- <i>радионица</i> ; Алкохол- <i>радионица</i> Дрога- <i>радионица</i> Физичка активност - <i>радионица</i> Комуникација између младих и одраслих- <i>радионица</i> HIV i AIDS– <i>радионица</i> Другарство, пријатељство, заљубљеност и љубав – <i>радионица</i> Пубертет– <i>радионица</i> Обележавање Светског дана здравља (7. април)

Наставна тема/област	АНТИДИСКРИМИНАЦИЈА КАО ИНСПИРАЦИЈА
Садржаји	Упознавање са основним појмовима, поступцима и процедурама у оквиру <u>Правилника о поступању установе у случају сумње или утврђеног дискриминаторног понашања и вређања угледа, части или достојанства личности</u> – појам дискриминације, најчешћи облици дискриминаторног понашања, шта су то лична својства, представљање концепта наших школа у којима право на образовање имају сви ученици без обзира на лична својства, упознавање ученика са њиховим правима и обавезама а, као и са начинима реаговања у случају дискриминаторног понашања понашања. Превентивне радионице* на тему предрасуда, стереотипа, равноправности, различитости, толеранције, емпатије итд. Обележавање Светског дана нулте толеранције дискриминације (1. март) <i>*теме радионица се усклађују са Програмом превенције дискриминације који сачињава Тим за заштиту на почетку сваке школске године и који је саставни део Годишњег плана рада школе, конкретним потребама и ситуацијама у одељењу, док се сценаријо радионица и избор материјала прилагођава узрасту ученика</i>
Наставна тема/област	ПРОФЕСИОНАЛНА ОРИЈЕНТАЦИЈА
Садржаји	Упознавање ученика са програмом професионалне оријентације за седми односно осми разред кроз повезивање са кључним компетенцијама у образовању, вештинама за рад у одређеном занимању, и са садржајима и методама у програму професионалне оријентације. Реализовање радионица: У свету интересовања“ Графикон интересовања „У свету вештина и способности“ „У свету вредности“ „У очима других/какав – а сам у тиму“ „Мој тип учења“ „Слика савременог света рада“ Посета средњим школама.
Наставна тема/област	НАША ПОСТИГНУЋА
Садржаји	Анализа успеха ученика и предлози за остваривање бољих постигнућа Методе и технике ефикасног учења и праћења властитог напретка Учешће ученика у допунској настави, додатном раду и ваннаставним активностима
Исходи	Ученици ће бити у стању да: - креирају заједнички систем вредности сарађујући једни са другима

	- прихвате вредности других - дефинишу особине које чине доброг лидера (представнике одељењске заједнице и шредтавника у Ућеничком парламенту) и образложе своје критеријуме - дефинишу која знања, вештине и способности су им потребни за школу/занимање за коју су заинтересовани - анализирају податке које су прикупили од других ученика - бити упознати са сврхом портфолија - својим поступцима допринесу стварању и неговању климе прихватања, толеранције и уважавања; - комуницирају уз поштовање социо – културних норми - објасне шта је насиље и које врсте насиља постоје - објасне шта је дискриминација и које врсте дискриминаторног понашања постоје - конструктивно решавају конфликтне ситуације - пруже подршку друговима из одељења - адекватно реагују у ситуацијама када су жртве или сведоци насиља - адекватно реагују у ситуацијама када су жртве или сведоци дискриминаторног понашања - објасне предности и недостатке/ризике интернета и друштвених мрежа - самопрецене властити систем вредности
Активности ученика	Активно учествују у активностима одељенске заједнице и дају свој индивидуални допринос формирању одељенског колектива. Учествују активно у доношењу одлука битних за одељенски колектив. Закључују, изражавају властито мишљење, ставове, афинитете. Израђују презентације, учествују у дискусијама/дебатама. Доприносе стварању радне, толерантне атмосфере и раде на континуираном изграђивању позитивних интерперсоналних односа.
Активности наставника	Усмерава стварање ученичког колектива. Организује, прати, помаже, коригује, мотивише подстиче, води рачуна о усклађивању рада и захтева наставника према ученицима, пружа додатну подршку ученицима којима је то потребно, сарађује са стручним сарадницима, родитељима и школским тимовима, води прописану евиденцију, обавља саветодавни и појачан васпитни рад.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Комбиновање различитих метода и техника рада са ученицима, као што су: радионице, презентације, демонстрације, симулације, играње улога, дискусије, дебате, рад у малим групама, гледање и анализа видео прилога, креативне радионице, рад у групи на платформама за учење, повезивање са вршњацима из других школа или држава, укључивање у акције.
Начин провере остварености исхода	Континуирано праћење напретка ученика, који се огледа у начину на који ученици учествују у свим активностима, чиме се руководе у процесу доношења одлука, како комуницирају. У складу са исходима, тамо где се очекује знање или нека вештина (садржаји који се односе на превенцију насиља и дискриминације) прикладно је да се то провери у форми квиза, презентације, писања есеја.
Међупредметне компетенције:	Одговоран однос према здрављу; Компетенција за целоживотноучење; Сарадња Решавање проблема; Одговорно учешће у демократском друштву Рад са подацима и информацијама; Дигитална компетенција; Комуникација; Одговоран однос према околини

НАСТАВНИ ПРОГРАМ ЗА ОСМИ РАЗРЕД

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Осми	Годишњи фонд часова : 136
Наставни предмет: Српски језик и књижевност	Недељни фонд часова: 4

Циљеви учења предмета Српски језик и књижевност јесу да се ученик оспособи да правилно користи српски језик у различитим комуникативним ситуацијама, у говору и писању; да кроз читање и тумачење књижевних дела развија читалачке компетенције које, уз књижевно знање, обухватају емоционално и фантазијско уживљавање, живо памћење, истраживачко посматрање; подстичу имагинацију и уметнички сензибилитет, естетско доживљавање и критичко мишљење, морално просуђивање и асоцијативно повезивање; да се одговарајућим врстама читања оспособљава да усмерено приступа делу и приликом тумачења открива различите слојеве и значења; да стиче основна знања о месту, улози и значају језика и књижевности у култури, као и о медијској писмености; да стиче и развија најшира хуманистичка знања и да научи како функционално да повезује садржаје предметних области.

Наставна тема/област:	КЊИЖЕВНОСТ
Садржаји:	Лирика 1.Ђура Јакшић: „Отаџбина” 2.Јован Јовановић Змај: „Светли гробови” 3.Јован Јовановић Змај: „Ђулићи” (избор) 4.Десанка Максимовић: „Пролетња песма” / „Опомена” 5.Момчило Настасијевић: „Труба” 6.Иван В. Лалић: „Ветар” 7.Марина Цветајева: „Месечев сјај” Епско-лирске врсте 1.Бранко Радичевић: Ђачки растанак (одломак „Ој Карловци, место моје драго...”) 2.Народна епско-лирска песма: Женидба Милића Барјактара Епика 1.Вук Стефановић Караџић: О народним певачима 2.Вук Стефановић Караџић: Житије Ајдук Вељка Петровића (одломак) 3.Доситеј Обрадовић: Живот и прикљученија (одломак) 4.Прота Матеја Ненадовић: Мемоари (одломак) 5.Петар Петровић Његош: Горски вијенац (одломак „Бадње вече”) 6.Симо Матавуљ: „Пилипенда” 7.Лаза Лазаревић: „Све ће то народ позлатити” 8.Милош Црњански: Сеобе (одломак) / Роман о Лондону („Пролеће је стигло у Лондон”) 9.Бранимир Ћосић: Покошено поље (одломак из прве књиге „Читава једна младост”) 10.Дино Буцати: „Колумбар” 11.Херман Хесе: „Магија књиге” / Нил Гејмен: „Зашто наша будућност зависи од библиотека, читања и

сањарења” / Милорад Павић: Роман као држава (избор одломака из огледа: „Кратка историја читања”, „Последњих сто читалаца”, „Нова генерација електронске књиге”, „Скакутаво читање или повратак фусноте”, „Романи без речи”)

Драма

- 1.Данило Киш: Ноћ и магла
- 2.Петар Кочић: Јазавац пред судом (одломак)
- 3.Жан Батист Поклен Молијер: Грађанин племић (одломак)

Научнопопуларни и информативни текстови

- 1.Веселин Чајкановић: „О ускршњим обичајима”
- 2.Милутин Миланковић: Кроз васиону и векове (одломак)
- 3.Хилда Дајч: Писма – одломак, (обавезна напомена о власнику права: ©Јеврејски историјски музеј)
- 4.Споменка Крајчевић: Кругом двојке (избор одломака: „Унутрашња пруга”: „Станица пристаниште” – „Почетак и крај”, „Одлазак”; „Станица Калемегдан” – „Гозбе”, „Теорија”; „Станица Браће Барух” – „Извесност”, „Тајна”; „Станица Вуков споменик” – „Простор”, „Булеварска бајка”)
- 5.Герман Титов: „25 сати у свемиру”

Са наведеног списка, обавезан је избор два дела за обраду.

ДОМАЋА ЛЕКТИРА

- 1.Народне епске песме новијих времена (тематски круг о ослобођењу Србије: „Почетак буне против дахија”; „Бој на Мишару”, „Бој на Чокешини”...)
- 2.Љубавне народне лирске песме („Српска дјевојка”, „Љубавни растанак”...); обичајне народне лирске песме (избор)
- 3.Избор из савремене српске поезије (нпр. Васко Попа: „Очију твојих да није”, Бранко Миљковић: „Критика метафоре”, Војислав Карановић: „О читању поезије”, Момчило Мошо Одаловић: „Ршуме, јеси ли знао Црњанског”, Ана Ристовић: „Гледајући у дрвеће”...)
- 4.Иво Андрић: Деца („Деца”, „Књига” и „Панорама”)
- 5.Бранислав Нушић: Сумњиво лице
- 6.Клод Кампањ: Збогом мојих петнаест година
- 7.Давид Албахари, Мамац

ДОПУНСКИ ИЗБОР ЛЕКТИРЕ

(бирати 3–6 дела)

- 1.Милош Црњански: „Ја, ти и сви савремени парови”
- 2.Оскар Давичо: „Србија” / „Детињство” (избор)
- 3.Бранко Ћопић: Мала моја из Босанске Крупе
- 4.Станислав Винавер: Ратни другови („Аритон”)
- 5.Народна приповетка: Усуд

	6.Вук Стефановић Караџић: Српски рјечник (избор, нпр. „Отмица”...); 7.Растко Петровић: Африка (одломци) 8.Радослав Братић: Мајсторова рука (одломак) 9.Милорад Павић: Хазарски речник, одреднице о Ћирилу и Методију (одломци) 10.Душан Ковачевић: Ко то тамо пева 11.Гроздана Олујић: Гласам за љубав 12.Џон Селиндер: Ловац у жити 13.Ричард Бах: Галеб Џонатан Ливингстон 14.Кајо Ритер: Дечко који није био из Ливерпула 15.Џон Бојн: Дечак у пругастој пицами 16.Сју Таузенд: Дневник Адријана Мола. КЊИЖЕВНИ ТЕРМИНИ И ПОЈМОВИ Стилска средства: анафора и епифора, апострофа. Лирске врсте: народне љубавне песме, обичајне песме (сватовске, тужбалице и здравице); љубавна песма (ауторска). Епско-лирске врсте: поема, балада. Драмски спев. Мемоари. Биографија.
Исходи	Ученик ће умети да: –чита са разумевањем књижевноуметничке текстове и остале типове текстова, примењујући различите стратегије читања; –тумачи значења, језичке, естетске и структурне особине уметничких текстова, користећи књижевне термине и појмове; –критички промишља о стварности на основу прочитаних дела; –истакне универзалне вредности књижевног дела и повеже их са сопственим искуством и околностима у којима живи; –повеже писце и дела из обавезног дела програма од 5. до 8. разреда; –издвоји основне одлике књижевног рода и врсте у конкретном тексту, као и језичко-стилске карактеристике текста у склопу интерпретације; –уочи слојевитост књижевног дела и међужанровско прожимање; –повеже књижевна дела са историјским или другим одговарајућим контекстом; –одреди временски оквир у којем је писац стварао; –разликује аутора књижевноуметничког текста од наратора, драмског лица или лирског субјекта; –препозна националне вредности и негује културноисторијску баштину, поштујући особености сопственог народа и других народа; –учествује у избору књижевних дела

Активности ученика	- пажљиво читају текст, - подвлаче/ уочавају и издвајају кључне речи и идеје; издвајају примере, смишљају нове који се не наводе у тексту; - читају и тумаче табелу; - процењују - процењују повезаност појаве са животом - предвиђају последице појаве на...; - пишу резиме; слушају; дискутују; - активно слушају (усмеравају пажњу, питају) - решавају проблеме (уочавају их, дефинишу, раздвајају битно од небитног, пореде, броје, сврставају у категорије, тумаче табеле, решавају задатке, процењују, предвиђају...) - учествују у комуникацији (дискутују, постављају питања...) - организују (свој рад, простор, време...) - процењују свој рад и напредак - сарађују са другима... - мисле (процењују, предвиђају, објашњавају, претпостављају, аргументују, закључују, повезују оно што већ знају са новим...) - решавајући проблеме на часу научиће поступак решавања проблема; - уочавајући сличности и разлике између две појаве научиће да упоређују; - слушајући предавање наставника научиће да слушају (с разумевањем); - примењујући процедуре научиће да примењују процедуре; - повезујући оно што уче на часу у ситуацијама које се могу десити ван учионице научиће да примењују научено...
Активности наставника	- изражајно чита текстове; - кратко излаже; - даје инструкцију за критичко читање текста и рад у пару; - поставља питања; - подстиче дискусију; - усмерава интеракције међу ученицима буде у функцији учења (употреба питања, идеја, коментара ученика за рад на часу). - похваљивање напретка ученика. - пружање потпуне и разумљиве повратне информације ученицима о њиховом раду; - адекватно реаговање на међусобно неуважавање и конфликте у одељењу; - коришћење различитих поступака за мотивисање ученика; - пружање могућности ученицима да постављају питања, дискутују и коментаришу у вези са предметом учења на часу. - адекватна употреба метода учења и наставе

Начин и поступак
остваривања програмских
садржаја (методе, технике,
облици)

Увођење ученика у свет књижевности, али и осталих, тзв. некњижевних текстова (популарних, информативних), представља изузетно сложен наставни задатак. Управо на овом степену школовања стичу се основна и врло значајна знања, умења и навике од којих ће зависити ученичка књижевна култура, али и естетске компетенције. Ученици треба да разумеју фикционалну природу књижевног дела и његову аутономност (односно да праве разлику између лирског субјекта и песника, приповедача и писца), као и чињеницу да књижевно дело обликује једну могућу слику стварности.

При обради текста, примењиваће се у већој мери јединство аналитичких и синтетичких поступака и гледишта. У складу са исходима, ученике треба навикавати да своје утиске, ставове и судове о књижевном делу подробније доказују чињеницама из самога текста и тако их оспособљавати за самосталан исказ, истраживачку делатност и заузимање критичких ставова. Обрада књижевног дела пожељно је да буде проткана решавањем проблемских питања која су подстакнута текстом и уметничким доживљавањем. Многи текстови, а поготову одломци из дела, у наставном поступку захтевају умесну локализацију, често и вишеструку. Ситуирање текста у временске, просторне и друштвено-историјске оквири, као и обавештења о битним садржајима који претходе одломку – све су то услови без којих се у бројним случајевима текст не може интензивно доживети и правилно схватити.

Приликом тумачења текста ученике треба навикавати да своје утиске, ставове и судове о књижевном делу подробније доказују чињеницама из самога текста и тако их оспособљавати за самосталан исказ, истраживачку делатност и заузимање критичких ставова, уз уважавање индивидуалног разумевања смисла књижевног текста и исказивање различитих ставова.

У наставној интерпретацији књижевноуме-тничког дела, обједињавајући и синтетички чиниоци могу бити: уметнички доживљаји, текстовне целине, битни структурни елементи (тема, мотиви, песничке слике, фабула, односно сиже, књижевни ликови, смисао и значење текста, мотивациони поступци, композиција), форме приповедања (облици излагања), језичко-стилски поступци и литерарни (књижевноуме-тнички) проблеми.

Књижевнотеоријске појмове ученици ће упознавати уз обраду одговарајућих текстова и помоћу осврта на претходно читалачко искуство. У програму нису наведени сви појмови и врсте књижевних дела предвиђени за усвајање у претходним разредима, али се очекује ће се наставник наклонити на стечено знање ученика, обновити га и продубити на примерима, сходно старијем узрасту. Такав случај је са стилским фигурама (поређењем/ компарацијом и персонификацијом) које се усвајају у трећем и четвртном разреду, а потом им се додају епитет, ономатопеја, контраст и хипербола; са појмом приповедања и облицима казивања у епском књижевном делу (дијалог, монолог, описивање: портрет и пејзаж); са појмовима везаним за драмско дело којима се додају заплет и расплет, као елементи драмске радње. Језичко-стилским изражајним средствима прилази се с доживљајног становишта; полазиће се од изазваних уметничких утисака и естетичке сугестије, па ће се потом истраживати њихова језичко-стилска условљеност.

Током обраде књижевних дела, као и у оквиру говорних и писмених вежби, настојаће се да ученици откривају што више особина, осећања и душевних стања појединих ликова, као и да изражавају своје ставове о поступцима ликова.

Ученик се подстиче да уочава смисао смешног и хумористичног на примерима из лектире, као и да разликује хумористички или оптимистички, дитирамбски тон у певању/приповедању/драмској радњи од елегичног тона. Исходи везани за наставну област књижевност засновани су на читању. Кроз читање и тумачење књижевних

	дела ученик развија читалачке компетенције које подразумевају не само истраживачко посматрање и стицање знања о књижевности већ подстичу и развијају емоционално и фантазијско уживљавање, имагинацију, естетско доживљавање, богате асоцијативне моћи, уметнички сензибилитет, критичко мишљење и изграђују морално просуђивање. Разни облици читања су основни предуслов да ученици у настави стичу сазнања и да се успешно уводе у свет књижевног дела. И у седмом разреду негује се, пре свега, доживљајно читање, а ученици се поступно уводе у истраживачко читање (читање према истраживачким задацима, читање из различитих перспектива и сл.) и оспособљавају да искажу свој доживљај уметничког дела, увиде елементе од којих је дело сачињено и разумеју њихову улогу у изградњи света дела.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	-започиње иницијалном проценом достигнутог нивоа знања. Сваки наставни час и свака активност ученика је прилика за формативно оцењивање, односно регистровање напретка ученика и упућивање на даље активности. Формативно вредновање је саставни део савременог приступа настави и подразумева процену знања, вештина, ставова и понашања, као и развијања одговарајуће компетенције током наставе и учења. Резултат оваквог вредновања даје повратну информацију и ученику и наставнику о томе које компетенције су усвојене, а које нису, као и о ефикасности одговарајућих метода које је наставник применио ради остваривања циља. Резултати формативног вредновања на крају наставног циклуса треба да буду исказани и бројчаном оценом. Рад сваког наставника састоји се од планирања, остваривања, праћења и вредновања. Важно је да наставник, поред постигнућа ученика, континуирано прати и вреднује властити рад. Све што се покаже добрим и ефикасним, наставник ће користити и даље у својој наставној пракси, а оно што буде процењено као недовољно делотворно, требало би унапредити.
Место извођења наставе	Учионица, библиотека, мултимедијална учионица

Наставна тема/област:	ГРАМАТИКА
Садржаји:	Језик Словена у прапостојбини; сеобе Словена и стварање словенских језика. Мисија Ћирила и Методија. Почетак писмености код Срба. Старословенски језик и писма (глагољица и ћирилица). Развој српског књижевног језика: српскословенски, рускословенски, славеносрпски језик. Вук Караџић – реформа језика, писма и правописа. Књижевни језик код Срба од Вука до данас (основни подаци). Основне језичке групе у Европи и место српског језика у породици словенских језика. Дијалекти српског језика: екавски (призренско-тимочки, косовско- ресавски, шумадијско-војвођански) и ијекавски (зетско-рашки и источнохерцеговачки). Народни језик (језик као скуп дијалеката) и књижевни (нормирани) језик. Службена употреба језика и писма према Уставу. Језици националних мањина (основни подаци). Језик – основне особине говорног и писаног језика. Грађење речи: –основни модели: извођење, слагање, префиксација; –просте речи и творенице (изведенице, сложенице, префиксалне творенице); –састав твореница: корен, творбена основа, префикс, суфикс. Систематизација претходно обрађених садржаја из фонетике, морфологије и синтаксе. Фонетика: подела гласова и гласовне промене. Морфологија: врсте и подврсте речи и њихове категорије. Синтакса: реченични чланови (састав и функција); независне и зависне реченице; слагање реченичних чланова. Правопис Писање имена из страних језика са акцентом на њихову промену. Спојено и одвојено писање речи (сложенице, полусложенице, синтагме). Генитивни знак. Црта и цртица; други интерпункцијски и правописни знаци. Ортоепија Краткоузлазни и краткосилазни акценат; правила о распореду акцената и неакцентованих дужина (основни појмови).
Исходи	–објасни настанак и развој српског књижевног језика; –разуме значај књижевног језика за културу и историју српског народа; –сврста српски језик у одговарајућу језичку групу у Европи; –именује дијалекте српског језика; –разуме постојеће језичке прилике у Србији; –издвоји делове творенице и препозна основне моделе њиховог грађења; –користи садржаје из граматике обрађене у претходним разредима и повеже их са новим градивом; –доследно примени правописну норму; –примени основна правила о распореду акцената; –уочи разлику између научног, административног и разговорног функционалног стила;

	–пише и говори поштујући карактеристике различитих функционалних стилова; –уочи разлику између речи –препозна метафору и метонимију као лексичке механизме и разуме значење вишезначних речи карактеристичних за свакодневну комуникацију;
Активности ученика	подвлаче/ уочавају и издвајају кључне речи и идеје; издвајају примере, смишљају нове који се не наводе у тексту; - читају и тумаче табелу; - процењују; - процењују повезаност појаве са животом - предвиђају последице појаве на...; - пишу резиме; слушају; дискутују; - активно слушају (усмеравају пажњу, питају) - решавају проблеме (уочавају их, дефинишу, раздвајају битно од небитног, пореде, броје, сврставају у категорије, тумаче табеле, решавају задатке, процењују, предвиђају...) - учествују у комуникацији (дискутују, постављају питања...); - организују (свој рад, простор, време...) - процењују свој рад и напредак ; - сарађују са другима... - мисле (процењују, предвиђају, објашњавају, претпостављају, аргументују, закључују, повезују оно што већ знају са новим...) -решавајући проблеме на часу научиће поступак решавања проблема; - уочавајући сличности и разлике између две појаве научиће да упоређују; - слушајући предавање наставника научиће да слушају (с разумевањем); - примењујући процедуре научиће да примењују процедуре; -повезујући оно што уче на часу у ситуацијама које се могу десити ван учионице научиће да примењују научено...
Активности наставника	-кратко излаже; -даје инструкцију за критичко читање текста и рад у пару и групи; -поставља питања; -подстиче дискусију; -усмерава интеракције међу ученицима буде у функцији учења (употреба питања, идеја, коментара ученика за рад на часу). -похваљивање напретка ученика. -пружање потпуне и разумљиве повратне информације ученицима о њиховом раду. -адекватно реаговање на међусобно неуважавање и конфликте у одељењу; -коришћење различитих поступака за мотивисање ученика; -пружање могућности ученицима да постављају питања, дискутују и коментаришу у вези са предметом учења на часу; -адекватна употреба метода учења и наставе.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методe, технике, облици)	Основни програмски захтев у настави граматике јесте да се ученицима језик представи и тумачи као систем. Ниједна језичка појава не би требало да се изучава изоловано, ван контекста у којем се остварује њена функција (у свакој погодной прилици могу се знања из граматике ставити у функцију тумачења текста, како уметничког тако и научнопопуларног). Један од изразито функционалних поступака у настави граматике јесу вежбања заснована на коришћењу примера из непосредне говорне праксе, што наставу граматике приближава животним потребама у којима се примењени језик појављује као свестрано мотивисана људска активност. Правописна правила се усвајају путем систематских вежбања (правописни диктати, исправка грешака у датом тексту, тестови са питањима из правописа итд.). У оквиру правописних вежби пожељно је повремено укључити и питања којима се проверава графика (писана слова: велико и мало ћирилично Ћ, Ћ; велико и мало латиничко Ћ, велико Г, С, Ш итд.). Такође, треба подстицати ученике да сами уочавају и исправљају правописне грешке у СМС комуникацији, као и у различитим типовима комуникације путем интернета. Поред тога, ученике треба упућивати на служење правописом и правописним речником (школско издање).

	Пожељно је да наставник доноси примерак Правописа на час кад год се обрађују правописне теме (тако би могао појединачно ученицима задавати да пронађу реч у правописном речнику и одреде њен правилан облик или правилно писање).
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	-започиње иницијалном проценом достигнутог нивоа знања. Сваки наставни час и свака активност ученика је прилика за формативно оцењивање, односно регистровање напретка ученика и упућивање на даље активности. Формативно вредновање је саставни део савременог приступа настави и подразумева процену знања, вештина, ставова и понашања, као и развијања одговарајуће компетенције током наставе и учења. Резултат оваквог вредновања даје повратну информацију и ученику и наставнику о томе које компетенције су усвојене, а које нису, као и о ефикасности одговарајућих метода које је наставник применио ради остваривања циља. Резултати формативног вредновања на крају наставног циклуса треба да буду исказани и бројчаном оценом. Рад сваког наставника састоји се од планирања, остваривања, праћења и вредновања. Важно је да наставник, поред постигнућа ученика, континуирано прати и вреднује властити рад. Све што се покаже добрим и ефикасним, наставник ће користити и даље у својој наставној пракси, а оно што није, требало би променити.
Место извођења наставе	Учионица, библиотека, мултимедијална учионица

Наставна тема/област:	ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА
Садржаји:	Књижевни и остали типови текстова у функцији унапређивања језичке културе. Текстови писани различитим функционалним стилима: публицистички стил (репортажа, интервју); административни стил (молба, жалба, уплатница, обрасци, радна биографија; бирократски језик); научни стил (примери из текстова у уџбеницима других наставних предмета; употреба термина). Лексикологија: –једнозначност и вишезначност речи; –лексичка метафора и лексичка метонимија као механизми остваривања вишезначности; –синонимија, антонимија и хомонимија; –застареле речи; нове речи – неологизми; –речник, лексикон, енциклопедија. Пропагандни текстови (рекламе и слично). Расправа и есеј на задату тему. Приказ (књиге, филма, позоришне представе и сл.). Говорне вежбе: интерпретативно-уметничке (изражајно читање, рецитовање); анализа снимљеног разговора; интервју; расправа (дискусија); презентовање чињеница и коментара. Правописне вежбе: диктат, уочавање и објашњавање правописних грешака у тексту; писање имена из страних језика; писање позајмљеница (информатички термини, мејл и сл.); писање сложеница, полусложеница и синтагми; писање црте и цртице; запета у независносложеним реченицама. Језичке вежбе: уочавање и исправљање грешака у неправилно маркираном тексту; попуњавање текста са празнинама; тражење грешака у тексту и исправљање. Лексичко-семантичке вежбе: допуњавање реченица хомонимима (хомоними и акценти); проналажење

	одговарајућег синонима; антонимски ланац; одређивање значења метафоре и метонимије у тексту; тумачење застарелих речи и неологизама; дефинисање лексема. Писмене вежбе и домаћи задаци и њихова анализа на часу. Четири школска писмена задатка – по два у сваком полугодишту
Исходи	-разуме значење застарелих речи и неологизама; –користи речник, енциклопедију и лексикон; –уочи манипулацију у пропагандним текстовима; –напише приказ, расправу и краћи есеј; -разликује делове текста и књиге , укључујући индекс, појмовник, библиографију и уме да их користи; -повезује информације и идеје изнесене у тексту, уочава јасно исказане односе и изводи закључак заснован на тексту.
Активности ученика	- подвлаче/ уочавају и издвајају кључне речи и идеје; издвјају примере, смишљају нове који се не наводе у тексту; - читају и тумаче табелу; - процењују; - процењују повезаност појаве са животом; - предвиђају последице појаве на...; - пишу резиме; слушају; дискутују; - активно слушају (усмеравају пажњу, питају); - решавају проблеме (уочавају их, дефинишу, раздвајају битно од небитног, пореде, броје, сврставају у категорије, тумаче табеле, решавају задатке, процењују, предвиђају...); - учествују у комуникацији (дискутују, постављају питања...); - организују (свој рад, простор, време...); - процењују свој рад и напредак ; - сарађују са другима...; - мисле (процењују, предвиђају, објашњавају, претпостављају, аргументују, закључују, повезују оно што већ знају са новим...); -решавајући проблеме на часу научиће поступак решавања проблема; - уочавајући сличности и разлике између две појаве научиће да упоређују; - слушајући предавање наставника научиће да слушају (с разумевањем); - примењујући процедуре научиће да примењују процедуре; -повезујући оно што уче на часу у ситуацијама које се могу десити ван учионице научиће да примењују научено...
Активности наставника	-кратко излаже; -даје инструкцију за критичко читање текста и рад у пару; -поставља питања; -подстиче дискусију; -усмерава интеракције међу ученицима буде у функцији учења (употреба питања, идеја, коментара ученика за рад на часу). -похваљивање напретка ученика. -пружање потпуне и разумљиве повратне информације ученицима о њиховом раду. -адекватно реаговање на међусобно неуважавање и конфликте у одељењу; -коришћење различитих поступака за мотивисање ученика; -адекватне методе за рад.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Језичка култура се негује спровођењем лексичко-семантичких и стилских вежби, које имају за циљ богаћење речника и развијање способности и вештине изражавања. Све врсте тих вежбања, чији је циљ развијање језичког мишљења, изводе се на тексту или у току говорних вежби. Када су у питању домаћи задаци, препоручује се да се четири задатка пишу ћирилицом, а четири латиницом (наизменично). Годишње се ради четири школска писмена задатка – по два у сваком полугодишту (један час

	за израду задатка и два за анализу и писање побољшане верзије састава). Школске писмене задатке требало би писати ћирилицом, а два исправка латиницом. Приликом реализације програма предмета српски језик и књижевност наставници треба да користе и савремене технологије (нпр. видео-бим, паметну таблу и сл.). Осавремењивање часова може се постићи и коришћењем електронских уџбеника и других наставних средстава.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	-започиње иницијалном проценом достигнутог нивоа знања. Сваки наставни час и свака активност ученика је прилика за формативно оцењивање, односно регистровање напретка ученика и упућивање на даље активности. Формативно вредновање је саставни део савременог приступа настави и подразумева процену знања, вештина, ставова и понашања, као и развијања одговарајуће компетенције током наставе и учења. Резултат оваквог вредновања даје повратну информацију и ученику и наставнику о томе које компетенције су усвојене, а које нису, као и о ефикасности одговарајућих метода које је наставник применио ради остваривања циља. Резултати формативног вредновања на крају наставног циклуса треба да буду исказани и бројчаном оценом. Рад сваког наставника састоји се од планирања, остваривања, праћења и вредновања. Важно је да наставник, поред постигнућа ученика, континуирано прати и вреднује властити рад. Све што се покаже добрим и ефикасним, наставник ће користити и даље у својој наставној пракси, а оно што није, требало би променити.
Место извођења наставе	Учионица, библиотека, мултимедијална учионица

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: ОСМИ	Годишњи фонд часова : 68
Наставни предмет: ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК	Недељни фонд часова: 2

Циљ учења предмета: Овладавање комуникативним вештинама и развијање способности и метода учења страног језака; развијање сазнајних и интелектуалних способности ученика, моралних и естетских ставова стицање позитивног односа према другим језицима и културама уз уважавање различитости и навикавање на отвореност у комуникацији, стицање свести и сазнања о функционисању страног и матерњег језика; усвајање основних знања за усмено и писмено споразумевање са људима из других земаља; усвајање норми вербалне и невербалне комуникације у складу са специфичностима енглеског језика.

Наставна тема/област	1. Млади и слободно време. Школски и професионални живот. Образовање и васпитање. (Комуникативне функције у оквиру теме: Описивање догађаја у садашњости; описивање догађаја у прошлости; изражавање осећања, мишљења, допадања/недопадања; изражавање молби и захтева).
Садржаји	Речи и изрази који се односе на тему; језичке структуре: <i>Colin enjoys cooking and cooks every Sunday. She travels abroad twice a month. (Present Simple Tense). He's making chicken with mushrooms today. (Present Progressive Tense) What time did you get home yesterday? I got home at 7 o'clock. My sister has travelled abroad twice. (Past Simple Tense) (Present Perfect Tense). She used to spend her time surfing the net. Dear Sophie... All the best.</i> Текстови и дијалози који се односе на тему и интеркултурни садржаји.
Исходи	На крају теме ученици ће бити у стању да: - препознају и именују појмове који се односе на тему; - разумеју краће и дуже текстове у којима се описују сталне, уобичајене и тренутне радње; - размењују информације које се односе на догађаје у садашњости; - разумеју сложеније исказе који се односе на описивање догађаја у прошлости; - размењују информације које се односе на искуства и догађаје у прошлости користећи сложенија језичка средства; - опишу сталне, уобичајене и тренутне користећи сложенија језичка средства у неколико везаних исказа; -разумеју основне сличности и разлике између своје и циљних култура -пишу обична и електронска писма у којима са пријатељима и познаницима
Активности ученика	Слушају, прате, постављају питања, одговарају на питања, сарађују, пишу, читају, раде у пару, групи, активно учествују у наставном процесу, анализирају, повезују, изводе закључке, пореде, активно учествују у језичким играма примереним узрасту, прате сопствени напредак
Активности наставника	Прати, подстиче, мотивише, објашњава, коригује, помаже, прати напредак ученика, организује, пружа додатну подршку у учењу
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Монолошка, дијалогска, вербално - текстуална, аудитивна, демонстративна, илустративна. “Превођење” исказа у гест и геста у исказ. Слушање и реаговање на упутства на енглеском језику. Вежбе слушања, усменог и писаног изражавања и разумевања прочитаног. Рад у пару, групи, фронтални и индивидуални. Мини дијалози. Игре по улогама, језичке игре примерене узрасту. Израда постера и панона. Самостални ученички мини пројекти.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања (вежбе говора, писања, читања, разумевања прочитаног, израда постера, панона, мини пројекти).

Наставна тема/област	2. Путовања. Превозна средства. <i>(Комуникативне функције у оквиру теме: Описивање догађаја и обавеза у прошлости; описивање живих бића и предмета; тражење и давање/одбијање дозволе; изражавање предлога, молби извињења и захвалности; тражење и давање информација која се односе на путовање).</i>
Садржаји	Речи и изрази који се односе на тему; језичке структуре: <i>While captain was sailing through the Mediterranean, a pirate ship attacked his ship. We were boarding the ship when we saw Ted. (Past Simple Tense- све уопште и уопредно са Past Progressive Tense), The flight was longer than I expected. It's the most exciting experience I've ever had. The more you study, the better you do at school.</i> (Comparisons) <i>Hello, how can I help you? I'd like to book a flight. How much will it cost?</i> Текстови и дијалози који се односе на тему и интеркултурни садржаји.
Исходи	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да: - препознају и именују појмове који се односе на тему; - разумеју сложеније исказе који се односе на описивање догађаја у прошлости; - размењују информације које се односе на искуства и догађаје у прошлости користећи сложнија језичка средства; - описују жива бића предмете користећи сложенија језичка средства; - размењују информације везане за дату комуникативну функцију; - разумеју и траже дозволе уз одговарајуће образложење и реагују на њих; - разумеју молбе и реагују на њих; - изражавају молбе користећи учтива језичка средства; - размењују информације, траже одређени предмет, објашњење, услугу, повезујући неколико краћих исказа у смислену целину.
Активности ученика	Слушају, прате, постављају питања, одговарају на питања, сарађују, пишу, читају, раде у пару, групи, активно учествују у наставном процесу, анализирају, повезују, изводе закључке, пореде, активно учествују у језичким играма примереним узрасту, прате сопствени напредак
Активности наставника	Прати, подстиче, мотивише, објашњава, коригује, помаже, прати напредак ученика, организује, пружа додатну подршку.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методe, технике, облици)	Монолошка, дијалoшка, вербално - текстуална, аудитивна, демонстративна, илистративна. “Превођење” исказа у гест и геста у исказ. Слушање и реаговање на упутства на енглеском језику. Вежбе слушања, усменог и писаног изражавања и разумевања прочитаног. Рад у пару, групи, фронтални и индивидуални. Мини дијалози. Игре по улогама, језичке игре примерене узрасту. Израда постера и панoa. Самостални ученички мини пројекти.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања (вежбе говора, писања, читања, разумевања прочитаног, израда постера, панoa, мини пројекти).

Наставна тема/област	3. Живи свет. Спорт. Комуникација. (Комуникативне функције у оквиру теме: Изражавање предвиђања и одлука; исказивање планова, намера, жеља и амбиција у будућности; изражавање мишљења, описивање живих бића и предмета).
Садржаји	Речи и изрази који се односе на тему; језичке структуре: <i>If you get lost, ask for directions. Max may be late for work if he doesn't take a taxi. What would you do if you won €100.000? If I were in your shoes I'd call a police. (Conditional Sentences Type 1 and 2), Don't worry, we'll win the race. Look at all those people at the bus stop. It's going to be crowded on the bus. (Future will/going to)</i> Текстови и дијалози који се односе на тему и интеркултурни садржаји.
Исходи	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да: - препознају и именују појмове који се односе на тему; - препознају и именују појмове који се односе на тему; - разумеју краће и дуже текстове који се односе на изражавање предвиђања и одлука; исказивање планова и намера у будућности; - размењују сложеније информације које се односе на изражавање предвиђања и одлука; - опишу планове, намере, амбиције, жеље, одлуке и предвиђања у будућности у неколико једноставнијих/сложенијих везаних исказа; - разумеју општи смисао и већину фраза и изрази у текстовима на темусавремене музике.
Активности ученика	Слушају, прате, постављају питања, одговарају на питања, сарађују, пишу, читају, раде у пару, групи, активно учествују у наставном процесу, анализирају, повезују, изводе закључке, пореде, активно учествују у језичким играма примереним узрасту, прате сопствени напредак
Активности наставника	Прати, подстиче, мотивише, објашњава, коригује, помаже, прати напредак ученика, организује, пружа додатну подршку у учењу
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Монолошка, дијалошка, вербално - текстуална, аудитивна, демонстративна, илистративна. “Превођење” исказа у гест и геста у исказ Слушање и реаговање на команде наставника на страном језику или са аудио записа. Вежбе слушања, усменог и писаног изражавања и разумевања прочитаног. Рад у пару, групи, фронтални и индивидуални. Мини дијалози. Игре по улогама, језичке игре примерене узрасту. Израда постера и панорама. Самостални ученички мини пројекти.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања (вежбе говора, писања, читања, разумевања прочитаног, израда постера, панорама, мини пројекти).

Наставна тема/област	4. Спорт и уметност (Комуникативне функције у оквиру теме: Изражавање мишљења, слагања и неслагања; описивање предмета; описивање радњи стања и појава).
Садржаји	Речи и изрази који се односе на тему; језичке структуре <i>Albert is given an activity gift by his parents every year. The stadium won't be completed in time for the cup final. Dinner had been served by the time we arrived at the party. Helmets should be worn at all times. (Passive Voice) (Verbs with two objects) The beach was so crowded that we couldn't sit anywhere.</i> Текстови и дијалози који се односе на тему и интеркултурни садржаји.
Исходи	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да: - препознају и именују појмове који се односе на тему; - разумеју краће и дуже текстове који се односе на описивање предмета, као и краће и дуже текстове који се односе на описивање радњи, стања и појава у садашњости, прошлости и будућности; - опишуу неколико везаних исказа предмете, као и радње, стања и појаве у садашњости, прошлости и будућности; - разумеју сложеније исказе који се односе на тражење и давање информација везаних за спортске догађаје и реагују на њих; - разумеју значај циљног језика у контексту комуникације на глобалном нивоу. -разумеју основни смисао и могу да издвоје главне информације из аутентичних телевизијских емисија о познатим, узрасно адекватним темама које слушају/гледају у смисленим целинама. -пруже одговарајуће информације које се односе на филмску уметност.
Активности ученика	Слушају, прате, постављају питања, одговарају на питања, сарађују, пишу, читају, раде у пару, групи, активно учествују у наставном процесу, анализирају, повезују, изводе закључке, пореде, активно учествују у језичким играма примереним узрасту, прате сопствени напредак
Активности наставника	Прати, подстиче, мотивише, објашњава, коригује, помаже, прати напредак ученика, организује, пружа додатну подршку у учењу
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Монолошка, дијалогска, вербално - текстуална, аудитивна, демонстративна, илустративна. “Превођење” исказа у гест и геста у исказ Слушање и реаговање на команде наставника на страном језику или са аудио записа. Вежбе слушања, усменог и писаног изражавања и разумевања прочитаног. Рад у пару, групи, фронтални и индивидуални. Мини дијалози. Игре по улогама, језичке игре примерене узрасту. Израда постера и панча. Самостални ученички мини пројекти.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања (вежбе говора, писања, читања, разумевања прочитаног, израда постера, панча, мини пројекти).

Наставна тема/област	5. Норме и вредности. Стереотипи, предрасуде, толеранција и емпатија. (Комуникативне функције у оквиру теме: Описивање људи, њихових склоности навика и искустава; описивање обавеза и задужења; изражавање одлука, предвиђања и нереалних и жеља; исказивање савета)
Садржаји	Речи и изрази који се односе на тему; језичке структуре <i>Jack may/might/could be at home now. Ring and see. Those red things can't be berries. They're too small. I must buy a new pair of jeans for the party. You mustn't/can't use the equipment in the gym unless you get permission from the instructor. You needn't have told everybody about the mistake I made! You should think carefully about which car to buy. (Modal verbs), I don't want to put the blame on anybody. (Verbs with prepositions)</i> текстове и дијалоге који се односе на тему и интеркултурне садржаје (слушају, читају, говоре и пишу).
Исходи	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да: препознају и именују појмове који се односе на тему; -разумеју и саопштавају сложеније исказе који се односе на изражавање одлука и предвиђања -разумеју краће и дуже текстове који се односе на изражавање предвиђања и одлука; исказивање планова и намера у будућности; -размењују сложеније информације које се односе на изражавање предвиђања и одлука; -разумеју краће и дуже текстове који се односе на описивање људи, њихових склоности, навика и искустава, као и на описивање обавеза и задужења; -размењују сложеније исказе који се односе на описивање људи, њихових склоности навика и искустава; -описују људе, њихове склоности, навике и искуства користећи сложенија језичка средства; -описују обавезе и задужења.
Активности ученика	Слушају, прате, постављају питања, одговарају на питања, сарађују, пишу, читају, раде у пару, групи, активно учествују у наставном процесу, анализирају, повезују, изводе закључке, пореде, активно учествују у језичким играма примереним узрасту, прате сопствени напредак
Активности наставника	Прати, подстиче, мотивише, објашњава, коригује, помаже, прати напредак ученика, организује, пружа додатну подршку у учењу
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Монолошка, дијалошка, вербално - текстуална, аудитивна, демонстративна, илистративна. “Превођење” исказа у гест и геста у исказ Слушање и реаговање на команде наставника на страном језику или са аудио записа. Вежбе слушања, усменог и писаног изражавања и разумевања прочитаног. Рад у пару, групи, фронтални и индивидуални. Мини дијалози. Игре по улогама, језичке игре примерене узрасту. Израда постера и панона. Самостални ученички мини пројекти.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања (вежбе говора, писања, читања, разумевања прочитаног, израда постера, панона, мини пројекти).
Место извођења наставе	Кабинет за енглески језик

Наставна тема/област	6. Становање. Емоције. Уметност. (Комуникативне функције у оквиру теме: Описивање догађаја у прошлости; преношење својих и туђих мишљења и исказа у садашњости и прошлости).
Садржаји	Речи и изрази који се односе на тему; језичке структуре We want to paint the living room. Would you be willing to help? Judy might visit us tonight, so we should prepare something for dinner. (Full infinitive/Bare infinitive) Shopping is my idea of having fun. How about going out tonight? (-ing form) Lillian said that she had to buy some new make-up. (Reported speech - statements) The detective wondered where Jack was going. (Reported speech - questions) The police officer ordered the driver to stop the car. (Reported speech – commands, requests) Текстови и дијалози који се односе на тему и интеркултурни садржаји.
Исходи	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да: - препознају и именују појмове који се односе на тему; - разумеју краће и дуже текстове који се односе на описивање догађаја у прошлости; - опишу догађаје у прошлости користећи једноставнија/ сложенија језичка средства; - разумеју и саопште сложеније исказе који се односе на преношење својих и туђих мишљења и речи у садашњости и прошлости; - упоређују и уочавају сличности и разлике у начину живота у земљама циљне културе и код нас.
Активности ученика	Слушају, прате, постављају питања, одговарају на питања, сарађују, пишу, читају, раде у пару, групи, активно учествују у наставном процесу, анализирају, повезују, изводе закључке, пореде, активно учествују у језичким играма примереним узрасту, прате сопствени напредак
Активности наставника	Прати, подстиче, мотивише, објашњава, коригује, помаже, прати напредак ученика, организује, пружа додатну подршку у учењу
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Монолошка, дијалогска, вербално - текстуална, аудитивна, демонстративна, илистративна. “Превођење” исказа у гест и геста у исказ Слушање и реаговање на команде наставника на страном језику или са аудио записа. Вежбе слушања, усменог и писаног изражавања и разумевања прочитаног. Рад у пару, групи, фронтални и индивидуални. Мини дијалози. Игре по улогама, језичке игре примерене узрасту. Израда постера и паноа. Самостални ученички мини пројекти.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања (вежбе говора, писања, читања, разумевања прочитаног, израда постера, паноа, мини пројекти).
Место извођења наставе	Кабинет за енглески језик

Наставна тема/област	7. Потрошачко друштво (Комуникативне функције у оквиру теме: Описивање предмета; описивање радњи стања и појава; тражење и давање информација која се односи на куповину; изражавање количина и цена)
Садржаји	Речи и изрази који се односе на тему; језичке структуре - <i>legal –illegal, satisfaction-dissatisfaction, responsible-irresponsible, lead-mislead (opposites)</i> All the students have studied hard for the final exam. I liked both dresses, but in the end I bought neither of them. Would you like coffee or tea? Either, I don't mind. Neither Ben nor Carmen seem to understand what the problem is. (All/ Both / Neither / None / Either) What a great idea! This is such a great offer! (exclamatory sentences) Текстови и дијалози који се односе на тему и интеркултурни садржаји.
Исходи	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да: - препознају и именују појмове који се односе на тему; - разумеју сложенији опис предмета, радњи, стања и збивања; - опишу предмете, радње, стања и збивања користећи позната језичка средства; - разумеју сложеније исказе који се односе тражење и давање информација везаних за куповину и реагују на њих; - пруже одговарајуће информације које се односе на куповину; - разумеју и саопште исказе који се односе на изражавање количина и цена.
Активности ученика	Слушају, прате, постављају питања, одговарају на питања, сарађују, пишу, читају, раде у пару, групи, активно учествују у наставном процесу, анализирају, повезују, изводе закључке, пореде, активно учествују у језичким играма примереним узрасту, прате сопствени напредак
Активности наставника	Прати, подстиче, мотивише, објашњава, коригује, помаже, прати напредак ученика, организује, пружа додатну подршку у учењу
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Монолошка, дијалошка, вербално - текстуална, аудитивна, демонстративна, илистративна. “Превођење” исказа у гест и геста у исказ Слушање и реаговање на команде наставника на страном језику или са аудио записа. Вежбе слушања, усменог и писаног изражавања и разумевања прочитаног. Рад у пару, групи, фронтални и ндивидуални. Мини дијалози. Игре по улогама, језичке игре примерене узрасту. Израда постера и паноа. Самостални ученички мини пројекти.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања (вежбе говора, писања, читања, разумевања прочитаног, израда постера, паноа, мини пројекти).
Место извођења наставе	Кабинет за енглески језик

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Осми	Годишњи фонд часова : 68
Наставни предмет: Историја	Недељни фонд часова: 2

Циљ учења предмета: Циљ учења Историје је да ученик, изучавајући историјске догађаје, појаве, процесе и личности, стекне знања и компетенције неопходне за разумевање савременог света, развије вештине критичког мишљења и одговоран однос према себи, сопственом и националном идентитету, културно-историјском наслеђу, друштву и држави у којој живи

Наставна тема/област:	ОСНОВИ ПРОУЧАВАЊА ПРОШЛОСТИ
Садржаји:	Основне одлике периода од завршетка Првог светског рата до наших дана. Историјски извори за изучавање периода од завршетка Првог светског рата до наших дана и њихова сазнајна вредност(материјални, писани, аудио, визуелни, усмена сведочанства,дигитални).
Исходи	– смешта кључне догађаје, појаве и процесе из савремене историје на временској ленти; – уочи динамику различитих историјских појава и промена на историјској карти; – пореди различите историјске изворе и рангира их на основу њихове сазнајне вредности; – анализира и процени ближе хронолошко порекло извора на основу садржаја; поредећи различите изворе о истој историјској појави или догађају,анализира позицију аутора
Активности ученика	Активно приступају раду,практично примењују стечена знања,самопроцењују свој напредак,запажају,упоређују,повезују,примењују,решавају проблеме,организују,повезују знање са другим областима.
Активности наставника	Припрема наставни материјал,упознаје ученике са циљевима и садржајима програма – упознаје их са правилима рада;– упознаје их са критеријумима оцењивања по областима – упознаје ученике, процењује њихово претходно искуство,; – редовно прати рад и залагање ученика на часу – води рачуна о индивидуализаованом приступу ученику; – подстиче код ученика развој мишљења и разумевања – менторска улога ; – негује позитивну климу у одељењу;– омогућава подстицајну средину за рад и учење – охрабрује, помаже и подстиче ученике; – омогућава ученицима да сами изводе закључке; – подстиче ученике на учење –Инсистира на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада; –Инсистира на практичној примени стечених знања; Оцењивањем мотивише ученике за учење; Оцењивањем процењује ниво постигнућа ученика; Идентификује напредак у учењу и постигнућима ученика подстиче ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке, повезују знања са другим областима и другим предметима, решавају проблеме, практично примењују...
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	-Мнолошко-дијалошка,демонстрација,дебата,рад на непознатом тексту,дискусија,игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писана провера знања,петнаестоминутни тестови,самопроцена знања ученика
Место извођења наставе	Учионица,историјски локалитети,архив,музеји

Наставна тема/област:	2.ЕВРОПА, СВЕТ И СРПСКИ НАРОД У ЈУГОСЛОВЕНСКОЈ ДРЖАВИ У ПЕРИОДУ ИЗМЕЂУ ДВА СВЕТСКА РАТА
Садржаји:	Последице Великог рата(демографски и материјални губици, одраз рата у друштвеном и културном животу, Мировна конференција у Паризу—нова карта Европе и света). Револуције у Русији и Европи (узроци, ток и последице). Стварање југословенске државе (југословенска идеја, процеси носиоци уједињења, међународно признање игранице). Политичке и друштвено-економске прилике у Европи и свету (либералне демократије, тоталитарне идеологије, економске кризе; култура, наука и уметност, свакодневни живот). Југословенска краљевина (простор, становништво и друштво; конституисање државе, политички живот; међународни положај; економске прилике; култура, улога двора; национално и верско питање). Истакнуте личности: Николај II Романов, Владимир Иљич Лењин, Роза Луксембург, Александар Флеминг, Пабло Пикасо, Волт Дизни, Чарли Чаплин, Сергеј Ејзенштајн, Бенито Мусолини, Адолф Хитлер, Јосиф Стаљин, Френклин Рузвелт, Александар I, Марија, Петар II и Павле Карађорђевић, Никола Пашић, Стјепан Радић, Милан Стојадиновић, Драгиша Цветковић, Влатко Мачек, Слободан Јовановић, Милутин Миланковић, Исидора Секулић, Ксенија Атанасијевић, Милена Павловић Барили, Иван Мештровић.
Исходи	– доведе у везу узроке и последице историјских догађаја, појава и процеса на конкретним примерима; – наведе специфичности друштвених појава, процеса, политичких идеја, ставова појединаца и група у историјском периоду савременог доба; – образложи значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту; – уочи елементе континуитета и дисконтинуитета српске државности; – изведе закључак о повезаности националне историје са регионалном и светском, на основу датих примера; – образложи утицај историјских догађаја, појава и процеса на савремено друштво; – идентификује основне карактеристике тоталитарних идеологија и наводи њихове последице у историјском и савременом контексту; – препозна, на примерима из савремене историје, важност поштовања људских права;
Активности ученика	Активно приступају раду, практично примењују стечена знања, самопроцењују свој напредак, запажају, упоређују, повезују, примењују, решавају проблеме, организују, повезују знање са другим областима.
Активности наставника	Припрема наставни материјал, упознаје ученике са циљевима и садржајима програма – упознаје их са правилима рада – упознаје их са критеријумима оцењивања по областима – упознаје ученике, процењује њихово претходно искуство, – редовно прати рад и залагање ученика на часу – води рачуна о индивидуализованом приступу ученику – подстиче код ученика развој мишљења и разумевања – менторска улога

	– негује позитивну климу у одељењу – омогућава подстицајну средину за рад и учење – охрабрује, помаже и подстиче ученике – омогућава ученицима да сами изводе закључке – подстиче ученике на учење –Инсистира на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада –Инсистира на практичној примени стечених знања - Оцењивањем мотивише ученике за учење - Оцењивањем процењује ниво постигнућа ученика - Идентификује напредак у учењу и постигнућима ученика - подстиче ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке, повезују знања са другим областима и другим предметима, решавају проблеме, практично примењују...
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Фронтални,индивидуални,групни,рад у пару -квиз,техника шест шешира,мапа ума,дрво проблема
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	петнаестоминутни тестови,самопроцена знања ученика ,усмена и писана провера знања
Место извођења наставе	Учионица,историјски локалитети,архив,музеји

Наставна тема/област:	ДРУГИ СВЕТСКИ РАТ
Садржаји:	Свет у рату – узроци, међународне кризе, сукоби и освајачка политика тоталитарних држава; почетак и ток рата, зараћене стране,савезништва,фронтови,најважније операције,нови начини ратовања; ратна свакодневица; страдање цивила и ратни злочини;крај рата, победаантифашистичке коалиције. Југославија и српски народ у рату – улазак у рат, војни пораз,окупација, подела, квислиншке творевине; геноцид и злочини;устанак,антифашистичка борба и грађански рат;војне операције,живот у рату. Последице рата – људски и материјални губици; демографске и друштвене промене,миграције;уништавање културног наслеђа;суђења за ратне злочине; стварање ОУН. Истакнутеличности:ФренклинРузвелт,ВинстонЧерчил,ЈосифСтаљин,АдолфХитлер,Бенито Мусолини,цар Хирохито, Франциско Франко, Мао Цедунг, Ана Франк, Петар II Карађорђевић,Драгољуб Михаиловић,Јосип Броз,Милан Недић,АнтеПавелић, Диана Будисављевић.
Исходи	наведе примере како су идеје о родној, верској и етничкој равноправности утицале на савремене политичке прилике и развојдруштва; поређи положај и начин живота припадника различитихдруштвених група у историјском периоду савременог доба;

	илуструје примерима утицај научно-технолошког развоја на промене у друштву, економији и природном окружењу; образложи утицај различитих друштвено-економских система на свакодневни живот људи, анализирајући дате примере; препозна како су културне интеракције, и сарадња различитих етничких и социјалних група утицали на политички, друштвени и привредни живот; наведе примере утицаја спортских и уметничких достигнућа на обликовање савременог друштва; идентификује узроке, елементе и последице историјских сукоба и ратова и дискутује о могућим начинима превенције конфликта; објасни значење појмова геноцид и Холокауст; изведе закључке о узроцима, току и последицама ратова у условљених распадом СФРЈ користећи изворе различитог порекла и са знајне вредности; изрази ставове, засноване на историјским аргументима, уважавајући мишљење саговорника; препозна пропаганду, стереотипе и идеолошку позицију у историјском извору и формулише став који се супротставља манипулацији; критички се односи према информацијама из медија користећи се историјским знањима и вештинама;
Активности ученика	Активно приступају раду, практично примењују стечена знања, самопроцењују свој напредак, запажају, упоређују, повезују, примењују, решавају проблеме, организују, повезују знање са другим областима.
Активности наставника	Припрема наставни материјал, упознаје ученике са циљевима и садржајима програма – упознаје их са правилима рада; – упознаје их са критеријумима оцењивања по областима – упознаје ученике, процењује њихово претходно искуство; – редовно прати рад и залагање ученика на часу – води рачуна о индивидуализованом приступу ученику; – подстиче код ученика развој мишљења и разумевања – менторска улога ; – негује позитивну климу у одељењу; – омогућава подстицајну средину за рад и учење – охрабрује, помаже и подстиче ученике; – омогућава ученицима да сами изводе закључке; – подстиче ученике на учење – Инсистира на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада; – Инсистира на практичној примени стечених знања; Оцењивањем мотивише ученике за учење; Оцењивањем процењује ниво постигнућа ученика; Идентификује напредак у учењу и постигнућима ученика подстиче ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке, повезују знања са другим областима и другим предметима, решавају проблеме, практично примењују...
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	-Мнолошко-дијалогска, демонстрација, дебата, рад на непознатом тексту, дискусија, игровне активности -Фронтални, индивидуални, групни, рад у пару -квиз, техника шест шешира, мапа ума, дрво проблема
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писана провера знања, петнаестоминутни тестови, самопроцена знања ученика

Наставна тема/област:	СВЕТ, ЕВРОПА И СРПСКИ НАРОД У ЈУГОСЛОВЕНСКОЈ ДРЖАВИ У ПЕРИОДУ ХЛАДНОГ РАТА
Садржаји:	Свет после Другог светског рата – блоковска подела, трка у наоружању, глобална димензија хладног рата, рат на жаришта и кризе, деколонизација, европске интеграције, покрети еманципације Југославија и српски народ после Другог светског рата – изградња новог државног и друштвеног уређења, једнопартијски систем, однос власти према политичким противницима, међународни положај, економске и културне прилике, самоуправљање, несврстаност; свакодневица, популарна култура, нове тенденције у култури. Истакнуте личности: Џон Кенеди, Никита Хрушчов, Махатма Ганди, Мартин Лутер Кинг, Роза Паркс, Нелсон Мандела, Голда Меир, Енди Ворхол, Јосип Броз, Александар Ранковић, Милован Ђилас, Иво Андрић, Милош Црњански, Александар Петровић, Мира Траиловић, Душан Ковачевић.
Исходи	– анализира историјске догађаје и појаве на основу доступног аудио-визуелног изворног материјала; – осмисли, спроведе и презентује резултате истраживања, користећи ИКТ; – образложи смисао неговања сећања на важне догађаје и личности из историје савременог доба; – истражи меморијалне споменике у локалној средини и учествује у организовању и спровођењу заједничких школских активности везаних за развој културе сећања; – покаже одговоран однос према културно-историјском наслеђу сопственог и других народа; – уочи одраз историјских догађаја и појава у књижевним и уметничким делима; препозна историјску димензију политичких, културних и технолошких промена у савременом свету и Републици Србији.
Активности ученика	Активно приступају раду, практично примењују стечена знања, самопроцењују свој напредак, запажају, упоређују, повезују, примењују, решавају проблеме, организују, повезују знање са другим областима.
Активности наставника	Припрема наставни материјал, упознаје ученике са циљевима и садржајима програма – упознаје их са правилима рада; – упознаје их са критеријумима оцењивања по областима – упознаје ученике, процењује њихово претходно искуство; – редовно прати рад и залагање ученика на часу – води рачуна о индивидуализованом приступу ученику; – подстиче код ученика развој мишљења и разумевања – менторска улога; – негује позитивну климу у одељењу; – омогућава подстицајну средину за рад и учење – охрабрује, помаже и подстиче ученике; – омогућава ученицима да сами изводе закључке; – подстиче ученике на учење – Инсистира на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада; – Инсистира на практичној примени стечених знања; Оцењивањем мотивише ученике за учење; Оцењивањем процењује ниво постигнућа ученика; Идентификује напредак у учењу и постигнућима ученика подстиче ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке, повезују знања са другим областима и другим предметима, решавају проблеме, практично примењују...
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Мнолошко-дијалошка, демонстрација, дебата, рад на непознатом тексту, дискусија, игровне активности - Фронтални, индивидуални, групни, рад у пару - квиз, техника шест шешира, мапа ума, дрво проблема
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писана провера знања, петнаестоминутни тестови, самопроцена знања ученика

Наставна тема/област:	СВЕТ, ЕВРОПА, СРПСКА ДРЖАВА И НАРОД У САВРЕМЕНИМ ПРОЦЕСИМА
Садржаји:	Свет после хладног рата—пад Берлинског зида; слом комунизма у Европи, распад СССР-а, нова политичка карта Европе, стварање Европске уније, доминација САД, локални конфликти и интервенције великих сила, процеси глобализације, Четврта индустријска револуција (дигитални медији, интернет, друштвене мреже и мобилна телефонија), претња тероризма, миграције, савремени културни покрети. Српски народ на крају 20. и почетком 21. века—криза СФРЈ 80-тих година, међунационалне тензије, увођење вишестраначког политичког система, распад СФРЈ, грађански рат и стварање нових држава, интернационализација сукоба и међународне интервенције, економске прилике и свакодневни живот, ратни злочини, страдање цивилног становништва, разарање културног наслеђа, НАТО агресија на СРЈ, последице ратова, политичке промене 2000. године, Република Србија као самостална држава, Питање статуса Косова и Метохије, односи у региону, српски народ у дијаспори и региону, процес придруживања Европској унији, култура и спорт. Истакнуте личности: Роналд Реган, Михаил Горбачов, Маргарет Тачер, Бил Гејтс, Владимир Путин, Ангела Меркел, Слободан Милошевић, Фрањо Туђман, Алија Изетбеговић, Зоран Ђинђић, Војислав Коштуница
Исходи	– анализира историјске догађаје и појаве на основу доступног аудио-визуелног изворног материјала; – осмисли, спроведе и презентује резултате истраживања, користећи ИКТ; – образложи смисао неговања сећања на важне догађаје и личности из историје савременог доба; – истражи меморијалне споменике у локалној средини и учествује у организовању и спровођењу заједничких школских активности везаних за развој културе сећања; покаже одговоран однос према културно-историјском наслеђу сопственог и других народа; – уочи одраз историјских догађаја и појава у књижевним и уметничким делима; препозна историјску димензију политичких, културних и технолошких промена у савременом свету и Републици Србији
Активности ученика	Активно приступају раду, практично примењују стечена знања, самопроцењују свој напредак, запажају, упоређују, повезују, примењују, решавају проблеме, организују, повезују знање са другим областима.
Активности наставника	Припрема наставни материјал, упознаје ученике са циљевима и садржајима програма – упознаје их са правилима рада; – упознаје их са критеријумима оцењивања по областима – упознаје ученике, процењује њихово претходно искуство; – редовно прати рад и залагање ученика на часу – води рачуна о индивидуализованом приступу ученику; – подстиче код ученика развој мишљења и разумевања – менторска улога; – негује позитивну климу у одељењу; – омогућава подстицајну средину за рад и учење – охрабрује, помаже и подстиче ученике; – омогућава ученицима да сами изводе закључке; – подстиче ученике на учење – Инсистира на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада; – Инсистира на практичној примени стечених знања; - Оцењивањем мотивише ученике за учење; - Оцењивањем процењује ниво постигнућа ученика; - Идентификује напредак у учењу и постигнућима ученика подстиче ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке, повезују знања са другим областима и другим предметима, решавају проблеме, практично примењују...
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	– Мнолошко-дијалогска, демонстрација, дебата, рад на непознатом тексту, дискусија, игровне активности – Фронтални, индивидуални, групни, рад у пару – квиз, техника шест шешира, мапа ума, дрво проблема
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писана провера знања, петнаестоминутни тестови, самопроцена знања ученика
Место извођења наставе	Учioniца, историјски локалитети, архив, музеји

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Осми	Годишњи фонд часова : 68
Наставни предмет: ГЕОГРАФИЈА	Недељни фонд часова: 2

Циљ учења предмета: Ученик треба да појмовно и структурно овлада природно-географским, демографским, насеобинским, политичко-географским, економско-географским, интеграционим и глобалним појавама и процесима у Србији и свету, уз неговање вредности мултикултуралности и патриотизма.

Наставна тема/област:	ГЕОГРАФСКИ ПОЛОЖАЈ, ГРАНИЦЕ И ВЕЛИЧИНА ТЕРИТОРИЈЕ СРБИЈЕ
Садржаји:	Југоисточна Европа, интеграциони и дезинтеграциони процеси. Географски положај Србије. Историјско-географски развој Србије. Границе и проблеми пограничних крајева.
Исходи	-ученик ће бити у стању да одреди географски положај Србије и доведе га у везу са историјско-географ-ским развојем; -анализира карактеристике граница и пограничних крајева Србије,.
Активности ученика	-Користи знања стечена у претходним разредима из наставних предмета географија, биологија, ТТ и историја, препознаје, записује, дефинише, објашњава, анализира, примењује и презентује рад, размењује мишљења, повезује на основу изложеног материјала, уочава, дискутује и закључује, повезује знање са искуствима из живота
Активности наставника	Истиче циљ часа и исходе, организује и реализује наставне активности у функцији учења и остваривању исхода, подстиче размишљање код ученика, одговара на ученикова питања и дискутује, усмерава, прати и вреднује рад ученика, евалуација часа
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	монолошко-дијалошка, илустративно-демонстративна, грозд, мозгалица, венов дијаграм, анализа семантичких обележја, текст метода, мапа ума Фронтални, индивидуални, рад у пару / групи
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Писмена провера (иницијални, тематски, годишњи, петоминутни), практични радови, пројектни задаци Квиз, активност на часу, домаћи задаци, проблемски задаци, усмена провера, вршњачко оцењивање оријентација на карти и у простору, ангажовање у групном раду/раду у пару, самооцењивање
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	ФИЗИЧКО-ГЕОГРАФСКЕ ОДЛИКЕ СРБИЈЕ
Садржаји:	Геотектонски процеси на територији Србије. Сеимизам Србије Тектонски облици рељефа. Падински процеси и рељеф настао деловањем воде. Рељеф настао деловањем леда, ветра и човека. Утицаји ерозивних и акумулативних процеса на човека. Климатски фактори и елементи. Климатске области у Србији. Подземне воде у Србији. - Реке Србије - Језера Србије - Заштита вода и заштита од вода. - Земљиште Србије - Распрострањеност биљног и животињског света.
Исходи	описује узроке и последице геотектонских процеса на територији Србије; класификује облике рељефа на територији Србије и именује репрезентативне; анализира утицај климатских фактора и климатских елемената на климу Србије; класификује и описује својства водних објеката користећи карту Србије; наводи начине коришћења вода Србије; препознаје ефекте утицаја физичко-географских процеса на човека и адекватно реагује у случају природних непогода; доведи у везу распрострањеност биљних и животињских врста и физичко-географске карактеристике простора;
Активности ученика	Користи знања стечена у петом разреду из географије и биологије препознаје, записује, дефинише, објашњава, анализира, примењује и презентује рад, размењује мишљења, повезује на основу изложеног материјала, уочава, дискутује и закључује, повезује знање са искуствима из живота
Активности наставника	Истиче циљ часа и исходе, организује и реализује наставне активности у функцији учења и остваривању исхода, подстиче размишљање код ученика, одговара на ученикова питања и дискутује, усмерава, прати и вреднује рад ученика, евалуација часа
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	монолошко-дијалогска, илустративно-демонстративна, грозд, мозгалица, венов дијаграм, анализа семантичких обележја, текст метода, мапа ума Фронтални, индивидуални, рад у пару / групи, ИКТ
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Писмена провера (иницијални, тематски, годишњи, петоминутни), практични радови, пројектни задаци Квиз, активност на часу, домаћи задаци, проблемски задаци, усмена провера, вршњачко оцењивање оријентација на карти и у простору, ангажовање у групном раду/раду у пару, самооцењивање
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	ДРУШТВЕНО-ГЕОГРАФСКЕ ОДЛИКЕ СРБИЈЕ
Садржаји:	Кретање броја становника и њихов просторни размештај. Природно кретање. Миграциони процеси. Структуре становништва. Демографски проблеми и популациона политика.. Прва насеља у Србији. Село и рурални процеси. Урбанизација и проблеми урбаног развоја. Београд Природни ресурси и привредни развој. Друштвени услови привредног развоја и промене у структури привреде. Пољопривреда и географски простор. Индустрија и географски простор. Саобраћај и географски простор. Туризам и трговина. Делатности кварталног сектора.
Исходи	Објашњава популациону динамику становништва Србије: кретање броја становника, природни прираштај и миграције; изводи закључке о утицају популационе динамике на структуре становништва у нашој земљи; изводи закључке о важности предузимања мера популационе политике; израђује и анализира графичке приказе структура становништва; објашњава утицај природних и друштвених фактора на настанак, развој и трансформацију насеља у нашој земљи; уз помоћ карте Србије и других извора информација анализира утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај привредних делатности у нашој земљи; доводи у везу размештај привредних делатности са квалитетом животне средине у нашој земљи; препознаје ефекте производње и коришћења различитих извора енергије на квалитет животне средине;
Активности ученика	Користи знања стечена у шестом разреду из географије -Препознаје, записује, дефинише, објашњава, анализира, примењује и презентује рад, размењује мишљења, повезује на основу изложеног материјала, уочава, дискутује и закључује, повезује настанке садржаја са искуствима из живота, активно учествује у раду групе/пара, самопроцена и вршњачка процена рада групе/пара, истражују и прикупљају податке са интернета и непосредног окружења, прешавају задатке и упоређују природно и механичко кретање становништва у одређеној регији, цртање и анализа полно –старосне пирамиде, износи своје идеје о могућностима развоја привреде и заштите животне средине у Србији, оријентација на карти Србије
Активности наставника	Истиче циљ часа и исходе, организује и реализује наставне активности у функцији учења и остваривању исхода, подстиче размишљање код ученика, одговара на ученикова питања и дискутује, усмерава, прати и вреднује рад ученика, евалуација часа
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	монологско-дијалогско, илустративно-демонстративно, грозд, мозгалица, венов дијаграм, анализа семантичких обележја, текст метода, мапа ума Фронтални, индивидуални, рад у пару / групи, ИКТ
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Писмена провера (иницијални, тематски, годишњи, петоминутни), практични радови, пројектни задаци Квиз, активност на часу, домаћи задаци, проблемски задаци, усмена провера, вршњачко оцењивање оријентација на карти и у простору, ангажовање у групном раду/раду у пару, самооцењивање, писани задаци
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	ПРИРОДНА И КУЛТУРНА БАШТИНА СРБИЈЕ
Садржаји:	-Природна баштина Србије. -Културна баштина Србије. -Светска баштина под заштитом Унескоа у Србији.
Исходи	-описује репрезентативне објекте природне и културне баштине и означава их на карти; процењује важност очувања природне и културне баштине Србије;
Активности ученика	Користи знања стечена у претходним разредима из географије, биологије и историје препознаје, записује, дефинише,објашњава, анализира, примењује и презентује рад, размењује мишљења, повезује на основу изложеног материјала, уочава, дискутује и закључује, повезује знање са искуствима из живота, оријентација на карти, активно учествује у раду групе/пара, самопроцена и вршњачка процена рада групе/пара
Активности наставника	Истиче циљ часа и исходе , организује и реализује наставне активности у функцији учења и остваривању исхода, подстиче размишљање код ученика, одговара на ученикова питања и дискутује, усмерава, прати и вреднује рад ученика евалуација часа
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	молошко-дијалошка, илустративно-демонстративна, грозд, мозгалица, венов дијаграм, анализа семантичких обележја, текст метода, мапа ума Фронтални, индивидуални , рад у пару / групи, ИКТ
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Писмена провера(иницијални, тематски, годишњи,петоминутни) , практични радови, пројектни задаци Квиз, активност на часу, домаћи задаци, проблемски задаци, усмена провера, вршњачко оцењивање оријентација на карти и у простору , ангажовање у групном раду/раду у пару, самооцењивање, писани задаци

Наставна тема/област:	ГЕОГРАФИЈА ЗАВИЧАЈА
Садржаји:	-Појам и географски положај завичаја. -Природне карактеристике. -Друштвене карактеристике.
Исходи	-Ученик уз помоћ географске карте анализира утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај привредних делатности; -Доводи у везу размештај привредних објеката и квалитет животне средине; -Вреднује алтернативе за одрживи развој у својој локалној средини, Европи и свету.
Активности ученика	Користи знања стечена у претходним разредима из географије, биологије и историје препознаје, записује, дефинише,објашњава, анализира, примењује и презентује рад, размењује мишљења, повезује на основу изложеног материјала, уочава, дискутује и закључује, повезује знање са искуствима из живота, оријентација на карти, активно учествује у раду групе/пара, самопроцена и вршњачка процена рада групе/пара
Активности наставника	Истиче циљ часа и исходе , организује и реализује наставне активности у функцији учења и остваривању исхода, подстиче размишљање код ученика, одговара на ученикова питања и дискутује, усмерава, прати и вреднује рад ученика ,евалуација часа
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	молошко-дијалошка, илустративно-демонстративна, грозд, мозгалица, венов дијаграм, анализа семантичких обележја, текст метода, мапа ума. ИКТ Фронтални, индивидуални , рад у пару / групи,
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Писмена провера(иницијални, тематски, годишњи,петоминутни) , практични радови, пројектни задаци Квиз, активност на часу, домаћи задаци, проблемски задаци, усмена провера, вршњачко оцењивање оријентација на карти и у простору , ангажовање у групном раду/раду у пару, самооцењивање, писани задаци
Место извођења наставе	Учионица, околина школе

Наставна тема/област:	СРБИ У РЕГИОНУ И ДИЈАСПОРИ
Садржаји:	-Срби у Црној Гори.; -Срби у БиХ – Република Српска; - Срби у Хрватској; -Срби у осталим суседним државама.; -Срби у дијаспори.
Исходи	-објашњава утицај историјских и савремених миграција на размештај Срба у свету.
Активности ученика	Користи знања стечена у претходним разредима из географије, биологије и историје препознаје, записује, дефинише, објашњава, анализира, примењује и презентује рад, размењује мишљења, повезује на основу изложеног материјала, уочава, дискутује и закључује, повезује знање са искуствима из живота, оријентација на карти, активно учествује у раду групе/пара, самопроцена и вршњачка процена рада групе/пара
Активности наставника	Истиче циљ часа и исходе , организује и реализује наставне активности у функцији учења и остваривању исхода, подстиче размишљање код ученика, одговара на ученикова питања и дискутује, усмерава, прати и вреднује рад ученика ,евалуација часа
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	монологско-дијалогско, илустративно-демонстративно, грозд, мозгалица, венов дијаграм, анализа семантичких обележја, текст метода, мапа ума. ИКТ Фронтални, индивидуални , рад у пару / групи,
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Писмена провера(иницијални, тематски, годишњи, петоминутни) , практични радови, пројектни задаци Квиз, активност на часу, домаћи задаци, проблемски задаци, усмена провера, вршњачко оцењивање оријентација на карти и у простору , ангажовање у групном раду/раду у пару, самооцењивање, писани задаци
Место извођења наставе	Учионица, околина школе

1 ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Осми	Годишњи фонд часова : 68
Наставни предмет: БИОЛОГИЈА	Недељни фонд часова: 2

Циљ учења предмета: Циљ наставе и учења биологије је да ученик, изучавањем живих бића у интеракцији са животном средином и биолошких процеса, развије одговоран однос према себи и природи и разумевање значаја биолошке разноврсности и потребе за одрживим развојем.

Наставна тема/област:	ЈЕДИНСТВО ГРАЂЕ И ФУНКЦИЈЕ КАО ОСНОВА ЖИВОТА
Садржаји:	Улога и значај појединих ћелијских органела у метаболизму ћелије: једро, ендоплазмични ретикулум, рибозоми, хлоропласти, центриоле, лизозоми. Матичне ћелије – ћелије програмиране за различите функције. Принцип економичности грађе и функције живих бића, Улога и значај ензима. Ендокрини систем и хуморална регулација. Регулаторна улога хормона биљака и животиња. Надражљивост/проводљивост, контрактилност. Чулно-нервни систем животиња. Рефлексни лук. Поремећаји функције ендокриног система, нервног система и чула. Неуротрансмитери, нервни импулси, драж, надражај. Хомеостаза – принцип повратне спреге. Фотосинтеза. Ћелијско дисање. Транспирација. Температурна регулација.
Исходи	Повеже грађу ћелијских органела са њиховом улогом у метаболизму ћелије; повеже однос површине и запремине ћелије и тела са начином обављања основних животних функција; идентификује регулаторне механизме у одржавању хомеостазе; илуструје примерима везу између физиолошких одговора живих бића и промена у спољашњој средини;
Активности ученика	Посматра, запажа, бележи, слуша, анализира, закључује црта, чита, обележава, одговара на питања, поставља питања, прави шеме и мапе ума, ради у пару, рад у групама на јасно дефинисаним задацима, коментаришу одговоре других ученика, праве шеме лекција.
Активности наставника	планира, организује, усмерава; подстиче; даје упутства; излаже нове чињенице, демонстрира одређује редослед израде задатака, посматра/процењује/оцењује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Дијалогска, метода демонстрације, рад на тексту, интерактивна метода, практичан рада, проблемска настава, комбинована настава – програмирана настава, ИКТ настава. Рад у пару, групни рад, индивидуализована настава
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Тестови, писмене вежбе, извештаји, усмено испитивање, есеји. Посматрање, контролне вежбе, дијагностички тестови, дневници рада, самоевалуација, вршњачко оцењивање, практичне вежбе
Место извођења наставе	Биолошки кабинет

Наставна тема/област:	ЧОВЕК И ЗДРАВЉЕ
Садржаји:	Резултати стандардних лабораторијских анализа крви и урина. Биолошки смисао адолесценције (родни и полни идентитет у контексту хормонске активности и индивидуалне генетичке варијабилности). Заштита од полно преносивих болести контрацепција. Одговорност за сопствено здравље.
Исходи	Одговорно се односи према свом здрављу; изрази критички став према медијским садржајима који се баве здравим стиловима живота; повеже промене настале у пубертету са деловањем хормона; идентификује поремећаје у раду органа и система органа изазваних нездравим начином живота;
Активности ученика	Посматра, запажа, бележи, слуша, анализира, закључује црта, чита, обележава, одговара на питања, поставља питања, прави шеме и мапе ума, ради у пару, рад у групама на јасно дефинисаним задацима, коментаришу одговоре других ученика, праве шеме лекција.
Активности наставника	планира, организује, усмерава; подстиче; даје упутства; излаже нове чињенице, демонстрира одређује редослед израде задатака, посматра процењује оцењује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Дијалогска, метода демонстрације, рад на тексту, интерактивна метода, практичан рада, проблемска настава, комбинована настава – програмирана настава, ИКТ настава. Рад у пару, групни рад, индивидуализована настава
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Тестови, писмене вежбе, извештаји, усмено испитивање, есеји. Посматрање, контролне вежбе, дијагностички тестови, дневници рада, самоевалуација, вршњачко оцењивање, ученички пројекти

Наставна тема/област:	ПОРЕКЛО И РАЗНОВРСНОСТ ЖИВОТА
Садржаји:	„Календар живота“, еволуција различитих група организама кроз геолошка доба и велика изумирања. Значај алги (цијанобактерија) и биљака за продукцију O ₂ и озонског омотача, као заштита од УВ зрака, и услов за развој осталих живих бића. Строматолити Излазак из воде на копно.
Исходи	Доведе у везу промене животних услова са еволуцијом живота на планети; Истражи давно нестале екосистеме;
Активности ученика	Посматра, запажа, бележи, слуша, анализира, закључује црта, чита, обележава, одговара на питања, поставља питања, прави шеме и мапе ума, ради у пару, рад у групама на јасно дефинисаним задацима, коментаришу одговоре других ученика, праве шеме лекција.
Активности наставника	планира, организује, усмерава; подстиче; даје упутства; излаже нове чињенице, демонстрира одређује редослед израде задатака, посматра процењује оцењује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Дијалогска, метода демонстрације, рад на тексту, интерактивна метода, практичан рада, проблемска настава, комбинована настава – програмирана настава, ИКТ настава. Рад у пару, групни рад, индивидуализована настава
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Тестови, писмене вежбе, извештаји, усмено испитивање, есеји. Посматрање, контролне вежбе, дневници рада, самоевалуација, вршњачко оцењивање, ученички групни пројекти, плакати
Место извођења наставе	Биолошки кабинет

Наставна тема/област:	НАСЛЕЂИВАЊЕ И ЕВОЛУЦИЈА
Садржаји:	Улуткавање и пресвлачење инсеката. Пубертет и адолесценција човека. Цветање, плодношење и сазревање плодова биљака. Теорија еволуције. Постанак нових врста кроз еволуционе процесе. Еволуција човека
Исходи	Повеже промене које се догађају организму током животног циклуса са активностима гена; повеже промене наследног материјала са настанком нових врста путем природне селекције;
Активности ученика	Посматра, запажа, бележи, слуша, анализира, закључује црта, чита, обележава, одговара на питања, поставља питања, прави шеме и мапе ума, ради у пару, рад у групама на јасно дефинисаним задацима, коментаришу одговоре других ученика, праве шеме лекција.
Активности наставника	Планира, Организује, Усмерава; Подстиче; Даје упутства; Излаже нове чињенице, Демонстрира Одређује редослед израде задатака, Посматра Процењује Оцењује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Дијалогска, метода демонстрације, рад на тексту, интерактивна метода, практичан рада, проблемска настава, комбинована настава – програмирана настава, ИКТ настава. Рад у пару, групни рад, индивидуализована настава
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Тестови, писмене вежбе, извештаји, усмено испитивање, есеји. Посматрање, контролне вежбе, дневници рада, самоевалуација, вршњачко оцењивање, практичне вежбе

Наставна тема/област:	ЖИВОТ У ЕКОСИСТЕМУ
Садржаји:	Еволуција и развој екосистема. Концепт климакса. Циклуси кружења основних супстанци у природи (H ₂ O, C, N) и њихова повезаност. Азотофиксација, микориза, симбиоза, симбионтски организми (лишајеви). Ограниченост ресурса (капацитет средине) и одрживи развој. Нестанак врста и фактори угрожавања (Н.І.Р.Р.О. концепт). Типични екосистеми Србије. Ретке и угрожене врсте Србије. Интродукције и реинтродукције и инвазивне врсте. Последице глобалних промена.
Исходи	Повеже губитак врста у екосистему са негативним последицама у преносу супстанце и енергије у мрежама исхране; критички процени последице људских делатности у односу на расположиве ресурсе на Земљи; повеже утицај еколошких чинилаца са распоредом ретких и угрожених врста које насељавају простор Србије; истражи однос између климатских промена и броја инвазивних врста у својој околини; истражи стање природних ресурса и биодиверзитета на локалном подручју.
Активности ученика	Посматра, запажа, бележи, слуша, анализира, закључује црта, чита, обележава, одговара на питања, поставља питања, прави шеме и мапе ума, ради у пару, рад у групама на јасно дефинисаним задацима, коментаришу одговоре других ученика, праве шеме лекција.
Активности наставника	Планира, Организује, Усмерава; Подстиче; Даје упутства; Излаже нове чињенице, Демонстрира Одређује редослед израде задатака, Посматра Процењује Оцењује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Дијалогска, метода демонстрације, рад на тексту, интерактивна метода, практичан рада, проблемска настава, комбинована настава – програмирана настава, ИКТ настава. Рад у пару, групни рад, индивидуализована настава
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Тестови, писмене вежбе, извештаји, усмено испитивање, есеји. Посматрање, контролне вежбе, дневници рада, самоевалуација, вршњачко оцењивање, групни ученички пројекти
Место извођења наставе	Природно-математички факултет, Акваријум, Ботаничка башта, Шумаричко језеро

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Осми	Годишњи фонд часова :136
Наставни предмет: МАТЕМАТИКА	Недељни фонд часова:4

Циљ учења предмета: је да ученик, овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.

Наставна тема/област:	СЛИЧНОСТ
Садржаји:	Пропорционалне величине.Талесова теорема.Сличност троуглова.Примене сличности.
Исходи по завршетку разреда ученик ће бити у стању да	– примени Талесову теорему у геометријским задацима и реалном контексту; – примени сличност троуглова у геометријским задацима и реалном контексту;
Активности ученика	Посматра,запажа,бележи,слуша,анализира,закључује,црта, чита,обележава,одговара на питања,ради у пару, ради у групама на јасно дефинисаним задацима,коментаришу одговоре других ученика
Активности наставника	Планира,организује,усмерава,подстиче,даје упутства,излаже нове чињенице,демонстрира, одређује редослед израде задатака,посматра,процењује,оцењује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Дијалогска метода,демонстрације,рад на тексту,интерактивна метода,проблемска настава,комбинована настава,програмирана настава. Рад у пару,групни рад,индивидуализована настава
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Дијалогска метода,демонстрације,рад на тексту,интерактивна метода,проблемска настава,комбинована настава,програмирана настава. Рад у пару,групни рад,индивидуализована настава
Место извођења наставе	Математички кабинет

Наставна тема/област:	ТАЧКА,ПРАВА И РАВАН
Садржаји:	Однос тачке и праве,тачке и равни. Односи правих; мимоилазне праве. Односи праве и равни, нормала на раван, растојање тачке од равни. Односи две равни. Ортогонална пројекција на раван (тачке, дужи и праве). Угао између праве и равни.Полиедар.
Исходи по завршетку разреда ученик ће бити у стању да	– анализира односе тачака, правих и равни у простору и запише те односе математичким писмом; – представља цртежом односе геометријских објеката у равни и простору и користи решавања задатака; – уочи правоугли $\triangle$ у простору и примени Питагорину теорему у геометријским задацима и реалном контексту;
Активности ученика	Посматра,запажа,бележи,слуша,анализира,закључује,црта, чита,обележава,одговара на питања,ради у пару, ради у групама на јасно дефинисаним задацима,коментаришу одговоре других ученика
Активности наставника	Планира,организује,усмерава,подстиче,даје упутства,излаже нове чињенице,демонстрира, одређује редослед израде задатака,посматра,процењује,оцењује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Дијалошка метода,демонстрације,рад на тексту,интерактивна метода,проблемска настава,комбинована настава,програмирана настава. Рад у пару,групни рад,индивидуализована настава
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Дијалошка метода,демонстрације,рад на тексту,интерактивна метода,проблемска настава,комбинована настава,програмирана настава. Рад у пару,групни рад,индивидуализована настава
Место извођења наставе	Математички кабинет

Наставна тема/област:	ЛИНЕАРНЕ ЈЕДНАЧИНЕ И НЕЈЕДНАЧИНЕ С ЈЕДНОМ НЕПОЗНАТОМ
Садржаји:	Линеарна једначина.Решавање линеарних једначина с једном непознатом.Линеарна неједначина.Решавање линеарних неједначина с једном непознатом.Примена у реалним ситуацијама.
Исходи по завршетку разреда ученик ће бити у стању да	– реши линеарну једначину,неједначину; – реши реалне проблеме користећи линеарну једначину,неједначину ;
Активности ученика	Посматра,запажа,бележи,слуша,анализира,закључује,црта, чита,обележава,одговара на питања,ради у пару, ради у групама на јасно дефинисаним задацима,коментаришу одговоре других ученика
Активности наставника	Планира,организује,усмерава,подстиче,даје упутства,излаже нове чињенице,демонстрира, одређује редослед израде задатака,посматра,процењује,оцењује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Дијалогска метода,демонстрације,рад на тексту,интерактивна метода,проблемска настава,комбинована настава,програмирана настава. Рад у пару,групни рад,индивидуализована настава
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Дијалогска метода,демонстрације,рад на тексту,интерактивна метода,проблемска настава,комбинована настава,програмирана настава. Рад у пару,групни рад,индивидуализована настава
Место извођења наставе	Математички кабинет

Наставна тема/област:	ПРИЗМА ,ПИРАМИДА
Садржаји:	Призма: појам, врсте, елементи. Мрежа праве призме. Површина праве призме. Запремина праве призме. Пирамида; појам, врсте, елементи. Мрежа пирамиде. Површина пирамиде. Запремина пирамиде.
Исходи по завршетку разреда ученик ће бити у стању да	– израчуна површини запремину праве призме четворостране пирамиде (основа правоугаоник) правилне тростране и шестостране пирамиде; - примени обрасце за површину и запремину тела у реалним ситуацијама;
Активности ученика	Посматра, запажа, бележи, слуша, анализира, закључује, црта, чита, обележава, одговара на питања, ради у пару, ради у групама на јасно дефинисаним задацима, коментаришу одговоре других ученика
Активности наставника	Планира, организује, усмерава, подстиче, даје упутства, излаже нове чињенице, демонстрира, одређује редослед израде задатака, посматра, процењује, оцењује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методe, технике, облици)	Дијалoшка метода, демонстрације, рад на тексту, интерактивна метода, проблемска настава, комбинована настава, програмирана настава. Рад у пару, групни рад, индивидуализована настава
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Дијалoшка метода, демонстрације, рад на тексту, интерактивна метода, проблемска настава, комбинована настава, програмирана настава. Рад у пару, групни рад, индивидуализована настава
Место извођења наставе	Математички кабинет

Наставна тема/област:	ЛИНЕАРНА ФУНКЦИЈА
Садржаји:	Линеарна функција($y = kx + n$). График линеарне функције; нула и знак функције,монотоност.Имплицитни облик задавања линеарне функције. Цртање и читање графика линеарних функција.
Исходи Исходи по завршетку разреда ученик ће бити у стању да	– нацрта и анализира график линеарне функције;
Активности ученика	Посматра,запажа,бележи,слуша,анализира,закључује,црта, чита,обележава,одговара на питања,ради у пару, ради у групама на јасно дефинисаним задацима,коментаришу одговоре других ученика
Активности наставника	Планира,организује,усмерава,подстиче,даје упутства,излаже нове чињенице,демонстрира, одређује редослед израде задатака,посматра,процењује,оцењује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Дијалогска метода,демонстрације,рад на тексту,интерактивна метода,проблемска настава,комбинована настава,програмирана настава. Рад у пару,групни рад,индивидуализована настава
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Дијалогска метода,демонстрације,рад на тексту,интерактивна метода,проблемска настава,комбинована настава,програмирана настава. Рад у пару,групни рад,индивидуализована настава
Место извођења наставе	Математички кабинет

Наставна тема/област:	СИСТЕМИ ЛИНЕАРНИХ ЈЕДНАЧИНА С ДВЕ НЕПОЗНАТЕ
Садржаји:	Појам линеарне једначине с две непознате. Појам система од две линеарне једначине с две непознате. Решавање система методом замене и методом супротних коефицијената; графичка интерпретација система. Примена у реалним ситуацијама
Исходи Исходи по завршетку разреда ученик ће бити у стању да	– решити систем линеарних једначина са две непознате; – решити реалне проблеме користећи систем линеарних једначина са две непознате;
Активности ученика	Посматра, запажа, бележи, слуша, анализира, закључује, црта, чита, обележава, одговара на питања, ради у пару, ради у групама на јасно дефинисаним задацима, коментаришу одговоре других ученика
Активности наставника	Планира, организује, усмерава, подстиче, даје упутства, излаже нове чињенице, демонстрира, одређује редослед израде задатака, посматра, процењује, оцењује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Дијалогска метода, демонстрације, рад на тексту, интерактивна метода, проблемска настава, комбинована настава, програмирана настава. Рад у пару, групни рад, индивидуализована настава
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Дијалогска метода, демонстрације, рад на тексту, интерактивна метода, проблемска настава, комбинована настава, програмирана настава. Рад у пару, групни рад, индивидуализована настава
Место извођења наставе	Математички кабинет

Наставна тема/област:	ВАЉАК, КУПА,ЛОПТА
Садржаји:	Ваљак и његови елементи. Мрежа ваљка.Површина и запремина правог ваљка. Купа и њени елементи.Мрежа купе. Површина и запремина праве купе. Појам лопте и сфере.Пресеци лопте (сфере) и равни. Површина и запремина лопте
Исходи по завршетку разреда ученик ће бити у стању да	– израчуна површини запремину ваљка,купе и лопте - примени обрасце за површину и запремину тела у реалним ситуацијама;
Активности ученика	Посматра,запажа,бележи,слуша,анализира,закључује,црта, чита,обележава,одговара на питања,ради у пару, ради у групама на јасно дефинисаним задацима,коментаришу одговоре других ученика
Активности наставника	Планира,организује,усмерава,подстиче,даје упутства,излаже нове чињенице,демонстрира, одређује редослед израде задатака,посматра,процењује,оцењује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Дијалошка метода,демонстрације,рад на тексту,интерактивна метода,проблемска настава,комбинована настава,програмирана настава. Рад у пару,групни рад,индивидуализована настава
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Дијалошка метода,демонстрације,рад на тексту,интерактивна метода,проблемска настава,комбинована настава,програмирана настава. Рад у пару,групни рад,индивидуализована настава
Место извођења наставе	Математички кабинет

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Осми	Годишњи фонд часова : 68
Наставни предмет: ФИЗИКА	Недељни фонд часова: 2

Циљ учења предмета: јесте да ученици упознају природне појаве и основне природне законе, да стекну основну научну писменост, да се оспособе за уочавање и распознавање физичких појава у свакодневном животу и за активно стицање знања о физичким појавама кроз истраживање, оформе основу научног метода и да се усмере према примени физичких закона у свакодневном животу и раду.

-стварање разноврсних могућности да кроз различите садржаје, облике рада, током наставе физике сврха, циљеви и задаци образовања, као и циљеви, наставе физике буду у пуној мери реализовани;

Наставна тема/област:	Осцилацилаторно и таласно кретање
Садржаји:	Осцилаторно кретање. Појмови и величине којима се описује осциловање тела (амплитуда, период, фреквенција). Закон о одржању механичке енергије при осциловању тела Таласно кретање. Основни параметри којима се описује тал. кретање (тал. дужина, фреквенција, брзина). Звук. Карактеристике звука и звучна резонанција. Лабораторијска вежба: Мерење периода осциловања клатна
Исходи	Ученик/ученица уме да примени односе између физичких величина које описују осцилаторно кретање Ученик/ученица зна како се мењају положај и брзина при осцилаторном кретању Ученик/ученица зна основне физичке величине које описују таласно кретање
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (метод, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни, рад у пару Метод рада: Вербална, експериментална, илустрациона Технике: мапа ума
Активности наставника	Планира, припрема, води разговор; примењује различите облике и методе рада; демонстрира и илуструје; подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; проверава оствареност исхода
Активности ученика	Прати, записује поставља питања, решава задатке, учествује у извођењу огледа, демонстрира, сарађује, учествује у раду групе, прави презентације и постере. При решавању квантитативних (рачунских) задатака из физике, у задатку прво треба на прави начин сагледати физичке садржаје, па тек после тога прећи на математичко формулисање и израчунавање. Наиме, решавање задатака се одвија на следећи начин, прво поставља задатак, преводи мерне јединице и на крају примењује образац и израчунава.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Континуирано се пратити и вреднује знање, вештине и ставови ученика помоћу усменог испитивања, кратких писмених провера, контролних вежби, провером практичних вештина, као и вредновањем учешћа и продуката пројектне наставе. Наставник треба да омогући ученицима да искажу сопствена размишљања о неким физичким појавама и да то адекватно вреднује. На почетку школске године, потребно је спровести иницијални тест. Овај тест је инструмент провере предзнања и потенцијала ученика.
Место извођења наставе	Кабинет за физику

Наставна тема/област:	Светлосне појаве
Садржаји:	Светлост. Праволинијско простирање светлости. Закон одбијања светлости. Равна огледала и конструкција ликова предмета. Сферна огледала и конструкција ликова предмета Брзина светлости у различитим срединама. Индекс и закон преламања светлости. Тотална рефлексција Преламање светлости кроз призму и сочива. Одређивање положаја ликова код сочива Оптички инструменти. Лупа и микроскоп Лабораторијске вежбе: 1. Провера закона одбијања светлости коришћењем равног огледала 2. Одређивање жижне даљине сабирног сочива
Исходи	Ученик/ученица уме да препозна основне особине звука и светлости Ученик/ученица зна како се прелама и одбија светлост Ученик/ученица уме да претвара јединице изведених физичких величина у одговарајуће јединице SI система
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни, рад у пару Методе рада: Вербална, експериментална, илустрациона Технике: мапа ума
Активности наставника	Планира, припрема, води разговор; примењује различите облике и методе рада; демонстрира и илуструје, конструише ликове код огледала и сочива; подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; проверава оствареност исхода
Активности ученика	Прати, записује поставља питања, решава задатке и конструише, учествује у извођењу огледа, демонстрира, сарађује, учествује у раду групе, прави презентације и постере.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Поступност (од једноставног ка сложеном) при упознавању нових појмова и формулисању закона. – Очигледност при излагању наставних садржаја (уз сваку тематску целину предвиђено је више демонстрационих огледа, а у недостатку наставних средстава могуће је користити и симулације). – Повезаност наставних садржаја са појавама. При решавању квантитативних (рачунских) задатака из физике, у задатку прво треба на прави начин сагледати физичке садржаје, па тек после тога прећи на математичко формулисање и израчунавање. Наиме, решавање задатака се одвија на следећи начин, прво поставља задатак, преводи мерне јединице и на крају примењује образац и израчунава. Писмене провере: тестови, контролне вежбе, контролни наставни листићи, 15-то минутне провере. Самопроцењивање.
Место извођења наставе	Кабинет за физику

Наставна тема/област:	Електрично поље
Садржаји:	Наелектрисавање тела, проводници и изолатори. Елементарна количина наелектрисања. Закон о одржању . Узајамно деловање наелектрисаних тела. Кулонов закон Електрично поље. Рад силе ел поља. Напон. Веза напона и јачине електричног поља. Електричне појаве у атмосфери
Исходи	Ученик/ученица уме да препозна смер деловања магнетне и електростатичке силе Ученик/ученица зна да користи основне јединице за дужину, масу, запремину, температуру и време Ученик/ученица зна да разликује електричне проводнике и изолаторе Ученик/ученица зна како се везују отпорници и инструменти у електричном колу Ученик/ученица уме да мери јачину струје и напон у електричном колу Ученик/ученица уме да донесе релевантан закључак на основу резултата мерења Ученик/ученица уме да препозна питање на које можемо да одговоримо посматрањем или експериментом
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни, рад у пару Методе рада: Вербална, експериментална, илустрациона Технике: мапа ума
Активности наставника	Планира, припрема, води разговор; примењује различите облике и методе рада; демонстрира и илуструје; подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; проверава оствареност исхода
Активности ученика	Прати, записује поставља питања, решава задатке, учествује у извођењу огледа, демонстрира, сарађује, учествује у раду групе, прави презентације и постере.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Поступност (од једноставног ка сложену) при упознавању нових појмова и формулисању закона. – Очигледност при излагању наставних садржаја (уз сваку тематску целину предвиђено је више демонстрационих огледа, а у недостатку наставних средстава могуће је користити и симулације). – Повезаност наставних садржаја са појавама. При решавању квантитативних (рачунских) задатака из физике, у задатку прво треба на прави начин сагледати физичке садржаје, па тек после тога прећи на математичко формулисање и израчунавање. Наиме, решавање задатака се одвија на следећи начин, прво поставља задатак, преводи мерне јединице и на крају примењује образац и израчунава. Писмене провере: тестови, контролне вежбе, контролни наставни листићи, 15-то минутне провере. Самопроцењивање.
Место извођења наставе	Кабинет за физику

Наставна тема/област:	Електрична струја
Садржаји:	Електрична струја (једносмерна и наизменична) Услови за настајање електричне струје и извори струје (ЕМС) Мерење електричне струје и напона Електрична отпорност проводника Омов закон за део струјног кола и за цело струјно коло Рад и снага електричне струје. Цул- Ленцов закон Везивање отпорника Електрична струја у флуидима. Лабораторијске вежбе: 1. Зависност електричне струје од напона на проводнику 2. Одређивање електричне отпорности отпорника у килу помоћу амперметра и волтметра 3. Мерење електричне струје и напона у колу са серијски и паралелно везаним отпорницима
Исходи	Ученик/ученица уме да препозна смер деловања магнетне и електростатичке силе Ученик/ученица зна да користи основне јединице за дужину, масу, запремину, температуру и време Ученик/ученица зна да разликује електричне проводнике и изолаторе Ученик/ученица зна како се везују отпорници и инструменти у електричном колу Ученик/ученица уме да мери јачину струје и напон у електричном колу Ученик/ученица уме да донесе релевантан закључак на основу резултата мерења Ученик/ученица уме да препозна питање на које можемо да одговоримо посматрањем или експериментом
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни, рад у пару Методе рада: Вербална, експериментална, илустрациона Технике: мапа ума
Активности наставника	Планира, припрема, води разговор; примењује различите облике и методе рада; демонстрира и илуструје; подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; проверава оствареност исхода
Активности ученика	Прати, записује поставља питања, решава задатке, учествује у извођењу огледа, демонстрира, сарађује, учествује у раду групе, прави презентације и постере.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Поступност (од једноставног ка сложеном) при упознавању нових појмова и формулисању закона. – Очигледност при излагању наставних садржаја (уз сваку тематску целину предвиђено је више демонстрационих огледа, а у недостатку наставних средстава могуће је користити и симулације). – Повезаност наставних садржаја са појавама. При решавању квантитативних (рачунских) задатака из физике, у задатку прво треба на прави начин сагледати физичке садржаје, па тек после тога прећи на математичко формулисање и израчунавање. Наиме, решавање задатака се одвија на следећи начин, прво поставља задатак, преводи мерне јединице и на крају примењује образац и израчунава. Писмене провере: тестови, контролне вежбе, контролни наставни листићи, 15-то минутне провере. Самопроцењивање.
Место извођења наставе	Кабинет за физику

Наставна тема/област:	Магнетно поље
Садржаји:	Магнетно поље сталних магнета. Магнетно поље Земље Магнетно поље електричне струје Дејство магнетног поља на струјни проводник .Допринос Николе Тесле и Михајла Пупина развоју науке
Исходи	Ученик/ученица уме да препозна смер деловања магнетне и електростатичке силе Ученик/ученица уме да препозна магнетне ефекте електричне струје Ученик/ученица уме да донесе релевантан закључак на основу резултата мерења Ученик/ученица уме да препозна питање на које можемо да одговоримо посматрањем или експериментом
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни, рад у пару Методе рада: Вербална, експериментална, илустрациона Технике: мапа ума
Активности наставника	Планира, припрема, води разговор; примењује различите облике и методе рада; демонстрира и илуструје; подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; проверава оствареност исхода
Активности ученика	Прати, записује поставља питања, решава задатке, учествује у извођењу огледа, демонстрира, сарађује, учествује у раду групе, прави презентације и постере.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Поступност (од једноставног ка сложеном) при упознавању нових појмова и формулисању закона. – Очигледност при излагању наставних садржаја (уз сваку тематску целину предвиђено је више демонстрационих огледа, а у недостатку наставних средстава могуће је користити и симулације). – Повезаност наставних садржаја са појавама. При решавању квантитативних (рачунских) задатака из физике, у задатку прво треба на прави начин сагледати физичке садржаје, па тек после тога прећи на математичко формулисање и израчунавање. Наиме, решавање задатака се одвија на следећи начин, прво поставља задатак, преводи мерне јединице и на крају примењује образац и израчунава. Писмене провере: тестови, контролне вежбе, контролни наставни листићи, 15-то минутне провере. Самопроцењивање.
Место извођења наставе	Кабинет за физику

Наставна тема/област:	Елементи атомске и нуклеарне физике
Садржаји:	Структура атома. Нуклеарне силе Природна радиоактивност. Радиоактивно зрачење($\alpha\beta\gamma$) и њихово биолошко дејство на биљни и животињски свет Заштита од радиоактивности Вештачка радиоактивност. Фисија и фузија. Примена нуклеарне енергијеи радиоактивног зрачења
Исходи	Ученик/ученицауме да препозна елементарне честице атома, Објасни структуру атома, препозна дејство радиоактивног зрачења
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни, рад у пару Методе рада: Вербална, експериментална, илустрациона Технике: мапа ума
Активности наставника	Планира, припрема, води разговор; примењује различите облике и методе рада; демонстрира и илуструје; подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; проверава оствареност исхода
Активности ученика	Прати, записује поставља питања, решава задатке, учествује у извођењу огледа, демонстрира, сарађује, учествује у раду групе, прави презентације и постере.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Поступност (од једноставног ка сложеном) при упознавању нових појмова и формулисању закона. – Очигледност при излагању наставних садржаја (уз сваку тематску целину предвиђено је више демонстрационих огледа, а у недостатку наставних средстава могуће је користити и симулације). – Повезаност наставних садржаја са појавама. При решавању квантитативних (рачунских) задатака из физике, у задатку прво треба на прави начин сагледати физичке садржаје, па тек после тога прећи на математичко формулисање и израчунавање. Наиме, решавање задатака се одвија на следећи начин, прво поставља задатак, преводи мерне јединице и на крају примењује образац и израчунава. Писмене провере: тестови, контролне вежбе, контролни наставни листићи, 15-то минутне провере. Самопроцењивање.
Место извођења наставе	Кабинет за физику

Наставна тема/област:	Физика и савремени свет
Садржаји:	Значај физике за развој других природних наука Допринос физике за развој савремене медицине Физика и савремене технологије
Исходи	/
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни, рад у пару Методе рада: Вербална, експериментална, илустрациона Технике: мапа ума
Активности наставника	Планира, припрема, води разговор; примењује различите облике и методе рада; демонстрира и илуструје; подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; проверава оствареност исхода
Активности ученика	Прати, записује поставља питања, решава задатке, учествује у извођењу огледа, демонстрира, сарађује, учествује у раду групе, прави презентације и постере.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Поступност (од једноставног ка сложеном) при упознавању нових појмова и формулисању закона. – Очигледност при излагању наставних садржаја (уз сваку тематску целину предвиђено је више демонстрационих огледа, а у недостатку наставних средстава могуће је користити и симулације). – Повезаност наставних садржаја са појавама. При решавању квантитативних (рачунских) задатака из физике, у задатку прво треба на прави начин сагледати физичке садржаје, па тек после тога прећи на математичко формулисање и израчунавање. Наиме, решавање задатака се одвија на следећи начин, прво поставља задатак, преводи мерне јединице и на крају примењује образац и израчунава. Писмене провере: тестови, контролне вежбе, контролни наставни листићи, 15-то минутне провере. Самопроцењивање.
Место извођења наставе	Кабинет за физику

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Осми	Годишњи фонд часова : 68
Наставни предмет: ХЕМИЈА	Недељни фонд часова: 2

Циљ учења предмета:

Циљ учења Хемије је да ученик развије систем основних хемијских појмова и вештине за правилно руковање лабораторијским посуђем, прибором и супстанцама, да се оспособи за примену стеченог знања и вештина за решавање проблема у свакодневном животу и наставку образовања, да развије способности апстрактног и критичког мишљења, способности за сарадњу, тимски рад, и одговоран однос према себи, другима и животној средини.

Наставна тема/област:	МЕТАЛИ, ОКСИДИ И ХИДРОКСИДИ
Садржаји:	Метали у неживој и живој природи. Општа физичка и хемијска својства метала. Алкални и земноалкални метали. Гвожђе, бакар, алуминијум, олово и цинк, њихове легуре и практична примена. Оксиди метала и хидроксиди, својства и примена. Демонстрациони огледи: реакција Na, K, Mg и Ca са водом; реакција MgO и CaO са водом и испитивање својстава насталог раствора помоћу лакмус- хартије; испитивање електропроводљивости раствора натријум- хидроксида. Лабораторијска вежба I: испитивање физичких својстава метала; реакција метала са киселинама.
Исходи	– зна о заступљености метала и њихових једињења у природи; – зна физичка својства метала; – разуме хемијска својства метала; – повезује својства метала са положајем у периодном систему елемената; – зна значење појмова хидроксид; – уме да примењује правила писања формула хидроксида. – разуме начине добијања хидроксида; – испитује физичка својства метала; – зна да примењује начине доказивања хидроксида индикаторима; – разликује на основу формула оксиде, киселине и хидроксида; – зна својства метала која одређују њихову практичну примену; – зна својства и примене важнијих легура; – зна да наведе заступљеност метала и неметала, неорганских и органских једињења у живој и неживој природи; – уме да испита и опише физичка својства метала и неметала, и повеже их с њиховом практичном применом; – уме правилно да рукује лабораторијским посуђем, прибором и супстанцама, и показује одговоран однос према здрављу и животној средини; зна и уме да изведе експеримент према датом упутству, табеларно и графички прикаже податке, формулише

	објашњења и изведе
Активности ученика	Посматра, запажа, бележи, слуша, анализира, закључује црта, чита, обележава, одговара на питања, поставља питања, прави шеме и мапе ума, ради у пару, рад у групама на јасно дефинисаним задацима, коментаришу
Активности наставника	Планира, Организује, Усмерава; Подстиче; Даје упутства; Издаје нове чињенице, Демонстрира, Одређује редослед израде задатака, Посматра ,Процењује, Оцењује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Индивидуални, групни, рад у пару Методе: Монолошка, дијалошка, експериментална, индивидуални рад
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Тестови, писмене вежбе, извештаји, усмено испитивање, есеји. Посматрање, контролне вежбе, дијагностички тестови, дневници рада, самовалуација, вршњачко оцењивање, практичне вежбе
Место извођења наставе	Учионица хемијски кабинет
Наставна тема/област:	НЕМЕТАЛИ, ОКСИДИ И КИСЕЛИНЕ
Садржаји:	Неметали у неживој и живој природи. Општа физичка и хемијска својства неметала. Халогени елементи, сумпор, азот, фосфор и угљеник. Оксиди неметала и киселине, својства и примена. Демонстрациони огледи: добиање сумпор(IV) -оксида и испитивање његових својстава; разблаживање концентроване сумпорне киселине; добијање угљеник(IV)-оксида и испитивање његових својстава; испитивање електропроводљивости дестиловане воде и хлороводоничне киселине; доказивање базних својстава воденог раствора амонијака. Лабораторијска вежба II: испитивање физичких својстава неметала. Лабораторијска вежба III: доказивање киселости неорганских киселина помоћу лакмус- хартије.
Исходи	– зна о заступљености неметала и њихових једињења у природи; – зна физичка својства неметала; – разуме хемијска својства неметала; – зна и уме да повезује својства неметала са положајем у Периодном систему елемената; – зна и уме да примењује правила писања формула оксида; – зна да представља хемијским једначинама реакције оксидације; – зна примене важнијих неметала и њихових једињења у свакодневном животу; – зна значење појмова оксид и оксидација; – зна значење појма киселина; – разуме начине добијања киселина;

	– разликује на основу формула оксиде и киселине; зна и уме да примењује начине доказивања киселина индикаторима.
Активности ученика	Посматра, запажа, бележи, слуша, анализира, закључује црта, чита, обележава, одговара на питања, поставља питања, прави шеме и мапе ума, ради у пару, рад у групама на јасно дефинисаним задацима, коментаришу
Активности наставника	Планира, Организује, Усмерава; Подстиче; Даје упутства; Издаје нове чињенице, Демонстрира, Одређује редослед израде задатака, Посматра, Процењује, Оцењује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Индивидуални, групни, рад у пару Метод: Монолошка, дијалогска, експериментална, индивидуални рад
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Тестови, писмене вежбе, извештаји, усмено испитивање, есеји. Посматрање, контролне вежбе, дијагностички тестови, дневници рада, самовалуација, вршњачко оцењивање, практичне вежбе
Место извођења наставе	Учионица хемијски кабинет
Наставна тема/област:	СОЛИ
Садржаји:	Добијање соли. Формуле соли и називи. Дисоцијација соли. Физичка и хемијска својства соли. Примена соли. Демонстрациони огледи: реакција неутрализације хлороводоничне киселине и раствора натријум-хидроксида; реакција између метала и киселине; хемијске реакције соли: између калцијум-карбоната и хлороводоничне киселине, раствора гвожђе(III)-хлорида и натријум-хидроксида, раствора сребро- нитрата и натријум-хлорида. Лабораторијска вежба IV: добијање соли и испитивање растворљивости различитих соли у води; добијање баријум- сулфата; доказивање угљеник(IV)-оксида и настајање калцијум- карбоната.
Исходи	– зна значење појма соли; – зна и уме да саставља формуле соли на основу назива; – зна и уме да саставља називе соли на основу формуле; – разуме начине добијања соли; – уочава генетску повезаност оксида, киселина, хидроксида и соли; – зна физичка својства соли; разуме хемијска својства соли. – разликује на основу формула оксиде, киселине, хидроксида и соли; – зна примене важнијих соли; зна шта су електролити; – објашњава појам електролитичке дисоцијације; – разуме реакције електролитичке дисоцијације киселина, хидроксида и соли и представља их хемијским једначинама; – уме да тумачи рН-скалу; зна рН вредност воде; зна киселост неких супстанци из свакодневног живота (сапуна, кафе, итд.).

Активности ученика	Посматра, запажа, бележи, слуша, анализира, закључује црта, чита, обележава, одговара на питања, поставља питања, прави шеме и мапе ума, ради у пару, рад у групама на јасно дефинисаним задацима, коментаришу
Активности наставника	Планира, Организује, Усмерава; Подстиче; Даје упутства; Издаје нове чињенице, Демонстрира, Одређује редослед израде задатака, Посматра ,Процењује, Оцењује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Индивидуални, групни, рад у пару Методе: Монолошка, дијалошка, експериментална, индивидуални рад
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Тестови, писмене вежбе, извештаји, усмено испитивање, есеји. Посматрање, контролне вежбе, дијагностички тестови, дневници рада, самовалуација, вршњачко оцењивање, практичне вежбе
Место извођења наставе	Учионица хемијски канинет
Наставна тема/област:	ОРГАНСКА ЈЕДИЊЕЊА И ЊИХОВА ОПШТА СВОЈСТВА
Садржаји:	Својства атома угљеника и многобројност органских једињења. Функционалне групе и класе органских једињења. Општа својства органских једињења. Демонстрациони огледи: упоређивање својстава органских и неорганских једињења; доказивање угљеника у органским супстанцама
Исходи	– зна да су једињења угљеника, изузев оксида, угљене киселине и њених соли (карбоната и хидрогенкарбоната) органска једињења; – разуме да су различити начини повезивања угљеникових једињења узрок многобројности органских једињења; зна општа својства органских једињења.
Активности ученика	Посматра, запажа, бележи, слуша, анализира, закључује црта, чита, обележава, одговара на питања, поставља питања, прави шеме и мапе ума, ради у пару, рад у групама на јасно дефинисаним задацима, коментаришу
Активности наставника	Планира, Организује, Усмерава; Подстиче; Даје упутства; Издаје нове чињенице, Демонстрира, Одређује редослед израде задатака, Посматра ,Процењује, Оцењује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Индивидуални, групни, рад у пару Методе: Монолошка, дијалошка, експериментална, индивидуални рад
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Тестови, писмене вежбе, извештаји, усмено испитивање, есеји. Посматрање, контролне вежбе, дијагностички тестови, дневници рада, самовалуација, вршњачко оцењивање, практичне вежбе
Место извођења наставе	Учионица , хемијски кабинет

Наставна тема/област:	УГЉОВОДОНИЦИ
Садржаји:	Подела угљоводоника. Номенклатура. Изомерија. Физичка својства угљоводоника. Хемијска својства угљоводоника. Полимери. Нафта и земни гас. Демонстрациони огледи: испитивање растворљивости и сагоревање п-хексана (медицински бензин); разликовање засићених и незасићених ацикличних угљоводоника (реакција са калијум-перманганатом). Вежба V: састављање модела молекула угљоводоника, писање структурних формула и именовање угљоводоника.
Исходи	– зна састав, поделу и физичка својства угљоводоника; – зна и уме да саставља формуле и називе једноставнијих угљоводоника; – зна састав, поделу и физичка својства угљоводоника; – разликује алкане, алкене и алкине на основу молекулске и структурне формуле и на основу назива; – зна да саставља формуле и називе једноставнијих угљоводоника; – зна да угљоводоници подлежу реакцији сагоревања у којој се ослобађа топлота; – разуме основне хемијске реакције алкана (супституција), алкена и алкина (адисија); – зна да су главни природни извори угљоводоника нафта и земни гас; – зна примене важнијих деривата нафте и земног гаса;
Активности ученика	Посматра, запажа, бележи, слуша, анализира, закључује црта, чита, обележава, одговара на питања, поставља питања, прави шеме и мапе ума, ради у пару, рад у групама на јасно дефинисаним задацима, коментаришу
Активности наставника	Планира, Организује, Усмерава; Подстиче; Даје упутства; Израђује нове чињенице, Демонстрира, Одређује редослед израде задатака, Посматра, Процењује, Оцењује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Индивидуални, групни, рад у пару Методе: Монолошка, дијалошка, експериментална, индивидуални рад
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Тестови, писмене вежбе, извештаји, усмено испитивање, есеји. Посматрање, контролне вежбе, дијагностички тестови, дневници рада, самоевалуација, вршњачко оцењивање, практичне вежбе
Место извођења наставе	Учионица хемијски кабинет

Наставна тема/област:	ОРГАНСКА ЈЕДИЊЕЊА СА КИСЕОНИКОМ
Садржаји:	Масти и уља. Угљени хидрати у прегледу: моносахариди (глюкоза и фруктоза), дисахариди (сахароза и лактоза), полисахариди (скроб и целулоза). Амино-киселине. Протеини. Витамини. Демонстрациони огледи: сапонификација масти – сапуни. Лабораторијска вежба VII: испитивање растворљивост масти и уља, и угљених хидрата уводи; доказивање скроба; денатурација протеина.
Исходи	– уочава хидроксилну групу алкохола као функционалну групу која карактерише алкоhole као класу органских једињења; – зна да примењује правила номенклатуре алкохола; – разликује алкоhole на основу различитих подела; – повезује добијање етанола са претходним знањима; – разуме да су физичка и хемијска својства алкохола одређена присуством хидроксилне групе
Активности ученика	Посматра, запажа, бележи, слуша, анализира, закључује црта, чита, обележава, одговара на питања, поставља питања, прави шеме и мапе ума, ради у пару, рад у групама на јасно дефинисаним задацима, коментаришу
Активности наставника	Планира, Организује, Усмерава; Подстиче; Даје упутства; Издаје нове чињенице, Демонстрира, Одређује редослед израде задатака, Посматра ,Процењује, Оцењује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Индивидуални, групни, рад у пару Методе: Монолошка, дијалошка, експериментална, индивидуални рад
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Тестови, писмене вежбе, извештаји, усмено испитивање, есеји. Посматрање, контролне вежбе, дијагностички тестови, дневници рада, самоевалуација, вршњачко оцењивање, практичне вежбе
Место извођења наставе	Учионица, хемијски кабинет

Наставна тема/област:	ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И ЗЕЛЕНА ХЕМИЈА
Садржаји:	Загађивачи, загађујуће супстанце и последице загађивања. Рециклажа. Зелена хемија
Исходи	– зна о загађивачима (неорганским и органским супстанцама) ваздуха, воде и земљишта и мерама заштите; – зна да рукује супстанцама и комерцијалним производима у складу с ознакама опасности, упозорења и обавештења на амбалажи; – зна да придржава се правила о начину чувања производа и одлагању отпада; – зна да наведе загађујуће супстанце ваздуха, воде и земљишта и опише њихов утицај на животну средину; – зна да критички процени последице људских активности које доводе до загађивања воде, земљишта и ваздуха; зна да објасни значај планирања и решавања проблема заштите животне средине.
Активности ученика	Посматра, запажа, бележи, слуша, анализира, закључује црта, чита, обележава, одговара на питања, поставља питања, прави шеме и мапе ума, ради у пару, рад у групама на јасно дефинисаним задацима, коментаришу
Активности наставника	Планира, Организује, Усмерава; Подстиче; Даје упутства; Излаже нове чињенице, Демонстрира, Одређује редослед израде задатака, Посматра ,Процењује, Оцењује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Индивидуални, групни, рад у пару Методе: Монолошка, дијалогска, експериментална, индивидуални рад
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Тестови, писмене вежбе, извештаји, усмено испитивање, есеји. Посматрање, контролне вежбе, дијагностички тестови, дневници рада, самоевалуација, вршњачко оцењивање, практичне вежбе
Место извођења наставе	Учионица хемијски кабинет

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Осми	Годишњи фонд часова: 34
Наставни предмет: ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: оспособљавање ученика за управљање информацијама, безбедну комуникацију у дигиталном окружењу, креирање дигиталних садржаја и рачунарских програма за решавање различитих проблема у друштву које се развојем дигиталних технологија брзо мења.

Наставна тема/област:	ИКТ (10)
Садржаји:	Радно окружење програма за табеларне прорачуне. Креирање радне табеле и унос података (нумерички, текстуални, датум, време....). Формуле и функције. Примена формула за израчунавање статистика. Сортирање и филтрирање података. Графичко представљање података. Форматирање табеле (вредности и ћелија). Рачунарство у облаку – дељене табеле (нивои приступа, измене и коментари).
Исходи	– унесе и мења податке у табели; – разликује типове података у ћелијама табеле; – сортира и филтрира податке по задатом критеријуму; – користи формуле за израчунавање статистика; – графички представи податке на одговарајући начин; – примени основне функције форматирања табеле, сачува је у пдф формату и одштампа; – приступи дељеном документу, коментарише и врши измене унутар дељеног документа.
Активности ученика	Посматрају, активно учествују, усвајају, прате, полемишу, запажају, организују, креира и коригују табеле, повезује и примењује стечено знање, решавају проблеме, закључује.
Активности наставника	Припрема, планира, одабира, објашњава, усмерава, уводи нове појмове, демонстрира, прати, посматра, помаже, подстиче, указује на практичну примену, координира, коригује, вреднује.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Наставне методе и технике: монологска, дијалогска, демонстративна, илустративна, метода практичног рада, учење путем открића, метода решавања проблема, пројектна метода, олуја идеја, метода грозда, мапа ума Облици рада: индивидуални, фронтални, рад у пару, групни облик рада
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање активности, ангажовања и сарадње, кроз закључивање и повезивање садржаја, реализација вежби на рачунару, квизови, тестови знања, креативност, уредност и самосталност у раду, индивидуални одговори, разумевање презентованог, самоевалуација, вршњачко оцењивање.
Место извођења наставе	дигитална учионица

Наставна тема/област:	ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ (4)
Садржаји:	Заштита личних података. Права детета у дигиталном добу Отворени подаци. Појам и примена вештачке интелигенције. Садашњост и будућност вештачке интелигенције – етичка питања.
Исходи	– наведе потенцијалне ризике дељења личних података путем интернета, поготову личних података деце; – повеже ризик на интернету и кршења права деце; – објасни појам „отворени подаци”; – објасни појам вештачке интелигенције својим речима; – наведе примере коришћења вештачке интелигенције у свакодневном животу; – објасни утицај вештачке интелигенције на живот човека; – успостави везу између отварања података и стварања услова за развој иновација и привредних грана за које су доступни отворени подаци.
Активности ученика	Прате, активно учествују, усвајају, полемишу, запажају, организују, повезују и примењују стечено знање, приступају интернету, самостално проналазе и процењују информације и преузимају их на свој уређај, разликују безбедно од небезбедног понашања на интернету, решавају проблеме, закључују.
Активности наставника	Припрема, планира, одабира, објашњава, усмерава, уводи нове појмове, обавештава, предлаже, демонстрира, прати ток ученичких активности, помаже, подстиче, мотивише, указује на практичну примену, координира, коригује, процењује рад ученика, прати напредовање ученика, вреднује њихова постигнућа, даје повратну информацију о њиховом раду.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Наставне методе и технике: монолошка, дијалошка, демонстративна, илустративна, метода практичног рада, учење путем открића, метода решавања проблема, пројектна метода, олуја идеја, метода грозда, мапа ума Облици рада: индивидуални, фронтални, рад у пару, групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање активности, ангажовања и сарадње, кроз закључивање и повезивање садржаја, реализација вежби на рачунару, квизови, самоиницијативност, креативност, одговорност и самосталност у раду, индивидуални одговори, разумевање презентованог, самоевалуација, вршњачко оцењивање.
Место извођења наставе	дигитална учионица

Наставна тема/област:	РАЧУНАРСТВО (12)
Садржаји:	Програмски језици и окружења погодни за анализу и обраду података (Jupyter, Octave, R, ...). Унос података у једнодимензионе низове. Једноставне анализе низова података помоћу библиотечких функција (сабирање, просек, минимум, максимум, сортирање, филтрирање). Графичко представљање низова података. Унос и представљање табеларно записаних података. Анализе табеларно записаних података (нпр. просек сваке колоне, минимум сваке врсте, ...). Обраде табеларно записаних података (сортирање, филтрирање, ...).
Исходи	– унесе серију (низ) података; – изврши једноставне анализе низа података (израчуна збир, просек, проценте, ...); – графички представи низове података (у облику линијског, стубичастог или секторског дијаграма); – унесе табеларне податке или их прочита из локалних датотека и сними их; – изврши основне анализе и обраде табеларних података (по врстама и по колонама, сортирање, филтрирање, ...).
Активности ученика	Прате, активно учествују, усвајају, запажају, организују, повезују и примењују стечено знање, решавају једноставније логичке проблеме, креирају једноставан рачунарски програм, анализирају и дискутују програм, проналазе и отклањају грешке у програму, закључују.
Активности наставника	Припрема, планира, одабира, објашњава, усмерава, уводи нове појмове, обавештава, предлаже, демонстрира, прати ток ученичких активности, помаже, подстиче, мотивише, указује на практичну примену, координира, коригује, процењује рад ученика, прати напредовање ученика, вреднује њихова постигнућа, даје повратну информацију о њиховом раду.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Наставне методе и технике: монолошка, дијалошка, демонстративна, илустративна, метода практичног рада, учење путем открића, метода решавања проблема, пројектна метода, олуја идеја, метода грозда, мапа ума Облици рада: индивидуални, фронтални, рад у пару, групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање активности, ангажовања и сарадње, кроз закључивање и повезивање садржаја, реализација једноставнијих програма на рачунару, квизови, тестови знања, самосталност и креативност у раду, индивидуални одговори, разумевање презентованог, самоевалуација, вршњачко оцењивање.
Место извођења наставе	дигитална учионица

Наставна тема/област:	ПРОЈЕКТНА НАСТАВА (8)
Садржаји:	Онлајн упитник (креирање – типови питања, дељење – нивои приступа и безбедност). Онлајн упитник (прикупљање и обрада података, визуализација). Отворени подаци. Инфографик. Управљање дигиталним уређајима (програмирање уређаја). Фазе пројектног задатка од израде плана до представљања решења.
Исходи	– сарађује са осталим члановима групе у свим фазама пројектног задатка; – сараднички осмисли и спроведе фазе пројектног задатка; – самовреднује своју улогу у оквиру пројектног задатка/тима; – креира рачунарске програме који доприносе решавању пројектног задатка; – поставља резултат свог рада на Интернет ради дељења са другима уз помоћ наставника; – вреднује своју улогу у групи при изради пројектног задатка и активности за које је био задужен.
Активности ученика	Прате, активно учествују, усвајају, запажају, организују, сарађују, полемишу, повезују и примењују стечено знање, решавају проблеме, анализирају и дискутују, представљају резултате рада, вреднују, критички процењују, доносе одлуке, закључују.
Активности наставника	Припрема, планира, одабира, објашњава, усмерава, обавештава, предлаже, демонстрира, прати ток ученичких активности, помаже, подстиче, мотивише, указује на практичну примену, координира, коригује, процењује рад ученика, прати напредовање ученика, вреднује њихова постигнућа, даје повратну информацију о њиховом раду.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Наставне методе и технике: вербална, демонстративна, илустративна, метода практичног рада, учење путем открића, метода решавања проблема, пројектна метода Облици рада: фронтални, рад у пару, групни, тимски рад
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање активности, ангажовања и сарадње, кроз закључивање и повезивање садржаја, креативност у раду, разумевање презентованог, самоевалуација, вршњачко оцењивање, вредновање резултата пројектног задатка.
Место извођења наставе	дигитална учионица

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Осми	Годишњи фонд часова : 72
Наставни предмет: ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА	Недељни фонд часова: 2

Циљ учења предмета: Циљ наставе и учења Технике и технологије је да ученик развије техничко-технолошку писменост, да изгради одговоран однос према раду и производњи, животном и радном окружењу, коришћењу техничких и технолошких ресурса, стекне бољи увид у сопствена професионална интересовања и поступа предузимљиво и иницијативно.

Наставна тема/област:	ЖИВОТНО И РАДНО ОКРУЖЕЊЕ (6)
Садржаји:	Увод у електротехнику, рачунарство и мехатронику. Електрична инсталација-опасност и мере заштите. Примена електричних апарата и уређаја у домаћинству, штедна енергије и енергетска ефикасност. Професије (занимања) у области електротехнике и мехатронике.
Исходи	По завршетку теме ученик ће бити у стању да: – процени значај електротехнике, рачунарства и мехатронике у животном и радном окружењу; – анализира опасности од неправилног коришћења електричних апарата и уређаја и познаје поступке пружања прве помоћи; – образложи важност енергетске ефикасности електричних уређаја у домаћинству; – повеже професије (занимања) у области електротехнике и мехатронике са сопственим интересовањима.
Активности ученика	Прате, активно учествују, усвајају, полемишу, запажају, организују, повезује са свакодневним животом и примењује стечено знање, критички процењују, препознају, анализирају, закључују
Активности наставника	Припрема, планира, одабира, едукује, објашњава, усмерава, упућује, уводи нове појмове, демонстрира, прати, посматра, помаже, подстиче, мотивише, указује на практичну примену, координира, коригује, вреднује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Методе рада: вербална, демонстративна, илустративна, метода графичког рада, метода практичног рада Облици рада: фронтални, индивидуални, рад у пару, групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање активности, ангажовања и сарадње, кроз закључивање и повезивање садржаја, учествовање у разговору и дискусији, реализација вежби, квизови, тестови знања, креативност, залагање, самоиницијативност, уредност и самосталност у раду, индивидуални одговори, разумевање презентованог, самоевалуација, вршњачко оцењивање.
Место извођења наставе	кабинет за технику и технологију, дигитална учионица

Наставна тема/област:	САОБРАЋАЈ (6)
Садржаји:	Саобраћајна средства на електропогон – врсте и карактеристике. Хибридна возила. Електрични и електронски уређаји у саобраћајним средствима. Основи телекомуникација.
Исходи	По завршетку теме ученик ће бити у стању да: – упореди карактеристике електричних и хибридних саобраћајних средстава са конвенционалним; – разуме значај електричних и електронских уређаја у саобраћајним средствима; – користи доступне телекомуникационе уређаје и сервисе.
Активности ученика	Прате, активно учествују, усвајају, полемишу, запажају, организују, повезује са свакодневним животом и примењује стечено знање, критички процењују, презентују, разумеју, размишљају, решавају проблем, демонстрирају, доносе одлуке, препознају, анализирају, закључују.
Активности наставника	Припрема, планира, одабира, едукује, објашњава, усмерава, упућује, уводи нове појмове, демонстрира, прати, посматра, помаже, подстиче, мотивише, указује на практичну примену, координира, коригује, вреднује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Методе рада: вербална, демонстративна, илустративна, метода графичког рада, метода практичног рада, учење путем открића Облици рада: фронтални, индивидуални, рад у пару, групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање активности, ангажовања и сарадње, кроз закључивање и повезивање садржаја, учествовање у разговору и дискусији, реализација вежби, квизови, тестови знања, креативност, залагање, самоиницијативност, уредност и самосталност у раду, индивидуални одговори, разумевање презентованог, самоевалуација, вршњачко оцењивање.
Место извођења наставе	кабинет за технику и технологију, дигитална учионица

Наставна тема/област:	ТЕХНИЧКА И ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ (18)
Садржаји:	Основне компоненте ИКТ уређаја. Управљање процесима и стварима на даљину помоћу ИКТ. Основни симболи у електротехници. Рачунарски софтвери за симулацију рада електричних кола. Израда и управљање електромеханичким моделом.
Исходи	По завршетку теме ученик ће бити у стању да: – класификује компоненте ИКТ уређаја према намени; – процени значај управљања процесима и уређајима помоћу ИКТ; – црта електричне шеме правилно користећи симболе; – користи софтвере за симулацију рада електричних кола; – састави електромеханички модел и управља њиме помоћу интерфејса.
Активности ученика	Прате, активно учествују, усвајају, полемишу, запажају, организују, повезује са свакодневним животом и примењује стечено знање, критички процењују, цртају, користе ИКТ, презентују, разумеју, размишљају, решавају проблем, доносе одлуке, препознају, анализирају, закључују
Активности наставника	Припрема, планира, одабира, едукује, објашњава, усмерава, упућује, уводи нове појмове, демонстрира, прати, посматра, помаже, подстиче, мотивише, указује на практичну примену, координира, коригује, вреднује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Методе рада: вербална, демонстративна, илустративна, метода графичког рада, метода практичног рада, учење путем открића, метода решавања проблема Облици рада: фронтални, индивидуални, рад у пару, групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање активности, ангажовања и сарадње, кроз закључивање и повезивање садржаја, учествовање у разговору и дискусији, реализација вежби, квизови, тестови знања, креативност, залагање, самоиницијативност, уредност и самосталност у раду, индивидуални одговори, разумевање презентованог, самоевалуација, вршњачко оцењивање.
Место извођења наставе	кабинет за технику и технологију, дигитална учионица

Наставна тема/област:	РЕСУРСИ И ПРОИЗВОДЊА (20)
Садржаји:	Електроенергетски систем. Производња, трансформација и пренос електричне енергије. Обновљиви извори електричне енергије. Електроинсталациони материјал и прибор. Кућне електричне инсталације. Састављање електричних кола Коришћење фазног испитивача и мерење електричних величина мултиметром. Електричне машине. Електротехнички апарати и уређаји у домаћинству. Основни електронике. Рециклажа електронских компоненти.
Исходи	По завршетку теме ученик ће бити у стању да: – објасни систем производње, трансформације и преноса електричне енергије; – анализира значај коришћења обновљивих извора електричне енергије; – разликује елементе кућне електричне инсталације; – повеже електрично и/или електронско коло према задатој шеми; – користи мултиметар; – анализира карактеристике електричних машина и повезује их са њиховом употребом; – класификује електронске компоненте на основу намене; аргументује значај рециклаже електронских компоненти.
Активности ученика	Прате, активно учествују, усвајају, полемишу, запажају, организују, повезује са свакодневним животом и примењује стечено знање, критички процењују, користе ИКТ, презентују, разумеју, размишљају, решавају проблем, доносе одлуке, препознају, анализирају, закључују.
Активности наставника	Припрема, планира, одабира, едукује, објашњава, усмерава, упућује, уводи нове појмове, демонстрира, прати, посматра, помаже, подстиче, мотивише, указује на практичну примену, координира, коригује, вреднује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Методе рада: вербална, демонстративна, илустративна, метода графичког рада, метода практичног рада, учење путем открића, метода решавања проблема Облици рада: фронтални, индивидуални, рад у пару, групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање активности, ангажовања и сарадње, кроз закључивање и повезивање садржаја, учествовање у разговору и дискусији, реализација вежби, квизови, тестови знања, креативност, залагање, самоиницијативност, уредност и самосталност у раду, индивидуални одговори, разумевање презентованог, самоевалуација, вршњачко оцењивање.
Место извођења наставе	кабинет за технику и технологију, дигитална учионица

Наставна тема/област:	КОНСТРУКТОРСКО МОДЕЛОВАЊЕ (18)
Садржаји:	Моделовање електричних машина и уређаја. Огледи са електропанелима. Коришћење интерфејса за управљање помоћу рачунара. Израда и коришћење једноставног школског робота управљаним вештачком интелигенцијом. Рад на пројекту: – израда производа/модела; – управљање моделом; – представљање производа/модела.
Исходи	По завршетку теме ученик ће бити у стању да: – самостално/тимски истражује и осмишљава пројекат; – креира документацију, развије и представи бизнис план производа; – састави производ према осмишљеном решењу; – састави и управља једноставним школским роботом уз примену вештачке интелигенције; – представи решење готовог производа/модела; – процењује свој рад и рад других и предлаже унапређење реализованог пројекта.
Активности ученика	Прате, активно учествују, усвајају, полемишу, запажају, организују, повезује са свакодневним животом и примењује стечено знање, критички процењују, користе ИКТ, презентују, разумеју, размишљају, решавају проблем, доносе одлуке, препознају, анализирају, закључују, вреднују, предлажу, унапређење модела, развијају предузетнички дух.
Активности наставника	Припрема, планира, одабира, едукује, објашњава, усмерава, упућује, уводи нове појмове, демонстрира, прати, посматра, помаже, подстиче, мотивише, указује на практичну примену, координира, коригује, вреднује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Методе рада: вербална, демонстративна, илустративна, метода графичког рада, метода практичног рада, учење путем открића Облици рада: фронтални, индивидуални, рад у пару, групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање активности, ангажовања и сарадње, кроз закључивање и повезивање садржаја, учествовање у разговору и дискусији, реализација вежби, квизови, тестови знања, креативност, залагање, самоиницијативност, уредност и самосталност у раду, индивидуални одговори, разумевање презентованог, самоевалуација, вршњачко оцењивање.
Место извођења наставе	кабинет за технику и технологију, дигитална учионица

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Осми	Годишњи фонд часова : 34
Наставни предмет: ЛИКОВНА КУЛТУРА	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Циљ учења Ликовне културе је да се ученик, развијајући стваралачко мишљење и естетичке критеријуме, кроз практични рад оспособљава за комуникацију и да изграђује позитиван однос према култури и уметничком наслеђу свог и других народа.

Наставна тема/област:	КОМПОЗИЦИЈА
Садржаји:	Елементи композиције – облик, боја, линија, текстура, светлина (валер). Положај елемената у композицији – хоризонтални, вертикални, дијагонални. Материјали и технике – графитна оловка, туш и четка, туш и перо, акварел, гваш, темпера, фротаж, колаж, деколаж, асамблаж, меки материјали
Исходи	По завршеној области/теми ученик ће бити у стању да: – примени, у стваралачком раду, основна знања о композицији; – изражава замисли, интересовања, сећања, емоције и машту традиционалним ликовним техникама; – користи одабрана уметничка дела и визуелне информације као подстицај за стваралачки рад; – користи амбалажу и предмете за једнократну употребу у стваралачком раду; – разматра, у групи, шта и како је учио/учила и где та знања може применити.
Активности ученика	(услерено) опажање, упоређивање, описивање (вербално или ликовно), процењивање, бележење (графичко, симболичко бележење опажања), сликање, цртање, колажирање, практиковање, експериментисање и трагање за решењима, истраживање, сакупљање (колекцијњ, збирке, албуми)
Активности наставника	Мотивише, подстиче, сарађује, припрема изворе информација (шира литература), осмишљава и организује посете и излете, прикупља радове за изложбе и конкурсе, прати и вреднује рад ученика, показује-демонстрира
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербални, илустративно-демонстративни, вербално текстуални, комбиноване методе, метода практичних радова, групни рад
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Праћење и вредновање ученика је континуирано, уважавајући интересовања и активности ученика у процесу учења, а у складу са њиховим стваралачким радом и креативношћу, у циљу осамостављивања, у трагању различитих извора сазнања, проширивања и продубљивања умења и вештина. На часовима вежбања вршиће се естетска анализа, процењивање, вредновање и оцењивање ученичких радова у току школске године оцењиваће се радови ученика и то у првом полугодишту два пута и у другом полугодишту два пута
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	СПОРАЗУМЕВАЊЕ
Садржаји:	Хералдика – застава, грб, печат. Пиктограми. Споразумевање сликом.
Исходи	По завршеној области/теми ученик ће бити у стању да: – користи одабрана уметничка дела и визуелне информације као подстицај за стваралачки рад; – разговара о значају одабраног уметника, уметничког дела, споменика и музеја; – учествује у планирању и реализацији ликовног пројекта или радионице; – разматра, у групи, шта и како је учио/учила и где та знања може применити.
Активности ученика	(усмерено) опажање, упоређивање, описивање (вербално или ликовно), процењивање, бележење (графичко, симболичко бележење опажања), сликање, цртање, колажирање, практиковање, експериментисање и трагање за решењима, истраживање, сакупљање (колекцијњ, збирке, албуми)
Активности наставника	Мотивише, подстиче, сарађује, припрема изворе информација (шира литература), осмишљава и организује посете и излете, прикупља радове за изложбе и конкурсе, прати и вреднује рад ученика, показује-демонстрира
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербални, илустративно-демонстративни, вербално текстуални, комбиноване методе, метода практичних радова, групни рад
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Праћење и вредновање ученика је континуирано, уважавајући интересовања и активности ученика у процесу учења, а у складу са њиховим стваралачким радом и креативношћу, у циљу осамостављивања, у трагању различитих извора сазнања, проширивања и продубљивања умења и вештина. На часовима вежбања вршиће се естетска анализа, процењивање, вредновање и оцењивање ученичких радова у току школске године оцењиваће се радови ученика и то у првом полугодишту два пута и у другом полугодишту два пута
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	НАСЛЕЂЕ
Садржаји:	Споменици природе и споменици културе у Србији. Археолошки локалитети, замкови и утврђења, манастири, музеји. Познати уметници и најзначајнија дела.
Исходи	По завршеној области/теми ученик ће бити у стању да: – користи одабрана уметничка дела и визуелне информације као подстицај за стваралачки рад; – тумачи једноставне знаке, симболе и садржаје уметничких дела; – разговара о значају одабраног уметника, уметничког дела, споменика и музеја;
Активности ученика	(усмерено) опажање, упоређивање, описивање (вербално или ликовно), процењивање, бележење (графичко, симболичко бележење опажања), сликање, цртање, колажирање, практиковање, експериментисање и трагање за решењима, истраживање, сакупљање (колекцијњ, збирке, албуми)
Активности наставника	Мотивише, подстиче, сарађује, припрема изворе информација (шира литература), осмишљава и организује посете и излете, прикупља радове за изложбе и конкурсе, прати и вреднује рад ученика, показује-демонстрира
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербални, илустративно-демонстративни, вербално текстуални, комбиноване методе, метода практичних радова, групни рад
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Праћење и вредновање ученика је континуирано, уважавајући интересовања и активности ученика у процесу учења, а у складу са њиховим стваралачким радом и креативношћу, у циљу осамостављивања, у трагању различитих извора сазнања, проширивања и продубљивања умења и вештина. На часовима вежбања вршиће се естетска анализа, процењивање, вредновање и оцењивање ученичких радова у току школске године оцењиваће се радови ученика и то у првом полугодишту два пута и у другом полугодишту два пута
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	СЦЕНА
Садржаји:	Сценографија за позориште, филм и телевизију. Елементи сценографије.
Исходи	По завршеној области/теми ученик ће бити у стању да: – користи амбалажу и предмете за једнократну употребу у стваралачком раду; – примени, у стваралачком раду, основна знања о композицији; – користи одабрана уметничка дела и визуелне информације као подстицај за стваралачки рад;
Активности ученика	(усмерено) опажање, упоређивање, описивање (вербално или ликовно), процењивање, бележење (графичко, симболичко бележење опажања), сликање, цртање, колажирање, практиковање, експериментисање и трагање за решењима, истраживање, сакупљање (колекцијњ, збирке, албуми)
Активности наставника	Мотивише, подстиче, сарађује, припрема изворе информација (шира литература), осмишљава и организује посете и излете, прикупља радове за изложбе и конкурсе, прати и вреднује рад ученика, показује-демонстрира
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербални, илустративно-демонстративни, вербално текстуални, комбиноване методе, метода практичних радова, групни рад
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Праћење и вредновање ученика је континуирано, уважавајући интересовања и активности ученика у процесу учења, а у складу са њиховим стваралачким радом и креативношћу, у циљу осамостављивања, у трагању различитих извора сазнања, проширивања и продубљивања умења и вештина. На часовима вежбања вршиће се естетска анализа, процењивање, вредновање и оцењивање ученичких радова у току школске године оцењиваће се радови ученика и то у првом полугодишту два пута и у другом полугодишту два пута
Место извођења наставе	Учионица

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Осми	Годишњи фонд часова :34
Наставни предмет:МУЗИЧКА КУЛТУРА	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Циљ наставе и учења музичке културе је да код ученика, развијајући интересовања за музичку уметност, стваралачко и критичко мишљење, естетске критеријуме, формира естетску перцепцију и музички укус, као и одговоран однос према очувању музичког наслеђа и култури свога и других народа.

Наставна тема/област:	ПЕВАЊЕМ И СВИРАЊЕМ УПОЗНАЈМО МУЗИКУ
Садржаји:	Певање песама по слуху самостално и у групи; Певање песама из нотног текста солмизацијом; Извођење једноставних ритмичких и мелодијских мотива (у стилу) музике старих цивилизација певањем; Певање песама у комбинацији са покретом;
Исходи	– пева самостално и у групи; – примењује правилну технику певања (правилно дисање, држање тела, артикулација); – кроз свирање и покрет развија сопствену координацију и моторику; – користи различита средства изражајног певања и свирања у зависности од врсте, намене и карактера композиције; – искаже своја осећања у току извођења музике; – примењује принцип сарадње и међусобног подстицања у заједничком музицирању; – учествује у школским приредбама и манифестацијама; користи могућности ИКТ-а у извођењу музике (коришћење матрица, караоке програма, аудиоснимака...);
Активности ученика	Планира, организује, води циљни разговор, демонстрира, мотивише ученике за самостални рад, учествује у анализи дела ради индивидуално и у групи жезелује старо и ново градиво издваја битно од небитног критички се односи према градиву (анализира, поставља питања, износи лични став) примењује стечена знања
Активности наставника	Припрема, мотивише, усмено излаже; приказује, показује; демонстрира, подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; води разговор
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методe, технике, облици)	Облик рада: Гронтални, групни, индивидуални Методe рада: Вербална, монологска, дијалогска, рад на тексту
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усменом провером, краћом писаном провером (до 15 минута) и проценом практичног рада и уметничког и стваралачког ангажовања, праћење уредности школске свеске, доношење прибора за рад, самооценивање.
Место извођења наставе	МУЗИЧКИ КАБИНЕТ

Наставна тема/област:	МУЗИЧКО СТИЛСКА РАЗДОБЉА
Садржаји:	<u>Музика и значај романтизма; како утиче музика 20.века на човека; значај забавне, рок, поп и музике на телевизији и радију; у Уметничка музика у србији у 19.и 20.веку.</u>
Исходи	• мишљења и значај опере , оперете, мјузикла, балета и џез музике • наведе начине и средства музичког изражавања у романтизму, музици 20.века, филмској музици, рок, поп и забавној музици • објасни како друштвени развој утиче на начине и облике музичког изражавања; • -искаже своје мишљење о значају • и улози музике у животу човека;
Активности ученика	Планира Организује Води циљни разговор, демонстрира, мотивише ученике за самостални рад, учествује у анализи дела ради индивидуално и у групи повезује старо и ново градиво издваја битно од небитног критички се односи према градиву (анализира, поставља питања, износи лични став) примењује стечена знања
Активности наставника	Припрема, мотивише, усмено излаже; приказује, показује; демонстрира , усмерава активности Ученика, подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; води разговор
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни Методе рада: Вербалне, монолошка, дијалогска, рад на тексту
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање активности, ангажовања и сарадње, кроз закључивање и повезивање садржаја, учествовање у разговору и дискусији, реализација вежби, креативност, залагање, уредност и самосталност у раду, индивидуални одговори, разумевање презентованог, вршњачко оцењивање.
Место извођења наставе	МУЗИЧКИ КАБИНЕТ

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Осми	Годишњи фонд часова : 102
Наставни предмет: Физичко и здравствено васпитање	Недељни фонд часова: 3

Циљ учења предмета: је да разноврсним и систематским моторичким активностима, у повезаности са осталим васпитно-образовним подручјима, допринесе интегралном развоју личности ученика (когнитивном, афективном, моторичком), развоју моторичких способности, стицању, усавршавању и примени моторичких умења, навика и неопходних теоријских знања у свакодневним и специфичним условима живота и рада.

Наставна тема/област:	ФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТИ
Садржаји:	Основни садржаји Вежбе за развој снаге. Вежбе за развој покретљивости. Вежбе за развој аеробне издржљивости. Вежбе за развој брзине. Вежбе за развој координације. Примена националне батерије тестова за праћење физичког развоја и моторичких способности.
Исходи	Ученик ће знати да: -примени једноставне комплексе простих и општеприпремних вежби -изведе вежбе и користи их у спорту, рекреацији и различитим животним ситуацијама -упоређи резултате тестирања са вредностима свога узраста и сагледа сопствени моторички напредак. -комбинује и користи постигнути ниво усвојене технике кретања у спорту и свакодневном животу -доводи у везу развој физичких способности са атлетским дисциплинама.
Активности ученика	Стају у врсту, загревају се, раде вежбе, износе справе и реквизите, раде тестове, Враћају реквизите.
Активности наставника	Води загревање, вежбе обликовања, организује постављање справа, објашњава задатак ученика, мери и записује резултате.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: фронтално-групни, фронтално индивидуални Методе рада: вербална, демонстративна Коорелација: биологија
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Стање моторичких способности (физичких), брзина, снага, експлозивност, спретност и окретност.
Место извођења наставе	Школска сала, школско двориште и терени

Наставна тема/област:	АТЛЕТИКА
Садржаји:	Обавезни садржаји Истрајно трчање Спринтерско трчање. Штафетно трчање Скок удаљ. Бацања кугле. Скок увис (леђна техника). Бацање „вортекс-а“. Четворобој. Проширени садржаји Скок увис (леђна техннка). Тробој
Исходи	Ученик ће бити у стању да: - примени достигнути ниво усвојене технике кретања у игри, спорту и свакодневном животу; - примени атлетске дисциплине у складу са правилима; - развија своје моторичке способности применом вежбања из атлетике;
Активности ученика	Стају у врсту, загревају се, раде вежбе, износе справе и реквизите, раде тестове, Враћају реквизите.
Активности наставника	Води загревање, вежбе обликовања, организује постављање справа, објашњава задатак ученика, мери и записује резултате.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: фронтално-групни, фронтално индивидуални Методе рада: вербална , демонстративна Коорелација: биологија
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Стање моторичких способности (физичких), брзина, снага, експлозивност, спретност и окретност.
Место извођења наставе	Место извођења: спортски терени,сала

Наставна тема/област:	СПОРТСКА ГИМНАСТИКА
Садржаји:	Основни садржаји Вежбе и комбинације вежби карактеристичних за поједине справе: Вежбе на тлу, разбоју и вратилу. Прескоци и скокови. Вежбе у упору. Греда. Гимнастички полигон. Проширени садржаји На тлу и справама сложеније вежбе и комбинације вежби
Исходи	Ученик ће знати да: -одржава стабилну и динамичку равнотежу у различитим кретањима, изводи ротације тела -користи елементе гимнастике у свакодневним животним ситуацијама и игри -процени сопствене могућности за вежбање у гимнастици.
Активности ученика	Трче, ходају, разгибавају се, уче елементе технике, придржавају и помажу један другом, пазе се, разумеју значај асистенције.
Активности наставника	Води загревање, вежбе, објашњава начин извођења елемента, помаже и исправља грешке, мотивише и храбри ученике.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: фронтално-групни, фронтално индивидуални Методе рада: вербална, демонстративна, аналитичко, синтетичко објашњење и приказ Коорелација: биологија
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Оцењивање моторичких знања и умења на основу минималних програмских захтева. Мост из лежања на леђима и мост заклоном Став на шакама Коњ-разношка Коњ-згрчка Вежбе на разбоју и вратилу Премет странце упором са окретом за 180 степени
Место извођења наставе	Место извођења: Школска сала,

Наставна тема/област:	ПОЛИГОНИ
Садржаји:	Полигон у складу са реализованим моторичким садржајима
Исходи	Ученик ће знати да: - сходно степену усвојених техника, пређе полигон састављен од елемената који су обрађени, уз захтеве испољавања и одрђених моторичких елемената (брзине, снаге, спретности, окретности) -вреднује утицај примењених вежби на организам; -процени ниво сопствене дневне физичке активности; -користи различите вежбе за побољшање својих физичких способности
Активности ученика	Прате, уче , усвајају нова знања и навике разговарају, анализирају, проучавају, Загревају се, вежбају, формирају парове или групе, уче технике, праве екипе, такмиче се у игри.
Активности наставника	Објашњава, Организује загревање, упознаје са садржајем главног дела часа, обучава технике по деловима и повезује у целину, објашњава, исправља, суди утакмицу.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Методе рада: вербална, демонстративна, илустративна, практичног рада Облици рада: фронтални, индивидуални, рад у пару, групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Активност на часу, труд Учествовање у разговору и дискусији Самостални рад Рад у групи
Место извођења наставе	Школска сала, школски терени,

Наставна тема/област:	ПЛЕС И РИТМИКА
Садржаји:	Основи садржаји Покрети уз ритам и уз музичку пратњу. Ритмичка вежба без реквизита. Скокови кроз вијачу Вежба са вијачом, Вежбе са обручем, Вежбе са лоптом. Народно коло из краја у којем се школа налази Препоручени садржаји Сложени скокови кроз вијачу. Народно коло „Моравац“. Бечки валцер
Исходи	Ученик ће знати да : -Изводи кретања, вежбе и кратке саставе уз музичку пратњу -игра народно коло -изведе кретања у различитом ритму, изведе основне кораке плеса из народне традиције других култура.
Активности ученика	Загревају се, разгибају, уче кораке, повезују са музиком, вежбају прескоке са вијачом.
Активности наставника	Објашњава, Организује загревање, упознаје са садржајем главног дела часа, обучава технике по деловима и повезује у целину. Води уводни део часа, формира парове и формације за обуку корака, изводи ритмичку вежбу, прескаче вијачу учи их кроз демонстрацију.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: фронтално-групни, фронтално индивидуални Методе рада: вербална , демонстративна, аналитичко, синтетичко објашњење и приказ Коорелација: историја, српски језик Место извођења: учионице, гимнастичка сала. Библиографија
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Оцењивање моторичких знања и умења на основу минималних програмских захтева. Техника и кораци народних игара, ритмичка вежба без реквизита, скокови кроз вијачу, друштвени плесови.
Место извођења наставе	Школска сала

Наставна тема/област:	ФИЗИЧКА И ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА, ФИЗИЧКО ВЕЖБАЊЕ И СПОРТ, ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ
Садржаји:	Основни садржаји Основна подела вежби и моторичких способности Функција срчано-дисајног система. Основна правила и тактика спортских игара. Понашање на такмичењима и осталим спортским манифестацијама (према судији, играчима супротне и сопствене екипе). Чување и одржавање материјалних добара која се користе у вежбању. Превенција физичком васпитању и спорту. Решавање спорних ситуација. Коришћење писаних и електронских извора информација из области физчког васпитања и спорта. Вежбање у функцији сналажења у ванредним ситуацијама. Значај и улога физичког вежбања за професионална занимања у спорту, образовању, здравству, војсци, полицији и другим занимањима. Структура физичке културе (физичко васпитање, спорт и рекреација). Основни садржаји Утицај различитих вежбања на кардио-респираторни систем, скелетно-мишићни и организам уопште. Здравствено-хигијенске мере пре и после вежбања. Значај правилне исхране. Енергетски напаци и њихова штетност. Прва помоћ након површинских повреда, уганућа у прелома. Значај вежбања у природи. Чување околине при вежбању. Последице конзумирања дувана и алкохола и психоактивних супстанци Правилно конзумирање додатака исхрани. Мере заштите репродуктивног здравља у процесу вежбања. Основни садржаји Утицај аеробног вежбања (ходања, трчања и др.) на кардио-респираторни систем. Здравствено-хигијенске мере пре и после вежбања. Значај употребе воћа и поврћа и градивних материја (протеини и беланчевине) у исхрани. Подела енергетских напитака и последице њиховог прекомерног конзумирања. Прва помоћ након површинских повреда (посекотина и одеротина)

	Вежбање у различитим временским условима. Чување околине при вежбању. Последице конзумирања дувана и алкохола. Додаци исхрани - суплементи. Вежбање и менструални циклус. Значај заштите репродуктивних органа приликом вежбања.
Исходи	По завршетку разреда, ученик ће бити у стању да: -Схвати и испољи лепоту покрета у физичком вежбању и спорту; - подстиче породицу на редовно вежбање; - повеже врсте вежби игара и спорта са њиховим утицајем на здравље; - коригује дневни ритам рада, исхране и одмора у складу са својим потребама; - користи здраве намирнице у исхрани; - разликује корисне и штетне додатке исхрани; - примењује здравствено-хигијенске мере у вежбању; - правилно реагује и пружи основну прву помоћ приликом повреда; - чува животну средину током вежбања; - препозна последице конзумирања дувана, алкохола и штетних енергетских напитака; - води рачуна о репродуктивним органима приликом вежбања.
Активности ученика	Прате, уче, усвајају нова знања и навике.
Активности наставника	Објашњава, упознаје, упућује, мотивише, разговара, иницира креативност ученика Организује, учи, преноси знање о здрављу, учинку физичког вежбања, у току извођења, за време часа, паузе и на крају часа
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: фронтално-групни, фронтално индивидуални Методе рада: вербална, демонстративна, аналитичко, синтетичко објашњење и приказ, тестови, презентације Коорелација: историја, српски језик
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Однос према раду, Оцењивање познавања спортских игара и правила игре, понашања на терену, ферплеј, коришћење и чување реквизита, спортска и здравствена едукација
Место извођења наставе	Школска сала, школски терени,

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Осми	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: Верска настава	Недељни фонд часова: 1

Циљеви и задаци наставног предмета: Заједница слободе човека са Богом Оцем кроз Христа, Сина Божијег, у Светом Духу, која се пројављује на Литургији, има своју структуру. Та структура Литургије, која је уједно и структура читаве Цркве као заједнице, извире из будућег Царства Божијег, које ће доћи када Христос буде поново дошао. Царство Божије, према старозаветним очекивањима, представља вечно јединство изабраног народа око Месије (Христа) на једном месту (Јерусалим). Управо имајући у виду ту структуру, Црква је Царство будућег века схватила као заједницу крштених и спасених око Христа у Духу пред Оцем у Горњем Јерусалиму, будућем светом месту сабрања. Христос, окружен апостолима, анђелима, свима светима и свом природом у вечном загрљају љубави – Царство Божије. Ово исто се у икони види на Светој Литургији: на месту Христовом је епископ, на месту апостола свештеници, као анђели су ђакони, сабор свих светих иконизован је у лику сабраног народа који сву природу доноси на Литургију у виду дарова

Наставна тема/област:	
Садржаји:	УВОД , ХРИШЋАНСКО СХВАТАЊЕ ЛИЧНОСТИ, ЛИЧНОСТ УЗРОК ПОСТОЈАЊА ПРИРОДЕ, ХРИСТОС ИСТИНИТИ БОГ И ИСТИНИТИ ЧОВЕК, ЈЕДИНСТВО МНОГИХ У ХРИСТУ, КРОЗ ЛИТУРГИЈУ СЕ ПРОЈАВЉУЈЕ СВ. ТРОЈИЦА, СВ. ТРОЈИЦА У ПРАВОСЛАВНОЈ ИКОНОГРАФИЈИ
Исходи	Примена схватања фисиса и ипостаси Св. Тројице у литургијском контексту
Активности ученика	Слуша, поставља питања, уочава, илуструје
Активности наставника	Излаже, усмерава, подстиче на питања, показује, планира, објашњава, упућује, мотивише, наводи примере
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербална, Дијалошка, Илустративна, посета цркви
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Бележење активности, праћење, слушање, процењивање, активност на часу,
Место извођења наставе	Учионица, Црква

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Осми	Годишњи фонд часова : 34
Наставни предмет: Грађанско васпитање	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Општи циљ предмета је подстицање развоја личности и социјалног сазнања код ученика осмог разреда основне школе. Програм пружа ученицима могућност за активно учешће у животу локалне заједнице, проширивање знања о демократији, њеним принципима и вредностима кроз практично деловање. Ученици ће да стекну знања, формирају ставове, развију вештине и усвоје вредности које су претпоставка за успешан, одговоран и ангажован живот у демократском друштву; разумевање концепта универзалности права детета, подстицање развоја критичког односа према појавама злоупотребе права детета, упознавање са неопходним условима за остваривање најбољег интереса детета, разумевање улоге и значаја грађанског активизма, као и процесе у савременом друштву.

Наставна тема/област:	Људска права
Садржаји:	-Припадност држави и нацији -Обесправљивање права и слобода других -Заједница културно различитих група
Исходи	-изрази осећај љубави и поноса према својој домовини на начин који никога не угрожава; -образложи зашто су понашања која се могу описати као ксенофобија, расизам, антисемитизам, антициганизам облици дискриминације и кршења људских права; -наведе примере повезаности различитих култура у једној заједници и образложи потребу интеркултуралног дијалога за квалитетан живот свих чланова те заједнице; -покаже интересовање за упознавање различитих култура; -наведе права која националне мањине у Србији по Уставу имају
Активности ученика	-сви часови реализују се кроз радионице С обзиром на узраст ученика и знања која су стекли у оквиру Грађанског васпитања, проучавајући историју, читајући књижевна дела и гледајући филмове, ученици могу самостално да проналазе примере тих појава и о њима критички да расправљају. Ове појаве се могу посматрати са становишта некад и сад и локално и глобално, чиме се добија целовитост увида. Рад у оквиру ове области захтева посебну пажњу наставника, јер у групи могу бити ученици који имају лично непријатно искуство по том питању, или га има неко у њиховој породици. За такве осетљиве теме погодне су радионице, и то посебно драмске, које пружају заштиту учесницима, јер се кроз играње улога слободније исказују мисли и осећања
Активности наставника	Објашњава, даје инструкције, подржава, мотивише, наводи ученике на самостално размишљање, промишљање и закључивање.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	У оквиру исказа ученика, презентација, израде паноа и дебата као и дискусије након одгледаних клипова, сцена и делова емисија које су унапред припремљене.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Од ученика се очекује да, кроз различите задатке радионичарског типа, уочавају разлику између мултикултуралности и интеркултуралности, као и да се залажу за интеркултурни дијалог као најбољи начин развоја и поштовања различитих култура и квалитета заједничког живота.
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	Демократско друштво
Садржаји:	-Пол и род -Родна перспектива -Родна равноправност -Родно засновано насиље
Исходи	-Важан очекивани исход рада у овој области јесте да ученици препознају карактеристике насилника и заштите се. Потребно је оспособити ученике да препознају и карактеристике жртве и обратe се за помоћ адекватној особи. – разликује појмове пол и род и препознаје родне стереотипе; –уочава у рекламама, филмовима, књигама, изрекама, стриповима и другим продуктима културе на који начин се преносе родни обрасци; –указује на примере родне равноправности и неравноправности у ситуацијама из свакодневног живота; –дискутује о значају уважавања родне перспективе приликом доношења одлука значајних за једну заједницу; –наведе неколико привремених позитивних мера за постизање родне равноправности и аргументе за њихову примену; –препозна у понашању особе карактеристике насилника и жртве; –наведе могуће начине реаговања у ситуацији сусрета са насилником;
Активности ученика	Ученици могу да дискутују о овој теми и да самостално проналазе примере из историје, свакодневног живота, књижевности, филмова, где се препознаје неравнотежа моћи и њена злоупотреба. -сви часови реализују се кроз радионице -писање есеја, квиз, прављење изложбе, дискусије, израда панoa
Активности наставника	Активности фокусирати на идентификацију препрека родној равноправности и на очекивања у будућности – шта за њено постизање треба да уради држава, а шта организације цивилног друштва и сами појединци. Како у групи могу бити ученици који су жртве или сведоци таквог насиља, неопходна је пуна пажња наставника у вођењу активности. Објашњава, даје инструкције, подржава, мотивише, наводи ученике на самостално размишљање, промишљање и закључивање.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методe, технике, облици)	Ученици дискутују о овој теми и самостално проналазе примере из историје, свакодневног живота, књижевности, филмова, где препознају неравнотежу моћи и њену злоупотребу. -разговор, дијалог, истраживачке методе искуствено учење
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Кроз истраживачке методе, од ученика се очекује да доводе у везу питања родне перспективе са квалитетом живота свих људи у једној заједници и једнаким могућностима за све, а ради развоја друштва. Ученицима су доступни бројни подаци који недвосмислено показују какво је стање када је у питању родна равноправност, код нас и у свету. Посебну пажњу захтева рад на истраживању о родно заснованом насиљу. Ученици ће врло лако на основу статистичких података схватити да је угроженост жена значајно већа.
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	Процеси у савременом свету
Садржаји:	-Медији -Медијска писменост -Кодекс у медијима
Исходи	-наведе основне функције медија -образложи зашто је важно да постоје кодекс новинара и кодекс деца и медији; -образложи значај слободе медија за развој демократије; -ученик ће бити у стању да препознаје у медијима поруке које подстичу прекомерну потрошњу. -ученик ће бити у стању да образложи могући утицај друштвених мрежа на ставове и деловање појединца. -у медијима проналази примере предрасуда, стереотипа, дискриминације, нетолеранције по различитим основама и критички их анализира; -препозна механизме манипулације медија и утицај медија на сопствено мишљење и деловање; -проналази и користи информације из различитих извора, критички их разматра и вреднује; -препозна пример злоупотребе деце у медијима;
Активности ученика	-ученици, самостално у медијима, уз инструкције наставника, проналазе примере помоћу којих уочавају механизме манипулације који се користе у медијима (нпр. ускраћивање информације, дезинформисање, преплављивање селектованим информацијама, упрошћавање, претерано стручно информисање).
Активности наставника	-Објашњава, даје инструкције, наводи ученике на самостално размишљање, промишљање и закључивање. -Припрема изјаве, рекламе, сцене из филмова помоћу којих ученици препознају примере манипулације.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методe, технике, облици)	-Кроз различите примере из медија ученици ће самостално, са развојем критичког мишљења, препознати примере манипулације као и презентовање лажних и полуистинитих информација. -разговор -дијалог -истраживачке методе -искуствено учење
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	У оквиру исказа ученика, презентација, израде паноа, дебата и рада на изради краћих медијских садржаја. Од ученика се тражи да, кроз примере, критички разматрају садржаје који су дати у медијима. Приступ информацијама од јавног значаја треба обрадити кроз примере и повезати са акцијама које су ученици спроводили, а у оквиру којих су им биле потребне одређене информације. За ову тематску област постоје велике могућности у коришћењу различитих информација које су актуелне и ученицима блиске
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	Грађански активизам
Садржаји:	-Снимање кратког филма о вредностима грађанског друштва
Исходи	-у дискусији показује вештину активног слушања, износи свој став заснован на аргументима, комуницира на конструктиван начин; -учествује у припреми, реализацији и евалуацији кратког филма -учествује у избору садржаја и начина рада -разуме знаћење појма грађански активизам -схвата механизме деловања грађанског активизма
Активности ученика	-Задатак ченика је да у оквиру четврте целине осмисле и реализују кратки филм на тему по избору, а која се тиче кључних вредности грађанског друштва. -Договор ученика о томе којом темом ће се бавити и како ће јој приступити. -самопроцена
Активности наставника	-За овај осврт неопходно је планирати више часова и на тај начин и створити добру подлогу да ученици самостално изаберу тему клипа и напишу сценарио. -Припрема за задатак је интегрисање пређених садржаја и достигнутих исхода, како би ученици стекли бољи увид у развој кључних, односно међупредметних компетенција за одговорно учешће у демократском друштву. -Наставник објашњава, даје инструкције, мотивише, наводи ученике на самостално размишљање, промишљање и закључивање.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	-тимски рад, симулација, дијалог
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	-Рекапитулација о томе шта се дешавало током њиховог сагледавања и изучавања грађанског васпитања и друштва, са посебним освртом на активности анализе тема, сагледавања проблема, ставова, вештина које су стекли током снимања клипа. -Процењивање компетенције за одговорно учешће у демократском друштву (знања, ставови, вештине. - Разговор о сарадњи у групним активностима - колико смо отворени за различитости, колико знамо о људским правима и проблемима неравноправности, како решавамо сукобе, колико смо одговорни за сопствене поступке, колико исказујемо емпатије, колико смо критички промишљамо, колико смо толерантни и солидарни, да ли препознајемо опасности и знамо коме да се обратимо за помоћ, да ли у дискусији показујемо вештину активног слушања, да ли износимо свој став заснован на аргументима, да ли комуницирамо на конструктиван начин, како смо прикупљали и обрађивали податке, да ли имамо став да треба штитити и поштовати људска права,
Место извођења наставе	Учионица

Разред: Осми	Годишњи фонд часова : 68
Наставни предмет: ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК	Недељни фонд часова: 2

Циљ учења предмета Циљ учења Другог страног језика је да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну писмену и усмену комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу

Наставна тема/област:	Живи свет. Спорт. Комуникација. (Комуникативне функције у оквиру теме: Изражавање предвиђања и одлука; исказивање планова, намера, жеља и амбиција у будућности; изражавање мишљења, описивање живих бића и предмета).
Садржаји:	Je vous présente Monsieur Dupont. Tiens, je te présente Valérie, c'est ma meilleure amie. Moi, c'est René. Enchanté. Où est-ce que tu es né ? Je suis né à Rennes. Où est-ce que tu habites ? J'habite à la campagne avec mes parents. Pendant la semaine, du lundi au vendredi, je vis en internat car j'habite trop loin de mon lycée. Le week-end, je suis chez moi. Tu as des frères ou des sœurs ? Oui, j'ai un frère jumeau.
Исходи	– Разумевање текстова који се односе на представљање и тражење/ давање информација личне природе; – тражи, саопшти, пренесе информације личне природе или податке о себи и другима; – у неколико повезаних исказа представи себе, своју ужу/ширу породицу
Активности ученика	учествује у комуникацији уз примену социокултурних норми, примењује нови вокабулар у комуникацији и датом контексту, примењује научено
Активности наставника	припрема, организује, прати, објашњава, даје упутства, усмерава, мотивише, подстиче, контролише, сарађује, закључује коригује, анализира, процењује, помаже
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	дијалошка (херуистички разговор, дискусија, катихетички разговор); монологска (описивање, причање); вербално текстуална, илустративна; демонстративна Облици рада: индивидуални; фронтални; у пару; групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене и писмене вежбе, диктати, писмени задаци у којима се евалуира: разумевање говора, разумевање краћег писаног текста, усмено и писмено изражавање, усвојеност лексике и граматичких структура
Место извођења наставе	класична учионица; мултимедијална; пољска учионица

Наставна тема/област:	УРГЕНТНЕ СИТУАЦИЈЕ. ПРОБЛЕМИ ТИНЕЈЦЕРА. (Комуникативне функције у оквиру теме: Разумевање и давање упутстава; изражавање молби, захтева, обавештења)
Садржаји:	<i>Qui est cette petite fille à côté de lui ? C'est sa sœur Hélène, elle est très gentille.</i> <i>Lucas et moi, nous habitons dans la même rue, mais nous ne sommes pas dans la même classe. Nous nous rencontrons souvent devant l'école.</i> Упитна морфема <i>n'est-ce pas?</i> . Предлози (<i>pendant, de ... à, avant, devant, à côté de..., près de ..., loin de...</i>) Везници: <i>mais, et, car, comme</i>
Исходи	Разуме информације из текстова који се односе на опис бића, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања; – размени информације које се односе на опис бића, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања; повеже неколико исказа у краћи текст којим се описују и пореде бића, предмети, места, појаве, радње, стања и збивања; – разуме краће низове исказа
Активности ученика	учествује у комуникацији уз примену социокултурних норми, примењује нови вокабулар у комуникацији и датом контексту, примењује научено
Активности наставника	припрема, организује, прати, објашњава, даје упутства, усмерава, мотивише, подстиче, контролише, сарађује, закључује, коригује, анализира, процењује, помаже
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	дијалошка (херуистички разговор, дискусија, катихетички разговор); монолошка (описивање, причање); вербално текстуална, илустративна; демонстративна Облици рада: индивидуални; фронтални; у пару; групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене и писмене вежбе, диктати, писмени задаци у којима се евалуира: разумевање говора, разумевање краћег писаног текста, усмено и писмено изражавање, усвојеност лексике и граматичких структура
Место извођења наставе	класична учионица; мултимедијална; пољска учионица

Наставна тема/област:	Млади и слободно време. Школски и професионални живот. Образовање и васпитање. (Комуникативне функције у оквиру теме: Описивање догађаја у садашњости; описивање догађаја у прошлости; изражавање осећања, мишљења, допадања/недопадања; изражавање молби и захтева).
Садржаји:	<i>Yves est le garçon le plus grand dans ma classe. Il joue au basket. Je le vois chaque jour sur le terrain de sport. Ma sœur ne me ressemble pas. Elle ne sort jamais. Elle ne voit personne parce qu'elle est très timide. Elle voudrait être plus ouverte comme moi. Je ressemble à notre mère. Je suis aussi curieuse qu'elle.</i>
Исходи	– разуме краће низове исказа који се односе на предлоге, савете и позиве на заједничке активности и одговори на њих уз одговарајуће образложење; упути предлоге, савете и позиве на заједничке активности
Активности ученика	учествује у комуникацији уз примену социокултурних норми, примењује нови вокабулар у комуникацији и датом контексту, примењује научено
Активности наставника	припрема, организује, прати, објашњава, даје упутства, усмерава, мотивише, подстиче, контролише, сарађује, закључује коригује, анализира, процењује, помаже
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	дијалошка (херуистички разговор, дискусија, катихетички разговор); монолошка (описивање, причање); вербално текстуална, илустративна; демонстративна Облици рада: индивидуални; фронтални; у пару; групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене и писмене вежбе, диктати, писмени задаци у којима се евалуира: разумевање говора, разумевање краћег писаног текста, усмено и писмено изражавање, усвојеност лексике и граматичких структура
Место извођења наставе	класична учионица; мултимедијална; пољска учионица

Наставна тема/област:	Спорт и уметност (Комуникативне функције у оквиру теме: Изражавање мишљења, слагања и неслагања; описивање предмета; описивање радњи стања и појава)
Садржаји:	<i>Celui-là est meilleur, mais il est plus cher.</i> <i>Pour se relaxer, ma mère fait l'exercice suivant: d'abord, elle se met debout, le dos au mur. Puis, elle lève les bras le plus haut possible.</i> Презент фреквентних глагола. Поређење придева (компаратив, суперлатив). Презентативи (<i>il y a, c'est, ce sont</i>). Изостављање одређеног члана испред назива занимања. Средства за исказивање аргумената и логичких односа: <i>d'abord, puis/ensuite, enfin ; mais, pour + infinitif, car, parce que, grâce à</i>
Исходи	– затражи и пружи детаљније информације у вези са предлозима, саветима и позивима на заједничке активности; – разуме краће низове обавештења, молби и захтева који се односе на потребе и интересовања и реагује на њих; – саопшти краће низове обавештења, молби и захтева који се односе на потребе и интересовања; – разуме и на прикладан начин одговори на честитку, захвалност и извињење;
Активности ученика	учествује у комуникацији уз примену социокултурних норми, примењује нови вокабулар у комуникацији и датом контексту, примењује научено
Активности наставника	припрема, организује, прати, објашњава, даје упутства, усмерава, мотивише, подстиче, контролише, сарађује, закључује коригује, анализира, процењује, помаже
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	дијалошка (херуистички разговор, дискусија, катихетички разговор); монолошка (описивање, причање); вербално текстуална, илустративна; демонстративна Облици рада: индивидуални; фронтални; у пару; групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене и писмене вежбе, диктати, писмени задаци у којима се евалуира: разумевање говора, разумевање краћег писаног текста, усмено и писмено изражавање, усвојеност лексике и граматичких структура
Место извођења наставе	класична учионица; мултимедијална; пољска учионица

Наставна тема/област:	Норме и вредности. Стереотипи, предрасуде, толеранција и емпатија. (Комуникативне функције у оквиру теме: Описивање људи, њихових склоности навика и искустава; описивање обавеза и задужења; изражавање одлука, предвиђања и нереалних и жеља; исказивање савета)
Садржаји:	<i>Voulez-vous essayer cette robe ? Oui, pourquoi pas !/ Oui, bien sûr ! On pourrait participer à une action humanitaire cette année. C'est une bonne idée ! Ça te dit / Ça te dirait d'aller au cinéma ce soir ? Parfait ! / Avec plaisir. Désolé(e).</i> Презент фреквентних глагола. Модални глаголи: <i>pouvoir, devoir, vouloir</i> . Субјунктив/ императив глагола <i>avoir</i> и <i>être</i> у устаљеним изразима.
Исходи	–разуме општи смисао и главне информације из текстова који се односе на описивање радњи и ситуација у садашњости; –разуме општи смисао и главне информације из текстова који се односе на описивање способности и умећа у садашњости; –размени неколико информација у низу које се односе на радње у садашњости;
Активности ученика	учествује у комуникацији уз примену социокултурних норми, примењује нови вокабулар у комуникацији и датом контексту, примењује научено
Активности наставника	припрема, организује, прати, објашњава, даје упутства, усмерава, мотивише, подстиче, контролише, сарађује, закључује коригује, анализира, процењује, помаже
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	дијалошка (херуистички разговор, дискусија, катихетички разговор); монолошка (описивање, причање); вербално текстуална, илустративна; демонстративна Облици рада: индивидуални; фронтални; у пару; групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене и писмене вежбе, диктати, писмени задаци у којима се евалуира: разумевање говора, разумевање краћег писаног текста, усмено и писмено изражавање, усвојеност лексике и граматичких структура
Место извођења наставе	класична учионица; мултимедијална; пољска учионица

Наставна тема/област:	Становање. Емоције. Уметност. (Комуникативне функције у оквиру теме: Описивање догађаја у прошлости; преношење својих и туђих мишљења и исказа у садашњости и прошлости).
Садржаји:	Упитна реченица. Индиректни говор (упитна реченица) <i>Novi Sad est une grande ville? C'est la plus grande ville de la Voïvodine avec presque 300.000 habitants.</i> <i>. J'ai autant d'amis que toi.</i> <i>Il a plus de temps libre que moi.</i> . Презентативи (<i>voilà, c'est</i>).
Исходи	– размени неколико информација у низу о искуствима, догађајима и способностима у прошлости; – опише искуства, догађаје и способности из прошлости повезујући неколико краћих исказа у смислену целину; – разуме општи смисао и главне информације из текстова који се односе на одлуке, обећања, планове
Активности ученика	учествује у комуникацији уз примену социокултурних норми, примењује нови вокабулар у комуникацији и датом контексту, примењује научено
Активности наставника	припрема, организује, прати, објашњава, даје упутства, усмерава, мотивише, подстиче, контролише, сарађује, закључује, коригује, анализира, процењује, помаже
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	дијалошка (херуистички разговор, дискусија, катихетички разговор); монологска (описивање, причање); вербално текстуална, илустративна; демонстративна Облици рада: индивидуални; фронтални; у пару; групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене и писмене вежбе, диктати, писмени задаци у којима се евалуира: разумевање говора, разумевање краћег писаног текста, усмено и писмено изражавање, усвојеност лексике и граматичких структура
Место извођења наставе	класична учионица; мултимедијална; пољска учионица

Наставна тема/област:	Потрошачко друштво (Комуникативне функције у оквиру теме: Описивање предмета; описивање радњи стања и појава; тражење и давање информација која се односе на куповину; изражавање количина и цена)
Садржаји:	<i>C'est possible / impossible / incroyable / inacceptable. À ton avis, quelle équipe a mieux joué? Selon/Pour moi, c'est l'équipe de mon école. À mon avis, il n'est pas possible de terminer tout en cinq minutes. Je propose une autre solution. Tu as aimé le film ? Non, il ne me plaît pas. Quel est ton acteur préféré ? Mon acteur préféré est</i>
Исходи	- разуме општи смисао и главне информације из текстова који се односе на жеље, интересовања, потребе, осете и осећања; - размени неколико повезаних информација у вези са жељама, интересовањима, осетима и осећањима; - искаже и образложи жеље, интересовања, потребе, осете и осећања; - разуме краће низове исказа који описују просторне односе, оријентацију и правац кретања; - затражи и пружи обавештења о просторним односима,
Активности ученика	учествује у комуникацији уз примену социокултурних норми, примењује нови вокабулар у комуникацији и датом контексту, примењује научено
Активности наставника	припрема, организује, прати, објашњава, даје упутства, усмерава, мотивише, подстиче, контролише, сарађује, закључује коригује, анализира, процењује, помаже
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	дијалошка (херуистички разговор, дискусија, катихетички разговор); монолошка (описивање, причање); вербално текстуална, илустративна; демонстративна Облици рада: индивидуални; фронтални; у пару; групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене и писмене вежбе, диктати, писмени задаци у којима се евалуира: разумевање говора, разумевање краћег писаног текста, усмено и писмено изражавање, усвојеност лексике и граматичких структура
Место извођења наставе	класична учионица; мултимедијална; пољска учионица

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Осми	Годишњи фонд часова: 68
Наставни предмет: Руски језик	Недељни фонд часова: 2

Циљ учења предмета: Циљ учења Другог страног језика је да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну писмену и усмену комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу.

Наставна тема/област:	I Школа
Садржаји:	Диалози: Первое сентября Запомнили ли... Задания Так говорят русские, когда знакомятся Выражение места и направления Интонация Минутка для ума и сердца Повторяем грамматику: выражение вида Всё что было в школе Грамматика: Выражение вида, настоящее время
Исходи	Разуме једноставније текстове који се односе на поздрављање, представљање и тражење/ давање информација личне природе; поздрави и отпоздрави, представи себе и другог користећи једноставнија језичка средства.
Активности ученика	Вежбе слушања, Рецитовање, Певање у групи, Мануелне активности, Симулација (улоге).
Активности наставника	Прати, говори полако и разговетно, Упућује, Семантизује нове речи, Активно учествује.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне - монолошка (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене вежбе, разумевање говора, разумевање краћег писаног текста, усмено изражавање.
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	II Природа и ми
Садржаји:	Дилаоги: Времена года ,задание Так говорят русские, выражение времени,прошедшее время Повторяем грамматику: наречия времени, вид глагола и времена Жёлтый свет Который час Именительный падеж А, вы знали...
Исходи	разуме једноставније текстове који се односе на опис особа, биљака, животиња, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања.
Активности ученика	Игра, Класирање, Препричавање, Описивање, Упоредјивање, Повезивање речи.
Активности наставника	Поставља питања, Коригује и активише, Организује, Мотивише, Подрстиче, Анализира.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне - монолошка (опис), дијалoшка (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Писмене вежбе, само- евалуација, правилно акцентовање речи.
Наставна тема/област:	III Породица и обавезе
Садржаји:	Диалоги: Юбилей,выражение образа действия Запомнили ли... Задания Звуки и буквы Давайте поговорим Так говорят русские, когда поздравляют с днём рождения Повторяем грамматику: Прилагательные,местоимения,родительный падеж, наречия меры и степени А, вы знали...
Исходи	затражи и пружи додатне информације у вези са предлозима, саветима и позивима на заједничке активности; разуме уобичајене молбе и захтеве и реагује на њих.
Активности ученика	Вежбе слушања, Рецитовање, Певање у групи, Мануелне активности.
Активности наставника	Прати, говори полако и разговетно, Упућује, Семантизује нове речи, Активно учествује.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне - монолошка (опис), дијалoшка (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Диктати (познавање правописа), пројекти, израда панoa.
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	IV Празници
Садржаји:	Диалоги: Разговор по чату перед Новым годом Запомнили ли... Задания Сочинение , Мой брат играет на кларнете Грамматика: Безличные предложения Так говорят русские... Повторяем грамматику: существительные, прилагательныеБ степени сравнения Задания , дательный падеж А, вы знали...
Исходи	Размени појединачне информације и/или неколико информација у низу које се односе на радње у садашњости; опише радње, способности и умећа користећи неколико везаних исказа.
Активности ученика	Повезивање речи и слика, гласова и слова; Везивање речи и реченица.
Активности наставника	Прати, говори полако и разговетно, Упућује, Семантизује нове речи, Активно учествује.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне - монолошка (опис), дијалoшка (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Писмено изражавање, познавање граматичких структура.
Наставна тема/област:	V Култура становања
Садржаји:	Диалоги: Знакомство с Москвой Запомнили ли... Задания Так говорят русские, в городском транспорте Свободное время,я шагаю по Москве Грамматика Наречия места и направления, глаголы движения,степени сравнений прилагательных,винительный падеж А, вы знали...
Исходи	Размени једноставније исказе у вези са обећањима, одлукама, плановима, намерама и предвиђањима; саопшти шта он/ она или неко други планира, намерава, предвиђа.
Активности ученика	Повезивање речи и слика, гласова и слова; Везивање речи и реченица
Активности наставника	Прати, говори полако и разговетно, Упућује, Семантизује нове речи, Активно учествује.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне - монолошка (опис), дијалoшка (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Писмено изражавање, познавање граматичких структура.
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	VI Култура очувања здравља
Садржаји:	Диалоги: В детској поликлиники Запомнили ли... Задания, неудачная прогулка , родители стихи Грамматика Наречия образа действия, повелительное наклонение, творительный падеж Так говорят русские, когда выражают своё мнение
Исходи	Изрази жеље, интересовања, потребе, осете и осећања једноставнијим језичким средствима.
Активности ученика	Повезивање речи и слика, гласова и слова; Везивање речи и реченица.
Активности наставника	Прати, говори полако и разговетно, Упућује, Семантизује нове речи, Активно учествује.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне - монолошка (опис), дијалошка (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене вежбе, разумевање говора, разумевање краћег писаног текста, усмено изражавање.
Место извођења наставе	учионица
Наставна тема/област:	VII Екскурзија и путовања
Садржаји:	Диалоги: Новост/ Перед отъездом Запомнили ли... Задания Так говорят русские, когда встречаются/ прощаются/перед/ после дороги Выражение отрицания, радости,удовольствия Грамматика Выражения времени датой Предложный падеж Синтаксис Сложные предложения По золотому кольцу России
Исходи	Изрази допадање и недопадање уз једноставно образложење; разуме једноставније исказе којима се тражи мишљење и реагује на њих.
Активности ученика	Повезивање речи и слика, гласова и слова; Везивање речи и реченица.
Активности наставника	Прати, говори полако и разговетно, Упућује, Семантизује нове речи, Активно учествује.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне - монолошка (опис), дијалошка (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене вежбе, разумевање говора, разумевање краћег писаног текста, усмено изражавање.
Место извођења наставе	учионица

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Осми	Годишњи фонд часова : 36
Слободна наставна активност: УМЕТНОСТ	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења слободне наставне активности *Уметност* је да ученик развија вештине комуникације и сарадње, критичко и стваралачко мишљење, осетљивост за естетику, радозналост, мотивацију за истраживање и изражавање у различитим медијима као и одговоран однос према очувању уметничког наслеђа и културе свога и других народа.

Наставна тема/област:	ТРАДИЦИОНАЛНА ВИЗУЕЛНА УМЕТНОСТ ШИРОМ СВЕТА
Садржаји:	Визуелна уметност народа Аустралије и Новог Зеланда (сликарство аустралијских Аборицина, традиционална тетоважа Маора) Уметност америчких народа (тотеми, керамика, ћилими, корпе) Култура древне Индије, Кине и Јапана (градови, храмови, одећа, писмо) Уметност народа Африке (маске и штитови) Словенска традиција (митологија, симболика и орнаментика)
Наставна тема/област:	ТРАДИЦИОНАЛНА МУЗИЧКА УМЕТНОСТ БАЛКАНА И СРБИЈЕ
Садржаји:	Културно наслеђе (значај и улога) Традиционална музичка уметност Балкана (основне карактеристике у односу на ентитет и међусобни утицаји, сличности и разлике) Традиционална музика Србије (певање, свирање, обичаји, обреди, ношња, кола...) Начини очувања културног наслеђа
Наставна тема/област:	МОДЕРНО ДОБА И МУЗИКА
Садржаји:	Савремене технологије и музика. Маркетинг у музици. Примењена музичка уметност. Музичка критика и интервју
Исходи	– образложи значај традиционалне визуелне уметности за идентитет народа и појединца; – повеже карактеристичан артефакт са континентом и културом којој припада; – обликује ликовне радове са препознатљивим елементима одабране културе; – опише одабрани продукт визуелних уметности и процес његове израде; – пореди основне одлике традиционалне визуелне уметности два или више народа; – објасни значај и улогу културног наслеђа; – објасни главне карактеристике традиционалне музике на простору Балкана и Србије и њихов међусобни утицај; – прикаже елементе прожимања традиционалне музике различитих народа на простору Балкана на музичким примерима; – презентује традиционалну музику карактеристичну за различите крајеве Балкана и Србије; – прикаже начине очувања музичког културног наслеђа; – објасни како савремене технологије утичу на развој музике;

	– презентује начине промоције музичких дела и догађаја; – прикаже примену музике у другим уметностима; – истражи и објасни шта је музичка критика и која је њена улога; – аргументовано искаже утисак о слушаним делима. – комуницира учтиво, јасно и аргументовано уз уважавање различитих мишљења, идеја и естетских доживљаја; – проналази, самостално и у сарадњи са другима, релевантне податке и информације користећи савремену технологију; – учествује активно, према сопственим способностима и интересовањима, у истраживачком и радионичком раду.
Активности ученика	Учествују у активностима, прикупљају податке, предвиђају последице, критички промишљају, доносе одлуке, сарађују, комуницирају, презентују
Активности наставника	Представља сваку тему, даје упутства, објашњава, усмерава, подстиче ученике на самостални рад, коригује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	креативне радионице; презентације; анализа инсерата филмова, аудио-визуелних прилога, аудио и визуелних садржаја; рад на истраживачким и пројектним задацима; прављење досијеа, дигиталне збирке и сл.; студије случаја; играње улога; дискусије; рад у групи на платформама за учење; повезивање са вршњацима из других школа или држава; гостовања стручњака; учење у другим установама; посете разним културно-уметничким дешавањима; обликовање и организовање промоција и кампања; укључивање у акције у локалној заједници...
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Континуирано праћење напретка ученика, који се огледа у начину на који ученици учествују у активностима, како прикупљају податке, како предвиђају последице, како критички промишљају, чиме се руководе у процесу доношења одлука, како комуницирају. У складу са исходима, тамо где се очекује знање или нека вештина прикладно је да се то провери у форми квиза, улазних и излазних тестова, презентације, писањ аесеја и др.
Међупредметне компетенције:	Комуникација Рад са подацима и информацијама Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња Одговорно учешће у демократском друштву

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Осми	Годишњи фонд часова: 34
Слободне наставне активности: ПРЕДУЗЕТНИШТВО	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења слободне наставне активности *Предузетништво* је да допринесе развоју иновативности и предузимљивости код ученика, способности да се идеје претворе у акцију, способности за тимски рад и коришћење разноврсних извора знања ради бољег разумевања друштвених процеса и појава и преузимања одговорне улоге у савременом друштву.

Наставна тема/област:	ЗАШТИТА ПРАВА ПОТРОШАЧА
Садржаји:	Однос цене и квалитета производа/услуге. Декларација производа. Уговорна обавеза за услугу. Остваривање права потрошача.
Исходи	– наведе основна права потрошача и начине њихове заштите; – на декларацији пронађе најважније информације о производу и одреди однос цене и квалитета; – посматра занимања из перспективе некад и сад и предвиди могућности њиховог развоја у будућности; – повезује одређена занимања и врсту и нивое образовања; – препозна проблеме у свом непосредном окружењу и дискутује о могућностима њиховог решавања; – се укључи у иницијативе које се покрећу у школи.
Активности ученика	Анализира, промишља и критички процењује, повезује наставне садржаје са свакодневним животом, износи мишљење, дискутује, образлаже своје ставове, презентује, проналази информације, претражује одређене наставне садржаје на интернету, процењује.
Активности наставника	Подстиче радозналост код ученика; подстиче и упућује ученике на размишљање, истраживање, аргументовање, креативност, сарадњу, истрајност, одговорност; уводи нове појмове, указује на практичну примену, координира, мотивише, анализира, разговара, дискутује, вреднује.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Наставне методе и технике: монологска, дијалогска, дискусија, рад са текстом, демонстративна, илустративна, метода учења путем истраживања, метода решавања проблема Облици рада: фронтални, индивидуални, рад у пару, групни облик рада
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање учествовања у активностима, комуникацији и сарадњи у тиму; начин прикупљања информација и података и њиховог аргументовања и евалуирања; начин представљања резултата рада и давања креативних решења; квалитет постављених питања; разликовање чињеница од интерпретације; извођење закључака; прихватање другачијих мишљења; способност промене мишљења у контакту са аргументима; примена наученог; предвиђање последица.
Место извођења наставе	учионица, дигитална учионица
Међупредметне компетенције:	Комуникација Рад са подацима и информацијама Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња Одговорно учешће у демократском друштву

Наставна тема/област:	СВЕТ РАДА
Садржаји:	Свет занимања некад, сад и у будућности. Професионална оријентација. Професионални развој. Форма и функција CV и мотивационог писма. Концепт целоживотног учења.
Исходи	– наведе основна права потрошача и начине њихове заштите; – на декларацији пронађе најважније информације о производу и одреди однос цене и квалитета; – посматра занимања из перспективе некад и сад и предвиди могућности њиховог развоја у будућности; – повезује одређена занимања и врсту и нивое образовања; – препозна проблеме у свом непосредном окружењу и дискутује о могућностима њиховог решавања; – се укључи у иницијативе које се покрећу у школи.
Активности ученика	Анализира, промишља и критички процењује, повезује наставне садржаје са свакодневним животом, износи мишљење, дискутује, образлаже своје ставове, презентује, проналази информације, претражује одређене наставне садржаје на интернету, процењује.
Активности наставника	Подстиче радозналост код ученика; подстиче и упућује ученике на размишљање, истраживање, аргументовање, креативност, сарадњу, истрајност, одговорност; уводи нове појмове, указује на практичну примену, координира, мотивише, анализира, разговара, дискутује, вреднује.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Наставне методе и технике: монолошка, дијалогска, дискусија, рад са текстом, демонстративна, илустративна, метода учења путем истраживања, метода решавања проблема Облици рада: фронтални, индивидуални, рад у пару, групни облик рада
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање учествовања у активностима, комуникацији и сарадњи у тиму; начин прикупљања информација и података и њиховог аргументовања и евалуирања; начин представљања резултата рада и давања креативних решења; квалитет постављених питања; разликовање чињеница од интерпретације; извођење закључака; прихватање другачијих мишљења; способност промене мишљења у контакту са аргументима; примена наученог; предвиђање последица.
Место извођења наставе	учионица, дигитална учионица
Међупредметне компетенције:	Комуникација Рад са подацима и информацијама Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња Одговорно учешће у демократском друштву

Наставна тема/област:	ПОКРЕНИ СЕБЕ И ДРУГЕ
Садржаји:	Покретање иницијативе. Менаџмент и лидерство.
Исходи	– разликује особине лидера и менаџера; – одговорно преузима задужења у тиму, сарађује са другим члановима тима и учествује у доношењу одлука; – планира, распоређује и управља ресурсима (знања и вештине, време, новац, технологије); – учествује у осмишљавању пословне идеје; – информише се о постојању сличних производа на тржишту; – комуницира са окружењем о креативним идејама свога тима; – примењује правила пословне комуникације; – поштује етичке принципе у пословању; – израчуна трошкове израде производа према датим инструкцијама; – прикупи информације о ценама сличних производа на тржишту и на основу њих одреди цену свог производа; – учествује у промоцији и продаји производа; – презентује рад свог тима.
Активности ученика	Анализира, истражује, одлучује, сарађује са члановима тима, преузима и извршава задужења, препознаје проблем, тражи решења, планира, управља ресурсима, осмишљава, информише се кроз разне доступне изворе информација, прикупља информације, промовише и продаје производе свог тима, презентује рад, критички размишља, просуђује и анализира.
Активности наставника	Подстиче радозналост код ученика; подстиче и упућује ученике на размишљање, истраживање, аргументовање, креативност, сарадњу, истрајност, одговорност; анализира, разговара, дискутује, вреднује.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Наставне методе и технике: монолошка, дијалогска, дискусија, демонстративна, илустративна, метода графичких радова, метода учења путем истраживања, олуја идеја, мапа ума Облици рада: фронтални, индивидуални, рад у пару, групни, тимски рад
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање учествовања у активностима, комуникацији и сарадњи у тиму; начин прикупљања информација и података и њиховог аргументовања и евалуирања; начин представљања резултата рада и давања креативних решења; квалитет постављених питања; разликовање чињеница од интерпретације; извођење закључака; прихватање другачијих мишљења; способност промене мишљења у контакту са аргументима; примена наученог; предвиђање последица.
Место извођења наставе	учионица, дигитална учионица, организације из локалне заједнице
Међупредметне компетенције:	Одговоран однос према здрављу Одговоран однос према околини Естетичка компетенција Предузимљивост и оријентација ка предузетништву

Наставна тема/област:	УЧЕНИЧКА ПРЕДУЗЕЋА
Садржаји:	Појам предузећа (привредног субјекта). Производ и/или услуга. Појам тржишта. Људски и материјални ресурси. Пословна комуникација. Основни етички принципи у пословању. Процес производње и процес пружања услуга. Цена производа или услуге. Облици промовисања производа. Продаја производа или услуге.
Исходи	– разликује особине лидера и менаџера; – одговорно преузима задужења у тиму, сарађује са другим члановима тима и учествује у доношењу одлука; – планира, распоређује и управља ресурсима (знања и вештине, време, новац, технологије); – учествује у осмишљавању пословне идеје; – информисе се о постојању сличних производа на тржишту; – комуницира са окружењем о креативним идејама свога тима; – примењује правила пословне комуникације; – поштује етичке принципе у пословању; – израчуна трошкове израде производа према датим инструкцијама; – прикупи информације о ценама сличних производа на тржишту и на основу њих одреди цену свог производа; – учествује у промоцији и продаји производа; – презентује рад свог тима.
Активности ученика	Анализира, истражује, одлучује, сарађује са члановима тима, преузима и извршава задужења, планира, управља ресурсима, осмишљава, информисе се кроз разне доступне изворе информација, прикупља информације, промовише и продаје производе свог тима, презентује рад, критички размишља, просуђује и анализира.
Активности наставника	Подстиче радозналост код ученика; подстиче и упућује ученике на размишљање, истраживање, аргументовање, креативност, сарадњу, истрајност, одговорност; анализира, разговара, дискутује, вреднује.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методe, технике, облици)	Наставне методе и технике: монолошка, дијалoшка, дискусија, демонстративна, илустративна, метода графичких радова, метода практичног рада, пројектна метода, метода учења путем истраживања, олуја идеја, мапа ума Облици рада: фронтални, групни, тимски рад
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање учествовања у активностима, комуникацији и сарадњи у тиму; начин прикупљања информација и података и њиховог аргументовања и евалуирања; начин представљања резултата рада и давања креативних решења; квалитет постављених питања; разликовање чињеница од интерпретације; извођење закључака; прихватање другачијих мишљења; способност промене мишљења у контакту са аргументима; примена наученог; предвиђање последица.
Место извођења наставе	учионица, дигитална учионица, продајне изложбе, сајмови, базари
Међупредметне компетенције:	Одговоран однос према здрављу Одговоран однос према околини Естетичка компетенција Предузимљивост и оријентација ка предузетништву

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Осми	Годишњи фонд часова : 34
Слободна наставна активност: ФИЛОЗОФИЈА СА ДЕЦОМ	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења слободне наставне активности Филозофија са децом је да ученик овлада знањима, развије вештине и формира ставове који ће подстаћи и убрзати његов интелектуални развој и унапредити вештине размишљања, закључивања, самосталног, критичког и креативног мишљења.

Наставна тема/област	
Садржаји	Појам добра / зла Појам уметности Појам правде Појам слободе Појам среће Појам толеранције Појам вршњачког насиља Појам истине/лажи Појам живота Појам времена и простора Појам пријатељства Појам храбрости Појам бога Појам човека Појам мудрости и знања Појам света Појам природе Појам једнакости и различитости Појам љубави
Исходи	– критички промишља и анализира питања и проблеме свог окружења – са пажњом слуша саговорника и комуницира са другима на конструктиван начин – јасно изрази сопствене мисли и осећања; – практикује интелектуалну отвореност и радозналост – уважава релевантне аргументе – практикује толеранцију и разлике у мишљењу – искаже објективност и непристрасност у процени властитих и туђих становишта, поступака и постигнућа – сарађује са члановима групе којој припада и одупре се притиску групе на асертиван начин – препозна проблеме у свом непосредном окружењу и дискутује о могућностима њиховог решавања – развије осетљивост за социјални и културни контекст – учествује у расправи која доприноси атмосфери отворености и узајамног уважавања – преузме одговорност за сопствене поступке, однос према природном и друштвеном окружењу, – усвоји интелектуалне врлине истинољубивости

Активности ученика	Учествују у активностима, раде на пројекту, покрећу акције, учествују у дискусији, дебати, играју по улогама, анализирају информације, истражују и анализирају резултате, презентују, критички промишљају, повезују
Активности наставника	Представља сваку тему, даје упутства, објашњава, усмерава, подстиче ученике на самостални рад, коригује, бира подстицаје којима ће ученике увести у тему и кључне појмове садржаја и изазвати њихову радозналост да о томе причају, постављају питања, истражују, уче
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Активности и методе које су погодне за реализацију овог програма су: креативне радионице, рад на пројекту, покретање акција, реаговање на одређене теме, дискусије, дебате, играње улога, анализа информација, истраживање и анализа добијених резултата, прављење досијеа, вртлог идеја, студије случаја, промоције, организовање кампања и сл. Погодне технике критичког мишљења које могу да се успешно користе, дрво проблема, грозд техника, brainstorming, шест шешира...
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Наставник континуирано прати напредак ученика, који се огледа у начину на који ученици учествују у активностима, како прикупљају податке, како бране своје ставове, како аргументују, евалуирају, примењују, процењују последице итд. Посебно поуздани показатељи су квалитет постављених питања, способност да се нађе веза међу појавама, наведе пример, промени мишљење у контакту са аргументима, разликују чињенице од интерпретација, изведе закључак, прихвати другачије мишљење, примени научено, предвиде последице, дају креативна решења. Такође, наставник прати и вреднује како ученици међусобно сарађују, како решавају сукобе мишљења, како једни другима помажу, да ли испољавају иницијативу, како превазилазе тешкоће, да ли показују критичко мишљење или критицизам, колико су креативни. За неке садржаје прикладни су и други начини провере напредовања као што су нпр. квизови или улазни и излазни тестови како би се утврдили ефекти рада на нивоу знања, вештина, ставова.
Међупредметне компетенције:	Компетенција за целоживотно учење Сарадња Решавање проблема Одговорно учешће у демократском друштву Рад са подацима и информацијама Дигитална компетенција Комуникација Одговоран однос према околини Естетичка компетенција

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: ОСМИ	Годишњи фонд часова : 34
Наставни предмет: Српски језик и књижевност-допунска настава	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Допунска настава се организује по потреби као вид помоћи ученицима који након редовних часова нису савладали садржаје предвиђене програмом. На овим часовима ученицима ће бити детаљније објашњено оно што им је нејасно, посветиће се пажња појединостима важним за напредовање у учењу, а посебно ће им значити што на овим часовима могу што успешније доћи до позитивне оцене и унапредити своја знања.

- оспособљавање ученика који на редовним часовима не показују довољно способности за савладавање основних садржаја;
- увежбавање читања;
- рад на већ познатим, једноставним примерима за што лакше разликовање граматичких појмова;
- развијање љубави према матерњем језику и потреби да се он негује;
- описмењавање ученика на темељима ортоепских и ортографских стандарда српског језика;
- поступно и систематично упознавање граматике и правописа српског језика.

Наставна тема/област:	Граматика, језик и правопис
Садржаји:	Историја и дијалекти српског језика. Грађење речи. Одлике и препознавање променљивих и непроменљивих врста речи. Главни и зависни реченични чланови. Грађење и основна значења глаголских облика. Подела глаголских облика на просте и сложене и на личне (времена и начини) и неличне. Појам синтагме (главни члан и зависни чланови); врсте синтагми: именичке, придевске, прилошке и глаголске. Напоредни односи међу реченичним члановима . Појам комуникативне и предикатске реченице. Независне предикатске реченице – напоредни односи међу независним реченицама. Зависне предикатске реченице . Реченични чланови исказани речју, предлошко-падежном конструкцијом, синтагмом и реченицом. Конгруенција – основни појмови Правописна решења у вези са обрађеним глаголским облицима. Интерпункција у вези са зависним реченицама (запета, тачка и запета). Писање скраћеница, правописних знакова. Писање имена из страних језика. Скраћенице. Дугоузлазни и дугосилазни акценат Усмени и писмени састави према унапред задатим смерницама (ограничен број речи; задата лексика; одређени граматички модели и сл.). Текст заснован на аргументима. Технички и сугестивни опис. Репортажа. Нелинеарни текстови: табеле, легенде, графикони, мапе ума и друго. Говорне вежбе: интерпретативно исправљање правописних грешака у тексту; запета у зависнословеним реченицама; глаголски облици; електронске поруке.
Исходи	-зна фазе развоја српског књижевног језика; -разликује начине грађења речи ; -уме да разликује променљиве од непроменљивих речи;

	-уме да разликује и препознаје у примерима главне и зависне реченичне чланове; -препознаје и разликује једноставније примере глаголских облика; -зна поделу на просте и сложене глаголске облике; -зна поделу на личне и неличне глаголске облике; - уме да разликује просте од сложених глаголских облика; -уме да разликује личан од неличног глаголског облика; - уме да пронађе синтагму у реченици; -уочава врсте синтагми на основу главне речи у њој; -зна да разликује различите напoredне односе међу реченичним члановима и реченицама на основу типичних везника за сваки од њих; -уме да пронађе зависну реченицу у задатом једноставном примеру; -зна да одреди врсту зависне реченице у једноставном примеру; -уме да разликује реченични члан исказан речју, предлошко-падежном конструкцијом и синтагмом; -зна основне појмове везане за конгруенцију; -уме да примени правописне норме везане за обрађене глаголске облике; -правилно примењује знаке интерпункције када су у питању зависне реченице; -правилно пише скраћенице; -правилно пише глаголске облике; -зна правила за писање имена из страних језика; -уме да разликује кратке од дугих акцената; -разликује дугосилазни и дугоузлазни акценат у задатој речи; -примењује правила интерпункције приликом писања састава; -разликује технички и сугестивни опис; -уме да напише кратку репортажу; -разликује графикон од табеле, легенде итд.; -уме да препозна правописне грешке у тексту; -зна да употреби запету у зависним реченицама; - разликује облике казивања; -разликује књижевне родове и врсте; -уме да препозна стилске фигуре на једноставним примерима.
Активности ученика	-пажљиво слушају инструкције наставника; -обнављају и проширују усвојена знања; -усвајају нова знања; -читају; -записују; -аргументовано износе своје ставове и образлажу их; -размењују мишљења; -редовно пишу домаће;

Активности наставника	-брижљиво припрема час и усмерава његов ток; -мотивише ученике за рад; -објашњава, саветује и даје упутства; -прати постигнућа ученика и вреднује њихове одговоре; -похваљује сваки труд и напредак ученика; -припрема и одабира наставни материјал; -организује и координира рад ученика.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: индивидуални, фронтални, групни, рад у пару; Методе: дијалогска, монологска, истраживачка, текстуална, демонстративна., игровна, стваралачка, аналитичко-синтетичка, радионице, истраживачки задаци, хеуристичка, програмирана настава, дигитална настава
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање кроз различите активности и задатке дате на часу и на тесту посебно припремљеном за овај вид наставе. Веома је важно да ученик на овим часовима стекне самопоуздање, да се оснажи његова воља и дух, како би другачије приступао градиву које се обрађује на часовима редовне наставе.
Место извођења наставе	Учионица, библиотека, мултимедијална учионица

Наставна тема/област:	Књижевност
Садржаји:	Одлике књижевних родова Одлике књижевних врста и примери за њих Основни књижевнотеоријски појмови (врста стиха, строфе, риме) Карактеризација ликова Стилска изражајна средства Анализа и мотивација ликова Етапе развоја епског и драмског дела
Исходи	-разликују књижевне родове(лирику, епику и драму); -разликоваће лирске, епске и драмске књижевне врсте; -умеће да одреде врсту строфе, стиха и риме у задатој песми; -уочаваће разлику између ауторске и народне песме; -правиће разлику између народног епског и ауторског дела; -умеће да наведе особине ликова из дела; -препознаваће једноставне примере стилских фигура; -знаће да објасне шта покреће ликове; -знаће да наведу етапе развоја епског и драмског дела и да аргументују деловима текста.
Активности ученика	-пажљиво слушају инструкције наставника; - обнављају и проширују усвојена знања; -усвајају нова знања; -читају; -записују; -аргументовано износе своје ставове и образлажу их; -размеђују мишљења; -редовно пишу домаће задатке.
Активности наставника	-бриживо припрема час и усмерава његов ток; -мотивише ученике за рад; -објашњава, саветује и даје упутства; -прати постигнућа ученика и вреднује њихове одговоре; -похваљује сваки труд и напредак ученика; -припрема и одабира наставни материјал; -организује и координира рад ученика.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: индивидуални, фронтални, групни, рад у пару; Методе: дијалогска, монолошка, истраживачка, текстуална, демонстративна., игровна, стваралачка, аналитичко-синтетичка, радионице, истраживачки задаци, хеуристичка, програмирана настава, дигитална настава
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање кроз различите активности и задатке дате на часу и на тесту посебно припремљеном за овај вид наставе. Веома је важно да ученик на овим часовима стекне самопоуздање, да се оснажи његова воља и дух, како би другачије приступио градиву које се обрађује на часовима редовне наставе.
Место извођења наставе	Учионица, библиотека, мултимедијална учионица

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: ОСМИ	Годишњи фонд часова : 12
Наставни предмет: ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК – допунска настава	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Циљ допунске наставе је да ученик, уз додатну помоћ наставника, стекне минимум основних знања из садржаја које предвиђа програм енглеског језика у основној школи, али и да ученицима којима је то потребно пружи додатна појашњења садржаја обрађених на редовној настави.

Наставне теме/области	Заједничке активности и интересовања у школи и изван ње Путовања Вршњачка комуникација, тимски дух и спорт Уметност, медији, рекламе Људи некада и сада Уређење животног простора. Конзументско друштво у модерном друштву vs екологија
Садржаји	Текстови/дијалози/аудио/видео записи који се односе на тему; Изражавање допадања и недопадања; Описивање карактерних особина; Изражавање правила и забрана; Описивање садашњих и прошлих радњи; Употреба предлога; Поређење придева (бића, појава, предмета); Извођење речи. Изражавање реалних и хипотетичких услова; Изражавање будућности - планираних и непланираних будућних радњи; Изражавање пасивног/трпног стања; Употреба члана; Изражавање осећања;. Описивање спортова и филма; Доношење одлука; Изражавање способности, могућности, вероватноће, обавезе и забране модалним глаголима. Описивање стила живота људи некада и сада. Неуправни говор - наредбе, молбе, питања и изјавне реченице. Изражавање намере и сврхе. Описивање животног простора и животних стилова. Квантификатори. Бројиве и небројиве именице. Разговору у куповању и продаји, ценама и новцу.
Исходи	Ученик ће бити у стању да: - Разуме основни смисао прочитаних текстова и уме да издвоји кључне појмове и информације - Препозна форму глаголских облика и уме да их употреби у датом контексту - Препознаје и разликује основне граматичке и лексичке садржаје који су неопходни за успешну усмену и писану комуникацију
Активности ученика	Слушају, прате, постављају питања, одговарају на питања, сарађују, пишу, читају, раде у пару, групи, анализирају, повезују, изводе закључке, активно учествују у језичким играма примереним узрасту, прате сопствени напредак
Активности наставника	Прати, подстиче, мотивише, објашњава, коригује, помаже, прати напредак ученика, организује, пружа додатну подршку у учењу
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Монолошка, дијалогска, вербално - текстуална, аудитивна, демонстративна, илустративна. “Превођење” исказа у гест и геста у исказ Вежбе слушања, говора и примене лексичких и граматичких садржаја у датом контексту. Фронтални, индивидуализовани, у пару.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање и праћење, различите технике формативног оцењивања (вежбе говора, писања, читања, разумевања прочитаног). Редовно долажење на часове допунске наставе.

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Осми	Годишњи фонд часова : 24
Наставни предмет: -МАТЕМАТИКА –допунска настава	Недељни фонд часова: 1

Циљ учењапредмета: Допунска настава се организује за ученике који након редовних часова математике нису успели да савладају садржаје предвиђене програмом. Циљ одржавања ових часова је рад на једноставним, већ познатим примерима за што лакше савладавање основних појмова

Наставна тема/област:	СЛИЧНОСТ
Садржаји:	Пропорционалне величине.Талесова теорема.Сличност троуглова.
Исходи	– примени Талесову теорему у геометријским задацима; – примени сличност троуглова у геометријским задацима;
Активности ученика	-обнављају и утврђују раније стечена знања
Активности наставника	-припрема час,мотивише ученике за рад,прати постигнућа ученика и вреднује њихове одговоре, предлаже изворе за вежбање код куће
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада:фронтални,индивидуални Методе :дијалогска,монологска,текстуална,демонстративна
Начинпровереостварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање кроз различите активности и задатке дате на часу и на тесту посебно припремљеном за овај вид
Место извођења наставе	Математички кабинет

Наставна тема/област:	ТАЧКА,ПРАВА И РАВАН
Садржаји:	Однос тачке и праве,тачке и равни. Односи правих; мимоилазне праве. Односи праве и равни, нормала на раван, растојање тачке од равни. Односи две равни.
Исходи	– анализира односе тачака, правих и равни у простору и запише те односе математичким писмом; – представља цртежом односе геометријских објеката у равни и простору и користи решавања задатака;
Активности ученика	-обнављају и утврђују раније стечена знања
Активности наставника	-припрема час,мотивише ученике за рад,прати постигнућа ученика и вреднује њихове одговоре, предлаже изворе за вежбање код куће
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада:фронтални,индивидуални Методе :дијалошка,монолошка,текстуална,демонстративна
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање кроз различите активности и задатке дате на часу и на тесту посебно припремљеном за овај вид
Место извођења наставе	Математички кабинет

Наставна тема/област:	ЛИНЕАРНЕ ЈЕДНАЧИНЕ И НЕЈЕДНАЧИНЕ С ЈЕДНОМ НЕПОЗНАТОМ
Садржаји:	Линеарна једначина.Решавање линеарних једначина с једном непознатом.Линеарна неједначина.Решавање линеарних неједначина с једном непознатом.
Исходи	– реши линеарну једначину,неједначину;
Активности ученика	-обнављају и утврђују раније стечена знања
Активности наставника	-припрема час,мотивише ученике за рад,прати постигнућа ученика и вреднује њихове одговоре, предлаже изворе за вежбање код куће
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада:фронтални,индивидуални Методе :дијалошка,монолошка,текстуална,демонстративна
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање кроз различите активности и задатке дате на часу и на тесту посебно припремљеном за овај вид
Место извођења наставе	Математички кабинет

Наставна тема/област:	ПРИЗМА ,ПИРАМИДА
Садржаји:	Призма: појам, врсте, елементи. Површина праве призме. Запремина праве призме. Пирамида; појам, врсте, елемент Површина пирамиде. Запремина пирамиде.
Исходи	– израчуна површини запремину праве призме и четворостране пирамиде
Активности ученика	-обнављају и утврђују раније стечена знања
Активности наставника	-припрема час, мотивише ученике за рад, прати постигнућа ученика и вреднује њихове одговоре, предлаже изворе за вежбање код куће
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: фронтални, индивидуални Методe : дијалoшкa, монолoшкa, текстyалнa, демонстрaтивнa
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање кроз различите активности и задатке дате на часу и на тесту посебно припремљеном за овај вид
Место извођења наставе	Математички кабинет

Наставна тема/област:	ЛИНЕАРНА ФУНКЦИЈА
Садржаји:	Линеарна функција ($y = kx + n$). Цртање графика линеарних функција.
Исходи	– нацрта график линеарне функције;
Активности ученика	-обнављају и утврђују раније стечена знања
Активности наставника	-припрема час, мотивише ученике за рад, прати постигнућа ученика и вреднује њихове одговоре, предлаже изворе за вежбање код куће
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: фронтални, индивидуални Методe : дијалoшкa, монолoшкa, текстyалнa, демонстрaтивнa
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање кроз различите активности и задатке дате на часу и на тесту посебно припремљеном за овај вид
Место извођења наставе	Математички кабинет

Наставна тема/област:	ВАЉАК, КУПА,ЛОПТА
Садржаји:	Површина и запремина правог ваљка,купе и лопте
Исходи	– израчуна површини запремину ваљка,купе и лопте
Активности ученика	-обнављају и утврђују раније стечена знања
Активности наставника	-припрема час,мотивише ученике за рад,прати постигнућа ученика и вреднује њихове одговоре, предлаже изворе за вежбање код куће
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада:фронтални,индивидуални Методе :дијалошка,монолошка,текстуална,демонстративна
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање кроз различите активности и задатке дате на часу и на тесту посебно припремљеном за овај вид
Место извођења наставе	Математички кабинет

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Осми	Годишњи фонд часова : 34
Наставни предмет: Историја-додатна настава	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Допунска настава се организује за ученике који спорије усвајају знања или су били одсутни са часова и за оне који желе да утврде своје знање са циљем разумевања, препознавања, отклањања нејасноћа и бржег и квалитетнијег усвајања знања, умења и вештина из наставног градива

Наставна тема/област:	ОСНОВИ ПРОУЧАВАЊА ПРОШЛОСТИ
Садржаји:	Основне одлике периода од завршетка Првог светског рата до наших дана. Историјски извори за изучавање периода од завршетка Првог светског рата до наших дана и њихова сазнајна вредност(материјални, писани, аудио, визуелни, усмена сведочанства,дигитални).
Исходи	– смешта кључне догађаје, појаве и процесе из савремене историје на временској ленти; -усваја основне чињенице које може да репродукује самостално или уз помоћ наставника
Активности ученика	Активно приступају раду, анализира, поставља питања,изводи закључке,сарађује,учествује у активностима изражава мишљење и ставове
Активности наставника	Припрема наставни материјал,упознаје ученике са циљевима и садржајима програма – упознаје их са правилима рада – упознаје их са критеријумима оцењивања по областима – упознаје ученике, процењује њихово претходно искуство, – редовно прати рад и залагање ученика на часу – води рачуна о индивидуализованом приступу ученику – подстиче код ученика развој мишљења и разумевања – менторска улога – негује позитивну климу у одељењу – омогућава подстицајну средину за рад и учење – охрабрује, помаже и подстиче ученике – омогућава ученицима да сами изводе закључке – подстиче ученике на учење –Инсистира на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада –Инсистира на практичној примени стечених знања Идентификује напредак у учењу и постигнућима ученика
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методe, технике, облици)	-Мнолошко-дијалошка, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писана провера знања,петнаестоминутни тестови,самопроцена знања ученика
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	ЕВРОПА, СВЕТ И СРПСКИ НАРОД У ЈУГОСЛОВЕНСКОЈ ДРЖАВИ У ПЕРИОДУ ИЗМЕЂУ ДВА СВЕТСКА РАТА
Садржаји:	Последице Великог рата(демографски и материјални губици, одраз рата у друштвеном и културном животу, Мировна конференција у Паризу – нова карта Европе и света). Револуције у Русији и Европи (узроци, ток и последице). Стварање југословенске државе (југословенска идеја, процес и носиоци уједињења, међународно признање игранице). Политичке и друштвено-економске прилике у Европи и свету (либералне демократије, тоталитарне идеологије, економске кризе; култура, наука и уметност, свакодневни живот). Југословенска краљевина (простор, становништво и друштво; конституисање државе, политички живот; међународни положај; економске прилике; култура, улога двора; национално и верско питање). Истакнуте личности: Николај II Романов, Владимир Иљич Лењин, Роза Луксембург, Александар Флеминг, Пабло Пикасо, Волт Дизни, Чарли Чаплин, Сергеј Ејзенштајн, Бенито Мусолини, Адолф Хитлер, Јосиф Стаљин, Френклин Рузвелт, Александар I, Марија, Петар II и Павле Карађорђевић, Никола Пашић, Стјепан Радић, Милан Стојадиновић, Драгиша Цветковић, Влатко Мачек, Слободан Јовановић, Милутин Миланковић, Исидора Секулић, Ксенија Атанасијевић, Милена Павловић Барили, Иван Мештровић.
Исходи	– смешта кључне догађаје, појаве и процесе из савремене историје на временској ленти; – усваја основне чињенице које може да репродукује самостално или уз помоћ наставника
Активности ученика	Активно приступа раду, анализира, поставља питања, изводи закључке, сарађује, учествује у активностима изражава мишљење и ставове
Активности наставника	Припрема наставни материјал, упознаје ученике са циљевима и садржајима програма – упознаје их са правилима рада – упознаје их са критеријумима оцењивања по областима – упознаје ученике, процењује њихово претходно искуство, – редовно прати рад и залагање ученика на часу – води рачуна о индивидуализованом приступу ученику – подстиче код ученика развој мишљења и разумевања – менторска улога – негује позитивну климу у одељењу – омогућава подстицајну средину за рад и учење – охрабрује, помаже и подстиче ученике – омогућава ученицима да сами изводе закључке – подстиче ученике на учење – Инсистира на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада – Инсистира на практичној примени стечених знања Идентификује напредак у учењу и постигнућима ученика
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Фронтални, индивидуални, групни, рад у пару – квиз, техника шест шешира, мапа ума, дрво проблема
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	петнаестоминутни тестови, самопроцена знања ученика, усмена и писана провера знања
Место извођења наставе	Учионица, историјски локалитети, архив, музеји

Наставна тема/област:	ДРУГИ СВЕТСКИ РАТ
Садржаји:	Свет у рату – узроци, међународне кризе, сукоби и освајачка политика тоталитарних држава; почетак и ток рата, зарађене стране, савезништва, фронтови, најважније операције, нови начини ратовања; ратна свакодневица; страдање цивила и ратни злочини; крај рата, победа антифашистичке коалиције. Југославија и српски народ у рату – улазак у рат, војни пораз, окупација, подела, квислиншке творевине; геноцид и злочини; устанак, антифашистичка борба и грађански рат; војне операције, живот у рату. Последице рата – људски и материјални губици; демографске и друштвене промене, миграције; уништавање културног наслеђа; суђења за ратне злочине; стварање ОУН. Истакнутеличности: Френклин Рузвелт, Винстон Черчил, Јосиф Стаљин, Адолф Хитлер, Бенито Мусолини, цар Хирохито, Франциско Франко, Мао Цедунг, Ана Франк, Петар II Карађорђевић, Драгољуб Михаиловић, Јосип Броз, Милан Недић, Анте Павелић, Диана Будисављевић.
Исходи	– смешта кључне догађаје, појаве и процесе из савремене историје на временској ленти; – усваја основне чињенице које може да репродукује самостално или уз помоћ наставника
Активности ученика	Активно приступа раду, анализира, поставља питања, изводи закључке, сарађује, учествује у активностима изражава мишљење и ставове
Активности наставника	Припрема наставни материјал, упознаје ученике са циљевима и садржајима програма – упознаје их са правилима рада – упознаје их са критеријумима оцењивања по областима – упознаје ученике, процењује њихово претходно искуство, – редовно прати рад и залагање ученика на часу – води рачуна о индивидуализованом приступу ученику – подстиче код ученика развој мишљења и разумевања – менторска улога – негује позитивну климу у одељењу – омогућава подстицајну средину за рад и учење – охрабрује, помаже и подстиче ученике – омогућава ученицима да сами изводе закључке – подстиче ученике на учење – Инсистира на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада – Инсистира на практичној примени стечених знања Идентификује напредак у учењу и постигнућима ученика
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	– Мнолошко-дијалошка, игровне активности – Фронтални, индивидуални, групни, рад у пару – квиз, техника шест шешира, мапа ума, дрво проблема
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писана провера знања, петнаестоминутни тестови, самопроцена знања ученика
Место извођења наставе	Учионица, историјски локалитети, архив, музеји

Наставна тема/област:	СВЕТ, ЕВРОПА И СРПСКИНАРОД У ЈУГОСЛОВЕНСКОЈ ДРЖАВИ У ПЕРИОДУ ХЛАДНОГ РАТА
Садржаји:	Свет после Другог светског рата – блоковска подела, трка унаоружању, глобална димензија хладног рата, ратна жаришта и кризе, деколонизација, европске интеграције, покрети еманципације Југославија и српски народ после Другог светског рата – изградња новог државног и друштвеног уређења, једнопартијски систем, однос власти према политичким противницима, међународни положај, економске и културне прилике, самоуправљање, несврстаност; свакодневица, популарна култура, нове тенденције у култури. Истакнуте личности: Џон Кенеди, Никита Хрушчов, Махатма Ганди, Мартин Лутер Кинг, Роза Паркс, Нелсон Мандела, Голда Меир, Енди Ворхол, Јосип Броз, Александар Ранковић, Милован Ђилас, Иво Андрић, Милош Црњански, Александар Петровић, Мира Траиловић, Душан Ковачевић.
Исходи	– . смешта кључне догађаје, појаве и процесе из савремене историје на временској ленти; – усваја основне чињенице које може да репродукује самостално или уз помоћ наставника
Активности ученика	Активно приступају раду, практично примењују стечена знања, самопроцењују свој напредак, запажају, упоређују, повезују, примењују, решавају проблеме, организују, повезују знање са другим областима.
Активности наставника	Припрема наставни материјал, упознаје ученике са циљевима и садржајима програма – упознаје их са правилима рада – упознаје их са критеријумима оцењивања по областима – упознаје ученике, процењује њихово претходно искуство, – редовно прати рад и залагање ученика на часу – води рачуна о индивидуализованом приступу ученику – подстиче код ученика развој мишљења и разумевања – менторска улога – негује позитивну климу у одељењу – омогућава подстицајну средину за рад и учење – охрабрује, помаже и подстиче ученике – омогућава ученицима да сами изводе закључке – подстиче ученике на учење – Инсистира на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада – Инсистира на практичној примени стечених знања Идентификује напредак у учењу и постигнућима ученика
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Мнолошко-дијалошка, демонстрација, дебата, рад на непознатом тексту, дискусија, игровне активности - Фронтални, индивидуални, групни, рад у пару - квиз, техника шест шешира, мапа ума, дрво проблема
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писана провера знања, петнаестоминутни тестови, самопроцена знања ученика
Место извођења наставе	Учионица, историјски локалитети, архив, музеји

Наставна тема/област:	СВЕТ, ЕВРОПА, СРПСКА ДРЖАВА И НАРОД У САВРЕМЕНИМ ПРОЦЕСИМА
Садржаји:	Свет после хладног рата–пад Берлинског зида;слом комунизма у Европи, распад СССР-а, нова политичка карта Европе,стварање Европске уније, доминација САД, локални конфликти и интервенције великих сила,процеси глобализације,Четврта индустријскареволуција(дигитални медији,интернет,друштвене мреже и мобилна телефонија), претња тероризма, миграције,савремени културни покрети. Српски народ на крају20.ипочетком21.века–кризаСФРЈ 80-тих година,међунационалне тензије,увођењевишестраначког политичког система, распад СФРЈ, грађански рат и стварањенових држава, интернационализација сукоба и међународне интервенције, економске прилике и свакодневни живот, ратни злочини, страдање цивилног становништва, разарање културног наслеђа, НАТО агресија на СРЈ, последице ратова, политичке промене2000.године,РепубликаСрбија као самостална држава, Питање статуса Косова и Метохије,односиу региону,српски народ у дијаспори и региону, процес придруживања Европској унији,култура и спорт. Истакнутеличности:Роналд Реган,Михаил Горбачов,Маргарет Тачер, Бил Гејтс, Владимир Путин, Ангела Меркел, СлободанМилошевић, Фрањо Туђман, Алија Изетбеговић, Зоран Ђинђић,ВојиславКоштуница
Исходи	– смешта кључне догађаје, појаве и процесе из савремене историје на временској ленти; –усваја основне чињенице које може да репродукује самостално или уз помоћ наставника
Активности ученика	Активно приступају раду,практично примењују стечена знања,самопроцењују свој напредак,запажају,упоређују,повезују,примењују,решавају проблеме,организују,повезују знање са другим областима.
Активности наставника	Припрема наставни материјал,упознаје ученике са циљевима и садржајима програма – упознаје их са правилима рада – упознаје их са критеријумима оцењивања по областима – упознаје ученике, процењује њихово претходно искуство, – редовно прати рад и залагање ученика на часу – води рачуна о индивидуализаованом приступу ученику – подстиче код ученика развој мишљења и разумевања – менторска улога – негује позитивну климу у одељењу – омогућава подстицајну средину за рад и учење – охрабрује, помаже и подстиче ученике – омогућава ученицима да сами изводе закључке – подстиче ученике на учење –Инсистира на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада –Инсистира на практичној примени стечених знања Идентификује напредак у учењу и постигнућима ученика
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	–Мнолошко-дијалогска,демонстрација,дебата,рад на непознатом тексту,дискусија,игровне активности –Фронтални,индивидуални,групни,рад у пару –квиз,техника шест шешира,мапа ума,дрво проблема
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писана провера знања,петнаестоминутни тестови,самопроцена знања ученика
Место извођења наставе	Учионица,историјски локалитети,архив,музеји

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Осми	Годишњи фонд часова : 34
Наставни предмет: БИОЛОГИЈА- допунска настава	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Допунска настава биологије се организује за ученике који на редовној настави нису били у могућности да савладају предвиђено градиво (ученици са потешкоћама у развоју, ученици са мањкавим предзнањем, ученици за које се показало да део градива нису савладали и ученици који су одсуствовали са редовне наставе одређено време. Допунској настави могу се прикључити и други ученици ако изразе жељу да на овај начин допуне редовну наставу.

Наставна тема/област:	ЈЕДИНСТВО ГРАЂЕ И ФУНКЦИЈЕ КАО ОСНОВА ЖИВОТА; ЧОВЕК И ЗДРАВЉЕ; ПОРЕКЛО И РАЗНОВРСНОСТ ЖИВОТА; НАСЛЕЂИВАЊЕ И ЕВОЛУЦИЈА; ЖИВОТ У ЕКОСИСТЕМУ
Садржаји:	Улога ћелијских органела у метаболизму ћелије, Матичне ћелије, Улога и значај ензима. Ендокрини и нервни систем, хуморална регулација, поремећаји функције ендокриног и нервног система. Фотосинтеза, дисање, транспирација. Теорија еволуције Еволуција и развој екосистема. Ограниченост ресурса и одрживи развој Ретке и угрожене врсте Србије. Последице глобалних промена.
Исходи	На основном нивоу: повеже грађу ћелијских органела са њиховом улогом у метаболизму ћелије; препознаје поремећаје у раду органа и система органа; Разликује обновљиве и необновљиве природне ресурсе; Препознаје негативне утицаје човека на животну средину и како то делује на жива бића у непосредном окружењу.
Активности ученика	Посматра, слуша, бележи, црта, поставља питања, закључује.
Активности наставника	планира, организује, усмерава; подстиче; даје упутства; излаже нове чињенице, демонстрира, посматра
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Дијалогска метода, рад на тексту, демонстративна, индивидуализована настава, рад у малим групама
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање, дневници рада, мапе ума, сажетци наставног градива, дијагностички тестови
Место извођења наставе	Биолошки кабинет

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред:Осми	Годишњи фонд часова : 30
Наставни предмет: ФИЗИКА -допунска настава	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења допунске наставе је да ученик, уз додатну помоћ наставника, стекне минимум основних знања из садржаја које предвиђа програм физике у основној школи. Њу похађају ученици који у редовној настави нису били успешни

Наставна тема/област:	Осцилаторно и таласно кретање
Садржаји:	Осцилаторно кретање, таласи, звук
Исходи	Да ученик зна да наведе периодично и осцилаторно кретање, да зна период и фреквенцију, да зна шта је чујни звук
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни, рад у пару Методе рада: Вербална, експериментална, илустрациона Технике: мапа ума
Активности наставника	Планира, припрема, води разговор; примењује различите облике и методе рада; демонстрира и илуструје; подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; проверава оствареност исхода
Активности ученика	Прати, записује поставља питања, решава задатке, учествује у извођењу огледа, демонстрира, сарађује, учествује у раду групе, прави презентације и постере.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Свакодневно праћење рада ученика - Разна усмена проверавања, активност ученика на часу. Самооцењивање
Место извођења наставе:	Кабинет за физику

Наставна тема/област:	Светлосне појаве
Садржаји:	Закон одбијања и преламања, праволинијско простирање светлости
Исходи	Да зна закон преламања и одбијања, да зна да се светлост простира праволинијски
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни, рад у пару, индивидуални Методе рада: Вербална, илустрациона Технике: мапа ума
Активности наставника	Планира, припрема, води разговор; примењује различите облике и методе рада; демонстрира и илуструје; подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; проверава оствареност исхода
Активности ученика	Прати, записује поставља питања, решава задатке, конструише, учествује у извођењу огледа, демонстрира, сарађује, учествује у раду групе, прави презентације и постере.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Свакодневно праћење рада ученика - Разна усмена проверавања, активност ученика на часу. Самооцењивање
Место извођења наставе:	Кабинет за физику

Наставна тема/област:	Електрично поље
Садржаји:	Наелектрисање тела, елементарно наелектрисање, потенцијал, напон и рад ел.поља, електрична сила
Исходи	Да зна да постоје две врсте наелектрисања и да између њих делује електрична сила. Да зна вредност елементарног наелектрисања
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни, рад у пару, индивидуални Методе рада: Вербална, илустрациона Технике: мапа ума
Активности наставника	Планира, припрема, води разговор; примењује различите облике и методе рада; демонстрира и илуструје; подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; проверава оствареност исхода
Активности ученика	Прати, записује поставља питања, решава задатке, учествује и демонстрира, сарађује, учествује у раду групе
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Свакодневно праћење рада ученика - Разна усмена проверавања, активност ученика на часу. Самооцењивање
Место извођења наставе:	Кабинет за физику

Наставна тема/област:	Електрична струја
Садржаји:	Електрична струја као појава, јачина ел.струје, напон, електрична отпорност, Омови закони, рад ел.струје и утрошена ел. енергија, шема струјног кола, проводници и изолатори
Исходи	Да зна ознаке за напон, ел. струју и отпор, да зна њихове мерне јединице. Образац за Омов закон, рад ел. струје, снагу и утрошену енергију
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни, рад у пару, индивидуални Методе рада: Вербална, илустрациона Технике: мапа ума
Активности наставника	Планира, припрема, води разговор; примењује различите облике и методе рада; демонстрира и илуструје; подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; проверава оствареност исхода
Активности ученика	Прати, записује поставља питања, решава задатке, учествује и демонстрира, сарађује, учествује у раду групе
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Свакодневно праћење рада ученика - Разна усмена проверавања, активност ученика на часу. Самооцењивање
Место извођења наставе:	Кабинет за физику

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Осми	Годишњи фонд часова : 21
Наставни предмет: ХЕМИЈА - допунска настава	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Допунска настава организује се за ученике који имају тешкоћа при савладавању наставног градива, као и за ученике који су дуже време били одсутни с наставе. Програм допунске наставе садржи исте наставне теме и садржаје као програм редовне наставе. Допунска настава не сме се организовати само пред часове провере знања ученика. Она се организује током целе школске године, када се укаже потреба за њом, а најчешће од једног часа недељно.

Наставна тема/област:	МЕТАЛИ, ОКСИДИ И ХИДРОКСИДИ
Садржаји:	Метали у неживој и живој природи. Општа физичка и хемијска својства метала. Алкални и земноалкални метали. Гвожђе, бакар, алуминијум, олово и цинк, њихове легуре и практична примена. Оксиди метала и хидроксиди, својства и примена.
Исходи	– зна о заступљености метала и њихових једињења у природи; – зна физичка својства метала; разуме хемијска својства метала; – повезује својства метала са положајем у периодном систему елемената; – зна значење појмова хидроксид; уме да примењује правила писања формула хидроксида. – разуме начине добијања хидроксида; испитује физичка својства метала; – зна да примењује начине доказивања хидроксида индикаторима; разликује на основу формула оксиде, киселине и хидроксида; – зна својства метала која одређују њихову практичну примену; зна својства и примене важнијих легура; – зна да наведе заступљеност метала и неметала, неорганских и органских једињења у живој и неживој природи; – уме да испита и опише физичка својства метала и неметала, и повеже их с њиховом практичном применом; – уме правилно да рукује лабораторијским посуђем, прибором и супстанцама, и показује одговоран однос према здрављу и животној средини; – зна и уме да изведе експеримент према датом упутству, табеларно и графички прикаже податке, формулише објашњења и изведе закључке.
Активности ученика	Посматра, запажа, бележи, слуша, анализира, закључује црта, чита, обележава, одговара на питања, поставља питања, прави шеме и мапе ума, ради у пару, рад у групама на јасно дефинисаним задацима, коментаришу
Активности наставника	Планира, организује, усмерава; подстиче; даје упутства; излаже нове чињенице, демонстрира, одређује редослед израде задатака, посматра, процењује, оцењује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Индивидуални, групни, рад у пару Методе: Монолошка, дијалогска, експериментална
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Тестови, писмене вежбе, извештаји, усмено испитивање, есеји. Посматрање, контролне вежбе, дијагностички тестови, дневници рада, самоевалуација, вршњачко оцењивање, практичне вежбе

Наставна тема/област:	НЕМЕТАЛИ, ОКСИДИ И КИСЕЛИНЕ
Садржаји:	Неметали у неживој и живој природи. Општа физичка и хемијска својства неметала. Халогени елементи, сумпор, азот, фосфор и угљеник. Оксиди неметала и киселине, својства и примена.
Исходи	– зна о заступљености неметала и њихових једињења у природи; – зна физичка својства неметала; – разуме хемијска својства неметала; – зна и уме да повезује својства неметала са положајем у Периодном систему елемената; – зна и уме да примењује правила писања формула оксида; – зна да представља хемијским једначинама реакције оксидације; – зна примене важнијих неметала и њихових једињења у свакодневном животу; – зна значење појмова оксид и оксидација; – зна значење појма киселина; – разуме начине добијања киселина; – разликује на основу формула оксиде и киселине; зна и уме да примењује начине доказивања киселина индикаторима.
Активности ученика	Посматра, запажа, бележи, слуша, анализира, закључује црта, чита, обележава, одговара на питања, поставља питања, прави шеме и мапе ума, ради у пару, рад у групама на јасно дефинисаним задацима, коментаришу
Активности наставника	Планира, организује, усмерава; подстиче; даје упутства; излаже нове чињенице, демонстрира, одређује редослед израде задатака, посматра, процењује, оцењује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Индивидуални, групни, рад у пару Методе: Монолошка, дијалошка, експериментална
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Тестови, писмене вежбе, извештаји, усмено испитивање, есеји. Посматрање, контролне вежбе, дијагностички тестови, дневници рада, самоевалуација, вршњачко оцењивање, практичне вежбе
Место извођења наставе	Учионица хемијски кабинет

Наставна тема/област:	СОЛИ
Садржаји:	Добијање соли. Формуле соли и називи. Дисоцијација соли. Физичка и хемијска својства соли. Примена соли.
Исходи	– зна значење појма соли; – зна и уме да саставља формуле соли на основу назива; – зна и уме да саставља називе соли на основу формуле; – разуме начине добијања соли; – уочава генетску повезаност оксида, киселина, хидроксида и соли; – зна физичка својства соли; – разуме хемијска својства соли. – разликује на основу формула оксиде, киселине, хидроксида и соли; – зна примене важнијих соли; – зна шта су електролити; – објашњава појам електролитичке дисоцијације; – разуме реакције електролитичке дисоцијације киселина, хидроксида и соли и представља их хемијским једначинама; – уме да тумачи рН-скалу; – зна рН вредност воде; зна киселост неких супстанци из свакодневног живота (сапуна, кафе, итд.).
Активности ученика	Посматра, запажа, бележи, слуша, анализира, закључује црта, чита, обележава, одговара на питања, поставља питања, прави шеме и мапе ума, ради у пару, рад у групама на јасно дефинисаним задацима, коментаришу
Активности наставника	Планира, организује, усмерава; подстиче; даје упутства; излаже нове чињенице, демонстрира, одређује редослед израде задатака, посматра, процењује, оцењује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Индивидуални, групни, рад у пару Методе: Монолошка, дијалошка, експериментална
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Тестови, писмене вежбе, извештаји, усмено испитивање, есеји. Посматрање, контролне вежбе, дијагностички тестови, дневници рада, самоевалуација, вршњачко оцењивање, практичне вежбе
Место извођења наставе	Учионица хемијски кабинет

Наставна тема/област:	УГЉОВОДОНИЦИ
Садржаји:	Подела угљоводоника. Номенклатура. Изомерија. Физичка својства угљоводоника. Хемијска својства угљоводоника. Полимери. Нафта и земни гас.
Исходи	– зна састав, поделу и физичка својства угљоводоника; – зна и уме да саставља формуле и називе једноставнијих угљоводоника; – зна састав, поделу и физичка својства угљоводоника; – разликује алкане, алкене и алкине на основу молекулске и структурне формуле и на основу назива; – зна да саставља формуле и називе једноставнијих угљоводоника; – зна да угљоводоници подлежу реакцији сагоревања у којој се ослобађа топлота; – разуме основне хемијске реакције алкана (супституција), алкена и алкина (адиција); – зна да су главни природни извори угљоводоника нафта и земни гас; – зна примене важнијих деривата нафте и земног гаса;
Активности ученика	Посматра, запажа, бележи, слуша, анализира, закључује црта, чита, обележава, одговара на питања, поставља питања, прави шеме и мапе ума, ради у пару, рад у групама на јасно дефинисаним задацима, коментаришу
Активности наставника	Планира, организује, усмерава; подстиче; даје упутства; излаже нове чињенице, демонстрира, одређује редослед израде задатака, посматра, процењује, оцењује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Излаже нове чињенице, Демонстрира Одређује редослед израде задатака, Посматра Процењује Оцењује
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Облик рада: Индивидуални, групни, рад у пару Методе: Монолошка, дијалошка, експериментална
Место извођења наставе	Тестови, писмене вежбе, извештаји, усмено испитивање, есеји. Посматрање, контролне вежбе, дијагностички тестови, дневници рада, самоевалуација, вршњачко оцењивање, практичне вежбе
	Учионица хемијски кабинет

Наставна тема/област:	Органска једињења са кисеоником
Садржаји:	Алкохоли. Карбоксилне киселине. Мласти и уља. Угљени хидрати у прегледу: моносахариди (глукоза и фруктоза), дисахариди (сахароза и лактоза), полисахариди (скроб и целулоза). Амино-киселине. Протеини. Витамини.
Исходи	– уочава хидроксилну групу алкохола као функционалну групу која карактерише алкохоле као класу органских једињења; – зна да примењује правила номенклатуре алкохола; – разликује алкохоле на основу различитих подела; – повезује добијање етанола са претходним знањима; разуме да су физичка и хемијска својства алкохола одређена присуством хидроксилне групе
Активности ученика	Посматра, запажа, бележи, слуша, анализира, закључује црта, чита, обележава, одговара на питања, поставља питања, прави шеме и мапе ума, ради у пару, рад у групама на јасно дефинисаним задацима, коментаришу
Активности наставника	Планира, организује, усмерава; подстиче; даје упутства; излаже нове чињенице, демонстрира, одређује редослед израде задатака, посматра, процењује, оцењује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Индивидуални, групни, рад у пару Методе: Монолошка, дијалошка, експериментална
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Тестови, писмене вежбе, извештаји, усмено испитивање, есеји. Посматрање, контролне вежбе, дијагностички тестови, дневници рада, самоевалуација, вршњачко оцењивање, практичне вежбе
Место извођења наставе	Учионица хемијски кабинет

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Осми	Годишњи фонд часова : 34
Наставни предмет: РУСКИ ЈЕЗИК – допунска настава	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Заснивање циља на потребама ученика које се остварују овладавањем комуникативних вештина и развијањем способности и метода учења страног језика; развијање сазнајних и интелектуалних способности ученика његових моралних и естетких ставова стицање позитивниг односа према другим језицима и културама уз уважавање различитости и навикавање на отвореност у комуникацији, стицање свести и сазнања о функционисању страног и матерњег језика; усвајање основних знања за усмено и писмено споразумевање са људима из других земаља; усвоји норме вербалне и невербалне комуникације у складу са специфичностима руског језика, као и да настави да на вишем новоу образовања и самостално учење истог или других страних језика.

Наставна тема/област:	I ШКОЛА, ПОРОДИЦА
Садржаји:	школске обавезе, интересовања, поздрављање, исказивање захвалности, извињење, руска школа, врсте речи, школски предмети и секције, слагање и неслагање, род именица, падежи
Исходи	поздрави и отпоздрави примењујући најједноставнија језичка средства, представити себе и другог, исказати захвалност, извињење
Активности ученика	Вежбе слушања, Рецитовање, Певање у групи, Мануелне активности, Симулација (улоге).
Активности наставника	Прати, говори полако и разговетно, Упућује, Семантизује нове речи.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне (монологска (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене вежбе (разумевање говора, тразумевање краћег писаног текста, усмено изражавање, усвојеност лексике и граматике.
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	II РОЂЕНДАН
Садржаји:	позивнице, прослава, промена придева, глаголски вид, времена
Исходи	разуме јасно постављена питања и одговара на њих, разуме упутства и налоге и реагује на њих;
Активности ученика	Вежбе слушања, Рецитоване, Певање у групи, Мануелне активности, Симулација (улоге).
Активности наставника	Прати, говори полако и разговетно, Упућује, Семантизује нове речи.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне (монологска (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене вежбе (разумевање говора, тразумевање краћег писаног текста, усмено изражавање, усвојеност лексике и граматике.
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	III ЗИМСКЕ РАДОСТИ
Садржаји:	Нова година у Москви, употреба акузатива и локатива, исказивање места и правца, личне заменице, садашње време прва коњугација
Исходи	разуме једноставна и пажљиво исказана правила понашања,
Активности ученика	Вежбе слушања, Рецитоване, Певање у групи, Мануелне активности, Симулација (улоге).
Активности наставника	Прати, говори полако и разговетно, Упућује, Семантизује нове речи.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне (монологска (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене вежбе (разумевање говора, тразумевање краћег писаног текста, усмено изражавање, усвојеност лексике и граматике.
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	IV ПОЗОРИШТЕ
Садржаји:	руска бајка, допадање и недопадање, опис лица, генитив, основни и редни бројеви, време по сату, садашње време друга коњугација
Исходи	разуме једноставно исказане честитке и одговара на њих, исказује допадање и недопадање
Активности ученика	Вежбе слушања, Рецитоване, Певање у групи, Мануелне активности, Симулација (улоге).
Активности наставника	Прати, говори полако и разговетно, Упућује, Семантизује нове речи.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне (монологска (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене вежбе (разумевање говора, тразумевање краћег писаног текста, усмено изражавање, усвојеност лексике и граматике.
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	V ПРАЗНИЦИ
Садржаји:	стари руски празници и обичаји инструментал, глаголски вид и будуће време
Исходи	разуме и описује на једноставан начин опис живих бића, предмета, места и појава, старих руских празника и обичаја, разуме честитку и одговори на њу, опише начин прославе важних догађаја
Активности ученика	Вежбе слушања, Рецитоване, Певање у групи, Мануелне активности, Симулација (улоге).
Активности наставника	Прати, говори полако и разговетно, Упућује, Семантизује нове речи.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне (монологска (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене вежбе (разумевање говора, тразумевање краћег писаног текста, усмено изражавање, усвојеност лексике и граматике.
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	VI МОСКВА/САНКТ-ПЕТЕРБУРГ
Садржаји:	опис земље и града, знаменитости, стране света, датив, глаголи кретања, употреба императива, присвојне заменице, употреба бројева са именицама
Исходи	разуме и описује једноставне исказе о тренутним активностима и способностима, опише специфичније просторне односе једноставним везаним исказима, опише неки историјски догађај, историјску личност и слично, разуме жеље планове, намере, молбе и реагује на њих
Активности ученика	Вежбе слушања, Рецитовање, Певање у групи, Мануелне активности, Симулација (улоге).
Активности наставника	Прати, говори полако и разговодно, Упућује, Семантизује нове речи.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне (монологска (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене вежбе (разумевање говора, тразумевање краћег писаног текста, усмено изражавање, усвојеност лексике и граматике.
Место извођења наставе	учионица

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: ОСМИ	Годишњи фонд часова : 34
Наставни предмет:Српски језик и књижевност-додатна настава	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета Српски језик и књижевност на часовима додатне наставе јесте подстицање и праћење рада ученика који имају посебне афинитете према садржају који се обрађује на часовима редовне наставе, развијање љубави према матерњем језику и потребе да се он негује и унапређује, оспособљавање за успешно служење књижевним језиком у различитим видовима његове усмене и писмене употребе и у различитим комуникативним ситуацијама (улога говорника, слишаоца, саговорника и читаоца), уочавање разлике између месног говора и књижевног језика;развијање осећања за аутентичне естетске вредности у књижевној уметности, поступно и систематично оспособљавање ученика за логичко схватање и критичко процењивање прочитаног текст, развијање потребе за књигом, способности да се њоме ученици самостално служе као извором сазнања; навикавање на самостално коришћење библиотеке (одељењске, школске, градске)

Наставна тема/област:	Књижевност
Садржаји:	Књижевна дела и писци који се обрађују на часовима српског језика и књижевности. Књижевна дела по избору деце. Књижевни термини и појмови. Врста строфе. Врста стиха. Одлике лирске поезије: нагласак речи и ритам; рима ; улога риме у обликовању стиха. Стилске фигуре. Врсте ауторске и народне лирске песме. Основна тема и кључни мотиви. Песничке слике. Карактеризација ликова. Облици казивања подела. Фабула/радња, редослед догађаја. Врсте епских дела: приповетка, роман,еп, спев. Драмске врсте – основне одлике. Монолог и дијалог у драми. Дидаскалије, реплика. Етапе у развоју драмског дела. Драмска ситуација. КЊИЖЕВНИ ТЕРМИНИ И ПОЈМОВИ Опкорачење. Рефрен. Цезура. Везани и слободни стих. ауторске лирске песме: рефлексивна и сатирична песма. Језичко-стилска изражајна средства: метафора, алегорија, градација, словенска антитеза, фигуре понављања (асонанца и алитерација). Функција мотива у композицији лирске песме. Песма у прози. Фабула и сиже. Статички и динамички мотиви. Композиција. Епизода. Идејни слој књижевног текста. Хумор, иронија и сатира. Врсте карактеризације књижевног лика. Унутрашњи монолог. хронолошко и ретроспективно приповедање. Дневник. Путопис. Аутобиографија. Легендарна прича. Предања о постанку бића, места и ствари. Афоризам. Пословице, изреке; питалице; загонетке. Књижевни и остали типови текстова у функцији унапређивања језичке културе. Књижевноуметнички и публицистички текстови. Усмени и писмени састави према унапред задатим смерницама (ограничен број речи; задата лексика). Текст заснован на аргументима. Технички и сугестивни опис. Репортажа. Цитати и

	фусноте из различитих књижевних и неуметничких текстова. Нелинеарни текстови: табеле, легенде, графикони, мапе ума и друго. Говорне вежбе: интерпретативно-уметничке (изражајно читање, рецитовање); вежба аргументовања (дебатни разговор). Правописне вежбе: диктат, исправљање правописних грешака у тексту; запета у зависносложеним реченицама; глаголски облици; електронске поруке. Језичке вежбе: допуњавање текста различитим облицима променљивих речи; допуњавање текста непроменљивим речима; обележавање комуникативне реченице у тексту; исказивање реченичног члана на више начина (реч, синтагма, предлошко-падежна конструкција, реченица); фразеологизми (разумевање и употреба) и друге.
Исходи	-уочава и елементе композиције лирске песме (строфа, стих), врсте строфе према броју стихова, анализира сегменте епског дела у стиху и у прози (делови фабуле-поглавље, епизода;стих); драмског дела (чин, сцена, појава); -разликује појам песника и појам лирског субјекта; појам приповедача у односу на писца; -разликује облике казивања; -увиђа звучне, визуелне, тактилне, олфакторне елементе песничке слике; -одреди стилске фигуре и разуме њихову улогу у књижевно-уметничком тексту; -процени основни тон певања, приповедања или драмске радње(шаљив, ведар, тужан и сл.); -развија имагинацијски богате асоцијацијена основу тема и мотива књижевних дела; -одреди тему и главне и споредне мотиве; -анализира узрочно-последично низање мотива; -илуструје особине ликова примерима из текста; -вреднује поступке ликова и аргументовано износи ставове; -наводи примере личне добити од читања; -напредује у стицању читалачких компетенција; -упореди књижевно и филмско дело, позоришну представу и драмски текст; -разликује драмске врсте и анализира; -уочава разлику између дијалога, монолога и унутрашњег монолога; -разликује драмске етапе и елементе драмске ситуације; -уме да препозна опкорачење, рефрен, цезуру; -разликује везани од слободног стиха; -разликује врсте лирских песама на примерима; -уме да препозна сложеније примере стилских фигура; -разликује песму у прози од прозног дела; -фабулу и суже прецизно одређује; -разликује статичке од динамичких мотива; -разликује епизоду, композицију; -уочава примере ироније, сатире и хумора; -разликује врсте приповедања; -зна да препозна дневник, путопис и аутобиографију; -проналази и записује легенде свог краја; -разликује различите форме народних умотворина; -уме да разликује хронолошко и ретроспективно шриповедање; -уме да истакне сатирични тон у делима;

Активности ученика	-пажљиво слушају инструкције наставника; -обнављају и проширују усвојена знања; -усвајају нова знања; -читају; -записују; -анализирају и интерпретирају обрађене садржаје; -аргументовано износе своје ставове и образлажу их; -размењују мишљења; -решавају проблемске задатке; -редовно пишу домаће; -трагају за новим изворима сазнања
Активности наставника	-изражајно чита текстове; -врло брижљиво припрема час и његов ток; -мотивише ученике за рад; -објашњава, саветује и даје упутства; -прати постигнућа ученика и вреднује њихове одговоре; -похваљује напредак и труд ученика; -припрема и одабира наставни материјал; -упућује ученике на додатне изворе знања; -организује и координира рад ученика и подржава њихову сарадњу; -сугерисање ученицима на велики број сајтова на којима могу обогатити своја сазнања.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: индивидуални, фронтални, групни, рад у пару; Методе: дијалогска, монолошка, истраживачка, текстуална, демонстративна., игровна, стваралачка, аналитичко-синтетичка, радионице, истраживачки задаци, хеуристичка, програмирана настава, дигитална настава
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање кроз различите истраживачке задатке, задатке дате на часу и на тестовима. Веома је важно да ученици на овим часовима осете слободу да искажу своје мишљење и осећања у сваком тренутку и да буду мотивисани за даљи рад и напредак у раду
Место извођења наставе	Учионица, библиотека, мултимедијална учионица

Наставна тема/област:	Граматика, језик и правопис
Садржаји:	Променљиве и непроменљиве речи. Падежи, значења и служба. Грађење речи. Грађење и основна значења глаголских облика. Подела глаголских облика на просте и сложене и на личне (времена и начини) и неличне. Појам синтагме (главни члан и зависни чланови); врсте синтагми: именичке, придевске, прилошке и глаголске. Служба речи. Атрибут у оквиру синтагме. Логички субјекат. Сложени глаголски предикат. Напоредни односи међу реченичним члановима – саставни, раставни и супротни. Појам комуникативне и предикатске реченице. Независне предикатске реченице – напоредни односи међу независним реченицама (саставни, раставни, супротни). Зависне предикатске реченице (изричне, односне, месне, временске, узрочне, условне, допусне, намерне, последичне и поредбене). Реченични чланови исказани речју, предлошко-падежном конструкцијом, синтагмом и реченицом. Конгруенција – основни појмови Правописна решења у вези са обрађеним глаголским облицима. Интерпункција у вези са зависним реченицама (запета, тачка и запета). Писање скраћеница, правописних знакова. Писање имена из страних језика. Дугоузлазни и краткоузлазни, дугосилазни и краткосилазни акценат. Језичке вежбе: допуњавање текста различитим облицима променљивих речи; допуњавање текста непроменљивим речима; обележавање комуникативне реченице у тексту; исказивање реченичног члана на више начина (реч, синтагма, предлошко-падежна конструкција, реченица); фразеологизми (разумевање и употреба) и друге.
Исходи	-уме да разликује променљиве од непроменљивих речи; -зна граматичке категорије речи; -издваја именске речи и зна одлике значења и службе падежног система; -препознаје и разликује глаголска времена и начине, личне и неличне глаголске облике и употребљава их у складу са нормом на сложенијим примерима; – уочава делове именичке синтагме и одређује јој врете на сложеним примерима са две и више синтагми – разликује граматички и логички субјекат; – разликује сложени глаголски предикат од зависне реченице са везником да; – препозна врсте напоредних односа међу реченичним члановима и независним реченицама; – идентификује врсте зависних реченица; – исказе реченични члан речју, предлошко-падежном конструкцијом, синтагмом и реченицом; – примени основна правила конгруенције у реченици; – доследно примењује правописну норму; -зна да одреди чланове који конгруирају међу собом-зна да одреди конгруентне чланове у реченицама -уме да правилно напише све глаголске облике; -зна правописна правила када је у питању инверзија; -правилно употребљава скраћенице зна да разликује врете зависних реченица на сложенијим примерима

	сложених реченица у текстовима; -зна примену страних имена у српском језику; -влада свим правописним правилима на сложенијим примерима глаголских облика; – разликује и зна правила за сва четири акцента; -доследно примењује правописну норму у употребу великог слова; састављеног и растављеног писања речи, интерпункцијских знакова; -користи правопис у свакодневном раду;
Активности ученика	-пажљиво слушају инструкције наставника; -обнављају и проширују усвојена знања; -усвајају нова знања; -читају; -записују; -анализирају и интерпретирају обрађене садржаје; -аргументовано износе своје ставове и образлажу их; -размењују мишљења; -решавају проблемске задатке; -редовно пишу домаће; -трагају за новим изворима сазнања.
Активности наставника	-врло брижљиво припрема час и његов ток; -мотивише ученике за рад; -објашњава, саветује и даје упутства; -прати постигнућа ученика и вреднује њихове одговоре; -похваљује напредак и труд ученика; -припрема и одабира наставни материјал; -упућује ученике на додатне изворе знања; -организује и координира рад ученика и подржава њихову сарадњу; -сугерисање ученицима на велики број сајтова на којима могу обогатити своја сазнања.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: индивидуални, фронтални, групни, рад у пару; Методе: дијалогска, монолошка, истраживачка, текстуална, демонстративна., игровна, стваралачка, аналитичко-синтетичка, радионице, истраживачки задаци, хеуристичка, програмирана настава, дигитална настава
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање кроз различите истраживачке задатке, задатке дате на часу и на тестовима. Веома је важно да ученици на овим часовима осете слободу да искажу своје мишљењење и осећања у сваком тренутку и да буду мотивисани за даљи рад и напредак у раду
Место извођења наставе	Учионица, библиотека, мултимедијална учионица

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Осми	Годишњи фонд часова : 30
Наставни предмет: ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК – додатни рад	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Циљ додатног рада је потпуније образовање, усмеравање развоја свих ученика. Садржаје додатне наставе треба темељити на саржајима редовне наставе који ће се поступно продубљивати и проширивати. Додатна настава ће омогућити даровитим ученицима брже и темељније увођење у свет науке.

Наставне теме/области	Именице и заменице Придеви и детерминатори Глаголи Прилози и предлози Бројеви и квантификатори Разумевање текстуалних и аудио – видео материјала
Садржаји	<i>The Present Simple Tense</i> за изражавање сталних и уобичајених радњи <i>The Past Simple Tense</i> глагола <i>to be</i> и осталих глагола (правилних и неправилних) <i>The Past Continuous Tense</i> <i>The Present Perfect Tense</i> учесталијих глагола (правилних и неправилних) Питања са <i>Who/What/Which/Where/When/Why...</i> Питања са препозиционим глаголима Употреба и изостављање чланова при ближем одређивању лица, у фиксним изразима (<i>go to school/by car/on foot...</i>), са основним географским појмовима (називима улица, градова, држава...) Модални глаголи за извођење закључака о садашњости (<i>must, can't, may...</i>) Пасивни облик глагола у простим временима (<i>Present Simple, Past Simple, Future Simple</i>) (Интер)културни садржаји: устаљена правила учтиве комуникације; имена и надимци; родбина, породични односи и родбинске везе. Већи градови у земљама циљне културе. <i>The Present Simple Tense</i> и <i>The Present Continuous Tense</i> за изражавање појава, радњи, стања и збивања у садашњости, <i>The Past Simple Tense</i> и <i>The Past Continuous Tense</i> за изражавање појава, радњи, стања и збивања у прошлости Поређење прилога Придеви са наставцима <i>-ed</i> и <i>-ing</i> <i>Too (adjective) to... / (not) enough (adjective) to...</i> Творба и употреба прилога за начин (<i>beautifully, quickly, happily, well, badly, fast, hard...</i>) Употреба одређеног члана код поређења придева/прилога Употреба/изостављање одређеног члана са основним географским појмовима (називима градова, држава, река...) Релативне заменице <i>who, which, that, whose, where...</i> Неодређене заменице (<i>somebody, something, anybody, anything, nobody, no one, nothing, everything...</i>). Питања са <i>What...like, How, Why...</i>

	Негативни префикси <i>un-, im-, ir-...</i> Модални глаголи за извођење закључака о садашњости (<i>must, can't, may...</i>) Пасивни облик глагола у простим временима (<i>Present Simple, Past Simple, Future Simple</i>) <i>What (a/an) + adjective + noun</i> <i>Question tags</i> (Интер)културни садржаји: особености наше земље и земаља говорног подручја циљног језика (знаменитости, географске карактеристике и сл.) <i>Should</i> за давање савета Изрази: <i>How about...? What about...? Why don't we...? Would you like...? Do you want...? Shall we...? Let's...</i> Модални глаголи за изражавање предлога - <i>can/could/may/might</i> Заповедни начин <i>The Present Continuous Tense</i> за унапред договорене радње <i>Question tags</i> Индијектни предлози и савети Први кондиционал Повратне заменице (Интер)културни садржаји: прикладно упућивање предлога, савета и позива и реаговање на предлоге, савете и позиве. Модални глаголи за изражавање молбе и захтева — <i>can/could/may/will</i> Индијектне наредбе и молбе <i>Gerund/Infinitive</i> (Интер)културни садржаји: правила учтивости комуникације, значајни празници и догађаји, честитања. Први и други кондиционал Заповедни начин Пасивни облик модалних глагола (Интер)културни садржаји: правила учтивости у складу са степеном формалности и ситуацијом. Питања са препозиционим глаголима Пасивни облик глагола у простим и трајним аспектима (<i>Present Simple/Continuous</i>) <i>Question tags</i> (Интер)културни садржаји: породични живот; живот у школи и у ширем окружењу — наставне и ваннаставне активности; распусти и путовања; традиција и обичаји. <i>The Future Simple Tense</i> за изражавање одлука донетих у тренутку говора, обећања и предвиђања на основу знања, искуства и веровања Модални глаголи за изражавање вероватноће: <i>could/may/might</i> <i>Going to</i> за изражавање планова, намера и предвиђања на основу чулних опажања Временске зависне реченице за изражавање будућности и одговарајући везници (<i>when, after, before, as soon as...</i>) <i>Stative verbs (promise, believe, think, hope...)</i>
--	---

	Пасивни облик глагола у простим временима (<i>Future Simple</i>) <i>Question tags</i> <i>Will be able to</i> за изражавање способности у будућности Предлози за изражавање положаја и просторних односа: <i>in front of, behind, between, opposite, along, above, against...</i> Предлози са глаголима кретања: <i>onto, into...</i> Предлошки изрази са именицама за означавање страна света: <i>north of, south of, to the south, to the west...</i> Придеви изведени од именица за означавање страна света: <i>western, eastern...</i> Компаратив и суперлатив придева Заповедни начин Пасивни облик глагола у простим и трајним временима (<i>Present Simple/ Continuous</i>), <i>Present Perfect Simple/ Continuous, Past Simple/ Continuous/, Future Simple</i>) Употреба/изостављање одређеног члана са основним географским појмовима (називима градова, држава, река, планина, мора, океана...) Извођење речи
Исходи	Ученик ће бити у стању да: - разуме усмене текстове које исказују говорници различитих стандардних варијетета о темама из свакодневног живота ближег и даљег учениковог окружења, а које се односе на узрасно специфична интересовања. - глобално, детаљно и селективно (у зависности од захтева комуникативне ситуације) разуме различите усмене и писане текстове (дијалоге, монологе, песме, писма, новинске чланке, јасна илустрована упутства, огласе, прилагођене књижевне и научне научни садржаје и слично) о темама из свакодневног живота и популарне науке, ближег и даљег учениковог окружења, а које се односе на узрасно специфична интересовања - говори о себи и свом окружењу, о догађајима и активностима у школи и изван ње - изрази своје утиске, осећања и аргументовано мишљење и ставове у вези са темама које су програмом предвиђене. - сруктурисане и кохерентне текстове дужине од 140 до 160 речи у којима, користећи познату лексику и морфосинтаксичке структуре, описује догађаје и лична искуства, поруке и писма (у електронској и традиционалној форми) различитог садржаја (захваљивање, позивање, извињење, тражење и давање информација) - усмено преноси суштину поруке са матерњег на циљни језик и са циљног на матерњи, - писмено преноси поруке и објашњења - препричава садржај писаног или усменог текста користи граматичке садржаје предвиђене наставним програмом - поштује основна правила смисленог повезивања реченица у шире целине - користи језик у складу са нивоом формалности комуникативне ситуације (нпр. форме учтивости) - разуме везу између сопственог залагања и постигнућа у језичким активностима - уочава сличности и разлике између матерњег и страног језика и страних језика које учи

	- разуме значај употребе интернационализама, и примењује компензационе стратегије
Активности ученика	Слушање и читање текстова, реаговање на усмени или писани импулс саговорника (наставника, вршњака и сл.) и иницирање и проширивање комуникације; постављање питања, повезивање са претходно наученим, употреба нове лексики у контексту, сарадња у пару и групи, активно учешће у раду, израда презентација, учешће у пројектима, анализа, извођење закључака
Активности наставника	Прати, подстиче, мотивише, објашњава, коригује, помаже, прати напредак ученика, организује, припрема ученике за такмичења
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Методе: Дијалогска, монолошка, вербално – текстуална, аудитивна, визуелна, илустративно-демонстративна. Рад у пару, групи и индивидуално. Технике: Слушање и реаговање на команде наставника на страном језику или са аудио записа (слушај, пиши, повежи, одреди али и активности. Рад у паровима, малим и великим групама (мини-дијалози, игра по улогама, симулације итд.). Вежбе слушања, читања, писања и говора.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Праћење постигнућа и напредак у остваривању постављених образовних циљева додатне наставе мотивише ученике на даљи рад. Подршка коју наставник пружа током наставе доприноси развоју реалистичне слике ученика о себи и развија вештине самовредновања. Наставник бележи и прати оствареност исхода и напредак ученика.

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Осми	Годишњи фонд часова : 24
Наставни предмет: МАТЕМАТИКА -додатна	Недељни фонд часова:1

Циљ учења предмета: Додатна настава се организује за ученике који врло успршно садладавају наставне садржаје и имају изражену способност за математику. Циљ организовања ове наставе је продубљивљење и примена стечених знања.

Наставна тема/област:	СЛИЧНОСТ
Садржаји:	Пропорционалне величине.Талесова теорема.Сличност троуглова.Примене сличности.
Исходи	– примени Талесову теорему у геометријским задацима и реалном контексту; – примени сличност троуглова у геометријским задацима и реалном контексту;
Активности ученика	-продубљује стечена знања -повезујетему са предходно наученим у разним областима и свакодневним животом -излаже своје идеје и износи оргинелна и креативна решења -прикупља,критички процењује и анализира идеје одговоре и решења
Активности наставника	-припрема час -мотивише ученике за рад -прати постигнућа ученика -предлаже изворе за вежбање код куће
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада:фронталнииндивидуални Методе :дијалошка,монолошка,текстуална,демонстративна
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Кроз различите активности и задатке дате посебно припремљене за овај вид
Место извођења наставе	Математички кабинет

Наставна тема/област:	ТАЧКА, ПРАВА И РАВАН
Садржаји:	Однос тачке и праве, тачке и равни. Односи правих; мимоилазне праве. Односи праве и равни, нормала на раван, растојање тачке од равни. Односи две равни. Ортогонална пројекција на раван (тачке, дужи и праве). Угао између праве и равни. Полиедар.
Исходи	– уочи правоугли Δ у простору и примени Питагорину теорему у геометријским задацима и реалном контексту
Активности ученика	-продубљује стечена знања -повезујетему са предходно наученим у разним областима и свакодневним животом -излаже своје идеје и износи оргинелна и креативна решења -прикупља, критички процењује и анализира идеје одговоре и решења
Активности наставника	-припрема час -мотивише ученике за рад -прати постигнућа ученика -предлаже изворе за вежбање код куће
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: фронтални и индивидуални Методе : дијалошка, монолошка, текстуална, демонстративна
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Кроз различите активности и задатке дате посебно припремљене за овај вид
Место извођења наставе	Математички кабинет

Наставна тема/област:	ЛИНЕАРНЕ ЈЕДНАЧИНЕ И НЕЈЕДНАЧИНЕ С ЈЕДНОМ НЕПОЗНАТОМ
Садржаји:	Примена у реалним ситуацијама
Исходи	– реши реалне проблеме користећи линеарну једначину, неједначину ;
Активности ученика	-продубљује стечена знања -повезујетеу са предходно наученим у разним областима и свакодневним животом -излаже своје идеје и износи оргинелна и креативна решења -прикупља, критички процењује и анализира идеје одговоре и решења
Активности наставника	-припрема час -мотивише ученике за рад -прати постигнућа ученика -предлаже изворе за вежбање код куће
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: фронтални и индивидуални Методе : дијалогска, монолошка, текстуална, демонстративна
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Кроз различите активности и задатке дате посебно припремљене за овај вид
Наставна тема/област:	ПРИЗМА , ПИРАМИДА
Садржаји:	Површина призме и пирамиде. Запремина призме и пирамиде.
Исходи	– примени обрасце за површину и запремину тела у реалним ситуацијама;
Активности ученика	-продубљује стечена знања -повезујетеу са предходно наученим у разним областима и свакодневним животом -излаже своје идеје и износи оргинелна и креативна решења -прикупља, критички процењује и анализира идеје одговоре и решења
Активности наставника	-припрема час -мотивише ученике за рад -прати постигнућа ученика -предлаже изворе за вежбање код куће
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: фронтални и индивидуални Методе : дијалогска, монолошка, текстуална, демонстративна
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Кроз различите активности и задатке дате посебно припремљене за овај вид
Место извођења наставе	Математички кабинет

Наставна тема/област:	ЛИНЕАРНА ФУНКЦИЈА
Садржаји:	Линеарна функција($y = kx + n$). График линеарне функције; нула и знак функције,монотоност.Имплицитни облик задавања линеарне функције. Цртање и читање графика линеарних функција.
Исходи	– нацрта и анализира график линеарне функције;
Активности ученика	-продубљује стечена знања -повезујетему са предходно наученим у разним областима и свакодневним животом -излаже своје идеје и износи оргинелна и креативна решења -прикупља,критички процењује и анализира идеје одговоре и решења
Активности наставника	-припрема час -мотивише ученике за рад -прати постигнућа ученика -предлаже изворе за вежбање код куће
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада:фронтални и индивидуални Методе :дијалошка,монолошка,текстуална,демонстративна
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Кроз различите активности и задатке дате посебно припремљене за овај вид
Наставна тема/област:	ВАЉАК, КУПА,ЛОПТА
Садржаји:	Површина ваљка,купе и лопте.Запремина ваљка,купе и лопте.
Исходи	– примени обрасце за површину и запремину тела у реалним ситуацијама;
Активности ученика	-продубљује стечена знања -повезујетему са предходно наученим у разним областима и свакодневним животом -излаже своје идеје и износи оргинелна и креативна решења -прикупља,критички процењује и анализира идеје одговоре и решења
Активности наставника	-припрема час -мотивише ученике за рад -прати постигнућа ученика -предлаже изворе за вежбање код куће
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада:фронтални и индивидуални Методе :дијалошка,монолошка,текстуална,демонстративна
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Кроз различите активности и задатке дате посебно припремљене за овај вид
Место извођења наставе	Математички кабинет

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Осми	Годишњи фонд часова : 34
Наставни предмет: Историја-додатна настава	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Циљ учења Историје је да ученик, изучавајући историјске догађаје, појаве, процесе и личности, стекне знања и компетенције неопходне за разумевање савременог света, развије вештине критичког мишљења и одговоран однос према себи, сопственом и националном идентитету, културно-историјском наслеђу, друштву и држави у којој живи

Наставна тема/област:	ОСНОВИ ПРОУЧАВАЊА ПРОШЛОСТИ
Садржаји:	Основне одлике периода од завршетка Првог светског рата до наших дана. Историјски извори за изучавање периода од завршетка Првог светског рата до наших дана и њихова сазнајна вредност(материјални, писани, аудио, визуелни, усмена сведочанства,дигитални).
Исходи	– смешта кључне догађаје, појаве и процесе из савремене историје на временској ленти; – уочи динамику различитих историјских појава и промена на историјској карти; – пореди различите историјске изворе и рангира их на основу њихове сазнајне вредности; – анализира и процени ближе хронолошко порекло извора на основу садржаја; поредећи различите изворе о истој историјској појави или догађају,анализира позицију аутора
Активности ученика	Активно приступају раду,практично примењују стечена знања,самопроцењују свој напредак,запажају,упоређују,повезују,примењују,решавају проблеме,организују,повезују знање са другим областима.
Активности наставника	Припрема наставни материјал,уознаје ученике са циљевима и садржајима програма – упознаје их са правилима рада; – упознаје их са критеријумима оцењивања по областима – упознаје ученике, процењује њихово претходно искуство,; – редовно прати рад и залагање ученика на часу – води рачуна о индивидуализаованом приступу ученику; – подстиче код ученика развој мишљења и разумевања – менторска улога ; – негује позитивну климу у одељењу; – омогућава подстицајну средину за рад и учење – охрабрује, помаже и подстиче ученике; – омогућава ученицима да сами изводе закључке – подстиче ученике на учење –Инсистира на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада; –Инсистира на практичној примени стечених знања; Идентификује напредак у учењу и постигнућима ученика подстиче ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке, повезују знања са другим областима и другим предметима, решавају проблеме, практично примењују...
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	-Мнолошко-дијалошка,демонстрација,дебата,рад на непознатом тексту,дискусија,игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писана провера знања,петнаестоминутни тестови,самопроцена знања ученика,такмичења

Наставна тема/област:	ЕВРОПА, СВЕТ И СРПСКИ НАРОД У ЈУГОСЛОВЕНСКОЈ ДРЖАВИ У ПЕРИОДУ ИЗМЕЂУ ДВА СВЕТСКА РАТА
Садржаји:	Последице Великог рата(демографски и материјални губици, одраз рата у друштвеном и културном животу, Мировна конференција у Паризу – нова карта Европе и света). Револуције у Русији и Европи (узроци, ток и последице). Стварање југословенске државе (југословенска идеја, процеси носιοци уједињења, међународно признање игранице). Политичке и друштвено-економске прилике у Европи и свету (либералне демократије, тоталитарне идеологије, економске кризе; култура, наука и уметност, свакодневни живот). Југословенска краљевина (простор, становништво и друштво; конституисање државе, политички живот; међународни положај; економске прилике; култура, улога двора; национално и верско питање). Истакнуте личности: Николај II Романов, Владимир Иљич Лењин, Роза Луксембург, Александар Флеминг, Пабло Пикасо, Волт Дизни, Чарли Чаплин, Сергеј Ејзенштајн, Бенито Мусолини, Адолф Хитлер, Јосиф Стаљин, Френклин Рузвелт, Александар I, Марија, Петар II и Павле Карађорђевић, Никола Пашић, Стјепан Радић, Милан Стојадиновић, Драгиша Цветковић, Влатко Мачек, Слободан Јовановић, Милутин Миланковић, Исидора Секулић, Ксенија Атанасијевић, Милена Павловић Барили, Иван Мештровић.
Исходи	– доведе у везу узроке и последице историјских догађаја, појава и процеса на конкретним примерима; – наведе специфичности друштвених појава, процеса, политичких идеја, ставова појединаца и група у историјском периоду савременог доба; – образложи значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту; – уочи елементе континуитета и дисконтинуитета српске државности; – изведе закључак о повезаности националне историје са регионалном и светском, на основу датих примера; – образложи утицај историјских догађаја, појава и процеса на савремено друштво; – идентификује основне карактеристике тоталитарних идеологија и наводи њихове последице у историјском и савременом контексту; – препозна, на примерима из савремене историје, важност поштовања људских права;
Активности ученика	Активно приступају раду, практично примењују стечена знања, самопроцењују свој напредак, запажају, упоређују, повезују, примењују, решавају проблеме, организују, повезују знање са другим областима.
Активности наставника	Припрема наставни материјал, упознаје ученике са циљевима и садржајима програма – упознаје их са правилима рада – упознаје их са критеријумима оцењивања по областима – упознаје ученике, процењује њихово претходно искуство, – редовно прати рад и залагање ученика на часу – води рачуна о индивидуализованом приступу ученику – подстиче код ученика развој мишљења и разумевања

	– менторска улога – негује позитивну климу у одељењу – омогућава подстицајну средину за рад и учење – охрабрује, помаже и подстиче ученике – омогућава ученицима да сами изводе закључке – подстиче ученике на учење –Инсистира на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада –Инсистира на практичној примени стечених знања Идентификује напредак у учењу и постигнућима ученика подстиче ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке, повезују знања са другим областима и другим предметима, решавају проблеме, практично примењују...
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Фронтални,индивидуални,групни,рад у пару -квиз,техника шест шешира,мапа ума,дрво проблема
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	петнаестоминутни тестови,самопроцена знања ученика ,усмена и писана провера знања
Место извођења наставе	Учионица,историјски локалитети,архив,музеји

\

Наставна тема/област:	ДРУГИ СВЕТСКИ РАТ
Садржаји:	Свет у рату – узроци, међународне кризе, сукоби и освајачка политика тоталитарних држава; почетак и ток рата, зарађене стране, савезништва, фронтови, најважније операције, нови начини ратовања; ратна свакодневица; страдање цивила и ратни злочини; крај рата, победа антифашистичке коалиције. Југославија и српски народ у рату – улазак у рат, војни пораз, окупација, подела, квислиншке творевине; геноцид и злочини; устанак, антифашистичка борба и грађански рат; војне операције, живот у рату. Последице рата – људски и материјални губици; демографске и друштвене промене, миграције; уништавање културног наслеђа; суђења за ратне злочине; стварање ОУН. Истакнуте личности: Френклин Рузвелт, Винстон Черчил, Јосиф Стаљин, Адолф Хитлер, Бенито Мусолини, цар Хирохито, Франциско Франко, Мао Цедунг, Ана Франк, Петар II Карађорђевић, Драгољуб Михаиловић, Јосип Броз, Милан Недић, Анте Павелић, Диана Будисављевић.
Исходи	наведе примере како су идеје о родној, верској и етничкој равноправности утицале на савремене политичке прилике и развој друштва; пореди положај и начин живота припадника различитих друштвених група у историјском периоду савременог доба; илуструје примерима утицај научно-технолошког развоја на промене у друштву, економији и природном окружењу; образложи утицај различитих друштвено-економских система на свакодневни живот људи, анализирајући дате примере; препозна како су културне интеракције, и сарадња различитих етничких и социјалних група утицали на политички, друштвени и привредни живот; наведе примере утицаја спортских и уметничких достигнућа на обликовање савременог друштва; идентификује узроке, елементе и последице историјских сукоба и ратова и дискутује о могућим начинима превенције конфликта; објасни значење појмова геноцид и Холокауст; изведе закључке о узроцима, току и последицама ратова у условљених распадом СФРЈ користећи изворе различитог порекла и сазнајне вредности; изрази ставове, засноване на историјским аргументима, уважавајући мишљење саговорника; препозна пропаганду, стереотипе и идеолошку позицију у историјском извору и формулише став који се супротставља манипулацији; критички се односи према информацијама из медија користећи се историјским знањима и вештинама;
Активности ученика	Активно приступају раду, практично примењују стечена знања, самопроцењују свој напредак, запажају, упоређују, повезују, примењују, решавају проблеме, организују, повезују знање са другим областима.
Активности наставника	Припрема наставни материјал, упознаје ученике са циљевима и садржајима програма – упознаје их са правилима рада; – упознаје их са критеријумима оцењивања по областима – упознаје ученике, процењује њихово претходно искуство; – редовно прати рад и залагање ученика на часу – води рачуна о индивидуализованом приступу ученику; – подстиче код ученика развој мишљења и разумевања

	– менторска улога ; – негује позитивну климу у одељењу; – омогућава подстицајну средину за рад и учење – охрабрује, помаже и подстиче ученике; – омогућава ученицима да сами изводе закључке – подстиче ученике на учење –Инсистира на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада; –Инсистира на практичној примени стечених знања; Идентификује напредак у учењу и постигнућима ученика подстиче ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке, повезују знања са другим областима и другим предметима, решавају проблеме, практично примењују...
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	-Мнолошко-дијалошка,демонстрација,дебата,рад на непознатом тексту,дискусија,игровне активности -Фронтални,индивидуални,групни,рад у пару -квиз,техника шест шешира,мапа ума,дрво проблема
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писана провера знања,петнаестоминутни тестови,самопроцена знања ученика,такмичења
Место извођења наставе	Учионица,историјски локалитети,архив,музеји

Наставна тема/област:	СВЕТ, ЕВРОПА И СРПСКИ НАРОД У ЈУГОСЛОВЕНСКОЈ ДРЖАВИ У ПЕРИОДУ ХЛАДНОГ РАТА
Садржаји:	Свет после Другог светског рата – блоковска подела, трка у наоружању, глобална димензија хладног рата, рат на жаришта и кризе, деколонизација, европске интеграције, покрети еманципације Југославија и српски народ после Другог светског рата – изградња новог државног и друштвеног уређења, једнопартијски систем, однос власти према политичким противницима, међународни положај, економске и културне прилике, самоуправљање, несврстаност; свакодневица, популарна култура, нове тенденције у култури. Истакнуте личности: Џон Кенеди, Никита Хрушчов, Махатма Ганди, Мартин Лутер Кинг, Роза Паркс, Нелсон Мандела, Голда Меир, Енди Ворхол, Јосип Броз, Александар Ранковић, Милован Ђилас, Иво Андрић, Милош Црњански, Александар Петровић, Мира Траиловић, Душан Ковачевић.
Исходи	анализира историјске догађаје и појаве на основу доступног аудио-визуелног изворног материјала; осмисли, спроведе и презентује резултате истраживања, користећи ИКТ; образложи смисао неговања сећања на важне догађаје и личности из историје савременог доба; истражи меморијалне споменике у локалној средини и учествује у организовању и спровођењу заједничких школских активности везаних за развој културе сећања; покаже одговоран однос према културно-историјском наслеђу сопственог и других народа; уочи одраз историјских догађаја и појава у књижевним и уметничким делима; препозна историјску димензију политичких, културних и технолошких промена у савременом свету и Републици Србији.
Активности ученика	Активно приступају раду, практично примењују стечена знања, самопроцењују свој напредак, запажају, упоређују, повезују, примењују, решавају проблеме, организују, повезују знање са другим областима.
Активности наставника	Припрема наставни материјал, упознаје ученике са циљевима и садржајима програма – упознаје их са правилима рада; – упознаје их са критеријумима оцењивања по областима – упознаје ученике, процењује њихово претходно искуство; – редовно прати рад и залагање ученика на часу – води рачуна о индивидуализованом приступу ученику; – подстиче код ученика развој мишљења и разумевања – менторска улога; – негује позитивну климу у одељењу; – омогућава подстицајну средину за рад и учење – охрабрује, помаже и подстиче ученике; – омогућава ученицима да сами изводе закључке – подстиче ученике на учење – Инсистира на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада; – Инсистира на практичној примени стечених знања; Идентификује напредак у учењу и постигнућима ученика подстиче ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке, повезују знања са другим областима и другим предметима, решавају проблеме, практично примењују...
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методe, технике, облици)	Мнолошко-дијалoшкa, демонстрацијa, дебaтa, рад на непознатом тексту, дискусијa, игровне активности -Фронтални, индивидуални, групни, рад у пару -квиз, техника шeст шeширa, мaпa умa, дрвo прoблeмa
Начин проверe oстварeнoсти стандардa постигнућa, oстварeнoсти исхoдa	Усмeнa и писaнa прoвeрa знaњa, пeтнaecтoминутни тeстoви, сaмoпрoцeнa знaњa учeникa, тaкмичeњa

Наставна тема/област:	СВЕТ, ЕВРОПА, СРПСКА ДРЖАВА И НАРОД У САВРЕМЕНИМ ПРОЦЕСИМА
Садржаји:	Свет после хладног рата—пад Берлинског зида;слом комунизма у Европи, распад СССР-а, нова политичка карта Европе,стварање Европске уније, доминација САД, локални конфликти и интервенције великих сила,процеси глобализације,Четврта индустријска револуција(дигитални медији,интернет,друштвене мреже и мобилна телефонија), претња тероризма, миграције,савремени културни покрети. Српски народ на крају20.ипочетком21.века—криза СФРЈ 80-тих година,међунационалне тензије,увођење вишестраначког политичког система, распад СФРЈ, грађански рат и стварање нових држава, интернационализација сукоба и међународне интервенције, економске прилике и свакодневни живот, ратни злочини, страдање цивилног становништва, разарање културног наслеђа, НАТО агресија на СРЈ, последице ратова, политичке промене2000.године, Република Србија као самостална држава, Питање статуса Косова и Метохије,односи у региону,српски народ у дијаспори и региону, процес придруживања Европској унији,култура и спорт. Истакнуте личности:Роналд Реган,Михаил Горбачов, Маргарет Тачер, Бил Гејтс, Владимир Путин, Ангела Меркел, Слободан Милошевић, Фрањо Туђман, Алија Изетбеговић, Зоран Ђинђић, Војислав Коштуница
Исходи	– анализира историјске догађаје и појаве на основу доступног аудио-визуелног изворног материјала; – осмисли, спроведе и презентује резултате истраживања ,користећиИКТ; – образложи смисао неговања сећања на важне догађаје и личности из историје савременог доба; – истражи меморијалне споменике у локалној средини и учествује у организовању и спровођењу заједничких школских активности везаних за развој културе сећања; – покаже одговоран однос према културно-историјском наслеђу сопственог и других народа; – уочи одраз историјских догађаја и појава у књижевним и уметничким делима; препозна историјску димензију политичких, културних и технолошких промена у савременом свету и Републици Србији
Активности ученика	Активно приступају раду,практично примењују стечена знања,самопроцењују свој напредак,запажају,упоређују,повезују,примењују,решавају проблеме,организују,повезују знање са другим областима.
Активности наставника	– упознаје ученике, процењује њихово претходно искуство, – редовно прати рад и залагање ученика на часу – води рачуна о индивидуализаованом приступу ученику – подстиче код ученика развој мишљења и разумевања – менторска улога – негује позитивну климу у одељењу – омогућава подстицајну средину за рад и учење – охрабрује, помаже и подстиче ученике – омогућава ученицима да сами изводе закључке – подстиче ученике на учење –Инсистира на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада –Инсистира на практичној примени стечених знања Идентификује напредак у учењу и постигнућима ученика

	подстиче ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке, повезују знања са другим областима и другим предметима, решавају проблеме, практично примењују...
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	-Мнолошко-дијалошка,демонстрација,дебата,рад на непознатом тексту,дискусија,игровне активности -Фронтални,индивидуални,групни,рад у пару -квиз,техника шест шешира,мапа ума,дрво проблема
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писана провера знања,петнаестоминутни тестови,самопроцена знања ученика,такмичења
Место извођења наставе	Учионица,историјски локалитети,архив,музеји

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Осми	Годишњи фонд часова : 18
Наставни предмет: ГЕОГРАФИЈА-додатна настава	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Проширивање и продубљивање знања, умења и вештина стечених на редовној настави, оспособљавање ученика за самообразовање, подстицање на стваралачки рад и упућивање на самостално коришћење различитих извора сазнања у учењу и истраживању; јачање самопоуздања и такмичарског духа кроз јавно представљање радова и учешћа на такмичењу.

Наставна тема/област:	ПЛАНЕТА ЗЕМЉА
Садржаји:	Географски омотачи
Исходи	анализира грађу Земљине коре на простору Србије и уочава узрочно-последичне везе у географском омотачу
Активности ученика	Активно прати, анализира, поставља питања, изводи закључке, сарађује, учествује у активностима, изражава мишљење и ставове, описује, примењује научено, повезује претходно научено са новим садржајима, учествује и писању и реализацији пројеката
Активности наставника	Припрема, организује, прати, објашњава, даје упутства, усмерава, мотивише, подстиче, контролише, сарађује, закључује, коригује, анализира, процењује, помаже, промовише радове ученика
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Монолошка, дијалогска, илустративно-демонстративна, текст метода, хеуристички приступ, кооперативна, интерактивна, истраживачки рад, мапа ума, ИКТ Фронтани, рад у групи, пару/индивидуални
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Описно прати индивидуално напредовање ученика, разумевање и уочавање вертикалне и хоризонталне корелације постигнућа ученика на такмичењима самостални истраживачки радови пројекти
Место извођења наставе	Учионица објекти у окружењу

Наставна тема/област:	КАРТОГРАФИЈА
Садржаји:	Географска карта Србије
Исходи	самостално проналази на географској карти Србије географске објекте одређених регија -самостално решавањем проблемских задатака унесе у нему карту одређене географске објекте
Активности ученика	Активно прати, анализира, поставља питања, изводи закључке, сарађује, учествује у активностима, изражава мишљење и ставове, описује, примењује научено, повезује претходно научено са новим садржајима, учествује и писању и реализацији пројеката
Активности наставника	Припрема, организује, прати, објашњава, даје упутства, усмерава, мотивише, подстиче, контролише, сарађује, закључује, коригује, анализира, процењује, помаже, промовише радове ученика
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Монолошка, дијалогска, илустративно-демонстративна, текст метода, хеуристички приступ, кооперативна, интерактивна, истраживачки рад, мапа ума, ИКТ Фронтани, рад у групи, пару/индивидуални
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Описно прати индивидуално напредовање ученика, разумевање и уочавање вертикалне и хоризонталне корелације постигнућа ученика на такмичењима самостални истраживачки радови пројекти
Место извођења наставе	Учионица, објекти у окружењу

Наставна тема/област:	ФИЗИЧКО-ГЕОГРАФСKE ОДЛИКЕ СРБИЈЕ
Садржаји:	Утицаји ерозивних и акумулативних процеса у географском омотачу на живот човека. Климатски фактори и елементи. Климатске области у Србији.
Исходи	– објасни узроке и последице геотектонских процеса на територији Србије; – анализира утицај климатских фактора и климатских елемената на климу Србије; – препознаје ефекте утицаја физичко-географских процеса на човека и адекватно реагује у случају природних непогода – осмишљава пројекте за заштиту животне средине
Активности ученика	Активно прати, анализира, поставља питања, изводи закључке, сарађује, учествује у активностима, изражава мишљење и ставове, описује, примењује научено, повезује претходно научено са новим садржајима, учествује и писању и реализацији пројеката
Активности наставника	Припрема, организује, прати, објашњава, даје упутства, усмерава, мотивише, подстиче, контролише, сарађује, закључује, коригује, анализира, процењује, помаже, промовише радове ученика
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Монолошка, дијалогска, илустративно-демонстративна, текст метода, хеуристички приступ, кооперативна, интерактивна, истраживачки рад, мапа ума, ИКТ Фронтани, рад у групи, пару/индивидуални
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Описно прати индивидуално напредовање ученика, разумевање и уочавање вертикалне и хоризонталне корелације постигнућа ученика на такмичењима самостални истраживачки радови пројекти
Место извођења наставе	Учионица. Географски објекти у окружењу

Наставна тема/област:	ДРУШТВЕНО-ГЕОГРАФСКЕ ОДЛИКЕ СРБИЈЕ
Садржаји:	Демографски проблеми и популациона политика. Урбанизација и проблеми урбаног развоја. Привредне делатности и животна средина
Исходи	- објашњава утицај природних и друштвених фактора на настанак, развој и трансформацију насеља у нашој земљи; - изводи закључке о утицају популационе динамике на структуре становништва у нашој земљи; - повезује размештај привредних делатности са квалитетом животне средине у нашој земљи и даје предлоге решења одређених проблема - објашњава ефекте производње и коришћења различитих извора енергије на квалитет животне средине
Активности ученика	Активно прати, анализира, поставља питања, изводи закључке, сарађује, учествује у активностима, изражава мишљење и ставове, описује, примењује научено, повезује претходно научено са новим садржајима, учествује и писању и реализацији пројеката
Активности наставника	Припрема, организује, прати, објашњава, даје упутства, усмерава, мотивише, подстиче, контролише, сарађује, закључује, коригује, анализира, процењује, помаже, промовише радове ученика
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Монолошка, дијалогска, илустративно-демонстративна, текст метода, хеуристички приступ, кооперативна, интерактивна, истраживачки рад, мапа ума, ИКТ Фронтани, рад у групи, пару/индивидуални
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Описно прати индивидуално напредовање ученика, разумевање и уочавање вертикалне и хоризонталне корелације постигнућа ученика на такмичењима самостални истраживачки радови пројекти
Место извођења наставе	Учионица, објекти у окружењу

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Осми	Годишњи фонд часова : 34
Наставни предмет: БИОЛОГИЈА - додатна настава	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Проширивање и продубљивање знања ученика који се у већој мери интересују за биологију и који су на редовним часовима биологије показали висок ниво савладаног градива, као и развијање способности и вештина ученика према њиховим интересовањима и склоностима и развијање такмичарског духа, развијање способности самосталног планирања истраживања, постављања хипотеза, решавања проблема, анализе и синтезе, добијања и тумачења резултата истраживања

Наставна тема/област:	ЈЕДИНСТВО ГРАЂЕ И ФУНКЦИЈЕ КАО ОСНОВА ЖИВОТА; ЧОВЕК И ЗДРАВЉЕ; ПОРЕКЛО И РАЗНОВРСНОСТ ЖИВОТА; НАСЛЕЂИВАЊЕ И ЕВОЛУЦИЈА; ЖИВОТ У ЕКОСИСТЕМУ
Садржаји:	Улога ћелијских органела у метаболизму ћелије, Матичне ћелије, Улога и значај ензима. Ендокрини и нервни систем, хуморална регулација, поремећаји функције ендокриног и нервног система Фотосинтеза, дисање, транспирација. Теорија еволуције Еволуција и развој екосистема. Ограниченост ресурса и одрживи развој Ретке и угрожене врсте Србије. Последице глобалних промена.
Исходи	На напредном нивоу: повеже грађу ћелијских органела са њиховом улогом у метаболизму ћелије; идентификује и испитује регулаторне механизме идентификује поремећаје у раду органа и система органа; Процењује критички расположивост природних ресурса Доводи у везу промене живих бића са променама услова живота
Активности ученика	Посматра, запажа, бележи, дискутује, анализира, закључује црта, поставља питања, решава проблемске задатке, Уочава и решава проблеме постављањем хипотеза, вршењем огледа и доношењем закључка.
Активности наставника	планира, организује, усмерава, подстиче; даје упутства, излаже нове чињенице, демонстрира, посматра
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Дијалогска, метода демонстрације, рад на тексту, интерактивна метода, практичан рада, проблемска настава, индивидуализована настава
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање, дневници рада, самоевалуација, практичне вежбе, тестови са свих нивоа такмичења, остварени резултати на такмичењима. Реализовани експерименти и пројекти
Место извођења наставе	Биолошки кабинет

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Осми	Годишњи фонд часова : 30
Наставни предмет: ФИЗИКА-додатни рад	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета је да програмски садржаји ове наставе обухвате:

- изабране садржаје из редовне наставе који се сада обрађују комплексније (користи се и дедуктивни приступ физичким појавама, раде се тежи задаци, изводе прецизнија мерења на сложенијим апаратима итд.),
- нове садржаје, који се наслањају на програм редовне наставе, али се односе на сложеније физичке појаве или на појаве за које су ученици показали посебан интерес.

Редослед тематских садржаја у додатној настави прати редослед одговарајућих садржаја у редовној настави. Уколико у школи тренутно не постоје технички услови за остваривање неких тематских садржаја из додатне наставе, наставник бира оне садржаје који могу да се остваре. Поред понуђених садржаја, могу се реализовати и теме за које ученици покажу посебно интересовање као и припреме за такмичења.

Наставна тема/област:	Осцилаторно и таласно кретање
Садржаји	Фреквенција, период осциловања, таласи и звук
Исходи	Ученик ће самостално да решава задатке напредног нивоа
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни, рад у пару Методе рада: Вербална, експериментална, илустрациона
Активности наставника	Планира, припрема, води разговор; примењује различите облике и методе рада; демонстрира и илуструје; подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; проверава оствареност исхода
Активности ученика	Прати, записује поставља питања, решава задатке, учествује у извођењу огледа, демонстрира, сарађује, учествује у раду групе, прави презентације и постере.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Израда тестова са предходних такмичења, решавања задатака напредног нивоа из збирки за такмичење
Место извођења наставе:	Кабинет за физику

Наставна тема/област:	Светлосне појаве
Садржаји:	Закон одбијања и преламања, конструкција ликова код огледала и сочива, оптичка моћ сочива
Исходи	Ученик ће самостално да решава задатке напредног нивоа
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни, рад у пару Методе рада: Вербална, експериментална, илустрациона Технике: мапа ума
Активности наставника	Планира, припрема, води разговор; примењује различите облике и методе рада; демонстрира и илуструје; подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; проверава оствареност исхода
Активности ученика	Прати, записује поставља питања, решава задатке, учествује у извођењу огледа, демонстрира, сарађује, учествује у раду групе, прави презентације и постере.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Израда тестова са предходних такмичења, решавања задатака напредног нивоа из збирки за такмичење
Место извођења наставе:	Кабинет за физику

Наставна тема/област:	Електрично поље
Садржаји:	Кулонов закон, јачина електричног поља, потенцијал и рад електричног поља
Исходи	Ученик ће самостално да решава задатке напредног нивоа
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни, рад у пару Методе рада: Вербална, експериментална, илустрациона
Активности наставника	Планира, припрема, води разговор; примењује различите облике и методе рада; демонстрира и илуструје; подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; проверава оствареност исхода
Активности ученика	Прати, записује поставља питања, решава задатке, учествује у извођењу огледа, демонстрира, сарађује, учествује у раду групе, прави презентације и постере.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Израда тестова са предходних такмичења, решавања задатака напредног нивоа из збирки за такмичење
Место извођења наставе:	Кабинет за физику

Наставна тема/област:	Електрична струја
Садржаји:	Везивање отпорника, Кирхофова правила, Омови закони, Џул-Ленцов закон
Исходи	Ученик ће самостално да решава задатке напредног нивоа
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни, рад у пару Методе рада: Вербална, експериментална, илустрациона
Активности наставника	Планира, припрема, води разговор; примењује различите облике и методе рада; демонстрира и илуструје; подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; проверава оствареност исхода
Активности ученика	Прати, записује поставља питања, решава задатке, учествује у извођењу огледа, демонстрира, сарађује, учествује у раду групе, прави презентације и постере.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Израда тестова са предходних такмичења, решавања задатака напредног нивоа из збирки за такмичење
Место извођења наставе:	Кабинет за физику

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Осми	Годишњи фонд часова : 21
Наставни предмет: ХЕМИЈА - додатна настава	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета јесте проширивање и продубљивање знања ученика који се у већој мери интересују за хемију и који су на редовним часовима показали висок ниво савладаног градива, развијање способности и вештина ученика према њиховим интересовањима и склоностима и развијање такмичарског духа.

Наставна тема/област:	Хемијски елементи и једињења
Садржаји:	Метали у неживој и живој природи. Општа физичка и хемијска својства метала. Алкални и земноалкални метали. Гвожђе, бакар, алуминијум, олово и цинк, њихове легуре и практична примена. Оксиди метала и хидроксиди, својства и примена. Неметали у неживој и живој природи. Општа физичка и хемијска својства неметала. Халогени елементи, сумпор, азот, фосфор и угљеник.Оксиди неметала и киселине, својства и примена.
Исходи	– зна о заступљености метала и њихових једињења у природи; – зна физичка својства метала; разуме хемијска својства метала; – повезује својства метала са положајем у периодном систему елемената; зна значење појмова хидроксид; – уме да примењује правила писања формула хидроксида. – разуме начине добијања хидроксида; испитује физичка својства метала; – зна да примењује начине доказивања хидроксида индикаторима; – разликује на основу формула оксиде, киселине и хидроксида; – зна својства метала која одређују њихову практичну примену; – зна својства и примене важнијих легура; – зна да наведе заступљеност метала и неметала, неорганских и органских једињења у живој и неживој природи; уме да испита и опише физичка својства метала и неметала, и повеже их с њиховом практичном применом
Активности ученика	Припрема посуђе,прибор и материјал , активно учествује,поставља питања, бележи резултатае ,дискутује, сарађује
Активности наставника	Објашњава, задаје задатке,описује, образлаже, објашњава, приказује, презентације, моделе, шеме, скице, филмове, демонстрира
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Индивидуални, групни, рад у пару Методе: Монолошка, дијалошка, експериментална, индивидуални рад Средства: Уџбеник, радна свеска, збирка,ПСЕ,
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Праћењем и бележењем постигнућа ученика

Наставна тема/област:	Класе неорганских једињења
Садржаји:	Добијање соли. Формуле соли и називи. Дисоцијација соли. Физичка и хемијска својства соли. Примена соли.
Исходи	– зна значење појма соли; – зна и уме да саставља формуле соли на основу назива; – зна и уме да саставља називе соли на основу формуле; – разуме начине добијања соли; – уочава генетску повезаност оксида, киселина, хидроксида и соли; – зна физичка својства соли; – разуме хемијска својства соли. – разликује на основу формула оксиде, киселине, хидроксида и соли; – зна примене важнијих соли; – зна шта су електролити; – објашњава појам електролитичке дисоцијације; – разуме реакције електролитичке дисоцијације киселина, хидроксида и соли и представља их хемијским једначинама; – уме да тумачи рН-скалу; – зна рН вредност воде; зна киселост неких супстанци из свакодневног живота (сапуна, кафе, итд.).
Активности ученика	Припрема посуђе, прибор и материјал, активно учествује, поставља питања, бележи резултате, дискутује, сарађује
Активности наставника	Објашњава, задаје задатке, описује, образлаже, објашњава, приказује, презентације, моделе, шеме, скице, филмове, демонстрира
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Индивидуални, групни, рад у пару Методе: Монолошка Дијалогска Експериментална Индивидуални рад Средства: Уџбеник, радна свеска, збирка, ПСЕ,
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Праћењем и бележењем постигнућа ученика
Место извођења наставе	Учионоца хемијски кабинет

Наставна тема/област:	Угљоводоници
Садржаји:	Својства атома угљеника и многобројност органских једињења. Функционалне групе и класе органских једињења. Општа својства органских једињења Подела угљоводоника. Номенклатура. Изомерија. Физичка својства угљоводоника. Хемијска својства угљоводоника. Полимери. Нафта и земни гас.
Исходи	– зна састав, поделу и физичка својства угљоводоника; – зна и уме да саставља формуле и називе једноставнијих угљоводоника; – зна састав, поделу и физичка својства угљоводоника; – разликује алкане, алкене и алкине на основу молекулске и структурне формуле и на основу назива; – зна да саставља формуле и називе једноставнијих угљоводоника; – зна да угљоводоници подлежу реакцији сагоревања у којој се ослобађа топлота; – разуме основне хемијске реакције алкана (супституција), алкена и алкина (адисија); – зна да су главни природни извори угљоводоника нафта и земни гас; – зна примене важнијих деривата нафте и земног гаса;
Активности ученика	Припрема посуђе, прибор и материјал, активно учествује, поставља питања, бележи резултате, дискутује, сарађује
Активности наставника	Објашњава, задаје задатке, описује, образлаже, објашњава, приказује, презентације, моделе, шеме, скице, филмове, демонстрира
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Индивидуални, групни, рад у пару Методе: Монолошка Дијалошка Експериментална Индивидуални рад Средства: Уџбеник, радна свеска, збирка, ПСЕ,
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Праћењем и бележењем постигнућа ученика
Место извођења наставе	Учионоћа хемијски кабинет

Наставна тема/област:	Органска једињења са кисеоником
Садржаји:	Алкохоли . Карбоксилне киселинеМаси и уља. Угљени хидрати у прегледу: моносахариди (глукоза и фруктоза), дисахариди (сахароза и лактоза), полисахариди (скроб и целулоза). Амино-киселине. Протеини. Витамини.
Исходи	– уочава хидроксилну групу алкохола као функционалну групу која карактерише алкоhole као класу органских једињења; – зна да примењује правила номенклатуре алкохола; – разликује алкоhole на основу различитих подела; – повезује добијање етанола са претходним знањима; разуме да су физичка и хемијска својства алкохола одређена присуством хидроксилне групе
Активности ученика	Припрема посуђе,прибор и материјал , активно учествује,поставља питања, бележи резултатае ,дискутује, сарађује
Активности наставника	Објашњава, задаје задатке,описује, образлаже, објашњава, приказује, презентације, моделе, шеме, скице, филмове, демонстрира
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Индивидуални, групни, рад у пару Методе: Монолошка Дијалошка Експериментална Индивидуални рад Средства: Уџбеник, радна свеска, збирка,ПСЕ,
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Праћењем и бележењем постигнућа ученика
Место извођења наставе	Учионоца хемијски кабинет

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Осми	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК– додатна настава	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета Циљ учења Другог страног језика је да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну писмену и усмену комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу

Наставна тема/област:	Grammaire Lecture
Садржаји:	Садашње времефреквентних глагола Питања с упитнимречима (comment, quel, où...) Личне заменице Присвојни придевиБројеви (основни иредни) Описни придеви: род, број и место. Поређење придева(plus grand, meilleur). Садашње времефреквентних глагола, рачунајућии повратне. Питање
Исходи	разуме једноставније текстове који се односена поздрављање, представљање и тражење/ давање информација личнеприроде; поздрави и отпоздрави, представисебе и другог користећи јед- ноставнија језичка средства; размени једноставније информације личнеприроде; у неколико везанихисказа саопштиинформације о себи идругима
Активности ученика	учествује у комуникацији уз примену социокултрних норми, примењује нови вокабулар у комуникацији и датом контексту, примењује научено
Активности наставника	припрема,организује,прати,објашњава,дајеупутства,усмерава,мотивише,подстиче,контролише,сарађује,закључује коригује,анализира,процењује,помаже
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	дијалошка (херуистички разговор, дискусија, катихетички разговор); монолошка (описивање, причање); вербално текстуална, илустративна; демонстративнаОблици рада:индивидуални; фронтални; у пару; групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене и писмене вежбе, диктати, писмени задаци у којима се евалуира: разумевање говора, разумевање краћег писаног текста, усмено и писмено изражавање, усвојеност лексике и граматичких структура
Место извођења наставе	класична учионица; мултимедијална; пољска учионица

Наставна тема/област:	Comprehension Ecriture
Садржаји:	Заповедни начин.Негација (ne/ n'...pas). Заменица on. Садашње времефреквентних неправилних глагола.Заповедни начин.Изрази са глаголима avoir иêtre. Садашње времефреквентних глагола, рачунајућии повратне. Qu'est-ce que vouspensez de... ? Наглашене личнезаменице. Негација. Садашње времефреквентних глагола. Combien d'enfants ya-t-il dans le parc ? Il y a quatre garçons et cinq filles.
Исходи	упоређи жива бића, предмете,места, појаве, радње,стања и збивања користећи једноставнија језичкасредства; разуме једноставнијепредлоге, савете и позиве на заједничке активности и одговори на њих уз одговарајуће образложење; упути предлоге,савете и позиве на заједничке активностикористећи ситуационоприкладне комуникационе моделе; затражи и пружи додатне информације увези са предлозима, саветима и позивима на заједничке активности; разуме уобичајене молбе
Активности ученика	учествује у комуникацији уз примену социокултурних норми, примењује нови вокабулар у комуникацији и датом контексту, примењује научено
Активности наставника	Припрема,Организује,Прати,Објашњава,Дајеупутства,Усмерава,Мотивише,Подстиче,Контролише,Сарађује,Закључује ,Коригује,Анализира,Процењује,Помаже
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	дијалошка (херуистички разговор, дискусија, катихетички разговор); монологска (описивање, причање); вербално текстуална, илустративна; демонстративна Облици рада:индивидуални; фронтални; у пару; групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене и писмене вежбе, диктати, писмени задаци у којима се евалуира: разумевање говора, разумевање краћег писаног текста, усмено и писмено изражавање, усвојеност лексике и граматичких структура
Место извођења наставе	класична учионица; мултимедијална; пољска учионица

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: ОСМИ	Годишњи фонд часова : 34
Наставни предмет: РУСКИ ЈЕЗИК – додатна настава	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Заснивање циља на потребама ученика које се остварују овладавањем комуникативних вештина и развијањем способности и метода учења страног језака; развијање сазнајних и интелектуалних способности ученика његових моралних и естетских ставова стицање позитивниг односа према другим језицима и културама уз уважавање различитости и навикавање на отвореност у комуникацији, стицање свести и сазнања о функционисању страног и матерњег језика; усвајање основних знања за усмено и писмено споразумевање са људима из других земаља; усвоји норме вербалне и невербалне комуникације у складу са специфичностима руског језика, као и да настави да на вишем новоу образовања и самостално учење истог или других страних језика.

Наставна тема/област:	I РУСКИ ПРОСТОРИ
Садржаји:	летњи утисци, путовања, традиција и обичаји, знаменитости Сибира, исказивање места и правца, бројеви и именице, коришћење руских сајтова.
Исходи	Поздрави и отпоздрави примењујући најједноставнија језичка средства, представити себе и другог.
Активности ученика	Вежбе слушања, Рецитовање, Певање у групи, Мануелне активности, Симулација (улоге).
Активности наставника	Прати, говори полако и разговетно, Упућује, Семантизује нове речи.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне (монологска (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене вежбе (разумевање говора, тразумевање краћег писаног текста, усмено изражавање, усвојеност лексике и граматике.
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	II ЗИМСКЕ РАДОСТИ
Садржаји:	разговор о празницима.
Исходи	Препознавање везе између слова и гласова, Повезивање речи и слика, гласова и слова.
Активности ученика	Вежбе слушања, Рецитовање, Певање у групи, Мануелне активности, Симулација (улоге).
Активности наставника	Прати, говори полако и разговетно, Упућује, Семантизује нове речи.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне (монологска (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене вежбе (разумевање говора, тразумевање краћег писаног текста, усмено изражавање, усвојеност лексике и граматике.
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	III МОСКВА
Садржаји:	знаменитости руске престонице.
Исходи	Поздрави и отпоздрави примењујући најједноставнија језичка средства, представити себе и другог.
Активности ученика	Вежбе слушања, Рецитовање, Певање у групи, Мануелне активности, Симулација (улоге).
Активности наставника	Прати, говори полако и разговетно, Упућује, Семантизује нове речи.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне (монологска (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене вежбе (разумевање говора, тразумевање краћег писаног текста, усмено изражавање, усвојеност лексике и граматике.
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	IV ГОСТИ ИЗ РУСИЈЕ
Садржаји:	шетња Београдом, екскурзија у Русију, глаголска времена, деклинација именица, честитање празника.
Исходи	Препознавање везе између слова и гласова, Повезивање речи и слика, гласова и слова.
Активности ученика	Вежбе слушања, Рецитовање, Певање у групи, Мануелне активности, Симулација (улоге).
Активности наставника	Прати, говори полако и разговетно, Упућује, Семантизује нове речи.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне (монологска (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене вежбе (разумевање говора, тразумевање краћег писаног текста, усмено изражавање, усвојеност лексике и граматике.
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	V МОЈ ЖИВОТ
Садржаји:	слободно време, хоби, обавезе у кући, здрава исхрана, тип родитеља, стара руска веровања, пословице, великани Русије, императив, припадност трећем лицу, исказивање количине.
Исходи	Поздрави и отпоздрави примењујући најједноставнија језичка средства, представити себе и другог.
Активности ученика	Вежбе слушања, Рецитовање, Певање у групи, Мануелне активности, Симулација (улоге).
Активности наставника	Прати, говори полако и разговетно, Упућује, Семантизује нове речи.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне (монологска (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене вежбе (разумевање говора, тразумевање краћег писаног текста, усмено изражавање, усвојеност лексике и граматике.
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	VI ПРОЗОР У СВЕТ
Садржаји:	дечји фестивали, важни догађаји, позоришна представа, руска кинематографија, еколошка свест, човеков карактер, изражавање негације.
Исходи	Поздрави и отпоздрави примењујући најједноставнија језичка средства, представити себе и другог.
Активности ученика	Вежбе слушања, Рецитовање, Певање у групи, Мануелне активности, Симулација (улоге).
Активности наставника	Прати, говори полако и разговетно, Упућује, Семантизује нове речи.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне (монологска (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене вежбе (разумевање говора, тразумевање краћег писаног текста, усмено изражавање, усвојеност лексике и граматике.
Место извођења наставе	учионица

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Осми	Годишњи фонд часова : 36
ЧАС ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ	Недељни фонд часова: 1

Циљеви: Подстицање и усмеравање процеса формирања одељенског колектива. Систематско праћење развоја ученика, њиховог успеха и помагање у разрешавању проблема. Успостављање сарадње ученик-наставник-родитељ у циљу побољшања успеха и развоја ученика. Обављање саветодавно – васпитног рада са ученицима. Богаћење интерперсоналних односа у одељењу. Развијање међусобне љубави, толеранције, поштовања и уважавања различитости. Развијање свести о значају постојања правила понашања и важности придржавања истих. Усмеравање ученичких афинитета кроз слободне активности и подстицање да се укључе у различите општешколске манифестације и акције. Отклањање узрока евентуалног неуспеха појединих ученика. Координирање и усклађивање рада и захтева свих наставника према ученицима. Неговање и ширење опште културе.

Наставна тема/област	ФОРМИРАЊЕ ОДЕЉЕЊСКЕ ЗАЈЕДНИЦЕ УЧЕНИКА.
Садржаји	Одабир представника одељењске заједнице ученика Договор о раду одељењског колектива и одељењског старешине Правила понашања Упознавање ученика са програмом рада Ученичког парламента Одабир представника одељења у Ученичком парламенту
Наставна тема/област	ПОВЕЋАЊЕ РЕЗИЛИЈЕНТНОСТИ УЧЕНИКА У ОДНОСУ НА РАЗВИЈАЊЕ РАЗЛИЧИТИХ ПОРЕМАЋАЈА ПОНАШАЊА, ОДУПИРАЊА СОЦИЈАЛНОМ ПРИТИСКУ, ЕМОЦИОНАЛНОЈ ПИСМЕНОСТИ, КРИТИЧКОМ МИШЉЕЊУ И РАЗВОЈУ САМОПОУЗДАЊА
Садржаји	Школа без насиља Учионица добре воље Еликсир толеранције Чувари осмеха Вештине за адолесценцију Умеће одрастања Феномен трговине људима Обележављање 18. Октобра, светског Дана заштите од трговине људима и Дана борбе против вршњачког насиља (Дана розих мајица)
Наставна тема/област	ЗДРАВИ СТИЛОВИ ЖИВОТА И ПРЕВЕНЦИЈА. СЕКСУАЛНО И РЕПРОДУКТИВНО ЗДРАВЉЕ
Садржаји	Пушење или здравље- <i>радионица</i> Вршњачко насиље- <i>радионица</i> ; Алкохол- <i>радионица</i> ; Дрога- <i>радионица</i> Физичка активност - <i>радионица</i> Комуникација између младих и одраслих- <i>радионица</i> HIV i AIDS– <i>радионица</i> Другарство, пријатељство, заљубљеност и љубав – <i>радионица</i> Пубертет– <i>радионица</i> Обележавање Светског дана здравља (7. април)

Наставна тема/област	АНТИДИСКРИМИНАЦИЈА КАО ИНСПИРАЦИЈА
Садржаји	Упознавање са основним појмовима, поступцима и процедурама у оквиру <u>Правилника о поступању установе у случају сумње или утврђеног дискриминаторног понашања и вређања угледа, части или достојанства личности</u> – појам дискриминације, најчешћи облици дискриминаторног понашања, шта су то лична својства, представљање концепта наших школа у којима право на образовање имају сви ученици без обзира на лична својства, упознавање ученика са њиховим правима и обавезама а, као и са начинима реаговања у случају дискриминаторног понашања понашања. Превентивне радионице* на тему предрасуда, стереотипа, равноправности, различитости, толеранције, емпатије итд. Обележавање Светског дана нулте толеранције дискриминације (1. март) <i>*теме радионица се усклађују са Програмом превенције дискриминације који сачињава Тим за заштиту на почетку сваке школске године и који је саставни део Годишњег плана рада школе, конкретним потребама и ситуацијама у одељењу, док се сценаријо радионица и избор материјала прилагођава узрасту ученика</i>
Наставна тема/област	ПРОФЕСИОНАЛНА ОРИЈЕНТАЦИЈА
Садржаји	Упознавање ученика са програмом професионалне оријентације за седми односно осми разред кроз повезивање са кључним компетенцијама у образовању, вештинама за рад у одређеном занимању, и са садржајима методама у програму професионалне оријентације. Реализовање радионица: У свету интересовања“ Графикон интересовања „У свету вештина и способности“ „У свету вредности“ „У очима других/какав – а сам у тиму“ „Мој тип учења“ „Слика савременог света рада“ Посета средњим школама.
Наставна тема/област	НАША ПОСТИГНУЋА
Садржаји	Анализа успеха ученика и предлози за остваривање бољих постигнућа Методе и технике ефикасног учења и праћења властитог напретка Учешће ученика у допунској настави, додатном раду и ваннаставним активностима
Исходи	Ученици ће бити у стању да: - креирају заједнички систем вредности сарађујући једни са другима - прихвате вредности других - дефинишу особине које чине доброг лидера (представнике одељењске заједнице и представника у Ученичком парламенту) и образложе своје критеријуме - дефинишу која знања, вештине и способности су им потребни за школу/занимање за коју су

	заинтересовани - анализирају податке које су прикупили од других ученика - бити упознати са сврхом портфолија - својим поступцима допринесу стварању и неговању климе прихватања, толеранције и уважавања; - комуницирају уз поштовање социо – културних норми - објасне шта је насиље и које врсте насиља постоје - објасне шта је дискриминација и које врсте дискриминаторног понашања постоје - конструктивно решавају конфликтне ситуације - пруже подршку друговима из одељења - адекватно реагују у ситуацијама када су жртве или сведоци насиља - адекватно реагују у ситуацијама када су жртве или сведоци дискриминаторног понашања - објасне предности и недостатке/ризике интернета и друштвених мрежа - самопрецене властити систем вредности
Активности ученика	Активно учествују у активностима одељенске заједнице и дају свој индивидуални допринос формирању одељенског колектива. Учествују активно у доношењу одлука битних за одељенски колектив. Закључују, изражавају властито мишљење, ставове, афинитете. Израђују презентације, учествују у дискусијама/дебатама. Доприносе стварању радне, толерантне атмосфере и раде на континуираном изграђивању позитивних интерперсоналних односа.
Активности наставника	Усмерава стварање ученичког колектива. Организује, прати, помаже, коригује, мотивише подстиче, води рачуна о усклађивању рада и захтева наставника према ученицима, пружа додатну подршку ученицима којима је то потребно, сарађује са стручним сарадницима, родитељима и школским тимовима, води прописану евиденцију, обавља саветодавни и појачан васпитни рад.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Комбиновање различитих метода и техника рада са ученицима, као што су: радионице, презентације, демонстрације, симулације, играње улога, дискусије, дебате, рад у малим групама, гледање и анализа видео прилога, креативне радионице, рад у групи на платформама за учење, повезивање са вршњацима из других школа или држава, укључивање у акције.
Начин провере остварености исхода	Континуирано праћење напретка ученика, који се огледа у начину на који ученици учествују у свим активностима, чиме се руководе у процесу доношења одлука, како комуницирају. У складу са исходима, тамо где се очекује знање или нека вештина (садржаји који се односе на превенцију насиља и дискриминације) прикладно је да се то провери у форми квиза, презентације, писања есеја.
Међупредметне компетенције:	Одговоран однос према здрављу Компетенција за целоживотно учење Сарадња Решавање проблема Одговорноучешће у демократском друштву Рад са подацима и информацијама Дигитална компетенција Комуникација Одговоран однос према околини